รายงาน
ผลการดำเนินงาน ของรัฐบาล

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ปีที่ ๓

(๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐)

มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

STRONGER TOGETHER

รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

ปีที่ ๓ (๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐)

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี รอบปีที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน ตามธรรมเนียมที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้วในการรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลในรอบปีที่ ๑ และรอบปีที่ ๒

ในรอบปีที่ ๓ รัฐบาลยังคงบริหารราชการแผ่นดินโดยยึดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ใน ๖ กลุ่มงาน (Cluster) ประกอบด้วย กลุ่มงานด้านความมั่นคง กลุ่มงานด้านเศรษฐกิจ กลุ่มงานด้านสังคม กลุ่มงานด้านการต่างประเทศ กลุ่มงานด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และกลุ่มงานด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของนโยบายรัฐบาลทั้ง ๑๑ ข้อ เช่นเดียวกันกับที่ได้เคยดำเนินการมาแล้วในรอบปีที่ ๑ และรอบปีที่ ๒ โดยให้ความสำคัญในเรื่องการธำรงรักษาและเชิดชูสถาบันหลัก คือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สร้างประโยชน์แก่ประเทศชาติจากอัตลักษณ์และวัฒนธรรมความเป็นไทย แก้ไขปัญหาของประเทศและประชาชนอย่างบูรณาการ โดยการขับเคลื่อนที่มาจากทุกภาคส่วนของสังคมในลักษณะประชารัฐ

การดำเนินงานในรอบปีที่ ๓ อยู่ในช่วงระยะที่สามของการดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาของประเทศ (Road Map) ที่ได้มีการกำหนดไว้เป็น ๓ ระยะ นับตั้งแต่เมื่อช่วงแรกที่รัฐบาลได้เข้ามารับหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน นั่นคือเป็นช่วงของการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และการวางรากฐานเพื่อการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ดังนั้น การดำเนินงานของรัฐบาลในรอบปีที่ ๓ จึงมีผลการดำเนินงานที่สำคัญซึ่งนำไปสู่การสร้างรากฐานที่มั่นคงและยั่งยืนให้แก่อนาคตของประเทศ ได้แก่ การขับเคลื่อนนโยบาย Thailand 4.0 การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี การผลักดันการดำเนินงานโครงการที่สำคัญ ๆ ทางด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความก้าวหน้าในการดำเนินการเพื่อให้เกิดการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ

การนำเสนอข้อมูลที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ มีรูปแบบเช่นเดียวกับรายงานในรอบปีที่ ๑ และรอบปีที่ ๒ คือ ประกอบด้วยส่วนที่เป็นการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่สำคัญของประเทศ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน การดำเนินการให้มีการปฏิรูปด้านต่าง ๆ และการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการรับรู้ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสาธารณชน และเพื่อความสะดวกของผู้ที่จะนำไปใช้ในการค้นคว้าอ้างอิง ศึกษาเปรียบเทียบหรือติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลต่อไป

พฤศจิกายน ๒๕๖๐

สารบัญ

คำนำ ก

ประกาศพระบรมราชโองการ จ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (๑)

ผลการดำเนินงาน

ด้านความมั่นคง นโยบายข้อ ๑, ๒, ๙ และข้อ ๑๐

ด้านสังคม นโยบายข้อ ๓, ๔ และข้อ ๕

ด้านเศรษฐกิจ นโยบายข้อ ๖ และข้อ ๘

ด้านการต่างประเทศ นโยบายข้อ ๒ และข้อ ๗

ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม นโยบายข้อ ๑๑

นโยบายข้อ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ๑

นโยบายข้อ ๒ การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ ๒๗

นโยบายข้อ ๓ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ๔๙

นโยบายข้อ ๔ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ๙๓

นโยบายข้อ ๕ การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน ๑๒๕

นโยบายข้อ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ๑๕๑

นโยบายข้อ ๗ การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน ๒๙๑

นโยบายข้อ ๘ การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม ๓๑๓

นโยบายข้อ ๙ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ๓๔๑

นโยบายข้อ ๑๐ การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ๓๗๕

นโยบายข้อ ๑๑ การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ๓๙๗

การดำเนินการให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ ๔๑๕

การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ๔๓๑

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมาย ๔๓๘

ภาคผนวก ข คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ๔๕๐

ภาคผนวก ค คำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจสอบสาระและรูปแบบการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลครบรอบปีที่ ๓ ๔๕๗

ภาคผนวก ง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง รัฐมนตรีลาออก ๔๖๐

ประกาศ
พระบรมราชโองการ

ประกาศพระบรมราชโองการ

ประกาศ

แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบด้วยในการแต่งตั้ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงทรงพระราชดำริว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นผู้ที่สมควรไว้วางพระราชหฤทัยให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พรเพชร วิชิตชลชัย
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประกาศ
แต่งตั้งรัฐมนตรี

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ แล้ว นั้น

บัดนี้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เลือกสรรผู้ที่สมควรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดินสืบไปแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ	เป็นรองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายยงยุทธ ยุทธวงศ์	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร	เป็นรองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นายวิษณุ เครืองาม	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
พลเอก อุดมเดช สีตบุตร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
นายสมหมาย ภาษี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายดอน ปรมัตถ์วินัย	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์

ประกาศพระบรมราชโองการ

นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายพรชัย รุจิประภา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
นายณรงค์ชัย อัครเศรณี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
นางอภิรดี ตันตราภรณ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายสุธี มากบุญ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
นายวีระ โรจน์พจนรัตน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
พลโท สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายรัชตะ รัชตะนาวิน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายสมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายจักรมณฑ์ ผาสุกวนิช	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ประกาศ
แต่งตั้งรัฐมนตรี

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ตามประกาศลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ นั้น

บัดนี้ นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลว่า สมควรแต่งตั้งรัฐมนตรีเพิ่มเติม ๒ ตำแหน่ง เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
นายอำนวย ปะติเส	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ประกาศ

ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ตามประกาศลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และประกาศครั้งสุดท้ายลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ นั้น

บัดนี้ นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลว่า สมควรปรับปรุงรัฐมนตรีบางตำแหน่ง เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

๑. ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รองนายกรัฐมนตรี
นายยงยุทธ ยุทธวงศ์ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รองนายกรัฐมนตรี
พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นายสมหมาย ภาษี พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายดอน ปรมัตถ์วินัย พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายอำนวย ปะติเส พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายพรชัย รุจิประภา พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
นายณรงค์ชัย อัครเศรณี พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
นางอภิรดี ตันตราภรณ์ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายกฤษณพงศ์ กีรติกร พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายรัชตะ รัชตะนาวิน พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายสมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายจักรมณฑ์ ผาสุกวนิช พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

๒. ให้แต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายดอน ปรมัตถ์วินัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
นายออมสิน ชีวะพฤกษ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายอุตตม สาวนายน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
นางอภิรดี ตันตราภรณ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
นายสุวิทย์ เมษินทรีย์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
พลเอก ศิริชัย ดิษฐกุล	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายปิยะสกล สกลสัตยาทร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นางอรรชกา สีบุญเรือง	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ประกาศ

ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลว่า ได้มีรัฐมนตรีลาออกบางตำแหน่ง และสมควรปรับปรุงรัฐมนตรีบางตำแหน่ง เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

๑. ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายออมสิน ชีวะพฤกษ์ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นางอรรชกา สีบุญเรือง พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศพระบรมราชโองการ

๒. ให้แต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

นายออมสิน ชีวะพฤกษ์	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายสุวิทย์ เมษินทรีย์	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายวีระศักดิ์ ฟูตระกูล	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นางสาวชุติมา บุณยประภัศร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายพิชิต อัคราทิตย์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
นางอรรชกา สีบุญเรือง	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายอุตตม สาวนายน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

บทสรุป
สำหรับผู้บริหาร

(๒) มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ปีที่ ๓ (๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐) ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมผลการดำเนินงานของรัฐบาลตามที่ได้แถลงไว้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนเข้าทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งรัฐบาลได้จัดทำขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้คณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล (กขร.) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการต่าง ๆ ร่วมกันดำเนินการ

เนื้อหาของรายงานฉบับนี้ ได้เรียบเรียงโดยเริ่มจากสถานการณ์ก่อนเข้าบริหารประเทศ ซึ่งขณะนั้นประเทศไทยมีปัญหาความขัดแย้งรุนแรง คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงจำเป็นต้องเข้าควบคุมสถานการณ์ โดยได้ระงับยับยั้งความแตกแยก แก้ไขผลกระทบจากการที่รัฐบาลอยู่ในสภาพที่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ แก้ไขปัญหาเร่งด่วนและขับเคลื่อนการบริหารประเทศ รวมถึงได้วางแผนที่นำทาง (Road Map) เพื่อวางรากฐานในด้านต่าง ๆ โดยภายหลังการเข้าบริหารประเทศที่ผ่านมา ๒ ปี รัฐบาลได้ดำเนินการภายใต้หลักการ “ทำก่อน ทำจริง ทำทันที” ซึ่งได้ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ ได้แก่ การแก้ไขปัญหาที่สั่งสมคั่งค้าง เช่น การแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) การแก้ไขปัญหาการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization: ICAO) การแก้ไขปัญหาการค้างาช้างตามความในอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์ของสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (Convention on International in Endangered Species of Wild Fauna and Flora: CITES) การจัดระเบียบสังคม การแก้ไขปัญหาขยะ การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ เป็นต้น การดำเนินการอย่างจริงจังของรัฐบาลได้ส่งผลต่อการฟื้นฟูความเชื่อมั่นทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรมจากดัชนีความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจที่ปรับตัวดีขึ้น และการได้รับการยอมรับจากเวทีเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ รวมถึงภาวะเศรษฐกิจมีการฟื้นตัวและมีอัตราการขยายตัวที่สูงขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ขับเคลื่อนประเทศเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องในช่วงปีที่ ๓

สาระสำคัญของรายงานฉบับนี้ได้เน้นให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาลในช่วงปีที่ ๓ โดยในช่วงปีที่ ๓ นี้ถือได้ว่าเป็นปีที่คนไทยทั้งชาติได้ประสบกับความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ที่สุด รัฐบาลได้ระดมทุกสรรพกำลังโดยความร่วมมือจากพสกนิกรชาวไทยทุกภาคส่วนร่วมกันจัดเตรียมงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร อย่างสมพระเกียรติด้วยความสงบเรียบร้อย เพื่อแสดงความอาลัยและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ และในระยะเวลาเดียวกันนี้รัฐบาลได้เดินหน้าแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศอย่างต่อเนื่อง ริเริ่มโครงการใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและประเทศ โดยได้ดำเนินงานด้านความมั่นคงเพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ วางมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของประชาชน การป้องกันแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ดำเนินโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ยากจนได้ตรงเป้าหมาย การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการบริหารจัดการภาครัฐเข้าสู่ยุคดิจิทัลเพื่อให้ก้าวทันโลก ปรับโครงสร้างการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถให้แก่ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่จะส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการที่ผลิตในประเทศ โดยการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development: EEC) และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งและการคมนาคมซึ่งจะก่อให้เกิดการลงทุนในประเทศไทยอย่างมหาศาล และในช่วงปีที่ ๓ นี้ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานรากและการลดความเหลื่อมล้ำ โดยได้มีการวางระบบงบประมาณแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ (Area-based budgeting) มุ่งหวังให้เกิดการกระจายงบประมาณลงสู่ระดับพื้นที่ชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มีการผลักดันกฎหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำอีกหลายฉบับ ในส่วนของการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ได้มีการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อให้คนในชาติเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ดูแลคนทุกช่วงวัยเริ่มตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาไปจนถึงการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้วางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาวโดยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้เดินหน้าการปฏิรูปประเทศไปก่อนแล้ว โดยรัฐบาลได้นำข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ และจัดตั้งกลไก

การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศโดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) และคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมในหลายเรื่อง เช่น การปฏิรูประบบงบประมาณและการคลังภาครัฐที่มุ่งเน้นการบริหารเชิงพื้นที่มากขึ้น และได้ตราพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ การจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ การปฏิรูปโครงสร้างภาษี การวางโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล การอำนวยความสะดวกในการติดต่อราชการและการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารภาคราชการ เป็นต้น

ส่วนท้ายของบทสรุปผู้บริหารนี้ได้นำเสนอให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินงานของรัฐบาลในระยะต่อไป ซึ่งจะยังคงขับเคลื่อนการดำเนินการที่ต่อเนื่องกับการดำเนินการในช่วงปีที่ ๓ และรัฐบาลได้มีแนวคิดที่จะดำเนินโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงในพื้นที่ระดับตำบล หมู่บ้าน รวมทั้งการเดินหน้าเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่คนไทยได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับหลักการที่เป็นสาระสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อให้ประเทศไทยมีประชาธิปไตยที่สร้างสรรค์ นำมาซึ่งความสามัคคี ไม่สร้างความแตกแยกในสังคมไทย มีรัฐบาลที่มีธรรมาภิบาล เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้มีความเข้มแข็งยั่งยืนสืบไป

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

๑. สถานการณ์ก่อนเข้าบริหารประเทศ

สภาพปัญหา

ในช่วงก่อนการเข้ามาบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา สถานการณ์โดยรวมของประเทศอยู่ในภาวะที่ถูกกดดันทั้งจากปัจจัยภายนอกและภายในประเทศ กล่าวคือสถานการณ์ภายในประเทศอยู่ในภาวะที่ไม่สงบสุข เนื่องจากเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองในประเทศ ประชาชนมีความขัดแย้งที่รุนแรงจนนำไปสู่ความแตกแยกและแสดงออกด้วยความรุนแรง ส่งผลกระทบอย่างมากต่อสังคมทั้งต่อความเชื่อมั่นภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ ภาคการท่องเที่ยว การทำงานของภาครัฐและการอนุมัติโครงการลงทุนหยุดชะงัก การใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้ตามปกติ ประกอบกับมีผลกระทบซ้ำเติมจากปัจจัยภายนอกประเทศจากภาวะการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ซึ่งทำให้การส่งออกของไทยลดลง จึงส่งผลให้เศรษฐกิจไทยโดยรวมในไตรมาสสุดท้ายของปี ๒๕๕๖ ชะลอตัวอย่างรวดเร็ว โดยขยายตัวเพียงร้อยละ ๐.๕ ก่อนที่จะหดตัวร้อยละ ๐.๕ ในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๗ ในขณะที่สถานการณ์ความขัดแย้งรุนแรงยังคงเกิดขึ้นต่อเนื่องมาจนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗

การควบคุมสถานการณ์และแนวทางการแก้ไขปัญหาของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ตัดสินใจเข้าควบคุมสถานการณ์เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ โดยได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาของประเทศ หรือแผนที่นำทาง (Road Map) ไว้ ๓ ระยะ **ระยะแรก** เป็นช่วงที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้ามาบริหารประเทศโดยมุ่งระงับยับยั้งความแตกแยกและแก้ไขผลกระทบจากการที่รัฐบาลอยู่ในสภาพที่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ รวมทั้งแก้ไขปัญหาเร่งด่วนและขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินให้สามารถดำเนินต่อไปได้ เพื่อมุ่งนำความสุข ความสงบกลับคืนสู่ประเทศ **ระยะที่สอง** คือ การประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว การจัดตั้งคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ เพื่อเป็นกลไกสำหรับการบริหารประเทศอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งรัฐบาลทำหน้าที่บริหารประเทศ กำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ทำหน้าที่พิจารณา กลั่นกรอง แก้ไขกฎหมาย สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) มุ่งเน้นการทำงานในส่วนที่เป็นการแก้ไขปัญหาในระยะยาว เพื่อวางรากฐานการพัฒนาประเทศและนำไปสู่ **ระยะที่สาม** การประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับถาวรและการจัดการเลือกตั้งทั่วไป

๒. สถานการณ์ภายหลังเข้าบริหารประเทศ

ช่วง ๒ ปี (๑๒ กันยายน ๒๕๕๗-๑๒ กันยายน ๒๕๕๙)

การสานต่อภารกิจจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

รัฐบาลได้เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ โดยได้สืบทอดงานและสานต่อภารกิจจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการวางพื้นฐานที่ดีให้ระบบเศรษฐกิจมีความมั่นคงมากขึ้น ประชาชนในทุกภาคส่วนได้รับผลประโยชน์และมีโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมกันอย่างทั่วถึงมากขึ้น มีรายได้ที่สูงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในขณะที่ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สั่งสมมาเป็นเวลานานได้รับการแก้ไขและฟื้นฟูอย่างจริงจังเพื่อให้การพัฒนามีความยั่งยืนต่อเนื่องในระยะยาว

แนวนโยบายของรัฐบาล

ในการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการเพื่อให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ จัดระเบียบสังคม ส่งเสริมความสามัคคี และความสมานฉันท์ของคนในชาติ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ **“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”** โดยมุ่งหวังให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย มีความปรองดองสมานฉันท์ภายใต้กฎหมายและระเบียบที่มีอยู่และการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบให้มีความเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน เศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและมีความสามารถในการแข่งขัน มีโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นอย่างทั่วถึง มีการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับมามีสภาพที่ดีขึ้น สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจ ประชาชนดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรมและจริยธรรม และประเทศไทยมีศักดิ์ศรีในประชาคมโลก

เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ๑๑ ด้าน ซึ่งได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วย ๑) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒) การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ ๓) การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ๔) การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ๕) การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน ๖) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ๗) การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน ๘) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรม ๙) การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ๑๐) การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ และ ๑๑) การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม พร้อมทั้งแบ่งกลุ่มงานเพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานจำนวน ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการต่างประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

กลไกการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล

รัฐบาลได้จัดตั้งกลไกระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของรัฐบาลให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในรูปแบบของกรรมการด้านต่าง ๆ ที่สนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีบูรณาการ รวมทั้งมีการติดตามและตรวจสอบที่เหมาะสม เช่น **คณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล (กขร.)** ทำหน้าที่ติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานของส่วนราชการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี **คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน (กขป.) จำนวน ๖ คณะ** เพื่อจัดทำนโยบายและดำเนินการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติงานใน ๖ กลุ่มประเด็นและวาระเพื่อการพัฒนา ซึ่งแต่ละคณะมีรองนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ประธานแทนนายกรัฐมนตรี **คณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ)** เพื่อให้การดำเนินงานของคณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศมีความสอดประสานและจุดเน้นร่วมกันจนเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ ได้มีการแต่งตั้ง**คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.)** ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และให้มีคณะกรรมการย่อย จำนวน ๔ คณะ ได้แก่ ๑) คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ๒) คณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศ ๓) คณะกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ชาติ และ ๔) คณะกรรมการเตรียมการเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง เพื่อทำหน้าที่ประสานและบูรณาการภารกิจที่สำคัญของรัฐบาล ได้แก่ ๑) การพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประเทศ ๒) การปฏิรูปประเทศ ๓) การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และ ๔) การสร้างความสามัคคีปรองดอง

ผลการดำเนินงานที่สำคัญในช่วง ๒ ปีแรก

ในช่วงปีแรกเป็นช่วงที่รัฐบาลต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่กดดันทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ รัฐบาลได้มุ่งมั่น ทุ่มเท และระดมสรรพกำลังต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาของประเทศ ภายใต้หลักการ **“ทำก่อน ทำจริง ทำทันที มีผลสัมฤทธิ์และยั่งยืน”** โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น การฟื้นฟูความเชื่อมั่นของภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ นักลงทุน และนักท่องเที่ยวต่างชาติ รวมทั้งเวทีการเมืองระหว่างประเทศ โดยใน**ด้านความเชื่อมั่นภาคครัวเรือน** ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจโดยรวมปรับตัวดีขึ้นจากระดับ ๕๗.๗ ในเดือนเมษายน ๒๕๕๗ มาอยู่ที่ระดับ ๖๑.๕ ในเดือนกันยายน ๒๕๕๘ **ดัชนีความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจ** ปรับตัวดีขึ้นจากระดับ ๔๔.๓ ในเดือนเมษายน ๒๕๕๗ มาอยู่ที่ระดับ ๔๖.๔ ในเดือนกันยายน ๒๕๕๘ ใน**ด้านความเชื่อมั่นจากเวทีเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ** ประเทศต่าง ๆ มีความเข้าใจถึงความจำเป็นในการเข้ามาบริหารประเทศและความพยายามในการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล รวมทั้งการให้การยอมรับและมีท่าทีที่ดีขึ้น สะท้อนจากการประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำเพื่อรับรองวาระการพัฒนาภายหลังปี ๒๐๑๕ และการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ ซึ่งประเทศไทยได้รับการคัดเลือกให้เป็นประธานกลุ่ม G77 (Group of 77)

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ดำเนิน**การฟื้นฟูเศรษฐกิจให้สามารถกลับมาฟื้นตัวและมีอัตราการขยายตัวที่สูงขึ้น** โดยการเร่งรัดอัดฉีดเม็ดเงินภาครัฐเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ และดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ผลจากการดำเนินมาตรการที่สำคัญของภาครัฐดังกล่าว ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเริ่มมีสัญญาณการฟื้นตัวในปลายไตรมาสที่สองของปี ๒๕๕๗ และมีการขยายตัวดีขึ้นตามลำดับ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเร่งขึ้น จากการลดลงร้อยละ ๐.๐๕ ในครึ่งแรกของปี ๒๕๕๗ เป็นการขยายตัวร้อยละ ๑.๘ ในครึ่งหลังของปี ๒๕๕๗ ก่อนที่จะขยายตัวเร่งขึ้นเป็นร้อยละ ๓.๓ ในช่วง ๙ เดือนแรกของปี ๒๕๕๘ โดยรวมในช่วงไตรมาสที่สี่ของปี ๒๕๕๗ และในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๘ เครื่องยนต์หลักทางเศรษฐกิจสำคัญ ๆ สามารถกลับมาขยายตัวได้เกือบครบทุกองค์ประกอบ รวมทั้งได้ดำเนินการ**แก้ไขปัญหาที่สั่งสมคั่งค้าง** เช่น การแก้ไขปัญหาค้างาช้างที่ผิดกฎหมาย ซึ่งรัฐบาลได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวจนทำให้ประเทศไทยรอดพ้นจากการถูกคว่ำบาตรทางการค้าตามความในอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์ของสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (Convention on International in Endangered Species of Wild Fauna and Flora: CITES) การแก้ไขข้อบกพร่องด้านการบินพลเรือนของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานขององค์การการบินระหว่างประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และการทำประมงผิดกฎหมาย และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ

ในช่วงปีที่ ๒ ของการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐบาลได้ดำเนินการตาม Road Map ที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติกำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการวางรากฐานการพัฒนาภายใต้หลักการ **“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”** โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น **การแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน** เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และวางมาตรการเพื่อป้องกันการขายสิทธิเปลี่ยนมือการถือครองที่ดินของประชาชนที่ยากจน โดยดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) แล้วเสร็จ จำนวน ๑๙ พื้นที่ ๑๕ จังหวัด และดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินรัฐแบบบูรณาการ (One Map) โดยจัดทำเป็นแผนที่ดิจิทัล มาตราส่วน ๑:๔๐๐๐ เพื่อแก้ปัญหาการซ้อนทับกันของแนวเขตที่ดินรัฐและใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ **การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสู่ Thailand 4.0** เพื่อปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศ โดยได้กำหนดกลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ๕ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มอาหารและการเกษตรพัฒนาไปสู่เทคโนโลยีชีวภาพ ๒) กลุ่มสาธารณสุขและสุขภาพ พัฒนาไปสู่เทคโนโลยีทางการแพทย์ ๓) กลุ่มเครื่องมืออุปกรณ์

อัจฉริยะ หุ่นยนต์ พัฒนาไปสู่ระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม ๔) กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่าง ๆ และปัญญาประดิษฐ์ พัฒนาไปสู่เทคโนโลยีสมองกลฝังตัว และ ๕) กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และวัฒนธรรม พัฒนาไปสู่การบริการออกแบบ หรือการบริการด้วยเทคโนโลยี นำไปสู่บริการที่มีมูลค่าสูง

ช่วงปีที่ ๓ (๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐)

ผลการดำเนินงานของรัฐบาลในรอบ ๓ ปี แบ่งเป็น ๒ ส่วน **ส่วนแรก** คือ ผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาล และ **ส่วนที่สอง** คือ ผลการดำเนินงานตามแนวนโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน โดยมีรายละเอียดตามข้อ ๓ และข้อ ๔

๓. ผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาลในช่วงปีที่ ๓

การดำเนินงานของรัฐบาลที่เป็นประเด็นจุดเน้นสำคัญและการวางรากฐานการพัฒนาของประเทศในช่วงปีที่ ๓ ได้แก่ ๑) **การแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศ** โดยมีทั้งดำเนินการต่อเนื่องมาจากปีที่ผ่านมาและการริเริ่มโครงการใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและประเทศ เช่น การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ การแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของประชาชน โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และการทำประมงผิดกฎหมาย การจัดระบบคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย และการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และ ๒) **การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว** โดยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาประเทศในระยะยาว และการปฏิรูปประเทศในด้านที่สำคัญรวม ๑๑ ด้าน โดยต่อยอดการดำเนินงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้เป็นรูปธรรมเพื่อปรับปรุงและปรับโครงสร้างปัจจัยพื้นฐานสำคัญในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ต่อไป

๓.๑ การแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศ

๓.๑.๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รัฐบาลได้ดำเนินการ**ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานภาครัฐ** โดยมีผลการดำเนินการที่สำคัญ เช่น การประเมินคุณธรรม ความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) โดยผลการประเมินในภาพรวม ๒๗๗ หน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ ๘๐.๓๔ คะแนน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์การประเมินระดับสูงมาก **การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) และการยกระดับการบังคับใช้มาตรการทางการบริหาร (ปกครอง/วินัย) และการส่งเสริมและสนับสนุนภาคีองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อสอดส่อง เฝ้าระวัง และต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ** โดยได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระหว่างส่วนราชการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ **ด้านการปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ** รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งได้ประกาศราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนให้มากที่สุดเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีการส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๓.๑.๒ การแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ต้องการจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่ม และส่งเสริมการประกอบอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกิน ควบคู่ไปกับการจัดระบบและระเบียบการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ เพื่อลดข้อขัดแย้งในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และสร้างการยอมรับกับภาคประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจากพื้นที่เป้าหมายการจัดหาที่ดิน จำนวน ๒๔๙ พื้นที่ ๖๖ จังหวัด ๗๐๘,๕๓๐-๐-๗๙.๗๐ ไร่

มีพื้นที่ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แล้ว จำนวน ๗๕ พื้นที่ ๓๙ จังหวัด ๒๓๑,๐๔๓-๒-๕๐.๘๔ ไร่ และจัดราษฎรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แล้ว จำนวน ๓๕,๐๔๖ ราย ๔๕,๑๗๖ แปลง เนื้อที่ ๒๔๓,๒๕๒ ไร่ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ จำนวน ๕๓ พื้นที่ ๒๖ จังหวัด ภายใต้กรอบการดำเนินงาน ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑) การพัฒนาที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นฐานข้อมูลการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Zoning) ๒) การพัฒนาแหล่งน้ำและการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน ๓) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การจัดทำเมนูอาชีพเชิงบูรณาการ ๔) การส่งเสริมการรวมกลุ่ม ๕) การสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุน และ ๖) การส่งเสริมและจัดทำบัญชีครัวเรือน

๓.๑.๓ โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ มาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพของผู้มีรายได้น้อยในอดีตเป็นไปในลักษณะการจัดสิทธิประโยชน์พิเศษที่เป็นภาพรวม ประชาชนได้รับกันทั่วหน้า และผู้ได้รับประโยชน์บางคนไม่ได้เป็นผู้มีรายได้น้อยจริง ก่อให้เกิดภาระด้านงบประมาณการคลังของประเทศ โดยในปี ๒๕๕๙ ได้กำหนดมาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อยและผู้ที่มิใช่เกษตรกรที่ได้ผ่านคุณสมบัติของโครงการฯ คือผู้ที่ไม่มีรายได้หรือมีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี ให้เงินช่วยเหลือ ๓,๐๐๐ บาทต่อคน และผู้ที่มีรายได้สูงกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ให้เงินช่วยเหลือ ๑,๕๐๐ บาทต่อคน โดยเป็นการโอนเงินเข้าบัญชีโดยตรงมีผู้ได้รับเงินโอนทั้งสิ้น ๗,๕๒๕,๓๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๕ ของจำนวนผู้มีสิทธิทั้งหมด เป็นเงินงบประมาณ ๑๗,๔๖๙ ล้านบาท ส่วนในปี ๒๕๖๐ ได้เปิดให้ประชาชนลงทะเบียนระหว่างวันที่ ๓ เมษายน-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีผู้มาลงทะเบียนทั้งสิ้น ๑๔,๑๗๖,๑๗๐ คน มีผู้ผ่านคุณสมบัติ ๑๑,๔๑๓,๖๘๑ คน ผู้ที่ผ่านคุณสมบัติจะได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐซึ่งในบัตรจะมีสวัสดิการ ๒ หมวด คือ หมวดบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและหมวดบรรเทาค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

๓.๑.๔ การแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) สหภาพยุโรปได้มีมติให้ใบเหลืองประเทศไทย โดยให้เหตุผลว่าประเทศไทยยังไม่ให้ความร่วมมือในการต่อต้านการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) ในเรื่องการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ และการจัดการด้านการประมงของไทยให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของสหภาพยุโรป รัฐบาลจึงได้กำกับการดำเนินการตามมติคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อยืนยันว่าสินค้าประมงที่ส่งออกมิได้มาจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย โดยออกใบรับรองการจับสัตว์น้ำ ๘,๖๕๗ ฉบับ ตรวจสอบด้านระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ ๑๘๐ แห่ง ตรวจเฝ้าระวัง การทำประมงในทะเล ๕๘๖ ครั้ง และสำรวจและรวบรวมข้อมูลสภาวะทรัพยากรและการทำประมง เพื่อประเมินศักยภาพการผลิต (Maximum Sustainable Yield: MSY) ของเรือประมง จำนวน ๓,๐๑๒ ลำ นอกจากนี้ ได้ดำเนินการตามแผนที่นำทาง (Road Map) การจัดการกองเรือประมง โดยจัดทำตัวเลขจำนวนเรือประมงของไทยให้ชัดเจน ควบคุมและติดตามสถานะของเรือประมงไทยทั้งหมดได้ตลอดเวลา ตรวจสอบและสรุปข้อมูลเรือที่ถูกเพิกถอนทะเบียนเรือ/ใบอนุญาตทำการประมง ข้อมูลเรือประมงที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมง จัดทำมาตรการที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการป้องกันมิให้เรือประมงที่ไม่ได้จดทะเบียนหรือเรือประมงที่ไม่มีใบอนุญาตทำการประมง ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ร่างพระราชกำหนดการเดินเรือ พ.ศ. .... ร่างพระราชกำหนดเรือไทย พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบทั้ง ๒ ฉบับแล้วเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

๓.๑.๕ การจัดระบบคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม จนทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้ามาจำนวนมากแต่ขาดระบบการจัดการแรงงานต่างด้าวที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองแบบผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์ รัฐบาลจึงได้ดำเนินการจัดระบบแรงงานต่างด้าวอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปีที่ผ่านมาได้ดำเนินมาตรการ ได้แก่ ๑) **จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเพื่ออำนวยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ๓ สัญชาติ** มีนายจ้าง จำนวน ๑๙๓,๙๑๘ ราย มายื่นขอจ้างคนต่างด้าว จำนวน ๗๗๒,๒๗๐ คน ๒) **การตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวและสถานประกอบกิจการที่มีการจ้างงานคนต่างด้าว** เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต โดยได้ตรวจสอบนายจ้าง/สถานประกอบการ จำนวน ๔๖,๓๐๖ แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง จำนวน ๓๓๐,๙๘๔ คน ๓) **ดำเนินงานศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง** ซึ่งเป็นศูนย์อบรมให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยแก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาที่เดินทางเข้ามาทำงานตามระบบบันทึกความร่วมมือ (Memorandum of Understanding: MoU) โดยมีแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ผ่านการอบรมจากศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จำนวน ๒๔๓,๓๑๔ คน ๔) **ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)** ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ รวมถึงศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ของแรงงานต่างด้าว โดยได้จัดเจ้าหน้าที่เพื่อรับเรื่องร้องทุกข์ที่สามารถสื่อสารได้ทุกภาษา เช่น เมียนมา ลาว เวียดนาม กัมพูชา ฯลฯ และ ๕) **รายงานตัวเพื่อขอรับบัตรใหม่ของแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา)** มีการรายงานตัวในระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน-๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ จำแนกเป็น ประเภทกิจการประมง มีนายจ้างแจ้งบัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าว จำนวน ๒,๕๐๗ คน และแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ มารายงานตัวเพื่อรับบัตรใหม่ จำนวน ๑๐,๔๑๕ คน ในประเภทกิจการแปรรูปสัตว์น้ำพื้นที่ติดทะเล (๒๒ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ๔ จุด ครอบคลุม ๔ มุมเมือง) มีนายจ้างแจ้งบัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าว จำนวน ๑,๙๕๒ คน และแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ และผู้ติดตาม มารายงานตัวเพื่อรับบัตรใหม่ จำนวน ๒๓,๖๓๔ คน ทั้งนี้ แรงงานที่ผ่านการตรวจสัญชาติและได้รับหนังสือเดินทาง เอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือเอกสารรับรองบุคคล จะได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรและอนุญาตทำงานถึงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และสามารถต่ออายุได้อีกครั้งเดียวไม่เกิน ๒ ปี

๓.๑.๖ การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย รัฐบาลได้จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔ เพื่อใช้เป็นกรอบนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในภาพรวมของประเทศ และบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยดำเนินการภายใต้ ๓ มาตรการหลัก ได้แก่ ๑) มาตรการลดการเกิดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่แหล่งกำเนิด ๒) มาตรการเพิ่มศักยภาพการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และ ๓) มาตรการส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยในปี ๒๕๖๐ มีผลการดำเนินการที่สำคัญ เช่น **การผลักดันให้มีสถานที่รวบรวมของเสียอันตรายชุมชน จำนวน ๘๐ แห่ง** ใน ๗๖ จังหวัด โดยเป็นอาคารศูนย์เก็บรวบรวม ๓๕ แห่ง จุดนัดเก็บรวบรวม ๔๕ แห่ง และอยู่ระหว่างการหารือเพื่อจัดตั้งของเสียอันตรายชุมชน ๓ แห่ง **การส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนก่อสร้างและเดินระบบการแปรรูปขยะมูลฝอยเพื่อผลิตพลังงาน** โดยเปิดดำเนินการ ๑ แห่ง คือ เทศบาลนครขอนแก่น สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ ๔.๔ เมกกะวัตต์

การกำจัดขยะตกค้างสะสมทั่วประเทศ จำนวน ๓๐.๔๙ ล้านตัน ไปแล้ว ๒๖.๕๗ ล้านตัน (ร้อยละ ๘๗) โดยสนับสนุนให้เอกชนแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงพลังงานไฟฟ้า และนำส่งเป็นวัตถุดิบให้โรงงานปูนซีเมนต์ หรือส่งไปเตาเผา การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ Zero Waste จำนวน ๒๓ แห่ง กระจายใน ๑๙ จังหวัด เพื่อต่อยอดโรงเรียนและชุมชนปลอดขยะให้พัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบจัดการขยะ

๓.๒ การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว

๓.๒.๑ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการวางรากฐานการพัฒนาให้กับประเทศในระยะยาว จึงได้ตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดกระบวนการจัดทำและการรับฟังความคิดเห็นในการจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน และผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ๒) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ๔) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม ๕) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ ๖) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติในด้านที่รับผิดชอบ ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น และเสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติ ตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑

๓.๒.๒ การจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศรัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ๖ คณะ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีกำกับการบริหารราชการและขับเคลื่อนการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง สำหรับในปีที่ ๓ เมื่อได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แล้ว รัฐบาลได้เตรียมการปฏิรูปประเทศเพื่อส่งต่อสู่รัฐบาลใหม่ โดยได้ตั้งคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเป็น **“สะพานสู่อนาคตผ่านพลังประชารัฐ”** ต่อมาได้ตราพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดวิธีการจัดทำแผนการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ การวัดผลการดำเนินการและระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศทุกด้านให้มีความชัดเจนต่อไป โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๑

๔. ผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน

การดำเนินการตามแนวนโยบายทั้ง ๑๑ ด้านนั้น นอกจากการดำเนินการตามความจำเป็นเร่งด่วน การแก้ไขปัญหาที่สั่งสมคั่งค้าง และการมุ่งเน้นประเด็นหลักเพื่อวางรากฐานสำหรับการพัฒนาในระยะยาวแล้ว มีการดำเนินงานที่สำคัญ โดยสรุปในแต่ละนโยบายดังนี้

๔.๑ นโยบายที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

รัฐบาลให้ความสำคัญสูงสุดต่อการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยนอกเหนือจากการถวายความปลอดภัยแด่พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ การจัดงานเฉลิมพระเกียรติในโอกาสสำคัญต่าง ๆ และการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแล้ว รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ หลักการทรงงาน และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนร่วมแสดงออกถึงความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ดังนี้

๔.๑.๑ การจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ รัฐบาลได้ดำเนินการระหว่างพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร อย่างสมพระเกียรติตามโบราณขัตติยราชประเพณีและสมกับความจงรักภักดีของประชาชนชาวไทย โดยคณะกรรมการถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ซึ่งรัฐบาลได้กราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นองค์ที่ปรึกษา ได้อำนวยการงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การก่อสร้างพระเมรุมาศในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ การจัดเตรียมงานแสดงมหรสพหน้าพระเมรุมาศ การจัดทำหนังสือจดหมายเหตุ หนังสือที่ระลึก และแผ่นพับที่ระลึก รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาร่วมจัดทำดอกไม้จันทน์และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ โดยการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปโดยความเรียบร้อยตามแผนและเป้าหมายที่กำหนดไว้

๔.๑.๒ การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ หลักการทรงงาน และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน รัฐบาลได้ดำเนินการเผยแพร่ หลักการทรงงาน และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อปลูกจิตสำนึกและปูรากฐานให้ประชาชนมีความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ น้อมนำแนวทางที่ทรงสอนไปเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต เช่น การจัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ “เยาวชนอาเซียนเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพระยุคลบาท” การจัดแสดงละครเวที “Sound of Love : เสียงแห่งความจงรักภักดี” การจัดนิทรรศการสัญจรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เมื่อครั้งเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ การสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่างไทยกับนานาประเทศ และการให้ทุนฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประเทศกำลังพัฒนา

๔.๑.๓ การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ รัฐบาลได้จัดงานรวมพลังแห่งความภักดีแด่พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ในราชวงศ์จักรี เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีและร่วมน้อมรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รวมทั้งจัดโครงการจิตอาสาเพื่ออำนวยความสะดวกและสนับสนุนสำนักพระราชวังสำหรับข้าราชการ ผู้แทนภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปที่เดินทางเข้าร่วมแสดงความอาลัยและกราบถวายบังคมพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ณ บริเวณท้องสนามหลวงและพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการเข้าร่วมเป็นจิตอาสาเฉพาะกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพตามสถานที่ราชการที่ได้จัดตั้งขึ้นทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

๔.๒ นโยบายที่ ๒ การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

รัฐบาลได้ดำเนินการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศเพื่อเป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศให้มีความมั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป โดยดำเนินการผ่านแผนงาน มาตรการและกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น

แผนบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔ แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔ นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๒ และกรอบความร่วมมือ และการจัดประชุมหารือทวิภาคีและพหุภาคีกับประเทศต่าง ๆ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำเร็จเป็นรูปธรรม ดังนี้

๔.๒.๑ การบริหารจัดการชายแดน เช่น การดำเนินโครงการเชื่อมโยงข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมืออัตโนมัติทั่วประเทศ (e-Finger Print) โดยปัจจุบันได้เริ่มติดตั้งระบบ e-Finger Print ในด่านพรมแดนบางพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยช่องทางทางบก ๓๖ แห่ง ทางน้ำ ๕๕ แห่ง ทางอากาศ ๒๙ แห่ง รวมถึงด่านพรมแดนอีก ๘๑ ด่าน และคาดว่าจะติดตั้งระบบดังกล่าวแล้วเสร็จครบทุกพื้นที่ภายในปี ๒๕๖๒

๔.๒.๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยดำเนิน ๓ มาตรการ ได้แก่ ๑) **การป้องกัน** โดยพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวม ๕๒,๘๖๒ แห่งทั่วประเทศ พัฒนาครูตำรวจ D.A.R.E. (Drug Abuse Resistance Education) ๘,๖๙๒ คน และครูพระรวมทั้งสิ้น ๒๓,๐๐๐ รูป ส่งเสริมให้สถานประกอบการมีระบบบริหารจัดการด้านยาเสพติด ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงงานสีขาว ๒,๑๖๑ แห่ง ๒) **การปราบปราม** คดียาเสพติดรวม ๒๗๑,๗๐๙ คดี และ ๓) **การบำบัดฟื้นฟู**จำนวน ๑๙๔,๕๘๖ คน รวมทั้งติดตามผู้ผ่านการบำบัด จำนวน ๓๘,๒๑๕ คน

๔.๒.๓ การเร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ดำเนินนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๒ โดยยึดหลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ให้ความสำคัญการใช้แนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหา การใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การบริหารจัดการบนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ และการยึดมั่นในหลักสิทธิมนุษยชน หลักนิติรัฐ นิติธรรม

๔.๒.๔ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยรัฐบาลได้ร่วมมือกับภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องพัฒนาเมืองต้นแบบการพัฒนาที่มีเอกลักษณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓ แห่ง ได้แก่ ๑) เมืองหนองจิก จังหวัดปัตตานี พัฒนาขึ้นเป็นเมืองต้นแบบอุตสาหกรรมเกษตร รองรับภาคธุรกิจที่สนใจทั้งในและต่างประเทศ ๒) เมืองเบตง จังหวัดยะลา พัฒนาขึ้นเป็นเมืองต้นแบบการพัฒนาที่พึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน เป็นเมืองหลักที่มีรายได้ส่วนใหญ่จากการท่องเที่ยวและการค้าชายแดน และ ๓) เมืองสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส พัฒนาขึ้นเป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนระหว่างประเทศ เป็นประตูการค้าชายแดนและเป็นศูนย์กลางการกีฬา การจัดประชุมและนันทนาการ เพื่อเป็น Landmark แห่งใหม่

๔.๒.๕ การดำเนินนโยบายและการบริหารงานด้านความมั่นคง โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ เช่น แผนผนึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๐ (Crisis Management Exercise 2017: CMEX-17) การฝึกร่วมทางการทหาร การฝึกปฏิบัติการร่วมหน่วยทำลายวัตถุระเบิด (Explosive Ordnance Disposul: EOD) และหน่วยค้นหาอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction: WMD) การฝึกร่วมผสม Cobra Gold 2017 และการบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคง

๔.๒.๖ การส่งเสริมบทบาทประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ โดยรัฐบาลได้ดำเนินการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมบทบาทไทยในประเด็นที่ประชาคมโลกให้ความสำคัญ ซึ่งทำให้ไทยมีโอกาสแสดงบทบาทนำและสร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศ โดยได้ชูประเด็นเรื่องการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) มาเป็นทางเลือกในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในประเทศต่าง ๆ

๔.๓ นโยบายที่ ๓ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

รัฐบาลได้ดำเนินการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของรัฐให้แก่ประชาชนในแต่ละกลุ่มและช่วงวัย เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ โดยดำเนินการใน ๕ ด้านหลัก ได้แก่ ๑) การเร่งสร้างโอกาส การมีอาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคง เพื่อให้คนไทยทุกคนได้มีงานทำและมีรายได้ ๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าว คนขอทาน ๓) การพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมซึ่งให้ความสำคัญกับการดูแลผู้สูงอายุ เด็ก สตรี คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ๔) การพัฒนาระบบการออมและพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีในช่วงวัยหลังเกษียณ และ ๕) การจัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและความสงบสุขในการอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนี้

๔.๓.๑ การเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคง เพื่อให้คนไทยทุกคนได้มีงานทำและมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพโดยให้บริการจัดหางานในประเทศ ซึ่งมีผู้ได้รับการบรรจุงาน จำนวน ๒๐๘,๘๖๙ คน และให้บริการจัดหางานในต่างประเทศ ซึ่งมีผู้ขอรับบริการทั้งหมด จำนวน ๑๑๔,๙๕๘ คน นอกจากนี้ ได้ฝึกอาชีพแรงงานกลุ่มเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย ทหารก่อนปลดประจำการ ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด ผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ประสบภัยธรรมชาติ เยาวชนในสถานพินิจ และชนกลุ่มน้อย รวมทั้งได้คุ้มครองแรงงานผ่านระบบประกันตนตามมาตรา ๓๓ และ มาตรา ๓๙ ของพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งจะมีผู้ได้รับสิทธิประโยชน์ จำนวน ๑๑.๙๘ ล้านคน และระบบประกันตนตามมาตรา ๔๐ เพื่อให้แรงงานนอกระบบ (ผู้ประกอบอาชีพอิสระ) มีหลักประกันความมั่นคงในชีวิต จำนวน ๒.๓๔ ล้านคน นอกจากนี้ ได้พัฒนาด้านการบริหารจัดการแรงงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การให้บริการตรวจสอบสิทธิพร้อมข้อมูลข่าวสารผ่านแอปพลิเคชัน “SSO Connect” การจัดทำ M-Powered Thailand ศูนย์พัฒนาอาชีพออนไลน์ ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันสำหรับหางานและสมัครงาน (Smart Job Center) และบริการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์

๔.๓.๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าว คนขอทาน นอกเหนือจากการปราบปรามและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในเรือประมง การแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) และการจัดระบบคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ซึ่งกล่าวไว้ในผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาลแล้ว โดยรัฐบาลได้ดำเนินการดังนี้ ๑) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ โดยมีสถานประกอบกิจการได้รับการตรวจสอบ ตรวจคุ้มครองแรงงาน แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในกิจการกลุ่มเสี่ยง ๑,๗๓๑ แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง จำนวน ๙๐,๐๓๖ คน และ ๒) การแก้ไขปัญหาชาวโรฮีนจา โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อคัดแยกผู้เสียหายในรูปแบบทีมสหวิชาชีพ และจัดบริการปัจจัยสี่ การดูแลด้านสุขภาพ รวมทั้งกระบวนการให้ความช่วยเหลือด้านคดี และกระบวนการรับไปตั้งถิ่นฐานที่ประเทศที่สาม

๔.๓.๓ การพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมซึ่งให้ความสำคัญกับการดูแลผู้สูงอายุ เด็ก สตรี คนพิการและผู้ด้อยโอกาส โดยมีโครงการที่สำคัญ เช่น **โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด** ซึ่งมีผู้ลงทะเบียน จำนวน ๓๕๒,๙๘๕ คน เพื่อดำเนินการจ่ายเงินอุดหนุนแก่กลุ่มเป้าหมาย (ทั่วประเทศ) **โครงการจัดทำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ โครงการพัฒนาทักษะอาชีพแก่กลุ่มเสี่ยงในสถาบันครอบครัว** กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย สตรี ผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ผู้ที่ว่างงาน หรือแรงงานนอกระบบ เด็ก สตรีและประชาชนทั่วไปที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ จำนวน ๔,๒๐๔ คน **โครงการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการ และในหน่วยงานของรัฐ** ซึ่งสถานประกอบการจ้างผู้พิการเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ (เท่ากับเป้าหมายที่กำหนดไว้) และหน่วยงานของรัฐจ้างผู้พิการเพิ่มขึ้น ๒,๓๖๖ คน (ร้อยละ ๗๒ ของเป้าหมาย) **และโครงการบ้านประชารัฐ** เพื่อสนับสนุนประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย ข้าราชการพลเรือน

ทหาร ตำรวจ และบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีรายได้ไม่แน่นอนหรืออาชีพอิสระที่ไม่เคยมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยมาก่อน ให้สามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง

๔.๓.๔ การพัฒนาระบบการออมและพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีในช่วงวัยหลังเกษียณ นอกเหนือจากการดำเนินโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐซึ่งกล่าวไว้ในผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาลแล้ว รัฐบาลได้ส่งเสริมการออมภาคประชาชนผ่าน**กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)** เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญให้แก่แรงงานนอกระบบ ๒๕ ล้านคน ที่มีอายุ ๑๕-๖๐ ปี และมีสมาชิกกองทุน จำนวนประมาณ ๕๔๑,๒๔๘ ราย รวมทั้งได้เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยดำเนินมาตรการให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยและการจัดหาเงินเข้ากองทุนผู้สูงอายุ ซึ่งจัดเก็บในอัตราร้อยละ ๒ ของภาษีที่เก็บจากสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต และจัดสรรให้เป็นรายได้ของกองทุนปีงบประมาณละไม่เกิน ๔,๐๐๐ ล้านบาท ตลอดจนการจัดตั้ง**ศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Senior Complex)** ในที่ราชพัสดุ เช่น โครงการก่อสร้างศูนย์บริบาลผู้สูงอายุ (Retirement Home) อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

๔.๓.๕ การจัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม การจัดระเบียบสังคมเป็นเป้าหมายหลักที่สำคัญของรัฐบาลโดยได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปีที่ผ่านมาได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น ๑) **การแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางสาธารณะ** โดยมีผลการจับกุมในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๒๗๙ คดี ผู้ต้องหา ๑,๔๙๖ คน และปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๕๕๗ คดี ผู้ต้องหา ๑,๘๔๗ คน ทำให้ปัญหาการแข่งรถในทางลดลง สร้างความสุขใจให้แก่ประชาชน ๒) **การจัดระเบียบรถตู้โดยสารสาธารณะ** ได้จัดระเบียบรถตู้บริการระหว่างกรุงเทพมหานคร-ต่างจังหวัด โดยให้เข้าจอดที่สถานีขนส่งผู้โดยสาร ๓ แห่ง คือ จตุจักร สายใต้ใหม่และเอกมัย ๓) **การจัดระเบียบรถแท็กซี่** ๔) **การลดอบายมุข สร้างสุขให้สังคม** โดยออกตรวจสถานบริการ และร้านจำหน่ายสุรา ๕) **การจัดระเบียบทางเท้าและหาบเร่-แผงลอย** เพื่อคืนทางเท้าให้แก่ประชาชนในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร โดยมีเป้าหมายเพื่อยกเลิกผู้ค้าหาบเร่-แผงลอยทุกประเภทในบริเวณถนนและทางเท้าที่สาธารณะในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้ครอบคลุมทั้ง ๕๐ เขต ขณะเดียวกันก็มีมาตรการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนผู้ค้าที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย เช่น การจัดหาพื้นที่ตลาดรองรับผู้ค้าทั้งตลาดเอกชนและตลาดในกำกับดูแลของภาครัฐที่มีอยู่ใกล้สถานที่ทำการค้าเดิมของผู้ค้า การประสานหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจหรือเอกชนที่มีที่ดินว่างพอที่จะรองรับผู้ค้าได้ ๖) **การแก้ไขปัญหาการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา** ๗) **การพัฒนาพื้นที่สาธารณะและลำคลอง** และ ๘) **การแก้ไขปัญหาชุมชนในพื้นที่ป้อมมหากาฬ**

๔.๔ นโยบายที่ ๔ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

การส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศเป็นภารกิจสำคัญของรัฐบาล โดยในช่วงปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เกิดความทั่วถึงและเท่าเทียม รวมทั้งผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศในระยะยาว ตลอดจนการผลิตและพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอและได้มาตรฐาน รวมทั้งการปรับโครงสร้างการบริหารด้านการศึกษาใหม่ เพื่อกระจายอำนาจและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารด้านบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

๔.๔.๑ การยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เกิดความทั่วถึงและเท่าเทียม โดยเริ่มตั้งแต่ ๑) **การพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย** เพื่อเป็นหลักประกันให้เด็กเล็กได้รับการปกป้อง คุ้มครอง ดูแล และพัฒนาทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ และด้านสังคม ๒) **การขับเคลื่อนโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้** เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งหวังให้มีการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

โดยมีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรวม จำนวน ๒๑,๔๑๗ โรงเรียน ๓) **การยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ** การพัฒนาครูแกนนำด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยค่ายพัฒนาภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น (Boot Camp) ในระดับภูมิภาคทั่วประเทศ ๔) **การดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง**โดยในปี ๒๕๖๐ มีสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมดำเนินการเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน ๑๒๗ สถาบัน และวิทยาลัยชุมชน ๑๗ แห่ง ใน ๗๔ จังหวัด มีโรงเรียนเข้าร่วมดำเนินการ จำนวน ๑,๓๕๙ แห่ง ครู จำนวน ๑๓,๕๙๐ คน และนักเรียน จำนวน ๑๖๓,๐๘๐ คน และ ๕) **การปรับเปลี่ยนระบบการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมและพัฒนาห้องปฏิบัติการ (Laboratory: Lab) วิทยาศาสตร์-เน้นสะเต็มศึกษาหลักสูตรใหม่ ปี ๒๕๖๐**

๔.๔.๒ การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการ โดยเฉพาะการส่งเสริมการอาชีวศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการโครงการที่สำคัญ เช่น การควบรวมอาชีวะของภาครัฐกับเอกชน การดำเนินโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โครงการค่ายอาชีวะฤดูร้อน “เปลี่ยนโรงงานเป็นโรงเรียน” จัดยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) การวิจัยและพัฒนาระบบฐานข้อมูลความต้องการแรงงานของประเทศแบบ real time นอกจากนี้

ได้**จัดการศึกษานอกระบบและจัดการศึกษาตามอัธยาศัย** เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาชีพและเพิ่มแหล่งเรียนรู้ เช่น การจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อฝึกอาชีพในรูปแบบกลุ่มสนใจ ชั้นเรียนวิชาชีพ ระยะสั้น-ระยะยาว ซึ่งจัดตั้งแล้ว ๗,๔๒๔ แห่ง ตามเป้าหมาย และการส่งเสริมทักษะ ๑ คน ๑ อาชีพเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอาชีพมีช่องทางในการประกอบอาชีพมีรายได้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ ๒๗๖,๔๘๖ คน

๔.๔.๓ การผลิตและพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยได้ดำเนินโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๗๒ เพื่อคัดเลือกคนดี คนเก่ง เข้าสู่วิชาชีพครู จำนวน ๔๘,๓๗๔ คน ในระยะเวลา ๑๐ ปี รวมทั้งได้ดำเนินการจ้างครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดินเพื่อเป็นการแก้ปัญหาระยะสั้น โดยสรรหาครูเกษียณอายุราชการที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีผลงานเชิงประจักษ์ และมีสุขภาพดี เพื่อทำหน้าที่ครูผู้สอนสถานศึกษาในสาขาที่จำเป็นและขาดแคลน ปรับปรุงพัฒนาความรู้และทักษะการสอนของครูผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและอบรมพัฒนาโดยให้งบประมาณเพื่อพัฒนาครู จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี

๔.๔.๔ การปรับโครงสร้างการบริหารด้านการศึกษา โดยได้กำหนดให้มี ๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ทำหน้าที่กำหนดทิศทาง วางแผนเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล พิจารณาจัดสรรงบประมาณ แต่งตั้ง โอน หรือย้าย ๒) คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ทำหน้าที่ขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาของจังหวัด และ ๓) คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๔.๕ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รัฐบาลให้การสนับสนุนองค์กรทางศาสนาให้มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการเสริมสร้างสันติสุขและความปรองดองในสังคมไทยอย่างยั่งยืน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม โดยการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น โครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะประจำปี ๒๕๖๐ กิจกรรม “สวดมนต์ข้ามปี ส่งท้ายปีเก่าวิถีไทย ต้อนรับปีใหม่วิถีพุทธ พุทธศักราช ๒๕๖๐” โครงการบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุสามเณรและบวชศีลจาริณีภาคฤดูร้อนประจำปี ๒๕๖๐ กิจกรรมร้อยรวมใจชุมชนคุณธรรมพลังบวร

น้อมใจภักดิ์พระผู้ทรงธรรมเสด็จสู่สวรรคาลัย พร้อมทั้งมีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ โดยรณรงค์เรื่องความพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา นอกจากนี้ รัฐบาลได้ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา และเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่ ๑) การขอขึ้นทะเบียนมรดกโลก มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น และมรดกทางวัฒนธรรม ได้ขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ จำนวน ๓๑๘ รายการ และเสนอขึ้นบัญชีมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ขององค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Education, Sciertific and Cultural Organization: UNESCO) จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ โขนและนวดไทย ๒) การติดตามและรับคืนโบราณวัตถุจากต่างประเทศ รวมจำนวน ๖๗๗ รายการ โดยได้รับคืนจากสหรัฐอเมริกา ๖๔๘ รายการ และจากเครือรัฐออสเตรเลีย ๒๙ รายการ ๓) การพัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรม โดยดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ทางด้านมรดกศิลปวัฒนธรรม จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๖ แห่ง ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยว จำนวน ๘๕ แห่ง โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน จำนวน ๔๑ แห่ง และโครงการอนุรักษ์และพัฒนาพระราชวังบวรสถานมงคล (วังหน้า) จำนวน ๑๐ แห่ง ๔) การผลิตสื่อปลอดภัย มีคุณภาพ และสร้างสรรค์ เช่น ผลิตและเผยแพร่รายการสร้างชาติโปร่งใส สร้างใจซื่อตรง จำนวน ๙ ตอน รายการ “กล้า ทำ ดี” ๕) ส่งเสริมสนับสนุนศิลปินทุกภาคส่วนให้มีอาชีพ และส่งเสริมการสร้างรายได้จากทุนทางวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม โดยให้ชุมชนท้องถิ่นมีการผลิตสินค้าที่มีเรื่องราวและความโดดเด่นทางวัฒนธรรม เพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมเทศกาลประเพณี ประเพณีท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศ ๖) การส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย รณรงค์ส่งเสริมความเป็นไทย เช่น การใช้ภาษาไทย ภาษาถิ่น ส่งเสริมอาหารไทย อาหารถิ่น และรุขมรดกแห่งแผ่นดิน (ต้นไม้ทรงคุณค่า) และ ๗) การส่งเสริมการสร้างมูลค่าจากศิลปะและอตุสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยประกาศเมืองแห่งศิลปะ ส่งเสริมการเผยแพร่เรียนรู้วัฒนธรรมผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ รวมถึงส่งเสริมการสร้างรายได้จากอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์

๔.๕ นโยบายที่ ๕ การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

ความสมบูรณ์ทางสุขภาพของประชาชนเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยรัฐบาลได้มุ่งเน้นการสร้างหลักประกันทางสุขภาพให้กับประชาชนทุกคน และการปฏิรูประบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ ควบคู่ได้ไปกับการสนับสนุนให้ประชาชนดูแลรักษาสุขภาพของตนและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่อโรคต่าง ๆ รวมทั้งเฝ้าระวังและควบคุมโรคระบาดและโรคติดต่อร้ายแรง โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๔.๕.๑ ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพ สร้างความครอบคลุมผู้มีสิทธิในระบบประกันสุขภาพ (Universal Health Coverage: UHC) โดยการลงทะเบียนผู้มีสิทธิในระบบประกันสุขภาพ (สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สิทธิประกันสังคม และสิทธิสวัสดิการข้าราชการ) และสิทธิอื่นที่ภาครัฐจัดให้ ๖๖,๐๑๓,๖๔๕ คน จากประชากรไทยทั้งประเทศที่มีสิทธิ ๖๖,๐๔๖,๘๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๕ รวมทั้ง **การดำเนินงานตามนโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤตมีสิทธิทุกที่”** (Universal Coverage for Emergency Patients: UCEP) เพื่อเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตและลดความพิการของผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตในการเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลรัฐหรือเอกชนที่อยู่ใกล้ที่สุดหรือไปถึงเร็วที่สุด โดยไม่ต้องสำรองเงินค่ารักษาพยาบาล ในระยะเบื้องต้น ๗๒ ชั่วโมงแรก

๔.๕.๒ การปฏิรูประบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ (Primary Care Cluster: PCC) ในรูปแบบ “คลินิกหมอครอบครัว” (๑ ทีมต่อการดูแลประชากร ๑๐,๐๐๐ คน) ประกอบไปด้วย ๗ กลุ่มวิชาชีพ คือ ๑) แพทย์ ๒) ทันตแพทย์/ทันตาภิบาล ๓) เภสัชกร/เจ้าพนักงานเภสัชกรรม ๔) พยาบาล ๕) นักวิชาการสาธารณสุข/เจ้าพนักงานสาธารณสุข ๖) นักกายภาพบำบัด และ ๗) แพทย์แผนไทย โดยปัจจุบันมีคลินิกหมอครอบครัว ๕๙๖ ทีม มีผู้มาใช้บริการ ๖,๒๘๗,๘๐๙ คน

ผลการดำเนินงานช่วยลดระยะเวลารอคอยในโรงพยาบาลใหญ่ จาก ๑๗๒ นาที เหลือ ๔๔ นาที และลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปโรงพยาบาลเฉลี่ย ๑,๖๕๕ บาทต่อคนต่อครั้ง ในระยะยาวประชาชนสามารถที่จะจัดการสุขภาพตนเองได้ร่วมกับการดูแลของคลินิกหมอครอบครัว ได้รับการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และลดการป่วยในโรคที่สามารถป้องกันได้

๔.๕.๓ ส่งเสริมการรักษาสุขภาพและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อโรค เช่น **การดูแลโภชนาการที่ดีแก่หญิงตั้งครรภ์และเด็ก การส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมนันทนาการในเด็กและเยาวชน การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์** ตรวจ เฝ้าระวัง บังคับใช้กฎหมาย ๑,๗๐๘ ราย ดำเนินคดี ๒๐๘ ราย การเฝ้าระวังการบริโภคยาสูบ จัดกิจกรรมโรงเรียนปลอดบุหรี่ ๑,๘๕๐ แห่ง และส่งเสริมการเลิกบุหรี่ โดยมีผู้สูบบุหรี่เลิกสูบบุหรี่มากกว่า ๓ เดือน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖๑ **การลดอัตราการเสียชีวิตโรคมะเร็งตับ/ท่อน้ำดี** ด้วยการคัดกรองและผ่าตัด โดยได้ดำเนินการคัดกรองพยาธิใบไม้ตับในประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ๑๕๕,๔๐๒ ราย อัลตราซาวด์มะเร็งท่อน้ำดีในประชาชนอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป ๑๐๔,๕๘๐ ราย ผ่าตัดมะเร็งท่อน้ำดี ๔๑๘ ราย และดูแลอย่างต่อเนื่องที่บ้าน ๑,๘๑๕ ราย

๔.๕.๔ การเฝ้าระวังและควบคุมโรคระบาดและโรคติดต่อร้ายแรง เช่น โรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่เสี่ยง โดยค้นหาติดตามผู้สัมผัสโรคให้มารับการฉีดวัคซีนทุกรายภายใน ๔๘ ชั่วโมง และใช้มาตรการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และตระหนักถึงการฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่องตามแนวทางที่กำหนด **การป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก** ได้ขอความร่วมมือประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ลดจำนวนยุงลายก่อนถึงฤดูฝน ลดการระบาดโรคไข้เลือดออก การกวาดล้างโปลิโอให้หมดภายในปี ๒๕๖๓ โดยรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอฟรีแก่เด็กทุกคนตามช่วงวัย ซึ่งมีเด็กมาเข้ารับบริการ ๑,๑๑๘,๐๙๐ ราย การรณรงค์การให้วัคซีนโรคคอตีบแก่นักเรียนและประชาชน อายุ ๒๐-๕๐ ปี โดยมีผู้รับบริการทั้งสิ้น ๑๕,๕๔๙,๐๒๗ ราย **การควบคุมวัณโรค การเฝ้าระวังโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (Middle East Respiratory Syndrome: MERS) และการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่**

๔.๖ นโยบายที่ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายด้านการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้มีความมั่นคง สามารถแข่งขันได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงขยายตัวได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว ส่งผลให้ภาคการผลิตมีความเข้มแข็งและประชาชนได้รับผลประโยชน์และโอกาสทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึงมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ๑) **การดูแลเกษตรกรและการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร** ๒) **การดูแลรักษาเสถียรภาพราคาและลดภาระค่าครองชีพประชาชน** ๓) **การเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs)** ๔) **การส่งเสริมภาคการพาณิชย์ การค้า และขยายฐานการส่งออก** ๕) **การส่งเสริมการลงทุน และขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสู่ Thailand 4.0** ๖) **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม** ๗) **การขับเคลื่อนสู่เศรษฐกิจดิจิทัล** ๘) **การส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ** ๙) **การส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงาน** ๑๐) **การบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจ** และ ๑๑) **การบริหารจัดการเศรษฐกิจ** ดังนี้

๔.๖.๑ การดูแลเกษตรกรและการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรกลุ่มต่าง ๆ เช่น **การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว** ทั้งระบบ ด้วยมาตรการสนับสนุนสินเชื่อการประกันภัยและการบริหารจัดการข้าวในสต็อกของรัฐ โดยดำเนินโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๐ กรอบวงเงิน ๑,๘๔๑.๑๐ ล้านบาท ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ มีพื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒๓,๗๖๑,๔๒๘.๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๕ ของพื้นที่เป้าหมายขั้นต่ำ ๒๕ ล้านไร่ และมี

เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑,๕๘๕,๕๕๕ ราย ลดรายจ่ายต้นทุนการผลิตภาคการเกษตร โดยดำเนิน**โครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว** ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจ่ายเงินให้เกษตรกรทั้งหมดจำนวน ๓,๘๗๔,๖๙๒ ราย เป็นเงิน ๓๒,๑๖๘ ล้านบาท พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรให้เป็นที่ยอมรับโดยการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์และปุ๋ยอินทรีย์ พร้อมลดการใช้ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง **โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสมเป็นเกษตรกรรมทางเลือกอื่น** สนับสนุนค่าใช้จ่ายในระหว่างการปรับเปลี่ยนพื้นที่ โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้โอนเงินให้เกษตรกรแล้ว ๑๓,๙๒๖ ราย พื้นที่ ๖๓,๔๐๐ ไร่ วงเงิน ๒๔๔.๘๔ ล้านบาท **การจัดตลาดนัดข้าวเปลือก (ปีการผลิต ๒๕๕๗/๕๘-๒๕๕๙/๖๐)** จำนวน ๓๖๑ ครั้ง มูลค่า ๒,๒๓๒.๗๐ ล้านบาท ทำให้เกษตรกรขายข้าวได้ราคาสูงกว่าราคาตลาด ตันละ ๑๐๐-๑,๒๐๐ บาท

ในส่วนของ**การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยาง** รัฐบาลได้ดำเนินโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยาง วงเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยมีวงเงินขอกู้ ๕,๐๕๕.๔๕ ล้านบาท อนุมัติเงินกู้ ๓๘๑ แห่ง วงเงินอนุมัติ ๔,๙๘๐.๒๗ ล้านบาท เบิกเงินกู้แล้ว ๓๖๗ แห่ง จำนวนเงิน ๖,๒๗๔.๘๑ ล้านบาท **โครงการสนับสนุนสินเชื่อสถาบันเกษตรกรแปรรูปยางพาราภายใต้แนวทางพัฒนายางพาราทั้งระบบ** วงเงินสินเชื่อ ๕,๐๐๐ ล้านบาท อนุมัติเงินกู้ จำนวน ๑๖๘ แห่ง วงเงินอนุมัติ ๑,๗๗๕.๐๑ ล้านบาท เบิกเงินกู้แล้ว ๑๖๔ แห่ง จ่ายเงินกู้สะสม ๑,๙๔๙.๕๑ ล้านบาท และ **โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง** วงเงินรวม ๑๓,๑๒๔ ล้านบาท โดยโอนเงินให้เกษตรกรชาวสวนยาง (เจ้าของสวนยาง) ณ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๗๑๕,๓๓๖ ราย พื้นที่ ๗.๑๕ ล้านไร่ จำนวนเงิน ๖,๔๓๖.๐๘ ล้านบาท และโอนเงินให้เกษตรกรชาวสวนยาง (ผู้กรีดยาง) จำนวน ๖๗๘,๖๔๒ ราย พื้นที่ ๖.๘๐ ล้านไร่ จำนวนเงิน ๔,๐๙๔.๔๖ ล้านบาท

ในส่วน**พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย และปาล์มน้ำมัน** รัฐบาลได้กำหนด**แนวทางการบริหารจัดการตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๙/๖๐** เช่น โครงการพักชำระหนี้ต้นเงินและลดดอกเบี้ยให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง (ผู้ประกอบการ ๒๔๙,๒๐๓ ราย และวงเงินกู้ ๒๓,๐๓๗.๒๘ ล้านบาท) **กำกับดูแลอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย** โดยมุ่งเน้นให้เกิดความเป็นธรรมในการแบ่งปันรายได้ระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาลทรายและการพัฒนาคุณภาพชีวิตความอยู่ดีกินดีของชาวไร่อ้อย โดยในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗-๒๕๕๘/๒๕๕๙ ได้อนุมัติเงินเพิ่มค่าอ้อย ที่ ๑๖๐ บาทต่อตันอ้อย ให้แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อย เพื่อเป็นหลักประกันและสร้างความมั่นใจในด้านราคาอ้อยให้แก่ชาวไร่อ้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ครอบครัว กำหนด**แนวทางแก้ไขปัญหาราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม** เช่น การดำเนินการด้านราคาและรับซื้อตามคุณภาพ โดยกำหนดราคาแนะนำให้เปลี่ยนแปลงตามกลไกตลาดและสะท้อนตามสถานการณ์

รัฐบาลได้**พัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน** โดยมีการตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชในระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agriculture Practice: GAP) ทั้งในส่วนของผัก/ผลไม้ และไม่ใช่ผักและผลไม้

๔.๖.๒ การขับเคลื่อนไทยแลนด์ ๔.๐ ด้านการเกษตร อาหาร และเทคโนโลยีชีวภาพ โดยเปลี่ยนเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม (Traditional Farming) ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ด้วยการสร้างความรู้ให้เกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer รวมทั้งมีเกษตรกรต้นแบบเป็นหมอดินอาสาในชุมชนซึ่งเป็นผู้ที่ประสบผลสำเร็จในอาชีพเกษตรกรรม และมีความรู้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ รวมทั้งมีโครงการ **Agri Map หรือแผนที่การเกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก** เพื่อบูรณาการข้อมูลพื้นฐานการเกษตรเชิงพื้นที่จากทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการภาคการเกษตรของไทยให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย แผนที่พืชชนิดต่าง ๆ แผนที่ความเหมาะสมด้านปัจจัยการผลิต พื้นที่ใน/นอกเขตชลประทาน และแหล่งน้ำต่าง ๆ รวมทั้งจัดทำแผนการตลาด ระบบการขนส่งเป็นรายจังหวัด และความต้องการของตลาดต่าง ๆ โดยจะพัฒนาเรื่องการใช้ที่ดินให้มีความทันสมัยทุกปี ทั้งนี้ ปัจจุบันสามารถเรียกดูข้อมูล Agri Map ได้จากแอปพลิเคชันโทรศัพท์เคลื่อนที่

๔.๖.๓ การดูแลรักษาเสถียรภาพราคาและลดภาระค่าครองชีพประชาชน รัฐบาลได้ดำเนินการกำหนดสินค้าและบริการควบคุม ๔๗ รายการ ติดตามดูแล ๒๒๖ รายการ และการกำกับดูแลด้านราคาให้เป็นธรรมทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อให้มีปริมาณสินค้าเพียงพอและไม่ให้มีการฉวยโอกาสปรับราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่มีเหตุผลสมควร

ซึ่งผลของการป้องปรามดังกล่าวทำให้ระดับราคาขายปลีกโดยเฉลี่ยของสินค้าและบริการที่จำเป็นต่อการครองชีพในช่วงที่ผ่านมาอยู่ในระดับทรงตัวในช่วงร้อยละ ๐.๒-๑.๙ นอกจากนี้ รัฐบาลได้ดำเนิน**การลดภาระค่าครองชีพของประชาชน** โดยการจำหน่ายอาหารปรุงสำเร็จเพื่อคืนความสุขทุกจานให้ประชาชน (ถูก สะอาด ดีอร่อย) **"หนูณิชย์...พาชิม"** จำหน่ายอาหารจานเดียวในราคาไม่เกินจาน/ชามละ ๒๕-๓๕ บาท จำนวน ๑๒,๖๗๔ ร้าน สามารถลดค่าครองชีพให้แก่ประชาชนในการซื้ออาหารปรุงสำเร็จได้ประมาณ ๑๐.๘๓ ล้านบาท และ**โครงการธงฟ้าราคาประหยัดลดค่าครองชีพประชาชน จำหน่ายสินค้าราคาประหยัดต่ำกว่าท้องตลาดทั่วไปร้อยละ ๒๐-๔๐ ทั่วประเทศ** สามารถลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชนกว่า ๔.๕๑ ล้านคน คิดเป็นมูลค่ากว่า ๒๙๔.๘๐ ล้านบาท รวมทั้งการ**ขยายระยะเวลาดำเนินมาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชน** ด้านการเดินทางเพื่อให้บริการแก่ประชาชน ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ และหลังจากนั้นจะจัดให้มีสวัสดิการด้านการเดินทางผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐต่อไป

๔.๖.๔ การเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างรายได้และการจ้างงานต่อเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รัฐบาลจึงได้ดำเนินมาตรการส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ปรากฏผลที่สำคัญ ได้แก่ **มาตรการการเงิน** เช่น โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Policy Loan) วงเงิน ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือปัญหาสภาพคล่อง (สิ้นสุดโครงการแล้วเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙) ได้มีการให้สินเชื่อแล้วจำนวน ๔,๕๒๗ ราย วงเงิน ๑๔,๐๓๕ ล้านบาท และบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ค้ำประกันสินเชื่อแล้วจำนวน ๑๒,๖๗๔ ล้านบาท ให้แก่ SMEs จำนวน ๔,๓๗๘ ราย และโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการใหม่และนวัตกรรม (Start-up & Innovation) วงเงินค้ำประกันโครงการรวม ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ค้ำประกันสินเชื่อให้แก่ SMEs แล้ว ๘๙ ราย จำนวนเงิน ๒๐๑ ล้านบาท **มาตรการสนับสนุนผ่านการร่วมลงทุน (Venture Capital)** เพื่อพัฒนาตลาดการลงทุนในประเทศไทย โดยธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ได้จัดตั้งกองทุนร่วมลงทุนแห่งละ ๒,๐๐๐ ล้านบาท รวม ๖,๐๐๐ ล้านบาท

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ดำเนิน**มาตรการด้านภาษี** เช่น การลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs เป็นเวลา ๒ รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ จนถึงรอบระยะเวลาบัญชีวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการจัดทำบัญชีของ SMEs เพื่อช่วยลดภาระให้ผู้ประกอบการ SMEs ที่ไม่มีพื้นฐานด้านบัญชีให้สามารถลงบัญชีได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องตามมาตรฐานบัญชีและกฎหมายภาษี มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในชนบท และมาตรการเพื่อส่งเสริมให้บุคคลธรรมดาประกอบธุรกิจในรูปของนิติบุคคล เพื่อสนับสนุนให้มีผู้ประกอบการนิติบุคคลรายใหม่ในระบบภาษีเพิ่มขึ้น รวมทั้ง**จัดตั้งศูนย์สนับสนุนและช่วยเหลือ SMEs** เพื่อให้บริการแก่ผู้ประกอบการได้ครบวงจร พร้อมทั้งรับเรื่องร้องเรียนและส่งต่อปัญหาของ SMEs ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริม SMEs และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ เพื่อสร้างเครือข่ายการค้า การลงทุนให้เข้มแข็ง ปัจจุบันมีสมาชิก ๙,๖๓๐ ราย เกิดการเชื่อมโยงและขยายการค้าทั้งในและต่างประเทศ โดยผลการดำเนินงานโครงการในช่วงครึ่งปีแรก ๒๕๖๐ สามารถสร้างมูลค่าทางการค้าระหว่างกันได้กว่า ๘๙๐ ล้านบาท

๔.๖.๕ การส่งเสริมภาคการพาณิชย์ การค้า และขยายฐานการส่งออก โดยในส่วนของการส่งเสริมการพาณิชย์มีการดำเนินการ เช่น ๑) โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product: OTOP) โดยในปี ๒๕๖๐ มียอดจำหน่ายทั้งสิ้น ๑๔๔,๐๒๙ ล้านบาท (ณ สิ้นเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐) ๒) การสร้างโอกาสในการค้าขาย โดยจัดให้มีตลาดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดตลาดคลองผดุงกรุงเกษม และตลาดประชารัฐ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจฐานรากมีเงินหมุนเวียนเพิ่มขึ้นกว่า ๑๒๕,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี สร้างงานให้ประชาชนในชุมชนกว่า ๒๖๐,๐๐๐ อัตรา ๓) ส่งเสริมสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) โดยขึ้นทะเบียน

สินค้า GI ไทย เพิ่มขึ้นอีก ๑๓ รายการ ใน ๑๑ จังหวัด ได้แก่ ส้มโอปูโกยะรัง จังหวัดปัตตานี พริกบางช้าง จังหวัดสมุทรสงคราม สับปะรดตราดสีทอง จังหวัดตราด เนื้อโคขุนโพนยางคำ จังหวัดสกลนคร ปลากุเลาเค็มตากใบ และลองกองตันหยงมัส จังหวัดนราธิวาส ลำไยอบแห้งและลำไยเบี้ยวเขียว จังหวัดลำพูน สับปะรดบ้านคา จังหวัดราชบุรี ทุเรียนปราจีน จังหวัดปราจีนบุรี ผ้าหมักโคลนหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร กาแฟเทพเสด็จ จังหวัดเชียงใหม่ และส้มโอหอมควนลัง จังหวัดสงขลา และ ๔) การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business: EODB) ด้วยการพัฒนาการให้บริการประชาชนและภาคธุรกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจและลดค่าใช้จ่าย โดยการปรับลดขั้นตอนการเริ่มต้นธุรกิจในการจดทะเบียนนิติบุคคล จากเดิม ๕ ขั้นตอน ใช้เวลา ๒๕.๕ วัน เหลือเพียง ๓ ขั้นตอน ใช้เวลาเพียง ๒ วัน และลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการจากเดิม ๖,๖๐๐ บาท เหลือเพียง ๕,๘๐๐ บาท

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดยเจรจาความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมี FTA ในระดับทวิภาคีและระดับภูมิภาคที่มีผลใช้บังคับแล้วกับ ๑๗ ประเทศ ภายใต้ความตกลง ๑๒ ฉบับ และในปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีมูลค่าการค้ากับประเทศสมาชิกหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) รวม ๒.๔๓ แสนล้านดอลลาร์ สรอ. คิดเป็นร้อยละ ๕๙ ของการค้ารวมทั้งหมดของไทย และในช่วงไตรมาสแรกของปี ๒๕๖๐ ประเทศไทยมีมูลค่าการค้ากับประเทศสมาชิก RCEP รวม ๖๓,๕๒๘ ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยไทยเกินดุลการค้า ๖๓๕.๑ ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ๑๕๔.๙ ล้านดอลลาร์ สรอ. รวมทั้งส่งเสริมการค้าบริการและการลงทุนในต่างประเทศ โดยส่งเสริมธุรกิจบริการไทยสู่ตลาดโลกในสาขาเป้าหมาย เช่น ธุรกิจสุขภาพและความงาม ธุรกิจโรงแรมและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่อง ธุรกิจก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจบันเทิงและคอนเทนท์ไทย ธุรกิจสิ่งพิมพ์ ธุรกิจซอฟแวร์ และธุรกิจโลจิสติกส์ ตลอดจนเร่งรัดผลักดันขยายโอกาสการดำเนินธุรกิจการค้าในตลาดต่างประเทศของสินค้าไทย โดยส่งเสริมผู้ประกอบการขยายตลาดในลักษณะของอุตสาหกรรมรวมกลุ่ม (Cluster) จำนวน ๖,๙๔๘ ราย เกิดมูลค่าการสั่งซื้อรวม ๒๐๕,๖๗๗.๑๙ ล้านบาท ประกอบด้วย กลุ่มสินค้าเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมหนัก และกลุ่มสินค้าไลฟ์สไตล์

๔.๖.๖ การส่งเสริมการลงทุนและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสู่ Thailand 4.0 รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลักดันนโยบายการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงอุตสาหกรรม (Cluster) สำหรับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Super Cluster) เพื่อดึงดูดการลงทุนในพื้นที่เป้าหมายที่เป็นการสร้างฐานอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ซึ่งจะเร่งผลักดันขับเคลื่อน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย (๕ อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพและ ๕ อุตสาหกรรมใหม่ : First S-Curve และ New S-Curve) โดยมีผลการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ๑) **การส่งเสริมการลงทุน** โดยลดระยะเวลาการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) จาก ๙๐ วัน เหลือ ๓๐ วัน และตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐ ได้ออกใบอนุญาตประกอบหรือขยายโรงงาน จำนวน ๕,๐๕๗ โรงงาน มูลค่าการลงทุนกว่า ๑,๒๖๓,๘๙๐ ล้านบาท ก่อให้เกิดการจ้างงานกว่า ๒๑๘,๓๕๐ คน ๒) **ขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตผ่าน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย** เป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (New Growth Engines) ซึ่งผลการขอรับการส่งเสริมการลงทุนใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ช่วงที่ผ่านมา (๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐) มีจำนวน ๗๓๗ โครงการ มูลค่ารวมทั้งสิ้น ๒๖๗,๓๖๓ ล้านบาท ๓) **การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development: EEC)** ได้เร่งรัดกระบวนการลงทุนร่วมระหว่างรัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) ให้มาลงทุนในพื้นที่ EEC โดยให้สิทธิพิเศษในด้านการส่งเสริมการลงทุน เช่น การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ ๕๐ เป็นเวลา ๕ ปี ควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรมชักจูงนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน และกลุ่มประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม (Combodia, Laos, Myanmar and Vietnam: CLMV) ๔) **การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน** เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน และ ๕) **การพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (National Single Window: NSW)** โดยมีหน่วยงานที่มีระบบพร้อมรองรับเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ NSW แล้ว ๓๖ หน่วยงาน

๔.๖.๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งมีส่วนสำคัญในการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยรัฐบาลได้เร่งรัดดำเนินการทั้งในส่วนของโครงการที่ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา และริเริ่มโครงการใหม่ ได้แก่ ๑) **การพัฒนาระบบขนส่งทางราง** เช่น โครงการความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย-จีน โครงการความร่วมมือในการพัฒนาระบบรางระหว่างไทย-ญี่ปุ่น โครงการพัฒนาระบบรถไฟทางคู่ รวมทั้งสิ้น ๑๔ โครงการ โดยอยู่ระหว่างการก่อสร้าง จำนวน ๒ โครงการ คือ ช่วงฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า-แก่งคอย ระยะทาง ๑๐๖ กิโลเมตร และช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น ระยะทาง ๑๘๗ กิโลเมตร ซึ่งคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โครงการพัฒนารถไฟฟ้า รวมทั้งสิ้น ๙ โครงการ โดยมีเปิดให้บริการในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑ โครงการ คือ โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงบางใหญ่-บางซื่อ (รถไฟฟ้ามหานคร สายฉลองรัชธรรม) และอยู่ระหว่างการก่อสร้าง จำนวน ๕ โครงการ คือ สายสีแดง ช่วงบางซื่อ-รังสิต สายสีน้ำเงิน ช่วงบางซื่อ-ท่าพระ และหัวลำโพง-บางแค สายสีเขียว ช่วงแบริ่ง-สมุทรปราการ สายสีเขียว ช่วงหมอชิต-สะพานใหม่-คูคต และสายสีส้ม ช่วงศูนย์วัฒนธรรมฯ-มีนบุรี และ ๒) **การพัฒนาการขนส่งทางถนน** เช่น โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง จำนวน ๓ เส้นทาง สายพัทยา-มาบตาพุด ระยะทาง ๓๒ กิโลเมตร สายบางปะอิน-นครราชสีมา ระยะทาง ๑๙๖ กิโลเมตร และสายบางใหญ่-กาญจนบุรี ระยะทาง ๙๖ กิโลเมตร เพื่อพัฒนาโครงข่ายทางหลวงมาตรฐานสูงรองรับการเดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ดำเนิน**การพัฒนาท่าอากาศยาน** เช่น โครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเพื่อเพิ่มขีดความสามารถท่าอากาศยานสุวรรณภูมิให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้ ๙๐ ล้านคนต่อปี และโครงการพัฒนาท่าอากาศยานอู่ตะเภา เพื่อเป็นท่าอากาศยานหลักของประเทศ แห่งที่ ๓ และรองรับการพัฒนาในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) รวมทั้ง**การพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำ** โดยได้ดำเนินโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือโดยสารในแม่น้ำเจ้าพระยา โดยปรับปรุงท่าเรือจำนวน ๑๗ แห่ง เพื่อแก้ปัญหาการจราจรและการเชื่อมต่อระบบโดยสารสาธารณะ การดำเนินโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือชายฝั่ง (ท่าเทียบเรือ A) ที่ท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อให้บริการท่าเรือชายฝั่งเป็นการเฉพาะ ซึ่งมีกำหนดแล้วเสร็จในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ และจะเปิดดำเนินการในปี ๒๕๖๑ ตลอดจน **การพัฒนาระบบตั๋วร่วม** เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายในการเชื่อมต่อการเดินทางทุกรูปแบบให้แก่ประชาชนด้วยบัตรเพียงใบเดียว ซึ่งจะมีการจัดส่งมาตรฐานกลางระบบตั๋วร่วม (Common Ticketing System Standard) แก่ผู้ให้บริการในระบบขนส่ง และคาดว่าจะทดสอบระบบตั๋วร่วมเพื่อให้ใช้งานได้ภายในปี ๒๕๖๐

๔.๖.๘ การขับเคลื่อนสู่เศรษฐกิจดิจิทัล

รัฐบาลได้ผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยได้ดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมภายใต้ชื่อ “เน็ตประชารัฐ” เป้าหมาย ๒๔,๗๐๐ หมู่บ้าน พร้อมให้จุดบริการ Free Wi-Fi หมู่บ้านละ ๑ จุด โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์และติดตั้งขยายโครงข่ายฯ โดยมีการติดตั้งโครงข่ายเน็ตประชารัฐแล้วเสร็จ จำนวน ๒๑,๐๐๐ หมู่บ้าน โครงการระบบเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศเพื่อรองรับบริการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ (Asia-Africa-Europe-1: AAE-1) ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan) ประกอบด้วยแผนงานสำคัญ ๕ โครงการ ได้แก่ ๑) ระบบรับและโอนเงินพร้อมเพย์ (PromptPay) ๒) การขยายการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ ๓) ระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ๔) e-Payment ภาครัฐ และ ๕) โครงการให้ความรู้และส่งเสริมการใช้ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาเครือข่ายศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำนวน ๖๐๐ แห่ง เพื่อให้ตอบสนองการใช้งานและเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการขับเคลื่อนนโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในภาคประชาชน โดยมีบทบาทเป็นพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน (Co-working space) และดำเนินการด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Mission) โดยได้มีการขยายระบบป้องกันและเฝ้าระวังภัยคุกคามทางเทคโนโลยี

สารสนเทศ (Government Threat Monitoring System: GTM) ซึ่งในปี ๒๕๖๐ มีหน่วยงานเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๘๑ หน่วยงาน และมีแผนปฏิบัติการรับมือไซเบอร์ (National Incident Handling Flow) เพื่อรับมือภัยคุกคามระหว่างหน่วยงาน

๔.๖.๙ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความเชื่อมั่น การดูแลความปลอดภัย การอำนวยความสะดวก การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ การเจาะตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวระดับบน และการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว โดยในปี ๒๕๕๙ สามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน ๒.๕ ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๐๙ จากปีที่ผ่านมา สำหรับในปี ๒๕๖๐ ตั้งเป้าหมายจะมีรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน ๒.๕ ล้านล้านบาท ซึ่งในระหว่างเดือนมกราคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐ สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน ๑,๓๓๐,๐๕๘.๙๘ ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๗.๙๑ จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีรายได้รวมจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรวมประมาณ ๑,๙๓๙,๐๐๐ ล้านบาท ขยายตัว ๗.๖๘ จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ **การจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวทั่วประเทศ** เช่น ชายหาดหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา ฝั่งอันดามัน และเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี **การเพิ่มรายได้การท่องเที่ยวตลาดต่างประเทศ** โดยชู “วิถีไทย” เป็นจุดเด่นที่แตกต่างในเวทีโลก สะท้อนเอกลักษณ์ของคนไทย (มิตรภาพ ความสนุกสนาน และความสุข) ในการต้อนรับนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก และ**การกระจายพื้นที่และช่วงเวลาการท่องเที่ยว** โดยจัดทำหนังสือและจัดกิจกรรมเปิดตัว “๑๒ เมืองต้องห้ามพลาดพลัส”

๔.๖.๑๐ การส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงาน ประเทศไทยมีมูลค่าการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานสูงถึงร้อยละ ๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวม (Gross Domestic Product: GDP) และมีมูลค่าจากการจัดเก็บรายได้จากปิโตรเลียมและน้ำมันเชื้อเพลิงสูงถึงร้อยละ ๑๐ ของรายได้ภาครัฐในแต่ละปี รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับภาคพลังงานโดย**ดำเนินการและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการพลังงานระยะยาว (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๙)** มาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย ๕ แผนหลัก ได้แก่ แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (Power Development Plan: PDP) แผนอนุรักษ์พลังงาน (Energy Efficiency Plan: EEP) แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (Alternative Energy Development Plan: AEDP) แผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ (Gas Plan) และแผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง (Oil Plan) ซึ่งมีผลการดำเนินการที่สำคัญ เช่น ๑) **โครงการก่อสร้างระบบผลิตไฟฟ้า** โดยเป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จและสามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ (Commercial Operation Date: COD) รวมกำลังผลิต ๖,๒๗๓ เมกะวัตต์ ๒) **โครงการระบบส่งไฟฟ้า** ๓) **โครงการประชารัฐด้านพลังงาน** สำหรับพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และดำเนินโครงการสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ภัยแล้งทั่วประเทศ ๔) **การบริหารจัดการแปลงสัมปทานที่จะหมดอายุในปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖** โดยเปิดให้มีการประมูลแข่งขันยื่นข้อเสนอเป็นการทั่วไปเป็นการล่วงหน้าก่อนที่สัมปทานจะสิ้นอายุ โดยกระบวนการทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำร่างหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการประมูล และ ๕) **โครงการก่อสร้างระบบการขนส่งน้ำมันทางท่อไปยังภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** โดยเส้นทางภาคเหนือได้รับความเห็นชอบรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) แล้ว และอยู่ระหว่างการก่อสร้างระบบท่อน้ำมัน ส่วนเส้นทางภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ระหว่างจัดทำ EIA ในขั้นตอนรับฟังความคิดเห็น

๔.๖.๑๑ การบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจ รัฐบาลได้มุ่งเน้นพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยมีผลดำเนินการที่สำคัญ เช่น การนำโครงการลงทุนของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเข้าร่วมในโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Construction Sector Transparency Initiative: CoST)

และได้เห็นชอบ**ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....** ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา โดยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจทั้งระบบ เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจไทยให้มีศักยภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยสร้างกลไกป้องกันการแทรกแซงจากภาคการเมือง นอกจากนี้ ได้**ดำเนินการเร่งแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ** ประกอบด้วย บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (ธอท.) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) และองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)

๔.๖.๑๒ การบริหารจัดการเศรษฐกิจ โดยดำเนินการดังนี้ ๑) **การเร่งรัดติดตามการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ** โดยผลการเบิกจ่ายงบลงทุนรัฐวิสาหกิจ ๔๕ แห่ง ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑๕๕,๔๕๙ ล้านบาท หรือร้อยละ ๔๖.๓๓ ของแผนงบลงทุนทั้งปี จำนวน ๓๓๕,๕๒๒ ล้านบาท ๒) **การบูรณาการงบประมาณ** ซึ่งได้กำหนดแผนงานบูรณาการเชิงยุทศาสตร์ จำนวน ๒๖ เรื่อง ให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง ลดความซ้ำซ้อน และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ โดยมีหน่วยงานเจ้าภาพหลักเป็นผู้รับผิดชอบและมีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้กำกับ ดูแล ติดตามผลการดำเนินงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และ ๓) **การสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน** เช่น มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและจัดอบรมสัมมนาภายในประเทศ ซึ่งส่งผลต่อการบริโภคภาคเอกชนในปี ๒๕๕๙ มีการขยายตัวร้อยละ ๓.๑ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ทำให้จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้เพิ่มขึ้นเป็น จำนวน ๔๐๐ ล้านบาท และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี ๒๕๕๙ มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจกว่า ๒.๕ หมื่นล้านบาท และจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน ๖๗๘ ล้านบาท

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ดำเนิน**มาตรการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อวางรากฐานระยะยาว** เช่น ๑) **มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนกิจการเงินร่วมลงทุน (Venture Capital)** โดยขยายระยะเวลาการจดแจ้งการเป็นบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนและทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตามมาตรการนี้ออกไปอีกเป็นระยะเวลา ๒ ปี จากเดิมสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ และ ๒) **การจัดตั้งกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund: TFF)** เพื่อเป็นทางเลือกในการจัดหาแหล่งเงินทุนใหม่สำหรับการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ลดภาระทางการคลังของภาครัฐ รวมทั้งเป็นช่องทางให้นักลงทุนและผู้มีเงินออมสามารถลงทุนในทรัพย์สินของภาครัฐที่มีคุณภาพและเป็นการสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุนของประเทศ รวมทั้งปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. .... เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมากขึ้น และพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษี ประชาชน และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ รัฐบาลได้**บริหารจัดการหนี้ภาครัฐ** ให้อยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังไม่เกิน คือ ร้อยละ ๖๐ ของ GDP โดยมียอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๖,๒๒๔,๙๘๘.๗๕ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘๓ ของ GDP

๔.๗ นโยบายที่ ๗ การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

รัฐบาลได้ขับเคลื่อน**การดำเนินงานใน ๓ เสาของประชาคมอาเซียน**ภายหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการและการมีปฏิญญาอาเซียนรับรองวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ แล้ว โดย ๑) **เสาการเมืองและความมั่นคง** ได้จัดทำแนวทางปฏิบัติของกระทรวงกลาโหมในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

เพื่อทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมต่อระหว่างภาคนโยบายไปสู่ภาคการปฏิบัติ ๒) **เสาเศรษฐกิจ** ได้ให้ความสำคัญแก่การอำนวยความสะดวกทางการค้าเพื่อลดต้นทุนของผู้ประกอบการ เช่น การให้สัตยาบันต่อพิธีสารฉบับที่ ๗ (ระบบศุลกากรผ่านแดน) แนบท้ายกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน (ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods In Transit: AFAFGIT) การพัฒนาภาคบริการเพื่อให้ได้ประโยชน์จากตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่ในอาเซียน การส่งเสริมนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มผลิตภาพให้กับสินค้าและบริการ และ ๓) **เสาสังคมและวัฒนธรรม** ได้ผลักดันให้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจในลักษณะทวิภาคีกับประเทศเพื่อนบ้านเรื่องความร่วมมือด้านแรงงานและการนำเข้าแรงงานต่างชาติ และสร้างหลักประกันสุขภาพให้แรงงานต่างชาติโดยการซื้อบัตรประกันสุขภาพ รวมทั้งจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมอาเซียนเพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน

ด้านการส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน นอกเหนือจากการรักษาผลประโยชน์ของชาติและส่งเสริมบทบาทของไทยโดยใช้โอกาสจากความร่วมมือในระดับผู้นำประเทศ รัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่ในเวทีการประชุมของอาเซียน และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียน-อียู (ASEAN-EU Miniterial Meeting: AEMM) การประชุมผู้นำยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) การประชุมผู้นำความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bayog Bengal Initiative Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) กรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง การประชุมรัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association: IORA) การประชุมความร่วมมือเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-และไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) และกรอบอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (Greater Makong Subregion: GMS) แล้ว รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการ ภาคอุตสาหกรรม แรงงาน และหน่วยงานภาครัฐของไทยในการใช้สิทธิประโยชน์และโอกาสจากการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน กับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) “การออกหนังสือสำคัญการส่งออก-นำเข้าของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดภายใต้นโยบายการบริหารงานแบบบูรณาการ (One Roof)” และ “ระบบลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Digital Signature) กับระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (National Single Window: NSW) อย่างเต็มรูปแบบ” โครงการพัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบรองรับอุตสาหกรรมศักยภาพ (สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันอาหาร และสถาบันอุตสาหกรรมสิ่งทอ) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่แรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน การจัดทำกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (Task Force on ASEAN Qualifications Reference Framework: TF-AQRF) เพื่อใช้เทียบเคียงกับประเทศในอาเซียน การพัฒนาข้าราชการพลเรือนในการทำงานบริบทอาเซียน

ด้านวัฒนธรรมได้มีการจัดตั้งและดำเนินการศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์วัฒนธรรมอาเซียนแห่งแรกของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีการจัดนิทรรศการในรูปแบบที่มีชีวิตและจับต้องได้และผสมผสานเทคโนโลยีมัลติมีเดียที่ทันสมัยเผยแพร่ความรู้ด้านวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียนแก่ประชาชน

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเร่งขยายการส่งออกไปในกลุ่มประเทศ CLMV โดยมีมูลค่าการค้าชายแดน ผ่านแดน และหน้าด่าน ในปี ๒๕๕๙ มีมูลค่า ๑.๕ ล้านล้านบาท มีการขยายตัวการส่งออกไปยังตลาด CLMV ขยายตัวร้อยละ ๙.๗๖ (ณ มิถุนายน ๒๕๖๐) มูลค่า ๓๓๐,๘๓๐ ล้านบาท และมีการลงทุนของไทยในต่างประเทศขยายตัวต่อเนื่อง ณ สิ้นปี ๒๕๕๙ ธุรกิจไทยไปลงทุนในต่างประเทศสะสมมูลค่า ๙๔.๓ พันล้านดอลลาร์ สรอ. การลงทุนใน CLMV ร้อยละ ๑๒.๓ หรือมูลค่า ๑.๖ พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยขยายตัวจากเมื่อ ๓ ปีที่แล้วร้อยละ ๗๓ สูงกว่าภาพรวมการลงทุนของไทยในต่างประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๓๗ จากเมื่อ ๓ ปีที่แล้ว

๔.๘ นโยบายที่ ๘ การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรม

รัฐบาลได้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมซึ่งเป็นปัจจัยที่จะช่วยขับเคลื่อนให้ประเทศไทยก้าวไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยนอกเหนือจากการ**กำหนดมาตรฐานงานวิจัย** เพื่อยกระดับคุณภาพการวิจัย

ให้เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับสากล การเร่งผลิตบุคลากรวิจัยในสาขาที่ขาดแคลน เช่น บุคลากรในกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (Science, Technology, Engineering and Mathematics Workforce: STEM Workforce) การสร้างความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานถนนสายวิทยาศาสตร์ งานวันนวัตกรรมแห่งชาติตลอดจนการส่งเสริมระบบให้สิ่งจูงใจ เช่น มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา โครงการคูปองนวัตกรรม เพื่อยกระดับและพัฒนาขีดความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ไทย โครงการคูปองวิทย์เพื่อโอทอป (STI Coupon for OTOP Upgrade) เพื่อกระตุ้นการลงทุนวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชน ซึ่งทำให้สัดส่วนการลงทุนดังกล่าวในภาคเอกชนต่อภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๐ คิดเป็นอัตราส่วน ๖๘:๓๒ แล้วนั้น รัฐบาลยังได้ดำเนินโครงการที่สำคัญ ดังนี้

๔.๘.๑ การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยที่มุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ โดยได้ดำเนินการ ๒๔ กลุ่มเรื่อง เช่น **กลุ่มเรื่องข้าว** การวิจัยพัฒนาเครื่องฆ่ามอดข้าว เครื่องลดความชื้นข้าวเปลือกระดับเกษตรกร การวิจัยอาหารเสริมสุขภาพและเครื่องสำอางจากการแปรรูปข้าว **กลุ่มเรื่องมันสำปะหลัง** การพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลังสายพันธุ์พิรุณ ๑ และสายพันธุ์เกษตรศาสตร์ ๗๒ กลุ่มเรื่องยางพารา พัฒนายางล้อตันที่ใช้กับรถฟอร์คลิฟต์ประหยัดพลังงาน และ **กลุ่มเรื่องอ้อยและน้ำตาล** พัฒนาอ้อยสายพันธุ์ใหม่ที่มีความทนทานต่อดินเค็ม รวมถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ

๔.๘.๒ การส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัย เช่น การพัฒนากำลังคนเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศเพื่อรองรับการพัฒนาด้านระบบขนส่งทางราง การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางยานยนต์ไฟฟ้าในอาเซียน การจัดทำมาตรฐานเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า โครงการเมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis) โครงการระบบดาวเทียมสำรวจเพื่อการพัฒนา (THEOS-2) การจัดสร้างศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต หรือฟิวเจอร์เรียม (Futurium) เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation: EECi) และการพัฒนาระบบและบริการภูมิสารสนเทศกลางของประเทศ (National Geo-Informatics Infrastructure Services Portal: NGIS PORTAL)

๔.๘.๓ การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง โดยมีโครงการงานวิจัยที่สำเร็จแล้ว เช่น นวัตกรรมไล่ยุงและเครื่องสำอางจากข้าวไรซ์เบอร์รี่เพื่อสุขภาพ My Health Thailand โปรแกรมติดตามสุขภาพส่วนบุคคลสำหรับประชาชน การพัฒนาผลิตภัณฑ์อนุภาคนาโนสมุนไพรเปลือกมังคุดและการประยุกต์ใช้เพื่อต้านการอักเสบในช่องปาก เครื่องเอกซเรย์ทรวงอกระบบดิจิทัล (Digital Chest X-ray) เทคนิคในการตรวจหาเชื้อโรคที่ปนเปื้อนในเมล็ดพันธุ์ กุ้งกุลาดำโอเมก้า ระบบนับจำนวนยานพาหนะบนท้องถนน

๔.๙ นโยบายที่ ๙ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

นอกเหนือจาก**การจัดการทรัพยากรที่ดินเพื่อให้ประชาชนมีที่ดินทำกิน และการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย** ซึ่งกล่าวไว้ในผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาลแล้ว รัฐบาลได้ดำเนินการ**ปกป้องทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ และการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน**อย่างต่อเนื่อง โดยแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่า ซึ่งเป็นปัญหาที่สะสมมานาน ภายใต้นโยบาย “พลิกฟื้นผืนป่าสู่การพัฒนายั่งยืน” ดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ (One Map) เพื่อจัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน ถูกต้อง และมีการใช้แผนที่กลางเป็นมาตราส่วนเดียวกัน สร้างความรู้ความเข้าใจ/ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตามแนวทางประชารัฐ คุ้มครองพื้นที่ป่าไม้โดยการบังคับใช้กฎหมาย (แผนปฏิบัติการและมาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบบุกรุกพื้นที่ป่า และการทวงคืนพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกบุกรุกปลูกยางพารา) การจัดการป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชัน (เขาหัวโล้น) กำหนดเป้าหมายในการรักษาพื้นที่ป่าไม้ที่มีอยู่ ๑๐๒.๔ ล้านไร่ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยได้จัดตั้งป่าชุมชนแล้วรวมทั้งสิ้น ๑๐,๐๓๓ หมู่บ้าน พื้นที่ประมาณ ๔.๙ ล้านไร่

สำหรับปัญหา**ทรัพยากรป่าชายเลน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง** ที่ผ่านมาประเทศไทยประสบปัญหาการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ ทำให้เสื่อมโทรมทั้งจากธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ รวมถึงปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง รัฐบาลได้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยกำหนดเขตคุ้มครองพื้นที่ป่าชายเลนที่คงสภาพป่าสมบูรณ์ เนื้อที่ประมาณ ๑.๕๓ ล้านไร่ และจัดชุดปฏิบัติการพิเศษ (ฉลามขาว) บูรณาการปฏิบัติงานร่วมกับฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ ทวงคืนผืนป่าชายเลนในพื้นที่ ๑๗ จังหวัด รวมทั้งสิ้น ๑๖,๖๖๗.๗๖ ไร่ ตลอดจนฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนเสื่อมโทรม รวม ๕,๕๗๒.๐๕ ไร่ นอกจากนี้ ได้**จัดระเบียบการทำประมงน้ำจืดและน้ำเค็ม** เพื่อคงความสมดุลทางธรรมชาติควบคู่กับการสร้างรายได้ต่อการดำรงชีพของประชาชน และ**แก้ไขปัญหาผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะทั่วประเทศ**ตามมาตรการปราบปราม จำนวน ๘,๑๘๑,๗๔๒ ตัน ซึ่งทำให้ผักตบชวามีปริมาณลดลง ระบบการระบายน้ำและการไหลของน้ำดีขึ้น ลดปริมาณน้ำเน่าเสียและทำให้ระบบนิเวศดีขึ้น

รัฐบาลได้จัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ประกอบด้วย ๑) การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค โดยมีเป้าหมายให้ทุกหมู่บ้านมีน้ำประปาใช้ในปี ๒๕๖๐ ๒) การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต (เกษตรและอุตสาหกรรม) เช่น การก่อสร้างโครงการแหล่งน้ำขนาดใหญ่ต่อเนื่อง จำนวน ๙ โครงการ เช่น โครงการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กวงอุดมธารา โครงการพัฒนาลุ่มน้ำตาปี-พุมดวง โครงการเขื่อนทดน้ำผาจุก โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองจันทบุรี (แผนระยะที่ ๒) โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวงรัชชโลทร ๓) การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ๔) การฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน เพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม ๔.๗ ล้านไร่ และ ๕) การบริหารจัดการ เช่น การพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นระบบกลางในการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำ ได้แก่ ข้อมูลแผนที่ ข้อมูลสถิติ ข้อมูลสถานการณ์น้ำ ข้อมูลคาดการณ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย ระบบการจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูล ระบบประมวลผลข้อมูล และระบบการแสดงผลข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

๔.๑๐ นโยบายที่ ๑๐ การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐดังที่ได้รายงานไว้ในผลงานภารกิจที่สำคัญ นอกจากนี้ รัฐบาลได้มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลที่สำคัญ ได้แก่ **การปรับบทบาทภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ** เพื่อพัฒนาศักยภาพของส่วนราชการ

องค์การมหาชน และหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่นที่มิใช่ส่วนราชการ รวมถึงปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้าง วางแผนบริหารและพัฒนากำลังคนภาครัฐของส่วนราชการเพื่อรองรับนโยบายประเทศไทย ๔.๐ นอกจากนี้ ยังมีการถ่ายโอนภารกิจของส่วนราชการให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการแทน ซึ่งปัจจุบันมีการถ่ายโอนงานแล้วเสร็จ ๘๑ งาน และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๒๘ งาน **การทบทวนบทบาทภารกิจและความจำเป็นในการคงอยู่ขององค์การมหาชน** โดยได้ให้องค์การมหาชน จำนวน ๓ แห่ง [สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) และสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)] มีรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนของแต่ละแห่ง และให้องค์การมหาชน จำนวน ๒ แห่ง [องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) และสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)] ปรับบทบาทภารกิจ ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และแก้ไขในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนให้เหมาะสม ในส่วนของสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (สพค.) (องค์การมหาชน) ให้ปรับเปลี่ยนสถานภาพ บทบาท ภารกิจให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยให้โอนสำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีไปสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (องค์การสวนสัตว์) และศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบพระชนมพรรษา ไปสังกัดกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์)

ด้านการยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ รัฐบาลได้ดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์บริการร่วม (One Stop Service) เป็นศูนย์รวมการให้บริการงานบริการของหน่วยงานภาครัฐ ที่อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกัน หรือต่างสังกัดกัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการมาติดต่อขอรับบริการในหลาย ๆ งาน ณ สถานที่แห่งเดียว โดยประเภทของงานบริการ แบ่งเป็น ๔ ลักษณะ ได้แก่ การให้บริการข้อมูลข่าวสาร การให้บริการรับเรื่อง-ส่งต่อ (เป็นการรับงานแทนหน่วยงานอื่น) การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (ส่งมอบผลผลิตของการบริการแก่ผู้รับบริการได้ทันที) และการรับเรื่องร้องเรียน นอกจากนี้ **การปรับปรุงบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตามรายงานผลการวิจัยเรื่อง Doing Business ของธนาคารโลก** จากผลการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยตามรายงาน Doing Business 2017 (เก็บข้อมูลในช่วงปี ๒๕๕๙ โดยจัดอันดับล่วงหน้า ๑ ปี) พบว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๔๖ จาก ๑๙๐ ประเทศ ซึ่งเป็นอันดับที่ดีขึ้นจากรายงาน Doing Business 2016 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ ๔๙ และเป็นอันดับที่ ๓ ของอาเซียน

๔.๑๑ นโยบายที่ ๑๑ การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

รัฐบาลได้ปรับปรุงประมวลกฎหมายที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ให้มีความทันสมัย มีมาตรฐานตามหลักสากลและเป็นธรรม สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในทุกด้าน โดยแบ่งกลุ่มกฎหมายออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ๕ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กฎหมายด้านเศรษฐกิจ เช่น พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของระบบการซื้อขายหลักทรัพย์และรองรับการเชื่อมโยงระหว่างตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการอำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุน อันจะเป็นการจูงใจในการเข้ามาลงทุน ๒) กฎหมายที่ออกตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ๓) กฎหมายที่ลดความเหลื่อมล้ำ เช่น พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๔) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การหักค่าใช้จ่าย การหักลดหย่อน การกำหนดเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษีเงินได้ การกำหนดเงินได้พึงประเมินที่ต้องยื่นรายการสำหรับบุคคลธรรมดาและอัตราภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ๔) กฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการและมนุษยธรรม เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ รวมทั้งกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจนำสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปใช้ประโยชน์หรือหาประโยชน์ได้ และ ๕) กฎหมายเพื่อแก้ปัญหาสังคมและกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ดำเนินการ**ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้โดยง่าย** โดยรัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว จำนวน ๑๑,๗๓๕ ราย โดยแบ่งเป็นผู้เสียหาย

จำนวน ๑๑,๖๖๕ ราย และจำเลย จำนวน ๗๐ ราย เป็นเงิน ๖๐๐,๘๐๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมกองทุนยุติธรรมเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ และเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยการจ่ายค่าธรรมเนียมศาล จำนวน ๙๐๔ ราย ค่าทนายความ จำนวน ๑,๘๗๑ ราย ค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินคดีตรวจพิสูจน์ จำนวน ๓๔ ราย และค่าขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย จำนวน ๖๑๒ ราย

สำหรับ**การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด** รัฐบาลได้ดำเนินการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังที่ติดยาเสพติดในรูปแบบโครงการชุมชนบำบัด เพื่อให้ผู้ต้องขังที่เป็นผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างถูกต้องเหมาะสมและมีศักยภาพในการดำรงชีวิตอย่างปกติในสังคมภายหลังพ้นโทษ โดยการเปิดอบรมในเรือนจำหรือทัณฑสถาน จำนวน ๘๓ แห่ง มีผู้เข้ารับการบำบัด จำนวน ๗,๕๐๐ คน ผู้ผ่านการบำบัดแล้ว จำนวน ๔,๓๓๑ คน ตลอดจนการบำบัดฟื้นฟูในรูปแบบโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ (ด้วยกระบวนการลูกเสือ) มีผู้เข้ารับการบำบัด จำนวน ๒,๖๐๐ คน ผู้ผ่านการบำบัดแล้ว จำนวน ๔๔๑ คน และโครงการ TO BE NUMBER ONE มีสมาชิก จำนวน ๖๐,๓๖๑ คน สมาชิกศูนย์เพื่อนใจ จำนวน ๓๗,๐๒๔ คน เพื่อให้ผู้ต้องขังที่มีปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือได้รับคำปรึกษาแนะนำที่ถูกต้องจากเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครแกนนำที่ผ่านการอบรม รวมทั้ง**การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา)** เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยพบว่าผู้ต้องขังที่มีระยะเวลาต้องโทษเหลือจำต่อไป ตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๑ ปี ทุกคน ทุกคดี มีทั้งการปล่อยตัวแบบมีเงื่อนไข (Conditioned Release) (พักการลงโทษ/ลดวันต้องโทษจำคุก) และการปล่อยตัวแบบไม่มีเงื่อนไข (Non-Conditioned Release)

แนวทางการดำเนินงานของรัฐบาลในระยะต่อไป

รัฐบาลได้ตระหนักถึงการพัฒนาประเทศแบบก้าวกระโดด (Leap Frog) ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๖๔) นโยบาย แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนระดับชาติต่าง ๆ โดยได้วางแนวทางในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการเกษตร ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านอื่น ๆ ดังนี้

- เชื่อมไทย เชื่อมโลก โดยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานตามยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งของประเทศ ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งรัดการดำเนินการทั้งในส่วนของโครงการที่ต่อเนื่องและริเริ่มโครงการใหม่ ได้แก่ การพัฒนาโครงข่ายรถไฟระหว่างเมือง การพัฒนาโครงข่ายขนส่งสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การเพิ่มขีดความสามารถทางหลวงเชื่อมโยงฐานการผลิตของประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาโครงข่ายการขนส่งทางน้ำ และการเพิ่มขีดความสามารถการให้บริการขนส่งทางอากาศ เพื่อลดต้นทุนการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ โดยเน้นการขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงาน รวมถึงการออกแบบและการบริการเพื่อการเข้าถึงของคนทุกกลุ่ม
- เดินหน้าการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development: EEC) ซึ่งประกอบด้วย เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development Innovation : EECi) การพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพสู่ระดับโลก (BIOPOLIS) ส่งเสริมเศรษฐกิจนวัตกรรม (ระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ ระบบอัจฉริยะ) เพื่อเพิ่มศักยภาพภาคอุตสาหกรรม ส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างเกษตรอัจฉริยะ เมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis) เมืองอัจฉริยะและเมืองที่น่าอยู่ (Smart City)
- ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงในพื้นที่ระดับตำบล หมู่บ้าน โดยมุ่งหวังให้ประเทศไทยก้าวพ้นกับดักประเทศรายได้ปานกลาง และมีเป้าหมายสำคัญ คือ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในเชิงพื้นที่ และพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของแต่ละพื้นที่ รัฐบาลได้มีแนวคิดที่จะดำเนินโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ซึ่งจะได้กำหนดกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล โดยให้ความสำคัญกับการดูแลประชาชนในแต่ละพื้นที่ให้ได้รับการพัฒนาตามความต้องการ เพื่อสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง
- สนับสนุนความร่วมมือในการพัฒนาประเทศด้วยการสานพลังประชารัฐ มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม เพิ่มขีดความสามารถ SMEs ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการค้าและบริการ เพิ่มศักยภาพให้กับเศรษฐกิจเพื่ออนาคต ผ่าน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ปรับโครงสร้างภาคการเกษตร ยกระดับฝีมือแรงงาน สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานราก พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของชาติ และการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

● ปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ขยายป่าชุมชน ผลักดันกฎหมายเพื่อส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน และการปลูกป่าทดแทน

● พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เปลี่ยนผ่านระบบราชการไทยสู่ยุคดิจิทัล ด้วยการบูรณาการฐานข้อมูลภาครัฐ จัดทำการใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ผลักดันร่างพระราชบัญญัติรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. .... เพื่อส่งเสริมให้ส่วนราชการจัดทำข้อมูลและบริหารภาครัฐในรูปแบบดิจิทัล ให้มีการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในรูปแบบดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

● ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและสาธารณสุข โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และการจัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยการเสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. .... รวมถึงการวางรากฐานการจัดทำโทรเวชกรรม/แพทย์ทางไกล (Tele medicine) เป็นต้น

● เสริมสร้างสังคมผู้สูงอายุไทยให้มีคุณภาพ พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมเศรษฐกิจสูงวัย และภาคอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ

● พัฒนากำลังคนทุกสาขาอาชีพทั้งภาครัฐและเอกชน ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงพัฒนาคนให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ

● ปรับโครงสร้างภาคการผลิตและภาคการเกษตร โดยเน้นการตลาดนำการผลิต มุ่งสู่การเป็นมหาอำนาจทางการเกษตร และศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานสากล เช่น มหานครผลไม้ จังหวัดจันทบุรี

● เพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ระบบสวัสดิการภาครัฐ โดยการบูรณาการงบประมาณที่เกี่ยวกับสวัสดิการภาครัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนมุ่งเป้าและลดความเหลื่อมล้ำ จัดระบบสวัสดิการสังคมที่มีประสิทธิภาพตรงกลุ่มเป้าหมาย และไม่เป็นภาระด้านงบประมาณในอนาคต

● รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ประกาศใช้มาตรา ๖๕ บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย และมาตรา ๒๕๙ บัญญัติให้มีกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ รัฐบาลจึงได้ดำเนินการจัดทำพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อมาได้แต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เพื่อเป็นกลไกในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมถึงประสานการทำงานร่วมกับรัฐบาลเพื่อนำประเทศไทยไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในปี ๒๕๗๙ ประชาชนมีรายได้ต่อหัว ๑๕,๐๐๐ ดอลลาร์ สรอ./ปี

● การดำเนินการทางการคลังและงบประมาณของรัฐ ได้มี (ร่าง) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. .... และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ การจัดระบบภาษีให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม และการกำหนดวินัยทางการคลัง ด้านรายได้และรายจ่าย รวมถึงเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลังและการบริหารหนี้สาธารณะ พร้อมทั้งปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม สร้างจิตสำนึก และให้ความรู้ในเรื่องป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งมีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต และยกระดับการบังคับใช้มาตรการทางการบริหาร พร้อมทั้งร่วมกับองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายในการสอดส่อง เฝ้าระวังป้องกัน และต่อต้านการทุจริต

● ประชาธิปไตยแบบไทยนิยมที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การทำให้มีประชาธิปไตยที่คนไทยทุกคนยอมรับได้ สร้างการรับรู้ถึงหลักการสำคัญของระบอบประชาธิปไตยที่ต้องยึดหลักสากล การยอมรับเสียงส่วนใหญ่และรับฟังเสียงส่วนน้อย การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมที่จะทำให้ได้รัฐบาลที่มีธรรมาภิบาล สร้างความรู้รักสามัคคีและความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ

● อนาคตของประเทศไทย ระยะ ๕-๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๙) รัฐบาลมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และมีแผนปฏิรูปประเทศ เพื่อกำหนดทิศทางในการผลักดันนโยบายต่าง ๆ ให้สอดคล้องต่อเนื่องและตอบโจทย์ความต้องการของประเทศและประชาชนในระยะยาว ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันของประเทศไทย การคมนาคมขนส่งสะดวก รวดเร็วขึ้น ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งส่งเสริมศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศและเป็นการเชื่อมโยงไปสู่เศรษฐกิจในภูมิภาคอีกด้วย

๑) **การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมทางถนน** โดยมีโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) ๓ เส้นทาง ระยะทาง ๓๒๔ กิโลเมตร และการเพิ่มโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองเป็น ๔๗๐ กิโลเมตร ครอบคลุม ๑๓ จังหวัด ใน ๔ เส้นทาง และพร้อมเปิดให้บริการทั้งระบบภายในปี ๒๕๖๓ โครงการทางพิเศษพระราม ๓-ดาวคะนอง-วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครด้านตะวันตก ระยะทาง ๑๘.๗ กิโลเมตร สะพานเชื่อมประเทศเพื่อนบ้านเปิดให้บริการเพิ่มขึ้น ๒ สะพาน ได้แก่ สะพานมิตรภาพไทย-พม่า แห่งที่ ๒ (สะพานแม่น้ำเมย) อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และโครงการพัฒนาทางหลวงเชื่อมโยงอำเภออรัญประเทศ-ชายแดนไทย/กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน-สตึงบท) การสร้างทางหลวงและถนนหลวงชนบท ๙๓ สาย ระยะทางรวม ๖๐๖ กิโลเมตร และก่อสร้างสะพานชุมชนในภูมิภาค จำนวน ๑๙๓ สะพาน

๒) **การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมทางราง** พัฒนารถไฟทางคู่และปรับปรุงทางรถไฟเดิม ๑๖ โครงการ ระยะทาง ๓,๑๖๓ กิโลเมตร การพัฒนารถไฟฟ้าในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ได้เปิดให้บริการแล้ว ๒ เส้นทาง เพิ่มรถไฟฟ้าอีก ๑๓ เส้นทาง ระยะทาง ๒๖๖ กิโลเมตร โครงการรถไฟความเร็วสูงเริ่มดำเนินการก่อสร้างโครงการรถไฟความเร็วสูงช่วงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ระยะทาง ๒๕๒ กิโลเมตร และศึกษาวิเคราะห์โครงการรถไฟความเร็วสูง ช่วงกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ระยะทาง ๖๗๒ กิโลเมตร (เป้าหมายระยะแรกในเส้นทาง กรุงเทพฯ-พิษณุโลก ระยะทาง ๓๘๐ กิโลเมตร และระยะที่ ๒ พิษณุโลก-เชียงใหม่ ระยะทาง ๒๙๓ กิโลเมตร) รวมถึงการสร้างเส้นทางรถไฟเชื่อม ๓ สนามบินนานาชาติของประเทศ (ดอนเมือง-สุวรรณภูมิ-อู่ตะเภา)

๓) **การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมทางน้ำ** ยกระดับท่าเรือโดยสารสาธารณะให้เป็น “สถานีเรือ” ด้วยการปรับปรุงท่าเรือโดยสารในแม่น้ำเจ้าพระยา ๑๗ แห่ง โครงการพัฒนาศูนย์การขนส่งตู้สินค้าทางรถไฟ (Single Rail Transfer Operator: SRTO) ที่ท่าเรือแหลมฉบัง โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือชายฝั่ง (ท่าเทียบเรือ A) ที่ท่าเรือแหลมฉบัง และโครงการพัฒนาท่าเรือเฟอร์รี่เชื่อมโยงอ่าวไทยตอนบนฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก

๔) **การพัฒนาด้านคมนาคมขนส่งทางอากาศ** โดยจะเพิ่มขีดความสามารถของท่าอากาศยานทั่วประเทศ ๗ แห่ง คือ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ดอนเมือง ภูเก็ต เชียงใหม่ หาดใหญ่ เชียงราย และเบตง ซึ่งจะสามารถรองรับเที่ยวบินและผู้โดยสารได้เพิ่มขึ้นในอนาคต

ด้านความมั่นคง

นโยบายข้อ ๑

การปกป้องและเชิดชู สถาบันพระมหากษัตริย์

นโยบายข้อ ๑

การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามประเพณีการปกครองของไทย รัฐบาลจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งยวดในอันที่จะเชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดีและปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการกับผู้คะนองปาก ย่ามใจหรือประสงค์ร้าย มุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติโดยไม่คำนึงถึงความรู้สำนึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้างอันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

รัฐบาลตระหนักเป็นอย่างยิ่งว่า สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญยิ่งต่อประเทศและประชาชนชาวไทย จะเห็นได้จากตลอดระยะเวลา ๗๐ ปี ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงครองสิริราชสมบัติ ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้พ้นจากปัญหาความยากจน และเพื่อความอยู่ดีกินดีและความผาสุกของประชาชน จึงนำมาซึ่ง**ศาสตร์พระราชา** ซึ่งเป็นศาสตร์แห่งการพัฒนา ศาสตร์แห่งการครองตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี และศาสตร์แห่งการอยู่ร่วมกันของสังคมอย่างสงบสุข โดยเน้นถึงหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ความพอประมาณ มีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง มีความรู้ และคุณธรรม เมื่อเสด็จสวรรคตพระเกียรติคุณอันยิ่งใหญ่นี้ยังเป็นที่ประจักษ์แก่นานาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และโดยที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงเห็นความสำคัญของศาสตร์พระราชาที่จะสร้างประโยชน์อย่างมหาศาลให้แก่ประเทศชาติ จึงได้มีพระราชดำรัสให้รัฐบาลทำหน้าที่เพื่อให้ประชาชนมีความสุขให้มากที่สุด โดยใช้แนวทางศาสตร์พระราชาของสมเด็จพระบรมชนกนาถสืบสานต่อเรื่องสำคัญหลัก ๆ คือเรื่องของการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การสาธารณสุข การเสริมสร้างอาชีพและรายได้ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งสำคัญจะต้องทำให้ประเทศชาติสงบสุข สันติ ปราศจากความขัดแย้ง รัฐบาลจึงได้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เพื่อปกป้อง เชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยใช้ศาสตร์พระราชาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาเป็นแนวทางในการบริหารประเทศ โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๑.๑ การจัดกิจกรรมการแสดงความอาลัยถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

๑.๑.๑ จัดงานรวมพลังแห่งความภักดี รัฐบาลได้จัดงานรวมพลังแห่งความภักดีเพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ในราชวงศ์จักรี รวมถึงน้อมรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

ในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ ปีที่ ๘๙ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ภายใต้ชื่อกิจกรรม “รวมพลังแห่งความภักดี” พร้อมกันทั่วประเทศ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยจัดกิจกรรมทำความดี เช่น การทำความสะอาดสาธารณสถาน ให้บริการสาธารณะ (ทำดีด้วยกาย) จัดกิจกรรมปฏิญาณตนเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ และร่วมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี (ทำดีด้วยวาจา) และจัดกิจกรรมอธิษฐาน ทำสมาธิ สำรวจจิตภาวนา แผ่เมตตา ตั้งใจดี (ทำดีด้วยใจ)

๑.๑.๒ จัดพิธีแสดงความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยทุกแห่งทั่วโลกได้จัดให้มีสมุดลงนามแสดงความอาลัย แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตั้งแต่เหตุการณ์สวรรคต โดยมีผู้แทน รัฐบาลต่างประเทศ ชาวต่างประเทศ รวมถึงชุมชนไทยในต่างประเทศร่วมลงนามแสดงความอาลัย รวมทั้งได้จัดสมุดลงนามแสดงความอาลัยฯ สำหรับผู้เข้าประชุมในการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียน-สหภาพยุโรป (ASEAN-EU Ministerial Meeting: AEMM) ครั้งที่ ๒๑ ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ นอกจากนี้ ได้จัดพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลสัตตมวาร (๗ วัน) ปัณรสมวาร (๑๕ วัน) ปัญญาสมวาร (๕๐ วัน) และสตมวาร (๑๐๐ วัน) ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยมีชุมชนไทยในต่างประเทศเข้าร่วมพิธีอย่างพร้อมเพรียงกัน

๑.๑.๓ จัดนิทรรศการ ๙ ทรงสถิตในดวงใจไทยนิรันดร์ เพื่อแสดงความอาลัยและน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙-๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ ณ ลานด้านหน้าสังคีตศาลา พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร และ ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ ประกอบด้วย ๑) สถาบันพระมหากษัตริย์กับประชาชนชาวไทย ๒) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓) ภาพพระราชกรณียกิจด้านศิลปวัฒนธรรม ๔) ภาพบันทึกเหตุการณ์จากประชาชน จำนวน ๓๑๒ ภาพ และ ๕) กิจกรรมตามหาบุคคลในภาพ “๙ ภาพแห่งความจงรักภักดี” มีประชาชนชาวไทยและชาวต่างชาติเข้าชมนิทรรศการ จำนวน ๓๖๘,๐๐๕ คน

๑.๑.๔ จัดโครงการจิตอาสา โดยจัดทำอาหารปรุงสด อาหารว่าง ขนม และน้ำดื่ม สนับสนุนสำนักพระราชวัง สำหรับข้าราชการ ผู้แทนภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ที่เดินทางเข้าร่วมแสดงความอาลัยและถวายบังคมพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ณ บริเวณท้องสนามหลวงและพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง พร้อมทั้งจัดทำ “ถุงข้าวเปลือกพอเพียง” มอบเป็นของที่ระลึกให้แก่ผู้ที่เข้าถวายบังคมพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

“จัดโครงการจิตอาสา
บริการอาหาร ขนม น้ำดื่ม และ
ถุงข้าวเปลือกพอเพียง
ให้แก่ผู้ที่เข้าถวายบังคม
พระบรมศพ”

๑.๑.๕ จัดงาน "เสมาร่วมใจ ทำดีเพื่อพ่อ : ฝึกอาชีพตามรอยพ่อ" เพื่อเป็นการน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณและเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พร้อมทั้งปลูกฝัง เสริมสร้างความรักเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างจิตสำนึกและค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่เด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไป และได้เรียนรู้การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและร่วมสืบสานพระราชปณิธานของพระองค์ โดยมีผู้เข้าร่วมงานกว่า ๑๖,๒๐๐ คน การจัดงานครั้งนี้มีการจัดแสดงนิทรรศการเรื่อง "อัครศิลปิน" "เศรษฐกิจพอเพียง" และ "พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน" กิจกรรมการสาธิตฝึกอาชีพระยะสั้นและจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค เครื่องประดับตกแต่ง จากนักเรียน นักศึกษา และชุมชน จำนวน ๑๗๖ บูท

๑.๑.๖ จัดกิจกรรม "ศธ. ปลูกป่าร่วมใจทำดีเพื่อพ่อ" เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณและสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเพื่อส่งเสริมให้บุคลากร นักเรียน นิสิตนักศึกษาเรียนรู้แนวพระราชดำริ รวมถึงได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ของชาติ โดยส่วนกลางจัดขึ้นในพื้นที่เขาพระยาเดินธง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี พร้อมกับส่วนภูมิภาคซึ่งจัดกิจกรรมพร้อมกันทุกจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน ๙๙๙,๙๘๙ ต้น โดยกำหนดพื้นที่ปลูกสำหรับส่วนกลาง จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ จำนวน ๕,๐๘๙ ต้น ณ พื้นที่บริเวณเขาพระยาเดินธง ตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒,๐๒๐ คน และส่วนภูมิภาค จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ จังหวัดละประมาณ ๑๓,๒๖๕ ต้น ปลูกภายในพื้นที่ของหน่วยงาน สถาบัน และสถานศึกษา หรือพื้นที่ที่เหมาะสม โดยกรมป่าไม้ได้ให้การสนับสนุนพื้นที่ปลูกป่าของส่วนกลางและมอบกล้าไม้เพื่อนำไปปลูกทั้งประเทศ จำนวน ๙๙๙,๙๘๙ ต้น ประกอบด้วยต้นรวงผึ้ง (ต้นไม้ประจำรัชกาลที่ ๑๐) ต้นพิกุล (ต้นไม้ประจำจังหวัดลพบุรี) และพันธุ์ไม้อื่นที่เหมาะสมแก่ท้องถิ่น

๑.๑.๗ จัดระบบการแพทย์และสาธารณสุขดูแลประชาชนที่เดินทางมาถวายบังคมพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และร่วมงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ รัฐบาลได้ดำเนินการรองรับด้านสุขภาพสำหรับประชาชนที่เดินทางมาถวายบังคมพระบรมศพฯ และร่วมงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ โดยมีภาคีเครือข่ายจิตอาสาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรสาธารณประโยชน์เข้าร่วมดำเนินการตั้งจุดบริการประชาชนบริเวณรอบท้องสนามหลวงและพระบรมมหาราชวัง ๒๗ หน่วยบริการ โดยมีผู้รับบริการที่มาถวายบังคมพระบรมศพฯ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙-๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๓,๙๑๗,๙๙๕ คน และผู้รับบริการที่เข้าร่วมงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ตั้งแต่วันที่ ๗-๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๐๕๙,๓๔๕ คน

๑.๒ การดำเนินการสำหรับงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

๑.๒.๑ จัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ และรัฐบาลได้ดำเนินการระหว่างพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร อย่างสมพระเกียรติตามโบราณขัตติยราชประเพณีและสมกับความจงรักภักดีของประชาชนชาวไทย โดยมีประชาชนเข้าถวายบังคมพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ระหว่างวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๖.๐๐ น. รวม ๑๒,๗๓๙,๕๓๑ คน รวมทั้งมอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ จัดกิจกรรมรำลึกและถวายเป็นพระราชกุศลแล้วนั้น รัฐบาลได้จัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และได้กราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์ที่ปรึกษา รวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ในการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ประกอบด้วย ๑) คณะกรรมการฝ่ายจัดพิธีการงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ๒) คณะกรรมการฝ่ายจัดขบวนพระบรมราชอิสริยยศงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ๓) คณะกรรมการฝ่ายจัดสร้างพระเมรุมาศ สิ่งปลูกสร้างประกอบพระเมรุมาศ และบูรณปฏิสังขรณ์ราชรถและพระยานมาศ

งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ๔) คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ๕) คณะกรรมการฝ่ายรักษาความปลอดภัยและการจราจรงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ๖) คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ๗) คณะกรรมการฝ่ายกลั่นกรองการขอใช้งบประมาณงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ และ ๘) คณะกรรมการฝ่ายจัดนิทรรศการงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ

คณะกรรมการอำนวยการฯ ได้ประชุมพิจารณาร่างหมายกำหนดการพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลเดช บรมนาถบพิตร และรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ขอให้สำนักราชเลขาธิการนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท และขอพระราชทานพระราชวินิจฉัย ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เป็นไปตามมติที่ประชุมฯ และพระราชทานตามที่ขอพระมหากรุณา ดังนี้

(๑) หมายกำหนดการพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร กำหนดขึ้น ๕ วัน ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๐

(๒) การจัดซุ้มถวายดอกไม้จันทน์ของประชาชน ให้เชิญพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาประดับซุ้มดังกล่าว

(๓) การจัดนิทรรศการภายหลังพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มีกำหนด ๓๐ วัน ระหว่างวันที่ ๑-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๒๕ เมษายน ๒๕๖๐) รับทราบเกี่ยวกับการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และเห็นชอบการกำหนดให้วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เป็นวันหยุดราชการ

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๒๖ กันยายน ๒๕๖๐) เห็นชอบการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ดังนี้ ๑) ให้วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นวันหยุดราชการเพียงวันเดียว เนื่องจากในวันพุธที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันออกพระเมรุมาศก่อนวันถวายพระเพลิง และวันศุกร์ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันต่อเนื่อง คณะกรรมการฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการรักษาความปลอดภัยและการจราจรฯ คณะกรรมการจัดขบวนพระบรมราชอิสริยยศฯ และคณะกรรมการฝ่ายจัดพิธีการฯ ได้วางแผนรองรับครอบคลุมในด้านต่าง ๆ ไว้เรียบร้อยแล้ว ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัตินั้น เนื่องจากการปฏิบัติงานในพิธีช่วงก่อนและหลังวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นการปฏิบัติราชการ จึงให้หน่วยงานเจ้าสังกัดพิจารณาผ่อนผันหากจะต้องใช้เวลาราชการเพื่อการเดินทาง และเตรียมการตามสมควร ๒) ขยายเวลาการไว้ทุกข์ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเดิมเคยมีประกาศกำหนดระยะเวลา ๑ ปี โดยขยายจากวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ไปจนถึงวันศุกร์ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ อันเป็นวันเก็บพระบรมอัฐิ รวมเวลา ๑๕ วัน ๓) ให้สถานที่ราชการ สถานศึกษา สถานที่ทำการของรัฐ ทั้งในและต่างประเทศลดธงครึ่งเสา ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันศุกร์ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ รวมเวลา ๑๕ วัน ๔) ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐออกทุกข์ตั้งแต่วันเสาร์ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ๕) ให้เริ่มเก็บผ้าระบาย ป้ายส่งเสด็จสู่สวรรคาลัย ตามสถานที่ต่าง ๆ ตั้งแต่คืนวันศุกร์ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ และ ๖) ให้ประธานกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ขอความร่วมมือและซักซ้อมทำความเข้าใจสถานบันเทิง สถานีโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์ งดหรือลดกิจกรรมบันเทิงในเดือนตุลาคมช่วงเวลาที่เหมาะสม

ภายหลังคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ให้ทบทวนมติคณะรัฐมนตรี (๒๖ กันยายน ๒๕๖๐) โดยให้ขยายเวลาการไว้ทุกข์และการลดธงครึ่งเสา ในช่วงงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ดังนี้ ๑) ขยายเวลาการไว้ทุกข์ของข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ จากเดิมขยายจากวันศุกร์ที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ไปจนถึงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ อันเป็นวันเก็บพระบรมอัฐิ รวมเวลา ๑๕ วัน เป็น ขยายไปจนถึงวันอาทิตย์ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ รวม ๑๗ วัน ๒) ให้สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ สถานศึกษา และสถานที่ทำการของรัฐทั้งในและต่างประเทศ ลดธงครึ่งเสา จากเดิมตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันศุกร์ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ รวมเวลา ๑๕ วัน เป็น จนถึงวันอาทิตย์ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ รวม ๑๗ วัน ๓) ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ จากเดิม ออกทุกข์ตั้งแต่วันเสาร์ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป เป็น ออกทุกข์ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป และ ๔) ให้เริ่มเก็บผ้าระบายป้ายส่งเสด็จสู่สวรรคาลัย ตามสถานที่ต่าง ๆ จากเดิม ตั้งแต่คืนวันศุกร์ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็น ตั้งแต่คืนวันอาทิตย์ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ นอกนั้นให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐

๑.๒.๒ ดำเนินการก่อสร้างพระเมรุมาศในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัฐบาลได้มอบหมายให้ พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการฝ่ายจัดสร้างพระเมรุมาศ สิ่งปลูกสร้างประกอบพระเมรุมาศ และการบูรณปฏิสังขรณ์ราชรถและพระยานมาศ ในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยได้มีพิธีปักหมุดกึ่งกลางพระเมรุมาศ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง เพื่อเตรียมดำเนินการตามแบบผังการก่อสร้าง เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๖.๑๙ น. และนายกรัฐมนตรีได้เป็นประธานในพิธีบวงสรวงการก่อสร้าง

และยกเสาเอกพระเมรุมาศ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลา ๑๐.๐๑ น. และเป็นประธานในพิธีบวงสรวงการอัญเชิญราชรถและพระยานมาศหลังการบูรณปฏิสังขรณ์ออกจากโรงราชรถ เพื่อใช้ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ณ มณฑลพิธีด้านหน้าโรงราชรถ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๔.๕๑ น.

โดยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงยกนพปฎลมหาเศวตฉัตรยอดพระเมรุมาศ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง เมื่อวันพุธที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ ฤกษ์ระหว่างเวลา ๑๗.๑๙-๒๑.๓๐ น. โดยมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ โดยเสด็จด้วย

การก่อสร้างพระเมรุมาศได้เสร็จสิ้นเรียบร้อยและสมพระเกียรติ ประกอบด้วย

(๑) **กลุ่มอาคารในมณฑลพิธี ณ ท้องสนามหลวง** ประกอบด้วย **พระเมรุมาศ** เป็นประธานในมณฑลพิธี ออกแบบโดยยึดถือคติตามโบราณราชประเพณีรูปแบบเฉพาะสำหรับพระมหากษัตริย์ เป็นพระเมรุมาศทรงบุษบก ยอดมณฑปชั้นเชิงกลอน ๗ ชั้น สูง ๕๐.๔๙ เมตร ภายในมีพระจิตกาธานเป็นที่ประดิษฐานพระบรมโกศผังพื้นที่ใช้งานเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้างด้านละ ๖๐ เมตร มีบันไดทั้งสี่ด้าน ฐานยกพื้นสูงมี ๗ ชั้น ชั้นบนที่มุมทั้งสี่ ประกอบด้วย สำซ่างทรงบุษบก ชั้นเชิงกลอน ๕ ชั้น สำหรับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม ฐานชั้นที่ ๒ ประกอบด้วยซุ้มทรงบุษบกรูปแบบเดียวกัน รวมสิ่งก่อสร้างมีเครื่องยอดนับรวมได้ ๙ ยอด **พระที่นั่งทรงธรรม** เป็นอาคารชั้นเดียวยกฐานสูงขนาด ๔๔.๕๐ เมตร ยาว ๑๕๕ เมตร ตั้งอยู่กึ่งกลางด้านทิศตะวันตกของพระเมรุมาศสำหรับเป็นที่ประทับและทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธี และเป็นที่สำหรับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เฝ้าฯ โดยเตรียมพื้นที่สำหรับผู้เข้าร่วมพระราชพิธีประมาณ ๒,๘๐๐ ที่นั่ง ซึ่งเป็นพระที่นั่งที่มีขนาดใหญ่กว่าทุกครั้งที่ผ่านมาเพื่อรองรับพระราชอาคันตุกะที่เดินทางมาร่วมพระราชพิธีจำนวน ๔๒ ประเทศ นอกจากนี้ มี **ศาลาลูกขุน** เป็นที่เฝ้าฯ ของข้าราชการ **ทับเกษตร** ใช้เป็นที่สำหรับข้าราชการที่มาในพระราชพิธีพักและฟังสวดพระอภิธรรม และ **ทิม** สำหรับเจ้าพนักงาน พระสงฆ์ แพทย์หลวง พัก และใช้เป็นที่ตั้งเครื่องประโคมและทำเป็นห้องสุขา

(๒) **กลุ่มอาคารนอกมณฑลพิธี** ได้แก่ เกยลา บริเวณกำแพงแก้ว พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พลับพลาหน้าวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม พลับพลาหน้าพระที่นั่งสุทไธสวรรยปราสาท และพลับพลายกหน้ามณฑลพิธีท้องสนามหลวง ลวดลายประกอบชั้นฐานและประติมากรรมที่ประกอบในพระเมรุมาศทั้งหมดสะท้อนถึงเรื่องระบบจักรวาลที่มีเขาพระสุเมรุเป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วย ชั้นครุฑ ชั้นเทพ หรือเทวดา รวมถึงสัตว์หิมพานต์ นอกจากนี้ เสาโคมใช้เป็นเสาครุฑ เนื่องจากครุฑคือพาหนะของพระนารายณ์ ตามแนวคิดสมมติเทพ คือ พระนารายณ์อวตารลงมาเป็นพระมหากษัตริย์ ซึ่งงานพระเมรุที่ผ่านมาล้วนเป็นเสาหงส์ ส่วนการออกแบบภูมิทัศน์ ได้นำเรื่องที่เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เช่น กังหันน้ำชัยพัฒนา เรือผลักดันน้ำ การปลูกหญ้าแฝก มาใช้ในการออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์รอบมณฑลพิธี โดยรอบพระเมรุมาศมีการสร้างสระน้ำบริเวณ ๔ มุม และได้จำลองกังหันน้ำชัยพัฒนา เรือผลักดันน้ำ ซึ่งเป็นโครงการในพระราชดำริมาประกอบภูมิทัศน์ ด้านงานศิลปกรรมประกอบพระเมรุมาศ ประกอบด้วย งานศิลปกรรมประกอบอาคาร ฉัตร เทวดา สัตว์หิมพานต์ ประติมากรรมประกอบพระเมรุมาศ งานเขียนฉากบังเพลิง และจิตรกรรมฝาผนังแสดงเรื่องราวตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และงานจัดสร้างโลหะฉลุลายกลีบบัว

นอกจากนี้ งานประณีตศิลป์ในงานพระราชพิธี ได้แก่ งานจัดสร้างพระโกศจันทน์ งานจัดสร้างพระโกศพระบรมอัฐิ งานออกแบบ และจัดทำเครื่องสังเค็ด ซึ่งการสร้างพระโกศจันทน์ได้ออกแบบตามโบราณราชประเพณีทุกประการ ส่วนการจัดสร้างพระโกศพระบรมอัฐิ ดำเนินการจัดสร้าง จำนวน ๖ พระโกศ ประกอบด้วย พระโกศหลัก ๑ พระโกศ พระโกศรอง ๕ พระโกศ งานบูรณปฏิสังขรณ์ราชรถ พระยานมาศ และเครื่องประกอบขบวนพระบรมราชอิสริยยศในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ได้แก่ การบูรณปฏิสังขรณ์พระมหาพิชัยราชรถ ราชรถน้อย พระยานมาศสามลำคาน พระที่นั่งราเชนทรยาน และเกรินบันไดนาค รวมทั้งจัดสร้างพระราเชนทรยานน้อยและราชรถปืนใหญ่

ภายหลังเสร็จสิ้นงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัฐบาลได้เปิดให้ประชาชนได้เข้าชมพระเมรุมาศและชมนิทรรศการงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ระหว่างวันที่ ๒-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานเปิดงาน เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๑.๒.๓ ดำเนินการก่อสร้างพระเมรุมาศจำลองเพื่อให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความอาลัยและถวายดอกไม้จันทน์ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชานุญาตให้รัฐบาลจัดสร้างพระเมรุมาศจำลองขึ้น โดยทรงพระราชดำริให้ออกแบบอย่างงดงามและสมพระเกียรติเช่นเดียวกับพระเมรุมาศองค์จริง ด้วยทรงพระราชอนุสรณ์คำนึงถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระบรมชนกนาถที่ทรงห่วงใยประชาชนชาวไทยและทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนชาวไทยมาตลอดพระชนม์ชีพ จึงทรงปรารถนาที่จะให้ประชาชนชาวไทยทุกคนไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่แห่งใด สามารถถวายดอกไม้จันทน์ที่พระเมรุมาศจำลองและชุ้มถวายดอกไม้จันทน์ในสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพมหานคร ต่างจังหวัด และต่างประเทศ พระเมรุมาศจำลองเป็นหลังคาบุษบก ๗ ชั้น เหมือนพระเมรุมาศองค์จริงที่ท้องสนามหลวง ซึ่งมีความสูงจากพื้นล่างถึงปลายยอดเม็ดน้ำค้าง ๒๒ เมตร เป็นพระเมรุมาศจำลององค์เดียวที่ทำจากไม้สักทองทั้งหลัง โดยขั้นตอนลงสีจิตรกรรมใช้สีแสดงความอาลัย ขาว เทา ดำ เป็นหลัก และสีเหลืองทอง ซึ่งเป็นสีแห่งวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ส่วนพื้นหลังเป็นสีน้ำเงิน ประดับลายดอกไม้ร่วงขลิบทอง และสองฝั่งของพระเมรุมาศจำลองประดับพระสูตรสีขาว (ผ้าม่าน) บริเวณกึ่งกลางประดับพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร องค์เดียวกับที่หน้าพระบรมโกศ เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความอาลัยและถวายดอกไม้จันทน์ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่ประชาชนชาวไทย รัฐบาลจึงได้ดำเนินการก่อสร้างพระเมรุมาศจำลองรวมจำนวน ๘๕ แห่ง ได้แก่ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมจำนวน ๙ แห่ง ในส่วนภูมิภาค จำนวน ๗๖ จังหวัด จังหวัดละ ๑ แห่ง โดยได้จัดให้มีพิธีบวงสรวง “นพปฎลสุวรรณฉัตร” ฉัตรทอง ๙ ชั้น เพื่อความเป็นสิริมงคล ก่อนอัญเชิญขึ้นประดิษฐานบนยอดพระเมรุมาศจำลอง ทั้ง ๘๕ แห่งทั่วประเทศ

๑.๒.๔ จัดให้มีงานแสดงมหรสพหน้าพระเมรุมาศ ประกอบด้วย การแสดงโขนหน้าพระที่นั่งทรงธรรม เรื่อง “รามเกียรติ์” ชุดพระรามข้ามสมุทร-ยกรบ-รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ และการแสดงมหรสพที่ท้องสนามหลวงด้านทิศเหนือ ได้แก่ การแสดงหนังใหญ่เบิกหน้าพระ และโขนเรื่อง “รามเกียรติ์” การแสดงละครหุ่นหลวงและหุ่นกระบอก และการบรรเลงดนตรีสากล “ธ คือ ดวงใจไทยทั่วหล้า”

๑.๒.๕ จัดทำหนังสือจดหมายเหตุ หนังสือที่ระลึก และแผ่นพับที่ระลึก รวมทั้งสิ้น ๑๐ รายการ ได้แก่

(๑) **จดหมายเหตุ**

(๑.๑) หนังสือจดหมายเหตุงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร (จดหมายเหตุฉบับหลัก)

(๑.๒) หนังสือจดหมายเหตุงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ฉบับประชาชน

(๑.๓) หนังสือจดหมายเหตุงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ฉบับสื่อมวลชน

(๑.๔) หนังสือกานท์กวีคีตการปวงประชาน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

(๑.๕) หนังสือและซีดีบทเพลงแสดงความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

(๑.๖) จดหมายเหตุฉบับวีดิทัศน์

(๒) **หนังสือที่ระลึก** ได้แก่

(๒.๑) หนังสือพระเมรุมาศสมัยรัตนโกสินทร์และพระเมรุมาศในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

(๒.๒) หนังสือเครื่องประกอบพระราชอิสริยยศงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

(๒.๓) หนังสือนวมินทรศิรวาทราชสดุดี ร้อยกรองเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

(๓) **แผ่นพับที่ระลึก**

จัดทำแผ่นพับที่ระลึก ๓ แบบ แบบที่ ๑ สำหรับแจกผู้เข้าร่วมถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และผู้ร่วมถวายดอกไม้จันทน์ทั่วประเทศและต่างประเทศ แบบที่ ๒ แจกชาวต่างชาติ โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษ และแบบที่ ๓ แจกผู้ชมนิทรรศการหลังงานถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

๑.๒.๖ จัดทำหนังสือ สารคดี สื่อนิทรรศการ และกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ดังนี้

(๑) หนังสือประมวลภาพเหตุการณ์งานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดย ๑ ชุด มี ๓ เล่ม ได้แก่ ประมวลภาพเหตุการณ์ในกรุงเทพมหานคร ประมวลภาพเหตุการณ์ใน ๗๖ จังหวัด และประมวลภาพเหตุการณ์ในต่างประเทศ

(๒) หนังสือคำศัพท์ที่เกี่ยวกับงานพระราชพิธีพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ๓๑,๐๐๐ เล่ม

(๓) หนังสือราชรถ ราชยาน ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ๕๐,๐๐๐ เล่ม

(๔) หนังสือธรรมเนียมปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ๓,๐๐๐ เล่ม

(๕) หนังสือพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ๒๔๕,๐๐๐ เล่ม

(๖) หนังสือ ๙๙ พระบรมราโชวาท น้อมนำราษฎร์ร่มเย็นเป็นสุข ๒๔๕,๐๐๐ เล่ม

(๗) สารคดีทรงสถิตในดวงใจไทยนิรันดร์ ๒๐ ตอน

(๘) จัดนิทรรศการ “๙ ทรงสถิตในดวงใจไทยนิรันดร์” ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร มีผู้เข้าร่วมกว่า ๓๖๘,๐๐๕ คน และทุกจังหวัดทั่วประเทศมีผู้เข้าร่วมกว่า ๘๑๖,๘๐๙ คน รวมทั้งสิ้นประมาณ ๑,๑๘๔,๘๑๔ คน

(๙) รวบรวมบทเพลงที่ศิลปิน ประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ แต่งขึ้น เพื่อถวายพระเกียรติและแสดงความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยคัดเลือกบทเพลงที่มีความไพเราะ เหมาะสม แยกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ เพลงไทยลูกทุ่ง จำนวน ๙๙ บทเพลง และเพลงไทยสากล จำนวน ๙๙ บทเพลง เพื่อนำมาเรียบเรียงจัดพิมพ์เป็นหนังสือและซีดีเพลง จำนวน ๑๕,๐๐๐ ชุด โดยใช้ชื่อว่า บทเพลงจากดวงใจแด่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ “พระผู้สถิตในหทัยราษฎร์” และจะนำไปเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ และประชาชนต่อไป

(๑๐) การจัดพิธีทางศาสนา ๕ ศาสนา ในงานร่วมใจเครือข่ายศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร จำนวน ๗๗ แห่งทั่วประเทศ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมประมาณ ๑,๗๒๐,๐๐๐ คน

(๑๑) บันทึกภาพป้ายขนาดใหญ่ (Billboard) แสดงความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร จัดพิมพ์หนังสือรวบรวมป้ายแสดงความอาลัยทั่วประเทศ ๔๓๐ ป้าย

(๑๒) พิธีรวมใจเครือข่ายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ณ หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีผู้ร่วมงานประมาณ ๑๕,๐๐๐ คน

๑.๒.๗ จัดทำดอกไม้จันทน์และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ทุกแห่งทั่วโลกจัดเตรียมสถานที่ พิธีการ รวมถึงการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจด้านการเจริญพระราชไมตรีกับต่างประเทศของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในบริเวณพิธีถวายดอกไม้จันทน์ เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนไทยในต่างประเทศได้ร่วมแสดงความจงรักภักดีและถวายความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เป็นครั้งสุดท้าย ตามแนวทางของคณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่เน้นความเรียบง่ายและสมพระเกียรติ โดยบูรณาการความร่วมมือกับทีมประเทศไทย นักธุรกิจ และชุมชนไทย เพื่อให้การจัดพิธีในครั้งนี้เป็นการผนึกพลังความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ และเป็นจุดศูนย์รวมของประชาชนไทยในต่างแดน ทั้งนี้ ได้เริ่มจัดกิจกรรมจิตอาสาเชิญชวนชุมชนไทยมาร่วมประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์สำหรับพิธีดังกล่าวแล้ว โดยยึดแนวทางของรัฐบาลที่ให้ชุมชนไทยมีส่วนร่วมและใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่น

๑.๒.๘ เชิญชวนเข้าร่วมปฏิบัติงานจิตอาสาเฉพาะกิจ งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เพื่อให้ข้าราชการทุกหมู่เหล่าได้มีส่วนร่วมในการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ในห้วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ได้อย่างพร้อมเพรียงกัน คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๒๖ กันยายน ๒๕๖๐) เชิญชวนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐของทุกหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีความพร้อม สมัครเข้าร่วมเป็นจิตอาสาเฉพาะกิจ งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ซึ่งมีผู้สมัครเข้าร่วมเป็นจิตอาสาเฉพาะกิจระหว่างวันที่ ๑-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวน ๓,๙๙๒,๗๕๐ คน

๑.๓ การจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ และพระบรมวงศ์

๑.๓.๑ จัดพิธีถวายพระราชกุศลและถวายพระพรชัยมงคล รัฐบาลได้เป็นเจ้าภาพจัดพิธีต่าง ๆ เพื่อถวายพระราชกุศล พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และถวายพระพรชัยมงคลและถวายพระราชกุศล สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ดังนี้

(๑) พิธีทางศาสนามหามงคล ๕ ศาสนา เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๗.๐๐ น. ณ ตึกสันติไมตรี (หลังนอก) ทำเนียบรัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในพิธี ประกอบด้วยพิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระราชกุศล (ศาสนาพุทธ) พิธีดุอาอ์ขอพร (ศาสนาอิสลาม) พิธีอธิษฐานภาวนาขอพร (ศาสนาคริสต์) พิธีสวดมนต์ถวาย

(๒) พิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และถวายพระพรชัยมงคลและถวายพระราชกุศล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๘.๐๐ น. ณ พระลานพระราชวังดุสิต โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในพิธี

(๓) พิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และถวายพระพรชัยมงคลและถวายพระราชกุศล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๗.๐๐ น. ณ พระลานพระราชวังดุสิต

(๔) พิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งรัฐบาลได้รับพระราชทานพระราชานุญาตให้จัดพิธีดังกล่าวทุกภาคส่วน เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. โดยทุกจังหวัดจัดพิธี ณ ศาลากลางจังหวัด

(๕) พิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และถวายพระพรชัยมงคลและถวายพระราชกุศล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๕ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๗.๐๐ น. ณ พระลานพระราชวังดุสิต

(๖) พิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๕ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ และการแสดงดนตรีพระราชทาน และการแสดงแบบชุดไทยพระราชนิยมพระราชทาน เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๙.๑๙ น. ณ พระลานพระราชวังดุสิต

(๗) พิธีมหามงคลเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และถวายพระพรชัยมงคลและถวายพระราชกุศล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๕ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๘.๐๐ น. ณ พระลานพระราชวังดุสิต โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในพิธี

๑.๓.๒ จัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพกษัตริย์เกษตร โดยจัดแสดงนิทรรศการสร้างต้นแบบและฐานการเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช มีเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปเข้าชม จำนวน ๔๙๗,๕๗๐ คน รวมทั้งร่วมกับเกษตรกร หน่วยงาน องค์กร ร้านค้า จัดแสดงนวัตกรรมการเกษตร การสาธิต การจำหน่ายสินค้าและผลผลิตด้านการเกษตร ๑๑ ครั้ง ถ่ายทอดองค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร ๑๘ ครั้ง และจัดกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ๑๐๗,๒๗๑ คน

“ถ่ายทอดองค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร ๑๓ ครั้ง และฝึกปฏิบัติแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชน ๑๐๗,๒๗๑ คน”

๑.๓.๓ จัดแสดงนิทรรศการและให้การสนับสนุนการจัดนิทรรศการแก่หน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๔๕ ครั้ง ประกอบด้วย นิทรรศการ “กษัตริย์นักพัฒนา” (ภาคภาษาอังกฤษ) นิทรรศการ “บัวบาทยาตรา” “ประมงรำลึก สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ครั้งที่ ๖” “ชลประทานโลกครั้งที่ ๖” “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช” “จอมปราชญ์แห่งการพัฒนา” “หนังสือของพ่อ” “แสตมป์ของพ่อ งานของพ่อ พระราชปณิธานที่ต้องสานต่อ” “สถิตในดวงใจไทยนิรันดร์” “จอมปราชญ์แห่งการพัฒนา” “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” “๘๔ พรรษา ราชินีศรีแผ่นดิน” “ฉลองราชย์ ๗๐ ปี เคียงคู่ทรงงาน ๘๔ พรรษา ราชินีศรีแผ่นดิน”

๑.๓.๔ จัดนิทรรศการ “สืบสาน...สมานมิตร” (Furthering the Bonds of Friendship) เพื่อเฉลิมพระเกียรติและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ด้านการเจริญพระราชสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ ณ อาคารนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ ถนนราชดำเนินกลาง กรุงเทพมหานคร เพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้รับทราบถึงพัฒนาการด้านการต่างประเทศของไทยซึ่งมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์กลางการขับเคลื่อนที่สำคัญมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี เรื่อยมาจนถึงรัชกาลปัจจุบันแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ นิทรรศการดังกล่าวได้จัดไปแล้ว ๒ ครั้ง มีผู้สนใจเข้าชมอย่างต่อเนื่องทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

๑.๓.๕ จักกิจกรมมบรรพชาสามเณร และบวชศีลจาริณีภาคฤดูร้อน เพื่อถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ ๒ เมษายน ๒๕๖๐ จำนวน ๓๕๕ รูป/คน พร้อมทั้งจัดกิจกรรมดังกล่าวในส่วนภูมิภาค ช่วงปิดภาคการศึกษา ระหว่างวันที่ ๑-๓๐ เมษายน ๒๕๖๐

๑.๓.๖ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเครื่องหมายเชิดชูเกียรติครูอาวุโส และคำประกาศราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณ แด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา เนื่องจากทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้านการศึกษา โดยทรงอุทิศกำลังพระวรกายและพระราชหฤทัยให้แก่การเป็นครูมายาวนานกว่า ๓๐ ปี จนพระชนมายุ ๖๐ พรรษา

๑.๓.๗ จัดพิธีพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี (Princess Maha Chakri Award: PMCA) ซึ่งรางวัลดังกล่าวเป็นรางวัลเกียรติยศแห่งความเป็นครูที่ยิ่งใหญ่ครั้งแรกที่จัดขึ้นในระดับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ร่วมกัน ๑๑ ประเทศ โดยคัดเลือกและประกาศผลครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี ครั้งที่ ๒ ปี ๒๕๖๐ มีครูผู้สมควรได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี ครั้งที่ ๒ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑ คน รางวัล “คุณากร” จำนวน ๒ คน รางวัล “ครูยิ่งคุณ” จำนวน ๑๗ คน และรางวัล “ครูขวัญศิษย์” จำนวน ๑๓๖ รางวัล โดยจะมีการจัดพิธีพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

๑.๓.๘ จัดโครงการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลให้มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานความรู้ที่คุรุสภากำหนดโดยใช้การศึกษาทางไกล มีผู้เข้าร่วมโครงการหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ในปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐ จำนวน ๒๕๓ คน ประกอบด้วย กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๑๕๐ คน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๕๗ คน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๑๔ คน สำนักงานพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ คน และนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ จำนวน ๒ คน

๑.๓.๙ จัดโครงการ “ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด” เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๐ และ “วันรักการอ่าน” ได้กำหนดจัดงาน “ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน” พร้อมกับเปิดตัวโครงการ “ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด” ชุมชนตลาดนัดชวนอ่าน เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๐ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา เวสต์เกต จังหวัดนนทบุรี

โดยในปัจจุบัน “ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด” ณ ตลาดสดเทศบาล ๒ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี เป็นห้องสมุดเคลื่อนที่ต้นแบบแห่งแรกสำหรับชาวตลาด และได้ตั้งเป้าหมายให้เร่งดำเนินการจัดทำ “ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด” เพื่อจัดทำเป็นต้นแบบ ปี ๒๕๖๐ รวม ๗๗ แห่ง ทั่วประเทศ

๑.๓.๑๐ จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์ตักบาตร พิธีทางศาสนา ๕ ศาสนามหามงคลเฉลิมพระเกียรติ และพิธีปฏิบัติธรรมตามศาสนสถานในโครงการลานธรรม ลานวิถีไทย ใน ๗๖ จังหวัด เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑.๔ การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กำหนดการพระราชพิธีประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๕.๐๐ น. ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ภายหลังจากที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการเขียนร่างรัฐธรรมนูญลงในสมุดไทยเสร็จเรียบร้อย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป ทั้งนี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงลงพระปรมาภิไธยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้อาลักษณ์กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี อ่านกระแสพระราชปรารภ ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในพระราชพิธีดังกล่าว จากนั้น รัฐบาลได้มีการลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ พระราชพิธีประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กำหนดขึ้นเป็นครั้งแรกในรัชกาล หลังจากที่มีพระราชพิธีประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยครั้งหลังสุดในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้แก่รัฐบาลและประชาชนชาวไทย

๒. การเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ด้วยความจงรักภักดีและปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ

๒.๑ การถวายความปลอดภัย รัฐบาลมีหน้าที่ถวายความปลอดภัยแด่สถาบันพระมหากษัตริย์ด้วยมาตรการความปลอดภัยขั้นสูงสุด โดยเหล่าทัพต่าง ๆ ได้จัดกำลังและยุทโธปกรณ์ในการถวายความปลอดภัยแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระบรมวงศ์ ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานและทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้ ๑) กองทัพบก จำนวน ๘๕๙ ครั้ง ๒) กองทัพเรือ จำนวน ๔๔ ครั้ง และ ๓) กองทัพอากาศ จำนวน ๕๗๘ ครั้ง

๒.๒ การดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ รัฐบาลได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการปกป้องรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยติดตามและตรวจสอบผู้กระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ข้อมูล รูปภาพ หรือการโฆษณาที่ไม่เหมาะสมในเว็บไซต์ สื่อออนไลน์ต่าง ๆ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ได้ตรวจพบเว็บไซต์ที่เข้าข่ายล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ บ่อนทำลายสถาบันฯ และไม่เหมาะสม โดยส่งเรื่องให้ฝ่ายกฎหมายดำเนินการเกี่ยวกับเว็บไซต์ที่กระทำความผิด จำนวน ๑๔,๑๓๔ URLs และมีคำสั่งศาลอาญา (หมายเลขคดีดำ) ให้ระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ จำนวน ๑๖,๓๓๙ URLs

๓. การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน

๓.๑ การจัดโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ภายใต้แนวคิด “ปลูกไทย...ในแบบพ่อ” ซึ่งเป็นการน้อมนำพระบรมราโชวาทและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกจิตสำนึกและปูรากฐานให้เยาวชนมีความจงรักภักดี ความกตัญญูกตเวที และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ น้อมนำแนวทางที่ทรงสอนไปเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต สร้างความมั่นคงให้ประเทศชาติอย่างยั่งยืน โดยมีความคืบหน้าในการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

๓.๑.๑ จัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ “เยาวชนอาเซียนเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพระยุคลบาท” โดยเชิญเครือข่ายเยาวชนต่างประเทศที่มีความสนใจการพัฒนาเชิงพื้นที่ และหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร จากประเทศสมาชิกอาเซียน ๙ ประเทศ และประเทศไทย รวม ๗๐ คน ระหว่างวันที่ ๔-๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร จังหวัดเชียงใหม่ สกลนคร และจันทบุรี

๓.๑.๒ จัดแสดงละครเวที “Sound of Love : เสียงแห่งความจงรักภักดี” เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เมื่อครั้งเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มหาวิทยาลัยซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนในเรื่องศิลปะการแสดงมาร่วมจัดการแสดงละครเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจและพระปรีชาสามารถที่ได้ทรงปฏิบัติมาตลอดระยะเวลา ๗๐ ปี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๙ ณ มหรสพหลวงศาลาเฉลิมกรุง

๓.๑.๓ จัดนิทรรศการสัญจรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เมื่อครั้งเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ในรัชกาลที่ ๙ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยจัดแสดงในพื้นที่ภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติ ฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา และภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๒-๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่

๓.๒ การเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในเวทีนานาชาติ

๓.๒.๑ ขับเคลื่อนในกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ประเทศไทยได้รับการยอมรับในฐานะประเทศที่มีบทบาทนำอย่างแข็งขันในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ค.ศ. ๒๐๓๐ ในเวทีระหว่างประเทศ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถช่วยให้นานาประเทศบรรลุเป้าหมาย SDGs โดยไทยได้รับมอบหมายจากประเทศสมาชิกของกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ให้เป็นผู้ประสานงานการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs ได้แก่

(๑) **กลุ่ม ๗๗** ไทยได้ใช้โอกาสของการเป็นประธานกลุ่ม ๗๗ วาระปี ๒๕๕๙ (สมาชิก ๑๓๔ ประเทศบวกจีน) ในการส่งเสริมบทบาทของไทยด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนในกลุ่ม ๗๗ ซึ่งได้มีแถลงการณ์ยอมรับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะแนวทางหนึ่งที่ใช้ได้จริงและมีความเป็นสากลในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ

(๒) **กรอบอาเซียน** (สมาชิก ๑๐ ประเทศ) โดยไทยได้รับมอบหมายเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ให้เป็นผู้ประสานงานในเรื่องการเชื่อมโยงระหว่างการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ กับการบรรลุวาระด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของสหประชาชาติ โดยที่ผ่านมารัฐบาลโดยกระทรวงการต่างประเทศได้หารือกับคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asian and the Pacific: UNESCAP) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) รวมทั้งธนาคารโลก เพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมาย SDGs ของอาเซียน ได้แก่ โครงการความร่วมมือระหว่าง UNDP กับอาเซียนในการสำรวจความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับเป้าหมาย SDGs ที่ประชาชนให้ความสำคัญ โครงการความร่วมมือระหว่างธนาคารโลกและอาเซียนในการขจัดปัญหาทุพโภชนาการในอาเซียน

การประชุมระหว่างอาเซียนกับ United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (UNESCAP) เพื่อระดมความเห็นเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย SDGs ของอาเซียน โดยเฉพาะด้านการขจัดความยากจน การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและความเชื่อมโยง และการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน

(๓) **กรอบความร่วมมือเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue: ACD)** (สมาชิก ๓๔ ประเทศ) โดยประเทศไทยได้รับมอบหมายเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ให้ทำหน้าที่เป็นผู้ขับเคลื่อนหลักในเสาความร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๔) **กรอบการประชุมว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย (Conference on Interaction and Confidence Building Measures in Asia: CICA)** (สมาชิก ๒๖ ประเทศ) โดยประเทศไทยได้รับมอบหมายเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ ให้เป็นผู้ประสานงานในสาขาการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการดำเนินการตาม SDGs

(๕) **การส่งเสริมบทบาทนำของไทยในด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมีหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในโอกาสที่ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพการประชุมสำคัญ ๆ** ได้แก่ การประชุมสุดยอดยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) ครั้งที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๖๑) การประชุมสุดยอดอาเซียน (พ.ศ. ๒๕๖๒) และการประชุมกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC) (พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓.๒.๒ ขับเคลื่อนในกรอบสหประชาชาติและการประชุมระหว่างประเทศ ได้แก่

(๑) **การยกย่องให้ประเทศไทยเป็นตัวอย่างความสำเร็จของประเทศที่ส่งเสริมความร่วมมือใต้-ใต้ (ความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนา) (United Nations Office for South-South Cooperation: UNOSSC)** โดย UNOSSC ได้เลือกจัดพิมพ์ชุดวารสาร South-South in Action ฉบับแรก (เดือนมกราคม ๒๕๖๐) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อแบ่งปันประสบการณ์แก่ประเทศที่กำลังพัฒนา นอกจากนี้ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ UNOSSC ได้เปิดสำนักงานภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ที่กรุงเทพมหานครอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมบทบาทของไทยในระยะยาวในประเด็นด้านความร่วมมือใต้-ใต้ โดยมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางต่อไป

(๒) **การผลักดันและเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะแนวทางหนึ่งเพื่อบรรลุเป้าหมาย SDGs ในกรอบการประชุมระหว่างประเทศ** เช่น การผลักดันให้บรรจุเรื่องความร่วมมือกับสหประชาชาติในการเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกรอบความร่วมมือหุ้นส่วนระหว่างไทยกับสหประชาชาติ (The United Nations Partnership Framework: UNPAF) (ค.ศ. ๒๐๑๗-๒๐๒๑) การผลักดันให้บรรจุถ้อยคำเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในร่างข้อมติของการประชุม Asian Ministerial Conference on Disaster Risk Reduction (AMCDRR) ระหว่างวันที่ ๒-๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย ในร่างข้อมติของคณะกรรมาธิการยาเสพติด (มีนาคม ๒๕๖๐) นอกจากนี้ ได้จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร และเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างการประชุมที่สำคัญของสหประชาชาติ เช่น วันดินโลก เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา การประชุมระดับสูงของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๓๔ (The United Human Rights Council: UNHRC 34) เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส การประชุมคณะกรรมาธิการยาเสพติดของสหประชาชาติ สมัยที่ ๖๐ (Commission on Narcotic Drugs: CND 60) เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย

(๓) **คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (Economic and Social Council: ECOSOC)** เมื่อปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยได้เสนอตัวเป็นหนึ่งใน ๔๔ ประเทศ นำเสนอรายงานความคืบหน้าในการอนุวัติวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของประเทศต่าง ๆ โดยสมัครใจ (Voluntary National Review: VNR) ในที่ประชุม High Level Political Forum on Sustainable Development (HLPF) ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของไทยในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๓.๒.๓ สร้างหุ้นส่วนความร่วมมือของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sufficiency Economy Philosophy for Sustainable Development Goals Partnership: SEP for SDGs Partnership) ระหว่างไทยกับนานาประเทศ

(๑) **ความร่วมมือตามนโยบาย SEP for SDGs Partnership กับนานาประเทศที่สนใจและได้นำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้** ได้แก่

(๑.๑) **ความร่วมมือสองฝ่าย (ทวิภาคี)** มี ๑๐ ประเทศ คือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรเลโซโท ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต สาธารณรัฐชิลี ราชอาณาจักรตองกา สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งได้นำแนวทางการพัฒนาด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้สำหรับการพัฒนาชุมชนในประเทศของตน โดยบางประเทศจัดตั้งหมู่บ้านหรือชุมชนต้นแบบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ยังมีอีก ๑๖ ประเทศในหลายภูมิภาคที่สนใจร่วมมือกับไทยในด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ สาธารณรัฐหมู่เกาะฟิจิ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา สาธารณรัฐโมซัมบิก สาธารณรัฐโตโก สาธารณรัฐเซเนกัล สาธารณรัฐมาดากัสการ์ สาธารณรัฐคีร์กีซ สาธารณรัฐเบนิน สาธารณรัฐไนเจอร์ ประเทศบูร์กินาฟาโซ สาธารณรัฐทาจิกิสถาน สาธารณรัฐปารากวัย สาธารณรัฐวานูอาตู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐคอสตาริกา และราชอาณาจักรภูฏาน

(๑.๒) **ความร่วมมือสามฝ่าย (ไตรภาคี)** เช่น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในการดำเนินโครงการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐเกาหลีในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียน

(๒) **การให้ทุนฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประเทศกำลังพัฒนา** ได้แก่

(๒.๑) **ทุนฝึกอบรมระยะสั้นภายใต้หลักสูตรฝึกอบรมนานาชาติประจำปี (Annual International Training Course: AITC)** ซึ่งเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ โดยในช่วงระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๕๙-สิงหาคม ๒๕๖๐ ให้ทุนแก่ผู้เข้าอบรมจากประเทศกำลังพัฒนา ๙๓ ประเทศ รวม ๓๙๖ ราย

(๒.๒) **ทุนศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายใต้หลักสูตรนานาชาติ (Thai International Postgraduate Programme: TIPP)** เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ โดยได้ให้ทุนแก่ ๘ ประเทศ รวม ๑๔ ราย

(๒.๓) **การเชิญผู้แทนจากต่างประเทศมาศึกษาดูงานเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในประเทศไทย** ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ภายใต้โครงการบัวแก้วสัมพันธ์ และการเชิญผู้แทนต่างประเทศมาศึกษาดูงานในช่วงเดือนกันยายน ๒๕๕๙-สิงหาคม ๒๕๖๐ เช่น หัวหน้าสำนักงาน Japan International Cooperation Agency (JICA) เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสาธารณรัฐเซเนกัลและคณะ เมื่อวันที่ ๑๓-๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เลขาธิการสำนักงาน Royal Civil Service Commission (RCSC) ราชอาณาจักรภูฏานและคณะ เมื่อวันที่ ๑๕-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐยูกันดา เมื่อวันที่ ๑๖-๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๓.๒.๔ สร้างหุ้นส่วนความร่วมมือของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับเยาวชนไทยกับต่างประเทศ (SEP for SDGs Youth Partnership) เพื่อสร้างเครือข่ายเยาวชนไทยในฐานะ “ยุวทูต SEP for SDGs” สำหรับเสริมสร้างความร่วมมือกับเยาวชนต่างประเทศในการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs ดังนี้

(๑) การประกวดสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษของเยาวชนไทยในหัวข้อ SEP for SDGs เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๐ ค่ายเยาวชนกลุ่ม ๗๗ ร่วมกับเยาวชนไทย เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๐ เพื่อเรียนรู้และแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) การประกวดเขียนเรียงความของเยาวชนไทยเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๖๐

(๓) การเป็นเจ้าภาพจัดค่ายเยาวชนอาเซียน-สหภาพยุโรป เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อวันที่ ๑๗-๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ

๓.๒.๕ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์แก่กลุ่มเป้าหมายและสาธารณชนต่างประเทศ

(๑) **การจัดทำบทความประชาสัมพันธ์ในสื่อชั้นนำของต่างประเทศเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทยโดยมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง** เช่น นิตยสาร Time ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๖๐ รวม ๔ บทความ นิตยสาร Monocle ฉบับที่ ๑๐๑ ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ยังได้บรรจุข้อมูล SEP for SDGs เป็นภาษาอังกฤษในเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศ (www.mfa.go.th/sep4sdgs) และในสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ

(๒) **การจัดทำหนังสือ "A Practical Approach toward Sustainable Development: Thailand Sufficiency Economy Philosophy" และ "Sufficiency Economy Philosophy: Thailand's Path towards Sustainable Development Goals"** เป็นภาษาอังกฤษเชื่อมโยงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ทั้ง ๑๗ เป้าหมายเป็นครั้งแรก เพื่อเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมายทั้งที่เป็นบุคคลชั้นนำและองค์กรของต่างประเทศ นอกจากนี้ ได้จัดทำบอร์ดนิทรรศการเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งจัดหาหนังสือภาษาอังกฤษเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น หนังสือ "A Call to Action: Thailand and the Sustainable Development Goals" หนังสือ "Sufficiency Thinking: Thailand's Gift to an Unsustainable World" ให้สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ทุกแห่งทั่วโลกเพื่อนำไปเผยแพร่ในโอกาสต่าง ๆ

๓.๓ การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษาตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงานผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและศูนย์การเรียนรู้ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยดำเนินการส่งเสริมและขยายผลให้แก่สถาบันการศึกษา เด็ก เยาวชน และเจ้าหน้าที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่

๓.๓.๑ ฝึกอบรมหลักสูตร นักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๖ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม ๕๐ คน การฝึกอบรมหลักสูตร พัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (พพร.) รุ่นที่ ๖ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม ๕๐ คน และค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB CAMP) รุ่นที่ ๗ ครั้งที่ ๑ ภายใต้รูปแบบ "สวนสนุกที่มีชีวิตจากห้องทรงงานของพระราชา" มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๐๐ คน

๓.๓.๒ จัดโครงการเสริมสร้างอุดมการณ์รักชาติ ศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึก สร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ และสร้างภูมิคุ้มกันแก่คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ให้มีความเข้าใจในความเป็นมาของประวัติศาสตร์ชาติไทยและพระมหากรุณาธิคุณที่ได้พระราชทานแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยได้ดำเนินการในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร และมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี และจัดประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) สร้างความตระหนักรู้ มีความภาคภูมิใจและเข้าใจถึงบทบาทและคุณค่าความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างถูกต้องในฐานะที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ ๒) สร้างกลไก

ในการพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งและสามารถปรับแนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ๓) เทิดพระเกียรติองค์พระมหากษัตริย์มีขอบเขตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณี และ ๔) ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงยั่งยืนของสถาบันพระมหากษัตริย์โดยคำนึงถึงความสมดุลของความมั่นคงของสถาบันฯ บริบทของสังคมไทย และความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยจัดประชุมจำนวน ๖ รุ่น รวม ๒,๓๗๐ คน

๓.๓.๓ จัดโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ในพื้นที่อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน โดยในปี ๒๕๕๘ ได้ขยายพื้นที่ดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดน่าน เชียงใหม่ ตาก และแม่ฮ่องสอน จนถึงปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่เข้าร่วมโครงการตั้งแต่ปี ๒๕๕๖-๒๕๕๙ รวม ๕,๖๕๓ ไร่ สมาชิกเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑,๔๙๙ ครัวเรือน มีการจัดตั้งกลุ่ม จำนวน ๒๖๑ กลุ่ม ดำเนินการส่งเสริมให้ดำเนินการด้านอาชีพให้แก่สมาชิกกลุ่มโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ตามพระราชดำริฯ ในปี ๒๕๖๐ มีเป้าหมายขยายพื้นที่ดำเนินงานเพิ่มอีก ๓,๕๐๐ ไร่ และมีสมาชิกเข้าร่วมโครงการประมาณ ๑,๒๐๐ ครัวเรือน

๔. การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการส่งเสริมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔.๑ การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๑.๑ ดำเนินโครงการส่งเสริมการนำมาตรฐานแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงภาคอุตสาหกรรมสู่ภาคปฏิบัติ (มอก.๙๙๙๙) เพื่อน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมไทย โดยการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาองค์กรเข้าสู่มาตรฐานเศรษฐกิจพอเพียงภาคอุตสาหกรรมสู่ภาคปฏิบัติ โดยดำเนินการ ๑) จัดฝึกอบรม เรื่อง หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการประเมิน ณ สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ มีผู้ประกอบการเข้าร่วม ๑๔๕ คน ๒) ติดตามความคืบหน้างานที่มอบหมายและฝึกอบรมในเรื่อง แนวทางการกำหนดเชื่อมโยงกลยุทธ์และแนวทางการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ จำนวน ๑๐ หน่วยงาน การกำหนดหัวข้อในการนำไปปฏิบัติและกำหนดวัตถุประสงค์เศรษฐกิจพอเพียงระดับองค์กร จำนวน ๑๐ หน่วยงาน และ ๓) ส่งเสริมพัฒนาผู้ประกอบการให้ดำเนินการตามมาตรฐานแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงภาคอุตสาหกรรม (มอก.๙๙๙๙) ร่วมกับสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาองค์กรเข้าสู่มาตรฐานเศรษฐกิจพอเพียงภาคอุตสาหกรรมสู่ภาคปฏิบัติ โดยจ้างสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอเป็นที่ปรึกษา เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการพัฒนาองค์กรเข้าสู่มาตรฐานแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงภาคอุตสาหกรรม กับหน่วยงานแสดงเจตจำนงเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๐ หน่วยงาน จัดฝึกอบรม เรื่อง หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการประเมิน ณ สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีผู้ประกอบการเข้าร่วม ๑๔๕ คน ทั้งนี้ ที่ปรึกษาได้ติดตามความคืบหน้างานที่มอบหมายและฝึกอบรมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ ๑) แนวทางการกำหนดเชื่อมโยงกลยุทธ์และแนวทางการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ จำนวน ๑๐ หน่วยงาน ๒) การกำหนดหัวข้อในการนำไปปฏิบัติและกำหนดวัตถุประสงค์เศรษฐกิจพอเพียงระดับองค์กร จำนวน ๑๐ หน่วยงาน ๓) การกำหนดวัตถุประสงค์เศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคลและการกำหนดแผน/โครงการขององค์กร จำนวน ๑๐ หน่วยงาน และ ๔) ตรวจเยี่ยมองค์กร ติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๐ หน่วยงาน

๔.๑.๒ การดำเนินงานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ด้านดิน ๗๐๕,๗๑๕ ราย ด้านกฎหมาย ๑๔๖ ครั้ง ด้านปศุสัตว์ ๒๓,๓๕๖ ราย จัดตั้งศูนย์ต้นแบบ ๕๑ ศูนย์ พัฒนาเกษตรกร ๑๐,๖๗๕ ราย

ส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพรายบุคคล ๒๑๘,๓๑๔ ราย กำกับแนะนำการทำบัญชี ๔๖,๑๕๑ ราย ฝึกอบรมความรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๑๕,๔๘๙ ราย และปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมโดยส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ๖,๑๕๕ ไร่ นอกจากนี้ ได้สนับสนุนให้มีการประกอบอาชีพผสมผสานทั้งอาชีพการเกษตรและสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นแหล่งฝึกทักษะในการประกอบอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร เป็นศูนย์รวมอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจากทุกภาคของประเทศ ๑,๒๒๐ ราย

๔.๑.๓ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๑) **จัดนิทรรศการ “เย็นศิระ เพราะพระบริบาล”** ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มิถุนายน ๒๕๖๐ เกี่ยวกับการเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในต่างประเทศและการดำเนินการตามนโยบาย “SEP for SDGs” เพื่อให้ประชาชนที่มารอถวายบังคมพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และประชาชนไทยทั่วไปได้เห็นความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

(๒) **จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้และระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ต่อการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs** เช่น ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนระดับพื้นที่ภาคกลาง เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ภาคใต้ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดสงขลา และจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาสังคมและเยาวชน เมื่อวันที่ ๗ และ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกับสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย จัดการสัมมนาเกี่ยวกับ SDGs ในภาคเอกชน ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร

(๓) **จัดทำหนังสือ SEP: Thailand’s Path towards SDGs (2nd Edition)** จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ เล่ม แนบกับหนังสือพิมพ์ Bangkok Post ฉบับวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันครบรอบ ๑๑ ปี ที่นายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลความสำเร็จสูงสุดในด้านการพัฒนามนุษย์ (UNDP Human Development Lifetime Achievement Award) แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เมื่อปี ๒๕๔๙ เพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนและผู้มีอิทธิพลทางความคิดมีความตื่นตัวและตระหนักรู้เกี่ยวกับเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง

(๔) **เผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะแนวทางเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในรูปแบบต่าง ๆ** เช่น การบรรยายให้ความรู้แก่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน การให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อของไทย การลงบทความในสื่อสิ่งพิมพ์ของไทย เช่น หนังสือพิมพ์ The Nation ฉบับวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๐ เรื่อง “Chitralada Royal Villa: A Palace Fit for a Researcher” หนังสือพิมพ์ Bangkok Post ฉบับวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐ เรื่อง “The Sustainability in Thailand: Experience for Developing Countries”

๔.๒ การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔.๒.๑ ดำเนินการฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยดำเนินการจัดฝึกอบรมตามโครงการต่าง ๆ ได้แก่ ๑) จัดฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทักษะฝีมือในสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่ประยุกต์กับภูมิปัญญา

ท้องถิ่นหรือตามความต้องการของแรงงาน รวมทั้งสนับสนุนและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้บรรลุผลสำเร็จตามพระราชประสงค์ ตลอดจนสร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๖,๑๕๖ คน ๒) การฝึกอบรมร่วมกับมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้เป็นช่างเครื่องช่วยคนพิการ ส่งผลให้แรงงานได้มีโอกาสทำงานในโรงงานขาเทียมของโรงพยาบาลชุมชน ผู้พิการขาขาดจะได้รับขาเทียมที่ดี มีคุณภาพ ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว รวมถึงผู้พิการสามารถดำรงชีวิตได้สะดวกและมีคุณภาพชีวิตที่ดีมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔๑ คน และ ๓) จัดมหกรรมสร้างงาน สร้างอาชีพ เผยแพร่พระเกียรติคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เพื่อให้ผู้เข้าร่วมงานมีความรู้ ความเข้าใจ ในพระราชกรณียกิจด้านการส่งเสริมอาชีพ และสามารถนำมาเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพใหม่ได้ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒๑,๐๓๗ คน

๔.๒.๒ ดำเนินโครงการตามพระราชดำริตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรรมยั่งยืน รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของเกษตรกรรมที่ยั่งยืนจึงได้สนับสนุนและพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังนี้ ๑) สำรวจและวางแผนการใช้ที่ดิน จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปัจจัยการผลิตของกรมพัฒนาที่ดิน รวมทั้งพัฒนาศูนย์ศึกษาฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และแหล่งให้ความรู้การพัฒนาทรัพยากรดินด้านต่าง ๆ ให้กับเกษตรกร นักเรียน และผู้สนใจทั่วไป ๑๓๖,๕๙๕ไร่ ๒) ให้ความรู้แก่เกษตรกรด้านปศุสัตว์ ๙๐,๒๔๖ ราย การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑๗,๐๐๐ ราย ข้าว ๒,๑๓๙ ราย หม่อนไหม ๗๖๐ ราย ด้านการเกษตร ๑๒,๗๒๐ ราย สอนแนะการทำบัญชี ๑๓,๗๓๘ ราย ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ ๓๑๖.๕๒ ล้านตัว ส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๕,๑๙๒ ราย จัดตั้งศูนย์เรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๔๑ แห่ง ติดตามให้คำแนะนำ ๘๐๘ ครั้ง และ ๓) อบรมเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ๒,๓๐๓ ราย และอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ๒๐๒ โรงเรียน จัดทำแปลงต้นแบบ ๒,๕๐๐ ไร่ และให้บริการวิชาการ ๒๓๔,๔๙๒ ราย รวมทั้งซ่อมแซม บำรุงรักษา เพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานและการบริหารจัดการน้ำ ๕,๒๒๘ รายการ ผลงานภาพรวมร้อยละ ๙๗.๓๔

นอกจากนี้ ได้จัดทำโครงการ “๕ ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง” เพื่อรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ และเผยแพร่พระเกียรติคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รวมทั้งเป็นการเผยแพร่แนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่ไปสู่สาธารณชน **โดยส่งเสริมให้เกษตรกร ๗๐,๐๐๐ ราย ได้น้อมนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสม** ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของเกษตรกร ซึ่งได้แบ่งเกษตรกรเป็น ๓ กลุ่ม คือ เกษตรกรกลุ่มพร้อมมาก ๒๑,๐๐๐ ราย เกษตรกรกลุ่มพร้อมปานกลาง ๔๒,๐๐๐ ราย และเกษตรกรกลุ่มพร้อม ๗,๐๐๐ ราย ซึ่งมีผลการดำเนินงานดังนี้ ๑) ส่งเสริมองค์ความรู้ ๗๐,๐๐๒ ราย ๒) สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๗๐,๐๐๒ ราย ๓) จัดงานเปิดตัวโครงการ ๕ ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ถวายในหลวง เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ๔) เกษตรกรลงมือทำตามแผนการผลิต ๖๙,๒๕๓ ราย ๕) ติดตามเยี่ยมเยียนเกษตรกรเพื่อให้คำปรึกษา

แนะนำในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน ๖๘,๓๖๙ ราย ๖) ส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีฟาร์ม ๗๐,๐๐๒ ราย ๗) เกษตรกรมีผลผลิตจากโครงการเพื่อการบริโภคในครัวเรือนหรือจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้เพิ่ม ๖๓,๙๙๘ ราย ๘) จัดหาตลาดรองรับผลผลิต โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมกับภาคเอกชน ประสานหาตลาด/สถานที่จำหน่ายเพื่อรองรับผลผลิตเกษตรกร ๕๗๕ แห่ง ๙) การประเมินผลโครงการ ๗๗ จังหวัด ๑,๘๑๐ ราย พบว่าหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ เกษตรกรได้ทำการเกษตรแบบผสมผสาน ตามศักยภาพของตนเองในพื้นที่ เกิดการพึ่งพาตนเอง โดยนำความรู้เรื่องทฤษฎีใหม่และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เกษตรกรสามารถลดรายจ่ายได้เฉลี่ยเดือนละ ๕๓๓ บาท

๔.๒.๓ ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ต่าง ๆ รัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมและพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ต่าง ๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๖๕ โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๕๕๒,๑๘๑,๖๖๓ บาท

(๑) **โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณแบ่งตามภาค**

ภาค	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
ภาคกลาง	๓๒	๓๖๙,๖๕๔,๗๖๖
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๔	๖๒๙,๕๕๐,๘๒๕
ภาคเหนือ	๗๐	๘๘๐,๒๖๘,๑๐๒
ภาคใต้	๑๙	๒๑๔,๒๓๕,๐๑๕
ไม่ระบุภาค	๑๐	๔๕๘,๔๗๒,๙๕๕
รวม	**๑๖๕**	**๒,๕๕๒,๑๘๑,๖๖๓**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

(๒) **โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณแบ่งตามประเภท**

ประเภท	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
ด้านการเกษตร	๖	๓๔,๐๑๒,๐๐๘
ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ	๖๔	๑,๓๓๖,๙๗๒,๒๗๐
ด้านสิ่งแวดล้อม	๔๗	๑๔๐,๘๔๘,๑๒๐
ด้านส่งเสริมอาชีพ	๖	๓๓๘,๘๗๔,๑๘๖
ด้านคมนาคม/สื่อสาร	๒	๓๗,๕๖๒,๐๐๐
ด้านสาธารณสุข	-	-
บูรณาการ/อื่น ๆ	๔๐	๖๖๓,๙๑๓,๐๙๗
รวม	**๑๖๕**	**๒,๕๕๒,๑๘๑,๖๖๓**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

๔.๒.๔ ดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เครือข่ายเชิงประเด็นโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (เครือข่าย C-อพ.สธ) มีกิจกรรมหลักที่สำคัญในการเชิญชวนสถาบันอุดมศึกษาของแต่ละเครือข่ายเข้าร่วมสนองพระราชดำริฯ และร่วมกันจัดทำแผนแม่บทที่เหมาะสมกับศักยภาพและบริบทของแต่ละเครือข่าย โดยประสานและสนับสนุนการดำเนินงานสนองพระราชดำริฯ ของเครือข่าย C-อพ.สธ. พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการบริหารจัดการเครือข่าย C-อพ.สธ. เครือข่ายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ตลอดจนสนับสนุนการจัดประชุมวิชาการ สัมมนา การจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับการสนองพระราชดำริฯ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้จัดตั้งเครือข่าย C-อพ.สธ. คลอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ จำนวน ๙ เครือข่าย รวมจำนวนสถาบันที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริ ๖๓ สถาบัน และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้จัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายเชิงประเด็นโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (C-อพ.สธ.) เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ กระบวนการแก้ไขปัญหา และการร่วมกันกำหนดทิศทางในการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ C-อพ.สธ. รวมถึงเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาเห็นความสำคัญและเข้าร่วมโครงการ C-อพ.สธ. เพิ่มมากขึ้น โดยมีมหาวิทยาลัยในเครือข่าย C-อพ.สธ. ทั้ง ๙ เครือข่ายเข้าร่วม และขณะนี้อยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมในการร่วมจัดงานประชุมวิชาการและนิทรรศการทรัพยากรไทย : ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น ระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน-๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้ภูมิภาค จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดสระบุรี

๔.๒.๕ ดำเนินโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ ๗ โครงการ ดังนี้ ๑) การพัฒนาถนนสายหญ้าแฝกเชิงนิเวศ ระยะที่ ๒ การพัฒนาพื้นที่เพื่อแสดงนิทรรศการการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกอย่างยั่งยืน ณ เส้นทางขึ้นดอยตุง และพื้นที่จุดชมวิว กิโลเมตรที่ ๑๒ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร : ชะลอโครงการ ๒) การขยายผลการใช้ระบบหญ้าแฝกร่วมกับวิธีทางวิศวกรรมในการลดผลกระทบต่อชุมชนจากการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในพื้นที่ตะวันออกของมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ ๓) การอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการใช้หญ้าแฝกและโครงสร้างทางวิศวกรรมบนพื้นที่ลาดชันและลดการกัดเซาะพื้นที่ชายทะเลของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ ๔) การขยายพันธุ์หญ้าแฝกทนเค็มที่ผ่านการคัดเลือก โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ ๕) การปรับปรุงพันธุ์แฝกที่ปรับตัวได้ในสภาพน้ำท่วมและพื้นที่ชายทะเลของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินงาน

โครงการ ๖) ประสิทธิภาพการบำบัดสารกัมมันตรังสีของหญ้าแฝกไทยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ และ ๗) การใช้ประโยชน์สาระสำคัญจากชีวมวลหญ้าแฝกทางการแพทย์และการเพาะเลี้ยงโปรโตพลาสต์หญ้าแฝกเพื่อการปรับปรุงพันธุ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ

๔.๒.๖ ดำเนินโครงการค่ายเรียนรู้และเผยแพร่โครงการพระราชดำริ เพื่อให้แนวพระราชดำริและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร สามารถถ่ายทอดไปสู่นิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ที่จะช่วยสานต่อแนวพระราชดำริให้เกิดความยั่งยืน และเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่อง ทั้งแก่การศึกษาและการดำรงชีวิตในสังคม จึงจัดโครงการค่ายเรียนรู้และเผยแพร่โครงการพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการต่อยอดขยายผลการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการทรงงาน รวมถึงพระราชกรณียกิจ พระราชดำริ ที่ได้พระราชทานความช่วยเหลือผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ต่าง ๆ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดจัดโครงการค่ายเรียนรู้ จำนวน ๔ ค่าย ตามกลุ่มภูมิภาค เพื่อวางรากฐานและส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมสร้างสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน และขยายการเรียนรู้ครอบคลุมเรื่องคุณธรรม ๔ ประการ คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความพอเพียง มีวินัย จิตอาสา โดยกิจกรรมประกอบด้วยการให้ความรู้เชิงบูรณาการ ผสมผสานการเรียนรู้และปฏิบัติจากพื้นที่จริง อันเป็นพื้นฐานสำคัญของแต่ละชุมชน ตลอดจนสร้างความเข้าใจและปลูกจิตสำนึกในเรื่องรักชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตามกลุ่มภูมิภาค รวมจำนวนประมาณ ๕๐๐ คน สนับสนุนงบประมาณรวม ๒.๙๒ ล้านบาท โดยกำหนดการดำเนินโครงการ ดังนี้ ๑) กลุ่มภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก : มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นเจ้าภาพ ในระหว่างวันที่ ๑๘-๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ จำนวนนักศึกษา ๒๐๐ คน ๒) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นเจ้าภาพ ในระหว่างวันที่ ๒๓-๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ จำนวนนักศึกษา ๑๐๐ คน และ ๓) กลุ่มภาคใต้ : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นเจ้าภาพ ในระหว่างวันที่ ๓-๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จำนวนนักศึกษา ๑๐๐ คน

๔.๒.๗ เร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้างอันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด ดำเนินการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง โดยการ ๑) ถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวง ๑๐๓,๔๑๔ ราย ด้านปศุสัตว์ ๑,๔๐๐ ราย การผลิตพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ๒,๘๑๐ ราย กลุ่มแม่บ้าน ๑๕ กลุ่ม แปลงส่งเสริม ๑๐๐ ไร่ และสอนแนะการทำบัญชี ๗๐๗ ราย ๒) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๑๑,๓๔๖ ไร่ ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อแจกและปล่อย ๑,๙๕๒,๐๐๐ ตัว และ ๓) แนะนำส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มเตรียมสหกรณ์ ๕๓ แห่ง สนับสนุนและจัดหาปัจจัยการผลิตและการตลาดในการพัฒนาธุรกิจสหกรณ์แก่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ๑๐ แห่ง วงเงิน ๔.๘๔ ล้านบาท รวบรวมกาแฟพืชผักเมืองหนาวได้ ๑๑ ตัน รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ มีประชาชนและผู้สนใจเข้าเยี่ยมชม ๘๗๗,๒๓๓ คน

โดยสรุปการดำเนินนโยบายปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ในรอบปีที่ ๓ รัฐบาลได้เผยแพร่พระมหากรุณาธิคุณ พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพ รวมทั้งความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน โดยการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ และพระบรมวงศ์ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ รวมทั้งการจัดเตรียมงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร อย่างสมพระเกียรติ นอกจากนี้ ได้ดำเนินการเพื่อสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ในการน้อมนำศาสตร์พระราชาของสมเด็จพระบรมชนกนาถมาเป็นแนวทางในการ

พัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้จากการดำเนินการขยายผลและจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมและพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน นอกจากนี้ รัฐบาลยังเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อก้าวเข้าสู่สังคมโลกในการสร้างความตระหนักและการยอมรับในเวทีระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อให้ **“ศาสตร์พระราชา”** ไม่ใช่เป็นเพียงมรดกที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นมรดกแก่ชาวโลกที่นำไปสู่ความเจริญและความยั่งยืน ซึ่งรัฐบาลจะสานต่อโดยเผยแพร่แก่นานาประเทศในทุกเวทีอย่างต่อเนื่อง เพื่อขยายประโยชน์ให้เกิดในวงกว้างอย่างยั่งยืนต่อไป

ด้านความมั่นคงและการต่างประเทศ

นโยบายข้อ ๔

การรักษาความมั่นคงของรัฐ และการต่างประเทศ

นโยบายข้อ ๒

การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

๒.๑ ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ ๕ ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทต่าง ๆ และการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนโดยใช้กลไกทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งจะจัดระเบียบการพัฒนาตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน โดยใช้ระบบเฝ้าตรวจที่มีเทคโนโลยีทันสมัย กำหนดให้ปัญหายาเสพติด การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การกระทำอันเป็นโจรสลัด การก่อการร้ายสากลและอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และจัดการปัญหาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ เช่น ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล การปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

๒.๒ เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาใช้ตามแนวทางกัลยาณมิตรแบบสันติวิธี ส่งเสริมการพูดคุยสันติสุขกับผู้มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นพหุสังคม ขจัดการฉวยโอกาสก่อความรุนแรงแทรกซ้อนเพื่อซ้ำเติมปัญหาไม่ว่าจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง ทั้งจะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

๒.๓ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ ปลอดพ้นจากการคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ สามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ พร้อมทั้งนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติมาสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาความมั่นคงภายใน โดยมุ่งระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และนานาชาติ โดยเฉพาะอาเซียนและประชาคมโลก ให้สามารถดำเนินงานร่วมกันเป็นเครือข่ายได้

๒.๔ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศบนหลักการที่ว่า นโยบายการต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของนโยบายองค์รวมทั้งหมดในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าในด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม โดยจะนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การคุ้มครองดูแลคนไทยและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างแดน การแลกเปลี่ยนทางการศึกษา วัฒนธรรม การค้า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเปิดโลกทัศน์ให้มีลักษณะสากล เป็นต้น

ปัจจุบันภัยคุกคามต่อความมั่นคงในรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติมีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ รวมทั้งภัยคุกคามจากโลกไซเบอร์ รัฐบาลจึงได้มีนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อรองรับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเฉพาะในด้านความมั่นคงเพื่อให้ประเทศสามารถขับเคลื่อนก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป ซึ่งในปี ๒๕๕๙ ที่ผ่านมาประเทศไทยได้รับเลือกเป็นประธานกลุ่ม ๗๗ สะท้อนความเชื่อมั่นต่อบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศและเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ และยกระดับความก้าวหน้าเชิงการทูตและการเมืองระหว่างประเทศของไทยในเวทีโลก รัฐบาลจึงได้ดำเนินการสานต่อนโยบายทางด้านความมั่นคงมาโดยตลอด ซึ่งการดำเนินงานด้านความมั่นคงและการต่างประเทศในปีที่ ๓ ที่ผ่านมามีผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

๑.๑ การบริหารจัดการชายแดน

๑.๑.๑ ขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ได้กำหนดโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ (Flagship Project) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒ โครงการ คือ ๑) โครงการพัฒนาระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) และเทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสมกับการควบคุมทางศุลกากรรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ ๒) โครงการระบบจัดเก็บและตรวจลายพิมพ์นิ้วมืออัตโนมัติทั่วประเทศ (e-Finger print)

๑.๑.๒ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของไทยต่อประเทศรอบบ้าน (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔) เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการด้านความมั่นคงต่อประเทศรอบบ้าน ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

๑.๑.๓ ดำเนินโครงการเชื่อมโยงข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมืออัตโนมัติทั่วประเทศ (e-Finger Print) โดยปัจจุบันได้เริ่มติดตั้งระบบ e-Finger Print ในด่านพรมแดนบางพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยช่องทางทางบก ๓๖ แห่ง ทางน้ำ ๕๕ แห่ง ทางอากาศ ๒๙ แห่ง รวมถึงด่านพรมแดนอีก ๘๑ ด่าน และคาดว่าจะติดตั้งระบบดังกล่าวแล้วเสร็จครบทุกพื้นที่ภายใน ปี ๒๕๖๒

“ติดตั้งระบบ e-Finger Print ในช่องทางทางบก ๓๖ แห่ง ทางน้ำ ๕๕ แห่ง ทางอากาศ ๒๙ แห่ง ด่านพรมแดน ๘๑ ด่าน”

๑.๒ การสร้างความมั่นคงทางทะเล

๑.๒.๑ ขับเคลื่อนแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔) ที่ใช้เป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปกป้องรักษาและแสวงหาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลได้อย่างสมดุล ยั่งยืน และมีเอกภาพ โดยเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. .... ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เรื่องการชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐและเตรียมการจัดทำกฎหมายลำดับรองเพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว นอกจากนี้ ได้ดำเนินงานในโครงการสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข่าวสารและระบบตรวจการณ์ทางทะเล และ ๒) โครงการกำหนดเขตพื้นที่ปกครองทางทะเล

๑.๒.๒ เฝ้าระวังและป้องกันการรุกล้ำเขตแดนตามแนวชายแดนทางทะเล ดำเนินการจับกุมเรือประมงเวียดนาม จำนวน ๕๐ ลำ ที่ลักลอบเข้ามาทำการประมงในน่านน้ำไทย จำนวน ๑๖ ครั้ง ซึ่งเป็นลูกเรือชาวเวียดนาม จำนวน ๑๘๓ คน ทั้งนี้ ไม่พบการล่วงล้ำอธิปไตยตามแนวชายแดนทางทะเลและทางบกในพื้นที่รับผิดชอบ รวมทั้ง จัดชุดประสานงานประจำสำหรับรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพเรือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีผลการจับกุมผู้กระทำความผิดและตรวจยึดของกลาง ได้แก่ ยาบ้า จำนวน ๑,๒๒๐,๒๓๙ เม็ด กระท่อม จำนวน ๔๙๒.๕ กิโลกรัม และยาไอซ์ จำนวน ๖๒.๓ กิโลกรัม

๑.๓ การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ เร่งรัดการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงที่สำคัญเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติที่สำคัญ ดังนี้

๑.๓.๑ จัดทำร่างยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในทุกภาคส่วนในการดำเนินกิจกรรมทางไซเบอร์ทุกรูปแบบ ๒) ปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศและพัฒนาศักยภาพด้านการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ ๓) ปกป้องผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติให้รอดพ้นจากภัยคุกคามรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ๔) เสริมสร้างระบบเศรษฐกิจดิจิทัล ๕) สร้างความตระหนักและส่งเสริมความร่วมมือภายในประเทศด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ๖) ส่งเสริมวัฒนธรรมการใช้ไซเบอร์สเปซในทางที่ถูกต้อง ๗) ส่งเสริมงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และ ๘) ส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในความร่วมมือเพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

๑.๓.๒ จัดทำยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) เพื่อรับมือกับปัญหาลัทธิหรือความเชื่อในการนิยมความรุนแรงอย่างสุดโต่ง การแสวงหามาตรการควบคุมและบริหารจัดการอาวุธ สิ่งของ วัสดุ ชายแดน พรมแดน และการรักษาความปลอดภัย ตลอดจนการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนเพื่อให้ตื่นตัวกับปัญหาภัยด้านการก่อการร้าย

๑.๔ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑.๔.๑ การป้องกันปัญหายาเสพติด

(๑) **กลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา** ปรับระบบการป้องกันยาเสพติดตั้งแต่เด็กปฐมวัย โดยใช้สื่อพัฒนาทักษะเด็กปฐมวัยและพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวม ๕๒,๘๖๒ แห่งทั่วประเทศ กลุ่มเด็กประถมศึกษา สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด โดยการพัฒนาครูตำรวจ D.A.R.E. ๘,๖๙๒ คน และครูพระรวมทั้งสิ้น ๒๓,๐๐๐ รูป กลุ่มเด็กมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา สนับสนุนให้สถานศึกษามีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด รวมทั้งสร้างเครือข่ายเยาวชน ศูนย์อำนวยการประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภาคเยาวชน (ศอ.ปส.ย.) รวมทั่วประเทศ ๑,๔๖๒ กลุ่ม จำนวนสมาชิก ๒๒,๐๙๗ คน

(๒) **กลุ่มแรงงานในสถานประกอบการ** ส่งเสริมให้สถานประกอบการมีระบบบริหารจัดการด้านยาเสพติด ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงงานสีขาว ๒,๐๐๐ แห่ง ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ (มยส.) ๓๕๐ แห่ง

(๓) **กลุ่มประชาชนทั่วไป** เสริมสร้างและป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเริ่มจากการจัดกิจกรรมสร้างภูมิคุ้มกันในกลุ่มเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา เช่น TO BE NUMBER ONE และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยกลไกประชารัฐ

๑.๔.๒ การปราบปรามยาเสพติด

(๑) **ผลการจับกุมคดียาเสพติด**

รายการ		ผลการดำเนินงานสะสม
๑)	**คดียาเสพติดภาพรวม**	
	- คดี	๒๗๑,๗๐๙ คดี
	- ผู้ต้องหา	๒๙๙,๗๖๒ คน
๒)	**คดีฐานความผิดสมคบ/สนับสนุน**	
	- คดี	๑,๘๕๙ คดี
	- ผู้ต้องหา	๓,๔๓๑ คน

รายการ		ผลการดำเนินงานสะสม
๓)	ของกลางคดียาเสพติด	
	- ยาบ้า	๑๘๒.๕๒ ล้านเม็ด
	- เฮโรอีน	๓๙๒ กิโลกรัม
	- ไอซ์	๔,๒๓๔ กิโลกรัม
	- กัญชา	๑๑,๙๕๔ กิโลกรัม

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๒) **ยึดและอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด** ๘๘๕ ราย มูลค่าทรัพย์สิน ๑,๖๕๖ ล้านบาท ดำเนินการต่อข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด พบการร้องเรียนจำนวน ๑๒๕ คน และจับกุมเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจำนวน ๖๕ คน

๑.๔.๓ การแก้ไขปัญหาผู้ติดยาเสพติดและการบำบัดฟื้นฟู โดยเน้นการบำบัดรักษาทุกระบบให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษาสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขและไม่กลับไปเสพซ้ำ รวมทั้งป้องกันการเข้าไปเกี่ยวข้องยาเสพติดรายใหม่ โดยมีผลการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด จำนวน ๑๙๔,๕๘๖ คน รวมทั้งติดตามผู้ผ่านการบำบัดจำนวน ๓๘,๒๑๕ คน

การบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด		ผลการดำเนินงานสะสม
๑)	ระบบสมัครใจ	๑๒๓,๒๒๔ คน
๒)	ระบบบังคับบำบัด	๔๕,๔๐๑ คน
๓)	ระบบต้องโทษ	๒๕,๙๖๑ คน
รวม		**๑๙๔,๕๘๖ คน**

๑.๕ การดำเนินงานตามกรอบความร่วมมืออาเซียน

๑.๕.๑ การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers' Meeting: ADMM) และรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers' Meeting-Plus: ADMM-Plus) เพื่อเข้าร่วมการปฏิบัติภารกิจรักษาสันติภาพในกรอบขององค์การสหประชาชาติ โดยมีการประชุมผู้บัญชาการทหารสูงสุดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ ๑๔ ณ กรุงมะนิลา ในหัวข้อ "Partners for Change and Collaborative Engagement" ในโอกาสนี้กองทัพไทยได้นำเสนอหัวข้อ "หุ้นส่วนเพื่อการเปลี่ยนแปลงและความร่วมมือ-ในมุมมองของกองทัพไทย" โดยเน้นบทบาทและการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ADMM Plus) เพื่อเตรียมความพร้อมเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ นอกจากนี้ ในคราวประชุมคณะกรรมการอาเซียนกระทรวงกลาโหม เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงานที่สำคัญในกรอบอาเซียนของกระทรวงกลาโหม ปี ๒๕๕๙ เช่น การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน การจัดตั้งศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน การฝึกร่วมแพทย์ทหารกับทีมช่วยมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ (AM-HEx 2016) และให้ความเห็นชอบแนวทางปฏิบัติของกระทรวงกลาโหมในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน ตลอดจนพิจารณาปรับปรุงองค์ประกอบและหน้าที่ของคณะกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนของกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับกรอบความร่วมมือและโครงสร้างการจัดหน่วยของกระทรวงกลาโหม

๑.๕.๒ การจัดตั้งศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน (ASEAN Center of Military Medicine: ACMM) โดย ACMM ทดสอบการปฏิบัติงานผ่านการฝึกร่วมระหว่างคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ทหารกับคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติภายใต้กรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา ระหว่างวันที่ ๑-๑๑ กันยายน ๒๕๕๙ ณ จังหวัดชลบุรี

๒. การเร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๑ การดำเนินงานในระดับนโยบาย

รัฐบาลได้กำหนด**นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๒** โดยยึดหลัก "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" และ "หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ให้ความสำคัญกับการใช้แนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหาการใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การบริหารจัดการบนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ และการยึดมั่นในหลักสิทธิมนุษยชน หลักนิติรัฐ นิติธรรม โดยให้ความสำคัญแก่การสร้างเอกภาพและการบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ที่ลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ การขับเคลื่อนการพูดคุยเพื่อสันติสุข ตลอดจนให้ความสำคัญแก่สังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ "สังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไขความรุนแรง วิถีชีวิตของทุกคนได้รับการปกป้อง พัฒนาบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรมและมีส่วนร่วมในกระบวนการเสริมสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืน" รวมถึงได้ปรับปรุงการบริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นผู้แทนพิเศษของรัฐบาล เพื่อทำหน้าที่ประสานงานระหว่างคณะรัฐมนตรีและราชการส่วนกลางกับหน่วยงานในพื้นที่ ประสานงานกับรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในเขตตรวจราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ และประสานงานกับคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) จังหวัด ส่วนราชการ และภาคส่วนต่าง ๆ ในการเชื่อมโยงงานให้เกิดการบูรณาการในการแก้ไขปัญหา

๒.๒ การขับเคลื่อนงานการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๒.๑ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(๑) **การดำเนินงานด้านการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ ในด้านแนวทางการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในพื้นที่** มีการเสริมสร้างสมาชิกไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสปช.) โดยปฏิบัติหน้าที่ในการเฝ้าระวังพื้นที่ตรวจสอบยานพาหนะ บุคคลต้องสงสัยใน ๗ เมืองหลัก และตั้งจุดตรวจ จุดสกัดร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร

และฝ่ายปกครองในพื้นที่ จำนวนวันละ ๖๕๕ คน และมีการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพกำลังประจำถิ่นและกำลังประชาชน รวมทั้งมีการจัดฝึกอบรมจัดตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษประจำกองร้อย อส. จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนฝึกอบรมพัฒนาขีดความสามารถชุดคุ้มครองตำบลจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๑๖๓ ตำบล ฝึกอบรมผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และฝึกทบทวนชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) จำนวน ๑๕๐ หมู่บ้าน

(๒) **การขยายพื้นที่เพื่อดูแลประชาชนในเขตพื้นที่ที่มีความไม่สงบ** ได้ดำเนินการฝึก ปฏิบัติ การปิดล้อม ตรวจค้นและขยายผลติดตามกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง รวมทั้งได้ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแทรกซ้อน ได้แก่ โครงการประชารัฐญาลันนันบารูอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๒ การอำนวยความยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

(๑) มีเป้าหมายในด้านคดีความมั่นคงที่เข้าสู่การพิจารณาในขั้นอัยการเพิ่มขึ้น และในด้านการเยียวยาช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบและจากการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งผลการดำเนินงานที่สำคัญ คือ มีบุคคลที่มีหมายอาญาตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และบุคคลต้องสงสัย ออกมารายงานตัวเพื่อเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ปัจจุบันมีผู้ออกมารายงานตัวรวม ๓,๙๐๐ คน

(๒) เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ โดยรวม ๗,๙๖๗ ราย จำแนกเป็น

	การจ่ายเงินเยียวยา	จำนวน
๑)	กรณีเสียชีวิต รายละ ๖,๐๐๐ บาท	๕๑ ราย
๒)	กรณีบาดเจ็บ รายละ ๓,๐๐๐ บาท	๒๑๓ ราย
๓)	ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้บาดเจ็บสาหัสหรือพิการ รายละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท	๑๑๒ ราย
๔)	เงินยังชีพรายเดือนแก่บุตรผู้เสียชีวิต บาดเจ็บสาหัสหรือพิการตามระดับการศึกษา	๖,๘๐๐ ราย
๕)	เงินยังชีพรายเดือนแก่ผู้ที่พิการจากเหตุความไม่สงบ ตามลักษณะความพิการ	๗๐๔ ราย
๖)	เงินอุดหนุนแก่ครอบครัวที่อุปการะเด็กที่ทั้งบิดามารดาเสียชีวิต จากเหตุความไม่สงบ แบบครอบครัวอุปถัมภ์ รายละ ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน	๕๒ ราย
๗)	เงินช่วยเหลือครอบครัวที่ประสบปัญหาจากเหตุความไม่สงบ	๒ ราย
๘)	สนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพครอบครัวละไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท	๓๓ ราย

๒.๒.๓ การสร้างความเข้าใจทั้งในและต่างประเทศและเรื่องสิทธิมนุษยชน

(๑) **สร้างความเข้าใจกับคณะผู้แทนสมาชิกองค์การความร่วมมืออิสลาม (Organization of Islamic cooperation: OIC)** ในโอกาสคณะผู้แทนเดินทางเยือนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยได้รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยต่อคณะทำงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodical Review Working Group) แห่งสหประชาชาติ ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อสร้างความเข้าใจต่อต่างประเทศ ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและคณะได้ต้อนรับและหารือร่วมกับคณะผู้ตัดสินชี้ขาดสูงสุดทางศาสนาอิสลามของสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ รวมถึงการเดินทางเยือนสาธารณรัฐตุรกีของจุฬาราชมนตรีและคณะผู้บริหารของสำนักจุฬาราชมนตรีเพื่อเยี่ยมนักศึกษาไทยมุสลิมในตุรกี เมื่อวันที่ ๖-๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ซึ่งได้พบหารือกับประธานสำนักงานกิจการศาสนาแห่งชาติของสาธารณรัฐตุรกี หน่วยงานด้านวิชาการและผู้นำทางศาสนาเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของประเทศไทยในการส่งเสริมการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม แนวคิดมุสลิมสายกลาง และนโยบายการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๒) **การสนับสนุนการศึกษาและสวัสดิภาพของนักศึกษาไทยมุสลิมในต่างประเทศ** ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการดำเนินโครงการต่าง ๆ ไปแล้ว จำนวน ๕๕ โครงการ โดยขยายให้ครอบคลุมสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกลเมืองหลวง ส่งเสริมสวัสดิการนักศึกษาไทยมุสลิมในต่างประเทศ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม พัฒนาศักยภาพนักศึกษาในด้านต่าง ๆ และสนับสนุนกิจกรรมของสมาคมนักศึกษา นอกจากนี้ ได้จัดคณะหน่วยงานภาครัฐเยือนราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อเยี่ยมนักศึกษาไทยมุสลิมและรับทราบสภาพความเป็นอยู่ ปัญหาและอุปสรรคของการศึกษาและการดำรงชีวิตของนักศึกษาไทยมุสลิม ผลจากการดำเนินการดังกล่าวสามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ประชาคมระหว่างประเทศโดยเฉพาะโลกมุสลิมตระหนักถึงความพยายามในการแก้ไขปัญหาอย่างสันติวิธี มุ่งเน้นการพัฒนาควบคู่กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเลขาธิการองค์การความร่วมมืออิสลามชื่นชมบทบาทของรัฐบาลไทยที่มีความพยายามและจริงใจในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้และพร้อมให้ความช่วยเหลือรัฐบาลไทย

๒.๒.๔ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม

(๑) **พัฒนาด้านการศึกษา**

(๑.๑) **ส่งเสริมคุณภาพและขยายโอกาสทางการศึกษา** รวมทั้งพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด สถาบันการศึกษาปอเนาะ และการศึกษาตามอัธยาศัย จนสามารถทำให้ภาพรวมของการจัดการศึกษาในพื้นที่มีคุณภาพและสอดคล้องตามหลักการศาสนามากยิ่งขึ้น โดยศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปบ.จชต.) หรือกระทรวงศึกษาธิการ (ส่วนหน้า) ได้ดำเนินการภายใต้โครงการทั้งหมด ๑๒๗ โครงการ งบประมาณ ๒,๗๗๗.๗๓๗ ล้านบาท มีผลการดำเนินงานภายใต้ ๗ จุดเน้น ได้แก่ ๑) การเสริมสร้างความปลอดภัยครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และสถานศึกษา ๒) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๓) การเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษา ๔) การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการในพื้นที่และการมีงานทำ ๕) การศึกษาเพื่อความมั่นคง ๖) การสร้างความรับรู้ความเข้าใจ และ ๗) การบริหารจัดการ

(๑.๒) **ขับเคลื่อนโครงการสานฝันการกีฬาสู่ระบบการศึกษาจังหวัดชายแดนใต้** ซึ่งเปิดสอนหลักสูตรแผนการเรียนวิทย์-กีฬา และศิลป์-กีฬา ๘ โรง แผนการเรียนศิลป์-ดนตรี ๒ โรง และแผนการเรียนศิลป์-อาชีพ ๓ โรง

(๑.๓) **มอบทุนการศึกษา** ทุนการเรียนต่อระดับอุดมศึกษา (ทุนกีฬา) จำนวน ๙๒ ทุน ๆ ละ ๕๕,๐๐๐ บาท ทุนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๘๕๖ ทุน ๆ ละ ๔๐,๐๐๐ บาท ทุนการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา จำนวน ๒๕๐ ทุน ๆ ละ ๔๐,๐๐๐ บาท ทุนจูงใจนักเรียนต่างวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ๑,๐๐๐ ทุน ทุนคุรุทายาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ระดับปริญญาโท ๔ ทุน ระดับปริญญาเอก ๖ ทุน ทุนภูมิทายาท ๘,๐๐๐ ทุน ทุนเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ๖,๕๐๐ ทุน และทุนการศึกษาในโครงการครัวไทยสู่ครัวโลกมุสลิมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ๑๐๐ ทุน

(๑.๔) **จัดทำหลักสูตรห้องเรียนดนตรี** เป็นโครงการที่ช่วยเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาและมุ่งหวังที่จะใช้การศึกษาเป็นสื่อในการสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยได้จัดทำหลักสูตร “ห้องเรียนดนตรี” และมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการเป็นปีแรกในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้แล้ว จำนวน ๓ โรงเรียน

(๒) **พัฒนาด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม**

(๒.๑) **ดำเนินโครงการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมระดับตำบล** จัดกิจกรรมเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมและส่งเสริมกิจกรรมศาสนาที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมในพื้นที่ความมั่นคง (ระดับ ๑) และพื้นที่เป้าหมายที่ตรวจพบโครงสร้างการจัดตั้งและพื้นที่ชุมชนคุณธรรม พัฒนาศักยภาพแกนนำและชุมชนในการร่วมกันวางแผนและขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมอย่างบูรณาการ จัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จัดทำแผนแนวทาง

การขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับวิถีชุมชน เช่น กิจกรรมเอี๊ยะติกาฟ กิจกรรมเมาลิดดินนบี กิจกรรมสวดมนต์ข้ามปี กิจกรรมประเพณีลาซัง ค้นหาผู้สืบทอดรุ่นใหม่ที่เข้มแข็ง มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเพียรและมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม ให้เป็นพลังขับเคลื่อนและขยายผลกิจกรรมเรียนรู้ของชุมชนในวงกว้างและระยะยาว

(๒.๒) **จัดงานวัฒนธรรมเชื่อมใจชายแดนใต้สันติสุข** โดยได้นำมิติทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกับเครือข่ายทางวัฒนธรรม หน่วยงานต่าง ๆ และประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง โดยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สร้างความเข้าใจ และส่งเสริมอัตลักษณ์ทางศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ จัดกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาการต่อสู้พื้นบ้านสิละ จัดโครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนนำเที่ยวทางวัฒนธรรม จัดกิจกรรม “ศิลปินเมืองตานี สดุดีองค์อัครศิลปิน” จัดงานพหุวัฒนธรรมสานสัมพันธ์พุทธ-มุสลิม ประจำปี ๒๕๖๐ จัดจ้างบุคลากรในพื้นที่เพื่อเป็นอาสาสมัครวัฒนธรรม จำนวน ๓๗ คน (จำนวน ๓๗ อำเภอ) จัดโครงการสืบสานวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่นชายแดนใต้ จำนวน ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเทพา อำเภอจะนะ และอำเภอนาทวี และจัดโครงการวัฒนธรรมสัมพันธ์จังหวัดชายแดนใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒.๓) **ดำเนินโครงการมหกรรมว่าว วิถีไทย วิถีถิ่น** จัดงานมหกรรมว่าวและงานมลายูเดย์ @ ยะลา ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ สนามโรงพิธีช้างเผือก จังหวัดยะลา ภายในงานมีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมสืบสานงานศิลป์ศิลปินพื้นบ้าน จัดนิทรรศการ การประกวดแข่งขันว่าว ๓ ประเภท ได้แก่ ประเภทสวยงาม ประเภทความคิด และประเภทว่าวขึ้นสูง จำนวน ๑,๓๐๖ ตัว รวมทั้งการแสดงแลกเปลี่ยนเชิงวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย การจัดขบวนแห่ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมในแหลมมลายู การแข่งขันทักษะวิชาการต่าง ๆ เพื่อทำให้ประชาชนได้เรียนรู้และตระหนักในการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข ทั้งในระดับ “วิถีถิ่น วิถีไทย” และ “วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมอาเซียน”

๒.๒.๕ การพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตประชาชน

(๑) **นำนโยบายประชารัฐมาประยุกต์ใช้กับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้**และใช้เป็นธงนำในการรุกทางการเมืองและการพัฒนา โดยผนึกกำลังกลุ่มผู้เห็นต่าง ประชาชน องค์กรภาคประชาสังคมและภาครัฐมาร่วมแก้ปัญหา ส่งเสริมรายได้ คลายความเดือดร้อนความทุกข์ยากของประชาชนเป็นรายครัวเรือน

(๒) **ดำเนินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**แก่ประชากรในพื้นที่นำร่อง ๓๗ ตำบล ทำแผนส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและส่งเสริมการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ ๗ นิคมสร้างตนเอง ดำเนินการแล้ว ๓,๑๐๕ คน

(๓) **ดำเนินโครงการซ่อมบ้านเรือนราษฎรยากจนและด้อยโอกาส**แก่กลุ่มเป้าหมายราษฎรครอบครัวยากจนในพื้นที่จำนวน ๑,๐๐๐ ครอบครัว

(๔) **ดำเนินโครงการสานพลังพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้** เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง ๙ แห่ง มีความร่วมมือกันทำประโยชน์เพื่อชุมชน สังคม และสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขของคนไทยพุทธ-มุสลิม โดยมีจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสภาผู้นำทางสังคมและส่งเสริมอาชีพด้วย

(๕) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** ดำเนินโครงข่ายทางหลวงชนบทเพื่อพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติสุข โดยก่อสร้างถนนรวม ๒๐ สายทาง ดำเนินการแล้วเสร็จ ๓ สายทาง และอยู่ระหว่างก่อสร้าง ๑๗ สายทาง

(๖) **พัฒนาเศรษฐกิจ**

(๖.๑) **ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการจ้างงานในเขตพัฒนาพิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้** ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล และสงขลา จำนวน ๕ อำเภอ (อำเภอจะนะ

นาทวี สะบ้าย้อย เทพา และสะเดา) เพื่อให้ผู้ประกอบการหรือผู้ประกันตนในพื้นที่ดังกล่าวสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ลดปัญหาการว่างงาน อาชญากรรม และปัญหาทางสังคมอื่น ๆ ซึ่งมีบริษัทเอกชนได้รับการอนุมัติสินเชื่อ จำนวน ๖๙ ราย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๒๓.๒ ล้านบาท

(๖.๒) **ส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ตามโครงการแก้ไขปัญหาที่ดินและพัฒนาชุมชนโดยรอบอุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาดี** ฝึกอบรมฝีมือให้กับกลุ่มเป้าหมายตามโครงการพาคนกลับบ้าน ในพื้นที่โดยรอบอุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาดี (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา) มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒๐๐ คน และการฝึกทักษะอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (กลุ่มแนวร่วมก่อความไม่สงบ กลุ่มที่มีความเห็นขัดแย้ง กลุ่มอคติต่อภาครัฐ และกลุ่มผู้ร่วมก่อเหตุความไม่สงบ) มีผู้เข้ารับการฝึกทักษะ จำนวน ๖๖๗ คน การฝึกทักษะอาชีพเสริมให้แก่แรงงานในพื้นที่ดังกล่าว ให้มีทักษะฝีมือพร้อมในการทำงานและพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของชุมชน เป็นการเพิ่มโอกาสทางเลือกให้แก่แรงงานในภาคเกษตรในการประกอบอาชีพทั้งในระบบการจ้างงานและนอกระบบการจ้างงานในสายอาชีพของภาคอุตสาหกรรม การบริการ และขนส่ง หรืออาชีพเกษตรอุตสาหกรรม รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนในกลุ่มที่มีรายได้น้อย และช่วยลดปัญหาการมั่วสุมยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน และการถูกชักจูงไปเป็นแนวร่วมในการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๖.๓) **ก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมยางพารา (Rubber City)** โดยเปิดขายและให้เช่าที่ดินในโครงการนิคมอุตสาหกรรมยางพารา ซึ่งทำสัญญาแล้ว ๑ ราย เนื้อที่ ๕.๙๔ ไร่ และอยู่ระหว่างการตัดสินใจของลูกค้า จำนวน ๑๒ แปลง เนื้อที่ ๗๑.๓๖ ไร่ และจะจัด Road show โครงการ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

(๖.๔) **ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มรายได้และการลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้** ดำเนินการฝึกอบรมให้กับราษฎรในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจระดับครัวเรือนให้แก่ราษฎรในพื้นที่ รวมทั้งขจัดปัญหาความยากจนและการสร้างงานที่ยั่งยืน โดยมีราษฎรได้รับการพัฒนาทักษะการผลิตแล้ว จำนวน ๙๐ คน ดำเนินการจัดจ้างบริษัทรักษาความปลอดภัยเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัย วงเงิน ๑.๕๘๔ ล้านบาท

(๖.๕) **พัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องแต่งกายมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ระยะที่ ๔)** โดยดำเนินงานผ่าน ๔ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องแต่งกายมุสลิมสู่เชิงพาณิชย์ กิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี กิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านมาตรฐาน และกิจกรรมการจัดทำฐานข้อมูลสิ่งทอ ผลของการพัฒนาก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องแต่งกายมุสลิมกว่า ๖๐ ผลิตภัณฑ์ เช่น ชุดเสื้อผ้าบุรุษ สตรี ฮิญาบ ภายใต้แบรนด์ LAWA@THTI ซึ่งเป็นการออกแบบร่วมกันของ ๒ ประเทศ คือ ประเทศมาเลเซียและประเทศไทย ผู้ประกอบการสิ่งทอและเครื่องแต่งกายมุสลิมใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๖๓๕ คน ได้รับการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ในด้านการออกแบบ เทคโนโลยี มาตรฐาน การตลาด และข้อมูลประกอบในการดำเนินธุรกิจ ผลจากการเข้าร่วมโครงการทำให้สมาชิกมีรายได้ประจำเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๑๓,๗๙๐ บาทต่อเดือน และมีรายได้เสริมเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๒,๙๔๐ บาทต่อเดือน ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

(๖.๖) **ดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้** เช่น ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการประมง ๒,๖๐๕ ราย ปล่อยกุ้งกุลาดำ ๒ ล้านตัว จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์น้ำทางทะเลใน ๓ จังหวัด ๕ แห่ง ได้แก่ จังหวัดสงขลา ๑ แห่ง ปัตตานี ๒ แห่ง และนราธิวาส ๒ แห่ง ถ่ายทอดความรู้หลักสูตรเทคโนโลยีการลดต้นทุนอาหารสัตว์ (โคเนื้อ/ประมง) ๑๐๕ ราย อุดหนุนอุปกรณ์การตลาดและปัจจัยการผลิตยางพาราเพื่อพัฒนาศักยภาพให้กับสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดยะลา ๓ แห่ง มูลค่า ๗.๖๒ ล้านบาท รวมทั้งอุดหนุนอุปกรณ์การตลาดและปัจจัยการผลิต การแปรรูปแก่สหกรณ์จังหวัดสงขลา จำนวน ๓ แห่ง มูลค่า ๙.๓๑ ล้านบาท ตลอดจนจัดอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ๓,๓๙๑ ราย จัดทำหลักสูตรการอบรมเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร โดยนำแนวคิดจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เหมาะสมกับพื้นที่มาผนวกกับแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกร จำนวน ๗,๓๒๒ ราย ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช ๑๒,๒๕๗ ราย จัดทำแปลงต้นแบบ ๑,๐๗๗ แปลง ปรับปรุงฟื้นฟูนาร้าง จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ขุดคู ยกร่อง

เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน และปรับปรุงพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกข้าว จำนวน ๒๘,๒๖๔.๒๕ ไร่ ส่งเสริมอาชีพด้านปศุสัตว์ ๘,๑๖๖ ครัวเรือน

(๖.๗) **ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนวัยแรงงานในพื้นที่มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น** โดยให้บัณฑิตแรงงานเป็นสื่อกลางนำประชาชนในพื้นที่ให้ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือ ความคุ้มครองด้านแรงงาน ตลอดจนสิทธิประโยชน์จากการเป็นผู้ประกันตน ทั้งนี้ บัณฑิตแรงงาน จำนวน ๓๘๐ คน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านแรงงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงได้จัดตั้งศูนย์แรงงานประจำอำเภอเพื่อเป็นศูนย์กลางของบัณฑิตแรงงานประจำตำบลและเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านแรงงานระดับอำเภอ ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับประชาชนวัยแรงงานในพื้นที่ เช่น การฝึกอบรมภาษาก้าวทันประชาคมอาเซียน กิจกรรมหนึ่งอำเภอหนึ่งกลุ่มอาชีพ และโครงการสำนึกรักบ้านเกิดร่วมใจพัฒนาชุมชน โดยได้ให้บริการด้านแรงงานแก่ประชาชน จำนวน ๒๙,๓๖๕ ราย

(๖.๘) **อำนวยความสะดวกด้านพิธีการเข้าเมืองในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ** ดำเนินการจัดระเบียบพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคง มีการติดตั้งระบบตรวจจับใบหน้าบุคคลเฝ้าระวัง (Face Recognition System) และยานพาหนะเป้าหมาย ติดตั้งระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) เพื่อรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ชายแดนเศรษฐกิจพิเศษ ตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จ (One-Stop Service) บูรณาการปฏิบัติทั้งด้านป้องกันและปราบปราม ด้านสืบสวนสอบสวน ด้านบริการทั่วไป และการอำนวยความสะดวกทางพิธีการเข้าเมืองให้แก่นักท่องเที่ยวให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งการสร้างความเชื่อมั่นและความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวและนักธุรกิจในเขตพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวชนิดใช้ได้หลายครั้ง (Multiple Entry Visa) ภายใน ๖ เดือน กำหนดช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมืองในการขอตรวจลงตราเพิ่มเติม จำนวน ๖ แห่ง และยกเลิกการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวชนิดใช้ได้ครั้งเดียวตั้งแต่ ๑ มีนาคม-๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นการชั่วคราว จำนวน ๒๐ ประเทศ

๒.๒.๖ การเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐและการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล

(๑) เสริมสร้างประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๒๗ รุ่น มีผู้เข้าร่วม จำนวน ๒,๔๖๔ คน

(๒) จัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมประจำอำเภอและจังหวัดเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้จำนวน ๑๙๕,๐๕๕ ครัวเรือน

๒.๒.๗ การแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธี ได้แก่ ๑) การสร้างความเข้าใจเพื่อแก้ไขความขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยการจัดเวทีในระดับหมู่บ้าน เวทีสภาสันติสุขตำบล และศูนย์ปฏิบัติการอำเภอ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น การจัดกิจกรรมพบปะพูดคุยกับบุคคลเป้าหมายและเครือญาติ รวมถึงบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความคิด การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการขับเคลื่อนการพูดคุยร่วมกับองค์กรประชาสังคม การจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์การสร้างสันติสุข และ ๒) การพัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้าใจเครือข่ายภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน และประชาชน โดยจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจเครือข่ายภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน และประชาชน เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีเยาวชนนอกระบบการศึกษาเครือข่ายสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เข้าร่วม จำนวน ๓๗ อำเภอ รวมทั้งสิ้น ๑๔๘ คน และเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายแก่กลุ่มเยาวชนบ้านพิราบขาวในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๓ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านโครงการเมืองต้นแบบ "สามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"

รัฐบาลได้ร่วมมือกับภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกำหนดกรอบการพัฒนา**โครงการเมืองต้นแบบ "สามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"** ภายใต้แนวคิด **"สานพลังประชารัฐ"** ผ่านการลงทุนขนาดใหญ่ของธุรกิจเอกชน พัฒนาเมืองเศรษฐกิจ เพื่อสร้างบ้านเมืองต้นแบบการพัฒนาที่มีเอกลักษณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓ แห่ง ได้แก่ ๑) **เมืองหนองจิก จังหวัดปัตตานี** พัฒนาขึ้นเป็น**เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมเกษตร** รองรับภาคธุรกิจเอกชนที่สนใจทั้งในและต่างประเทศที่พร้อมเข้ามาลงทุน ๒) **เมืองเบตง จังหวัดยะลา** พัฒนาขึ้นเป็น**เมืองต้นแบบการพัฒนาที่พึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน** เป็นเมืองหลักที่มีรายได้ส่วนใหญ่จากการท่องเที่ยวและการค้าชายแดน โดยตั้งเป้าให้เป็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแบบครบวงจร เน้นการสร้างการมีส่วนร่วมจากชุมชนโดยรอบ และ ๓) **เมืองสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส** พัฒนาขึ้นเป็น**ศูนย์กลางการค้าชายแดนระหว่างประเทศ** เป็นประตูการค้าชายแดนสู่อาเซียน และการเป็นศูนย์กลางการกีฬา การจัดประชุมและนันทนาการ เพื่อเป็นที่หมาย (Landmark) แห่งใหม่ด้วยการลงทุนเขตการค้าพิเศษและเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินโครงการดังกล่าว รัฐบาลได้ดำเนิน**มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดชายแดนภาคใต้**โดยยกเว้นภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในทรัพย์สินของกิจการในท้องที่ ส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ (New Start-up) ในท้องที่และส่งเสริมให้บุคลากรผู้มีความสามารถสูงนอกท้องที่ไปทำงานในท้องที่และส่งเสริมการลงทุนร่วมกันระหว่างกิจการที่มีศักยภาพนอกท้องที่กับกิจการที่มีศักยภาพในท้องที่

๓. การดำเนินนโยบายและการบริหารงานด้านความมั่นคง

๓.๑ ปฏิรูปกฎหมายและระบบงานความมั่นคง โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ นอกจากนี้ ได้ดำเนินการปฏิรูปกิจการตำรวจ จัดทำฐานข้อมูลด้านความมั่นคง จัดทำแผนแม่บทการปฏิรูปการบริหารจัดการและการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๙ และจัดทำแผนพัฒนาขีดความสามารถกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๙

๓.๒ ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐) โดยผนึกกำลังจากทุกภาคส่วน นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติได้เห็นชอบแผนแม่บทโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่ของคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่ในเขตกองทัพภาคที่ ๒ จำนวน ๒ โครงการ คือ โครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ภูผายล และโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่รอยต่อจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดอุบลราชธานี เห็นชอบแผนการดำเนินการและห้วงเวลาการจัดทำยุทธศาสตร์ และแผนการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

๓.๓ จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบแล้ว โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนงานด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ และยกเลิกนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔)

๓.๔ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ แผน แนวทาง ด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง ได้แก่ ๑) แนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒) ยุทธศาสตร์ข่าวกรองแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๔) ๓) ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔) และ ๔) ยุทธศาสตร์ต่อประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๔)

๓.๕ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศ

๓.๕.๑ ดำเนินการด้านการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

(๑) **ดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑)** ประกอบด้วย ๑) **แผนผนึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ** เพื่อรองรับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ มุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนผนึกกำลังร่วมกันในลักษณะประชารัฐในการเตรียมพร้อมทรัพยากรสนับสนุนการปฏิบัติการของฝ่ายทหารตามแผนป้องกันประเทศหรือภารกิจเพื่อความมั่นคง ๒) **การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๐ (C-MEX 17)** เป็นการบูรณาการฝึกระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กรมการสรรพกำลังกลาโหม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการนำแนวทางการบูรณาการฐานข้อมูลและเครือข่ายข้อมูลความมั่นคงเพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติมาทดสอบใช้ในการฝึก ประกอบด้วย ๑) การฝึกปัญหาที่บังคับการ (Command Post Exercise: CPX) ระหว่างวันที่ ๓-๕ เมษายน ๒๕๖๐ ๒) การฝึกภาคสนาม (Field Training Exercises: FTX) ในช่วงปลายเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ และ ๓) **จัดทำร่างยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)** โดยมีเป้าหมายให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนัก เชื่อมั่น มีภูมิคุ้มกัน และพร้อมเข้ามาผนึกกำลังในการป้องกัน (Prevention) การเตรียมพร้อม (Preparedness) การบริหารจัดการขณะเกิดเหตุ (Response) การฟื้นฟู (Recovery) การลดผลกระทบ (Mitigation) การปรับตัว (Adaptation) และการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ (Threat Risk Reduction) ภายใต้การบริหารจัดการเชิงรุกแบบเบ็ดเสร็จ (Proactive Comprehensive Management) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันท่วงที และยั่งยืน โดยจะนำเสนอสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีพิจารณาความเหมาะสมต่อไป

(๒) **จัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙** ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้าน เพื่อสนับสนุนแนวความคิดตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี รวมทั้งสนับสนุนการปฏิรูปประเทศตาม Road Map ของรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ “การมีกองทัพชั้นนำมีบทบาทสำคัญในด้านความมั่นคงของรัฐและมีบทบาทในการส่งเสริมความมั่นคงของภูมิภาค” พร้อมกับกำหนดแนวความคิดสำคัญในการพัฒนาเสริมสร้างกำลังกองทัพทั้งในด้านการเตรียมกำลังและการใช้กำลัง และเป้าหมายในการดำเนินการเป็น ๔ ระยะ ระยะละ ๕ ปี คือ **ระยะแรก** มุ่งเน้นการเสริมสร้างความพร้อมรบให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติภารกิจป้องกันประเทศการวิจัยพัฒนา และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อมุ่งไปสู่การผลิตใช้ในราชการและเชิงพาณิชย์ การพัฒนาขีดความสามารถด้านกิจการไซเบอร์ และกิจการอวกาศเพื่อความมั่นคง **ระยะที่ ๒** มุ่งเน้นการพัฒนากองทัพไปสู่การมีโครงสร้างกองทัพที่กะทัดรัด มีจำนวนกำลังพลที่เหมาะสม มียุทโธปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างหลากหลาย **ระยะที่ ๓** และ**ระยะที่ ๔** ยกระดับการเสริมสร้างศักยภาพกองทัพด้วยเทคโนโลยีทางทหารและดำรงการพัฒนาขีดความสามารถในทุก ๆ ด้าน อย่างต่อเนื่อง

๓.๕.๒ จัดการฝึกร่วมทางการทหารของกองทัพ

(๑) **จัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๐ (Crisis Management Exercise 2017: C-MEX 17)** โดยครอบคลุมการฝึก ๖ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) การต่อต้านการก่อการร้ายสากล ๒) การบริหารจัดการภัยความมั่นคงทางทะเล ๓) การระดมสรรพกำลังเพื่อการป้องกันประเทศ ๔) การบริหารจัดการสาธารณภัยอันเนื่องมาจากพายุและอุทกภัย ๕) การบริหารจัดการด้านภัยนิวเคลียร์และรังสี และ ๖) การบริหารจัดการภัยความมั่นคงทางไซเบอร์ โดยการนำแนวทางการบูรณาการฐานข้อมูลและเครือข่ายข้อมูลความมั่นคงเพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติมาทดสอบใช้ในการฝึกประกอบด้วย ๑) การฝึกปัญหาที่บังคับการ (CPX) และ ๒) การฝึกภาคสนาม (FTX)

(๒) **จัดการฝึกร่วมกองทัพไทย ๒๕๖๐** เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยบูรณาการการฝึกตามวงรอบประจำปีของเหล่าทัพ การระดมสรรพกำลังเพื่อการทหาร และการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ มีกำลังพลเข้ารับการฝึก กว่า ๕,๐๐๐ นาย ระหว่างเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๐

(๓) **จัดการฝึกปฏิบัติการร่วมหน่วยทำลายวัตถุระเบิด (EOD) และหน่วยค้นหาอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (WMD)** ได้จัดการฝึกปฏิบัติการร่วมชุดเก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิดและชุดปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ บริษัททางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด โดยมีผู้เข้าร่วมการฝึกจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ๒๐ หน่วยงาน จำนวน ๓๘๐ คน ภายใต้สถานการณ์การแก้ไขปัญหาการต่อต้านอาวุธทำลายล้างสูงเป็นการสร้างความเข้าใจและความประสานสอดคล้องในการปฏิบัติของหน่วยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในการเตรียมความพร้อมแก้ไขปัญหาการก่อเหตุร้ายภายในประเทศ

(๔) **ฝึกร่วม/ผสม Cobra Gold** 2017 ระหว่างวันที่ ๑๔-๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีกำลังพลกว่า ๘,๓๐๐ นาย จาก ๒๙ ประเทศเข้าร่วมโดยเน้นการฝึกเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงทางทะเลและการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ ซึ่งมีวาระการฝึกหลัก ประกอบด้วย การฝึกปัญหาฝ่ายเสนาธิการ การฝึกภาคสนาม ได้แก่ การฝึกโจมตีสะเทินน้ำสะเทินบก การฝึกอพยพพลเรือนออกนอกพื้นที่ขัดแย้ง การฝึกใช้กำลังทางอากาศขนาดใหญ่ การฝึกดำเนินกลยุทธ์ด้วยกระสุนจริง และโครงการช่วยเหลือประชาชน

๓.๖ จัดทำฐานข้อมูลด้านความมั่นคง ดำเนินการจัดทำบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคง โดยแบ่งเป็น ๘ กลุ่มข้อมูล ได้แก่ ๑) ฐานข้อมูลด้านการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ๒) ฐานข้อมูลด้านการบริหารจัดการชายแดน ๓) ฐานข้อมูลด้านการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล ๔) ฐานข้อมูลด้านอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย ๕) ฐานข้อมูลด้านปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง ๖) ฐานข้อมูลด้านการเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียน ๗) ฐานข้อมูลด้านอัตลักษณ์บุคคล และ ๘) ฐานข้อมูลด้านการแก้ไขปัญหาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ ได้มีการเตรียมความพร้อมในการกำหนดระบบการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านความมั่นคงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

๔. การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ

๔.๑ การสร้างความสัมพันธ์ในกรอบทวิภาคี

รัฐบาลเสริมสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับนานาประเทศอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ช่วยเปิดประตูให้กับการเพิ่มพูนความร่วมมือในด้านต่าง ๆ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งในด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม การพัฒนา และความสัมพันธ์ระดับประชาชนสู่ประชาชน โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๔.๑.๑ กระชับความสัมพันธ์และการเพิ่มพูนความร่วมมือกับนานาประเทศ

(๑) หลายประเทศปรับท่าทีในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศไทยไปในทิศทางบวกมากขึ้น รวมถึงสหรัฐอเมริกาและประเทศในยุโรป โดยมีพัฒนาการที่สำคัญ เช่น นายกรัฐมนตรีเดินทางเยือนสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒-๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ ตามคำเชิญของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเยือนไทยอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ รวมทั้งการเยือนประเทศไทยของผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐

(๒) ความสำเร็จจากการกระชับความสัมพันธ์และเพิ่มพูนความร่วมมือกับนานาประเทศ โดยการขับเคลื่อนการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูง ผลักดันและจัดประชุมหารือทวิภาคีกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งในระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง และอธิบดี เพื่อหารือแนวทางการกระชับและขยายความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งแลกเปลี่ยนความเห็นในประเด็นภูมิภาคและระหว่างประเทศที่เป็นผลประโยชน์หรือสนใจร่วมกัน ที่สำคัญ เช่น นายกรัฐมนตรีเดินทางเยือนราชอาณาจักรบาห์เรนอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ เมษายน ๒๕๖๐ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เดินทางเยือนเขตบริหารพิเศษฮ่องกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ ๒๖-๓๐ เมษายน ๒๕๖๐ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยือนสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑๑-๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ รวมทั้งยังผลักดันและจัดประชุมหารือทวิภาคีกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ เช่น การประชุมคณะกรรมาธิการร่วมระดับสูงไทย-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๒ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ การหารือเชิงยุทธศาสตร์ไทย-จีน ครั้งที่ ๓ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสระหว่างกระทรวงการต่างประเทศไทยกับกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ครั้งที่ ๕ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๐

๔.๑.๒ สร้างความสัมพันธ์และเพิ่มพูนความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง

(๑) มีบรรยากาศความร่วมมือที่ดีมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๕๙ มีมูลค่าการค้าชายแดนรวม ๑.๒ ล้านล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๘๑ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๕๘ และในช่วงเดือนมกราคม-พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีมูลค่าการค้าชายแดน รวม ๕.๒๙ แสนล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๔๔ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๕๙ รวมทั้งยังประสบความสำเร็จในการเชื่อมโยงด้านคมนาคม เช่น การเปิดจุดผ่านแดนถาวรกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ที่บ้านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี-ทิกิ เมืองทวาย ภาคตะนาวศรี และยกระดับด่านสิงขร-มอต่อง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เป็นจุดผ่อนปรนพิเศษ นอกจากนี้ มีการจัดทำความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดา (เฉพาะทางอากาศ) กับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

(๒) ดำเนินการผลักดันให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงและจัดประชุมหารือทวิภาคีอย่างต่อเนื่อง เพื่อสานต่อและเร่งรัดติดตามความร่วมมือระหว่างกัน รวมทั้งการดำเนินการอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น รองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจเดินทางเยือนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ระหว่างวันที่ ๒-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และนายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเดินทางเยือนไทย ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ได้ส่งเสริมการค้าการลงทุน การเจรจาปัญหาเขตแดน และส่งเสริมความร่วมมือบริเวณชายแดนเพื่อแก้ไขปัญหาข้ามชาติผ่านกลไกต่าง ๆ เช่น การประชุมฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดทำหลักเขตแดนร่วมระหว่างไทย-มาเลเซีย (Joint Thailand Malaysia Land Boundary Committee: LBC) การตรวจสภาพภูมิประเทศบริเวณห้วยดอนและช่องเม็ก-วังเต่า จังหวัดอุบลราชธานี โดยคณะเจ้าหน้าที่อาวุโสภายใต้คณะกรรมาธิการเขตแดนร่วม (Joint Boundary Committee: JBC) ไทย-ลาว รวมทั้งยังมีการประชุม Political Consultation Group ไทย-เวียดนาม ครั้งที่ ๖ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๔.๑.๓ สถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง (Sister Cities Connectivity) รัฐบาลได้เห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสถาปนาความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้องในระดับจังหวัดของไทยกับจังหวัดของประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งประเทศที่มีชายแดนต่อเนื่องกับประเทศเพื่อนบ้าน ปัจจุบันมีคู่ความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องที่เป็นประเทศเพื่อนบ้านและประเทศที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านรวม ๗๔ คู่ และมีคู่สถาปนาเมืองพี่เมืองน้องที่ไม่ใช่ประเทศเพื่อนบ้านและไม่ได้มีเขตแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ๑๖ คู่ ทั้งนี้ การสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องล่าสุดเป็นการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง ระหว่างจังหวัดอุบลราชธานีกับกรุงทิมพู ราชอาณาจักรภูฏาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและการพัฒนาบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน

๔.๒ การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือในระดับภูมิภาคและอาเซียน

๔.๒.๑ บทบาทของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนเป็นที่ยอมรับจากประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจา โดยไทยได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความมั่นคงและการพัฒนาในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการขับเคลื่อนและผลักดันบทบาทของไทยในประชาคมอาเซียน เช่น การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๘-๒๙ ที่เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๐ ที่กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ รวมทั้งในฐานะที่ไทยเป็นผู้ประสานงานในเรื่องการเชื่อมโยงระหว่างการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ กับการบรรลุวาระด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของสหประชาชาติ โดยได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการดำเนินการตามแผนการดำเนินงานเพื่อสร้างความเชื่อมโยงฯ และร่วมกับคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and Pacific: UNESCAP) เป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดการประชุมระดมสมองระดับสูงของอาเซียนด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-Level Brainstorming Dialogue on Enhancing Complementarities between ASEAN Community Vision 2025 and the UN 2030 Agenda for Sustainable Development) เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐

๔.๒.๒ บทบาทของประเทศไทยในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงประเทศไทยได้แสดงบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษาประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาและวิทยาศาสตร์ในฐานะผู้ประสานงานหลักของคณะทำงานด้านการศึกษาภายใต้ข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (Lower Mekong Initiative: LMI) โดยได้ร่วมกันจัดกิจกรรม Networking Session for LMI Young Scientist Program ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ เมษายน ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อเปิดโอกาสให้นักวิทยาศาสตร์และบุคลากรด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์ (science educators) กว่า ๗๐ คน จากประเทศสมาชิก LMI ได้แก่ ประเทศไทย สหรัฐอเมริกา ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ประเทศละ ๖-๑๒ คน ได้สร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ แนวคิดในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ของแต่ละประเทศ ในรูปแบบของการอภิปรายกลุ่มในหัวข้อ ๑) สิ่งแวดล้อมและพลังงานสะอาด ๒) ฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ ๓) เกษตร วิทยาศาสตร์อาหาร และชีววิทยา ๔) วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร และ ๕) เคมีและธรณีวิทยา

๔.๓ ส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ

๔.๓.๑ ส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในภาคีระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ รัฐบาลได้ดำเนินบทบาทที่สร้างสรรค์และรักษาผลประโยชน์ของชาติในเวทีระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ โดยนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และผู้แทนในระดับต่าง ๆ ของไทยได้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศสำคัญ ๆ ในช่วงปีที่ ๓ ของรัฐบาล เพื่อแสดงบทบาทและท่าทีที่สร้างสรรค์ของไทยให้เป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น เช่น รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๔ ณ กรุงลิมา สาธารณรัฐเปรู และรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เข้าร่วมการประชุมผู้นำเพื่อเฉลิมฉลองโอกาสครบรอบ ๒๐ ปี การก่อตั้งสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association: IORA) ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

๔.๓.๒ การประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue : ACD) ระหว่างวันที่ ๙-๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นการประชุมครั้งสำคัญที่มีผู้นำ ผู้แทนรัฐมนตรีและระดับสูงอื่น ๆ จาก ๓๓ ประเทศเข้าร่วมเพื่อผลักดันให้ประเทศสมาชิกใช้จุดแข็งเรื่องความหลากหลายของเอเชียมาช่วยขับเคลื่อนศักยภาพในการสร้างสมดุลให้แก่เศรษฐกิจของโลกและขจัดความเหลื่อมล้ำระหว่างอนุภูมิภาคในเอเชีย

๔.๓.๓ ส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในประเด็นที่ประชาคมโลกให้ความสำคัญ ซึ่งทำให้ไทยมีโอกาสแสดงบทบาทนำและสร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศ โดยได้นำประเด็นเรื่องการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) มาเป็นทางเลือกในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น ๑) จัดนิทรรศการเรื่อง “The Lifetime Journey of the World’s Development King” ระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน-๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ๒) จัดโครงการเสริมสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือในระดับเยาวชนของกลุ่ม ๗๗ เพื่อเผยแพร่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SEP for SDGs Youth Partnership) ระหว่างวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙-๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ๓) ผลักดันการบรรจุแนวความคิด SEP ในเอกสาร Country Programme Document ของ United Nations Development Programme (UNDP) และร่างกรอบ The United Nations Partnership Framework (UNPAF) สำหรับรอบ ค.ศ. ๒๐๑๗-๒๐๒๑ และ ๔) หารือ ดูงาน และจัดกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสร้างความรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่นานาประเทศ เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้ ความเข้าใจ และกระตุ้นให้เกิดการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในประเทศต่าง ๆ เช่น นำคณะทูตและคู่สมรสศึกษาดูงาน ณ ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ ศึกษาดูงานด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่ให้แก่คณะผู้แทนจากราชอาณาจักรตองกา เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งมีประเทศที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้แล้ว เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรเลโซโท ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต สาธารณรัฐชิลี และราชอาณาจักรตองกา

๔.๓.๔ ขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบความร่วมมือทวิภาคีและไตรภาคี โดยให้ความร่วมมือทางวิชาการทั้งในกรอบทวิภาคีและไตรภาคีแก่ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคอื่น ๆ ด้วยการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์การพัฒนา ด้านการเกษตร การศึกษา สาธารณสุข การท่องเที่ยว การพัฒนาชนบท และการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประเทศผู้รับ

๔.๔ การเสริมสร้างภาพลักษณ์ ความเชื่อมั่น และทัศนคติที่ดีต่อไทย

๔.๔.๑ สร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจของนานาประเทศเกี่ยวกับประเทศไทย นานาประเทศเข้าใจสถานการณ์ของไทยดีขึ้น โดยยกเลิกคำเตือนการเดินทางมายังประเทศไทย ทำให้นักท่องเที่ยวและบริษัททัวร์มีความมั่นใจ ซึ่งในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน ๒๕๖๐ มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเยือนไทยกว่า ๑๒ ล้านคน เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๒.๙๑ และก่อให้เกิดรายได้กว่า ๖๒๑,๖๔๖.๒๖ ล้านบาท

๔.๔.๒ สร้างความเข้าใจแก่องค์กรระหว่างประเทศและสื่อต่างประเทศในประเด็นที่ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชนและความพยายามในการแก้ปัญหาของไทยทั้งในเรื่องการค้ามนุษย์และการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและใช้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) เช่น การประชุมคณะกรรมการบริหารของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees: UNHCR) สมัยที่ ๖๗ เมื่อวันที่ ๓-๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ การประชุม Bali Democracy Forum ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ การประชุมระดับสูงของการประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๓๔ ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์-๑ มีนาคม ๒๕๖๐ และการนำเสนอรายงานด้วยวาจาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) ฉบับที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐ และคณะผู้แทนถาวรประจำองค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสหประชาชาติ จัดงานวันสัตว์ป่าและพืชป่าโลก เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อใช้โอกาสดังกล่าวแจ้งข้อมูลการดำเนินการที่สำคัญของรัฐบาลในการแก้ปัญหาการค้างาช้างผิดกฎหมาย

๔.๔.๓ สร้างความนิยมไทยและโอกาสของประเทศไทยในต่างประเทศ ได้ส่งเสริมความนิยมไทย รวมถึงชี้ช่องทางและสร้างโอกาสให้กับภาคเอกชนไทยในต่างประเทศ ดังนี้

(๑) **ส่งเสริมความเข้มแข็งและขีดความสามารถของเศรษฐกิจไทย** โดยขับเคลื่อนธุรกิจบริการและการลงทุนใน ๖ กลุ่มธุรกิจ ได้แก่ สุขภาพและความงาม โรงแรมและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่อง ก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ บันเทิงและคอนเทนต์ไทย สิ่งพิมพ์ และซอฟต์แวร์ ทำให้เกิดมูลค่าซื้อขายกว่า ๕,๕๐๐ ล้านบาท รวมทั้งขยายช่องทางการตลาด (e-Commerce) ผ่านเว็บไซต์ www.thaitrade.com ช่วยภาคเอกชนแสวงหาโอกาสขยายความร่วมมือด้านการค้าการลงทุนกับต่างประเทศผ่านศูนย์ธุรกิจสัมพันธ์ (www.globthailand.com) และโครงการ MFA CEO Forum ซึ่งเชิญนักธุรกิจแนวหน้าของไทยมาให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนความเห็นและประสบการณ์กับเอกอัครราชทูตต่างประเทศประจำประเทศไทย เพื่อสร้างเครือข่ายและเปิดโอกาสให้มีการสร้างความร่วมมือด้านการค้าการลงทุนในไทยเพิ่มขึ้น ตลอดจนการส่งเสริมให้ภาคเอกชนไทยได้เข้าถึงช่องทางการค้าและการลงทุน ต่อยอดธุรกิจและขยายการลงทุนในต่างประเทศ เช่น การร่วมทุนพัฒนาธุรกิจโครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอู่ตะเภา ระหว่างบริษัท Airbus กับบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)

(๒) **ขยายตลาดสินค้าเกษตร** โดยเฉพาะข้าว ยางพารา และผลไม้ไทย ซึ่งรัฐบาลประสบความสำเร็จในการเจรจากับประเทศญี่ปุ่นให้เพิ่มโควตาการนำเข้าเนื้อหมูจากไทยเป็นกรณีพิเศษ และตอบรับการนำเข้ามะม่วงจากไทย ๒ สายพันธุ์ คือเขียวเสวยและโชคอนันต์ และการเจรจากับสาธารณรัฐเกาหลีได้ตอบรับการนำเข้าไก่แช่แข็งจากไทย รวมทั้งดำเนินโครงการและกิจกรรมตามนโยบายเศรษฐกิจหลัก ๆ เช่น การส่งเสริมประชาสัมพันธ์อาหารไทย (ครัวไทยสู่ครัวโลก) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสินค้าและอาหารฮาลาล

(๓) **ส่งเสริมความนิยมไทย** ทั้งในเรื่องสินค้าผลิตภัณฑ์ บริการและท่องเที่ยวไปพร้อม ๆ กับการส่งเสริมให้นานาประเทศรู้จักและชื่นชมวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ไทย โดยการจัดงานเทศกาลไทยในประเทศต่าง ๆ กว่า ๕๐ เมือง ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างสูงในหลายเมืองมีผู้เข้าร่วมงานเกินกว่าหนึ่งแสนคน นอกจากนี้ได้พัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อแนะนำอาหารไทย เช่น “Street Food Phuket” “Street Food Chiang Mai-Chiang Rai” “Street Food Bangkok” ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาจีน

(๔) **นำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เข้ามาช่วยพัฒนาประเทศด้วยนโยบาย “การทูตวิทยาศาสตร์”** เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและศักยภาพทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาโครงสร้างอุตสาหกรรมใหม่ และขับเคลื่อนวาระประเทศไทย ๔.๐ โดยการขยายโอกาสด้านการวิจัยและพัฒนาให้แก่นักศึกษาและนักวิจัยไทย และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ และแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กับต่างประเทศเพื่อให้เกิดเครือข่ายระหว่างนักวิจัยกับภาคเอกชนและต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาที่สนใจร่วมกัน เช่น โครงการความร่วมมือด้านอาชีวศึกษาระหว่างไทยกับเยอรมนี โครงการคัดเลือกนักศึกษาและผู้ประกอบกิจการไทยไปศึกษาดูงานด้านยานยนต์ไฟฟ้า (Electronic Vehicle: EV) ที่ประเทศญี่ปุ่น และนำผู้เชี่ยวชาญด้านยานยนต์ไฟฟ้าจากสหภาพยุโรปมาให้ความรู้แก่หน่วยงานและนักวิชาการไทย รวบรวมและนำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในด้านต่าง ๆ มาเผยแพร่ สร้างช่องทางให้หน่วยงาน ผู้ประกอบการและประชาชนไทยได้รับทราบวิทยาการใหม่ ๆ ที่อาจนำไปประยุกต์ใช้ได้ เช่น การรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมของต่างประเทศที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ได้ค้นหาและรายงานเข้ามา ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาตามวาระประเทศไทย ๔.๐ ในหัวข้อ **“ข่าวสารจากต่างประเทศ Thailand 4.0”** บนเว็บไซต์ www.mfa.go.th เพื่อให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึง แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศกับผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศในสาขาต่าง ๆ เช่น วิศวกรรม วิทยาศาสตร์ทางทะเล พลังงานสะอาดและพลังงานทดแทน Startup และเทคโนโลยีชีวภาพ

๔.๕ การช่วยเหลือและคุ้มครองคนไทยในต่างประเทศ รัฐบาลได้ขับเคลื่อนการทูตเพื่อประชาชน โดยให้การคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศและคนไทยที่ตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศในทุกกรณี รวมทั้งให้ความสำคัญแก่การพัฒนา การให้บริการแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความอุ่นใจ ได้รับข้อมูลที่จำเป็น รวมทั้งมีความพอใจจากบริการที่ทันสมัย สะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๔.๕.๑ ช่วยเหลือคนไทยที่ตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ เช่น ช่วยเหลือลูกเรือประมงไทยจากเกาะอำบนและบริเวณใกล้เคียงสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗-๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ สามารถดำเนินการช่วยเหลือและส่งกลับลูกเรือประมงไทยมาได้แล้ว ๑,๙๔๗ คน ช่วยเหลือคนไทยในกรณีเหตุแผ่นดินไหวในประเทศนิวซีแลนด์และญี่ปุ่นเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ และช่วยเหลือหญิงไทยที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ณ รัฐมะละกา ประเทศมาเลเซีย และหญิงไทยป่วยหนักระหว่างท่องเที่ยวที่สาธารณรัฐเกาหลี เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ นอกจากนี้ได้ช่วยเหลือดูแลและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้แสวงบุญชาวไทยในต่างประเทศ ได้แก่ ผู้แสวงบุญชาวไทยมุสลิมที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ราชอาณาจักรซาอุดิอาระเบีย เป็นประจำทุกปี ปีละกว่า ๑ หมื่นคน และชาวไทยที่ไปแสวงบุญ ณ พุทธคยา สาธารณรัฐอินเดีย ในฤดูแสวงบุญ (ช่วงเดือนพฤศจิกายน-มีนาคม) ปีละกว่า ๖ หมื่นคน

๔.๕.๒ พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการให้บริการด้านกงสุล เพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รับการบริการที่ดีขึ้นและทั่วถึง โดยเพิ่มบริการใหม่ ๆ ให้สะดวก รวดเร็ว และนำเทคโนโลยีมาใช้และอธิบายเนื้อหา ให้เข้าใจได้ง่าย เช่น การเปิดบริการทำหนังสือเดินทางเล่มด่วนภายใน ๑ วันทำการ การเปิดสายด่วน (Call Center) ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ เพื่อให้บริการข้อมูลด้านการกงสุลทุกมิติ และเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ข้อมูลสำหรับคนไทยที่จะเดินทางไปต่างประเทศ เช่น ช่องทางแอปพลิเคชันโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Application) ภายใต้ชื่อ “Thaiconsular” และช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ได้แก่ Facebook LINE We Chat และ Twitter และเปิดสำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราวแห่งใหม่ ณ สถานีรถไฟฟ้า MRT คลองเตย ในปี ๒๕๕๙ ได้ให้บริการจัดทำหนังสือเดินทางให้แก่ประชาชน รวม ๑,๘๗๔,๔๑๑ เล่ม เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑๓๗,๓๗๒ เล่ม และในช่วงเดือนมกราคม-กรกฎาคม ๒๕๖๐ ให้บริการจัดทำหนังสือเดินทางให้แก่ประชาชน รวม ๑,๐๘๔,๖๒๑ เล่ม

โดยสรุปการดำเนินนโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศในรอบปีที่ ๓ รัฐบาลยังคงมุ่งเน้นการเร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยยึดหลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ให้ความสำคัญในการใช้แนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหา การใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน จะเห็นได้ว่าจำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีจำนวนลดลง นอกจากนั้นในเรื่องของการต่างประเทศ รัฐบาลได้ดำเนินการกระชับความสัมพันธ์และเพิ่มพูนความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียนในเขตอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (CLMV) และประเทศมาเลเซียอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมบทบาทประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งได้ขับเคลื่อนการทูตเพื่อประชาชน โดยคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศและคนไทยที่ตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศในทุกกรณี ทั้งนี้ ในอนาคตข้างหน้ารัฐบาลมีแนวคิดเกี่ยวกับการผลักดันให้มีกระทรวงความมั่นคงแห่งมาตุภูมิ (Homeland Security) เพื่อพัฒนาศักยภาพการเตรียมความพร้อมของชาติในการเผชิญกับภาวะสงครามและวิกฤตการณ์ความมั่นคงอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นหลักประกันในด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในประเทศต่อไป

ด้านสังคม

นโยบายข้อ ๑

การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

นโยบายข้อ ๓

การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

ความเหลื่อมล้ำในสังคมเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของปัญหาความขัดแย้งและความเดือดร้อนทั้งหลายของประชาชน จึงมีนโยบายที่จะดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ทั้งจะเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศโดยรวม นอกจากนี้ จะส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

๓.๒ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน โดยการปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระวังตรวจสอบ

๓.๓ ในระยะต่อไป จะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออม และระบบสวัสดิการชุมชน ให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกู้ยืมที่เป็นธรรมและการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ตามอัตภาพ พัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ จัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

๓.๔ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีงานหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคมในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักฟื้น และโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

๓.๕ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลายเนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทยและร่วมพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมของแรงงานอาเซียน

๓.๖ จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

๓.๗ แก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกล้ำเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกล้ำ และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มิใช่เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

ความเหลื่อมล้ำในสังคมเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของปัญหาความขัดแย้งและความเดือดร้อนทั้งหลายของประชาชน ซึ่งก่อนที่รัฐบาลจะเข้ามาบริหารงานมีปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่เป็นความเดือดร้อนและเกิดจากความเหลื่อมล้ำสะสมมาเป็นเวลานานอยู่หลายเรื่อง โดยสาเหตุที่ปัญหาเหล่านั้นสะสมมานานส่วนหนึ่งมาจากการไม่เข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย เช่น ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การแสวงหาผลประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ ของคนบางกลุ่มหรือผู้มีอิทธิพล ดังนั้น เมื่อรัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จึงได้ดำเนินการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ และแก้ไขปัญหาสังคมในเรื่องที่สำคัญ ซึ่งมีเรื่องสำคัญที่เกิดผลสัมฤทธิ์ เช่น การขับเคลื่อนนโยบาย “คนไทยทุกคนมีงานทำ” การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) และการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์อย่างต่อเนื่องและจริงจัง ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับและได้เลื่อนอันดับการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในปี ๒๕๕๙ จากระดับ ๓ (Tier 3) ขึ้นมาเป็นระดับ ๒ (Tier 2) การดูแลเด็กแรกเกิดโดยอุดหนุนเงินเพื่อการเลี้ยงดูรายเดือน โดยในรอบปีที่ ๓ รัฐบาลยังคงดำเนินการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลงานโดยสรุป ดังนี้

๑. การเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคง

๑.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านแรงงาน

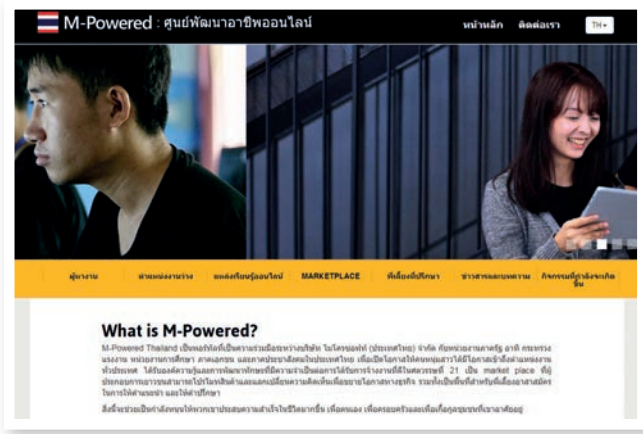
๑.๑.๑ ให้บริการการประกันสังคมรูปแบบใหม่

โดยการพัฒนาประสิทธิภาพและเพิ่มช่องทางการรับจ่ายเงินทุกระบบ เพื่อตอบสนองต่อนายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ประกันตน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้สะดวกรวดเร็วเข้าถึงบริการได้มากขึ้น ทำให้ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบริการ เช่น การให้บริการตรวจสอบสิทธิ พร้อมข้อมูลข่าวสารผ่านแอปพลิเคชัน “SSO Connect” โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ มีผู้ดาวน์โหลดทั้งสิ้น ๗๕๖,๗๖๓ ราย นอกจากนี้ ได้ให้บริการผู้ประกันตนผ่านระบบ e-Service และพันธมิตร ซึ่งได้มี

การพัฒนาระบบชำระเงินสมทบกองทุนประกันสังคมผ่าน e-payment เพื่ออำนวยความสะดวกให้นายจ้างในการส่งข้อมูลเงินสมทบ จัดทำโปรแกรมการนำส่งข้อมูลเงินสมทบด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (SSO Media) ซึ่งนายจ้างที่สนใจสามารถกรอกแบบฟอร์มได้ทาง www.sso.go.th เพื่อขอทำธุรกรรมผ่านอินเทอร์เน็ต พร้อมยื่นเอกสารประกอบได้ที่สำนักงานประกันสังคมพื้นที่ทั้ง ๑๒ แห่ง ในท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่

๑.๑.๒ จัดทำ M-Powered Thailand ศูนย์พัฒนาอาชีพออนไลน์ ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันสำหรับหางานและสมัครงาน (Smart Job Center) และบริการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงานสำหรับเยาวชนและแรงงานไทยที่เริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยสามารถเข้าใช้งานได้ทั้งทางคอมพิวเตอร์และสมาร์ทโฟน มีบริการหลักเกี่ยวกับการลงทะเบียนและหางานทำผ่านแอปพลิเคชัน Smart Job Center ตำแหน่งงานว่าง แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ ผลการดำเนินงานผ่านระบบ M-Powered Thailand ศูนย์พัฒนาอาชีพออนไลน์ ตั้งแต่เปิดใช้เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ มีผู้เข้าใช้งาน รวมทั้งสิ้น ๘,๓๕๙ ราย

๑.๑.๓ ประสานการให้บริการด้านแรงงานในพื้นที่/ชุมชนทั่วประเทศ ได้แต่งตั้งอาสาสมัครแรงงานขึ้นในพื้นที่เพื่อให้เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงานให้กับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเป็นผู้ประสานงานระหว่างประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการหรือมีปัญหาด้านแรงงานกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน โดยประสานงานในเรื่องความต้องการมีงานทำ การพัฒนาทักษะฝีมือ การได้รับความคุ้มครองด้านแรงงานตลอดจนการได้รับสิทธิประโยชน์จากการเป็นผู้ประกันตน ปัจจุบันมีอาสาสมัครแรงงานทั่วประเทศ ๑๙,๕๘๑ คน และได้ให้บริการประชาชน จำนวน ๒๔๑,๑๑๒ คน

นอกจากนี้ ยังได้ให้บริการแก่ประชาชนผ่านศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงาน จำนวน ๖๔ แห่ง ใน ๖๓ จังหวัด ทั้งบริการข้อมูลข่าวสารด้านแรงงาน รับเรื่องและวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องแรงงานเพื่อส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บริการแบบเบ็ดเสร็จในภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน เช่น การทดสอบความพร้อมทางอาชีพ การตรวจสอบสิทธิประโยชน์เบื้องต้นของผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๙ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการด้านแรงงานอย่างสะดวก รวดเร็ว มีความพึงพอใจและได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริการ ซึ่งมีผู้มาใช้บริการด้านแรงงาน รวมทั้งสิ้น ๔๓๐,๙๘๔ ราย รวมถึงการให้บริการสายด่วนกระทรวงแรงงาน หมายเลขโทรศัพท์ ๑๕๐๖ เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านแรงงาน การให้คำแนะนำเรื่องข้อกฎหมายแรงงานและรับเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียนปัญหาอันเนื่องมาจากการทำงาน ซึ่งมีประชาชนใช้บริการ จำนวน ๓,๒๗๔,๕๒๔ ราย

๑.๒ การดำเนินการเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับการบริการส่งเสริมการมีงานทำ ได้ดำเนินการสนับสนุนและส่งเสริมให้คนไทยมีงานทำ ทั้งงานในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

๑.๒.๑ ให้บริการจัดหางานในประเทศ ได้ดำเนินการรับลงทะเบียนผู้หางานทำและนายจ้าง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่ต้องการมีงานทำในระบบและนายจ้างหรือสถานประกอบกิจการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารตำแหน่งงานว่างและความต้องการแรงงานได้โดยสะดวก รวมถึงการส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบมีงานทำที่เหมาะสมกับความต้องการ โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การให้บริการจัดหางาน ณ สำนักงานนัดพบตลาดงานเชิงคุณภาพ ซึ่งมีผู้มาใช้บริการจัดหางานทั่วประเทศจำนวน ๙๔๐,๔๑๐ คน มีผู้ได้รับการบรรจุงาน จำนวน ๒๐๘,๘๖๙ คน นอกจากนี้ ยังได้ขยายโอกาสการมีงานทำให้แก่ผู้สูงอายุ โดยดำเนินการสำรวจและจัดทำทะเบียนผู้สูงอายุที่ต้องการทำงานหรือประกอบอาชีพ จำนวน ๑๐,๒๓๓ คน มีผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพ จำนวน ๑,๘๓๒ คน เพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้สามารถเลี้ยงดูตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๑.๒.๒ ให้บริการจัดหางานในต่างประเทศ ได้ดำเนินการภายใต้โครงการ/กิจกรรม เช่น การพิจารณาคำขอการจัดส่งคนหางานและพาลูกจ้างไปทำงานต่างประเทศ/ฝึกงานในต่างประเทศ การรับแจ้งการเดินทางด้วยตนเองและเดินทางกลับไปทำงานต่างประเทศ (Re-entry) และการจัดส่งคนหางานไปทำงานต่างประเทศโดยรัฐ ซึ่งมีผู้ขอรับบริการจัดหางานต่างประเทศทั้งหมด ๑๑๔,๙๕๘ คน และมีการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศและมีรายได้ส่งกลับประเทศ ดังนี้

ผลการดำเนินงาน	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
จำนวนแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ (คน)	๑๑๙,๕๒๙	๑๑๗,๒๙๑	๑๑๔,๔๓๗	๘๑,๒๘๖ (มกราคม-สิงหาคม)
จำนวนรายได้ส่งกลับประเทศ (ล้านบาท)	๙๐,๖๓๔	๘๒,๗๒๔	๑๑๔,๕๘๑	๘๓,๖๖๘ (มกราคม-สิงหาคม)

๑.๒.๓ แนะแนวอาชีพให้แก่ผู้ที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ผู้ต้องการมีงานทำและผู้ไม่อยู่ในระบบการจ้างงาน รวมถึงกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ การทดสอบความพร้อมทางอาชีพ จัดนิทรรศการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระและการทดลองปฏิบัติ มีผู้มารับบริการแนะแนวอาชีพทั่วประเทศ จำนวน ๕๖๙,๑๑๙ คน

๑.๒.๔ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อการมีงานทำให้แก่ประชาชนผู้สนใจทั่วไป ได้ดำเนินการพัฒนาและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน จัดเก็บและรวบรวมข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานให้เป็นระบบ ครบถ้วน ถูกต้อง เพื่อเพิ่มโอกาสในการมีงานทำแก่ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่และทหารกองประจำการในแต่ละจังหวัด ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้นายจ้างหรือสถานประกอบกิจการในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน ตลอดจนเป็นข้อมูลกำลังแรงงานของประเทศ เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ วิจัยตลาดแรงงาน และสนับสนุนการวางแผนการดำเนินงานด้านแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีผู้ได้รับข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๑๒,๓๒๕,๘๔๑ คน

๑.๒.๕ ให้บริการผ่านศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย (Smart Job Center) เน้นบริการคนไทยทุกคน ทุกกลุ่ม ให้มีงานทำด้วยบริการแบบครบวงจร โดยการนำเทคโนโลยีและสื่อสมัยใหม่มาใช้ เช่น การสัมภาษณ์งานผ่าน Skype บริการถ่ายคลิปวิดีโอแนะนำตัวเอง การแนะแนวอาชีพ การทดสอบความพร้อมทางอาชีพ การสาธิตการประกอบอาชีพอิสระ พัฒนาทักษะฝีมือให้สอดคล้องกับความต้องการผ่านระบบการจัดหางานออนไลน์ ซึ่งได้มีการจัดตั้งศูนย์ฯ แล้วทั่วประเทศ จำนวน ๘๗ แห่ง (กรุงเทพมหานคร ๑๑ แห่ง) มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

หน่วย : คน

การดำเนินการ	จำนวน
นายจ้าง/สถานประกอบกิจการลงทะเบียนรับสมัครงาน (มีตำแหน่งงานว่าง)	๔๑,๓๘๒ (๘๕,๔๐๔ ตำแหน่ง/๕๓๔,๐๕๔ อัตรา)
มีผู้ลงทะเบียนสมัครงานในประเทศ (ผู้ได้รับการบรรจุงาน)	๑๗๖,๘๐๗ (๑๔๔,๑๐๘)
ให้บริการแนะแนวอาชีพและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป	๔๒๑,๖๗๕
มีผู้แจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศ	๔๗,๑๒๓
มีผู้ประกันตนมาขึ้นทะเบียนหรือรายงานตัว	๖๐๘,๓๖๑

๑.๓ การฝึกอาชีพและพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงาน

๑.๓.๑ ดำเนินโครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยธรรมชาติ ผู้ว่างงาน ผู้ไม่มีรายได้ และผู้มีความเดือดร้อนด้านอาชีพจากภัยธรรมชาติ ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ เพื่อให้มีงานทำชั่วคราว โดยการดำเนินการช่วยให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น มีผู้ได้รับการจ้างงาน ๔,๗๐๓ คน และฝึกอาชีพพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๕,๔๖๔ คน นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านอาชีพ ในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ด้วย

๑.๓.๒ ฝึกอาชีพแรงงานกลุ่มเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย ทหารก่อนปลดประจำการ ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด ผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ประสบภัยธรรมชาติ เยาวชนในสถานพินิจ และชนกลุ่มน้อย มีผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน ๑๔,๓๖๕ คน รวมทั้ง**ฝึกอบรมฝีมือแรงงานรองรับระบบขนส่งด้านโลจิสติกส์และก่อสร้าง** มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๐,๙๕๘ คน

นอกจากนี้ ยังได้มีการส่งเสริมการทดสอบมาตรฐานฝีมือ การพัฒนายกระดับทักษะฝีมือและศักยภาพการจ้างงาน ให้แรงงานมีความรู้ ความสามารถ จรรยาบรรณ ทัศนคติตามความต้องการของตลาดแรงงาน และมีทักษะฝีมือเป็นไปตามมาตรฐาน โดยมีผู้เข้าทดสอบมาตรฐานฝีมือ จำนวน ๗๗,๓๔๔ คน

๑.๔ การคุ้มครองแรงงาน

๑.๔.๑ ตรวจการคุ้มครองแรงงาน ในปีที่ผ่านมาได้ตรวจสอบสถานประกอบกิจการ จำนวน ๔๐,๔๔๐ แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง จำนวน ๑,๓๒๑,๘๖๖ คน พบสถานประกอบกิจการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๗๔ แห่ง นอกจากนี้ ได้ดำเนินการตรวจแรงงานนอกระบบ จำนวน ๓๑,๕๓๖ คน และได้ให้ความรู้ด้านการคุ้มครองแรงงาน โดยการให้คำปรึกษา ชี้แจง แนะนำ การตอบปัญหาเกี่ยวกับสิทธิด้านแรงงาน รวมถึงการใช้แรงงานเด็กอย่างถูกกฎหมายให้แก่กลุ่มเป้าหมาย เช่น แรงงานในระบบ แรงงานนอกระบบ นักเรียน/นักศึกษาที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ผู้ปกครองแรงงานเด็ก และแรงงานในภาคเกษตรกรรม มีผู้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงาน จำนวน ๑๕๐,๗๑๑ คน

๑.๔.๒ ให้ความรู้และตรวจกำกับสถานประกอบกิจการ ในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๑๖,๔๔๗ แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง จำนวน ๑,๑๕๒,๘๖๓ คน พบสถานประกอบกิจการที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๒๗๖ แห่ง ซึ่งได้ดำเนินการออกคำสั่งหรือร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนหรือนายจ้างแล้วแต่กรณี

๑.๔.๓ ส่งเสริมสถานประกอบกิจการให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานด้านแรงงานไทยและมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านแรงงาน (Corporate Social Responsibility: CSR) จำนวน ๕,๔๒๒ แห่ง และ**ส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการทุกขนาด ทุกประเภทขอการรับรองมาตรฐานแรงงานไทยหรือประกาศแสดงตนเอง**เพื่อเข้าสู่ระบบมาตรฐานแรงงานไทย ทั้งนี้ มีสถานประกอบกิจการได้รับการรับรองหรือประกาศแสดงตนเอง จำนวน ๙๘๘ แห่ง นอกจากนี้ ได้มี**มาตรการยกระดับการคุ้มครองแรงงาน คุ้มครองลูกจ้างเด็ก** โดยจัดทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับผู้ประกอบกิจการประมง สิ่งทอ อ้อยและน้ำตาล เพื่อสนับสนุนให้สถานประกอบกิจการนำมาตรฐานแรงงานไทยและแนวทางปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี (Good Labour Practices: GLP) มาใช้ รวมถึงการเรียกร้องสิทธิประโยชน์ให้แรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

๑.๔.๔ ส่งเสริมและพัฒนาการจัดตั้งมุมนมแม่ในสถานประกอบกิจการอย่างยั่งยืน โดยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ คู่มือ วิทยุกระจายเสียงในพื้นที่ ให้นายจ้างและลูกจ้างเห็นความสำคัญของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และจัดให้มีมุมนมแม่ในสถานประกอบกิจการ เพื่อให้แรงงานหญิงได้มีโอกาสเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและสายใยรักแห่งครอบครัวของลูกจ้าง โดยมีสถานประกอบกิจการได้รับการส่งเสริมการจัดตั้งมุมนมแม่ จำนวน ๒๓๕ แห่ง

๑.๔.๕ ให้ความคุ้มครองแก่ลูกจ้างผู้ประกันตน

(๑) **กรณีผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๙** มีผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งจะได้รับสิทธิประโยชน์ในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร ทุพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน จำนวน ๑๒.๐๙ ล้านคน จากเป้าหมายทั้งปี ๑๑.๙๘ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๙๒ มีผู้ขึ้นทะเบียนเป็นลูกจ้างตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ จำนวน ๙.๖๘ ล้านคน รับสิทธิประโยชน์จากเหตุเนื่องจากการทำงานแล้ว จำนวน ๒๒๓,๔๐๕ ครั้ง เป็นเงิน ๑,๘๓๕.๑๐ ล้านบาท

(๒) **กรณีผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม** เพื่อให้แรงงานนอกระบบ (ผู้ประกอบอาชีพอิสระ) มีหลักประกันความมั่นคงในชีวิต มีแรงงานนอกระบบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตน จำนวน ๒.๓๔ ล้านคน ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทน จำนวน ๘๘,๙๓๙ ครั้ง คิดเป็นเงิน ๒๙๒.๖๒ ล้านบาท รวมทั้งมีการดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) ได้ออกหน่วยเคลื่อนที่เพื่อให้บริการงานประกันสังคมแบบเบ็ดเสร็จ (Service Delivery Unit) แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการรับขึ้นทะเบียนรับชำระเงินสมทบผู้ประกันตนและส่งเสริมให้มีการชำระเงินสมทบล่วงหน้าของผู้ประกันตน มาตรา ๔๐ จำนวน ๑๐,๗๖๔ ครั้ง มีผู้เข้ารับการบริการ จำนวน ๖๙๗,๗๓๕ ราย

(๒.๒) เพิ่มและขยายสิทธิประโยชน์ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ เพื่อให้ผู้ประกันตนมีหลักประกันที่ยั่งยืนและส่งเสริมให้ประชาชนออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย โดยการยกร่างกฎหมายเพื่อปรับปรุงพัฒนาสิทธิประโยชน์ประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกันตน จำนวน ๓ ฉบับ ประกอบด้วย ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติของบุคคล ซึ่งอาจสมัครเข้าเป็น

ผู้ประกันตน พ.ศ. .... ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไข แห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทน พ.ศ. .... และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราเงินสมทบที่รัฐบาลจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมสำหรับบุคคลซึ่งสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. .... ขณะนี้อยู่ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจร่างกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับ

(๒.๓) จัดทำโครงการรับเงินสมทบมาตรา ๔๐ นอกสถานที่ด้วยระบบสารสนเทศ (ระบบเครือข่ายเสมือน หรือ Virtual Private Network: VPN) ให้สามารถจัดพิมพ์ใบเสร็จรับเงินให้ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ได้ทันที เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกันตนและรองรับนโยบายรัฐบาลที่ต้องการให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมถ้วนหน้าโดยกำหนดเป้าหมายเข้าสู่ระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้นอีก ๓ ล้านคน

๑.๔.๖ ให้ความคุ้มครองแรงงานไทยในต่างประเทศ โดยสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศ จำนวน ๑๔ แห่ง ใน ๑๓ ประเทศ ซึ่งได้เข้าตรวจเยี่ยมแรงงานในสถานประกอบกิจการ ที่พัก โรงพยาบาล และสถานกักกัน จำนวน ๒๓,๕๖๘ คน รวมทั้งติดตามช่วยเหลือและเรียกร้องสิทธิประโยชน์ให้แก่แรงงานไทย จำนวน ๔,๙๘๒ ราย เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๗๗,๒๖๒,๕๓๘.๓๔ บาท นอกจากนี้ ได้**ให้ความคุ้มครองคนหางาน**ตามกฎหมายจัดหางานและให้ความรู้แก่ผู้ที่ต้องการไปทำงานต่างประเทศ เพื่อป้องกันปัญหาการหลอกลวงคนหางานไปทำงานต่างประเทศ จำนวน ๑,๐๔๔,๗๙๙ คน รับเรื่องร้องทุกข์จากคนหางานตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ จำนวน ๕๘๐ คน

๑.๔.๗ ดำเนินการให้แรงงานได้รับความเป็นธรรมและเกิดความสมานฉันท์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างด้วยระบบทวิภาคี โดยได้เข้าตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการ จำนวน ๑๒,๓๕๔ แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง จำนวน ๘๐๔,๕๑๕ คน รวมถึงการสนับสนุนให้สถานประกอบกิจการจัดสวัสดิการอื่นที่นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงาน ครอบครัว และความมั่นคงของสังคม โดยมุ่งเน้นการจัดสวัสดิการที่เป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้ มีสถานประกอบกิจการได้รับการส่งเสริมสวัสดิการเพื่อแรงงาน ครอบครัว และสังคม จำนวน ๑๒,๕๓๓ แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง จำนวน ๖๐๒,๗๙๓ คน

๑.๔.๘ ปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและการกำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ โดยคณะกรรมการค่าจ้างซึ่งประกอบด้วยผู้แทนนายจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง และผู้แทนภาครัฐ ได้ร่วมกันพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในปี ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้ปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จากเดิม ๓๐๐ บาทต่อวัน เป็นช่วงระหว่าง ๓๐๕-๓๑๐ บาทต่อวัน ใน ๖๙ จังหวัด โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจในแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ได้มีการจัดทำข้อเสนอเพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือโดยได้พิจารณาสาขาอาชีพที่มีความพร้อมในการกำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ ซึ่งในปี ๒๕๖๐ คณะกรรมการค่าจ้างได้มีมติคัดเลือกสาขาอาชีพที่จะจัดทำอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือเพิ่มเติมจากปี ๒๕๕๙ อีก ๔ กลุ่มอุตสาหกรรม ๑๖ สาขาอาชีพ ประกอบด้วย ๑) กลุ่มเหล็ก ๒) กลุ่มพลาสติก ๓) กลุ่มเฟอร์นิเจอร์ และ ๔) กลุ่มรองเท้า มีกลุ่มละ ๔ สาขาอาชีพ

๒. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าว และคนขอทาน

๒.๑ การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๒.๑.๑ ตรวจคุ้มครองแรงงาน แรงงานเด็ก และแรงงานบังคับในกิจการกลุ่มเสี่ยง โดยเข้าตรวจนายจ้างและลูกจ้าง เพื่อให้การคุ้มครองแรงงานในสถานประกอบกิจการกลุ่มเสี่ยง (กิจการเกี่ยวเนื่องประมงทะเล) กิจการผลิตสินค้าจากอ้อย กิจการผลิตเครื่องนุ่งห่ม กุ้ง ปลา ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีก ฟาร์มหมู หรือฟาร์มเลี้ยงสัตว์ประเภทอื่น ๆ รวมทั้งกิจการที่เป็นห่วงโซ่การผลิตดังกล่าวทุกแห่ง กิจการก่อสร้าง งานที่เข้าข่าย 3D [(งานที่มีลักษณะสกปรก (Dirty) งานที่มีความยากลำบาก (Difficult) และงานที่เสี่ยงอันตราย (Dangerous)] รวมทั้งสถานประกอบกิจการที่อยู่โดดเดี่ยว ห่างไกลชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) เพื่อให้การคุ้มครองแรงงานเด็ก ให้มีสภาพการจ้างและสภาพการทำงานที่ดี รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์การต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงานและการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย มีสถานประกอบกิจการได้รับการตรวจสอบ จำนวน ๑,๗๓๑ แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง จำนวน ๙๐,๐๓๖ คน

๒.๑.๒ บูรณาการจัดชุดตรวจปฏิบัติการ (Task Force) เพื่อทำหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบนายจ้างและสถานประกอบกิจการทั้งในกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ การบังคับใช้แรงงาน และการใช้แรงงานเด็ก ในพื้นที่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยได้เข้าตรวจแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบกิจการทั่วประเทศ และมีผลการดำเนินการ ดังนี้

ผลการดำเนินการ	จำนวน
สถานประกอบกิจการที่เข้าตรวจแรงงานต่างด้าว	๘,๐๒๔ แห่ง
ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง	๘๓,๕๔๐ คน
ดำเนินคดีนายจ้าง	๖๘๐ คน
ดำเนินคดีแรงงานต่างด้าว	๕,๗๒๒ คน

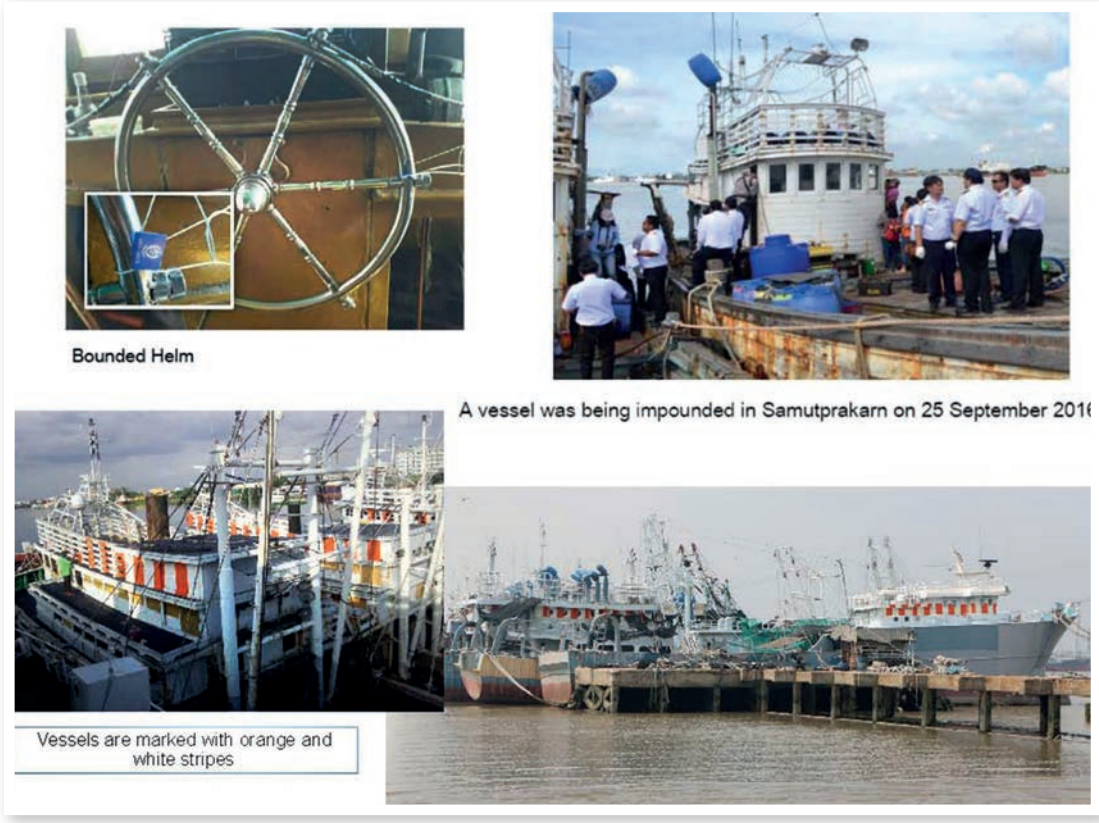
๒.๑.๓ ให้ความรู้แก่นายจ้างและลูกจ้างเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ให้ความรู้แก่ผู้ต้องการไปทำงานต่างประเทศเพื่อป้องกันปัญหาการหลอกลวงคนหางานไปทำงานต่างประเทศ ๑,๐๔๔,๗๙๙ คน รับเรื่องร้องทุกข์จากคนหางานตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ จำนวน ๕๘๐ คน จัดทำโครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ โดยร่วมตรวจเรือประมง ๑๕๑ ครั้ง จัดทำระบบ Seabook สำหรับแรงงานต่างด้าวบนเรือประมง เพื่อสามารถดูแลแรงงานต่างด้าวให้ถูกกฎหมายและได้รับการคุ้มครอง **รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองแรงงานโดยให้บริการสายด่วน ๑๖๙๔** ซึ่งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและให้บริการสอบถามข้อมูลด้านต่าง ๆ รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ด้านแรงงานของนายจ้างและแรงงานต่างด้าว นอกจากนี้ ยังได้อำนวยความสะดวกในการสื่อสารให้แก่แรงงานต่างด้าว โดยมีล่ามแปลภาษาในการให้บริการด้วย มีผู้มาใช้บริการ จำนวน ๑๑๗,๒๙๗ สาย

๒.๑.๔ ดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขการค้ามนุษย์ เช่น ขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในพื้นที่โดยจัดทำระบบงานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ขับเคลื่อนระบบคุ้มครองสวัสดิภาพแก่ผู้ถูกแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี จัดกระบวนการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักในเรื่องเพศศึกษาเพื่อถ่ายทอดให้แก่ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ในการอบรมป้องกันมิให้เด็กถูกล่อลวง ล่วงละเมิดทางเพศ ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว ๘ แห่ง มีการจัดกิจกรรมต้นกล้าครอบครัวให้กับศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ครู ข) เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการค้าประเวณีของเด็กระดับประถมปลาย (ประถมศึกษาปีที่ ๔-๖) ในชุมชน จัดทำสื่อสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ เผยแพร่ให้แก่กลุ่มเป้าหมายและประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ได้จัดอบรมให้ความรู้ เรื่อง กฎหมาย แนวทางปฏิบัติ และแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ทีมสหวิชาชีพ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย จัดทำร่างมาตรฐานการคุ้มครองเด็กที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และกำหนดระยะเวลาในการทดลองใช้ร่างมาตรฐานดังกล่าว และจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จากสถานคุ้มครองฯ ทั้ง ๘ แห่ง กองต่อต้านการค้ามนุษย์ (กคม.) และสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด เพื่อทบทวนกระบวนการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติร่วมแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน

๒.๑.๕ ปราบปรามและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในเรือประมง

(๑) **ศูนย์ประสานแรงงานประมงจังหวัดชายฝั่งทะเล ๒๒ แห่ง** ในจังหวัดติดทะเล ได้จัดระเบียบแรงงานและเรือประมง คุ้มครองแรงงาน ตรวจปราบปรามจับกุมและดำเนินคดี รวมถึงการช่วยเหลือ เยียวยาฟื้นฟูผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในกิจการประมงทะเล ทั้งนี้ มีแรงงานต่างด้าว นายจ้างหรือสถานประกอบกิจการ และประชาชนทั่วไปมาขอรับบริการ จำนวน ๒๗๘,๕๖๙ คน นอกจากนี้ ยังได้มีการบูรณาการตรวจคุ้มครองแรงงานในเรือประมงทะเลในพื้นที่ ๒๒ จังหวัดติดทะเล มีเรือประมงทะเลได้รับการตรวจ จำนวน ๖๕๗ ลำ มีแรงงาน จำนวน ๙,๑๐๐ คน

(๒) **จัดชุดปฏิบัติการเฉพาะกิจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**เดินทางไปปฏิบัติงานเพื่อติดตามช่วยเหลือลูกเรือประมงไทยที่ประสบปัญหาต้องการความช่วยเหลือจากเกาะอัมบนและเกาะเบนจินา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๗-สิงหาคม ๒๕๖๐ รวม ๑,๕๙๘ คน เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จำนวน ๕๓ คน

๒.๑.๖ แก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing)

(๑) **ดำเนินการตามมติคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป**เพื่อยืนยันว่าสินค้าประมงที่ส่งออกมิได้มาจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย โดยออกใบรับรองการจับสัตว์น้ำ ๘,๖๕๗ ฉบับ ตรวจสอบด้านระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ ๑๘๐ โรง มีการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังการทำประมงของไทย โดยมีเรือประมงไทยที่ออกไปทำการประมงทั้งในและนอกน่านน้ำได้แจ้งเข้า-ออกท่าภายใต้การควบคุมของศูนย์ (Port in-Port out: PIPO) จำนวน ๓๕๐,๑๘๙ ครั้ง ตรวจเฝ้าระวังการทำประมงในทะเล ๕๘๖ ครั้ง และสำรวจและรวบรวมข้อมูลสภาวะทรัพยากรและการทำประมง เพื่อประเมินศักยภาพการผลิต (MSY) ของเรือประมง ๓,๐๑๒ ลำ

นอกจากนี้ ได้เข้าเป็นภาคีความตกลง ๒ ภาคี คือ ความตกลงว่าด้วยการทำประมงในพื้นที่ตอนใต้ของมหาสมุทรอินเดีย (Southern Indian Ocean Fisheries Agreement: SIOFA) และ United Nations Fish Stocks Agreement (UNFSA) จัดทำระบบการตรวจสอบย้อนกลับตลอดสายการผลิตทั้งวัตถุดิบในประเทศและนำเข้า ตรวจสอบรายละเอียดพร้อมจัดทำอัตลักษณ์เรือตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ จัดตั้งศูนย์การแจ้งเรือเข้า-ออก (Port in - Port out: PIPO) จำนวน ๓๒ ศูนย์ และจุดตรวจเรือประมงส่วนหน้า (Forward Inspection Point: FIP) จำนวน ๑๙ แห่ง ใน ๒๒ จังหวัดติดทะเล เพื่อควบคุมการแจ้งเรือเข้า-ออก (PIPO) ของเรือประมงที่จดทะเบียนในประเทศไทยถือเป็นส่วนหนึ่งของการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบและการเฝ้าระวังการทำการประมงเพื่อมิให้มีการทำการประมงผิดกฎหมาย และเป็นการช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ส่งเสริมให้อาชีพการประมงของไทยมีความยั่งยืน โดยเรือประมงจะต้องแจ้งเข้า-ออกต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ศูนย์ควบคุมการแจ้งเข้า-ออกเรือประมงที่กำหนด โดยจะต้องรายงานข้อมูลทางการประมง ผลการจับสัตว์น้ำ จำนวนแรงงานบนเรือประมง ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการจัดทำฐานข้อมูลด้านการประมง การตรวจสอบย้อนกลับ การประเมินทรัพยากรทางทะเล และการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานประมง

(๒) **การจัดการกองเรือ**

(๒.๑) **ได้ดำเนินการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๒/๒๕๖๐** เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม เพิ่มเติมครั้งที่ ๔ ซึ่งให้เจ้าของเรือขนาด ๑๐ ตันกรอสขึ้นไปที่เป็นเรือประมง เรือขนถ่ายและเรือสนับสนุน มาลงทะเบียนเพื่อรับการตรวจสอบเรือและจัดทำอัตลักษณ์ที่สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคและศูนย์ PIPO ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน-๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีเรือประมงทั้งหมดที่ต้องตรวจสอบ จำนวน ๑๒,๐๒๐ ลำ ตรวจสอบเสร็จสิ้น จำนวน ๗,๑๑๒ ลำ ซึ่งผลตรวจสอบจำแนกได้ ดังนี้

หน่วย : ลำ

ผลการตรวจสอบ	จำนวนเรือ
ขนาดถูกต้องตามทะเบียนเรือ	๑๑๐
ขนาดต่ำกว่าทะเบียนเรือ	๔,๔๘๕
ขนาดใหญ่กว่าทะเบียนเรือไม่เกินร้อยละ ๑๐	๑,๖๘๐
ขนาดใหญ่กว่าทะเบียนเรือตั้งแต่ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป	๘๓๗

ทั้งนี้ ได้บริหารจัดการเรือประมงทั้งหมดที่เข้ารับการตรวจวัดขนาดและทำอัตลักษณ์ เช่น ตรวจเรือและออกใบรับรองการตรวจ ๓ ฝ่าย ให้แก่เจ้าของเรือ เพื่อใช้ยื่นขณะที่มีการแจ้งเข้าออกเรือประมงที่ศูนย์ PIPO ดำเนินการเพื่อแก้ไขใบอนุญาตทำการประมง ให้ติดตั้งระบบติดตามเรือประมง (Vessel Monitoring System: VMS) ชำระค่าธรรมเนียมเพิ่ม ยกเลิกใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ แล้วแต่กรณี

(๒.๒) **ดำเนินการตาม Road Map การจัดการกองเรือประมง** เช่น

ตรวจสอบข้อมูลจำนวนเรือประมงของไทยให้ถูกต้อง ชัดเจน เช่น ควบคุมและติดตามสถานะของเรือประมงไทยทั้งหมด จัดทำมาตรการที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการป้องกันมิให้เรือประมงที่ไม่ได้จดทะเบียนหรือเรือประมงที่ไม่มีใบอนุญาตทำการประมง ออกมาตรการรองรับการเปลี่ยนประเภทการใช้จากเรือประมงไปเป็นเรือประเภทอื่น ซึ่งข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙-๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มีเรือประมงเปลี่ยนประเภทการใช้งานแล้ว จำนวน ๒๒๒ ลำ

(๓) **การติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวัง (Monitoring, Control and Surveillance: MCS)** โดย ๑) ปรับปรุงมาตรฐานระบบเรือเพื่อออกประกาศ ซึ่งครอบคลุม ๓ หัวข้อ คือ มาตรฐานอุปกรณ์ มาตรฐานการติดตั้งและมาตรฐานการรับ-ส่งข้อมูล ๒) ล็อค/ตรึงอุปกรณ์ระบบติดตามเรือประมง (VMS) ตั้งแต่วันที่ ๑-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งปัจจุบันสิ้นสุดการดำเนินการแล้ว ๓) ดำเนินการฝึกอบรมขั้นตอนการปฏิบัติในการควบคุมเรือประมงนอกน่านน้ำจากทีมเจ้าหน้าที่ศูนย์จัดการประมง (FMC) เกาหลี และ ๔) พัฒนาระบบควบคุมเรือขนถ่ายและเรือประมงนอกน่านน้ำ ระบบการรายงานอิเล็กทรอนิกส์ (ERS) ระบบติดตามอิเล็กทรอนิกส์ (EM) โดยการกำหนดคุณลักษณะและมาตรฐาน จัดทำซอฟต์แวร์และระบบประเมินผลรองรับการทดสอบระบบ การติดตั้งอุปกรณ์ และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องบนเรือต้นแบบ ขณะนี้อยู่ระหว่างเตรียมการสำหรับการประเมินบริษัทผู้พัฒนาระบบ

(๔) **การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง** ๑๓ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างพระราชกำหนดการเดินเรือ พ.ศ. .... ๒) ร่างพระราชกำหนดเรือไทย พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบทั้ง ๒ ฉบับแล้วเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ๓) พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ๔) กฎกระทรวงกำหนดกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ๕) กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตให้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ๖) กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำการประมงโดยไม่ใช้เรือประมง พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ๗) กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำการประมงพื้นบ้าน พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ๘) กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตให้นำเข้า ส่งออก นำผ่าน เพาะเลี้ยง หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์น้ำบางชนิด พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ๙) กฎกระทรวงกำหนดสัตว์น้ำที่ห้ามมีไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ๑๐) กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำการประมงพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำการประมงนอกน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ ๑๒) กฎกระทรวงกำหนดเขตทะเลชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และ ๑๓) พระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

๒.๑.๗ สกัดกั้นขบวนการค้ามนุษย์ สืบสวนจับกุมเครือข่ายขบวนการค้ามนุษย์ในพื้นที่เป้าหมาย ทำการยึดทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำความผิดและดำเนินมาตรการทางภาษี โดยดำเนินคดีการค้ามนุษย์ที่สำคัญ ได้แก่ **คดีโรฮีนจา** สามารถออกหมายจับผู้เกี่ยวข้องกับขบวนการค้ามนุษย์ได้ทั้งสิ้น ๒๒๑ หมาย จับกุมได้ ๑๒๐ คน คงเหลือ ๑๐๑ หมาย คัดแยกคนต่างด้าว ๓๑๓ คน เป็นเหยื่อ ๖๔ คน ได้นำส่งสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และเป็นผู้ต้องหาส่งฟ้องศาลในคดีตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. .... ๒๔๙ คน **คดีค้ามนุษย์อาบอบนวด “นาตาลี”** ศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้กระทำผิดแล้ว และมีสถิติการจับกุมการค้ามนุษย์ ดังนี้

หน่วย : คดี

ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
๒๘๐	๓๑๗	๓๓๓	๑๐๐

๒.๑.๘ รวมกฎหมายค้ามนุษย์และจัดทำคู่มือการปราบปรามการค้ามนุษย์และคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ถูกต้อง และเป็นแนวทางเดียวกัน **บูรณาการและพัฒนาระบบฐานข้อมูล**ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ให้ยั่งยืน และ**จัดทำบันทึกข้อตกลง**แนวทางข้อปฏิบัติร่วมกันเรื่องระบบฐานข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๑.๙ สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการค้ามนุษย์ ไทยได้จัดประชุมและเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ที่สำคัญ เช่น **ประชุมระดับอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๗** เรื่อง ทรัพยากรและการจัดบริการเพื่อช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในการสร้างชีวิตใหม่ : การแบ่งปันประสบการณ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ระหว่างวันที่ ๗-๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานรัฐบาลที่ปฏิบัติงานช่วยเหลือ ส่งกลับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จาก ๕ ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรไทย ร่วมการประชุม **ประชุมพิจารณาแผนปฏิบัติการในการดำเนินงานตามมาตรฐาน (Standard Operating Procedure: SOP) ไทย-เมียนมา** เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทั้งสองประเทศมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติอย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เสียหายว่าจะได้รับการคุ้มครองที่มีคุณภาพตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานร่วมกัน รวมทั้งการเสริมสร้างความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของผู้เสียหาย โดยไทยและเมียนมาได้ร่วมลงนามในข้อตกลงตามแผนดังกล่าว และส่งมอบเงินช่วยเหลือจากกองทุนค้ามนุษย์และเงินค่าแรงค้างจ่ายให้แก่ผู้เสียหาย **ประชุม The 7th Meeting of BIMSTEC Sub Group on Legal and Law Enforcement Issues ณ เมืองย่างกุ้ง** ซึ่งมีผู้แทนรัฐบาลจาก ๗ ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา สาธารณรัฐประชาชนบังคลาเทศ ราชอาณาจักรภูฏาน ราชอาณาจักรเนปาล และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เข้าประชุมและได้ร่วมกันพิจารณาร่างอนุสัญญา (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) ว่าด้วยความร่วมมือด้านการป้องกันและต่อต้านการค้ามนุษย์ซึ่งสาธารณรัฐอินเดียเป็นผู้ร่าง

๒.๑.๑๐ ดำเนินการเพื่อลดผลกระทบจากการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ จากการที่พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ประกอบกับมีบทลงโทษที่รุนแรงส่งผลให้แรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ ได้แก่ สัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่เข้ามาอาศัยและทำงานอย่างผิดกฎหมายในประเทศไทย เดินทางกลับประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจชะลอตัวถึงขั้นหยุดชะงักในบางส่วน จึงได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อขัดข้องในการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เพื่อลดผลกระทบดังกล่าว เช่น จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเพื่ออำนวยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวขึ้นตั้งแต่วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เปิดรับเรื่องราวร้องทุกข์ผ่านศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงแรงงาน เปิดให้บริการศูนย์รับแจ้งการทำงานของคนต่างด้าว ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม-๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ ทั่วประเทศ มีนายจ้าง จำนวน ๑๙๓,๙๑๘ ราย มายื่นขอจ้างคนต่างด้าว จำนวน ๗๗๒,๒๗๐ คน และเปิดศูนย์เฉพาะกิจคัดกรองความเป็นนายจ้าง-ลูกจ้าง เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้าง-ลูกจ้าง ระหว่างวันที่ ๘ สิงหาคม-๗ กันยายน ๒๕๖๐ มีนายจ้างมาคัดกรองความสัมพันธ์ จำนวน ๑๗๙,๐๔๔ ราย ลูกจ้าง จำนวน ๗๑๓,๕๗๘ คน

๒.๒ การจัดระบบคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย

๒.๒.๑ ตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวและสถานประกอบกิจการ เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตและสถานประกอบกิจการที่มีการจ้างหรือลักลอบจ้างคนต่างด้าวทำงานให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย แรงงานต่างด้าวได้รับการคุ้มครองไม่ตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์ โดยได้ตรวจสอบนายจ้าง/สถานประกอบกิจการ จำนวน ๔๖,๓๐๖ แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง จำนวน ๓๓๐,๙๘๔ คน

๒.๒.๒ ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง อบรมให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยแก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาที่เดินทางเข้ามาทำงานตามระบบบันทึกความร่วมมือ (MOU) เช่น ภาษา กฎหมาย และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ทั้งยังเป็นศูนย์ตรวจสอบและคัดกรองแรงงานก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทยเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการค้ามนุษย์ เป็นศูนย์พักรอแรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามา กรณีแรงงานรอนายจ้างมารับเพื่อเดินทางไปทำงานและเดินทางกลับประเทศ รวมถึงเป็นศูนย์ตรวจสอบและขอรับสิทธิที่แรงงานพึงได้รับกรณีแรงงานเดินทางกลับประเทศ ทั้งนี้ มีแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ผ่านการอบรมจากศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จำนวน ๒๔๓,๓๑๔ คน

๒.๒.๓ การรายงานตัวเพื่อขอรับบัตรใหม่ของแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ในระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน-๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ จำแนกเป็น **ประเภทกิจการประมง** มีนายจ้างแจ้งบัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าว จำนวน ๒,๕๐๗ คน และแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ มารายงานตัวเพื่อรับบัตรใหม่ จำนวน ๑๐,๔๑๕ คน **ในประเภทกิจการแปรรูปสัตว์น้ำพื้นที่ติดทะเล** (๒๒ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ๔ จุด ครอบคลุม ๔ มุมเมือง) มีนายจ้างแจ้งบัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าว จำนวน ๑,๙๕๒ คน และแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ และผู้ติดตาม มารายงานตัวเพื่อรับบัตรใหม่ จำนวน ๒๓,๖๓๔ คน ทั้งนี้ ได้ขยายระยะเวลาการอยู่ในราชอาณาจักรและอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวในกิจการประมงทะเลที่หมดอายุในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ และกิจการแปรรูปสัตว์น้ำ (รวมถึงผู้ติดตามซึ่งเป็นบุตรของแรงงานต่างด้าวที่อายุไม่เกิน ๑๘ ปี) ที่หมดอายุในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ออกไปอีกจนถึงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เท่ากันทุกคน เพื่อเข้ารับการตรวจสัญชาติให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต สำหรับแรงงานที่ผ่านการตรวจสัญชาติและได้รับหนังสือเดินทาง เอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือเอกสารรับรองบุคคล จะได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรและอนุญาตทำงานถึงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และสามารถต่ออายุได้อีกครั้งเดียวไม่เกิน ๒ ปี

๒.๒.๔ แก้ไขปัญหาชาวโรฮีนจา ได้แก้ไขปัญหาการอพยพย้ายถิ่นและลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายของชาวโรฮีนจา โดยมีนโยบายให้มีการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ทุกรายและทุกกรณี ซึ่งการช่วยเหลือจะดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อคัดแยกผู้เสียหายในรูปแบบทีมสหวิชาชีพ เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา และล่ามแปลภาษา ทั้งนี้ ได้จัดบริการปัจจัยสี่ ดูแลด้านสุขภาพ สุขอนามัย การทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การละหมาด การประกอบอาหาร การฝึกอาชีวบำบัด รวมทั้งกระบวนการให้ความช่วยเหลือด้านคดี และกระบวนการรับไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม โดยมีชาวโรฮีนจาที่อยู่ในความดูแลของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายและบ้านพักเด็กและครอบครัว ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๓๒๙ คน (ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

๑๙๔ คน ผู้ลักลอบเข้าเมือง ๑๓๕ คน) คงเหลือในความดูแลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน ๑๓๕ คน (เป็นผู้เสียหาย ๗๖ คน เป็นผู้ลักลอบเข้าเมือง ๕๙ คน) ทั้งนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบของไทยได้ประสานความร่วมมือกับสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees: UNHCR) และ (International Organization for Migration: IOM) ในการส่งกลุ่มโรฮีนจาไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘-เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๙๒ คน

๒.๓ การจัดระเบียบคนขอทาน

ได้ดำเนินการโดยใช้แนวทางการจัดระเบียบคนขอทานภายใต้กระบวนงาน 3P ได้แก่ ๑) การบังคับใช้กฎหมาย (Policy) ๒) การคุ้มครองช่วยเหลือ (Protection) และ ๓) การป้องกัน (Prevention) ดังนี้

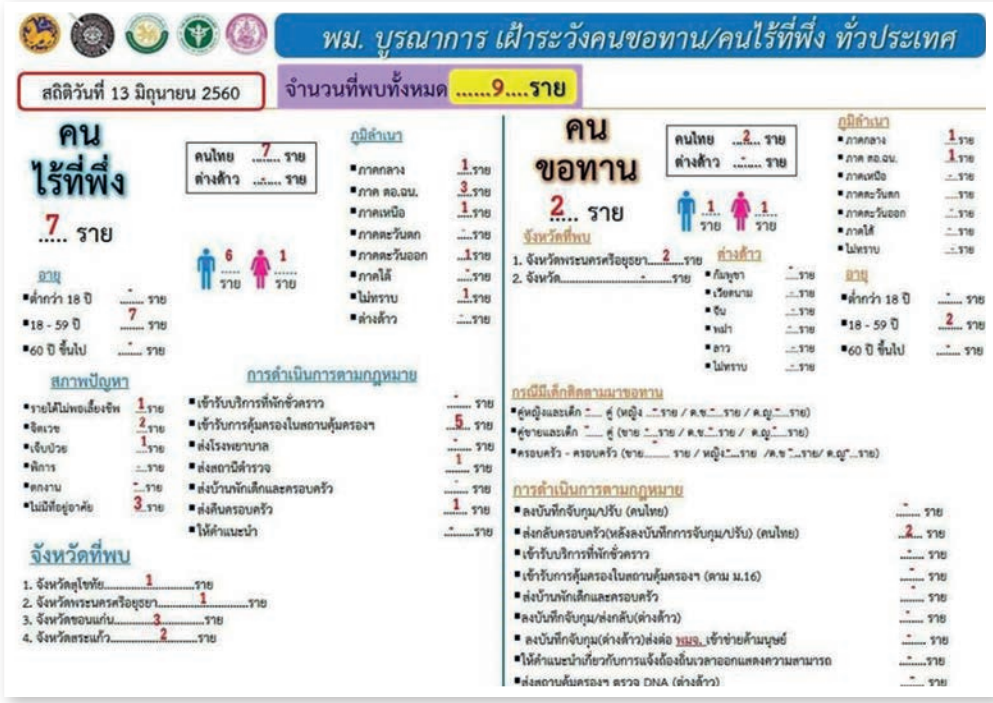
๒.๓.๑ คุ้มครองผู้ทำการขอทาน มีกระบวนงานคุ้มครองผู้ทำการขอทานคือ ผู้ทำการขอทานจะถูกส่งไปยังสถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้ง ๑๑ แห่ง เพื่อเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง มีขั้นตอนคือ การคัดกรอง ตรวจเอกสาร ตรวจร่างกาย ทำบัญชีทรัพย์สิน ถ่ายภาพ ทำทะเบียนประวัติ ทำให้สามารถแยกผู้ทำการขอทานออกได้เป็น ๓ กรณี คือ ๑) กรณีผู้ทำการขอทานที่มีครอบครัวและเป็นการกระทำครั้งแรก จะไปทำความตกลงกับครอบครัวต่อไป ๒) กรณีผู้ทำการขอทานที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ไม่มีครอบครัวเลี้ยงดูและอยู่ในภาวะยากลำบาก ให้เข้ารับการคุ้มครองตามกระบวนการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่กำหนด ระยะเวลา ๓ เดือน และ ๓) กรณีมาเป็นคู่กับเด็ก ให้ตรวจสอบสารพันธุกรรม (DNA) เพื่อพิสูจน์ความสัมพันธ์เสียก่อน ระหว่างดำเนินการให้ส่งไปยังสถานที่พักพิงชั่วคราวตามที่กำหนด จากนั้นจึงส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยจำแนกตามแต่กรณี ซึ่งจากการดำเนินการจัดระเบียบและให้การช่วยเหลือตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๗-กันยายน ๒๕๖๐ พบขอทานทั้งสิ้น ๕,๗๖๒ ราย จำแนกเป็นขอทานไทย ๓,๖๒๓ ราย และขอทานต่างด้าว ๒,๑๓๙ ราย โดยมีกระบวนการให้ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหา ความเหมาะสมตามหลักกฎหมายและสิทธิมนุษยชน ดังนี้

หน่วย : ราย

กระบวนการช่วยเหลือ	จำนวน
ส่งคืนครอบครัวหลังบันทึกการจับกุม/ปรับ	๑,๙๖๖
เข้ารับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง	๑,๖๐๕
นำส่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง	๑,๘๓๑
เข้ารับการตรวจ DNA	๓๐๘
เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล	๕๒

๒.๓.๒ คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ กรณีรับแจ้งหรือพบเห็นบุคคลที่มีลักษณะเป็นคนไร้ที่พึ่งและสมควรได้รับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยเมื่อได้รับคนไร้ที่พึ่งมาแล้วจะเข้าสู่กระบวนการคุ้มครองตามที่กำหนด เช่น ทำทะเบียนประวัติ ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือเบื้องต้น ฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพ จากนั้นจะส่งต่อครอบครัว หรือชุมชน หรือสถานประกอบการ (จัดหางาน) หรือสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ๑๑ แห่ง แล้วแต่กรณี ซึ่งมีผู้ได้รับความคุ้มครองช่วยเหลือและฟื้นฟู จำนวนสะสมทั้งสิ้น ๕,๙๖๙ คน จำหน่าย จำนวน ๑,๕๒๕ คน คงเหลือ จำนวน ๔,๔๔๔ คน

๒.๓.๓ ช่วยเหลือ ฟื้นฟู และพัฒนาคนขอทานและคนไร้ที่พึ่ง ตาม**โครงการธัญบุรีโมเดล** ซึ่งเป็นการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมายทั้งทางด้านจิตใจ สังคม สุขภาพ และอาชีพ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ เป็นการเสริมพลังและปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ผู้ร่วมโครงการได้ตระหนักถึงคุณค่าของตนเองจากการพัฒนาทักษะตามความสนใจ เพื่อฝึกอาชีพและขัดเกลาจิตใจ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมโครงการแล้ว จำนวน ๘๗๗ คน **สำรวจและช่วยเหลือ**เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนขอทานตามพระราชบัญญัติควบคุมคนขอทาน พ.ศ. ๒๕๕๙ พบคนขอทาน ๕,๗๔๔ คน (คนไทย ๓,๖๑๒ คน ต่างด้าว ๒,๑๓๒ คน) **พัฒนาอาชีพให้แก่คนไร้ที่พึ่งและคนขอทาน** ผ่านศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต ๓ แห่ง (ศูนย์หนองแค ศูนย์มวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และศูนย์ห้วยสัตว์ใหญ่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) มีผู้เข้ารับการพัฒนาอาชีพทั้งสิ้น ๖๓๕ คน **สื่อสารรณรงค์** “ให้ทานถูกวิธี ลดวิถีการขอทาน” และฟื้นฟูศักยภาพปรับทัศนคติคนขอทานโดยใช้กลไกประชารัฐและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีผู้เข้าร่วมโครงการ ๑,๐๑๕ คน **ดำเนินโครงการบ้านน้อยในนิคมพัฒนาพื้นที่นำร่อง** ในนิคมสร้างตนเอง ๕ แห่ง และขยายผลไปยังนิคมสร้างตนเอง ๑๙ แห่ง รวม ๒๔ แห่ง ให้เป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของคนไร้ที่พึ่งและคนขอทาน โดยมีผู้ใช้บริการทั้งสิ้น ๒๔๖ ราย

๓. การพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออม และระบบสวัสดิการชุมชน

๓.๑ การพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม

๓.๑.๑ ดูแลเด็ก สตรี คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

(๑) **กลุ่มเด็กและเยาวชน**

(๑.๑) **จัดสวัสดิการพื้นฐานและสร้างระบบการคุ้มครองทางสังคม**ให้เด็กแรกเกิดได้รับการเลี้ยงดูอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีพัฒนาการสมวัย รวมทั้งเป็นการเข้าถึงบริการของรัฐและเป็นการประกันสิทธิด้านการอยู่รอด และการพัฒนาตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยรับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด มีผลการดำเนินงาน ณ วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐ มีผู้ลงทะเบียน ๓๕๒,๙๘๕ คน และมีผู้มารับเงินไปแล้ว ๓๑๐,๐๔๑ คน

(๑.๒) **ส่งเสริมสภาเด็กและเยาวชน** โดย**จัดทำแนวทางการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ**เพื่อการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี ๒๕๖๐ ไตรมาสที่ ๑-๒ โดยสนับสนุนงบประมาณให้สภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ ในการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์แก่เด็กและเยาวชน อำเภอละ ๒ พื้นที่ ๗๖ จังหวัด และส่งเสริมให้ดำเนินกิจกรรมนักสังคมสงเคราะห์ (อำเภอละ ๑ พื้นที่) และ**จัดทำแนวทางการดำเนินกิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์ในระดับตำบล** โดยได้จัดทำแนวทางขับเคลื่อนตามนโยบายเร่งด่วน (Agenda Based) ดำเนินงานกิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์ในระดับตำบลและดำเนินกิจกรรมนักสังคมสงเคราะห์น้อย (อำเภอละไม่น้อยกว่า ๑ พื้นที่หรือตำบล) รวมทั้งอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพหัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวเพื่อการพัฒนาสภาเด็กและเยาวชน ๗๗ จังหวัด

(๑.๓) **ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย** เช่น การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนให้กับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด จำนวน ๗๖ จังหวัด การสนับสนุนงบประมาณให้จังหวัด จำนวน ๗๒ จังหวัด ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ดำเนินกิจการพี่เลี้ยงเด็ก ผู้ปกครอง สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ตามนวัตกรรมปฏิบัติการในการสร้างวินัยแก่เด็กปฐมวัย ยกร่างระเบียบกรมกิจการเด็กและเยาวชนว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จัดทำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ และการลงนามบันทึกความร่วมมือการบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัยและผู้สูงอายุ) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑.๔) **ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กในสถานรองรับ : เพชรน้ำหนึ่ง** เป็นการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความอุปการะของสถานรองรับให้มีศักยภาพในทุกช่วงวัย เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ มีทักษะชีวิต ตลอดจนมีความพร้อมในการกลับคืนสู่ครอบครัวและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กแรกเกิดถึง ๑๘ ปี ในสถานรองรับ ๓๐ แห่ง ทั่วประเทศ จำนวน ๖,๐๔๕ คน ซึ่งโครงการเพชรน้ำหนึ่งได้พัฒนาเด็กใน ๘ รูปแบบ เช่น ด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ และวิชาการ

(๑.๕) **เสริมสร้างศักยภาพครอบครัวลดความรุนแรงในเด็กเล็ก** โดยอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพครอบครัว ลดความรุนแรงในเด็กเล็ก รุ่นที่ ๒-๔ ให้แก่เจ้าหน้าที่จากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์เด็กเล็ก บ้านพักเด็กและครอบครัว ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล รุ่นที่ ๒ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กเล็กในครอบครัวและการพัฒนาเด็กเล็กโดยไม่ใช้ความรุนแรง รวมทั้งมีทักษะการวางแผนป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็กเล็กในชุมชน และมีความพร้อมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนเพื่อสร้างความเข้มแข็งในครอบครัว โดยร่วมมือกับสหวิชาชีพในพื้นที่

(๒) **กลุ่มสตรี**

(๒.๑) **จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมสิทธิและพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพของสตรี** ให้แก่กลุ่มเป้าหมายเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในสิทธิของตนเอง มีทักษะด้านอาชีพ และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้ และยังได้สร้างเครือข่ายในพื้นที่ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยเฉพาะปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ทั้งจากทีมวิทยากรและผู้เข้าร่วมสัมมนาด้วยกันเอง รวมทั้งจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเครือข่ายผู้ประกอบการสตรีไทย กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยองค์กรผู้ประกอบการสตรีและหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสตรี

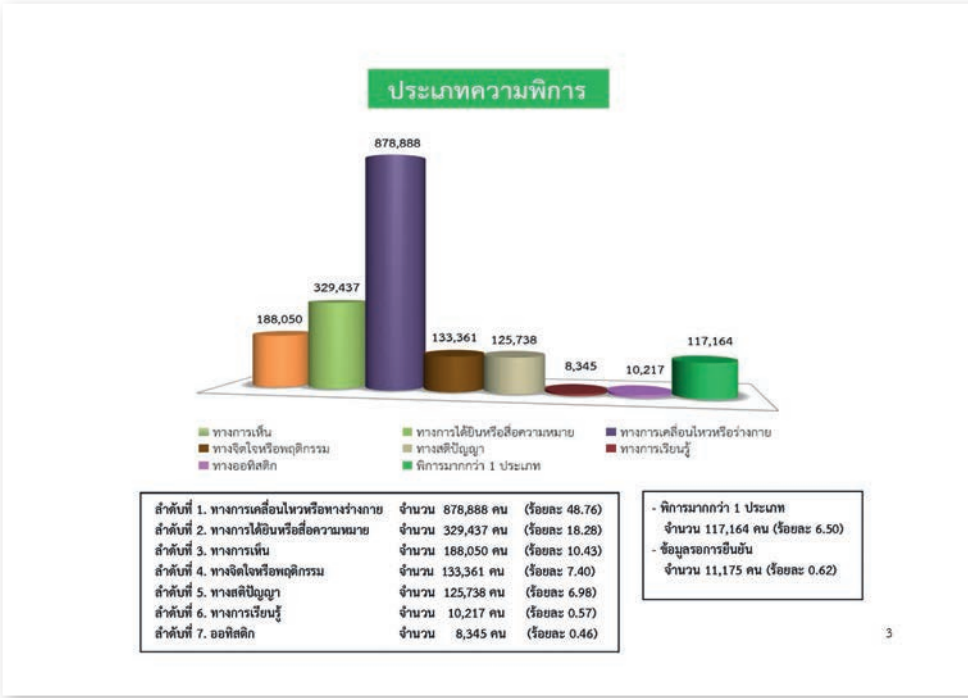
(๒.๒) **จัดทำแอปพลิเคชันหญิงไทย** เพื่อให้ความช่วยเหลือผ่านเครือข่าย yingthai.net และจัดทำหมายเลขโทรศัพท์ฟรีในการขอรับการช่วยเหลือ (Hotline) ของผู้ประสบปัญหาทางสังคมในต่างประเทศ หมายเลข : +๖๖๙๙๑๓๐๑๓๐๐

(๒.๓) **คัดเลือกบุคคลดีเด่นด้านการคุ้มครองสิทธิและการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ** ๓ ประเภท คือ ๑) ประเภทบุคคลภาครัฐ ๒) ประเภทบุคคลภาคเอกชน และ ๓) ประเภทบุคคลทั่วไป ส่วนการคัดเลือกหน่วยงานดีเด่น มีหน่วยงานดีเด่นจำแนกเป็น หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

(๒.๔) **ดำเนินการฝึกอาชีพผ่านศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว** จำนวน ๘ แห่ง เพื่อให้สตรีได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัว สามารถรวมกลุ่มทำงานในชุมชนไม่ต้องย้ายถิ่น สร้างภูมิคุ้มกันไม่ให้ไปประกอบอาชีพที่ไม่เหมาะสม เป็นผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีศักยภาพในการดำรงชีวิตทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น **โครงการพัฒนาทักษะอาชีพแก่กลุ่มเสี่ยงในสถาบันครอบครัว** กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย สตรี ผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ผู้ที่ว่างงานหรือแรงงานนอกระบบ เด็ก สตรี และประชาชนทั่วไปที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ จำนวน ๔,๒๐๔ คน **โครงการสร้างชีวิตใหม่ให้แก่สตรีและครอบครัว (๑๐๔ วัน)** โดยจัดฝึกอาชีพ หลักสูตร ๔๔ วัน และสนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ ๖๐ วัน ให้แก่เยาวสตรี สตรี ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ว่างงาน หรือแรงงานนอกระบบ รวมทั้งสตรีที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ จำนวน ๕,๐๙๔ คน **โครงการสนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ (๑๐๐ วัน)** ได้สนับสนุนกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอาชีพในโครงการสร้างชีวิตใหม่ให้แก่สตรีและครอบครัวและมีการรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ จำนวน ๑,๑๙๕ คน **โครงการเสริมสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจแก่สตรี** ได้ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มอาชีพที่ผ่านการรวมกลุ่มตามโครงการสร้างชีวิตใหม่ให้แก่สตรีและครอบครัว (๑๐๔ วัน) และโครงการสนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ (๑๐๐ วัน) จำนวน ๔๐๐ คน เพื่อพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพแก่สตรี อบรมทักษะการบริหารจัดการธุรกิจและทักษะกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ เพื่อให้กลุ่มอาชีพสตรีสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปพัฒนาการดำเนินธุรกิจให้สามารถแข่งขันได้ในตลาด มีรายได้เพิ่มขึ้น มีอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืนในท้องถิ่นภูมิลำเนา

(๓) **กลุ่มผู้พิการ**

(๓.๑) **ดำเนินโครงการสนับสนุนการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและทุกคน** โดยผลักดันการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในอาคารสถานที่ของหน่วยงานราชการและบริการสาธารณะ คนพิการได้ประโยชน์ จำนวน ๒๑,๕๒๐ คน รวมทั้งขยายพื้นที่นำร่องการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีจังหวัดที่จัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกเสร็จแล้วบางส่วนและอยู่ระหว่างก่อสร้างปรับปรุงเพิ่มเติม ๑๗ จังหวัด และจังหวัดที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ๔๒ จังหวัด และกำหนดแนวทางในการจัดทำชุมชนต้นแบบที่คนพิการและทุกคนในสังคมเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ ได้อบรมเรื่อง “การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการตามหลัก Universal Design” ให้แก่สถาปนิก นายช่างโยธา หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คนพิการ และผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงพื้นที่ชุมชนต้นแบบ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ

(๓.๒) **ลงนามข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Understanding: MOU) และเปิดตัว** โครงการ “ยโสธรเมืองเกษตรอินทรีย์ เมืองแห่งวิถีอีสาน : ชุมชนต้นแบบแห่งการอยู่ร่วมกัน” และเวทีเสวนาวิชาการ เรื่อง อารยสถาปัตย์ (Friendly Design) หลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล ซึ่งเป็นการบูรณาการความร่วมมือและงบประมาณของส่วนราชการในจังหวัด กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและภาคเอกชนตามแนวทางประชารัฐ และลงนามข้อตกลงความร่วมมือและเปิดตัวโครงการ “นครลำปางสู่ความเป็นเมืองอารยสถาปัตย์เมืองท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล”

(๓.๓) **ดำเนินโครงการด้านการพัฒนาระบบบริการสนับสนุนที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการเชิงรุก** โดยมุ่งเป้าหมายระยะเร่งด่วน ๑ ปี จำนวน ๓ โครงการ นอกจากนี้ยังมีการขับเคลื่อนให้มีรถแท็กซี่ที่เอื้อต่อคนพิการ การกำหนดมาตรการยกเว้นภาษีสรรพสามิตให้แก่คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการสำหรับซื้อรถยนต์ประเภทรถตู้ชนิดติดตั้งลิฟท์ยกสำหรับผู้ใช้วีลแชร์และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลที่มีการติดตั้งเก้าอี้ปรับหมุนมานอกตัวรถเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้วีลแชร์

(๓.๔) **ดำเนินโครงการส่งเสริมการดำเนินงานจัดบริการของศูนย์บริการคนพิการ** มีผู้ติดต่อขอรับบริการ จำนวน ๓,๘๖๗ ราย รับคำร้องขอรับเงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ๔๕ ราย มีการดำเนินการที่สำคัญ เช่น มอบเงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้แก่คนพิการและครอบครัว ๑๙๓ ราย มอบรถสามล้อโยกและรถเข็นนั่งสำหรับคนพิการ จำนวน ๑,๒๑๑ คัน นอกจากนี้ ได้ลงพื้นที่และประสานศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดลงพื้นที่เยี่ยมบ้านและให้ความช่วยเหลือตามบทบาทภารกิจแก่คนพิการและครอบครัวที่ประสบปัญหาทางสังคมตามรายงานสถานการณ์ข่าวและข้อสั่งการในที่ประชุมศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(๓.๕) **จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไป** เพิ่มเติมรวมเป็นจำนวน ๑,๗๒๘ ศูนย์ จำแนกเป็น ๑) องค์กรด้านคนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน ๘๘ ศูนย์ และ ๒) ราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๑,๖๔๐ ศูนย์ ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑,๕๙๑ ศูนย์ และหน่วยงานภาครัฐ (ศูนย์การศึกษาพิเศษโรงพยาบาลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล) จำนวน ๔๙ ศูนย์ รวมทั้งจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการทั่วไปขององค์กรด้านคนพิการ

(๓.๖) **ดำเนินโครงการส่งเสริมการมีบัตรประจำตัวคนพิการ** มีคนพิการได้รับการบริการออกบัตรประจำตัวคนพิการทั่วประเทศ (รายใหม่) จำนวน ๖๓๑ ราย ยอดสะสมเดือนตุลาคม ๒๕๕๙-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๘๐๒,๓๗๕ ราย

(๓.๗) **ให้บริการกู้ยืมเงินกองทุนเพื่อประกอบอาชีพสำหรับคนพิการ** โดยให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพอิสระรายบุคคล ไม่เกินรายละ ๖๐,๐๐๐ บาท สูงสุดไม่เกิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท ไม่เสียดอกเบี้ย มีกลุ่มเป้าหมายคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ จำนวน ๔๐,๓๕๑ คน เป็นเงิน ๑,๕๐๐,๘๒๔,๗๕๘ บาท **รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาศักยภาพทักษะอาชีพของคนพิการ** จำนวน ๑๐๘ กลุ่ม คนพิการและผู้ดูแลคนพิการได้รับการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ จำนวน ๒,๒๘๐ คน นอกจากนี้ ได้ดำเนิน**โครงการพัฒนาศักยภาพนักร้องนักดนตรีตาบอดในที่สาธารณะ : จากถนนสู่ดวงดาว (From Street to Star)** มีผู้เข้าร่วม ๑,๕๓๐ คน และคัดเลือกได้นักร้องนำร่อง ๕๐ คน และจัดโครงการต่อเนื่อง S2S Season 2 **โครงการพิชิตฝัน สู่ดวงดาว (The Dream Star)** โดยเปิดโอกาสให้คนพิการทุกประเภทจากทั่วประเทศที่มีความสามารถรอบด้าน จำนวนมากกว่า ๑๐๐ คน สมัครเข้าร่วมคัดเลือกเพื่อเป็นศิลปินมืออาชีพสังกัดค่ายเพลงดัง โดยมีผู้ผ่านการคัดเลือกจำนวน ๕ คน และผู้ชนะเลิศจำนวน ๑ คน ซึ่งได้เป็นศิลปินในสังกัดค่ายอาร์สยาม และ**จัดงานคอนเสิร์ต S2S: Light of Love** ซึ่งเป็นคอนเสิร์ตที่เป็นการรวมกลุ่มคนพิการทางสายตาและคนพิการประเภทต่าง ๆ ที่มีความสามารถด้านดนตรีครั้งใหญ่ที่สุดครั้งแรกในประเทศไทย โดยความร่วมมือประชารัฐกับสามค่ายเพลงดัง ได้แก่ บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมมี่ จำกัด (มหาชน) บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน) บริษัท ทรูคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย มีประชาชนทั่วไปเข้าร่วมชมคอนเสิร์ตมากกว่า ๑,๖๐๐ คน และรับชมผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์มากกว่า ๒ แสนคน นอกจากนี้ ยังได้มีแนวคิดที่จะ**จัดบริการสุนัขนำทางในประเทศไทย (Guide Dogs)** โดยได้ศึกษาและเตรียมความพร้อมการดำเนินงานและหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงสร้างความร่วมมือภาครัฐและเอกชนในรูปแบบประชารัฐเพื่อสังคม

(๓.๘) **สนับสนุนโครงการด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ** โดยสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐ เพื่อดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๖๑๒ โครงการ รวมทั้ง**บูรณาการระบบการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำของคนพิการและผู้ดูแล** ให้เข้าถึงสิทธิอาชีพและการมีงานทำ ทำให้เกิดระบบการส่งเสริมอาชีพระหว่างหน่วยงานรัฐ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และองค์กรคนพิการ จำนวน ๖ โครงการ มีคนพิการและผู้ดูแลได้รับการส่งเสริม ๑,๑๘๒ คน

(๓.๙) **พัฒนาตลาดงานคนพิการและระบบตลาดอาชีพอิสระคนพิการออนไลน์**ผ่านเว็บไซต์ www.ตลาดงานคนพิการ.com หรือ www.jobpwdthai.go.th โดยบูรณาการข้อมูลระบบเว็บไซต์สภาอุตสาหกรรมและกรมการจัดหางาน ปัจจุบันมีผู้ใช้งานรวมทั้งสิ้น ๑๑,๔๔๔ คน แบ่งออกเป็น คนพิการเข้าใช้งาน จำนวน ๗,๔๔๗ คน นายจ้าง/สถานประกอบการ ๓,๙๙๗ คน ซึ่งมีคนพิการได้งานทำแล้ว ๘๓๖ คน

(๓.๑๐) **จ้างงานคนพิการในสถานประกอบการและในหน่วยงานของรัฐ** สถานประกอบการจ้างผู้พิการเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ (เท่ากับเป้าหมายที่กำหนดไว้) และหน่วยงานของรัฐ จ้างผู้พิการเพิ่มขึ้น ๒,๓๖๖ คน (ร้อยละ ๗๒ ของเป้าหมาย) โดยมีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ จำแนกเป็น

หน่วย : คน

การปฏิบัติตามกฎหมาย	ในสถานประกอบการ	ในหน่วยงานของรัฐ
คนพิการมีงานทำ ตามมาตรา ๓๓ (รับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ)	๓๕,๓๘๓	๔,๔๖๘
คนพิการ/ผู้ดูแล มีการประกอบอาชีพ ตามมาตรา ๓๕ (ไม่รับเข้าทำงานแต่สนับสนุนหรือช่วยเหลือตามที่กำหนด เช่น จัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก)	๑๕,๙๒๓	๑,๓๕๙
รวม	**๕๑,๓๐๖**	**๕,๘๒๗**

(๓.๑๑) **พัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา** โดยมุ่งเน้นให้คนพิการเข้าถึงสิทธิและได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกับคนทั่วไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา ซึ่งในช่วงไตรมาสที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้จัดสรรเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรีให้แก่สถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๙๓ แห่ง รวม ๑,๐๔๑ คน และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา จำนวน ๓๑ แห่ง นอกจากนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถาบันอุดมศึกษามีมาตรฐาน ในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้จัดโครงการตรวจเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานด้านจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา จำนวน ๑๐ แห่ง ตลอดจนจัดฝึกอบรมโครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการนักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา

(๔) **ผู้มีรายได้น้อย**

(๔.๑) **การแก้ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย** ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๘) ซึ่งเป็นการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ และคนพิการ เพื่อส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย และพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านการอยู่อาศัย พร้อมระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่จำเป็นให้แก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อย ดังนี้

(๔.๑.๑) **พัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย (ประเภทเช่าซื้อ)** ภายใต้โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย ปี ๒๕๕๗-๒๕๕๙ ประกอบด้วย

๑) **โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุดที่ ๑ ปี ๒๕๕๗** จำนวน ๑๕,๖๗๖ หน่วย ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๖,๗๗๔ หน่วย อยู่ระหว่างก่อสร้าง จำนวน ๖,๙๕๗ หน่วย และอยู่ระหว่างจัดหาผู้รับจ้าง จำนวน ๑,๙๔๕ หน่วย

๒) **โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุดที่ ๑ ปี ๒๕๕๘** จำนวน ๑๑,๔๘๕ หน่วย ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างก่อสร้าง จำนวน ๙,๒๘๒ หน่วย อยู่ระหว่างจัดหาผู้รับจ้าง จำนวน ๒,๒๐๓ หน่วย

๓) **โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุดที่ ๑ ปี ๒๕๕๙** ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานในปี ๒๕๖๐ คือนำเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๗,๒๓๓ หน่วย และเริ่มก่อสร้าง ๒,๗๕๒ หน่วย ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ซึ่ง ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้จัดทำโครงการฯ จำนวน ๒๑ โครงการ รวม ๖,๑๒๙ หน่วย ประกอบด้วย โครงการสำหรับผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง จำนวน ๑๓ โครงการ ๕,๐๓๙ หน่วย โครงการหารายได้ จำนวน ๘ โครงการ ๑,๐๙๐ หน่วย คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของเป้าหมาย ๑๐ เดือน และร้อยละ ๕๐ ของเป้าหมายทั้งปี

๔) **โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย ชุดที่ ๒ (๓๕,๐๐๐ หน่วย)** ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๐ คือนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อพิจารณาภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของเป้าหมาย ๑๑ เดือน และร้อยละ ๘๕ ของเป้าหมายทั้งปี

(๔.๑.๒) **โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย (ประเภทเช่า)**

๑) **โครงการอาคารเช่าสำหรับผู้มีรายได้น้อย ปี ๒๕๕๙ ระยะที่ ๑** (เริ่มก่อสร้าง ๔,๓๘๘ หน่วย) ในปี ๒๕๖๐ กำหนดเป้าหมายดำเนินงานเริ่มก่อสร้าง จำนวน ๑๔ โครงการ ๔,๓๘๘ หน่วย ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการจัดหาผู้รับจ้างและจัดทำแบบก่อสร้าง จำนวน ๑๔ โครงการ รวม ๔,๓๘๘ หน่วย ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๕๗.๗๕ ของเป้าหมาย ๑๑ เดือน และร้อยละ ๕๐ ของเป้าหมายทั้งปี **ระยะที่ ๒** ในปี ๒๕๖๐ กำหนดเป้าหมายดำเนินงานเริ่มก่อสร้าง ๑,๑๘๒ หน่วย ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ดำเนินโครงการอาคารเช่าสำหรับผู้มีรายได้น้อย จำนวน ๔ โครงการ ๗๔๐ หน่วย ประกอบด้วย โครงการจังหวัดสมุทรสาคร (กระทุ่มแบน ๓) ระยะที่ ๑ โครงการจังหวัดเพชรบุรี (โพไร่หวาน) โครงการจังหวัดเชียงใหม่ โครงการจังหวัดนครสวรรค์ ๒ ระยะที่ ๒ ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของเป้าหมาย ๑๑ เดือน และร้อยละ ๙๗ ของเป้าหมายทั้งปี

๒) **โครงการอาคารเช่าสำหรับผู้มีรายได้น้อย ปี ๒๕๖๐** ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดทำโครงการแล้วเสร็จและอยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดโครงการนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาโครงการฯ ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของเป้าหมาย ๑๑ เดือน และร้อยละ ๙๕ ของเป้าหมายทั้งปี

(๔.๑.๓) **โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง** ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ การก่อสร้างอาคารพักอาศัยแปลง G ระยะที่ ๑ สามารถทำได้ร้อยละ ๒๒.๑๔ ซึ่งเร็วกว่าแผน และได้เตรียมดำเนินโครงการระยะที่ ๒ ระยะที่ ๓ และระยะที่ ๔ ในการพัฒนารองรับผู้อยู่อาศัยเดิมเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีและศึกษาแนวทางการร่วมทุนกับเอกชนเพื่อพัฒนาพื้นที่รองรับผู้อยู่อาศัยใหม่ ซึ่งภาพรวมทั้งโครงการจะใช้เวลาดำเนินการ ๘ ปี รวมทั้งสิ้น ๒๐,๒๙๒ หน่วย รวมทั้งจัดอบรมให้ความรู้การย้ายขึ้นอาคารใหม่ (กลุ่มผู้อยู่อาศัย ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยติดเตียง) การคัดแยกขยะสิ่งของเหลือใช้ และการปฏิบัติตามกฎ/ระเบียบในโครงการ

(๔.๑.๔) **โครงการบ้านข้าราชการ**

๑) **โครงการบ้านสวัสดิการข้าราชการ (เช่าซื้อ)** (จำนวน ๓,๐๐๐ ครัวเรือน) ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานในปี ๒๕๖๐ โดยจะจัดทำโครงการนำร่องจังหวัดสงขลาและปัตตานี จำนวน ๒ โครงการ ๖๐๖ หน่วย ประกอบด้วย จังหวัดสงขลา จำนวน ๔๙๑ หน่วย และจังหวัดปัตตานี จำนวน ๑๑๕ หน่วย ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของเป้าหมาย ๑๑ เดือน และร้อยละ ๑๐๐ ของเป้าหมายทั้งปี

๒) **โครงการบ้านพักข้าราชการ (บ้านหลวง)** (จำนวน ๑๐,๐๐๐ หน่วย) ในปี ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการโครงการฯ ของ ๕ หน่วยงาน คือ กองทัพไทย กองทัพบก กองทัพอากาศ กองทัพเรือ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๕,๐๙๙ หน่วย ตามแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๐ กำหนดเป้าหมายอีกจำนวน ๑๐,๐๐๐ หน่วย ซึ่ง ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างสรุปความต้องการที่อยู่อาศัยและพื้นที่การจัดทำโครงการฯ จากส่วนราชการ (๑๙ กระทรวง ๑ สำนัก) โดยมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของเป้าหมาย ๑๐ เดือน และร้อยละ ๘๕ ของเป้าหมายทั้งปี

(๔.๑.๕) **โครงการบ้านประชารัฐ** เพื่อสนับสนุนประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย ข้าราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีรายได้ไม่แน่นอนหรืออาชีพอิสระที่ไม่เคยมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยมาก่อน ให้สามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองในราคาที่ไม่สูงนัก โดยธนาคารอาคารสงเคราะห์ สนับสนุนสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (Post Finance) ธนาคารออมสินสนับสนุนสินเชื่อเงื่อนไขผ่อนปรนทั้งสินเชื่อก่อสร้างโครงการ (Pre Finance) และสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (Post Finance) และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สนับสนุนสินเชื่อเงื่อนไขผ่อนปรนสินเชื่อก่อสร้างโครงการ (Pre Finance)

(๔.๑.๖) **โครงการบ้านธนารักษ์ประชารัฐ** เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนที่ปัจจุบันไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองบนที่ดินราชพัสดุ ในระดับราคาไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีที่อยู่อาศัยเป็นการชั่วคราวและให้ผู้ที่ต้องการซ่อมแซมและหรือต่อเติมที่อยู่อาศัยที่ปลูกสร้างบนที่ดินราชพัสดุ ในวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีผลการดำเนินการ จำแนกเป็น**กรณีการปลูกสร้างที่อยู่อาศัยใหม่** กรมธนารักษ์ได้เปิดประกวดราคาโครงการบ้านธนารักษ์ประชารัฐ เพื่อหาผู้ประกอบการลงทุนก่อสร้างโครงการและได้เปิดรับจองโครงการบ้านธนารักษ์ประชารัฐ ตั้งแต่วันที่ ๑๙-๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนลงทะเบียนจอง จำนวน ๒,๓๒๒ ราย และมีผลการดำเนินงาน ๑) **โครงการเช่าระยะสั้น (Rental)** ที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ กท.๕๐๕๐

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ ๒-๑-๔๘ ไร่ รูปแบบอาคารพักอาศัย ๘ ชั้น จำนวน ๔๓๒ หน่วย คณะกรรมการนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (คจร.) ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำรายงานผลกระทบต่อสภาพการจราจรแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ของรัฐลงทะเบียนจอง จำนวน ๗๓๑ ราย และ ๒) **โครงการเช่าระยะยาว (Leasehold)** ที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ พบ. ๒๖๐ และ พบ. ๒๖๑ ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เนื้อที่ ๒๙-๓-๕ ไร่ และ ๒๒-๑-๗๙ ไร่ ตามลำดับ รูปแบบทาวน์เฮาส์ ๒ ชั้น จำนวน ๖๖๐ หน่วย เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้อนุญาตการก่อสร้างแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง มีเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนลงทะเบียนจอง จำนวน ๑,๐๗๘ ราย ส่วน**กรณีการซ่อมแซมและหรือต่อเติมที่อยู่อาศัยบนที่ดินราชพัสดุ** มีผู้เช่าที่ราชพัสดุสนใจสอบถามโครงการแล้ว ๒,๒๓๕ ราย และกรมธนารักษ์ได้ออกหนังสือรับรองการเป็นผู้เช่า จำนวน ๒๐๕ ราย เพื่อให้ผู้เช่ายื่นขอสินเชื่อจากธนาคารอาคารสงเคราะห์และธนาคารออมสิน

(๔.๑.๗) **โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง** ได้เจรจากับประชาชนในพื้นที่ในการย้ายที่อยู่อาศัยและจัดหาที่อยู่อาศัยใหม่ให้แก่ประชาชนกลุ่มดังกล่าวเพื่อแก้ไขปัญหาการรุกล้ำคูคลองโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแนวทางการจัดระบบสาธารณูปโภคและผังเมือง ซึ่งดำเนินการ ดังนี้

๑) **รื้อย้ายบ้านพักอาศัยรุกล้ำแนวลำคลอง** กำหนดเป้าหมายการรื้อย้ายบ้านพักอาศัยรุกล้ำแนวลำคลอง ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๓๓ ชุมชน ๓,๖๗๒ ครัวเรือน และแล้วเสร็จทั้ง ๕๒ ชุมชน รวม ๗,๐๘๑ ครัวเรือน ในสิ้นปี ๒๕๖๑ โดยดำเนินการรื้อย้ายบ้านและก่อสร้างบ้านมั่นคงแล้ว จำนวน ๒ ชุมชน อยู่ระหว่างรื้อย้ายและก่อสร้างอาคาร จำนวน ๑๕ ชุมชน และอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างแนวเขื่อนส่วนที่มีบ้านประชาชนรุกล้ำความยาวประมาณ ๑๓ กิโลเมตร และแนวก่อสร้างเขื่อนส่วนที่มีปัญหาชุมชนรุกล้ำเขตลำคลอง จำนวน ๕๐ ชุมชน ความยาวประมาณ ๓๒ กิโลเมตร

๒) **ดำเนินโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง** ซึ่งอยู่ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๘) ซึ่งเป็นการดำเนินโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง ๗๔ ชุมชน ๒ คลอง (คลองลาดพร้าวและคลองเปรมประชากร) ๑๑,๐๐๔ ครัวเรือน ในระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) และมีการปรับแผนการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่บริเวณคลองลาดพร้าวและคลองบางซื่อ ๕๒ ชุมชน ๗,๐๘๑ ครัวเรือน ให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๑ เพื่อให้เกิดพื้นที่ที่มีรูปธรรมความสำเร็จในคลองลาดพร้าวและคลองบางซื่อและขยายผลไปสู่การพัฒนาในพื้นที่คลองเปรมประชากรต่อไป โดยในพื้นที่**คลองลาดพร้าว** จำนวน ๔๕ ชุมชน ๖,๖๐๘ ครัวเรือน จากการพัฒนาโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองตั้งแต่ต้นปี ๒๕๕๙ มีการจัดตั้งสหกรณ์จดทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ๑๙ แห่ง จากเป้าหมายตั้งสหกรณ์ ๒๐ แห่ง มีการเช่าที่ดินราชพัสดุเพื่อที่อยู่อาศัย จำนวน ๒๘ ชุมชน ซึ่ง ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ สามารถดำเนินการสร้างบ้านแล้วเสร็จใน ๑๒ ชุมชน จำนวน ๘๓๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๕ ของเป้าหมายปี ๒๕๖๐ มีบ้านที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๔๐๔ หลัง จาก ๑๗ ชุมชน รวมบ้านสร้างเสร็จและอยู่ระหว่างก่อสร้าง ๑,๒๔๓ หลัง คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๕ ของเป้าหมายปี ๒๕๖๐ ทั้งนี้ ยังไม่รวมพื้นที่ที่พร้อมจะก่อสร้างในกรณีการซื้อที่ดินใหม่และการรื้อย้ายแล้วเสร็จอีก ๖ ชุมชน ๗๒๒ ครัวเรือน รวมเป็นครัวเรือนทั้งหมดที่ดำเนินการได้ ๑,๙๖๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๑ ของเป้าหมายปี ๒๕๖๐ (เป้าหมาย ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๓๐ ชุมชน ๒,๐๒๕ ครัวเรือน) โดยตั้งเป้าหมายความสำเร็จ ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๓๐ ชุมชน ๒,๐๒๕ ครัวเรือน และในเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๓๓ ชุมชน ๓,๖๗๒ ครัวเรือน ซึ่งจะดำเนินการแล้วเสร็จรวมทั้งหมด ๕๒ ชุมชน ๗,๐๘๑ ครัวเรือน ในสิ้นปี ๒๕๖๑ **คลองบางซื่อ** เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นพื้นที่ติดต่อกับคลองลาดพร้าว มีเป้าหมาย ๗ ชุมชน จำนวน ๔๗๓ ครัวเรือน เป้าหมายการจัดตั้งสหกรณ์ จำนวน ๑ แห่ง ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดตั้งสหกรณ์

(๔.๑.๘) **โครงการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยเพื่อคนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี** “ปทุมธานีโมเดล” เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกชุมชนริมคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นไปตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในเรื่องการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดรุกล้ำแนวคลองและทางระบายน้ำ และเพื่อสร้างความมั่นคงในที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ให้แก่ผู้อยู่อาศัยในชุมชนคลองหนึ่งเดิม พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกด้านอย่างทั่วถึง ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม โดยมีเป้าหมาย ๑๖ ชุมชน ๑,๐๘๔ ครัวเรือน ซึ่งได้ดำเนินการถอนสภาพที่ดินสาธารณะให้เป็นที่ราชพัสดุเพื่อดำเนินโครงการอาคารอยู่อาศัย และมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด คณะทำงานระดับเขตเทศบาล และศูนย์ปฏิบัติการที่อยู่อาศัยปทุมธานีโมเดล เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑) **การพัฒนาบนที่ดินราชพัสดุ** ๓๐ ไร่ ตรงข้ามมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยสนับสนุนให้ชุมชนรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาที่อยู่อาศัย เกิดการรวมกลุ่มออมทรัพย์ และได้รับการสนับสนุนการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค งบอุดหนุนที่อยู่อาศัย และสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย มีรูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นอาคารสูง ๒-๓ ชั้น มีแผนการดำเนินการก่อสร้าง ๓ ระยะ จำนวน ๑๒ อาคาร รองรับกลุ่มเป้าหมายรวม ๔๖๓ ครัวเรือน ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ได้มีพิธียกเสาเอกก่อสร้างอาคาร ระยะที่ ๑ จำนวน ๑๔๙ ครัวเรือน และมีแผนการก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑

๒) **จัดซื้อที่ดินใหม่และพัฒนาที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการบ้านมั่นคง** จำนวน ๒ ชุมชน ๑๑๔ ครัวเรือน ได้แก่ ๑) ชุมชนแก้วนิมิตร จำนวน ๑๐๐ ครัวเรือน ดำเนินการก่อสร้างบ้านแล้วเสร็จ และได้มีพิธีส่งมอบบ้านประชารัฐสหกรณ์บ้านมั่นคงไทยมุสลิมสามัคคี จำกัด เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ โดยมี พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี และ ๒) ชุมชนหมู่ ๖ เจริญสุข จำนวน ๑๔ ครัวเรือน ซึ่งได้มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ พิจารณาซื้อที่ดินใหม่ และร่วมกันออกแบบวางผังชุมชน โดยที่ดินที่ชุมชนได้เลือกไว้สามารถรองรับการสร้างบ้านใหม่ได้จำนวน ๒๕ ครัวเรือน ขณะนี้ได้มีกระบวนการสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานและหาผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มเติม

(๔.๒) **การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ** คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบเรื่องการบริหารงานเพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน เพื่อลดปัญหาเจ้าหนี้นอกระบบที่ผิดกฎหมาย ทำให้ลูกหนี้นอกระบบได้รับการบรรเทาความเดือดร้อนและเพิ่มคุณภาพชีวิต รวมถึงทำให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินโดยง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น รู้จักบริหารจัดการทางการเงิน และตระหนักถึงภัยของหนี้นอกระบบ และทำให้หน่วยงานภาครัฐมีการประสานการทำงานที่ดีเพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนเรื่องหนี้นอกระบบให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ภาครัฐมีฐานข้อมูลด้านหนี้นอกระบบเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายต่อไป โดยมีการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภาคีใน ๕ มิติ ดังนี้

(๔.๒.๑) **ดำเนินการอย่างจริงจังกับเจ้าหนี้นอกระบบที่ผิดกฎหมาย** เปิดช่องทางให้เจ้าหนี้นอกระบบจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อย ทั้งสินเชื่อส่วนบุคคล (Personal Loan) สินเชื่อนาโนไฟแนนซ์ และสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์) ซึ่งเป็นสินเชื่อรายย่อยประเภทใหม่ภายใต้การกำกับของกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ ได้ตราพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเพิ่มโทษสำหรับเจ้าหนี้นอกระบบที่เรียกเก็บดอกเบี้ยเกินกฎหมายกำหนดให้สูงขึ้นซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐ และดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการปล่อยเงินกู้เกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดและการทวงหนี้โดยใช้ความรุนแรงมาโดยตลอด ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืนและมีมาตรการกำชับการปฏิบัติจับกุมผู้ปล่อยเงินกู้ผิดกฎหมาย ทั้งเป็นรายบุคคล นิติบุคคล หรือกลุ่มอิทธิพลผู้เป็นนายทุน ซึ่งมีการจับกุม ดังนี้

หน่วย : ราย

ลักษณะคดี		ปีงบประมาณ		
		๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
ประกอบธุรกิจสินเชื่อโดยไม่ได้รับอนุญาต	ผู้ติดตามทวงหนี้	๗๗	๓๔	๗๐
	บุคคล กลุ่มคน ผู้สนับสนุน	๘๐	๑๖๕	๗๗
ให้ผู้อื่นยืมเงินโดยคิดอัตราดอกเบี้ยเกินกว่ากฎหมายกำหนด	ผู้ติดตามทวงหนี้	๕๕๙	๓๒๙	๓๑๐
	บุคคล กลุ่มคน ผู้สนับสนุน	๕๖๑	๑,๖๗๕	๑๖๑

(๔.๒.๒) **เพิ่มช่องทางการเข้าถึงสินเชื่อในระบบ** เช่น จัดตั้งหน่วยธุรกิจ (Business Unit) ด้านการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบและกำหนดให้มีสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์เพื่อให้ประชาชนรายย่อยที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายฉุกเฉินสามารถกู้ยืมเงินในระบบได้ง่ายและรวดเร็ว โดยให้กู้ยืมทั้งแบบมีหรือไม่มีหลักประกัน ณ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๐ มีนิติบุคคลยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ ๓๖๙ ราย (จาก ๖๓ จังหวัด) ในจำนวนนี้มีผู้ได้รับอนุญาตแล้ว ๑๕๓ ราย (จาก ๔๖ จังหวัด) เปิดดำเนินการแล้ว ๘๓ ราย (จาก ๓๖ จังหวัด) ทั้งนี้ มีการอนุมัติสินเชื่อแก่ประชาชนแล้ว ๑,๓๓๖ ราย เป็นเงิน ๔๒.๑๙ ล้านบาท นอกจากนี้ ธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้มีผลิตภัณฑ์สินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน ในวงเงินธนาคารละ ๕,๐๐๐ ล้านบาท รวมเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบให้กับประชาชนที่มี

การประกอบอาชีพ และ/หรือเกษตรกรที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายฉุกเฉิน โดยให้กู้ยืมในวงเงินรายละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๐.๘๕ ต่อเดือน ซึ่ง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ ได้มีการอนุมัติสินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินแก่ประชาชนแล้ว จำนวน ๑๕๒,๓๘๑ ราย เป็นเงิน ๖,๘๘๙ ล้านบาท

(๔.๒.๓) **ลดภาระหนี้นอกระบบโดยการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้** โดยจัดให้มีจุดให้คำปรึกษาปัญหาหนี้นอกระบบ ณ สาขาของธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ เพื่อช่วยดูแลให้คำปรึกษาแก่ประชาชนในเบื้องต้นและช่วยนำลูกหนี้นอกระบบเข้าสู่กลไกการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ของคณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบใน ๗๗ จังหวัด เพื่อให้เกิดมูลหนี้ที่เป็นธรรมก่อนที่ธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจะได้พิจารณารีไฟแนนซ์สินเชื่อเข้าสู่ในระบบให้ตามศักยภาพของลูกหนี้แต่ละรายต่อไป ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ มีการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบ ๕๑๙ เรื่อง

(๔.๒.๔) **เพิ่มศักยภาพของลูกหนี้นอกระบบ** ลูกหนี้นอกระบบที่ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้หรือมีความสามารถในการชำระหนี้ต่ำ จะได้รับการสนับสนุนฟื้นฟูอาชีพ ผ่านกลไกของคณะอนุกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการหารายได้ของลูกหนี้นอกระบบใน ๗๗ จังหวัด โดยจะได้รับการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม ปลูกฝังความรู้และวินัยทางการเงิน รวมถึงฝึกอบรมอาชีพหรือทักษะฝีมือแรงงานอย่างเข้มข้น ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้กลับไปเป็นหนี้นอกระบบอีก

(๔.๒.๕) **สนับสนุนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรการเงินชุมชนที่เกี่ยวข้อง** โดยมีการส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบผ่านเครือข่ายองค์กรการเงินชุมชนต่าง ๆ เผยแพร่ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการบริหารจัดการทางการเงินส่วนบุคคลแก่ประชาชนฐานราก ประชาสัมพันธ์ช่องทางที่ประชาชนจะขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาหนี้นอกระบบจากหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงสร้างและพัฒนาฐานข้อมูลเกี่ยวกับหนี้นอกระบบของประชาชนต่อไป

(๔.๓) **มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมืองตามแนวทางประชารัฐ** ได้ดำเนินการ ๓ มาตรการ ได้แก่

(๔.๓.๑) มาตรการสินเชื่อประชารัฐเพื่อประชาชน โดยให้สินเชื่อผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยทั่วไป เช่น พ่อค้า แม่ค้า ผู้ให้บริการรถรับจ้างสาธารณะ หรือผู้รับจ้างให้บริการทั่วไป รายละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ แก้ปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนในการดำรงชีพ และชำระหนี้สินอื่น ๆ รวมทั้งหนี้นอกระบบ โดยธนาคารออมสินอนุมัติสินเชื่อทั้งหมด ๓๗,๙๓๖ ราย เป็นจำนวนเงิน ๑,๔๖๕ ล้านบาท

(๔.๓.๒) มาตรการประชารัฐเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินประชาชนภายใต้นโยบายรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ลูกค้าของธนาคารออมสินที่ใช้บริการสินเชื่อและอยู่ระหว่างการผ่อนชำระคืนที่มีความประสงค์จะขอพักชำระหนี้ชั่วคราวหรือขอขยายระยะเวลาชำระหนี้เพื่อลดภาระรายจ่าย โดยธนาคารออมสินอนุมัติให้พักชำระหนี้หรือขยายเวลาชำระหนี้ ๑๐,๓๙๐ ราย ๖,๔๒๑.๘๗ ล้านบาท

(๔.๓.๓) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาอาชีพและสร้างความรู้ทางการเงินแก่ผู้ประกอบอาชีพรายย่อยในชุมชนเมือง บุคคลในครอบครัวของประชาชนฐานราก และการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย ผู้ประกอบการอิสระ หรือผู้ที่สนใจเข้ารับการอบรม จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ ครอบครัว ครอบครัวละ ๑ คน กระจายตามพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งนี้ มีการจัดอบรมตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๙ และดำเนินการสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ โดยได้จัดอบรมให้แก่บุคคลในครอบครัวของประชาชนรายย่อยครบจำนวนแล้ว ๑๕๐,๐๐๐ ราย

(๔.๔) **สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ** ใช้ความร่วมมือของหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน องค์กรพัฒนาภาคเอกชน เครือข่ายภาคีพัฒนาต่าง ๆ และภาคประชาสังคมขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยได้มีการออกแบบกลไกธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) เกิดการจัดตั้งบริษัท ประชารัฐรักสามัคคี (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ประชารัฐรักสามัคคี จังหวัด จำกัด ซึ่งได้มีการจัดตั้งครบแล้วทั้ง ๗๖ จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) เพื่อร่วมสร้างสัมมาชีพเต็มพื้นที่ให้เกิดขึ้นในแต่ละจังหวัด และมีบริษัท ประชารัฐรักสามัคคี (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด เป็นกลไกขับเคลื่อนการทำงานในพื้นที่โดยทำงานร่วมกับบริษัท ประชารัฐรักสามัคคี จังหวัด ๖๗ จังหวัด และบริษัท ประชารัฐรักสามัคคี (ประเทศไทย) จำกัด เน้นขับเคลื่อนเศรษฐกิจใน ๓ กลุ่มงาน ได้แก่ เกษตรอินทรีย์ แปรรูป และการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ในปี ๒๕๕๙ ได้สนับสนุนให้สภาองค์กรชุมชนพัฒนาระบบงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน จำนวน ๑,๕๔๐ ตำบล และพัฒนาการเชื่อมโยงเครือข่าย (Cluster) การพัฒนาเศรษฐกิจระดับตำบลและระดับจังหวัดในหลากหลายประเด็น นอกจากนั้นได้มีการจัดทำ “คู่มือการส่งเสริมการพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานราก” จำนวน ๒,๐๐๐ ชุด เผยแพร่สู่สาธารณะและขบวนองค์กรชุมชนเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาและแนวทางการดำเนินงานต่อไป รวมถึงได้พัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการทำงานเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน นำไปสู่การเชื่อมโยงความร่วมมือ เกิดเป็นเครือข่ายเพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนา

ในปี ๒๕๖๐ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชนฐานรากบนวิถีเศรษฐกิจพอเพียง เป้าหมาย ๕๐๐ ตำบล ภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง โดยมุ่งยกระดับพื้นที่รูปธรรมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากระดับตำบล ตลอดจนเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มผู้ประกอบการทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงประเด็น (Cluster) และสร้างกลไกการบริหารจัดการร่วมกับภาคีพัฒนาต่าง ๆ โดยแต่ละภาคได้มีกระบวนการคัดเลือกพื้นที่รูปธรรมต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน และมีการอนุมัติงบประมาณโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชนฐานรากในพื้นที่รูปธรรมแล้วใน ๖๖ จังหวัด จำนวน ๔๙๑ ตำบล

ทั้งนี้ การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชนโดยขบวนองค์กรชุมชนในปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐ มีการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่รูปธรรมระดับตำบลและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มผู้ประกอบการทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงประเด็น (Cluster) โดยขบวนองค์กรชุมชนมีการวิเคราะห์พื้นที่ ทุน ทรัพยากร กลุ่มเครือข่าย และระบบเศรษฐกิจในชุมชน เกิดแผนพัฒนาเศรษฐกิจทุนชุมชนระดับตำบลจากความร่วมมือของเครือข่ายชุมชนและภาคีพัฒนาในพื้นที่ เกิดพื้นที่รูปธรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน จำนวน ๕๑๓ ตำบล ใน ๖๗ จังหวัด โดยมีการขยายภาคีความร่วมมือในการดำเนินงานที่กว้างขวางและหลากหลายเพิ่มขึ้นร่วมกับภาครัฐ ประชาสังคม และภาคเอกชนในพื้นที่

นอกจากนี้ ได้มีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเป้าหมายโดยคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมจังหวัด และบริษัท ประชารัฐรักสามัคคี จังหวัด ๒,๘๔๕ กลุ่ม ได้แก่ ด้านการเกษตร ๗๙๑ กลุ่ม ด้านการแปรรูป ๑,๔๑๘ กลุ่ม และด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน ๖๓๖ กลุ่ม มีกลุ่มเป้าหมายที่ดำเนินการแล้วก่อให้เกิดรายได้เพิ่ม ๑,๙๕๑ กลุ่ม เป็นเงิน ๑,๐๖๙,๓๒๗,๐๘๐ บาท มีจำนวนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานภาพรวมทั้งสิ้น ๓๖๒,๓๑๖ คน รวมทั้งได้คัดเลือกบริษัท ประชารัฐรักสามัคคี จังหวัด เพื่อเข้ารับรางวัลผู้นำอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน ณ ประเทศมาเลเซีย โดยบริษัท ประชารัฐรักสามัคคี จังหวัดภูเก็ต ได้รางวัลชนะเลิศ ส่วนรางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๑-๔ คือ บริษัท ประชารัฐรักสามัคคี จังหวัดเพชรบุรี นครสวรรค์ บุรีรัมย์ พะเยา และนนทบุรี ตามลำดับ

(๕) **กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและคนไร้บ้าน**

(๕.๑) **ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนไร้บ้าน** เพื่อฟื้นฟูศักยภาพบุคคลและสร้างชุมชนคนไร้บ้าน ช่วยเหลือให้คนไร้บ้านกลับคืนสู่สังคม สามารถเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและสังคม รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายคนไร้บ้านให้มีความเข้มแข็ง มีการสร้างและพัฒนาศูนย์คนไร้บ้านที่ดำเนินการโดยเครือข่ายคนไร้บ้าน เพื่อดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูศักยภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ ร่วมกัน โดยเป็นแผนงานระยะ ๒ ปี ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑ ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๖๙๘ ครัวเรือน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดเชียงใหม่ และขอนแก่น ซึ่งได้ดำเนินการ ดังนี้

(๕.๑.๑) **สร้างภาคีเครือข่ายการสำรวจคนไร้บ้าน**เพื่อร่วมดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อมูลคนไร้บ้านโดยประกอบด้วยหลายภาคส่วนซึ่งเครือข่ายได้มีการประชุมร่วมกัน ๓ ครั้ง เพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการจัดทำข้อมูลคนไร้บ้านและสร้างการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ รวม**ทั้งขึ้นทะเบียนรับรองคนไร้บ้านผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน** โดยเครือข่ายคนไร้บ้านได้ดำเนินการสืบค้นหลักฐาน จัดทำข้อมูลคนไร้บ้านผู้อยู่ในเงื่อนไขทำบัตรประชาชนได้ จากนั้นประสานกับหน่วยงานเพื่อพาไปทำบัตรประชาชนแล้ว จำนวน ๖๖ ราย

(๕.๑.๒) **จัดตั้งสมาคมคนไร้บ้าน** ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชนของเครือข่ายคนไร้บ้านเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนไร้บ้านในพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดเชียงใหม่ และขอนแก่น

โดยกลุ่มคนไร้บ้านมีบทบาทหลักในการบริหารจัดการกิจกรรมของตนเอง ส่งเสริมให้เกิดการออมเพื่อสวัสดิการ และการออมเพื่อที่อยู่อาศัย รวมถึงมีการจัดทำแผนพัฒนาและเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับกลไกต่าง ๆ ในระดับพื้นที่

(๕.๑.๓) **จัดตั้งกองทุนกลางเครือข่ายคนไร้บ้านกรุงเทพมหานคร** จากเงินสมทบของเครือข่ายคนไร้บ้าน โดยเป็นรายได้จากกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ของคนไร้บ้าน เช่น กลุ่มเกษตร กลุ่มช่าง และกลุ่มเก็บของเก่า รวมกับเงินบริจาคจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยกองทุนจะใช้ช่วยเหลือสมาชิกที่เจ็บป่วย เป็นเงินออมทรัพย์เพื่อกู้ยืม และบางส่วนนำไปสมทบเป็นค่าเช่าที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์คนไร้บ้านบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร รวมถึงเกิดการจัดตั้งกลุ่มอาชีพคนไร้บ้าน เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาชีพในระยะยาว โดยมีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในรูปแบบของห้างหุ้นส่วนจำกัดคนไร้บ้าน

(๕.๑.๔) **ดำเนินการปรับปรุงศูนย์คนไร้บ้านสุวิทย์ วัดหนู เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร** รองรับกลุ่มคนไร้บ้าน ๑๒๐ ครัวเรือน เพื่อเป็นสถานที่ที่คนไร้บ้านรวมตัวกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาศักยภาพและการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยกลุ่มคนไร้บ้านมีการบริหารจัดการตนเอง สร้างกติกาการอยู่ร่วมกันและดำเนินกิจกรรมหลากหลาย เช่น การรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน การปลูกผักสวนครัว ตั้งศูนย์รับซื้อขยะรีไซเคิล กิจกรรมเพื่อสร้างอาชีพ นอกจากนี้ อยู่ระหว่างดำเนินการสร้างศูนย์คนไร้บ้านเชียงใหม่

๓.๑.๒ ดำเนินงานช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาทางสังคม

(๑) **ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิต** โดยให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยเฉพาะเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ ผ่านศูนย์ช่วยเหลือสังคม (One Stop Crisis Center: OSCC) ซึ่งระหว่างวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗-๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ได้รับการแจ้งเหตุทั้งสิ้น ๒๑๙,๔๘๑ กรณี จาก ๓ ช่องทาง ได้แก่ รับทางสายด่วน จำนวน ๒๐๗,๓๒๗ กรณี รับทาง Walk-in จำนวน ๒,๗๘๔ กรณี และรับทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) จำนวน ๙,๓๗๐ กรณี

(๒) **เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัว เช่น โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลไกศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน** โดยสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้และพัฒนาศักยภาพทีมวิทยากรด้านครอบครัวระดับจังหวัด (๑๒ จังหวัด) ทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อนำไปเผยแพร่ต่อในพื้นที่ ทั้งเรื่องการเตรียมความพร้อมก่อนสมรส การเตรียมความพร้อมสำหรับพ่อแม่มือใหม่ การส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว การเสริมสร้างคุณค่าให้ผู้สูงอายุในครอบครัว และ**โครงการขับเคลื่อนนโยบายยุทธศาสตร์ครอบครัว** โดยจัดประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติและการจัดงานวันแห่งครอบครัว ภายใต้แนวคิด “family Comes First : ครอบครัวต้องมาก่อน” มีผู้แทนครอบครัว ครอบครัวผู้ได้รับรางวัล หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และ NGOs เข้าร่วมประชุม

(๓) **ออกมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม** เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งกิจการที่ทำประโยชน์ให้แก่คนในชุมชน เช่น การสร้างงาน การช่วยเหลือสังคม โดยไม่มีการแบ่งปันผลกำไร และจะต้องนำผลกำไรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ไปลงทุนในกิจการ หรือใช้เพื่อผลประโยชน์ของเกษตรกร ผู้ยากจน คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส หรือใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมอื่น ๆ โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสามารถหักรายจ่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญของวิสาหกิจเพื่อสังคมตามจำนวนที่ลงทุนจริง และสามารถหักรายจ่ายเงินที่มอบให้หรือทรัพย์สินที่โอนให้วิสาหกิจเพื่อสังคมนำไปใช้ในกิจการหรือใช้เพื่อประโยชน์ของสังคมโดยไม่มีค่าตอบแทนตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่เมื่อรวมกับรายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๒ ของกำไรสุทธิก่อนหักรายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะ ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

๓.๒ การพัฒนาระบบการออม

๓.๒.๑ ส่งเสริมการออมภาคประชาชนผ่านกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญให้แก่แรงงานนอกระบบ ๒๕ ล้านคน ที่มีอายุ ๑๕-๖๐ ปี ให้มีโอกาสสะสมเงินออมตั้งแต่วัยทำงานและมีรายได้ในลักษณะเงินบำนาญ รวมทั้งจะรับโอนผู้ประกันตนและเงินของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ กรณีบำนาญชราภาพทั้งหมดที่แสดงความจำนงเป็นสมาชิกของกองทุนการออมแห่งชาติ โดยสมาชิกมีสิทธิส่งเงินสะสมเข้ากองทุนไม่น้อยกว่าครั้งละ ๕๐ บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่งไม่เกิน ๑๓,๒๐๐ บาท โดยจะได้รับเงินสมทบจากรัฐตามระดับอายุของสมาชิกและเป็นอัตราส่วนกับเงินสะสม ดังนี้

อายุสมาชิก	อัตราเงินสมทบต่อเงินสะสม	เงินสมทบสูงสุด ที่จะกำหนดโดยกฎกระทรวง
ไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๓๐ ปี	ร้อยละ ๕๐	๖๐๐ บาท/ปี
มากกว่า ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี	ร้อยละ ๘๐	๙๖๐ บาท/ปี
มากกว่า ๕๐ ปี แต่ไม่เกิน ๖๐ ปี	ร้อยละ ๑๐๐	๑,๒๐๐ บาท/ปี

ทั้งนี้ เมื่อสามารถส่งเงินสะสมตามเงื่อนไขที่กำหนด จะได้รับบำนาญตั้งแต่อายุครบ ๖๐ ปี ไปจนตลอดชีวิต และรัฐบาลจะรับประกันให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภท ๑๒ เดือน โดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ ๕ แห่ง ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ มีสมาชิกกองทุน จำนวน ๕๔๑,๒๔๘ ราย เป็นยอดสมาชิกที่โอนมาจากสำนักงานประกันสังคม จำนวน ๑๓,๕๐๔ ราย

ทั้งนี้ **ด้านเครือข่ายความร่วมมือ** กองทุนการออมแห่งชาติมุ่งพัฒนาและให้ความสำคัญกับการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อบูรณาการงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เช่น โครงการประชารัฐ : การส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุที่มีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพกลุ่ม บันทึกความร่วมมือการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ จำนวน ๑๗ หน่วยงาน สมัชชาแรงงานนอกระบบ นอกจากนี้ มีเครือข่ายความร่วมมือ เช่น สถาบันการเงินชุมชน จำนวน ๗๓ แห่งทั่วประเทศ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย สมาคมสวัสดิการชุมชนกรุงเทพมหานคร และชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนแห่งประเทศไทย

๓.๒.๒ ดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมการออมและการให้ความรู้ด้านการออมตามกลุ่มเป้าหมายพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

(๑) **โครงการส่งเสริมการออม : เครือข่ายองค์กรการเงินชุมชน (Microfinance)** เช่น **เครือข่ายสถาบันการเงินชุมชน** ขยายระยะเวลาบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ของสถาบันการเงินชุมชนในการรับสมาชิกและส่งเงินออมต่อเนื่องสิ้นสุดเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ ดำเนินโครงการส่งเสริมการออมเงินอย่างยั่งยืนกับเครือข่ายองค์กรการเงินชุมชนโดยมีสถาบันการเงินชุมชนที่อยู่ภายใต้การดูแลของธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเป็นเครือข่ายในการรับสมาชิกและส่งเงินสะสมกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน ๗๓ แห่ง **จัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้เรื่องบำนาญผ่านระบบออมทรัพย์**เพื่อการผลิตโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด จัดกิจกรรมใน ๔ ภูมิภาค ซึ่งดำเนินการในจังหวัดนำร่องตามโครงการผู้ว่าฯ ชวนออม ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สงขลา

ขอนแก่น อุบลราชธานี แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ พิษณุโลก อุตรดิตถ์ อยุธยา และชลบุรี และกองทุนการออมแห่งชาติ ได้**ลงนามบันทึกความร่วมมือกับสมาคมสวัสดิการชุมชนกรุงเทพมหานคร** เพื่อส่งเสริมการออมอย่างยั่งยืนให้สมาชิกในชุมชนภายใต้สมาคมสวัสดิการชุมชนกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๖ โซน ใน ๕๐ เขตของกรุงเทพมหานคร ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการออมเงินเพื่อการชราภาพและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับตามกฎหมายของกองทุนการออมแห่งชาติ

(๒) **โครงการส่งเสริมการออมในสถาบันการศึกษา** โดยดำเนินกิจกรรม “NSF Camp HUB ตลาดนัดรีไซเคิลเพื่อการออม” ซึ่งมีแนวคิดว่า “บรรจุภัณฑ์เป็นวัตถุดิบมีมูลค่าที่สามารถแปลงเป็นเงินออมได้” รวมถึงการสร้างพื้นฐานและปลูกฝังวิธีคิดให้กับเยาวชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งและเตรียมความพร้อมในการใช้ชีวิตภายใต้ค่านิยมการบริโภคของสังคมในยุคปัจจุบัน

(๓) **โครงการส่งเสริมการออมอื่น ๆ** เช่น การประกวดคำขวัญเนื่องในวันออมแห่งชาติประจำปี ๒๕๕๙ ชิงถ้วยรางวัลเกียรติยศของนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ออกบูทประชาสัมพันธ์ บรรยายให้ความรู้การออมเงินสำหรับผู้มีรายได้น้อย อบรมความรู้ทางการเงินโครงการพัฒนาหลักสูตรการสร้างวินัยและความรู้ทางการเงิน

๓.๒.๓ ดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ รวม ๑๙ ครั้ง วิทยุ รวม ๘๙ ครั้ง หนังสือพิมพ์ ๓๒๑ ข่าว สื่อออนไลน์ ๒๘๔ ข่าว และช่องทางการสื่อสารที่มีอยู่ในปัจจุบัน ประกอบด้วย ๑) สายด่วนเงินออม ๐๒ ๐๑๗ ๐๗๘๙ ๒) www.nsf.or.th / info@nsf.or.th และ ๓) Facebook/กองทุนการออมแห่งชาติ และ Line/Youtube นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ตามโอกาส

๓.๓ การพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชน ได้ดำเนิน**โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ** จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๓.๓.๑ ปี ๒๕๕๙ มีผู้ลงทะเบียนจำนวน ๘,๓๗๕,๓๘๓ คน มีผู้ผ่านคุณสมบัติจำนวน ๗,๗๑๕,๓๕๙ คน และได้กำหนดมาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อยและผู้ที่มิใช่เกษตรกรที่ได้ผ่านคุณสมบัติของโครงการฯ คือผู้ที่ไม่มีรายได้หรือมีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี ให้เงินช่วยเหลือ ๓,๐๐๐ บาทต่อคน และผู้ที่มีรายได้สูงกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ให้เงินช่วยเหลือ ๑,๕๐๐ บาทต่อคน โดยเป็นการโอนเงินเข้าบัญชีโดยตรง มีผู้ได้รับเงินโอนทั้งสิ้น ๗,๕๒๕,๓๖๓ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๕ ของจำนวนผู้มีสิทธิทั้งหมด และคิดเป็นจำนวนเงิน ๑๗,๔๖๙ ล้านบาท

๓.๓.๒ ปี ๒๕๖๐ ได้เปิดให้ประชาชนลงทะเบียนระหว่างวันที่ ๓ เมษายน-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีผู้มาลงทะเบียนทั้งสิ้น ๑๔,๑๗๖,๑๗๐ คน มีผู้ผ่านคุณสมบัติจำนวน ๑๑,๔๓๑,๖๘๑ คน และไม่ผ่านคุณสมบัติ ๒,๗๔๔,๔๘๙ คน ผู้ที่ผ่านคุณสมบัติจะได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งในบัตรจะมีสวัสดิการ ๒ หมวด ได้แก่ หมวดที่ ๑ บรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ประกอบด้วย ๑) การใช้บัตรเพื่อซื้อสินค้าจำเป็นเพื่อการบริโภค เพื่อการศึกษา เพื่อซื้อวัตถุดิบทางการเกษตร ในร้านธงฟ้า ในวงเงิน ๓๐๐ บาทต่อเดือน (สำหรับคนที่มีรายได้ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี)

และ ๒๐๐ บาทต่อเดือน (สำหรับคนที่มีรายได้เกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี) และ ๒) การใช้บัตรเพื่อซื้อแก๊สหุงต้ม ในวงเงิน ๔๕ บาทต่อ ๓ เดือน หมวดที่ ๒ บรรเทาค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ประกอบด้วย ๑) ใช้ชำระค่าโดยสารรถ ขสมก. ระบบ e-ticket/รถไฟฟ้า ในวงเงิน ๕๐๐ บาทต่อเดือน ๒) ใช้ซื้อตั๋วรถไฟ ในวงเงิน ๕๐๐ บาทต่อเดือน และ ๓) ใช้ซื้อตั๋วรถทัวร์ บขส. ในวงเงิน ๕๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดสวัสดิการ และการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน รวมทั้งสามารถกำกับติดตามค่าใช้จ่ายสวัสดิการต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

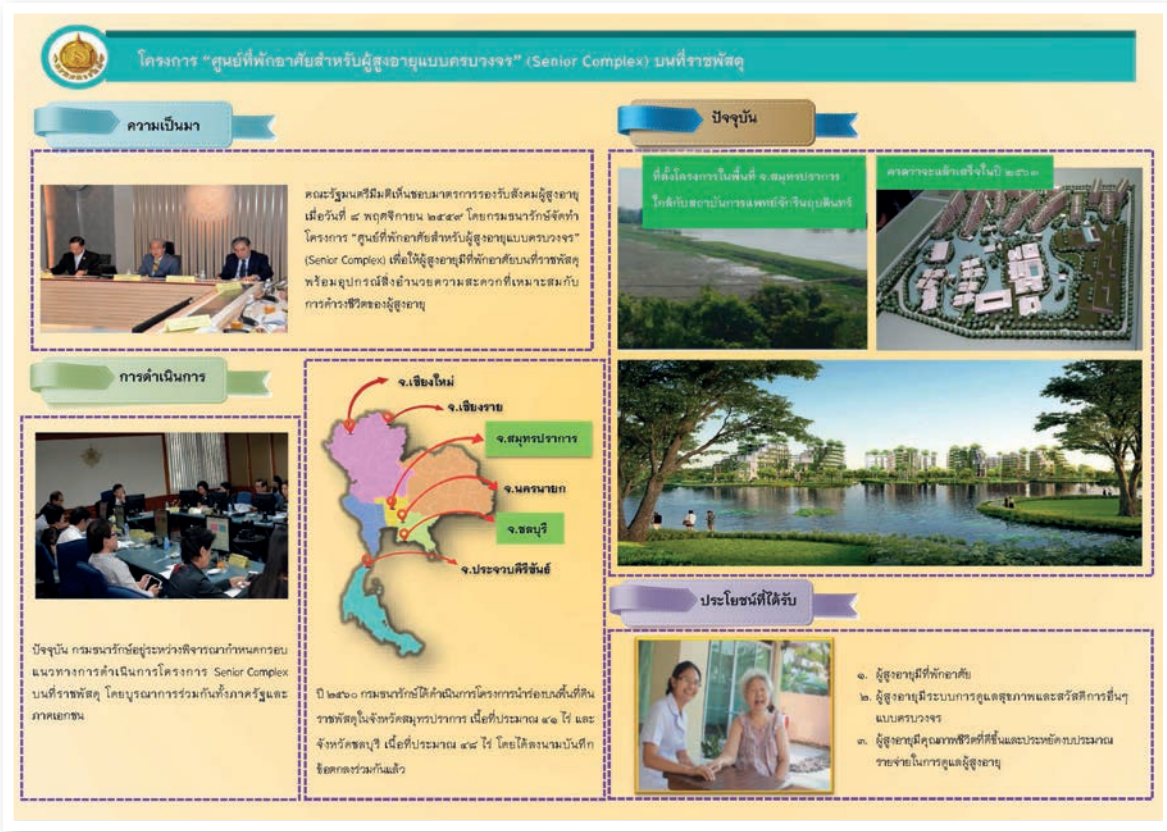

๔. ด้านการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

๔.๑ การดำเนินการตามมาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุแบบบูรณาการ ประกอบด้วย**มาตรการให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย** โดยนำเงินกองทุนผู้สูงอายุจ่ายเป็นเงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยโดยในเบื้องต้นจะจ่ายเงินเป็นรายเดือนให้แก่ผู้สูงอายุในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ และการจัดหาเงินเข้ากองทุนผู้สูงอายุ โดยการดำเนินโครงการบริจาคเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเข้ากองทุนผู้สูงอายุ รวมทั้งให้กองทุนผู้สูงอายุมีอำนาจจัดเก็บเงินบำรุงกองทุนจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ อนุมัติในหลักการร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อกำหนดให้กองทุนผู้สูงอายุมีอำนาจจัดเก็บเงินบำรุงกองทุนจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ซึ่งจัดเก็บในอัตราร้อยละ ๒ ของภาษีที่เก็บจากสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต และจัดสรรให้เป็นรายได้ของกองทุนปีงบประมาณละไม่เกิน ๔,๐๐๐ ล้านบาท

๔.๒ การจัดตั้งศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Senior Complex) ในที่ราชพัสดุ เช่น ดำเนิน “โครงการก่อสร้างศูนย์บริบาลผู้สูงอายุ” บนที่ดินราชพัสดุในตำบลพะวง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา พื้นที่ประมาณ ๑๕ ไร่ ขณะนี้ดำเนินการก่อสร้างใกล้จะเสร็จแล้ว นอกจากนี้ กรมธนารักษ์ได้ดำเนินการสำรวจที่ราชพัสดุที่มีศักยภาพมีความเหมาะสมเพื่อนำมาดำเนินโครงการนำร่องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีรูปแบบการดำเนินโครงการ ๒ รูปแบบ คือ ๑) บูรณาการกับภาครัฐ จำนวน ๒ พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดชลบุรีและสมุทรปราการ ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ กรมธนารักษ์ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงกับมหาวิทยาลัยมหิดล (โรงพยาบาลรามาธิบดี) เพื่อดำเนินโครงการศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุแบบครบวงจร บนที่ราชพัสดุที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ปัจจุบันอนุญาตให้มหาวิทยาลัยมหิดลเช่าที่ราชพัสดุบางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๔๑ ไร่ เพื่อดำเนินการศูนย์เรียนรู้และพัฒนาสุขภาวะผู้สูงอายุแบบครบวงจรและบริบาลผู้ป่วยระยะท้าย (Hospice Zone) ก่อน มีกำหนดระยะเวลา ๓๐ ปี นอกจากนี้ กรมธนารักษ์และกรมกิจการผู้สูงอายุได้ลงนามบันทึกข้อตกลงร่วมกันเพื่อดำเนินโครงการ “ศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุแบบครบวงจร” บนที่ราชพัสดุ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เนื้อที่ประมาณ ๔๘ ไร่ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ และ ๒) ภาคเอกชน (เปิดประมูล) ได้แก่ พื้นที่จังหวัดเชียงราย ประจวบคีรีขันธ์ และนครนายก โดยทั้งหมดอยู่ระหว่างดำเนินการ

๔.๓ โครงการบ้านกตัญญู ในปี ๒๕๖๐ กำหนดเป้าหมายดำเนินการพัฒนา ๒ โครงการ ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีและเชียงใหม่ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการกำหนดพื้นที่จัดทำโครงการฯ และพิจารณาแบบและปรับรูปแบบอาคารพักอาศัยให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ พร้อมประสานกับสถาบันการเงินที่มีผลิตภัณฑ์การเงิน “บ้านกตัญญู” คือ ธนาคารอาคารสงเคราะห์และธนาคารออมสิน

๔.๔ การพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย ได้ดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมชุมชนของการเคหะแห่งชาติให้ได้มาตรฐานและมีสิ่งแวดล้อมการอยู่อาศัยที่ดี จำนวน ๑๐๐ ชุมชน โดยในปี ๒๕๖๐ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน จำนวน ๑๐๐ ชุมชน ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ซึ่ง ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จ ๑๒๘ ชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๑๒๘ ของเป้าหมายทั้งปี นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินโครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อทุกคน โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดดำเนินการปรับปรุงบ้านแล้ว ๔๓๕ หลัง ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุปรับปรุงบ้านแล้ว ๘๕๐ แห่ง และปรับปรุงสถานที่ ๔๕ แห่ง

๔.๕ โครงการเสริมสร้างสังคมผู้สูงอายุไทยให้มีคุณภาพ มีการดำเนินการที่สำคัญ เช่น

๔.๕.๑ ดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ เช่น

(๑) **สนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพแก่ผู้สูงอายุผ่านกองทุนผู้สูงอายุ** ให้บริการกู้เงินรายบุคคลไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๗,๖๒๓ คน และกองทุนผู้สูงอายุได้สนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการที่ดำเนินงานด้านผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่ดีขึ้น จำนวน ๙๙ โครงการ

(๒) **จัดตั้งศูนย์จัดหางานให้แก่ผู้สูงอายุในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ** มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๗,๗๓๓ คน รวมทั้งการส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานสูงอายุเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเกษียณอย่างมีคุณภาพ มีแรงงานได้รับความรู้เพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยเกษียณอย่างมีคุณภาพ จำนวน ๗๐๐ คน

(๓) **ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ** ได้ดำเนินการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุแล้ว ๓๕,๓๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๘ ของเป้าหมาย (๓๙,๐๐๐ คน) โดยจำแนกเป็นภาครัฐ ๙,๑๒๐ คน อาชีพอิสระ ๑๙,๐๗๖ คน ภาคเอกชน ๗,๑๗๕ คน

๔.๕.๒ ดำเนินโครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก ให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนและประสบปัญหาความเดือดร้อนที่ยื่นรับขอความช่วยเหลือโดยมอบเงินสงเคราะห์ตามระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙-กรกฎาคม ๒๕๖๐ สนับสนุนเงินช่วยเหลือ จำนวน ๑๒,๗๐๐ ราย รวมเป็นเงิน ๒๘,๖๒๒,๘๐๐ บาท นอกจากนี้ได้สนับสนุนค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณีเพื่อให้การช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๑๑ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙-กรกฎาคม ๒๕๖๐ สนับสนุนค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี จำนวน ๑๑,๔๐๒ ราย เป็นเงิน ๒๒,๘๐๔,๐๐๐ บาท

๔.๕.๓ ดำเนินโครงการขยายผลส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุ โดยดำเนินการผลิตสื่อวีดิทัศน์การ์ตูน Animation เรื่อง สิทธิผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๘๕๓ แห่ง อำเภอ ๘๗๘ แห่ง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๗๖ จังหวัด ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จำนวน ๑๒ แห่ง รวมทั้งจัดพิมพ์คู่มือการดำเนินการช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง การจัดที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง และการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๒) และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

๔.๕.๔ ดำเนินโครงการส่งเสริมความร่วมมือกิจการเพื่อสังคมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนากลไกเครือข่ายส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมสำหรับผู้สูงอายุแบบบูรณาการ จำนวน ๔๐๐ องค์กร จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมพลังกลไกเครือข่ายชมรมผู้สูงอายุ จัดประชุมประชารัฐเพื่อสังคมด้านผู้สูงอายุ จัดประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ

๔.๕.๕ ดำเนินโครงการเปิดโลกผู้สูงวัยด้วยไอที “คอมพิวเตอร์เบื้องต้นสำหรับวัยสูงอายุ” เช่น กำหนดหลักสูตรเพื่อให้ผู้สูงวัยใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ มีโอกาสในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้

๔.๕.๖ ดำเนินโครงการอบรมให้ความรู้การพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลผู้สูงอายุ การดูแลผู้สูงอายุติดเตียงและกายภาพบำบัดในผู้สูงอายุ เช่น กำหนดหลักสูตร เรื่อง การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและปฏิบัติต่อผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดพิมพ์สมุดบันทึกกิจกรรมอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและจัดพิมพ์คู่มือปฏิบัติงานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ

๔.๕.๗ ฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ วิทยาลัยชุมชนจัดการศึกษาและให้บริการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและประสบการณ์ด้านอาชีพและคุณภาพชีวิตหลักสูตรเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุให้แก่กลุ่มเป้าหมายนักศึกษาและประชาชนในพื้นที่ ๒๐ จังหวัด ที่วิทยาลัยชุมชนตั้งอยู่ โดยมีหลักสูตรหรือกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ตามภารกิจของวิทยาลัยชุมชน โดยในปี ๒๕๕๙ มีผู้รับบริการหลักสูตรอนุปริญญา สาขาสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุชุมชน จำนวน ๒๖ คน ผู้รับบริการกิจกรรมหลักสูตรระยะสั้น เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๕๙๐ คน และผู้รับบริการกิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้สู่ชุมชน โครงการดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๘๗๙ คน/๑๒ ชุมชน สำหรับในปี ๒๕๖๐ มีผู้รับบริการหลักสูตรอนุปริญญา : สาขาสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุชุมชน จำนวน ๒๒ คน หลักสูตรประกาศนียบัตร จำนวน ๓๒ คน หลักสูตรฝึกอบรมด้านอาชีพ จำนวน ๑๔๔ คน และผู้รับบริการในโครงการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน จำนวน ๔๐๖ คน

๕. การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่หลากหลายจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๕.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนในประชาคมอาเซียน เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้ทำงานด้านเด็กและเยาวชนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศ : เพื่อขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “เยาวชนอาเซียนสู่การเป็นผู้ประกอบการทางสังคม” (ASEAN Youth Workshop on Social Entrepreneurs)

๕.๒ การส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ เช่น **การประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างสาขาในอาเซียนในเรื่องการขจัดภาวะทุพโภชนาการในทุกรูปแบบ** เมื่อวันที่ ๗-๙ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เพื่อหารือและร่วมให้ข้อคิดเห็นในเรื่องร่างปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการขจัดภาวะทุพโภชนาการในทุกรูปแบบ การจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสาขาในอาเซียนเพื่อความมั่นคงทางโภชนาการ และร่วมให้ข้อคิดเห็น และ/หรือ รับรองการจัดตั้งระบบเฝ้าระวังด้านโภชนาการในอาเซียน เพื่อมุ่งไปสู่การวางแผนในเรื่องโภชนาการในภูมิภาค โดยเห็นพ้องต้องกันว่าการดำเนินการตามปฏิญญาฯ แผนปฏิบัติการด้านโภชนาการ และประเด็นด้านโภชนาการอื่น ๆ ต้องประสานงานและร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การประชุมคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ครั้งที่ ๑๗ (17th ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) Council Meeting) ในระหว่างวันที่ ๘-๙ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ซึ่งหัวหน้าผู้แทนไทยในระดับรัฐมนตรีได้ยืนยันเจตจำนงที่จะร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นหุ้นส่วนในการเปลี่ยนแปลงและร่วมมือกับประชาคมโลก และได้เน้นย้ำถึงบทบาทของประเทศไทยในฐานะผู้ประสานงานอาเซียนในเรื่องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ การทำงานเพื่อเชื่อมโยงสาขาและสามเสาหลักของอาเซียน ครั้งที่ ๒๒ (22nd Senior Officials Meeting for the ASCC: SOCA) วันที่ ๖-๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบโครงการจ้างที่ปรึกษาในการจัดทำกรอบผลลัพธ์ของแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๘ (ASCC Blueprint 2025 Results Framework)

๕.๓ โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมืออาเซียน โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนและพัฒนาการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของประเทศไทยร่วมกับประเทศอาเซียนบวกสาม ภายใต้หัวข้อ เรื่อง การศึกษาบทบาทการดูแลผู้สูงอายุในระดับครอบครัวชุมชนและท้องถิ่นในกลุ่มประเทศอาเซียนบวกสาม (Care for the elderly in ASEAN+3: the role of families and local and national support systems) ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร

๖. การจัดระเบียบสังคมและพัฒนาพื้นที่สาธารณะ

๖.๑ การจัดระเบียบสังคม

๖.๑.๑ แก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางสาธารณะ ได้กำหนดมาตรการในการเข้มงวดการบังคับใช้กฎหมายและการออกตรวจตราเพื่อป้องกันการแข่งรถในทางสาธารณะ รวมทั้งการกระทำที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแข่งรถในทางสาธารณะ โดยมีผลการจับกุมในปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑,๓๖๗ คดี ผู้ต้องหา ๑,๕๒๑ คน ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๒๗๙ คดี ผู้ต้องหา ๑,๔๙๖ คน และปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๕๕๗ คดี ผู้ต้องหา ๑,๘๔๗ คน

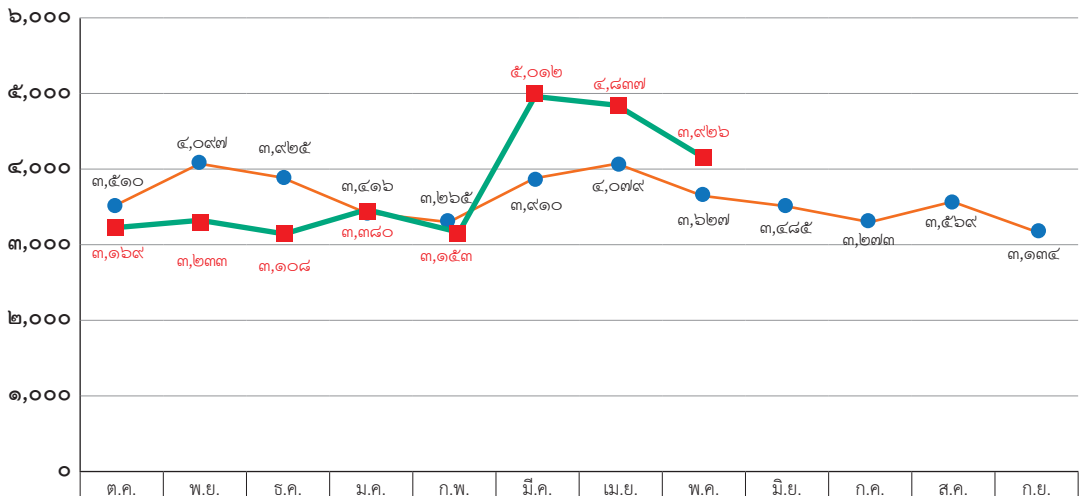
๖.๑.๒ จัดระเบียบรถตู้โดยสารสาธารณะ ได้จัดระเบียบรถตู้บริการระหว่างกรุงเทพมหานคร-ต่างจังหวัด โดยให้เข้าจอดที่สถานีขนส่งผู้โดยสาร ๓ แห่ง ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ได้แก่ สถานีขนส่งผู้โดยสารจตุจักรรองรับรถตู้จากสายเหนือ สายตะวันออกเฉียงเหนือ **สายใต้ใหม่**รองรับรถตู้สายใต้ และ**เอกมัย**รองรับรถตู้สายตะวันออก เพื่อลดปัญหาการจราจรติดขัดในพื้นที่เขตเมืองของกรุงเทพมหานครและยกระดับการให้บริการให้มีมาตรฐานความปลอดภัย ทั้งนี้ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบบางส่วน โดยการผ่อนปรนจุดจอดใน ๓ จุด คือ ๑) พื้นที่ฟิวเจอร์พาร์ครังสิต พื้นที่ข้างโลตัสรังสิต และพื้นที่เมเจอร์ซีนีเพล็กซ์รังสิต ๒) พื้นที่ใต้สะพานยกระดับแยกบางนา และ ๓) พื้นที่หลังห้างบิ๊กซีพระราม ๒ และอยู่ระหว่างการพิจารณาพื้นที่จุดจอดบริเวณสถานีรถไฟฟ้าบางหว้า นอกจากนี้ได้มีการเจรจากับสถาบันการเงินเพื่อช่วยเหลือโดยมีการยกเว้นค่าทวงถามหนี้และค่าปรับตามระเบียบของสถาบันการเงินในช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๙ การพักชำระหนี้เป็นเวลา ๖ เดือน จนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๐ การปรับโครงสร้างหนี้และการปรับโอนหนี้เข้าสู่สถาบันการเงิน

๖.๑.๓ จัดระเบียบรถแท็กซี่ โดยยกระดับมาตรฐานรถแท็กซี่โดยดำเนินโครงการ Taxi OK และ Taxi VIP ซึ่งผู้ขับรถที่จะเข้าร่วมโครงการจะต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม ผ่านกระบวนการทดสอบใบอนุญาตขับขี่สาธารณะ บันทึกประวัติในฐานข้อมูลของศูนย์ประวัติผู้ขับรถสาธารณะ ผ่านการทดสอบขับรถจริงบนถนน จะทำให้ประชาชนได้ใช้บริการรถแท็กซี่ที่ถูกกฎหมายและได้รับการคุ้มครองโดยสามารถเรียกรถผ่านแอปพลิเคชันได้ อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินการลงโทษอย่างจริงจังต่อผู้ขับที่ปฏิเสธผู้โดยสารหรือเรียกเก็บค่าโดยสารเกินราคา และอบรมคนขับแท็กซี่เรื่องวินัยในการขับขี่ การแต่งกาย ตลอดจนการเคารพและปฏิบัติตามกฎจราจร ในปี ๒๕๖๐ พบว่าสถิติการร้องเรียนในประเด็นต่าง ๆ ลดลงจากปี ๒๕๕๙ ดังนี้

จำนวนเรื่องร้องเรียนรถแท็กซี่ เปรียบเทียบปี ๒๕๕๙, ๒๕๖๐

	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
รถแท็กซี่ ปี ๕๙	๓,๕๑๐	๔,๐๙๗	๓,๙๒๕	๓,๓๘๐	๓,๒๖๕	๓,๙๑๐	๔,๐๗๙	๓,๖๒๗	๓,๔๘๕	๓,๒๗๓	๓,๕๖๙	๓,๑๓๔
รถแท็กซี่ ปี ๖๐	๓,๑๖๙	๓,๒๓๓	๓,๐๑๘	๓,๔๑๖	๓,๑๕๓	๕,๐๑๒	๔,๘๓๗	๓,๙๒๖				

หน่วย : เรื่อง

ประเด็นปัญหาที่มีการร้องเรียนมากที่สุด	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	เพิ่ม/(ลด)
๑) ปฏิเสธไม่รับผู้โดยสาร	๑๘,๘๙๑	๑๔,๘๑๔	(๔,๐๗๗)
๒) แสดงกิริยาวาจาไม่สุภาพ	๖,๐๑๙	๔,๗๘๒	(๑,๒๗๗)
๓) ขับรถประมาทน่าหวาดเสียว	๔,๑๒๕	๓,๓๖๒	(๗๖๖)
๔) ไม่ส่งผู้โดยสารตามที่ตกลง	๓,๘๐๘	๒,๕๐๓	(๑,๓๐๕)
๕) ไม่ใช้มาตรค่าโดยสาร	๓,๙๙๙	๓,๐๖๙	(๙๓๐)

นอกจากนี้ ได้กำกับดูแลสหกรณ์แท็กซี่ในเรื่องของ**การจัดทำทะเบียนควบคุมรถแท็กซี่ การออกบัตรอนุญาตให้ขับรถแท็กซี่ของสหกรณ์** โดยกำหนดให้มี**บทกำหนดโทษ**ไว้ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไข

๖.๑.๔ ดำเนินงานตามนโยบายลดอบายมุข สร้างสุขให้สังคม มีการดำเนินการจำแนกเป็นประเภท ได้แก่ ประเภทสถานบริการ ได้มีการออกตรวจ จำนวน ๑๒,๖๕๓ แห่ง ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๑๒,๖๔๕ แห่ง มีการสั่งพักใบอนุญาตสถานบริการ จำนวน ๗ แห่ง สั่งเพิกถอนใบอนุญาตจำนวน ๑ แห่ง **ประเภทร้านจำหน่ายสุรา** มีการออกตรวจ จำนวน ๖๐,๙๐๘ แห่ง ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๖๐,๔๓๒ แห่ง สั่งปิดสถานที่ จำนวน ๘๐ แห่ง ดำเนินคดีตามกฎหมาย จำนวน ๓๙๓ แห่ง และเพิกถอนใบอนุญาต จำนวน ๓ แห่ง **กวดขันแหล่งอบายมุขอื่น ๆ** จำนวน ๓๖,๗๓๑ แห่ง ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๓๖,๖๐๔ แห่ง ดำเนินคดีทางกฎหมาย จำนวน ๑๒๗ แห่ง นอกจากนี้ ได้**มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสุขให้สังคม** จำนวน ๑๑๘,๔๕๐ แห่ง แบ่งออกเป็น ลานกีฬา จำนวน ๒๕,๗๘๕ แห่ง ลานดนตรีและศิลปะ จำนวน ๕,๗๓๘ แห่ง กิจกรรมทางด้านศาสนา จำนวน ๖๔,๓๔๗ แห่ง และกิจกรรมอื่น ๆ จำนวน ๒๒,๕๘๐ แห่ง (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐)

๖.๑.๕ จัดระเบียบทางเท้าและหาบเร่แผงลอย

(๑) **จัดระเบียบผู้ค้าหาบเร่-แผงลอย** เพื่อคืนทางเท้าให้แก่ประชาชนในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร โดยมีเป้าหมายเพื่อยกเลิกผู้ค้าหาบเร่-แผงลอยทุกประเภทในบริเวณถนนทางเท้าที่สาธารณะในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้ครอบคลุมทั้ง ๕๐ สำนักงานเขต และดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ปรับปรุงภูมิทัศน์ ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในบริเวณจุดที่มีผู้ค้าหาบเร่-แผงลอย ทำการค้าและได้ทำการยกเลิกผู้ค้าเรียบร้อยแล้ว ซึ่งผลการจัดระเบียบตั้งแต่ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ มีจุดผ่อนผัน จำนวน ๖๘๓ จุด จำนวนผู้ค้า ๒๐,๖๔๒ ราย (ปี ๒๕๕๘) ในปี ๒๕๖๐ ได้ยกเลิกจุดผ่อนผันไปแล้ว จำนวน ๔๕๑ จุด จำนวนผู้ค้า ๑๑,๐๓๓ ราย ยังคงเหลือจุดผ่อนผันที่ยังไม่ได้ยกเลิกรวม ๒๓๒ จุด จำนวนผู้ค้า ๙,๖๐๙ ราย บริเวณที่ดำเนินการแล้ว เช่น ตลาดคลองถม และถนนโดยรอบ ๙ สาย และริมคลองผดุงกรุงเกษม (โบ๊เบ๊)

(๒) **ช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนผู้ค้าที่ได้รับผลกระทบ**

(๒.๑) จัดหาพื้นที่ตลาดรองรับผู้ค้าทั้งตลาดเอกชนและตลาดในกำกับดูแลของภาครัฐที่มีอยู่ใกล้สถานที่ทำการค้าเดิมของผู้ค้า ให้ผู้ค้าสามารถเข้าไปทำการค้าได้ โดยขอให้ยกเว้นค่าเช่า ยกเว้นค่าแรกเข้าหรือคิดค่าเช่าในอัตราที่ถูกกว่าที่กำหนดในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม

(๒.๒) รวบรวมพื้นที่ตลาดรองรับที่มีในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งตลาดเอกชนและตลาดในกำกับดูแลของภาครัฐ และแจ้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้ค้าทราบเพื่อให้ผู้ค้ามีทางเลือกในการจัดหาที่ทำการค้าให้ตัวเองตามที่ต้องการ โดยอาจช่วยเจรจาให้ยกเว้นค่าเช่า ยกเว้นค่าแรกเข้าหรือคิดค่าเช่าในอัตราที่ถูกกว่าที่กำหนดในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม

(๒.๓) ประสานหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจหรือเอกชนที่มีที่ดินว่างพอที่จะรองรับผู้ค้าได้ เช่น ที่ว่างใต้ทางด่วนของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่ดินของกรมธนารักษ์ หรือที่ดินของเอกชนที่เจ้าของยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ เพื่อกรุงเทพมหานครจะได้ปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ให้ผู้ค้าสามารถเข้าไปทำการค้าได้ มีทั้งให้ทำการค้าโดยไม่มีค่าใช้จ่าย หรือจ่ายค่าเช่าในราคาถูก

(๒.๔) จัดทำโครงการถนนคนเดินให้ผู้ค้าที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายการจัดระเบียบได้มีสถานที่ทำการค้าในวันเสาร์ วันอาทิตย์ หรือช่วงกลางคืนของทุกวัน

๖.๑.๖ แก้ไขปัญหาการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้พิมพ์สลากเพิ่มเป็นจำนวนทั้งหมดไม่เกิน ๘๐ ล้านฉบับ หรือ ๘๐๐,๐๐๐ เล่ม เล่มละ ๘,๐๐๐ บาท ต่องวด โดยบริหารจัดการผ่านระบบตัวแทนจำหน่ายและระบบซื้อ-จองล่วงหน้าสลากกินแบ่งรัฐบาล นอกจากนี้ ได้เร่งปรับสภาพของสภาวะตลาดสลากให้คืนสู่ความสมดุล ทั้งในส่วนของตัวแทนจำหน่าย ผู้จำหน่ายจริงที่ไม่มีโควตาและผู้ซื้อสลาก โดยการปรับแผนและทิศทางการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อนำสลากมากระจายให้กับผู้ขายจริง/ผู้ค้ารายย่อย โดยผ่านโครงการซื้อจองสลากให้มากที่สุด เช่น การนำสลากที่ตัวแทนจำหน่ายไม่มารับหรือสลากที่ได้จากการยกเลิกสัญญา มาเข้าสู่ระบบซื้อ-จองล่วงหน้า การยกเลิกสลากนิติบุคคล เพราะต้องการให้ทุกคนซื้อสลากในราคาส่วนลดอัตราเดียวกัน มีต้นทุนที่เท่าเทียมกัน เพื่อที่จะขายให้ประชาชนได้ในราคา ๘๐ บาท ตามนโยบายที่กำหนดไว้ ส่วนการ**แก้ปัญหาอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม** ดำเนินการดังนี้

(๑) **เน้นการจับกุมและตัดโควตาผู้ที่จำหน่ายเกินราคาอย่างต่อเนื่อง** โดยการกวดขันให้จำหน่ายสลากราคา ๘๐ บาทอย่างเคร่งครัด มีการส่งผู้ตรวจการลงพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อตรวจสอบ เก็บข้อมูล จัดทำข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการจับกุม การยกเลิกโควตา ผู้จำหน่ายสลากเกินราคาเพื่อความโปร่งใสและง่ายต่อการตรวจสอบ โดยได้ทำการยกเลิกสัญญาตัวแทนจำหน่ายที่ทำผิดสัญญาไปแล้ว จำนวน ๒,๙๑๔ ราย และยกเลิกสิทธิในการทำการซื้อ-จอง เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามประกาศสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน ๕๓๔ ราย รวมทั้งสิ้น ๓,๔๔๘ ราย

(๒) **สร้างระบบการคัดกรองผู้จำหน่ายเพิ่มมากขึ้น** โดยผู้ตรวจการและเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจพิเศษเพื่อให้ได้ผู้จำหน่ายที่แท้จริง และเปิดโอกาสให้ผู้ค้ารายย่อยเข้าถึงสลากเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๐ เล่ม เพราะจำนวน ๕ เล่ม ที่ได้รับยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ทั้งนี้ในอนาคตจะมีการปรับจำนวนตามทิศทางความต้องการของผู้ขายและผู้ซื้อ

๖.๒ การพัฒนาพื้นที่สาธารณะและลำคลอง

๖.๒.๑ ดำเนินโครงการพัฒนาริมแม่น้ำเจ้าพระยา

(๑) **รูปแบบโครงการ** ได้ดำเนินการออกแบบแล้วเสร็จโดยได้นำเสนอรูปแบบต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครอบคลุมทุกกลุ่ม ขณะนี้อยู่ระหว่างจัดทำราคากลางควบคู่กับการขออนุญาตหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยได้ส่งรูปแบบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาอนุญาตในส่วนต่าง ๆ แล้ว จำนวน ๑๐ หน่วยงาน

(๒) **การย้ายชุมชนและการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการ** คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยให้กรุงเทพมหานครจ่ายเงินช่วยเหลือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน ขนย้ายโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้ก่อสร้างอาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาและจากการขาดรายได้ของผู้ประกอบการ ซึ่งกรุงเทพมหานครได้พิจารณากำหนดเงินช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาแล้ว จำนวน ๑๕ ชุมชน ๒๘๒ หลังคาเรือน เป็นเงิน ๑๐๔,๕๓๘,๕๗๑ บาท และได้มีการจ่ายเงินช่วยเหลือให้ผู้ได้รับผลกระทบแล้วเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๖ ชุมชน ได้แก่ ชุมชนเขียวไข่กา ชุมชนวัดสร้อยทอง ชุมชนปากคลองบางเขนใหม่ ชุมชนวัดคฤหบดี ชุมชนฉัตรแก้วจงกลณี ชุมชนท่าเรือเกียกกาย ในส่วนของชุมชนที่เหลืออยู่ระหว่างการจัดทำสัญญาและเตรียมการมอบเงินช่วยเหลือ

(๓) **การจัดหาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา** มีชุมชนที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่เขตดุสิต บางซื่อ และบางพลัด รวม ๒๗๓ หลังคาเรือน ท่าเทียบเรือและโป๊ะ ๙ แห่ง โดยกรุงเทพมหานครและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ร่วมกันดำเนินการช่วยเหลือชุมชนต่าง ๆ ดังนี้

(๓.๑) กรุงเทพมหานครได้กำหนดเงินค่าช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบตามหลักเกณฑ์แล้ว โดยปัจจุบันได้มีบ้านเรือนที่รุกล้ำแม่น้ำเจ้าพระยา รื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างออก พร้อมรับเงินช่วยเหลือแล้ว จำนวน ๘๓ หลังคาเรือน ได้แก่ ชุมชนปากคลองบางเขนใหม่ ชุมชนเขียวไข่กา ชุมชนท่าเรือเกียกกาย ชุมชนวัดฉัตรแก้วจงกลณี ชุมชนวัดสร้อยทอง ชุมชนวัดคฤหบดี และชุมชนซอยจรัญสนิทวงศ์ ๖๔/๑ โดยมีพิธีมอบเงินช่วยเหลือ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และในส่วนชุมชนที่เหลือคาดว่าจะมีการรื้อย้ายและจ่ายเงินช่วยเหลือแล้วเสร็จในเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ และสามารถเริ่มการก่อสร้างได้ตามแผนงานการก่อสร้างโครงการ

(๓.๒) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดหาที่อยู่อาศัยในหลายรูปแบบ ดังนี้

(๓.๒.๑) ย้ายขึ้นแฟลตกรมการขนส่งทางบก (ขส.ทบ.) ซึ่งได้รับมอบจากรัฐสภา จำนวน ๖๔ ครัวเรือน โดยกลุ่มเป้าหมายได้เข้าอยู่อาศัยแล้วและมีการจัดพิธีเปิดโครงการบ้านมั่นคงชุมชนริมแม่น้ำเจ้าพระยาประชารัฐ “สร้างสุข มั่นคง ยั่งยืน” เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

(๓.๒.๒) ย้ายเข้าอยู่อาศัยบ้านเอื้ออาทร (การเคหะแห่งชาติ) จำนวน ๒๓ ครัวเรือน โดยอนุมัติงบประมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยแก่กลุ่มเป้าหมายแล้ว จำนวน ๘.๒๘ ล้านบาท และเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๐ ได้มีการทำสัญญาจะซื้อจะขายร่วมกับการเคหะแห่งชาติ

(๓.๒.๓) รวมกลุ่มซื้อที่ดินเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ ๒ แห่ง ได้แก่ ๑) สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงมิตรคามร่วมใจ จำกัด มีสมาชิก ๖๓ ครัวเรือน ได้เลือกซื้อที่ดินบริเวณเทศบาลตำบลบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี โดยได้วางเงินมัดจำเพื่อซื้อที่ดินแล้ว และ ๒) กลุ่มออมทรัพย์บางศรีเมือง มีสมาชิก ๕๓ ครัวเรือน ซึ่งชุมชนได้รวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัยและได้เลือกที่ดินเพื่อสร้างชุมชนใหม่บริเวณเทศบาลตำบลบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี โดยมีการอนุมัติงบประมาณสินเชื่อเพื่อซื้อที่ดินและงบประมาณอุดหนุนเพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัยแล้ว และได้เตรียมทำสัญญาซื้อขายที่ดินและเตรียมเสนอขออนุมัติสินเชื่อเพื่อก่อสร้างบ้าน

๖.๒.๒ แก้ไขปัญหาชุมชนในพื้นที่ป้อมมหากาฬ ได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับแกนนำต่อต้านและประชาชนอย่างทั่วถึงแล้ว และสามารถดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างได้แล้วอย่างต่อเนื่อง โดยสภาพปัจจุบันเหลือโรงเรือนทั้งหมด ๒๗ หลัง และในการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สมาคมสถาปนิกสยามฯ และชุมชน มีความเห็นเสนออนุรักษ์บ้านจำนวน ๑๘ หลัง ส่วนสิ่งปลูกสร้างที่เหลืออยู่ระหว่างเจรจาเพื่อดำเนินการรื้อย้าย โดยเบื้องต้นได้ติดประกาศแจ้งเจ้าของบ้าน ๙ หลัง เพื่อให้ดำเนินการขนย้ายทรัพย์สินพร้อมบริวารออกจากพื้นที่เพื่อกรุงเทพมหานครจะเข้ารื้อย้ายต่อไป

โดยสรุปรัฐบาลได้สานต่อการดำเนินการในหลาย ๆ เรื่อง จนปรากฏและเป็นรูปธรรม เช่น การส่งเสริมการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการเพิ่มขึ้นเป็น ๕๑,๓๐๖ คน และในหน่วยงานของรัฐเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๘๒๗ คน การจัดที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้มีรายได้น้อย รวมถึงผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนริมคลองให้มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงทั้งแบบเช่าและแบบเช่าซื้อ มีสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นผ่านโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๘) เช่น โครงการบ้านประชารัฐ โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง และการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยผ่านโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ โดยปี ๒๕๖๐ มีผู้ลงทะเบียน ๑๔,๑๗๖,๑๗๐ คน อีกทั้งการคุ้มครองและบรรเทาความเดือดร้อนจากปัญหาหนี้นอกระบบ การช่วยเหลือผู้ที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายฉุกเฉินให้เข้าถึงสินเชื่อในระบบได้ง่ายและรวดเร็วขึ้นผ่านผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์และสินเชื่อรายย่อยฉุกเฉินของธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร นอกจากนี้ ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตทั้งด้านที่อยู่อาศัยและอาชีพ เช่น จัดตั้งศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ สนับสนุนเงินทุนกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ และได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสูงขึ้น **ในระยะต่อไป** รัฐบาลจะดำเนินการต่อเนื่องในหลายเรื่อง เช่น การส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กแรกเกิดแบบบูรณาการ ขยายการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการให้ทั่วถึงมากขึ้น และทำให้มีการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐเพิ่มขึ้น ดำเนินการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยและชุมชนริมคลองต่อเนื่องตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๘) ส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมในวงกว้างมากขึ้น โดยดำเนินการเพื่อทำให้มีสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ การดำเนินการทั้งหมดจะช่วยให้ประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ ได้รับการคุ้มครอง ช่วยเหลือ และพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ด้านสังคม

นโยบายข้อ ๔

การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

นโยบายข้อ ๔

การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

รัฐบาลจะนำการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ และความเป็นไทยมาใช้สร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กันดังนี้

๔.๑ จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

๔.๒ ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุงและบูรณาการระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ยากจนหรือด้อยโอกาส จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกรับบริการการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยจะพิจารณาจัดให้มีคูปองการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

๔.๓ ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามศักยภาพและความพร้อม โดยให้สถานศึกษาสามารถเป็นนิติบุคคลและบริหารจัดการได้อย่างอิสระและคล่องตัวขึ้น

๔.๔ พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต ปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะการใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

๔.๕ ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะโดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพ

๔.๖ พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

๔.๗ ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามความพร้อม

๔.๘ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการเรียนรู้ สร้างความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีในระดับประชาชน ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ

๔.๙ สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และวัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่เสาหลักวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน และเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

๔.๑๐ ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

รัฐบาลให้ความสำคัญด้านการศึกษาของคนในชาติตลอดช่วงชีวิต เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งก่อนที่รัฐบาลจะเข้ามาบริหารประเทศ ระบบการศึกษาของไทยมีปัญหาสะสมมานานในหลายเรื่อง ทั้งปัญหาคุณภาพการศึกษายังอยู่ในระดับต่ำ ปัญหาเกี่ยวกับระบบการวัดและประเมินผลการศึกษาระดับชาติ นักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ และปัญหาหนี้สินครู เมื่อรัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศและได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งเกิดผลสัมฤทธิ์และส่งผลต่อประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ หลายเรื่อง โดยมีเรื่องที่สำคัญ เช่น เด็กไทยมีหลักประกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายด้วยการกำหนดเป็นหน้าที่ของรัฐตามกฎหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ลดลง นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้รับการเสริมสร้างสมอง คุณธรรม จริยธรรม ทักษะ และสุขภาพ ผ่านโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยปี ๒๕๕๙ พบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมและนักเรียนส่วนมากมีความสุขกับกระบวนการเรียนการสอน นักเรียนสามารถนำความรู้มาใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ผู้ปกครองและนักเรียนลดภาระทั้งในเรื่องค่าใช้จ่ายและเวลาที่ใช้ในการสอบคัดเลือกเพื่อเข้ามหาวิทยาลัย โดยปรับใช้ระบบการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยแบบใหม่ ในปี ๒๕๖๐ เพื่อใช้ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป รัฐบาลได้สานต่อในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยได้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

๑.๑ การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการศึกษาตลอดจนเป็นการกระจายอำนาจและทำให้เกิดการบูรณาการด้านการศึกษาในพื้นที่ ได้ยกเลิกคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและแต่งตั้ง**คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.)** เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๙ และมี**คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค**เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ได้**แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐** เมื่อปลายเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ ขณะนี้คณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษาได้ดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ ได้แก่ การจัดการศึกษาปฐมวัย การจัดตั้งกองทุนการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ การผลิตและพัฒนาครู รวมถึงการปฏิรูปการศึกษาเรื่องอื่น ๆ ที่คณะกรรมการเห็นว่ามีความสำคัญ จำเป็น หรือมีความต่อเนื่องกับการทำงานของกระทรวงศึกษาธิการภายใต้รัฐบาลชุดปัจจุบัน ทั้งนี้คณะกรรมการคาดว่าจะดำเนินการตามภารกิจให้แล้วเสร็จภายในช่วงเวลา ๒ ปีนับตั้งแต่วันแต่งตั้งคณะกรรมการ

๑.๒ การปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน

๑.๒.๑ พัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย โดยจัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนยุทธศาสตร์การศึกษาของชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) เพื่อสร้างความพร้อมในการเรียนรู้และเชื่อมโยงการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งดำเนินโครงการศึกษาและพัฒนาด้านระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลเด็กปฐมวัย บูรณาการสารสนเทศและฐานข้อมูลเด็กปฐมวัย จัดทำร่างมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ๒๕๖๐ เพื่อเป็นมาตรฐานกลางขั้นพื้นฐานด้านเด็กปฐมวัย สำหรับเด็กแรกเกิดถึงก่อนประถมศึกษาปีที่ ๑ จัดทำร่างพระราชบัญญัติการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. .... เพื่อเป็นหลักประกันให้เด็กเล็กได้รับการปกป้อง คุ้มครอง ดูแล และพัฒนาทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ และด้านสังคม ได้อย่างสมวัย สอดคล้อง และเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และลงพื้นที่ภาคสนามเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กลุ่มพ่อแม่ ครู ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก เพื่อปรับปรุงและจัดทำเอกสารสมรรถนะของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัย ๐-๕ ปี

นอกจากนี้ ได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้เด็กแรกเกิดถึง ๖ ปี ได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และดำเนินโครงการโรงเรียนต้นแบบสนามเด็กเล่นตามหลักการพัฒนาสมอง “เล่นตามรอยพระยุคลบาท” ด้วยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นพื้นที่พัฒนาเด็กรอบด้านผ่านการเล่นคือ สามารถพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ด้วยการเล่นและการเรียนรู้อย่างมีความสุข ผลการดำเนินการในช่วงปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐ มีโรงเรียนต้นแบบและเครือข่ายรุ่นที่ ๑ แล้ว จำนวน ๓๗๐ โรงเรียน กระจายทุกเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒.๒ ขับเคลื่อนโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งหวังให้มีการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนากิจกรรมเพิ่มเวลารู้ให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และยังคงเน้นเป้าหมายการพัฒนา 4H (Head, Heart, Hand and Health) และให้ความสำคัญทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ แบบการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Active Learning) โดยมีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรวมจำนวน ๒๑,๔๑๗ แห่ง จำแนกเป็นรุ่นที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๔,๑๐๐ แห่ง และรุ่นที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ จำนวน ๑๗,๓๑๗ แห่ง และมีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำเอกสารคู่มือบริหารจัดการเวลาเรียนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้สถานศึกษาและครูผู้สอนได้นำไปใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายของโครงการ ตลอดจนทำให้ผู้ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจแนวปฏิบัติและดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

(๒) สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรหลักของเขตพื้นที่การศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเพื่อขยายผลให้แก่สถานศึกษานำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

(๓) คัดเลือกและยกย่องครูผู้สร้างพลังการเรียนรู้ (Active Teacher Award) โดยได้ประกาศผลการคัดเลือกในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ มีผลงานที่ได้รับรางวัล รวม ๗๗ หน่วยการเรียนรู้

๑.๒.๓ แก้ไขปัญหานักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ มีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการประเมินอ่านออก เขียนได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๔ โดยวัดสมรรถนะ ๓ ด้าน คือ อ่านออก อ่านรู้เรื่องและเขียนได้ และประเมินนักเรียนในทุกสังกัดในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เพื่อวัดผลสำเร็จของการดำเนินงานและนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพนักเรียน ซึ่งมีผลการประเมิน ดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยร้อยละผลการประเมินอ่านออก เขียนได้ ในภาพรวม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๙

หน่วย : ร้อยละ

หัวข้อการประเมิน	ผลการประเมิน ปีการศึกษา ๒๕๕๘	ผลการประเมิน ปีการศึกษา ๒๕๕๙	การเปลี่ยนแปลง
รวมอ่านออก เขียนได้	๗๕.๕๑	๗๘.๐๐	เพิ่มขึ้น ๒.๔๙
อ่านออกเสียง	๗๘.๗๙	๘๓.๙๔	เพิ่มขึ้น ๕.๑๕
อ่านรู้เรื่อง	๗๔.๕๖	๗๙.๐๕	เพิ่มขึ้น ๔.๔๙
การเขียน	๗๒.๑๒	๖๙.๐๒	ลดลง ๓.๑๐

จากตารางผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินอ่านออกเขียนได้ในภาพรวมระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นนักเรียนในกลุ่มเดียวกันพบว่า ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒.๔๙ ส่วนการประเมินของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ ระหว่างภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒ พบว่า นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนประเมินในระดับปรับปรุงลดลง ๑๑,๙๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๔ ซึ่งการปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยให้แก่ผู้เรียน ประกอบกับการติดตามประเมินผลเชิงพัฒนาเป็นระยะอย่างต่อเนื่องถือเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลให้ความสามารถด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในภาพรวมมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

๑.๒.๔ ยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและภาษาจีน ดำเนินการ ๑) **ยกระดับการอบรมครูภาษาอังกฤษ** โดยดำเนินการร่วมกับ British Council จัดตั้งศูนย์อบรมครูภาษาอังกฤษภูมิภาค (English Boot Camp Regional Centres) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม อบรม และพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษในทุกเขตพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาคแนวใหม่ ตามโมเดลของการอบรมครูแกนนำ โดยได้เปิดศูนย์ฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษภูมิภาคไปแล้ว ๑๕ แห่ง ในปี ๒๕๖๐ ทำการฝึกอบรมครูไปแล้ว ๕,๙๔๔ คน ในปี ๒๕๖๑ มีเป้าหมายจะอบรมครู ๑๑,๔๐๐ คน รวมถึงในปี ๒๕๖๒ ด้วย ซึ่งจะครอบคลุมจำนวนครูภาษาอังกฤษรวมทั้งสิ้น ๒๑,๐๐๐ คนทั่วประเทศ ทั้งนี้ ผลการประเมินจากครูที่ผ่านการอบรมแล้วพบว่ากว่าร้อยละ ๙๐ มีความรู้ ความมั่นใจ และทักษะในการสอนและการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น ๒) **ปรับหลักสูตรการสอนภาษาจีนและยกระดับการอบรมครูภาษาจีน**ด้วยค่ายพัฒนาภาษาแบบเข้มข้น (Boot camp) โดยเริ่มอบรมครูภาษาจีนรอบแรกจำนวนประมาณ ๑๒๐ คน ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๐

๑.๒.๕ ทดสอบ ประเมิน ประกันคุณภาพ และพัฒนามาตรฐานการศึกษา

(๑) **โอนสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาอยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ** เพื่อให้เกิดความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันในการประเมิน ทั้งในรูปแบบ เนื้อหา และวิธีการ

(๒) **แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบที่ ๔** ได้พัฒนาระบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาและชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษาและระบบการประเมินแนวใหม่ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งดำเนินงานพัฒนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามที่กำหนดในนโยบายเพื่อให้เป็นผู้ประเมินที่มีมาตรฐานและขึ้นทะเบียนผู้ประเมินระดับชาติ (National list of Evaluator)

(๓) **พัฒนาเครื่องมือวัดสำหรับการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน** (Ordinary National Educational Test: O-NET) วิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นหน่วยงานในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประสานการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการออกข้อสอบไม่ตรงกับหลักสูตรการเรียนการสอนด้วยการให้หน่วยงานที่จัดทำหลักสูตรเป็นผู้ออกข้อสอบ

(๔) **วัดและประเมินผลการทดสอบทางการศึกษา** ได้ดำเนินการ**พัฒนาคลังเครื่องมือมาตรฐานเพื่อการบริการ** ได้แก่ เครื่องมือวัดความสามารถด้านภาษา (Literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning Abilities) ข้อสอบวัดความสามารถด้านการอ่านออก เขียนได้ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๔ ข้อสอบมาตรฐานกลางวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒-๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีรูปแบบหลากหลายในลักษณะเดียวกับข้อสอบ PISA (Programme for International Student Assessment)

(๕) **ปรับระบบการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยแบบใหม่** ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ด้วยหลักการที่ว่านักเรียนควรอยู่ในห้องเรียนจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ นักเรียนแต่ละคนมีเพียง ๑ สิทธิ ในการตอบรับในสาขาวิชาที่เลือกเพื่อความเสมอภาค และสถาบันอุดมศึกษาในเครือข่ายที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ทุกแห่งจะเข้าระบบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา (Clearing house) เพื่อบริหาร ๑ สิทธิของนักเรียน โดยการสอบข้อสอบกลางทั้งหมดจะเลื่อนไปสอบหลังจากที่เด็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เรียนจบการศึกษาแล้ว มีการเพิ่มภาษาเกาหลีเป็นภาษาเพิ่มเติมในการสอบ PAT7 ความถนัดทางภาษาต่างประเทศ และการคัดเลือกของระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย (Thai University Center Admission System: TCAS) มี ๕ รอบ ได้แก่ รอบที่ ๑ ยื่นด้วยแฟ้มสะสมผลงาน รอบที่ ๒ รับแบบโควตา รอบที่ ๓ การรับตรงร่วมกัน รอบที่ ๔ รับแบบแอดมิดชัน และรอบที่ ๕ การรับตรงอิสระ

๑.๒.๖ ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง มุ่งเน้นการสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่เป็น “พี่เลี้ยง” ให้แก่โรงเรียน โดยทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ เพื่อนำองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และเทคโนโลยีไปช่วยแก้ปัญหา ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็ง สอดคล้องต่อบริบทของชุมชน โดยเฉพาะการมุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมของประเทศ ซึ่งกลุ่มโรงเรียนเป้าหมายนำร่องตามโครงการฯ คือ โรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนขนาดเล็ก สำหรับภาพรวมผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ในปี ๒๕๕๙ ดำเนินการใน ๕๔ จังหวัด มีโรงเรียนเป้าหมายจำนวน ๑๕๔ แห่ง ใน ๑๓๓ กิจกรรมหรือโครงการ และในปี ๒๕๖๐ ดำเนินการใน ๗๔ จังหวัด มีโรงเรียนเข้าร่วมดำเนินการจำนวน ๑,๓๕๙ แห่ง ใน ๔๕๒ กิจกรรมหรือโครงการ และมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ ดังนี้

ผู้เข้าร่วมโครงการ	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
สถาบันอุดมศึกษา	๑๐๗ แห่ง	๑๒๗ แห่ง
วิทยาลัยชุมชน	๑๘ แห่ง	๑๗ แห่ง
ครู	๒,๙๙๑ คน	๑๓,๕๙๐ คน
นักเรียน	๒๕,๒๕๐ คน	๑๖๓,๐๘๐ คน

๑.๒.๗ ปรับเปลี่ยนระบบการจัดการเรียนการสอนห้องปฏิบัติ (Lab) การวิทยาศาสตร์ เน้นสะเต็มศึกษา หลักสูตรใหม่ ปี ๒๕๖๐ โดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เป็นผู้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมทั้งรับผิดชอบเรื่องการประเมินผลในกลุ่มวิชาดังกล่าวและขับเคลื่อนสะเต็มศึกษาผ่านศูนย์สะเต็มศึกษาภาค ๑๓ แห่ง โรงเรียนเครือข่ายสะเต็มศึกษา ๗๘ แห่ง และศูนย์สะเต็มศึกษามหาวิทยาลัย ๒๖ แห่ง ซึ่งเน้นการเรียนการสอนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ที่ได้มีการฝึกปฏิบัติทดลองจริง และเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน **จัดตั้งศูนย์ระดับภาคว่าด้วยสะเต็มศึกษาของซีมีโอ (SEAMO Regional Center for STEM Education: SEMEO STEM-ED) ในประเทศไทย** เพื่อเป็นศูนย์กลางของประเทศกลุ่มอาเซียนในการพัฒนาความรู้ ความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรื่อง STEM Education และ**จัดตั้งศูนย์ PISA Center** ให้เป็นศูนย์พัฒนาคะแนน PISA ของนักเรียนไทย โดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะทำงานร่วมกับ Cambridge Assessment เพื่อพัฒนาคลังข้อสอบ พัฒนาผู้ออกข้อสอบของไทย และสร้างระบบและเว็บไซต์ที่นักเรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

๑.๒.๘ ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ผ่านโครงการโรงเรียนคุณธรรมภายใต้กรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรมที่ต้องช่วยกันปลูกฝังให้แก่ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ๕ ประการ ได้แก่ ๑) ความพอเพียง ๒) ความกตัญญู ๓) ความซื่อสัตย์สุจริต ๔) ความรับผิดชอบ และ ๕) อุดมการณ์คุณธรรม โดยมีการขับเคลื่อนนโยบาย ประกอบด้วย การสร้างคนดีให้บ้านเมือง การเสริมสร้างคุณธรรมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา การสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนคุณธรรม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงการโรงเรียนคุณธรรม และการพัฒนานวัตกรรม สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๐ มีนักเรียนเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๓,๓๘๘,๒๒๕ คน มีการอบรมเป็นครูวิทยากรรวมทั้งสิ้น ๑๓๕,๕๒๙ คน มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๑๙,๐๘๒ แห่ง เป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ คือดำเนินการให้ครอบคลุมทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ กำหนดให้มีการประเมินคุณธรรมเพื่อให้การเรียนการสอนมีลักษณะที่เป็นความรู้คู่คุณธรรม ซึ่งได้พัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดในเชิงพฤติกรรมที่เป็นรูปธรรม เน้นความซื่อสัตย์และมีวินัย ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนลงพื้นที่เก็บข้อมูลใน ๑๘ ภาคการศึกษา ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในภาคเรียนที่ ๒ ของปีการศึกษา ๒๕๖๑

๑.๒.๙ สร้างคนไทยมีความเป็นพลเมืองดีและมีวินัย โดยให้ความสำคัญกับการประยุกต์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา พื้นที่ ท้องถิ่น วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของไทย โดยได้พัฒนารูปแบบและกลไกเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาตระหนักในการมีระเบียบวินัยของเด็กในวัยเรียน ซึ่งอยู่ระหว่างคณะนักวิจัยติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการเพื่อสร้างความเข้าใจและวางแผนร่วมกันในการเสริมสร้างวินัยด้านต่าง ๆ กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ การดำเนินงานในระยะต่อไปจะนำรูปแบบและกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ในโรงเรียนนำร่อง ๔ โครงการ โครงการละ ๕ โรงเรียน นอกจากนี้ได้พัฒนารูปแบบการปลูกฝังเยาวชนให้เป็น “พลเมืองดี วินัยเด่น : คนดี มีวินัย รักภูมิใจในชาติ” สามารถเชี่ยวชาญตามความถนัด มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด “STAR STEMS” ซึ่งอยู่ระหว่างการนำตัวแบบ STAR STEMS ไปใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๕๕ แห่ง เพื่อสร้างโรงเรียนต้นแบบ

๑.๓ การเสริมสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้แก่ผู้ยากจนหรือด้อยโอกาส

๑.๓.๑ การศึกษาทางไกลร่วมกับมูลนิธิทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อเพิ่มโอกาสเข้าถึงความรู้ให้แก่นักเรียนทุกคน โดยในปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙ มีการติดตั้งอุปกรณ์และขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมโรงเรียนขนาดเล็กทั้งหมดที่มีประมาณ ๑๕,๐๐๐ แห่ง ทั่วประเทศ รวมทั้งมีการฝึกอบรมครูจำนวนกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน ให้สามารถใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ในปี ๒๕๖๐ มีการจัดทำมาตรฐานโรงเรียนที่ใช้การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม เตรียมจัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ห้องเรียนปลายทางทดแทน โดยบูรณาการกับโครงการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance Learning via Information Technology: DLIT) พบว่ามีโรงเรียนเป้าหมายได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมและเตรียมผลิตและจัดทำต้นฉบับสื่อ eDLTV หรือโครงการจัดทำเนื้อหาระบบ e-Learning ของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ในส่วนของการดำเนินงาน **การศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ** ปี ๒๕๕๙ ดำเนินการในโรงเรียน ๑๕,๕๕๓ แห่ง โดยส่งการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจากห้องเรียนคุณภาพซึ่งเป็นห้องเรียนชั้นนำทั่วประเทศ ใน ๕ กลุ่มสาระ สำหรับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในรูปแบบห้องเรียนคุณภาพที่มีระบบการแพร่ภาพและเสียงจากคลังข้อมูลวีดิทัศน์ (Video on Demand) พร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรและสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่มีคุณภาพสำหรับทุกโรงเรียนแบบครบวงจร และในปี ๒๕๖๐ จัดทำอุปกรณ์สื่อห้องเรียนแห่งคุณภาพแบบพกพา (DLIT Portable Classroom) เพื่อให้โรงเรียนที่มีปัญหาการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตสามารถใช้งานห้องเรียนแห่งคุณภาพ (DLIT Classroom) แบบออฟไลน์ได้

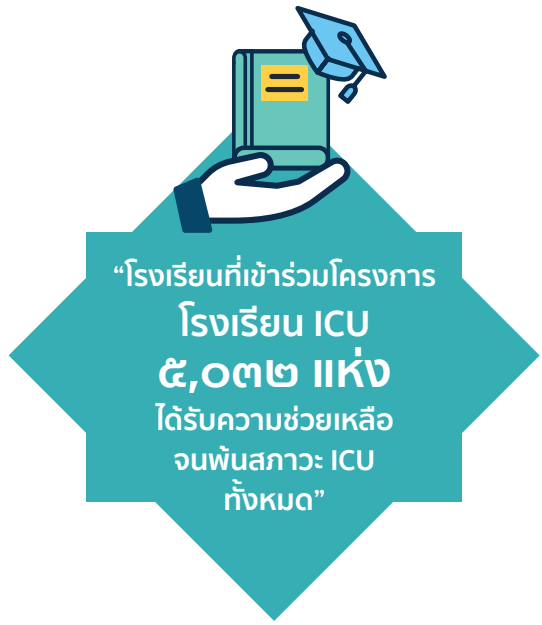
๑.๓.๒ ดำเนินโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มีผลการดำเนินงาน ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๐ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ พ.ศ.	งบประมาณได้รับจัดสรร	กองทุนสมทบ (เงินนอกงบประมาณ)	รวมเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้น	ใช้จ่ายเงินให้กู้ยืมไปแล้ว	จำนวนเงินกู้และผู้กู้
๒๕๕๘	๑๖,๓๙๔.๐๐	๒๘,๘๙๕.๐๘	๔๕,๒๕๓.๐๘	๓๐,๖๗๙.๔๒	๓๑,๖๒๕.๙๕ (๗๑๘,๔๓๑ ราย สถานศึกษา ๔,๐๑๕ แห่ง)
๒๕๕๙	๑๘,๕๐๐.๐๐	๒๐,๕๗๐.๗๔	๓๙,๐๗๐.๗๔	๒๗,๙๓๑.๑๐	๒๘,๒๓๖.๖๒ (๖๑๗,๓๐๑ ราย สถานศึกษา ๓,๘๕๑ แห่ง)
๒๕๖๐	๖,๔๐๐.๐๐	๓๑,๗๑๒.๘๒	๓๘,๑๑๒.๘๒	๑๖,๑๘๐.๘๙	๒๖,๐๔๐.๒๑ (๕๕๑,๕๖๙ ราย สถานศึกษา ๓,๗๒๘ แห่ง)

ทั้งนี้ ได้ตราพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เพื่อบูรณาการการบริหารจัดการและการดำเนินงานของสองกองทุนคือกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษากับกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคตให้เป็นเอกภาพอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน และเพิ่มมาตรการในการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๓.๓ ดำเนินโครงการโรงเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน (โรงเรียน ICU) เป็นการสำรวจ ประเมิน และให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนทุกด้านตามความจำเป็นของโรงเรียนที่เข้าเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการ เริ่มดำเนินการตั้งแต่ต้นปี ๒๕๖๐ ขณะนี้มีโรงเรียนในโครงการ ICU แล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๕,๐๓๒ แห่ง โดยได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากภาคเอกชนหลายแห่ง ซึ่งทุกโรงเรียนในโครงการได้รับการแก้ไขปัญหาจนพ้นจากสภาวะ ICU แล้วทั้งหมด

๑.๓.๔ ปรับเปลี่ยนแนวทางการให้ทุนเพื่อช่วยเหลือเด็กยากจน จากการให้ถัวเฉลี่ยเท่ากันทุกโรงเรียน เป็นการใช้แอปพลิเคชันและเครื่องมือประเมินที่มีความน่าเชื่อถือเพื่อให้สามารถระบุเด็กที่มีภาวะยากจนจริง แล้วจัดสรรทุนดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคล ตรงตามวัตถุประสงค์ของงบประมาณ

๑.๓.๕ จัดตั้งกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนของคณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษาจัดทำรายละเอียดของร่างกฎหมาย โดยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้ตรากฎหมายให้เสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๓.๖ ดำเนินโครงการ “โรงเรียนดีใกล้บ้าน” (โรงเรียนแม่เหล็ก) ได้มีการเพิ่มและพัฒนาให้โรงเรียนประชารัฐทุกแห่งสามารถเป็น “โรงเรียนดีใกล้บ้าน” (โรงเรียนแม่เหล็ก) ได้ และอำนวยความสะดวกให้โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน ๒,๕๓๑ แห่ง ส่งนักเรียนมาเรียนใน “โรงเรียนดีใกล้บ้าน” เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเพิ่มคุณภาพการศึกษา

๑.๓.๗ สร้าง Tuifree.com เพื่อเป็น e-learning platform เพื่อเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน นักศึกษา รวมถึงประชาชนที่สนใจทุกช่วงวัย

๑.๔ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๑.๔.๑ ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

ยกระดับการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนด้วยการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยได้พัฒนาผู้เรียนด้านวิชาชีพและเพิ่มแหล่งเรียนรู้ เช่น

(๑) **จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ชุมชน** ซึ่งจัดตั้งแล้ว ๗,๔๒๔ แห่ง ครบตามเป้าหมาย ฝึกอาชีพในรูปแบบกลุ่มสนใจ ชั้นเรียนวิชาชีพ ระยะสั้น-ระยะยาว ในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ได้แก่ พาณิชยกรรมและบริการ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและครอบครัว สร้างอาชีพใหม่ต่อยอดอาชีพเดิม ทำเป็นอาชีพเสริม สร้างรายได้เพิ่มขึ้น โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ.	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ (คน)
๒๕๕๙	๗๖๓,๓๙๓
๒๕๖๐ (ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐)	๓๖๑,๒๖๘

(๒) **พัฒนา กศน. ตำบล เป็นกลไกการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน** ผ่าน ๔ ศูนย์เรียนรู้ คือ ๑) ศูนย์เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบล จำนวน ๗,๔๒๔ แห่งทั่วประเทศ ๒) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยประจำตำบล (ศส.ปชต.) ๗,๔๒๔ ตำบล ๓) ศูนย์ดิจิทัลชุมชน ได้ติดตั้งสื่ออินเทอร์เน็ตใน กศน. ตำบล ที่ยังไม่มีอินเทอร์เน็ต ๔,๒๒๔ แห่ง และ ๔) ศูนย์การศึกษาตลอดชีวิตชุมชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบการศึกษาและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งการปรับบทบาทภารกิจของ กศน. ตำบล ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและบริบทของพื้นที่

(๓) **ส่งเสริมทักษะ ๑ คน ๑ อาชีพ** ดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนซึ่งจัดกิจกรรมฝึกอาชีพในรูปแบบของกลุ่มสนใจและในรูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ (ระยะสั้นและระยะยาว) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอาชีพมีช่องทางในการประกอบอาชีพ มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น โดยการสร้างอาชีพใหม่ต่อยอดอาชีพเดิม หรือทำเป็นอาชีพเสริมได้ ซึ่งสามารถจัดหลักสูตรให้ผู้เข้ารับการฝึกอาชีพได้ จำนวน ๕ หลักสูตร ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง และมีผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ ๒๗๖,๔๘๖ คน

(๔) **ส่งเสริมการติวเข้มเติมเต็มความรู้** ดำเนินโครงการส่งเสริมการศึกษานอกระบบผ่านทีวีสาธารณะ (ติวเข้ม เต็มความรู้) เพื่อผลิตและเผยแพร่รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้จากสื่อการศึกษาที่มีคุณภาพและทันสมัย โดยมีกิจกรรม ๑) ผลิตและเผยแพร่รายการโทรทัศน์ “ติวเข้มเติมเต็มความรู้” ๒) ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษานอกระบบ และ ๓) ผลิตและเผยแพร่รายการโทรทัศน์ เพื่อพัฒนาประชาชนตามช่วงวัย ซึ่งมีผู้รับบริการทั้งสิ้น จำนวน ๙๑๒,๘๘๔ คน และมีการผลิตรายการโทรทัศน์ “ติวเข้มเติมเต็มความรู้” จำนวน ๖๘ รายการ ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อพัฒนาประชาชนตามช่วงวัย จำนวน ๒๐๕ รายการ จัดพิมพ์เอกสารประกอบกิจกรรมติวเข้มเติมเต็มความรู้สัญจร จำนวน ๑,๕๑๐ เล่ม ซึ่งจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่รับบริการติวเข้มเติมเต็มความรู้ ณ โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประมาณ ๖๐๐ คน พบว่า วิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนร้อยละ ๑๐๐ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น วิชาภาษาไทย ร้อยละ ๙๖.๖๕ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และวิชาคณิตศาสตร์ ร้อยละ ๗๗.๘๓ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมติวเข้มเติมเต็มความรู้สัญจรพบว่านักเรียนมากกว่าร้อยละ ๘๐ พึงพอใจในกิจกรรม วิทยากร (ติวเตอร์) บริการ และประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมในระดับมากที่สุด

(๕) **ขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์ดิจิทัลชุมชน**เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูลสารสนเทศ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพของตนเอง สามารถนำความรู้จากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ การซื้อขายสินค้าผ่านตลาดออนไลน์ โดยมีการอบรมวิทยากรแกน กศน. ซึ่งเป็นบุคลากรในระดับจังหวัดและสถาบัน กศน. ระดับภาค ขยายผลสู่ระดับอำเภอและตำบล รวมจำนวน ๙,๐๗๖ คน และนำไปสู่การขยายผลในชุมชนผ่าน กศน. ตำบล ซึ่งมีประชาชนให้ความสนใจเข้ารับการอบรม จำนวนกว่า ๓๕๐,๐๐๐ คน

๑.๔.๒ พัฒนาการเรียนรู้และจัดการศึกษาทางวัฒนธรรม

(๑) **ยกระดับมาตรฐานผู้สำเร็จการศึกษาด้านดุริยางคศิลป์** โดยดำเนินการจัดทำมาตรฐานผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นด้านดุริยางคศิลป์ ในสาขาคีตศิลป์ และสาขาปี่พาทย์ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีความรู้ความสามารถที่เป็นมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา และวงการวิชาชีพด้านศิลปวัฒนธรรม และเพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นแหล่งอ้างอิงและเป็นมาตรฐานในการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีคุณภาพเสมอกันในวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่ง

(๒) **ยกระดับการจัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และช่างศิลป์** เช่น แนะแนวการศึกษาต่อเชิงรุกสำหรับเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อกับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และยังเป็นการส่งเสริมการศึกษาทางด้านวัฒนธรรม จัดโครงการเยาวชนศิลป์สร้างสรรค์สื่อภาษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาในทุกระดับของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้ถ่ายทอด มีนักเรียน นักศึกษา ได้รับรางวัลชนะเลิศ จำนวน ๑๐ รางวัล มีผลงานที่ได้รับรางวัลทั้งหมด จำนวน ๔๓ รางวัล จากผลงานที่ส่งเข้าประกวดทั้งหมด ๖๐ ผลงาน จัดโครงการอบรมการจัดการเรียนการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียน แบบ Active Learning Teacher และครู ๔.๐ ในระดับอุดมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับพื้นฐานการศึกษาเพื่อปฏิรูปการเรียนการสอนให้ทันโลกในอนาคต ปรับการเรียนการสอนให้เข้ากับยุค Thailand 4.0 ซึ่งทำให้นักเรียนนักศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีผลการเรียนดีเพิ่มขึ้น

๑.๕ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ส่งเสริมกลไกประชารัฐเพื่อขับเคลื่อนด้านการศึกษา รัฐบาลได้มุ่งขับเคลื่อนนโยบายการสานพลังประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งเป็นการรวมพลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมขับเคลื่อนและยกระดับการศึกษาของประเทศไทย สรุปการดำเนินงานได้ ดังนี้

๑.๕.๑ ด้านการศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ

ดำเนินการต่อเนื่องในโครงการโรงเรียนประชารัฐ (โรงเรียนต้นแบบ) ในทุกตำบล ตำบลละ ๑ แห่ง เพื่อยกระดับการศึกษาสู่มาตรฐานสากล ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนตามโครงการประชารัฐเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียน โดยการสนับสนุนจากภาคเอกชนหลายรูปแบบเป็น school partners เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๓,๔๐๐ แห่ง กระจายทั่วประเทศ ต่อมาในปี ๒๕๖๐ ได้มีการขยายผลเพิ่มจำนวนโรงเรียนประชารัฐอีกจำนวนประมาณ ๔,๐๐๐ แห่ง รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๗,๔๐๐ แห่ง เพื่อพัฒนาให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพดีและยังสามารถเป็นโรงเรียนแม่เหล็กเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กโดยรอบจนถึงขั้นที่ทำให้เกิดการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กได้ โดยมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น ดำเนินโครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับคุณภาพทางการจัดการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาและการเปิดเผยข้อมูลตามหลักธรรมาภิบาล โครงการพัฒนาหลักสูตรต้นแบบกระบวนการเรียนรู้การประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จิตสาธารณะ และด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ โครงการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และการมีส่วนร่วมของชุมชน โครงการพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ โครงการพัฒนาความเป็นเลิศในด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัยเทคโนโลยีแห่งอนาคตและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมของผู้นำเยาวชนรุ่นใหม่เพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาค และโครงการผู้นำเพื่อการพัฒนาการศึกษา

ที่ยั่งยืน (Leadership Program for Sustainable Education) หรือ CONNEXT ED โดยภาคเอกชน ๑๒ บริษัท ร่วมจัดทำโครงการผู้นำเพื่อการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน (CONNEXT ED) คัดเลือกบุคลากรในองค์กรที่เป็นผู้นำรุ่นใหม่ มีอุดมการณ์ มีจิตสาธารณะ เป็น School Partners เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนและร่วมวางแผนพัฒนาโรงเรียน ซึ่งจะเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการประชารัฐ มีผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้นำ รวม ๑,๐๐๐ คน และกำหนดจะขยายครบโรงเรียนประชารัฐในทุกตำบลทั่วประเทศ ภายใน ๓ ปี (สิ้นปี ๒๕๖๑) ทั้งนี้ การดำเนินงานในปี ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างเร่งรัดดำเนินการต่อเนื่องจากในช่วงที่ผ่านมา เช่น เสนอแผนพัฒนาโรงเรียนของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนประชารัฐที่มีภาคเอกชนสนับสนุน จำนวน ๑,๙๙๔ แห่ง ซึ่งอยู่ระหว่างรอผลการพิจารณาจากภาคเอกชน ๑๒ แห่ง การพิจารณาปัญหาอุปสรรคและกำหนดทิศทางขับเคลื่อนโครงการจัดทำร่างมาตรฐานโรงเรียนประชารัฐให้เป็นมาตรฐานเดียวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานทางกายภาพของโรงเรียนตามมาตรฐานธนาคารโลก และความต้องการจำเป็นของบริบทประเทศไทย จัดเก็บข้อมูล ONLINE ตัวชี้วัดโรงเรียนประชารัฐเพื่อจัดทำเป็น Dashboard นำเสนอภาพปัจจุบันก่อนขับเคลื่อนโครงการในปีการศึกษา ๒๕๖๐ การจัดเก็บข้อมูล ONLINE บัญชีกองทุนโรงเรียนประชารัฐ เพื่อรองรับการโอนเงินสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนจากภาคเอกชนที่สนับสนุนโรงเรียน และระบบการรับบริจาคสำหรับกองทุนโรงเรียนประชารัฐ และการเตรียมคัดเลือกโรงเรียนประชารัฐรุ่นที่ ๒ โดยคาดว่ากลไกประชารัฐจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรภายในประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันและลดความเหลื่อมล้ำของคนในสังคมอย่างยั่งยืนต่อไป

๑.๕.๒ ด้านยกระดับวิชาชีพอาชีวศึกษา ได้ดำเนินกิจกรรมการยกระดับคุณภาพวิชาชีพ ๔ กิจกรรม ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ได้แก่

(๑) **Re-branding : ระยะที่ ๑** ได้สร้างการรับรู้เกี่ยวกับโครงการประชารัฐ อาชีวะ ฝีมือชน คนสร้างชาติและลงนามความร่วมมือ MOU Excellent Model School & Kick off Open House Road Show **ระยะที่ ๒** ได้สร้างการรับรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาต้นแบบทวิภาคี สานพลังประชารัฐ (Excellent Model School) ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น คลิป และการโฆษณาผ่านสื่อวิทยุในพื้นที่ครอบคลุมจังหวัดยุทธศาสตร์ ๓๑ จังหวัดหลัก และรัศมีจังหวัดใกล้เคียง

(๒) **Excellent Model School (EMS)** (สถานศึกษาต้นแบบทวิภาคี) จัดกิจกรรมเปิดบ้านสถานศึกษาต้นแบบทวิภาคี สานพลังประชารัฐ ระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ประกอบด้วยตัวแทนสถานศึกษาในภาคต่าง ๆ ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพเกาะคา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีขอนแก่น วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ และวิทยาลัยพณิชยการบางนา ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๐ เริ่มต้นการสร้างความร่วมมือจากกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย S-Curve เป็นอันดับแรกและขยายเครือข่ายจากกลุ่มเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพวิชาชีพไปสู่ทุกอุตสาหกรรม โดยได้พัฒนาสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานทั่วประเทศ และเริ่มต้นยกระดับสถานศึกษาที่มีความร่วมมือในกลุ่มเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพวิชาชีพและขยายขอบเขตต่อเนื่อง ด้วยการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความโดดเด่น เชี่ยวชาญเป็นเลิศเฉพาะทาง ให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน และรับนักศึกษาเข้าทำงานเมื่อเรียนจบ ซึ่งสถานประกอบการจะเข้าไปทำงานร่วมกับสถานศึกษาในการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งสนับสนุนการฝึกประสบการณ์และการปฏิบัติงานจริง ซึ่งมีจำนวนบริษัทและสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ EMS ระยะแรก จำนวน ๑๔ แห่ง และ ๔๖ แห่ง ตามลำดับ และมีสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ EMS ระยะที่ ๒ เพิ่มเติม ๒๒ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๖๘ แห่ง

(๓) **Database of Demand and Supply** ดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลความต้องการและจำนวนการผลิต (Demand and Supply) ของกำลังคน ประกอบด้วย ๑) ภาพรวมระดับประเทศ โดยใช้ข้อมูลความต้องการจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมทั้งภาครัฐและภาครัฐวิสาหกิจ ๒) ข้อมูลจากระบบจัดหางาน รวบรวมจากระบบจัดหางานกระทรวงแรงงานในระบบ SSO (Single Sign-On) หรือการยืนยันตัวบุคคลและระบบจัดหางานเอกชน และ ๓) ข้อมูลความต้องการระดับจังหวัด โดยใช้กลไกคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งในการดำเนินงานปี ๒๕๖๐ ได้จัดทำ Demand and Supply Balance (จุดสมดุลระหว่างความต้องการและจำนวนการผลิตกำลังคน) นำร่องและทำ Matching Demand and Supply (จับคู่ความต้องการและจำนวนการผลิตกำลังคน) ที่จังหวัดระยอง

(๔) **Standard and Certification Center** ได้เสนอให้มีการจัดตั้งองค์กรกลางภายใต้คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติในปัจจุบัน โดยมี ๒ แนวทาง คือ ๑) ยกระดับหน่วยงานเดิมและ ๒) จัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ในรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit: SDU) ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

๑.๖ การผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการพัฒนาประเทศ

๑.๖.๑ ส่งเสริมการอาชีวศึกษาและเร่งผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการพัฒนาประเทศ มีการดำเนินการ ดังนี้

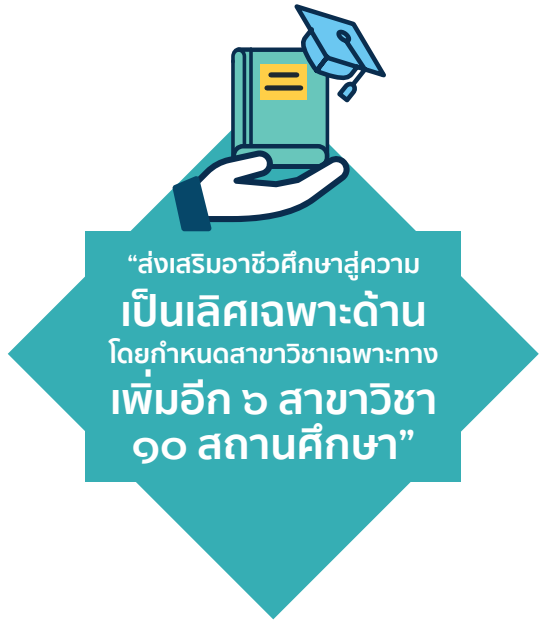
(๑) **ควบรวมอาชีวะของภาครัฐกับเอกชน** ได้เร่งผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการในภาคเศรษฐกิจของประเทศและปรับโครงสร้างการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาโดยการควบรวมสถาบันอาชีวะของภาครัฐเข้ากับเอกชน โดยหลังจากควบรวมอาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชน จะมีวิทยาลัยอยู่ในกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้งสิ้น ๘๘๖ แห่ง มีนักเรียนทั้งสิ้น ๙๗๖,๖๑๑๕ คน แบ่งเป็น วิทยาลัยอาชีวะรัฐ จำนวน ๔๒๕ แห่ง นักศึกษาจำนวน ๖๗๓,๑๑๓ คน และวิทยาลัยอาชีวะเอกชน จำนวน ๔๖๑ แห่ง นักศึกษา จำนวน ๓๐๒,๕๐๒ คน วิทยาลัยแต่ละแห่งจะมีความถนัดเฉพาะทาง ไม่ซ้ำซ้อนกัน ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความถนัดของตนเอง และจะต้องร่วมกันวางแผนการรับนักเรียน นักศึกษา และร่วมกันสร้างความเป็นเลิศแต่ละด้านในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีวศึกษาให้มากขึ้นและมีทักษะฝีมือเพียงพอแก่การพัฒนาประเทศ ซึ่งดำเนินการควบรวมตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างทบทวนระเบียบอาชีวะเอกชนให้เป็นทิศทางเดียวกันเพื่อขับเคลื่อนอาชีวะต่อไปในอนาคต

(๒) **ดำเนินโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)** เพื่อเพิ่มปริมาณผู้เรียนอาชีวศึกษาและเพื่อให้ผู้สำเร็จมัธยมศึกษามีทักษะวิชาชีพติดตัว สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานและประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เรียนสามารถสมัครเรียนได้ ๒ แห่ง เมื่อเรียนจบ ๓ ปี จะได้วุฒิการศึกษา ๒ ฉบับ ทั้งนี้ การรับสมัครในปีการศึกษา ๒๕๕๙ มีนักเรียนเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๔,๖๓๔ คน และมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ ๙๗๖ แห่ง ปีการศึกษา ๒๕๖๐ มีนักเรียนเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๙,๕๓๔ คน จัดทำแนวทางดำเนินโครงการฯ และจัดพิมพ์เอกสารแนวทางการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่ให้สถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๕๐ เล่ม รวมทั้งสนับสนุนการจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรให้แก่สถานศึกษาที่ดำเนินโครงการ ๓๑๑ แห่ง นอกจากนี้ ได้ขยายผลการจัดการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ไปยังสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม เพื่อเป็นการขยายโอกาสการจัดการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษา และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ยากจน ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้เข้าศึกษาต่อด้านวิชาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการและท้องถิ่น

(๓) **ดำเนินโครงการขยายและยกระดับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี** เพื่อเพิ่มปริมาณผู้เรียน เพิ่มปริมาณสถานประกอบการ และจัดทำสื่อและเอกสารการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและสถานศึกษาทวิภาคีต้นแบบ โดยพัฒนาครูนิเทศก์ และหัวหน้างานทวิภาคี และพัฒนาฐานข้อมูลในสถานศึกษาทวิภาคีต้นแบบ เพื่อตอบสนองกำลังคนตามบริบทของพื้นที่ ซึ่งมีผู้เรียนและสถานประกอบการเข้าร่วมการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	อาชีวศึกษาภาครัฐ/อาชีวศึกษาภาคเอกชน	
	ปีการศึกษา ๒๕๕๙	ปีการศึกษา ๒๕๖๐
นักเรียน (คน)	๑๑๓,๗๒๙/๙,๔๙๘	๑๒๕,๘๙๖/๗,๘๖๖
สถานประกอบการ (แห่ง)	๒๑,๐๑๙	๓๒,๒๒๓
สถานศึกษา (แห่ง)	๔๑๔/๕๒	๔๑๔/๘๙

(๔) **ส่งเสริมสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานสู่ความเป็นเลิศเฉพาะด้าน** ได้ดำเนินการตามนโยบาย **"การส่งเสริมอาชีวศึกษาให้มีความเป็นเลิศเฉพาะด้าน"** อย่างต่อเนื่อง โดยได้คัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความพร้อมระดับหนึ่ง ทั้งด้านบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเฉพาะทางและในสาขาวิชาที่มีความโดดเด่น ได้มีการพิจารณากรอบแนวทางการสร้างความเป็นเลิศเฉพาะด้านให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายใน Super Cluster และสอดคล้องกับกลุ่ม Cluster ที่เป็นความต้องการของประเทศ จำนวน ๖ Cluster ซึ่งเริ่มดำเนินการระยะที่ ๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยกำหนดสาขาวิชาเฉพาะทาง ๗ สาขาวิชา สถานศึกษา ๗ แห่ง และได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนต้นแบบห้องเรียนเฉพาะทางให้แก่สถานศึกษาดังกล่าวแล้ว ระยะที่ ๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดสาขาวิชาเฉพาะทางเพิ่มอีก ๖ สาขาวิชา สถานศึกษา ๑๐ แห่ง และระยะที่ ๓ จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๔ สาขาวิชา สถานศึกษา ๔ แห่ง

(๕) **ดำเนินโครงการค่ายอาชีวะฤดูร้อน (Vocational Boot Camp) "เปลี่ยนโรงงานเป็นโรงเรียน (Education to Employment)"** ซึ่งเป็นการเปิดฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ที่เอกชนเป็นผู้จัดสอนเพื่อให้ทำงานได้จริง และเป็นหลักสูตรเฉพาะเจาะจงที่ผู้จ้างงานมีความต้องการ เช่น ช่างจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ (Bigbike) ช่างตรวจรอยร้าวอาคาร การทำบัญชีสำหรับธุรกิจ การรับเหมาก่อสร้าง โครงการนี้ดำเนินการแล้ว ๒ ครั้ง คือในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ และได้ขยายให้ครอบคลุมมากขึ้นทั้งในด้านพื้นที่และสาขาในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ซึ่งได้รับการตอบรับจากสถานประกอบการ นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก โดยมีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการประมาณ ๑,๕๐๐ บริษัท และมีผู้เข้ารับการอบรมแล้วทั้งหมดจำนวนมากกว่า ๑๒๐,๐๐๐ คน

(๖) **จัดทำยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)** ซึ่งประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ที่มีเนื้อหาสำคัญเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากล รองรับการพัฒนาในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัย อุตสาหกรรม คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตใน EEC เพื่อส่งเสริมการศึกษาระดับอุดมศึกษาใน EEC โดยอนุญาตให้มหาวิทยาลัย Carnegie Mellon จากสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยอันดับต้นของโลกในด้านวิศวกรรมมาจัดการศึกษา สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์และหุ่นยนต์ ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เพื่อให้เกิดงานวิจัยระดับสูงที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคต ซึ่งเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายของ EEC

(๗) **วิจัยและพัฒนาระบบฐานข้อมูลความต้องการแรงงานของประเทศแบบ real time** โดยกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ (TDRI) ดำเนินโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาเอปพลิเคชัน เพื่อทราบความต้องการแรงงานแบบ real time โดยรวบรวมข้อมูลการประกาศรับสมัครงานในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ ประมวลผลให้ทราบทิศทางและรายละเอียดของความต้องการแรงงาน แล้วนำไปเชื่อมโยงกับการปรับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนต่อไป รวมทั้งข้อมูลความต้องการแรงงานในระดับปริญญาและวิชาชีพชั้นสูง คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ มีฐานข้อมูลและแอปพลิเคชันพร้อมใช้งานได้ภายในปี ๒๕๖๑

(๘) **ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)** ในปี ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ๕๐๐ ศูนย์ พัฒนาศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนแบบถาวร จำนวน ๘๐ ศูนย์ มีช่างชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม ๔๘๙ คน ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน ๑๗๕ ผลิตภัณฑ์ และประชนชนเข้ารับการพัฒนาอาชีพ ๒๙๓ อาชีพ นอกจากนี้ ได้มีการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุทกภัยโดยการให้บริการซ่อมแซมเครื่องมือจักรกลการเกษตร เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้ในครัวเรือน และยานพาหนะ รวมถึงการแจกอาหารและถุงยังชีพ ในพื้นที่ภาคใต้ ๖๔ อำเภอ ๑๑ จังหวัด ระหว่างวันที่ ๑๔-๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ จำนวน ๒๐๐ จุดบริการ มีอุปกรณ์และเครื่องใช้ต่าง ๆ ได้รับการซ่อมแซมรวมทั้งสิ้น ๑๐๓,๗๓๙ ชิ้น ก่อสร้าง ๒,๙๓๖ รายการ ระบบไฟฟ้า ๔,๐๑๖ รายการ และอื่น ๆ ๘,๕๐๑ รายการ และในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสกลนคร ระว่างวันที่ ๓๐ กรกฎาคม-๖ สิงหาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๖๔ จุดบริการ มีอุปกรณ์และเครื่องใช้ต่าง ๆ ได้รับการซ่อมแซม รวมทั้งสิ้น ๒๔,๓๘๑ ชิ้น

๑.๖.๒ ผลิตกำลังคนในระดับอุดมศึกษารองรับความต้องการของประเทศ โดยได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) หรือโครงการสหกิจศึกษา โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนจัดการศึกษา และให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ เพื่อสร้างความพร้อมและสมรรถนะที่ดีเมื่อสำเร็จการศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการดังนี้

กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
นักศึกษา (คน)	๓๗,๔๓๗	๓๙,๒๔๓	๔๐,๙๑๔
สถานศึกษา (แห่ง)	๑๒๑	๑๑๘	๑๑๘
สถานประกอบการ (แห่ง)	๑๔,๔๒๘	๑๕,๓๒๖	๑๕,๒๒๔

๑.๗ การผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๗.๑ การปฏิรูประบบครู

(๑) **ปรับปรุงการคัดเลือกครู** โดยใช้ข้อสอบกลางเพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ **และดำเนินงานโครงการครูคืนถิ่นผลิครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๗๒)** โดยมีเป้าหมายคัดเลือกคนดี คนเก่งเข้าสู่วิชาชีพครู รวม ๑๐ รุ่น จำนวน ๔๘,๓๗๔ คน เริ่มบรรจุตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ โดยในปี ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) บรรจุรับราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๓,๑๕๙ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จำนวน ๑๐๖ คน และสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จำนวน ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๓,๒๖๗ คน ในปี ๒๕๖๐ มีผู้ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการที่มีคุณสมบัติครบถ้วน จำนวน ๓,๐๙๗ คน นอกจากนี้ ยังได้คัดเลือกสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูที่มีศักยภาพเข้าร่วมโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อรองรับนักศึกษาใหม่ที่คัดเลือกจากผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือเทียบเท่าเข้าร่วมโครงการในปี ๒๕๖๑ และเตรียมการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ ๑-๕ ในปีการศึกษา ๒๕๖๐ เข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ ได้รับสมัครครูผู้ช่วยจากผู้ที่ไม่ได้จบครุศาสตร์ในสาขาวิชาขาดแคลน โดยรับจำนวนประมาณ ๕๐๐ คน มีคุณวุฒิที่น่าสนใจ เช่น สาขาวิศวกรรมศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และมีจำนวนไม่น้อยที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทและหรือจบการศึกษาจากต่างประเทศ

(๒) **ดำเนินโครงการจ้างครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดิน** เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาระยะสั้น โดยสรรหาครูเกษียณอายุราชการ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีผลงานเชิงประจักษ์ และมีสุขภาพดี เพื่อทำหน้าที่ครูผู้สอนสถานศึกษาในสาขาที่จำเป็นและขาดแคลนตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด โดยดำเนินการจ้างแล้วทั้งสิ้น ๑๐ เดือน จำแนกเป็น ๒ รอบ ระยะเวลาการจ้างรอบละ ๕ เดือน ดังนี้

รอบการจ้าง	จำนวนที่จ้าง (อัตรา)
รอบแรก วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐	๕,๑๘๖
รอบที่สอง วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐	๕,๒๒๓

(๓) **พัฒนาครูในระบบ** ได้จัดตั้งสถาบันคุรุพัฒนา ปรับเปลี่ยนเกณฑ์วิทยฐานะครูให้สอดคล้องกับภาระงานสอนที่แท้จริงในห้องเรียน และเป็นระบบที่มีความยุติธรรมเพื่อตอบแทนครูที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจสอนนักเรียน และมีการปรับปรุง พัฒนาความรู้และทักษะการสอน ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community หรือ PLC) และการอบรมพัฒนา โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อการฝึกอบรมพัฒนาครูจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี และให้ครูได้เลือกหลักสูตรที่ผ่านการอนุมัติของสถาบันคุรุพัฒนาเอง ซึ่งมีครูสมัครแล้วประมาณ ๓๒๐,๐๐๐ คน

(๔) **เปลี่ยนระบบคัดเลือกผู้บริหารระดับสูง** โดยการเปิดกว้างรับสมัครผู้ที่มีความสามารถจากหลายภาคส่วนและมีคณะกรรมการคัดเลือกโดยมีระบบการให้คะแนนและการสัมภาษณ์ที่โปร่งใส เป็นธรรม โดยได้ดำเนินการในการคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการคุรุสภา

(๕) **ปรับปรุงเกณฑ์คัดเลือกผู้บริหาร**เพื่อการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของโรงเรียนอย่างจริงจัง โดยการแต่งตั้งและประเมินผู้บริหารโรงเรียนแนวใหม่ด้วยหลักเกณฑ์ Ps ประกอบด้วย Performance (ผลการดำเนินงาน) Proficiency (สมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ) Potential (ศักยภาพ) Probation (มีช่วงทดลองงาน)

๑.๗.๒ แก้ไขปัญหาหนี้สินครู โดยได้จัดทำข้อตกลงกับธนาคารออมสินให้ยกเลิกจ่ายค่าบริหารติดตามหนี้ครูร้อยละ ๐.๕-๑ ของมูลหนี้ให้กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ประมาณ ๒,๕๐๐ ล้านบาทต่อปี แล้วนำเงินดังกล่าวมาจ่ายคืนให้กับครูที่มีวินัยในการผ่อนหนี้ดีแทน ซึ่งคาดว่าข้อตกลงใหม่จะเริ่มในต้นปี ๒๕๖๑

๒. การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

๒.๑ การทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ โดยการสนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการเสริมสร้างสันติสุขและความปรองดองในสังคมไทยอย่างยั่งยืน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม โดยได้เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งมีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น

๒.๑.๑ ดำเนินโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ ประจำปี ๒๕๖๐ โดยร่วมกับองค์กรเครือข่ายส่งเสริมการสวดมนต์ทำวัตรเช้า มีเป้าหมายให้พุทธศาสนิกชนเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันธรรมสวนะตลอดทั้งปี ซึ่งในส่วนกลางมีวัดที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๔๐ วัด ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๖,๑๙๑ คน และส่วนภูมิภาคมีวัดที่จัดกิจกรรม จำนวนทั้งสิ้น ๑๖,๙๔๕ วัด

๒.๑.๒ เสริมสร้างชุมชน องค์กร คุณธรรม โดยขับเคลื่อนแผนแม่บทคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของทุกหน่วยงาน โดยนำกลไกประชารัฐไปใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน เน้นปลูกฝังให้คนไทยยึดมั่นในคุณธรรม ๔ ประการ คือ “พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา” ทั้งนี้ ได้จัดตั้งชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปขับเคลื่อนด้วยพลังบวรต้นแบบ จำนวน ๒,๑๙๑ แห่ง และมีหน่วยงาน/องค์กรคุณธรรม จำนวน ๑,๕๘๒ แห่ง ทั่วประเทศ พร้อมทั้งมีการประกาศจังหวัดคุณธรรมใน ๔ จังหวัดนำร่อง ประกอบด้วย จังหวัดพิจิตร บุรีรัมย์ ราชบุรี และพัทลุง โดยยึดข้อปฏิบัติหลัก ๓ ประการ คือ ๑) ยึดและปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของแต่ละศาสนา ๒) น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ และ ๓) ดำรงชีวิตตามแบบวิถีวัฒนธรรมไทย

“ผู้เข้าร่วมสวดมนต์ข้ามปี ส่งท้ายปีเก่าวิถีไทย ต้อนรับปีใหม่วิถีพุทธ ปี ๒๕๖๐ ๑๙.๗๕ ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา”

๒.๑.๓ จัดกิจกรรม “สวดมนต์ข้ามปี ส่งท้ายปีเก่าวิถีไทย ต้อนรับปีใหม่วิถีพุทธ พุทธศักราช ๒๕๖๐” ระหว่างวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙-๑ มกราคม ๒๕๖๐ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยการบูรณาการระหว่างกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดทั้งในวัดและสถานที่ทั่วไป และมณฑลพิธีท้องสนามหลวง โดยเชิญชวนประชาชนทุกพื้นที่ร่วมทำบุญ รักษาศีล เจริญภาวนา ปฏิบัติธรรม ฟังพระธรรมเทศนา สวดมนต์ ร่วมพิธีเจริญพระพุทธมนต์ มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมสวดมนต์ข้ามปีรวมทั่วประเทศ ๒๔,๕๙๓ แห่ง ผู้เข้าร่วมทั่วประเทศรวม ๑๙,๗๔๕,๑๑๒ คน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาซึ่งมีผู้เข้าร่วม จำนวน ๑๘,๒๗๗,๐๐๐ คน

๒.๑.๔ จัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในเทศกาลวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ประจำปี ๒๕๖๐ ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้ตระหนักถึงวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและคุณค่าของหลักธรรม และรับรู้ว่าประเทศไทยเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก รวมทั้งส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนได้เข้าวัดทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม รักษาศีล เจริญจิตภาวนา ชำระจิตใจให้สะอาดผ่องใส โดย**วันมาฆบูชา**จัดระหว่างวันที่ ๗-๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ บรรยายธรรม นิทรรศการองค์ความรู้เกี่ยวกับมาฆบูชา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๗,๗๐๒,๕๓๖ คน วันวิสาขบูชา จัดระหว่างวันที่ ๔-๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีกิจกรรม เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเด็กและเยาวชน จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์โดยเชิญทูตานุทูตของประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนามาร่วมบำเพ็ญกุศลร่วมกับพุทธศาสนิกชนชาวไทย และเป็นปีแรกที่เชิญชวนชุมชนคุณธรรมทั่วประเทศแต่งกายด้วยชุดขาวรักษาศีลตลอดเทศกาล มีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๔๒,๑๐๒,๓๗๖ คน นอกจากนี้ ยัง**จัดงานวิสาขบูชาสานสัมพันธไมตรี**ในมิติพระพุทธศาสนา ใน ๑๖ จังหวัด ที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยหน่วยงาน องค์กร และประชาชนในจังหวัดตามแนวชายแดนกลุ่มประเทศอาเซียนบูรณาการการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์อาเซียน น้อมนำหลักธรรมทางศาสนาไปประพฤติปฏิบัติและนำความเป็นวิถีถิ่น วิถีไทย และวัฒนธรรมไทย สู่วัฒนธรรมอาเซียน มีจัดกิจกรรมจำนวน ๑๖ จังหวัด ระหว่างวันที่ ๔-๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมงานกว่า ๔๕,๙๐๐ คน

นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐบางหน่วยได้จัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาและจัดอบรมศีลธรรมให้แก่บุคลากรในสังกัด เพื่อขัดเกลาจิตใจและปลูกจิตสำนึกคุณธรรมอันดี ให้สามารถนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้เป็นคนดีมีความซื่อสัตย์สุจริต มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๒.๑.๕ ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

(๑) **จัดค่ายสำหรับเยาวชน** เช่น **จัดค่ายเยาวชนสมานฉันท์** ระหว่างวันที่ ๓-๕ เมษายน ๒๕๖๐ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์พัทยา จังหวัดชลบุรี โดยนำเยาวชนจาก ๕ ศาสนา มาเรียนรู้หลักปฏิบัติศาสนสถานของแต่ละศาสนา ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ ๑) วัดชัยมงคล ๒) วัดซิกข์ ๓) มัสยิดดารุ้ลอิบาดะห์ และ ๔) โบสถ์พระมหาไถ่ เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้การสร้างความสามัคคี เห็นความสำคัญของการเรียนรู้หลักธรรมในแต่ละศาสนา และสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน และอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ โดยยอมรับในความแตกต่างที่หลากหลายด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม **จัดทำโครงการสร้างคนดีสู่สังคม : ค่ายคุณธรรมสำหรับเยาวชน** ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยจัดค่ายที่ ๒ ณ ศูนย์กลางปฏิบัติธรรมพุทธสถานตุลาการเฉลิมพระเกียรติ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

(๒) **ดำเนินโครงการบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุสามเณรและบวชศีลจาริณีภาคฤดูร้อน ประจำปี ๒๕๖๐** เพื่ออุทิศถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยบูรณาการร่วมกันระหว่างคณะสงฆ์ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน รวมถึงประชาชนทั่วไป เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้รับการศึกษาและฝึกฝนอบรมตนเองตามหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา รวมถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เป็นคนดี มีศีลธรรม สามารถนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถรับมือกับปัญหาต่าง ๆ อันเกิดจากสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้

นอกจากนี้ ยังได้**จัดกิจกรรมร้อยรวมใจชุมชนคุณธรรมพลังบวร น้อมใจภักดิ์ พระผู้ทรงธรรมเสด็จสู่สวรรคาลัย** เมื่อวันจันทร์ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ วัดสุนทรสถิต อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร **จัดโครงการอบรมการเทศน์มหาชาติทำนองหลวง เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** ระหว่างวันที่ ๖-๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ วัดสุวรรณาราม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร และ**จัดโครงการฝึกหัดสวดโอ้เอ้วิหารราย ประจำปี ๒๕๖๐** ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ มีสถานศึกษาเข้าร่วมจำนวน ๖๓ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๒๑๕ รูปต่อคน ณ วัดศรีสุดาราม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

๒.๒ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม มีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๒.๒.๑ อนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน สร้างสรรค์ และพัฒนามรดกทางศิลปวัฒนธรรม มีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น

(๑) **จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เช่น การจัดพิธีบวงสรวงเพื่อบูรณปฏิสังขรณ์ราชรถ พระยานมาศ และเครื่องประกอบในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร** เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ โรงราชรถ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร และ**จัดเสวนา “รวมพลังบันทึกจดหมายเหตุแห่งชาติ เนื่องในงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร”** เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม กระทรวงวัฒนธรรม **การจัดทำหนังสือประมวลภาพเหตุการณ์งานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร** โดย ๑ ชุด มี ๓ เล่ม ได้แก่ ประมวลภาพเหตุการณ์ในส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) ประมวลภาพเหตุการณ์ในส่วนภูมิภาค (๗๖ จังหวัด) และประมวลภาพเหตุการณ์ในต่างประเทศ (นานาอารยประเทศ) **การรวบรวมภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว บทเพลง กวีนิพนธ์ คำไว้อาลัย** เพื่อจัดทำบันทึกจดหมายเหตุ โดยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำ

“จัดทำเอกสาร จดหมายเหตุ งานพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร”

เอกสารจดหมายเหตุ และกวีนิพนธ์ ได้แก่ **จดหมายเหตุงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร** โดยค้นคว้าเอกสารจดหมายเหตุที่เกี่ยวเนื่อง จำนวน ๔,๕๗๒ แผ่น รวบรวมและรับมอบเอกสารการดำเนินงานและกิจกรรม จำนวน ๒,๑๒๗ รายการ และบันทึกเหตุการณ์ **จดหมายเหตุงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ฉบับสื่อมวลชน** อยู่ระหว่างการรวบรวมหนังสือพิมพ์ภายในประเทศไทยและต่างประเทศ **และกานท์กวีคีตการปวงประชาน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร** โดยรวบรวมบทกวีนิพนธ์แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ (๑๐๐ วัน) ประกอบด้วยถ้อยคำฯ จำนวน ๑,๓๒๗ สำนวน และบทกวีนิพนธ์ฯ จำนวน ๗๓๐ สำนวน

(๒) **ขึ้นทะเบียนมรดกโลก มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น และมรดกทางวัฒนธรรม** ได้ขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ จำนวน ๓๑๘ รายการ เสนอขึ้นบัญชีมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ขององค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ โขน และนวดไทย ปัจจุบันมีแหล่งมรดกวัฒนธรรมที่อยู่ในบัญชีชั่วคราว (Tentative List) ตามอนุสัญญามรดกโลกของยูเนสโกแล้วและอยู่ระหว่างเตรียมการขึ้นทะเบียนมรดกโลก จำนวน ๕ แหล่ง ได้แก่ ๑) อนุสรณ์สถาน สถานที่ และพื้นที่ทางวัฒนธรรมในจังหวัดเชียงใหม่ เมืองหลวงแห่งอาณาจักรล้านนา ๒) เส้นทางวัฒนธรรมพิมายและศาสนสถานที่เกี่ยวข้อง ปราสาทพนมรุ้งและปราสาทเมืองต่ำ ๓) พระธาตุพนม และสิ่งก่อสร้างทางประวัติศาสตร์และภูมิทัศน์ที่เกี่ยวข้อง ๔) อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท และ ๕) วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารนครศรีธรรมราช นอกจากนี้ได้เตรียมการนำเสนอแหล่งมรดกวัฒนธรรมเข้าสู่บัญชีชั่วคราว (Tentative List) ตามอนุสัญญามรดกโลกของยูเนสโก โดยอยู่ระหว่างจัดเตรียมข้อมูลเพื่อเสนอแหล่งวัฒนธรรม ๒ แหล่ง ได้แก่ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม ราชวรวิหาร และเมืองโบราณศรีเทพ รวมทั้งได้ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ เพื่อให้สาธารณชนตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ภาพยนตร์และเพื่อส่งต่อให้คนรุ่นหลังได้รู้จัก จำนวนทั้งสิ้น ๒๕ เรื่องต่อปี รวม ๓ ปี ๗๕ เรื่อง

“ขึ้นทะเบียน มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ ๓๑๘ รายการ”

(๓) **ดำเนินโครงการเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ สืบทอดศิลปวัฒนธรรม** เมื่อวันที่ ๑๐-๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อเผยแพร่ ส่งเสริม สนับสนุน และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู ตลอดจนเพื่อศึกษาหาแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืน เช่น การแสดงศิลปะพื้นบ้านโปงลาง การแสดงเล่าขานตำนานเมืองล่มภู อาหารพื้นบ้าน การแต่งกายพื้นถิ่น และการละเล่นพื้นบ้าน

(๔) **ดำเนินโครงการสำรวจและเผยแพร่ความรู้ด้านเอกสารโบราณ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐** ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ จังหวัดลำพูน โดยดำเนินการสำรวจและทำทะเบียนจารึก พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหริภุญไชย จังหวัดลำพูน จำนวน ๗๒ รายการ และสำรวจเอกสารโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่ วัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร วัดสังฆาราม วัดบ้านหลุก วัดพระคงฤษี วัดจามเทวี วัดมหาวัน และวัดสุพรรณรังษี ซึ่งพบเอกสารโบราณ ๓ แห่ง

(๕) **เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม** มีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น จัดโครงการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน ปี ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๑ เรื่อง “โรงใส่มหาพิชัยราชรถ สมัยรัตนโกสินทร์ : ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับที่ตั้งและการก่อสร้าง ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน” **โครงการเผยแพร่มรดกศิลปกรรมของชาติ ประจำปี ๒๕๖๐ “เปิดตำนาน วังหน้าจากอดีตถึงปัจจุบัน”** โดยมีคณะนักศึกษา อาจารย์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครเข้าร่วมโครงการโครงการพัฒนาศักยภาพบุคคลากร ด้านสถาปัตยกรรม วิศวกรรม และมัณฑนศิลป์ ในหลักสูตรการศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรม ศิลปกรรม และการอนุรักษ์โบราณสถานตามแนวพระราชดำริ โดยมีการบรรยายพิเศษเรื่อง แนวคิด การนำความรู้ด้านการอนุรักษ์มาพัฒนามรดกวัฒนธรรม **และโครงการบรรยายความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดีและการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม**โดยมีการบรรยายทางวิชาการ เรื่อง “การเดินทางจากมะริดสู่กรุงศรีอยุธยา”

(๖) **ดำเนินโครงการ “รุกขมรดกแห่งแผ่นดินใต้ร่มพระบารมี”** โดยรวบรวมเรื่องราว ประวัติความเป็นมา และปูมหลังที่โดดเด่น น่าประทับใจของต้นไม้สำคัญในสถานที่ต่าง ๆ จากทุกภูมิภาค จำนวน ๖๕ ต้น แต่ละต้นแสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติในแต่ละภูมิภาคของไทย และสามารถสื่อเรื่องราวของต้นไม้ทรงคุณค่ามีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ปี โดยได้ประกาศ ๖๕ รายชื่อต้นไม้สำคัญของชาติ พร้อมทั้งพิมพ์หนังสือ “รุกขมรดกของแผ่นดินใต้ร่มพระบารมี” และจัดทำในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-book เพื่อสร้างความภูมิใจ รณรงค์ให้คนในท้องถิ่นร่วมอนุรักษ์และขยายพันธุ์เพิ่ม และเพื่อให้สถานที่ที่มีต้นไม้ดังกล่าวอยู่เป็นแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น ตะเคียนทองพันปีอยู่ในอุทยานแห่งชาติทับลาน จังหวัดนครราชสีมา อายุกว่า ๑,๐๐๐ ปี มีขนาด ๑๓ คนโอบ เส้นรอบวง ๑๒ เมตร สูง ๕๐ เมตร เป็นพันธุ์ไม้ตะเคียนทองที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

๒.๒.๒ ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม มีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น

(๑) **พัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรม** ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการเพื่อปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ทางด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมให้ยั่งยืน ดำรงคุณค่าและเอกลักษณ์ของความเป็นชาติ จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๖ แห่ง ประกอบด้วย โครงการพัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยว จำนวน ๘๕ แห่ง โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน จำนวน ๔๑ แห่ง และโครงการอนุรักษ์และพัฒนาพระราชวังบวรสถานมงคล (วังหน้า) จำนวน ๑๐ แห่ง

“ปรับปรุงและพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม
ให้ยั่งยืน ๑๓๖ แห่ง”

(๒) **ก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งสีนามิ จังหวัดพังงา** ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง มีกำหนดแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๑

ทั้งนี้ มีผู้เข้าใช้ เข้าชมแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางมรดกศิลปวัฒนธรรม ตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ จำนวนทั้งสิ้น ๘,๑๕๙,๑๐๖ คน จำแนกเป็น

ประเภทแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยว	จำนวนผู้เข้าใช้ เข้าชม (คน)
อุทยานประวัติศาสตร์	๔,๓๗๗,๐๒๕
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	๒,๑๓๓,๓๐๒
แหล่งโบราณสถานต่าง ๆ	๑,๐๑๑,๐๑๓
หอสมุดแห่งชาติ	๔๙๖,๑๙๗
หอจดหมายเหตุแห่งชาติ	๑๔๑,๕๖๙

๒.๒.๓ เสริมสร้างค่านิยม ส่งเสริมภาพลักษณ์อัตลักษณ์ความเป็นไทย และประวัติศาสตร์ชาติไทย ดำเนินการกิจกรรมเพื่อปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพเพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ดังนี้

(๑) **จัดกิจกรรมสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว** เช่น **จัดค่ายพัฒนาศักยภาพเยาวชนอาสาสมัครเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม** ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในด้านต่าง ๆ **จัดกิจกรรมเปิดพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน ณ สยาม ระยะที่ ๔ ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๙** เพื่อเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ให้แก่เด็กและเยาวชน รวมทั้งครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยนำทุนทางวัฒนธรรมและกิจกรรมที่น่าสนใจต่าง ๆ มาสร้างเสริมภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก เยาวชน และครอบครัว ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น**เทศกาลศิลปะแห่งกรุงเทพ ครั้งที่ ๒ ณ สยาม** จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป โดยสนับสนุนให้ศิลปินและเครือข่ายได้มีพื้นที่ในการจัดแสดงงานและจำหน่ายผลงานศิลปะร่วมสมัย ก่อเกิดการต่อยอดการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยสู่การสร้างมูลค่า โดยจัดกิจกรรมตั้งแต่วันที่ ๒๑ มกราคม-๑๗ กันยายน ๒๕๖๐ ณ บริเวณสยามสแควร์วัน และสยามสแควร์ ซอย ๕ กิจกรรมดังกล่าวมียอดรายได้จากการขายผลงานศิลปะร่วมสมัย เป็นเงินกว่า ๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนกว่า ๑๘๐,๐๐๐ คน **จัด “ค่ายเยาวชนนักสื่อความหมายท้องถิ่นชาวเลจังหวัดสตูล”** เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดสตูล เพื่อให้เยาวชนชาวเลได้มีจิตสำนึกรัก หวงแหน และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวเลให้คงอยู่สืบไป **จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะและเทคนิคการแสดงพื้นบ้าน**เพื่อพัฒนาศักยภาพศิลปินพื้นบ้านให้มีคุณภาพทั้งด้านทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ และสติปัญญาด้วยความรู้ความเข้าใจในรากวัฒนธรรมไทย ระหว่างวันที่ ๒๗ สิงหาคม-๖ กันยายน ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้**จัดกิจกรรมการประกวดขับซอล้านนา** เพื่อปลูกฝังเยาวชนแสดงพลังอนุรักษ์สืบสานศิลปะการแสดงพื้นบ้านของภาคเหนือให้ยั่งยืน สืบทอด ต่อยอด ศิลปะการแสดงขับซอพื้นบ้านล้านนาต่อไป

(๒) **พัฒนาเครือข่ายทางวัฒนธรรม** เช่น **จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “บทบาทอาสาสมัครวัฒนธรรม กับการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมในพื้นที่”** เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานวัฒนธรรมให้แก่อาสาสมัครวัฒนธรรมซึ่งมาจากหลายจังหวัดทั่วประเทศและทำให้มีโอกาส

ได้พบปะและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน **และมอบโล่ยกย่องเชิดชูเกียรติชุมชนดีเด่นด้านวัฒนธรรมประจำปี ๒๕๕๙** โดยมอบโล่ยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ชุมชน หน่วยงาน หรือองค์กรด้านการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรม ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และชุมชนต้นแบบสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ประจำปี ๒๕๕๙ รวม ๓๐ แห่ง เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติและเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ **จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการดนตรีและนาฏศิลป์อาเซียน และการแสดงดนตรีนาฏศิลป์อาเซียน** ในเพลงพระราชนิพนธ์ เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เพื่อให้ครูดนตรีของไทยกับศิลปินและผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีและนาฏศิลป์จากประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน ๑๐ ประเทศ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคในการแสดงดนตรีและนาฏศิลป์ และจะทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการแสดง นำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้แก่เด็กและเยาวชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียน

(๓) **จัดสมัชชาคุณธรรมภูมิภาคต่าง ๆ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ระหว่างวันที่๒๒-๒๓ธันวาคม๒๕๕๙ ณ จังหวัดร้อยเอ็ด มีผู้เข้าร่วมจากหลายภาคส่วน จำนวน ๑,๗๖๕ คน **ภาคใต้** ระหว่างวันที่ ๑-๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้เข้าร่วมงานประมาณ ๒,๐๐๐ คน **ภาคกลาง** ระหว่างวันที่ ๘-๙ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีผู้เข้าร่วมงานจากทุกภาคส่วน จำนวน ๒,๔๕๔ คน ซึ่งทำให้เกิดการเชื่อมโยงองค์กรเครือข่ายที่พร้อมจะขับเคลื่อนคุณธรรมในองค์กรระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยัง**จัดประชุมทางวิชาการ “ประชารัฐร่วมใจ ขับเคลื่อนสังคมไทยสู่สังคมคุณธรรม”** ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์ราชการและคอนเวนชั่น เซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร เพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้มารวมพลัง ทำความดีเพื่อชาติ เพื่อขับเคลื่อน Thailand 4.0 ให้มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน บนพื้นฐานแห่งคุณธรรม เพื่อก้าวสู่สังคมคุณธรรม เป็นสังคมที่เข้มแข็งจากภายใน

(๔) **จัดกิจกรรมเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณี และกีฬา** มีการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น **รณรงค์ “เทศกาลวันสงกรานต์”** ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๖ เมษายน ๒๕๖๐ ณ สยามสแควร์ และวัดปทุมวนารามราชวรวิหาร โดยรณรงค์ให้ประชาชนรักษาประเพณีการเล่นน้ำสงกรานต์ตามขนบประเพณี ธรรมเนียมแบบไทย ใช้น้ำอย่างประหยัด และให้ความสำคัญในเรื่องของความปลอดภัย และ**จัดกิจกรรมสืบสานประเพณีสงกรานต์ สานสัมพันธ์วัฒนธรรมอาเซียน ประจำปี ๒๕๖๐** “สงกรานต์แบบไทย ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า ทุกชีวาปลอดภัย” ใน ๓ จังหวัดที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ จังหวัดเลย เชียงราย และตาก **จัดแข่งขันยุทธลีลามวยไทยและการแข่งขันมวยไทย ๘ พันธมิตร AEC ๘ พันธมิตรนานาชาติ** เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ ลานกลางแจ้ง ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เพื่อสืบทอดและอนุรักษ์ศิลปะมวยไทยไว้เป็นมรดกสู่ลูกหลาน มีแข่งขันทั้งหมด ๑๖ คู่ จากประเทศต่าง ๆ ประกอบด้วย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สหราชอาณาจักร ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐอิตาลี ราชอาณาจักรสเปน สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา และราชอาณาจักรไทย

(๕) **จัดกิจกรรมเพื่อรำลึกประวัติศาสตร์** เช่น **กิจกรรม ๖๖๖ ปี กรุงศรีอยุธยา ๒๕ ปี มรดกโลก : พัฒนาการตามรอยทางของพระยาโบราณราชธานินทร์** ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจัดนิทรรศการวิชาการ การสาธิต การเสวนา และการแสดงที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ โบราณคดี สมัยอยุธยา **จัดงานมหกรรมวัฒนธรรมรัตนโกสินทร์ ใต้ร่มพระบารมี ๒๓๕ ปี กรุงรัตนโกสินทร์**

(The 235th Year of Rattanakosin City under Royal Benevolence) **“น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณตราบนิรันดร์”** ตลอดทั้งเดือนเมษายน ๒๕๖๐ ณ บริเวณรอบเกาะรัตนโกสินทร์ เพื่อรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี และเทิดพระเกียรติพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ อีกทั้งเป็นการนำกิจกรรมทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในทุกมิติ มานำเสนอให้คนในสังคมได้เรียนรู้อันจะนำไปสู่ความรัก ความหวงแหน และความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย โดยมีผู้เข้าร่วมงาน รวมจำนวน ๒๔๗,๖๕๐ คน มีผู้ชมทางสื่อต่าง ๆ กว่า ๕๐๐,๐๐๐ คน และมียอดรายได้และเงินหมุนเวียนไม่น้อยกว่า ๓๗,๖๔๙,๕๐๐ บาท และเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ **จัดกิจกรรมวันสุนทรภู่ ร่วมรำลึก “มหากวีแห่งรัตนโกสินทร์”** เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และร่วมแสดงความกตัญญูกตเวทิตาแด่สุนทรภู่ ร่วมกันภาคภูมิใจและตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยได้อย่างสร้างสรรค์ เจริญรอยตามมหากวีแห่งรัตนโกสินทร์

(๖) **ผลิตสื่อปลอดภัย มีคุณภาพ และสร้างสรรค์** เช่น **ผลิตและเผยแพร่รายการสร้างชาติโปร่งใส สร้างใจซื่อตรง** จำนวน ๙ ตอน และพัฒนารูปแบบรายการให้มีความทันสมัยมากขึ้น โดยมุ่งสื่อสารเรื่องราวคุณธรรม ความดีงามในชีวิต ๔ ด้าน ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เพื่อปลูกฝังและสร้างค่านิยมสังคมคุณธรรมให้แก่กลุ่มเด็ก เยาวชน และครอบครัว ผ่านรายการ “กล้า ทำ ดี” โดยออกอากาศแล้วรวม ๑๒ ตอน **จัดกิจกรรมมหกรรมสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ “เด็กไทยกับไอที ปี ๕”** และ**งาน “Thailand Creative Show-case”** ตั้งแต่วันที่ ๒๑-๒๓ เมษายน ๒๕๖๐ ณ สยามพารากอน โดยมีกิจกรรมหลัก ๒ กิจกรรม คือ ๑) **กิจกรรม “เด็กไทยกับไอที” ปี ๕** ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน ซึ่งจัดขึ้นภายในงาน Thailand Comic Con 2017 ให้ทั้งความรู้ ความบันเทิงมากมาย เช่น การนำเสนอสื่อในรูปแบบดิจิทัลที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ “ศาสตร์พระราชา” การเปิดเวทีเสวนาเพื่อให้องค์ความรู้ด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อรุ่นใหม่ และการจัดแสดงผลงานของผู้ชนะการประกวดคลิปวิดีโอสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ระดับประเทศ และ ๒) **กิจกรรม ประกวดคลิปวิดีโอ หัวข้อ “ศาสตร์พระราชา”** โดยในปีนี้มีเด็กและเยาวชนร่วมส่งผลงานเข้าประกวดจากทั่วประเทศกว่า ๑,๙๖๑ ผลงาน และคัดให้เหลือเพียง ๒๐ ผลงาน และได้ผู้ชนะการประกวด ทำให้เด็กและเยาวชนทั่วประเทศมีโอกาสในการแสดงความสามารถทางด้านไอทีและร่วมเป็นเครือข่ายในการผลิตสื่อดีออกสู่สังคม ซึ่งได้ผลงานที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๗ ผลงาน

๒.๒.๔ บริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น **โครงการจัดทำหลักสูตรระยะสั้นด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และทัศนศิลป์**เพื่อบริการวิชาการต่อผู้สนใจและนำไปใช้ประโยชน์ในชุมชนหรือสังคมได้ จำนวน ๕ หลักสูตร ได้แก่ ๑) หลักสูตรรำวงมาตรฐาน ๒) หลักสูตรกลองยาว ๓) หลักสูตรขิม ๔) หลักสูตรเพลงรำวงมาตรฐาน และ ๕) หลักสูตรการเขียนภาพคนเหมือน (Portrait) และ**การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ ๑** เรื่อง “การวิจัยและพัฒนาการศึกษาไทยด้านศิลปวัฒนธรรม Thailand 4.0” เพื่อช่วยให้บุคลากรและนักวิจัยได้มีโอกาสเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินการวิจัยของตนเอง เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัยและนักวิชาการอื่น ๆ รวมทั้งนักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่สนใจ นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสที่จะเผยแพร่ผลงานวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรมให้แก่องค์กรต่าง ๆ นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในองค์กรได้อย่างกว้างขวาง

๒.๒.๕ เพิ่มมูลค่าทางธุรกิจด้านวัฒนธรรมตามนโยบาย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยจัดกิจกรรมที่สำคัญ เช่น

(๑) **ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์** ผลักดันการดำเนินงานต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ทั้งในและต่างประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ซึ่งสามารถสร้างรายได้ทั้งปีประมาณ ๑๙๐,๐๐๐ ล้านบาท และพัฒนาขีดความสามารถของอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ โดยคณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติได้เห็นชอบหลักการแก้ไขพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน

(๒) **ส่งเสริมการนำมิติความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่น** การแสดงทางศิลปวัฒนธรรม สินค้าทางวัฒนธรรม ตลอดจนกิจกรรมสาธิตภูมิปัญญาของประเทศ มาร่วมสร้างสรรค์ให้เกิดการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้แก่ชุมชน โดยการจัดกิจกรรมถนนสายวัฒนธรรมในหลายจังหวัด เช่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตราด ภูเก็ต และสุโขทัย เพื่อเป็นการรวมพลังจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน มีการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อสนับสนุนนโยบายในการนำทุนทางวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ซึ่งจากผลการขับเคลื่อนด้านวัฒนธรรมในทุกมิติ ปี ๒๕๕๙ (Economic Research Institute for ASEAN and East Asia: ERIA) และสมาพันธ์สมาคมภาพยนตร์แห่งชาติ จัดอันดับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเป็นอันดับ ๕ ของเอเชีย และปี ๒๕๕๙ US News จัดอันดับไทยเป็นอันดับ ๖ ของประเทศที่มีอาหารดีที่สุด “The 10 Countries with the Best Food” และเป็นอันดับ ๑ ในเอเชีย โดยล่าสุดปี ๒๕๖๐ U.S.News จัดให้ไทยเป็นอันดับ ๗ ของประเทศที่มีวัฒนธรรมโดดเด่นมากที่สุดในโลก และอันดับ ๑๗ ของประเทศที่มีวัฒนธรรมทรงอิทธิพลมากที่สุดในโลก ที่ทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวแล้วอยากมาเที่ยวอีก

(๓) **จัดงานมหกรรมวัฒนธรรมวิถีถิ่น วิถีไทย** ณ ลานข่วงพะยอม หอนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ด้วยการบูรณาการร่วมกับภาคีภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อส่งเสริมเผยแพร่องค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม วิถีไทย และพัฒนาอุตสาหกรรมวัฒนธรรม เช่น การทำโคมล้านนา การตัดช่อตัดตุง การทำเครื่องเขิน เครื่องเงิน การดุนลายโลหะ ผ้าเขียนเทียน (ชาติพันธุ์ม้ง) การย้อมผ้าหม้อห้อมด้วยคราม การทำเครื่องประดับชากังราว การตัดตุงไส้หมู และชมวิถีวัฒนธรรมล้านนากาดหมั้วคนเมือง

(๔) **จัดงานเทศกาลอาหารเมืองภูเก็ต** เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์ทางด้านอาหาร จนได้รับรางวัลจากยูเนสโกยกย่องเป็น ๑ ใน ๑๐ เมืองเครือข่ายเมืองแห่งการสร้างสรรค์ด้านอาหารของยูเนสโก ประเทศไทยถือเป็นประเทศแรกในอาเซียนที่ได้รับการประกาศ ด้วยความหลากหลายทางเชื้อชาติทั้งไทย แผ่นดินใหญ่ ชาวจีนฮกเกี้ยน ชาวเลมอร์แกน จึงได้ร่วมกับภาคีภาครัฐและเอกชน จัดเทศกาลอาหารเมืองภูเก็ต โดยมุ่งหวังจะช่วยส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านอาหารไทย เผยแพร่คุณค่าของอาหารภูเก็ตให้เป็นที่รู้จักในระดับชาติ และระดับสากล รวมทั้งส่งเสริมการสร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยวและการบริการอีกทางหนึ่งด้วย

(๕) **ประกาศเมืองแห่งศิลปะ** จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ จังหวัดเชียงราย นครราชสีมา และกระบี่ โดยการประยุกต์ใช้ต้นทุนทางศิลปวัฒนธรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อกระตุ้นการสร้างคุณค่า มูลค่าทางสังคมและเศรษฐกิจ และสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศอย่างยั่งยืน โดยอาศัยความร่วมมือและการบูรณาการของชุมชนท้องถิ่น เครือข่ายผู้สร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน

๒.๒.๖ ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนด้านศิลปวัฒนธรรม ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือ ช่องทาง และโอกาส เพื่อประยุกต์ใช้ในการนำเสนอมรดกทางวัฒนธรรมไทยให้สามารถเผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง ตามสมัยนิยม และสามารถนำมรดกทางวัฒนธรรมมาใช้เป็นทุนทางปัญญาเพื่อสร้างสรรค์ผลผลิตหรือบริการที่สามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศได้ มีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น จัดทำระบบคลังข้อมูลดิจิทัล (Digital Archives) มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม : โขน เพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ทางวัฒนธรรม สำหรับให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป สามารถค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งติดตั้ง QR code ในอุทยานประวัติศาสตร์ ๙ แห่ง ๑๖๘ รายการ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ๔๑ แห่ง ๖๘๖ รายการ ติดตั้ง AR code (Augmented reality) หรือระบบการแสดงสดผ่านมุมมองการจำลองภาพเสมือนจริง นำร่องใน ๓ แห่ง ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร พระนครคีรี และอู่ทอง พร้อมทั้งจัดทำโครงการ Smart museum เป็นระบบนำชมในรูปแบบภาพเสมือนจริง (Virtual reality) ผ่านสมาร์ทโฟน โดยนำร่องที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ๑๓๘ รายการ ซึ่งทำให้มีผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และอุทยานประวัติศาสตร์ทั้งนักเรียน นักศึกษา ประชาชนชาวไทยและชาวต่างชาติเพิ่มขึ้น

๒.๒.๗ แลกเปลี่ยนและเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและนำความเป็นไทยสู่สากลและประชาคมอาเซียน โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **จัดส่งคณะนักแสดง/คณะผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรมเข้าร่วมแสดงในงานเทศกาลนานาชาติที่จัดขึ้นในต่างประเทศ** เช่น เข้าร่วมงานเทศกาลรามายณะนานาชาติ ครั้งที่ ๒ ณ สาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันที่ ๙-๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ งานการแสดงวัฒนธรรมร่วมอาเซียน-จีน (ASEAN-China Cultural Performance Connectivity in Diversity) ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ นอกจากนี้ คณะผู้แทนไทยร่วมงานเทศกาลออกแบบแห่งอาเซียน (ASEAN Design Week) ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ และคณะผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรมเข้าร่วมกิจกรรม 2016 ASEAN-China Workshop on Cooperation for Cultural Production Capacity ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ ๕-๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ และเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้จัดส่งตัวแทนวงดุริยางค์เยาวชนไทย ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ หรือ TYO เข้าร่วมการแข่งขัน “งานเทศกาลดนตรีเยาวชนนานาชาติ ครั้งที่ ๑๑” หรือ “11th Summa Cum Laude International Youth Music Festival Vienna 2017” ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย ซึ่งได้รับรางวัลยอดเยี่ยมประเภทวงดนตรีซิมโฟนีออเคสตรา

(๒) **จัดงานเทศกาลนานาชาติในประเทศไทย**โดยมีคณะต่างประเทศเข้าร่วมงาน เช่น **การจัดฉายภาพยนตร์ในเทศกาลภาพยนตร์โลกแห่งกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๑๔** ระหว่างวันที่ ๒๓ มกราคม-๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร โดยจัดฉายภาพยนตร์จากประเทศต่าง ๆ จำนวน ๗๒ เรื่อง จาก ๒๖ ประเทศ เพื่อเผยแพร่ภาพยนตร์ต่างประเทศและภาพยนตร์ไทย ให้ผู้ชมได้รู้จักกับวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสนับสนุนผลงานของผู้กำกับภาพยนตร์รุ่นใหม่ให้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไป นอกจากนี้ จัด**มหกรรมศิลปะการแสดงหุ่นร่วมสมัยไทย-อาเซียน** จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๐-๒๕ เมษายน ๒๕๖๐ โดยได้จัดการแสดงหุ่นจากทั่วประเทศ เช่น หุ่นหลวง หุ่นละครเล็ก หุ่นกระบอก หุ่นวังหน้า หุ่นร่วมสมัย หุ่นเงา (หนังตะลุงหรือหนังใหญ่) หุ่นสาย และคณะหุ่นจากประเทศสมาชิกอาเซียน จาก ๗ ประเทศ ได้แก่

ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รวมกว่า ๕๐ คณะ ณ หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน โรงละครแห่งชาติ ลานพลับพลามหาเจษฎาบดินทร์ และสวนสันติชัยปราการ

(๓) **จัดหรือเข้าร่วมประชุมและกิจกรรม/โครงการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือพหุภาคีที่สำคัญ** เช่น การประชุม World Cultural Forum ครั้งที่ ๒ ณ ประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ การประชุมกับคณะผู้บริหารของเขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนา สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ ๑๓-๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ โดยนำศิลปะการแสดงทางวัฒนธรรมไทลื้อ (ไทย) มาจัดแสดงร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การประชุมคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมดั้งเดิม (WIPO Intergovernmental Committee on Intellectual Property and Genetic Resources, Traditional Knowledge and Folklore: WIPO IGC) ครั้งที่ ๓๒ ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น (Traditional Knowledge: TK) ณ สมาพันธรัฐสวิส ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน-๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ การประชุมคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (The International Council and Harmonisation: ICH) ครั้งที่ ๑๑ ณ ประเทศเอธิโอเปีย ระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน-๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ การประชุมสมัยสามัญของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการคุ้มครองและการส่งเสริมความหลากหลายของการแสดงออกทางวัฒนธรรม ครั้งที่ ๑๐ ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ การจัดประชุมคณะกรรมการฝ่ายวัฒนธรรมของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ ณ กระทรวงวัฒนธรรม และการประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติว่าด้วยการจัดการมรดกโลกทางศาสนาในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ณ จังหวัดนครพนม ระหว่างวันที่ ๑๖-๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐

(๔) **พัฒนาพื้นที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยให้เป็นพื้นที่บริการทางวัฒนธรรมระดับนานาชาติ** เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ประกอบด้วย อาคารที่ทำการกระทรวงวัฒนธรรม และ**การจัดกิจกรรม/โครงการ ณ ศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน** เช่น การจัดนิทรรศการศูนย์วัฒนธรรมอาเซียนสัญจร ณ ศูนย์ C-ASEAN วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ การจัดนิทรรศการและสาธิตด้านภาษาและวัฒนธรรม มีทั้งคณะผู้แทนจากหน่วยงาน/สถาบันต่าง ๆ คณะนักเรียน นักศึกษาชาวไทยและต่างประเทศ เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน ณ ศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๙ ถึงปัจจุบัน มีจำนวนรวม ๒๒,๓๒๐ คน

(๕) **พัฒนาพื้นที่คลองห้าให้ไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมระดับโลก** เป็นการดำเนินการก่อสร้างอาคารคลังกลางเก็บโบราณวัตถุ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๑ หลัง ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จตามสัญญาในปี ๒๕๖๒

๒.๒.๘ ส่งเสริมและสนับสนุนศิลปิน เช่น การ**จัดนิทรรศการเชิดชูเกียรติ "ศิลปินแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๙"** ระหว่างวันที่ ๑-๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย **จัดมหกรรมวัฒนธรรม วิถีถิ่น วิถีไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐** (ภาคใต้) ระหว่างวันที่ ๑-๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดสตูล มีกิจกรรม เช่น การแสดงพื้นบ้านจากศิลปินพื้นบ้านและศิลปินแห่งชาติ การแสดงของเครือข่ายวัฒนธรรม ๑๔ จังหวัดภาคใต้ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ภูมิปัญญาชาวบ้าน เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เด็กและเยาวชน รวมทั้งส่งเสริมรายได้ให้แก่ศิลปินพื้นบ้าน จัดโครงการถ่ายทอดงานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ : ศิลปินแห่งชาติสัญจร ๒๕๖๐ ณ จังหวัดสงขลา ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อถ่ายทอดงานศิลป์จากศิลปินแห่งชาติทั้ง ๓ สาขา ให้แก่นักเรียน ครู อาจารย์ และประชาชนผู้สนใจทางด้านศิลปะ และจัดโครงการถ่ายทอดงานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ "ลายลักษณ์วรรณศิลป์ รุ่น ๓ ในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ เพื่อถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ของศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้คุณค่าของวัฒนธรรมไทย ในด้านการใช้ภาษา เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในฐานะ "อัครศิลปิน" ในด้านการใช้ภาษาทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ งานพระราชนิพนธ์ ปลูกฝังทัศนคติให้เยาวชนรุ่นใหม่ใช้ภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสม

๒.๒.๙ ส่งเสริมอัตลักษณ์และสังคมพหุวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยมิติวัฒนธรรม เช่น **จัดโครงการวัฒนธรรมเชื่อมใจ ชายแดนใต้สันติสุข** ซึ่งเป็นการนำมิติทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมมาสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกับเครือข่ายทางวัฒนธรรม หน่วยงานต่าง ๆ และประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง โดยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สร้างความเข้าใจและส่งเสริมอัตลักษณ์ทางศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าทางสังคม และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาการต่อสู้พื้นบ้านสิละ โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนนำเที่ยวทางวัฒนธรรม กิจกรรม "ศิลปินเมืองตานีสดุดีองค์อัครศิลปิน" งานพหุวัฒนธรรมสานสัมพันธ์พุทธ-มุสลิม ประจำปี ๒๕๖๐ งานมหกรรมว่าว ร่วมในงานมลายูเดย์ที่จังหวัดยะลา นอกจากนี้ ได้จัดจ้างบุคลากรในพื้นที่เพื่อเป็นอาสาสมัครวัฒนธรรม จำนวน ๓๗ คน (จำนวน ๓๗ อำเภอ) ทำหน้าที่ในการประสานงานระหว่างเครือข่ายการดำเนินงานในพื้นที่และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม รวมทั้งสำรวจข้อมูลทางวัฒนธรรม และสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ได้ดำเนิน**โครงการสืบสานวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่นชายแดนใต้** ในพื้นที่ ๓ อำเภอของจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอเทพา อำเภอจะนะ และอำเภอนาทวี ระหว่างวันที่ ๗-๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ในเรื่องการทำขนมไทยพื้นบ้าน (ขนมลา) เรื่องหัตถกรรมจักสานด้วยเส้นพลาสติก และเรื่องการเพ้นท์ กระเป๋าผ้าปาเต๊ะและลายไทย อีกทั้ง**ดำเนินโครงการวัฒนธรรมสัมพันธ์จังหวัดชายแดนใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐** ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดยะลา มีกิจกรรม เช่น การจัดแสดงขบวนแห่ทางวัฒนธรรม การแข่งขันกีฬาวัฒนธรรมสัมพันธ์ การแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และการแสดงดนตรี

๒.๒.๑๑ พัฒนากฎหมายและกลไกเพื่อส่งเสริมงานวัฒนธรรม

(๑) **ประกาศใช้กฎหมาย จำนวน ๓ ฉบับ** ได้แก่ พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่สำคัญเพื่อเป็นกลไกในการยกระดับและพัฒนางานด้านศิลปะและวัฒนธรรม ตลอดจนการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตและพัฒนาสื่อที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมอันดี จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ๒) พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ๓) พระราชบัญญัติจดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ ๔) พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) **จัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานด้านวัฒนธรรม** จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และแผนการอุปถัมภ์คุ้มครองศาสนาต่าง ๆ ภายใต้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๔๙/๒๕๕๙ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำแผนและยุทธศาสตร์ จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ ร่างยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรมระยะ ๒๐ ปี ร่างแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๙) ร่างยุทธศาสตร์ส่งเสริมภาษาไทยและการส่งเสริมวัฒนธรรมด้านภาษา ร่างยุทธศาสตร์ส่งเสริมให้เด็กเล่นดนตรีเป็นอย่างน้อย ๑ ชนิด และร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑ และจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยมีเป้าหมายภายใน ๕ ปี คนไทยใช้เวลากับการอ่านที่มีคุณภาพมากขึ้นเฉลี่ย ๙๐ นาทีต่อวัน กลุ่มเป้าหมาย ๔ กลุ่ม คือ เด็กก่อนวัยเรียน เด็กและเยาวชนวัยเรียน ประชาชนวัยทำงาน และผู้สูงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป นอกจากนี้ยังได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของประเทศไทย รวมทั้งกำหนดแนวทางหรือมาตรการเพื่อผลักดันให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๓) **พัฒนาและจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติ** ได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติเสร็จแล้ว **จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....** ได้ดำเนินการแก้ไขและอยู่ระหว่างคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนพิจารณา

(๔) **ผลักดันการประกาศใช้มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินสนับสนุนงานวัฒนธรรม**ให้แก่ ๕ กองทุน ได้แก่ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กองทุนส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย กองทุนโบราณคดี และกองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุ

(๕) **เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (ICH) ของ UNESCO** เพื่อเป็นการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติทั้งในระดับประเทศและระดับสากล และเกิดความร่วมมือและความช่วยเหลือระหว่างประเทศ รวมถึงเป็นหลักประกันว่าจะเคารพมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชุมชน กลุ่มชน และปัจเจกบุคคลที่เกี่ยวข้อง

นโยบายข้อ ๔

โดยสรุปในปีที่ ๓ ของการบริหารประเทศ รัฐบาลยังคงขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีซึ่งมีจำนวนนักเรียนเข้าร่วมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๕๙ มีจำนวน ๑๑๓,๗๒๙ คน และปี ๒๕๖๐ มีจำนวน ๑๗๐,๕๙๓ คน และในปี ๒๕๖๐ พบว่าเด็กมีความสุขและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนที่มาเรียนรวมสูงขึ้น ในส่วนด้านการทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รัฐบาลได้นำทุนทางวัฒนธรรมไปต่อยอดเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ มีการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ ๑๓๖ แห่ง โดยมีผู้เข้าชม ๘,๑๕๙,๑๐๖ คน ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้ประเทศทั้งปีประมาณ ๑๙๐,๐๐๐ ล้านบาท รวมทั้งขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ จำนวน ๓๑๘ รายการ และดำเนินการเสนอขึ้นบัญชีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของยูเนสโก ส่งเสริมอัตลักษณ์ความเป็นไทย ทั้งนี้ **ในระยะต่อไป**จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กต่อเนื่องโดยขยายโครงการผู้นำเพื่อการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืนให้ครบตามโรงเรียนเป้าหมาย ๗,๔๐๐ แห่ง และครบในทุกตำบลทั่วประเทศ ภายในปี ๒๕๖๑ จะสร้างและขยายความร่วมมือหรือเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับอุตสาหกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพวิชาชีพให้ได้มาตรฐานและตรงกับความต้องการของตลาดไปสู่ทุกอุตสาหกรรม จะดำเนินโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นเพื่อบรรจุตามภูมิลำเนาต่าง ๆ ให้ครบตามเป้าหมาย ๔๘,๓๗๔ คน ภายในปี ๒๕๗๒ ซึ่งการดำเนินการทั้งหมดจะทำให้นักเรียนได้เรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพมากขึ้น ผู้ที่จบการศึกษามีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ลดอัตราการว่างงานและเป็นกำลังสำคัญรองรับการพัฒนาประเทศได้

คลินิก
หมอครอบครัว
Primary Care Cluster

ด้านสังคม

นโยบายข้อ ๕

การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

นโยบายข้อ ๕

การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน

รัฐบาลจะวางรากฐาน พัฒนา และเสริมความเข้มแข็งให้แก่การให้บริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชนโดยเน้นความทั่วถึง ความมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ดังนี้

๕.๑ วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพโดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

๕.๒ พัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรคมากกว่ารอให้ป่วยแล้วจึงมารักษา สร้างกลไกการจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลาง ปรับระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และให้ภาคเอกชนสามารถมีส่วนร่วมในการจ้างบุคลากรเพื่อจัดบริการสาธารณสุขโดยรัฐเป็นผู้กำกับดูแล สนับสนุนความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยส่งเสริมการร่วมลงทุนและการใช้ทรัพยากรและบุคลากรร่วมกันโดยมีข้อตกลงที่รัดกุมและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

๕.๓ เสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด โดยเฉพาะโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำโดยมีเครือข่ายหน่วยเฝ้าระวัง หน่วยตรวจวินิจฉัยโรค และหน่วยที่สามารถตัดสินใจเชิงนโยบายในการสกัดกั้นการแพร่กระจายได้อย่างทันท่วงที

๕.๔ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจรอันนำไปสู่การบาดเจ็บและเสียชีวิต โดยการร่วมมือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในการตรวจจับเพื่อป้องกัน การรายงาน และการดูแลผู้บาดเจ็บ

๕.๕ ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ ใช้กีฬาเป็นสื่อในการพัฒนาลักษณะนิสัยเยาวชนให้มีน้ำใจนักกีฬา มีวินัย ปฏิบัติตามกฎกติกามารยาท และมีความสามัคคี อีกทั้งพัฒนานักกีฬาให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติจนสร้างชื่อเสียงแก่ประเทศชาติ

๕.๖ ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มบุญ การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ โดยจัดให้มีมาตรการและกฎหมายที่รัดกุม เหมาะสมกับประเด็นที่เป็นปัญหาใหม่ของสังคม

๕.๗ พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข โดยจัดให้มีบุคลากรและเครื่องมือที่ทันสมัย และให้มีความร่วมมือทั้งระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศโดยเฉพาะในการป้องกันและรักษาโรคที่มีความสำคัญ

รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญในการยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน โดยได้วางรากฐานในระบบหลักประกันสุขภาพให้มีความครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วน ลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ เน้นการป้องกันโรคและส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพตนเอง รวมทั้งสร้างกลไกจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลาง ปรับระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น โดยในปีที่ ๓ รัฐบาลได้ดำเนินการต่อเนื่องในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. การวางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพ

๑.๑ การสร้างความครอบคลุมผู้มีสิทธิในระบบประกันสุขภาพ (Universal Health Coverage: UHC) การลงทะเบียนผู้มีสิทธิ ๑) การลงทะเบียนในระบบประกันสุขภาพ (Universal Health Coverage: UHC) (สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สิทธิประกันสังคม และสิทธิสวัสดิการข้าราชการ) และสิทธิอื่นที่ภาครัฐจัดให้ เช่น พนักงานส่วนท้องถิ่น บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ และผู้ประกันตนคนพิการ ๖๖,๐๑๓,๖๔๕ คน จากประชากรไทยทั้งประเทศที่มีสิทธิ ๖๖,๐๔๖,๘๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๕ ๒) การลงทะเบียนในสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (Universal Coverage: UC) ๔๘,๑๐๙,๙๕๗ คน จากประชากรที่มีสิทธิ UC ๔๘,๑๔๓,๐๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๓

๑.๒ การพัฒนาการเข้าถึงบริการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การให้บริการสาธารณสุขของกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรากฏ ดังนี้

ตารางแสดงผลการดำเนินงานการให้บริการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐		ร้อยละ
	เป้าหมาย	ผลงาน	
๑) บริการทางการแพทย์เหมาจ่ายรายหัว			
๑.๑) ผู้ป่วยนอก	๑๕๖,๖๒๔,๐๗๑ ครั้ง	๑๔๘,๘๑๐,๐๗๔ ครั้ง	๙๕.๐๗
๑.๒) ผู้ป่วยใน	๕,๘๔๙,๒๖๑ ครั้ง	๕,๔๘๐,๔๕๐ ครั้ง	๙๓.๖๙
๒) บริการผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์	๒๑๙,๔๐๐ ราย	๒๔๗,๑๘๑ ราย	๑๑๒.๖๖
๓) กลุ่มเสี่ยงที่ได้รับบริการส่งเสริมและป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี	๗๒,๕๐๐ ราย	๕๗,๖๖๕ ราย	๗๙.๕๔
๔) บริการผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง	๕๒,๙๑๑ ราย	๔๖,๑๓๒ ราย	๘๗.๑๘
๕) บริการตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อนผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง	๒,๘๑๔,๓๐๐ ราย	๓,๗๖๕,๓๘๓ ราย	๑๓๓.๗๙
๖) ผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังที่ได้รับบริการในชุมชน	๘,๓๐๐ ราย	๘,๓๐๐ ราย	๑๐๐
๗) ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับบริการสาธารณสุข	๑๕๐,๐๐๐ ราย	๑๘๐,๖๔๘ ราย	๑๒๐.๔๓

ที่มา : สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐

๑.๓ การยกระดับคุณภาพการบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของผู้ประกันตนตามสิทธิประกันสังคม

๑.๓.๑ พัฒนาระบบประกันสุขภาพ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ มีผู้ประกันตนตามสิทธิประกันสังคมได้รับความคุ้มครองในการรักษาพยาบาล รวมทั้งสิ้น ๑๒,๓๙๓,๖๑๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๔๓ จากเป้าหมายทั้งปี ๑๒,๓๔๐,๐๐๐ คน)

๑.๓.๒ ส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคและเผยแพร่ความรู้ด้านประกันสังคม ได้จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านการประกันสังคมและการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคในสถานประกอบการ โดยสอดแทรกเนื้อหาเรื่องการป้องกันสิ่งเสพติด ได้แก่ การลด ละ เลิก เหล้า บุหรี่ ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้จัดกิจกรรมแล้ว จำนวน ๒๙๓ ครั้ง มีผู้เข้ารับฟังการบรรยาย จำนวน ๑๙,๙๑๖ คน และมีผู้เข้ารับการตรวจสุขภาพ จำนวน ๑๙,๘๘๙ คน

๑.๔ การให้สิทธิ (คืนสิทธิ) ขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขกับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ปัจจุบันประชากรที่มีปัญหาด้านสถานะและสิทธิยังได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข จำนวน ๕๗๔,๑๕๐ คน จากจำนวนประชากรผู้มีสิทธิทั้งสิ้น ๖๖๖,๐๔๐ คน ซึ่งน้อยกว่าจำนวนผู้มีสิทธิจริงตามมติคณะรัฐมนตรีที่ได้กำหนดไว้ เนื่องจากได้มีการปรับเปลี่ยนสิทธิ จำหน่ายเสียชีวิต และบางส่วนที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดำเนินการขยายความครอบคลุมการให้สิทธิ (คืนสิทธิ) ขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขกับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ สำหรับกลุ่มคนดั้งเดิมที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร์ จำนวน ๓๘,๑๕๔ คน

๑.๕ การปฏิรูปด้านการคลังสุขภาพและระบบหลักประกันสุขภาพ การจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านการคลังสุขภาพและระบบหลักประกันสุขภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในระบบหลักประกันสุขภาพ ใช้กรอบแนวคิดที่สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และยึดหลัก ๒ ประการ คือ ๑) น้อมนำยุทธศาสตร์ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และ ๒) ยึดปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณและการขับเคลื่อนอย่างสมเหตุ สมผล สมดุล ทุกมิติ ซึ่งมีเป้าหมายการขับเคลื่อนและปฏิรูป คือ ประเทศ รัฐบาล และครัวเรือน สามารถลงทุนได้ในระยะยาว งบประมาณเพียงพอให้ทุกคนเข้าถึงบริการสุขภาพและป้องกันการล้มละลายจากค่าใช้จ่ายสุขภาพ มีความเท่าเทียมกันทั้งการรับภาระค่าใช้จ่ายและการรับบริการตามหลัก “ดี-ป่วย รวย-จน ช่วยกัน” และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ซึ่งต้องคำนึงถึงความทันเวลาและความมีคุณภาพ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๕.๑ ระยะที่ ๑ มีรายงานแนวทางการขับเคลื่อนและปฏิรูประบบสาธารณสุข ด้านการคลังสุขภาพและระบบหลักประกันสุขภาพ ซึ่งมีข้อเสนอเชิงนโยบาย จำนวน ๕ แนวทาง คือ ๑) ความเป็นธรรม ๒) ความยั่งยืนและความเพียงพอของทรัพยากร ๓) ประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากร ๔) ประสิทธิภาพของระบบการดูแลสุขภาพ และ ๕) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาในอนาคต

๑.๕.๒ ขับเคลื่อนในประเด็นสำคัญเร่งด่วน จำนวน ๖ เรื่อง คือ ๑) จัดให้มีชุดสิทธิประโยชน์หลักและชุดสิทธิประโยชน์เสริม ๒) งบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขภาครัฐ ได้รับการสนับสนุนด้วยอัตราการเพิ่มขึ้นใกล้เคียงกับการขยายตัวของงบประมาณรายจ่าย ๓) จัดความคุ้มครองด้านสุขภาพให้แก่กลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ รวมถึงที่ไม่ใช่ประชาชนชาวไทย เช่น คนต่างด้าว นักท่องเที่ยวต่างชาติ และผู้ป่วยข้ามแดน ๔) วางมาตรการอย่างเป็นระบบเพื่อเตรียมการรองรับกรณีหลักประกันสุขภาพไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนตามอัตราที่กำหนด และหาแหล่งการคลังเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการคลังของระบบหลักประกันสุขภาพ ๕) ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสียของการแยกเงินเดือนและค่าตอบแทนของบุคลากรสาธารณสุขออกจากงบประมาณของระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และ ๖) มุ่งยกระดับประสิทธิผลและและประสิทธิภาพของระบบการดูแลสุขภาพ

๑.๖ การพัฒนากลไกลดความเหลื่อมล้ำระหว่างระบบประกันสุขภาพ การตรวจสอบคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วยรายโรคเทียบกับมาตรฐานการรักษาพยาบาลที่กำหนด ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๖.๑ พัฒนากลไกการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (National priority program and central procurement: PP) ตามแนวทางหรือแนวเวชปฏิบัติและมาตรฐานบริการในระบบประกันสุขภาพ ได้แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาประเภทและขอบเขตบริการด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ในการจัดทำประเภทและขอบเขตบริการหลักร่วม ๓ กองทุน โดยวางแผนการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคร่วมกับหน่วยงานวิชาการ (Health Intervention and Technology Assessment Program: HITAP) ด้านอนามัยโรงเรียน คัดเลือกเทศบาลที่มีความพร้อมและสมัครใจเข้าร่วมโครงการ ๔ เทศบาลนำร่อง ได้แก่ เทศบาลนครเชียงราย เทศบาลเมืองสระบุรี เทศบาลนครอุดรธานี และเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เรื่องอนามัยโรงเรียนและสิทธิประโยชน์การรับบริการวัคซีน

๑.๖.๒ พัฒนากลไกการบริหารการจ่ายที่ไม่แตกต่างกันของสิทธิประโยชน์ โดยบูรณาการในการกำหนดประเภทบริการสาธารณสุข ค่าบริการ ยาเวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ เช่น ๑) บัญชีข้อมูลรายการยาและรหัสยามาตรฐานของไทย (Thai Medicines Terminology: TMT) ระบบการบันทึกข้อมูลบัญชีรายการยาอ้างอิง (Drug Catalog) และชี้แจงโรงพยาบาลเอกชน ๒) รูปแบบการคำนวณ/ตารางราคาเพื่อเชื่อมกับอัตราจ่ายค่ายาแบบ Fee Schedule สำหรับบริการผู้ป่วยฉุกเฉิน และ ๓) กำหนดโจทย์วิจัยเพื่อพัฒนาระบบประกันสุขภาพและเครื่องมือการบริหารกองทุน

๑.๖.๓ พัฒนาระบบการตรวจสอบคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วยรายโรค เทียบกับมาตรฐานการรักษาพยาบาลที่กำหนด และการจ่ายชดเชย (Quality/Clinical/financial Audit) เช่น ๑) ตรวจสอบคุณภาพการรักษา ๓ กองทุน โดยจัดทำคู่มือ/แนวทาง/แผนการดำเนินงานปี ๒๕๖๐ พร้อมอบรมผู้ตรวจสอบเพื่อตรวจสอบการรักษา ๑๓,๓๕๔ ราย และตรวจสอบหน่วยบริการ ๕๓ แห่ง (ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม) ๒) ตรวจสอบการจ่ายเงินชดเชยสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ๑๓๔,๒๕๑ ราย (ร้อยละ ๘๓.๔๓) จากเป้าหมายที่กำหนด และ ๓) พัฒนาระบบสารสนเทศด้านการเบิกจ่ายและบริการสาธารณสุข เช่น ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลธุรกรรมการเบิกจ่ายและข้อมูลบริการสาธารณสุข (National Clearing

House) และระบบฐานข้อมูลการจ่ายชดเชยสิทธิหลักประกันสุขภาพ กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต เพื่อรองรับการจ่ายแบบ Fee Schedule ระบบทะเบียนสิทธิรักษาพยาบาลของประชาชน โดยกำหนดแนวทางให้หน่วยงานที่ดูแลสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลภาครัฐ ส่งข้อมูลมายังฐานข้อมูลกลางที่สำนักงานประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) มีการพัฒนาฐานข้อมูลทะเบียนสิทธิ พร้อมชี้แจงหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบทุกแห่ง จัดทำระบบบันทึกการรับ-ส่งข้อมูลระหว่างหน่วยงาน โดยมีหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ

จากผลการดำเนินงานในปี ๒๕๕๙ พบว่า ได้จัดทำระบบบันทึกการรับ-ส่งข้อมูลระหว่างหน่วยงานแล้ว ๗๑ แห่ง จากทั้งหมด ๑๒๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔๗ ระบบบริการข้อมูลด้านหลักประกันสุขภาพผ่านสายด่วนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ๑๓๓๐ มีการจัดทำแผนและแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน ๓ กองทุน คือ กองทุนประกันสังคม กองทุนสวัสดิการรักษาพยาบาล และกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีฐานข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และวิธีการไปใช้สิทธิสำหรับการตอบคำถามที่เหมือนกันทั้ง ๓ กองทุน จำนวน ๒ เรื่อง คือ เจ็บป่วย ฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่ (Universal Coverage for Emergency Patients: UCEP) และการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (Promotion and Prevention: P&P) และจัดอบรมบุคลากร ๓ กองทุน เพื่อให้บริการข้อมูลและการส่งต่อข้อมูลร่วมกันและแทนกันได้ นอกจากนี้ ระบบสารสนเทศสุขภาพประเทศไทย ปี ๒๕๖๐ มีระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่าย และโปรแกรมประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ๔๓ แฟ้ม จัดทำร่างบัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศฉบับประเทศไทย (ICD-10-TM Simplified) และแนวทางการดำเนินการจัดทำรหัสยาแผนจีน

๒. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ

๒.๑ การปฏิรูประบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ (Primary Care Cluster: PCC) ในรูปแบบ “คลินิกหมอครอบครัว”

เพื่อรองรับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ ช (๕) ให้มีระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยมุ่งหวังลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ภายใต้เป้าหมาย ๖,๕๐๐ ทีม ในระยะเวลา ๑๐ ปี ดูแลประชาชนครอบคลุม ๖๕ ล้านคน ซึ่งกำหนดให้ทีมหมอครอบครัว ๑ ทีมต่อการดูแลประชากร ๑๐,๐๐๐ คน โดยใน ๑ ทีมจะประกอบไปด้วย ๗ กลุ่มวิชาชีพ คือ ๑) แพทย์ ๒) ทันตแพทย์/ทันตาภิบาล ๓) เภสัชกร/เจ้าพนักงานเภสัชกรรม ๔) พยาบาล ๕) นักวิชาการสาธารณสุข/เจ้าพนักงานสาธารณสุข ๖) นักกายภาพบำบัด ๗) แพทย์แผนไทย ในส่วนความก้าวหน้าจากการดำเนินงานคลินิกหมอครอบครัว พบว่า ปัจจุบันผู้รับบริการลดการรอคอยในการไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลใหญ่ได้ถึงร้อยละ ๖๐ เนื่องจากมีเฉพาะผู้ป่วยที่จำเป็นต้องไปรับบริการ ทำให้แพทย์สามารถเน้นการดูแลเฉพาะทาง ลดระยะเวลารอคอยในโรงพยาบาลใหญ่จาก ๑๗๒ นาที เหลือ ๔๔ นาที โดยเฉลี่ยและลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปโรงพยาบาลโดยเฉลี่ย ๑,๖๕๕ บาทต่อคนต่อครั้ง ในระยะยาว ประชาชนจะสามารถจัดการสุขภาพตนเองได้ร่วมกับการดูแลของคลินิกหมอครอบครัว รวมทั้งได้รับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ซึ่งจะช่วยลดการป่วยในโรคที่สามารถป้องกันได้และลดการเสียชีวิตจากการเจ็บป่วย โดยปัจจุบันได้เปิดบริการคลินิกหมอครอบครัวแล้ว ๕๙๖ ทีม มีผู้มาใช้บริการ ๖,๒๘๗,๘๐๙ คน

๒.๒ การดำเนินงานตามนโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” (Universal Coverage for Emergency Patients: UCEP) เพื่อเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตและลดความพิการของผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตในการเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลรัฐหรือเอกชนที่อยู่ใกล้ที่สุดหรือไปถึงเร็วที่สุด โดยไม่ต้องสำรองเงินค่ารักษาพยาบาลในระยะเบื้องต้น ๗๒ ชั่วโมงแรก ไม่ว่าสิทธิใดก็ตามโดยเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐ ได้จัดตั้งศูนย์ประสานคุ้มครองสิทธิผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต (UCEP Coordinating Center) เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานการย้ายกลับผู้ป่วยให้กับโรงพยาบาลคู่สัญญาแจ้งกองทุนเจ้าของสิทธิ อีกทั้งยังเป็นศูนย์รับเรื่องร้องเรียนและให้คำปรึกษาแก่ประชาชนตลอด ๒๔ ชั่วโมง ปัจจุบันโรงพยาบาลเอกชนที่ให้บริการกรณีผู้ป่วยฉุกเฉินได้มีการบันทึกข้อมูลผ่านโปรแกรม PA (Pre-Authorization) ผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ มีผู้ขอใช้สิทธิทั้งหมด ๑๓,๔๙๗ ราย เข้าเกณฑ์ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต ๖,๑๙๑ ราย โดยเป็นผู้ป่วยที่ใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้ามากที่สุด รองลงมาคือสิทธิประกันสังคม สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ และกองทุนอื่น ๆ ในส่วนการให้คำปรึกษาทางการแพทย์ในรอบ ๑ เดือน มีการโทรสามสาย (Call Conference) ขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการคัดแยกอาการผู้ป่วย จำนวน ๓๕ ครั้ง โดยเฉลี่ยวันละครั้ง ซึ่งมีความถี่สูงในช่วงกลางเดือน และลดลงในช่วงปลายเดือน ระดับความสำเร็จในการหาเตียงให้ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต ภายใน ๗๒ ชั่วโมง จากจำนวนผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตทั้งหมด พบว่า กลุ่มที่ใช้สิทธิประกันสังคมสามารถหาเตียงได้ทั้งหมดร้อยละ ๑๐๐ กลุ่มที่ใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า สามารถหาเตียงได้ร้อยละ ๘๒.๒๙ (ข้อมูลจากรายงานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ) ส่วนการร้องเรียนจากประชาชน มีการรับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระบบ UCEP (ทางโทรศัพท์และทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์) จำนวน ๑๐ ราย โดยเป็นการร้องเรียนจากญาติ/ผู้ป่วย เพื่อร้องขอใช้สิทธิตามนโยบาย จำนวน ๕ เรื่อง เรื่องปรึกษาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ๕ เรื่อง

๒.๓ การดูแลสุขภาพเด็ก

๒.๓.๑ คัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยมีเป้าหมายให้เด็กปฐมวัยอายุแรกเกิดถึง ๕ ปีทุกคน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการที่ถูกต้อง มีมาตรฐานอย่างเท่าเทียมจากพ่อแม่ผู้เลี้ยงดู และชุมชน โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่การพัฒนากฎหมาย การควบคุมการส่งเสริมการตลาดสำหรับอาหารทารกและเด็กเล็ก การพัฒนารูปแบบบริการด้านโภชนาการในคลินิกฝากครรภ์และคลินิกสุขภาพเด็กดี รวมทั้งพัฒนาระบบบริการตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กอย่างต่อเนื่อง เช่น มีโรงพยาบาลผ่านมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็ก จำนวน ๖๔๘ แห่ง โรงพยาบาล

ส่งเสริมสุขภาพตำบลผ่านมาตรฐาน จำนวน ๗๖๐ แห่ง ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ จำนวน ๑๐,๙๑๗ แห่ง และตำบลพัฒนาการเด็กดีเริ่มที่นมแม่ผ่านมาตรฐาน ๗๐๘ แห่ง ผลการประเมินพัฒนาตามเกณฑ์ในเด็กอายุ ๙ เดือน ๑๘ เดือน ๓๐ เดือน และ ๔๒ เดือน เด็กได้รับการประเมินและมีพัฒนาการสมวัย ๑,๒๙๙,๐๓๙ คน (ร้อยละ ๙๔.๘๒)

๒.๓.๒ ดำเนินโครงการ "เด็กไทยสายตาดี" ตามแผนพัฒนาระบบสุขภาพ (Service Plan) สาขาโรคตา ในปี ๒๕๕๙ ได้จัดอบรมการคัดกรองสายตาเด็กเบื้องต้นแก่ครูอนามัยและครูประจำชั้น และจัดการอบรมหลักสูตรการวัดแว่นในเด็กสำหรับจักษุแพทย์และพยาบาลเวชปฏิบัติทางตา โดยมีครูอนามัย/ครูประจำชั้นคัดกรองเด็กที่มีความผิดปกติเบื้องต้น และส่งต่อไปคัดกรองซ้ำที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือพบจักษุแพทย์และพยาบาลเวชปฏิบัติทางตาตามระบบ เพื่อวัดค่าสายตาและประกอบแว่นตามอบให้เด็กต่อไป พร้อมติดตามผลซ้ำอย่างน้อยปีละครั้ง ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๕๙ สามารถคัดกรองสายตาเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๑๑๓,๑๑๕ คน มอบแว่น ๑,๕๓๙ คน และปีการศึกษา ๒๕๕๙ คัดกรอง ๒๔๐,๐๐๐ คน พบผิดปกติ ๗,๔๑๔ คนได้รับแว่นแล้ว ๑,๙๕๔ คน และในปี ๒๕๖๐ ได้อบรมครูเจ้าหน้าที่วัดแว่นตาเพิ่มในโรงพยาบาลอีก ๒๕ แห่ง และสนับสนุนแว่นตากระจายไปยังเขตสุขภาพ พร้อมประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดระบบการส่งต่อเด็กมารับการตรวจวัดสายตาที่โรงพยาบาล เพื่อให้เด็กได้รับความสะดวกในการเดินทางและได้รับแว่นตาเร็วขึ้น

๒.๔ การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

๒.๔.๑ ดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Long Term Care: LTC) ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยมีแนวโน้มของจำนวนและสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันผู้สูงอายุเองก็มีอายุยืนยาวขึ้น สิ่งที่ตามมาคือปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุซึ่งมักเจ็บป่วยแบบเรื้อรัง อันจะนำมาซึ่งปัญหาภาวะทุพพลภาพและมีภาวะพึ่งพิงตามมา ปัจจุบันมีผู้สูงอายุประมาณ ๑๐ ล้านคน ในจำนวนนี้มีประมาณ ๗๐,๐๐๐ คน ที่นอนติดเตียง และมีอีกประมาณ ๑๗๐,๐๐๐ คน ที่ต้องอยู่ติดบ้าน ไม่สามารถไปไหนมาไหนตามลำพังได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาระในการดูแลและค่าใช้จ่ายทั้งด้านสุขภาพและด้านสังคมของครัวเรือน และในภาพรวมของประเทศให้เพิ่มสูงขึ้น ได้บูรณาการความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ในการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (LTC) โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ ป้องกันไม่ให้ผู้สูงอายุที่ยังแข็งแรงมีการเจ็บป่วยจนต้องอยู่ในภาวะพึ่งพิง และให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม โดยปัจจุบันมีตำบลที่เข้าร่วมโครงการ ๔,๕๐๑ แห่ง ผ่านเกณฑ์ LCT ๓,๐๑๓ แห่ง ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแล ๑๘๐,๖๘๔ ราย นอกจากนี้ ได้ผลิต Care manager Care giver และจัดทำ Care Plan ดังนี้

ตารางสรุปผลการดำเนินงานโครงการ Long Term Care สะสม ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐

กิจกรรมสำคัญ ตามแผนงาน/ โครงการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ร้อยละเมื่อเทียบกับเป้าหมาย
๑) ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแล	๑๕๐,๐๐๐ คน	๑๘๐,๖๘๔ คน	๑๒๐.๔๖
๒) การผลิต Care manager	๕,๙๘๐ คน	๗,๗๑๓ คน	๑๒๘.๙๘
๓) การผลิต Care giver	๒๙,๙๒๐ คน	๔๙,๔๐๗ คน	๑๖๕.๑๓
๔) การจัดทำ Care plan	๑๘๐,๖๘๔ คน	๑๓๙,๓๘๒ คน	๗๗.๑๖
๕) ตำบลที่เข้าร่วมโครงการผ่านเกณฑ์ (เข้าร่วม ๔,๕๐๑ ตำบล)	ร้อยละ ๕๐ (๒,๒๕๑ ตำบล)	ผ่านเกณฑ์ ๓,๖๒๙ ตำบล	๘๐.๖๓

๒.๔.๒ จัดบริการใส่ฟันเทียมและส่งเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการฟันเทียมซึ่งเป็นเทคโนโลยีทางทันตกรรมเฉพาะทางแก่ผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป ผู้สูงอายุได้รับบริการใส่ฟันเทียมแล้ว ๑๔๑,๓๔๕ ราย

๒.๕ การมอบแขนขาเทียมและกายอุปกรณ์ฟรีให้แก่ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวทั่วประเทศ เป็นการดำเนินนโยบายเชิงรุก โดยจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่เพื่อให้คนพิการแขนขาขาดทั้งรายเก่าและรายใหม่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพ ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในชุมชน ร่วมกับการได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่เหมาะสม และการได้รับความรู้ในการป้องกันบรรเทาการเกิดความพิการซ้ำซ้อน/ถาวรอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ มีผู้พิการทางการเคลื่อนไหวได้รับแขนขาเทียมและกายอุปกรณ์แล้ว ๓๒,๖๕๒ ราย

๒.๖ การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากการสำรวจพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๕๕๘ พบว่า ความนิยมของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ มีทิศทางเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่ในประชากรอายุ ๑๕-๑๙ ปี และกลุ่มสตรีมีความชุกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการปรับเปลี่ยนช่องทางการสื่อสารการตลาดผ่านกิจกรรมที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพิ่มมากขึ้น ทั้งทางสื่อ Online รวมถึงการสนับสนุนดนตรีและกีฬา ในขณะที่การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ดำเนินการภายใต้แผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ จำกัดและลดความรุนแรงของปัญหาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมายตามข้อร้องเรียน รวมทั้งตรวจสอบสถานศึกษา สถานประกอบการและตรวจช่วงเทศกาลร่วมกับเครือข่ายพนักงานเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ โดยในระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙-๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการตรวจ เฝ้าระวัง บังคับใช้กฎหมาย ๑,๗๐๘ ราย ดำเนินคดี ๒๐๘ ราย

๒.๗ การเฝ้าระวังการบริโภคยาสูบ ได้มีการพัฒนานโยบายกฎหมายและมาตรการเพื่อป้องกันควบคุมการบริโภคยาสูบ โดยเฉพาะในประชากรกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มเยาวชน โดยขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ จัดกิจกรรมโรงเรียนปลอดบุหรี่ โดยมีโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ๑,๘๕๐ แห่ง และส่งเสริมการเลิกบุหรี่ โดยมีผู้เข้ารับบริการบำบัดบุหรี่เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖๙ และผู้สูบบุหรี่ที่เลิกสูบบุหรี่มากกว่า ๓ เดือน ร้อยละ ๓๖.๖๑

๒.๘ การยกระดับการให้บริการในโรงพยาบาลชุมชนในการให้ยาละลายลิ่มเลือดและจัดตั้งคลินิกชะลอไตเสื่อม สำหรับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจและสมอง จำนวน ๗๘๐ แห่ง สามารถให้ยาละลายลิ่มเลือดได้ทัน และปัจจุบันโรงพยาบาลในสังกัดภาครัฐมีระบบช่องทางด่วนการรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน (STEMI Fast Track) ในทุกเครือข่ายบริการมีบริการห้องสวนหัวใจแล้วมากกว่า ๘๐ แห่ง ทั่วประเทศ ครอบคลุมประชากร ๗๐ ล้านคน ๗๗ จังหวัด ๑๓ เขตบริการ มีอายุรแพทย์โรคหัวใจแล้วมากกว่า ๑,๐๐๐ คน ที่สามารถทำหัตถการรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจ (Coronary interventionists) ได้ประมาณ ๒๘๐ คน ลดการสูญเสียชีวิตของประชาชนกว่า ๒๖,๘๘๙ ราย และจัดตั้งคลินิกชะลอไตเสื่อมในโรงพยาบาลชุมชนขนาดกลาง (F2) เพื่อเพิ่มการดูแลผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยจัดบริการคลินิกชะลอไตเสื่อมในโรงพยาบาลชุมชนขนาดกลาง (F2) ได้ครบร้อยละ ๑๐๐ (๗๙๗ แห่ง) รวมทั้งได้ค้นหาคัดกรองโรคไตเรื้อรังในกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง จำนวน ๕,๕๑๐,๒๐๐ คน สำหรับการดูแลผู้ป่วยที่เป็นโรคไต สามารถเปลี่ยนไต ๖๐๐ รายต่อปี ดูแลผู้ป่วยไตเสื่อม (CKD Clinic) ๘ ล้านคน สามารถชะลอไตเสื่อมได้ ๗ ปีต่อคน ประหยัดงบประมาณกว่า ๑๕,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี

๒.๙ การประเมินความเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด ผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูงที่ขึ้นทะเบียนได้รับการประเมินโอกาสเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular disease risk: CVD risk) จากสถานการณ์โรคหลอดเลือดหัวใจในประเทศในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๘ พบว่า อัตราการตายด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยในปี ๒๕๕๘ มีผู้เสียชีวิต ๑๘,๙๒๒ คน เฉลี่ยชั่วโมงละ ๒ คน เป็นภาวะเสี่ยงสำคัญที่ต้องควบคุมเพื่อไม่ให้นำไปสู่การเกิดโรคแทรกซ้อนอื่น ๆ ได้แก่ ภาวะความดันโลหิตสูง ภาวะน้ำหนักเกิน โรคอ้วน ภาวะน้ำตาลในเลือดสูง และภาวะไขมันในเลือดสูง การประเมินโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด (CVD Risk) จึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูง เพื่อจะทำให้ทราบถึงความเสี่ยงและได้รับการจัดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามปัจจัยเสี่ยงอย่างเหมาะสมเพื่อลดการเสียชีวิตจากโรคหัวใจและหลอดเลือด ซึ่งปัจจุบันมีผู้ป่วยความดันโลหิตสูงและเบาหวานได้รับการประเมิน CVD Risk แล้ว ๕,๗๗๔,๓๖๓ คน

๒.๑๐ การลดอัตราการเสียชีวิตโรคมะเร็งตับ/ท่อน้ำดี ด้วยการคัดกรองและผ่าตัด จากการสำรวจ พบว่าคนไทยร้อยละ ๑๐ หรือประมาณ ๖ ล้านคน เป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากพฤติกรรมการบริโภคปลาน้ำจืดมีเกล็ดแบบดิบ ๆ สุก ๆ ปลาร้า ปลาส้มที่มีพยาธิและส่งผลให้เสี่ยงเป็นมะเร็งท่อน้ำดี จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ “ทศวรรษกำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๘” โดยตั้งเป้าหมายว่า ใน ๑๐ ปีข้างหน้า คนไทยจะติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับน้อยกว่าร้อยละ ๑ หรือ ๖๐๐,๐๐๐ ราย รวมทั้งได้ดำเนินการคัดกรองพยาธิใบไม้ตับในประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ๑๕๕,๔๐๒ ราย อัลตราซาวด์มะเร็งท่อน้ำดีในประชาชนอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป ๑๐๔,๕๘๐ ราย ผ่าตัดมะเร็งท่อน้ำดี ๔๑๘ ราย และดูแลอย่างต่อเนื่องที่บ้าน ๑,๘๑๕ ราย

๒.๑๑ การปลูกถ่ายอวัยวะ เป็นทางรอดเดียวของผู้ป่วยหัวใจ ตับ ปอด วายระยะสุดท้าย แก้ความพิการ เช่น ตาบอดจากกระจกตาเสีย สำหรับ Chronic Kidney Disease (CKD) ระยะสุดท้าย ช่วยลดอัตราป่วย/ตาย เพิ่มคุณภาพชีวิต และลดค่าใช้จ่ายในการทำ dialysis ให้กับผู้ป่วยและรัฐ โดยมีผู้ป่วยรอรับการปลูกถ่ายอวัยวะประมาณ ๕,๐๐๐ ราย รอปลูกถ่ายกระจกตา ๑๑,๐๐๐ ราย ซึ่งมีผู้ป่วยเสียชีวิตระหว่างรออวัยวะ ๑๐๐-๒๐๐ รายต่อปี การขาดแคลนอวัยวะบริจาคยังเป็นอุปสรรคที่สำคัญที่สุด จึงจัดให้มีศูนย์รับบริจาคอวัยวะและดวงตาในโรงพยาบาลศูนย์ ๓๓ แห่งทั่วประเทศ ขยายศูนย์ปลูกถ่ายไต สื่อสารประชาสัมพันธ์ทั้งส่วนกลางและในชุมชนโดยใช้ฐานโรงพยาบาล donor ๔๒ แห่ง ทำให้มีผู้บริจาคเพิ่มขึ้น ๓ เท่าจากเดิม ๘๐ รายเป็น ๓๐๐ รายต่อปี การปลูกถ่ายกระจกตาเพื่อลดความพิการตาบอด ๗๐๐-๘๐๐ รายต่อปี ลดการเสียชีวิตจากการปลูกถ่ายไต ๖๐๐ รายต่อปี (ลดค่าใช้จ่ายในการฟอกไต ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อคน) เปลี่ยนหัวใจ ๓๐-๕๐ รายต่อปี และเปลี่ยนตับ ๑๐๐ รายต่อปี

๒.๑๒ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีการใช้ยาอย่างสมเหตุผล (Rational Drug Use: RDU) และการจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial Resistance: AMR) ได้พัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีการใช้ยาอย่างสมเหตุผล ในสถานบริการสาธารณสุข ตระหนักถึงปัญหาการใช้ยาและสร้างระบบในการบริหารจัดการด้านยาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้คนไข้ โดยกำหนดเป็นแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) สาขาที่ ๑๕ โดยมีโรงพยาบาลและศูนย์โรงพยาบาลทั่วไป ผ่าน RDU ขั้นที่ ๑ จำนวน ๓๗๒ แห่ง จากโรงพยาบาลเป้าหมาย ๘๙๖ แห่ง นอกจากนี้ ได้เป็นผู้นำกลุ่มประเทศ G77 ในการเสนอวาระ “การดื้อยาต้านจุลชีพ” เพื่อลดจำนวนผู้เสียชีวิตจากการติดเชื้อดื้อยาภายใต้กรอบยุทธศาสตร์โลก “Global Action Plan on AMR” และผลักดัน “ยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพประเทศไทย” เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายให้การเจ็บป่วยจากเชื้อดื้อยาลดลงจากเดิมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ภายในปี ๒๕๖๔

๒.๑๓ การให้บริการประชาชนในพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วม ได้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑๓.๑ ให้บริการประชาชนที่ประสบภัยน้ำท่วมในพื้นที่ภาคใต้ช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๐ ได้จัดส่งหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ๑๘๓ ทีม ออกให้บริการประชาชนในพื้นที่ประสบภัย ๑๑๖,๒๐๖ คน โดยตั้งจุดให้บริการในหมู่บ้าน ให้บริการเรื่องสุขศึกษา มีผู้รับบริการตรวจรักษาโรคสะสม ๘๑,๐๐๐ คน ส่วนใหญ่เป็นโรคระบบทางเดินหายใจ ปวดเมื่อยและน้ำกัดเท้า ส่งทีมแพทย์เข้าไปเยี่ยมบ้านกลุ่มเสี่ยงแล้ว ๓๑,๕๖๔ คน ส่งยาชุดน้ำท่วมไปช่วยพื้นที่น้ำท่วมรวม ๒๘๑,๐๐๐ ชุด จัดทีมช่วยเหลือเยียวยาจิตใจผู้ประสบภาวะวิกฤต (Mental Health Crisis Assessment and Treatment Team: MCATT) ๓๗ ทีม โดยตรวจคัดกรองประเมินสุขภาพจิตผู้ที่เครียดจากสถานการณ์น้ำท่วม ๗,๙๙๕ คน พบว่ามีผู้ที่เครียดในระดับสูงเสี่ยงเกิดภาวะซึมเศร้า ๑๐๐ คน และได้ให้การช่วยเหลือและฟื้นฟูจิตใจและติดตามเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องจนครบ ๑ ปี หรือจนกว่าจะปกติ

๒.๑๓.๒ ให้บริการประชาชนที่ประสบภัยน้ำท่วมในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๐ ได้จัดหน่วยแพทย์ให้บริการประชาชนที่ศาลากลางจังหวัดสกลนคร ศูนย์พักพิง ๕ แห่ง และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยด้านการแพทย์และสาธารณสุข (ส่วนกลาง) ได้ส่งยาชุดน้ำท่วมไปช่วยจังหวัดสกลนคร ๑๐,๐๐๐ ชุด ยาน้ำกัดเท้า ๑๐,๐๐๐ หลอด และยาทากันยุง ๕๐๐ ชุด พร้อมทั้งประสานโรงพยาบาลอุดรธานี โรงพยาบาลเลย ให้ส่งทีมแพทย์ฉุกเฉินภาคสนามหรือทีมเมิร์ท (Medical Emergency Response Team: MERT) และทีมมินิเมิร์ท (mini MERT) ๕ ทีม หมุนเวียนไปตรวจรักษาประชาชนที่ศูนย์พักพิง และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๘ ได้สำรองเวชภัณฑ์เพื่อสนับสนุนการป้องกันควบคุมโรค เช่น รองเท้าบูท คลอรีนเม็ด ชุดยาเวชภัณฑ์น้ำ นอกจากนี้ ยังได้ประสานโรงงานผลิตน้ำดื่มเพื่อจัดเตรียมน้ำดื่มให้เพียงพอกับผู้ป่วย ญาติ และประชาชนที่มารับบริการ

๒.๑๔ การจัดกิจกรรมของขวัญปีใหม่ ๒๕๖๐ ให้กับประชาชนในวันที่ ๑-๑๕ มกราคม ๒๕๖๐ โรงพยาบาลในสังกัดทุกแห่งทั่วประเทศตั้งแต่โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป/โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้เปิดให้บริการประชาชนใน ๓ กิจกรรมหลัก ได้แก่ ๑) ตรวจคัดกรองสุขภาพป้องกันโรคไม่ติดต่อ ๒) ให้ความรู้ด้านสมุนไพร และ ๓) ออกตรวจคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร สินค้าอุปโภคบริโภคในท้องตลาดและร้านค้าทั่วไป มีประชาชนมาคัดกรองสุขภาพ จำนวน ๖,๖๑๗,๘๒๘ คน พบผู้มีความเสี่ยงเป็นโรคเบาหวาน ร้อยละ ๑๐.๓๐ ความดันโลหิตสูง ร้อยละ ๑๔.๙๘ และน้ำหนักเกินมาตรฐาน (Overweight) ร้อยละ ๒๓.๐๘ มีประชาชนได้รับความรู้ด้านสมุนไพร จำนวน ๘๓๕,๕๙๕ คน ตรวจคุณภาพความปลอดภัยของอาหาร (อาหารสดและแปรรูป) จำนวน ๑๗๙,๒๙๘ ชิ้น พบอาหารมีความปลอดภัยร้อยละ ๙๕.๗๕

๒.๑๕ การบรรจุวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก (Human Papillomavirus: HPV) ไว้ในแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศ โดยได้ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกให้แก่เด็กหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ คน ทั่วประเทศ โดยเริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐

๒.๑๖ การส่งเสริมประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical and Wellness Tourism) ในปี ๒๕๕๙ พบว่าประเทศไทยมีการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ติดอันดับ ๑ ใน ๑๐ ของโลก มีนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เป็นชาวต่างชาติ เดินทางเข้ามารับบริการ ๓.๒ ล้านครั้ง เนื่องจากประเทศไทยมีโรงพยาบาลเอกชนที่ติดอันดับ ๑ ใน ๑๐ ของโรงพยาบาลที่ดีที่สุดของโลก มีสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองมาตรฐานนานาชาติแบบ Joint Commission International (JCI) ในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔๔ แห่ง ซึ่งมีมากที่สุดในภูมิภาคอาเซีย มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีราคาที่เหมาะสม และมีชื่อเสียงทางด้านการให้บริการ รัฐบาลได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical and Wellness Tourism) ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดย ๑) จัดทำ Package ตรวจสุขภาพ บริการทันตกรรม รองรับการให้บริการชาวต่างชาติ และบริการรักษาผู้มีบุตรยาก รองรับการเข้ารับบริการของชาวจีน ๒) ขยายระยะเวลาพำนักในราชอาณาจักรไทย รวม ๙๐ วัน สำหรับผู้ป่วยและผู้ติดตาม กรณีเดินทางเข้ามารับการรักษาพยาบาลในกลุ่มประเทศ CLMV (Cambodia-Laos-Myanmar-Vietnam) และสาธารณรัฐประชาชนจีน และ ๓) ขยายวีซ่าพำนักระยะยาว (Long Stay Visa) จากเดิม ๑ ปี เป็น ๑๐ ปี สำหรับชาวต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ ๕๐ ปีขึ้นไป ดำเนินการนำร่องใน ๑๔ ประเทศที่นิยมมาพักระยะยาว

๓. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด

๓.๑ การสนองพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทยในปี ๒๕๖๒ เนื่องในวันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา ในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้จัดทำโครงการ “สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า” โดยกำหนดเป้าหมายในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทยภายในปี ๒๕๖๒ ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเกิดจากการไม่รักษาบาดแผลหลังสัมผัสโรค ไม่ฉีดวัคซีน หรือฉีดวัคซีนไม่ครบถ้วน และยังพบว่าผู้สัมผัสโรคทั้งหมดจะเสียชีวิตหลังสัมผัสโรคไม่เกิน ๑ ปี โดยมีมาตรการในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า แบ่งออกเป็น ๓ มาตรการ คือ

๓.๑.๑ มาตรการด้านการป้องกันโรค เช่น ทำแผนป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่เสี่ยง พัฒนาระบบเฝ้าระวังโรค และระบบข้อมูลให้มีความครอบคลุมรวมไปถึงพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์ สาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับให้มีความรู้ในการวินิจฉัยดูแลผู้สัมผัสโรคอย่างถูกต้อง

๓.๑.๒ มาตรการด้านการค้นหาและตรวจจับความผิดปกติ เช่น ค้นหาติดตามผู้สัมผัสโรคให้มารับการฉีดวัคซีนทุกรายภายใน ๔๘ ชั่วโมงและใช้มาตรการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และตระหนักถึงการฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่องตามแนวทางที่กำหนด ร้อยละ ๑๐๐ หลังสัมผัสโรค

๓.๑.๓ มาตรการด้านการตอบโต้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น กรณีพื้นที่ตรวจพบผู้ป่วยสงสัยหรือเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าหรือหัวสัตว์ให้ผลบวกต่อเชื้อพิษสุนัขบ้า หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องรีบลงพื้นที่เพื่อสอบสวนและควบคุมโรคโดยการบูรณาการของแต่ละหน่วยงานร่วมกัน เช่น สำนักงานป้องกันควบคุมโรคเขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุข วิทยุชุมชน รวมไปถึงสื่อท้องถิ่น โดยสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าประเทศไทยปี ๒๕๕๙ มีผู้เสียชีวิตจากพิษสุนัขบ้า ๑๔ ราย ในปี ๒๕๖๐ ตั้งแต่ ๑ มกราคม-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ พบผู้เสียชีวิตแล้ว ๖ ราย

๓.๒ การเฝ้าระวังและควบคุมโรค

๓.๒.๑ ส่งทีมแพทย์ดูแลผู้แสวงบุญชาวพุทธ ณ สถานพยาบาลของวัดไทยในสาธารณรัฐอินเดียและสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๑๔ ทีม ในสถานพยาบาล ๓ แห่ง ได้แก่ ๑) สถานพยาบาลกุสินาราคลินิก วัดไทยกุสินาราเฉลิมราชย์ สาธารณรัฐอินเดีย ๒) โรงพยาบาล

พระพุทธเจ้า วัดไทยพุทธคยา สาธารณรัฐอินเดีย และ ๓) สถานพยาบาล อโรคยาคลินิก วัดไทยลุมพินี สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล ได้ให้บริการผู้ป่วยทั้งสิ้น ๔,๘๙๙ ราย เป็นคนไทย ๒,๙๑๖ ราย ต่างชาติ ๑,๙๘๓ ราย

๓.๒.๒ ป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ได้ขอความร่วมมือประชาชน และหน่วยงานอย่างต่อเนื่องเพื่อลดจำนวนยุงลายก่อนถึงฤดูฝน เพื่อลดการระบาดของโรคไข้เลือดออก จากการพยากรณ์โรค คาดว่าปี ๒๕๖๐ จะพบผู้ป่วย ๘๐,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ ราย เพิ่มจากปี ๒๕๕๙ ประมาณร้อยละ ๒๒-๓๗ และมีพื้นที่เสี่ยง ๒๐๖ อำเภอ ใน ๖๑ จังหวัดที่พบผู้ป่วยหนาแน่นซ้ำซาก และมีแนวโน้มระบาดต่อเนื่อง โดยข้อมูลจากสำนักโรคติดต่อ กรมควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ พบผู้ป่วยสะสม ๓๕,๘๓๖ ราย เสียชีวิต ๕๑ ราย อัตราป่วย ๕๔.๗๗ ต่อประชากรแสนคน ลดลงจากปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๐.๘๙ เท่า

๓.๒.๓ กวาดล้างโปลิโอให้หมดภายในปี ๒๕๖๓ ได้ร่วมกับนานาประเทศทั่วโลกในการกวาดล้างโรคโปลิโอ โดยรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอฟรีแก่เด็กทุกคนตามช่วงวัย ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากผู้นำประเทศต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน จนประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ มีเด็กมาเข้ารับบริการ ๑,๑๑๘,๐๙๐ คน และประเทศไทยได้เก็บรวบรวมวัคซีนแบบหยอดชนิด ๓ สายพันธุ์ พร้อมเผาทำลายตามมาตรฐานขยะติดเชื้อเสร็จสิ้นไปเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา ซึ่งดำเนินการพร้อมเพรียงกันทั่วโลกกิจกรรมนี้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยที่จะร่วมมือกับนานาประเทศทั่วโลกในการกวาดล้างโปลิโอให้หมดไปจากโลก จากนั้นตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นมา ซึ่งถือเป็นวันแรกที่ประเทศไทยได้เริ่มใช้วัคซีนชนิดใหม่ คือ วัคซีนชนิดหยอดที่มี ๒ สายพันธุ์ คือ สายพันธุ์ ๑ และ ๓ ร่วมกับวัคซีนโปลิโอชนิดฉีด ซึ่งขณะนี้ไม่มีวัคซีนโปลิโอชนิดหยอด ๓ สายพันธุ์ อยู่ในระบบบริการสาธารณสุขไทยแล้ว ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ประเทศไทยยังไม่พบผู้ป่วยโปลิโอแต่ยังคงพัฒนาระบบเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๔ รณรงค์การให้วัคซีนโรคคอตีบ เพื่อเตรียมความพร้อมการเฝ้าระวังโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่จะมีผู้คนจากประเทศเพื่อนบ้านเป็นจำนวนมากหลั่งไหลเข้ามาประกอบอาชีพ ทำให้เพิ่มความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายโรคภายในประเทศ โดยได้ฉีดวัคซีนแก่นักเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในสถานบริการสาธารณสุขทั่วประเทศ และรณรงค์ให้วัคซีนโรคคอตีบแก่ประชาชน อายุ ๒๐-๕๐ ปี ในเชิงรุก โดยมีเจ้าหน้าที่ออกให้บริการในพื้นที่ทั้งในและนอกเวลาราชการ มีผู้รับบริการทั้งสิ้น ๑๕,๕๔๙,๐๒๗ ราย (ข้อมูล ณ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐)

๓.๒.๕ ควบคุมวัณโรค องค์การอนามัยโลกจัดให้ประเทศไทยติดอันดับ ๑ ใน ๑๔ ประเทศ ที่มีปัญหาวัณโรคสูงที่สุด ปัญหาหลักที่พบ ๓ กลุ่ม คือ เป็นกลุ่มประเทศที่มีผู้ป่วยวัณโรคสูง กลุ่มที่มีผู้ป่วยวัณโรคที่ติดเชื้อเอชไอวีสูง และกลุ่มที่มีผู้ป่วยวัณโรคดื้อยาหลายขนานสูง แต่ละปีไทยพบผู้ป่วยรายใหม่ประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ คน เสียชีวิตกว่า ๑๓,๘๐๐ คน ผู้ป่วยวัณโรคดื้อยาหลายขนาน ๔,๕๐๐ คน และในการรักษาผู้ป่วยดื้อยาชนิดรุนแรงใช้งบประมาณของรัฐ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อคน กระทรวงสาธารณสุขได้ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ

ในการยุติปัญหาวัณโรค โดยได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านสาธารณสุขเพื่อยุติปัญหาวัณโรคของประเทศไทย ๑๘ หน่วยงาน โดยสาระสำคัญของบันทึกความร่วมมือประกอบด้วย ๕ เรื่อง คือ ๑) จัดตั้งและสนับสนุนการดำเนินการของเครือข่ายงานวิจัยวัณโรคแห่งประเทศไทย (Thailand Tuberculosis Research Network: ThaiTuRN) ตามกลยุทธ์ยุติวัณโรคขององค์การอนามัยโลกและแผนงานควบคุมวัณโรคแห่งชาติ โดยประเทศไทยเป็น ๑ ใน ๗ ประเทศนำร่องขององค์การอนามัยโลก ๒) พัฒนาแนวทางการจัดการวัณโรค (Guidelines on Tuberculosis) ให้ทันสมัย สอดคล้องกับกลยุทธ์ยุติวัณโรคขององค์การอนามัยโลกและเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย ๓) พัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน วินิจฉัย และรักษาวัณโรคให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานนานาชาติ ๔) เพิ่มศักยภาพห้องปฏิบัติการชันสูตรและห้องปฏิบัติการวิจัยวัณโรค และ ๕) ส่งเสริมแผนงานป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคในชุมชน โรงพยาบาลและกลุ่มเสี่ยง นอกจากนี้ได้เร่งรัดการค้นหาผู้ติดเชื้อวัณโรคและผู้ป่วยในกลุ่มเสี่ยง เป้าหมาย ๔๘,๖๕๒ ราย และให้การดูแลรักษาตามมาตรฐาน พบว่ามีอัตราความสำเร็จในการรักษาผู้ป่วยวัณโรคทุกประเทศ ร้อยละ ๗๓.๗

๓.๒.๖ เฝ้าระวังโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (Middle East Respiratory Syndrome: MERS) องค์การอนามัยโลกรายงานข้อมูลโรคเมอร์ส เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ พบว่าตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๕-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ทั่วโลกมีผู้ป่วยทั้งสิ้น ๒,๐๔๐ ราย เสียชีวิต ๗๑๒ ราย จาก ๒๗ ประเทศ โดยประเทศไทยพบผู้ป่วยโรคเมอร์สแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๓ ราย ซึ่งได้เข้ารับการรักษาที่สถาบันบำราศนราดูร โดยได้มีมาตรการในการเฝ้าระวังและป้องกัน คือ ๑) สอบสวนโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง รวมทั้งติดตามผู้สัมผัส สังเกตอาการ และได้กระจายคู่มือดังกล่าวไปยังหน่วยงานสาธารณสุขทั่วประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ๒) จัดทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (Surveillance and Rapid Response Team: SRRT) ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศเพื่อเป็นหน่วยควบคุมโรคได้อย่างรวดเร็วและทันเวลา ๓) จัดทำข่าวสารประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเข้าใจสถานการณ์มีความรู้เกี่ยวกับโรคที่ถูกต้อง เผยแพร่ทางช่องทางต่าง ๆ รวมถึงการจัดบริการสายด่วนกรมควบคุมโรค ๑๔๒๒ เพื่อให้ประชาชนสามารถสอบถามรายละเอียดได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ๔) จัดระบบเฝ้าระวัง คัดกรองผู้ที่เดินทางจากภูมิภาคที่มีการกระจายของโรคที่ช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ๕) จัดให้มีห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมในการรองรับการตรวจหาเชื้อโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางได้ และกระจายให้ครอบคลุมทั่วทุกภาคทั่วประเทศ ๖) จัดระบบการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงเวชภัณฑ์ยาและที่ไม่ใช่ยาให้กับหน่วยงานสาธารณสุขทั่วประเทศ เพื่อใช้ในการป้องกันและควบคุมโรค และ ๗) ออกมาตรการด้านกฎหมาย โดยมีการออกพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกต่อเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรค

๓.๒.๗ รณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม-๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ พบผู้ป่วย ๔๗,๔๔๐ ราย ได้รณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน-๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๓.๕ ล้านโด๊ส ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ๔ แสนโด๊ส และประชาชนกลุ่มเสี่ยงป่วยแล้วอาการรุนแรง ๓.๑ ล้านโด๊ส ประกอบด้วย ๑) หญิงตั้งครรภ์อายุครรภ์ ๔ เดือนขึ้นไป ๒) เด็กอายุ ๖ เดือน ถึง ๒ ปี ๓) ผู้มีโรคเรื้อรัง คือ ปอดอุดกั้นเรื้อรัง หอบหืด หัวใจ หลอดเลือดสมอง ไตวาย ผู้ป่วยมะเร็งที่อยู่ระหว่างการได้รับเคมีบำบัด และเบาหวาน ๔) บุคคลที่มีอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป ๕) ผู้มีน้ำหนักตัวมากกว่า ๑๐๐ กิโลกรัม ๖) ผู้พิการทางสมองที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ๗) ผู้ป่วยโรคธาลัสซีเมีย และ ๘) ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่องและผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการ สามารถเข้ารับการฉีดวัคซีนได้ที่สถานพยาบาลของรัฐใกล้บ้านฟรี

๓.๒.๘ เฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน

(๑) **ป้องกันผลกระทบสุขภาพจากปัญหาหมอกควันภาคเหนือ** ช่วงอากาศร้อนแล้งในเดือนมกราคม-พฤษภาคมของทุกปี ทั้งจากไฟไหม้ป่าและการเผาพื้นที่เกษตรของประชาชนบางกลุ่ม พื้นที่ส่วนใหญ่มีปริมาณค่าฝุ่นละอองในอากาศอยู่ในเกณฑ์เฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพ คือ ๕๐-๑๒๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operations Center: EOC) ได้จัดประชุมทางไกลผ่านระบบวิดีโอติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และตาก พร้อมทั้งดำเนินการใน ๖ ประเด็น คือ ๑) ปกป้องประชาชนจากผลกระทบด้านสุขภาพ โดยให้เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) แนะนำให้ความรู้ในการป้องกันตนเอง โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ เด็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ ผู้ป่วยหอบหืด โรคหัวใจ แจกจ่ายหน้ากากอนามัยและจัดเตรียมห้องสะอาด สำหรับกลุ่มเสี่ยงในสำนักงาน

และสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนมีห้องสะอาดซึ่งอาจใช้ห้องประชุมหรือห้องที่โล่งแต่มีประตูหน้าต่างมิดชิด มีระบบปรับอากาศแบบมีตัวกรองอากาศ ๒) ติดตามดูแลกลุ่มเสี่ยงเป็นพิเศษ โดยให้ทีมหมอครอบครัวและ อสม. ติดตามดูแลที่บ้าน และจัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ให้บริการคัดกรองผู้ป่วยและดูแลสุขภาพกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิด ๓) เตรียมสถานพยาบาล ยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ให้พร้อมรับผู้ป่วย ๔) ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์หมอกควันและผู้ที่อาจได้รับผลกระทบต่อสุขภาพ ๕) ให้รายงานสถานการณ์การดำเนินงานและการเฝ้าระวังผลกระทบด้านสุขภาพเสนอผู้บริหารกระทรวงทุกวัน และ ๖) ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและโรงพยาบาลทุกแห่งให้ความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างเต็มที่

(๒) **ขับเคลื่อนปัญหาการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีความเสี่ยงสูง** โดยยกเลิกการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีความเสี่ยงสูง ๒ ชนิด คือ พาราควอตและคลอร์ไพริฟอสภายในสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ซึ่งสารทั้ง ๒ ตัวนี้ถูกกำหนดเป็นวัตถุอันตรายชนิด ๔ ที่ไม่อนุญาตให้มีการใช้ โดยหน่วยงานที่ควบคุมกำกับคือ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมวิชาการเกษตร โดยในระหว่างนี้จะไม่อนุญาตให้มีการขึ้นทะเบียนเพิ่มและไม่ต่ออายุทะเบียน และยุติการนำเข้าในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการและเกษตรกร มีเวลาเตรียมตัวหาทางเลือกอื่นและจัดการกับผลิตภัณฑ์คงค้างในตลาด

๓.๓ การพัฒนาระบบจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข การพัฒนาระบบจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency Management: PHEM) ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operation Center: EOC) และระบบบัญชาเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS)เพื่อรับมือกับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข โดยศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินเป็นสถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ เพื่อสนับสนุนการบริหารสั่งการ ประสานงาน แลกเปลี่ยนข้อมูล และทรัพยากรให้เกิดขึ้นอย่างสะดวกรวดเร็วในภาวะฉุกเฉิน ปัจจุบันทุกจังหวัดมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) และระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) จังหวัด ได้รับการชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานและอบรมขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับงานตระหนักรู้สถานการณ์ (SAT) จัดตั้ง War room ๑๔ แห่ง ทุกเขตบริการสุขภาพทั่วประเทศ และมีแพทย์เฉพาะทางด้านระบาดวิทยาออกสอบสวนและควบคุมโรคอันตราย เพื่อป้องกันผลกระทบด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว สร้างความมั่นคงด้านสาธารณสุขของไทย

๓.๔ การยุติการถ่ายทอดเชื้อเอชไอวีและซิฟิลิสจากแม่สู่ลูก ประเทศไทยได้รับเกียรติบัตรการยุติการถ่ายทอดเชื้อเอชไอวีและซิฟิลิสจากแม่สู่ลูก เนื่องจากประสบความสำเร็จในการยุติการถ่ายทอดเชื้อเอชไอวีและซิฟิลิสจากแม่สู่ลูกตามเป้าหมาย คือ มีอัตราต่ำกว่าร้อยละ ๒ ซึ่งถือเป็นประเทศแรกของเอเชียและเป็นประเทศที่ ๒ ของโลก ทั้งนี้ จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาอัตราการถ่ายทอดเชื้อเอชไอวีจากแม่สู่ลูกให้อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าร้อยละ ๒ โดยการพัฒนาบริการสำหรับกลุ่มที่เข้าถึงยาก เช่น แรงงานต่างชาติและกลุ่มวัยรุ่น เพื่อให้สามารถค้นหาผู้ป่วยในระยะแรกและวางแผนการรักษาได้ทันท่วงที

๔. การปฏิรูปการบริหารจัดการการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๔.๑ การสร้างกลไกการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรแบบครบวงจร โดยสามารถนำไปต่อยอดทางการตลาด ยกระดับสถานประกอบการภาครัฐและเอกชนให้ได้การรับรองมาตรฐานและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ พัฒนาระบบการขึ้นทะเบียนและส่งเสริมการใช้สมุนไพรทั้งในและต่างประเทศ ใช้งบประมาณทั้งสิ้น ๑,๒๕๘,๐๑๒,๔๐๐ บาท

๔.๒ การสร้างความเข้มแข็งด้วยกลไกประชารัฐในภูมิภาคในรูปแบบเมืองสมุนไพร โดยขับเคลื่อนภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ อยู่ระหว่างการสร้างความเข้มแข็งของเมืองสมุนไพรต้นแบบ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ปราจีนบุรี สกลนคร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมถึงเชื่อมโยงเมืองสมุนไพรส่วนขยายอีก ๙ จังหวัด ครอบคลุม ๖ ภูมิภาค ๑๒ เขตสุขภาพ รวมทั้งสิ้น ๑๓ จังหวัด ผ่านกลไกตามยุทธศาสตร์ภาคและกลุ่มจังหวัด โดยได้รับงบประมาณส่วนของเมืองสมุนไพร จำนวน ๓๓๘,๖๓๔,๓๐๐ บาท

๔.๓ การพัฒนางานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ทางการแพทย์/ทางการตลาด มีการกำหนดหัวข้อวิจัยเพื่อการนำไปใช้ทางการแพทย์/การตลาดจำนวน ๑๐ เรื่อง ในปี ๒๕๖๐ และมีโครงการที่สำเร็จและนำไปใช้ประโยชน์แล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๑๑ เรื่อง นอกจากนี้ ได้ดำเนินการขยายเครือข่ายและพัฒนาศักยภาพนักวิจัยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในภูมิภาค จำนวน ๔๔๒ คน

๔.๔ การพัฒนากฎหมายและแนวทางการประเมินสมุนไพรเพื่อการขึ้นทะเบียน ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีอนุมัติในหลักการเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ และดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาศึกษาข้อเสนอแนะและปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้สมบูรณ์เพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๔.๕ การพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยทั้งภาครัฐและเอกชน โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและสภาการแพทย์แผนไทย จัดตั้งเครือข่ายการผลิตกำลังคนฯ (Thai Traditional Consortium) เพื่อพัฒนาหลักสูตรแพทย์แผนไทยในมหาวิทยาลัยทุกแห่งให้มีคุณภาพมาตรฐาน รวมถึงพัฒนาแหล่งฝึกวิชาชีพ

๔.๖ การพัฒนาคลังข้อมูลการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อให้ประชาชนมีความรอบรู้เรื่องการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย โดยจัดทำแอปพลิเคชันสมุนไพรไทยสำหรับประชาชน (Thai Herbs) ซึ่งอยู่ระหว่างพัฒนาข้อมูลสมุนไพรให้ครอบคลุมจากเดิม ๑๐๐ ชนิด เป็น ๒๐๐ ชนิด รวมถึงพัฒนารูปแบบภาษาอังกฤษภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ยังวางแผนการให้บริการผู้ประกอบการและประชาชนด้วยระบบ Digital แบบ Fully Automatic โดยระยะแรกนำร่องด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลสมุนไพรไทยเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการในรูปแบบบริการ One Stop Service Smart Herb 4.0 และได้พัฒนาแอปพลิเคชันด้านการแพทย์แผนไทย

และสมุนไพรเพิ่มเติม ๓ รายการ ได้แก่ แอปพลิเคชันนามานุกรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย (Thai Herbal Products Directory: Thai-D) แอปพลิเคชันพจนานุกรมศัพท์แพทย์และเภสัชกรรมแผนไทย และแอปพลิเคชันตำรับยาแผนไทยของชาติ

๔.๗ การปฏิรูประบบอุตสาหกรรมสมุนไพรและการตลาด

๔.๗.๑ ยกระดับการผลิตยาและผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากล โดยกำหนดโรงงานผลิตยาสมุนไพรที่ต้องผ่านมาตรฐาน World Health Organization- Good Manufacturing Practice (WHO- GMP) จำนวน ๔๗ แห่ง ภายในปี ๒๕๖๑ เพื่อกระจายให้ทุกจังหวัด และวางแผนการผลิตยาสมุนไพรร่วมกับภาคเอกชน เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ยาสมุนไพรที่มีคุณภาพและราคาเป็นธรรมโดยผ่านเกณฑ์ WHO-GMP แล้ว ๒๗ แห่ง นอกจากนี้ได้พัฒนาตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ ๘๒ ตำรับ คาดว่าเมื่อสิ้นปี ๒๕๖๐ จะพัฒนาได้อย่างน้อย ๑๐๐ ตำรับต่อปี

๔.๗.๒ ส่งเสริมการใช้สมุนไพรในประเทศและส่งเสริมการตลาดสู่สากล จากการกำหนดนโยบายการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร ฟ้าทะลายโจรและขมิ้นชันเป็น First line drug ส่งผลให้มีมูลค่าการใช้ยาในสถานบริการภาครัฐเพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น ๒,๐๖๘.๔๒ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๐ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๕๙ ด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาดอยู่ระหว่างวางแผนการสร้างภาพลักษณ์ในภาพรวม และจัดทำแผนยกระดับอภัยภูเบศร์ จังหวัดปราจีนบุรี เป็น Business Model กำหนดเป้าหมายเพิ่มมูลค่า ๒,๕๐๐ ล้านบาท ภายในปี ๒๕๖๒

๕. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มบุญ การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์

๕.๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ส่งเสริมให้โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศจัดตั้งคลินิกบริการที่เป็นมิตรกับวัยรุ่นและเยาวชนเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ในปัจจุบันเปิดให้บริการแล้ว ๖๒๐ แห่ง และจัดทำร่างนโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๙) โดยมุ่งเน้นให้สตรีและคู่ครองมีการวางแผนครอบครัวและตั้งครรภ์ในช่วงอายุที่เหมาะสม มีความพร้อมในการดูแลลูกที่เกิดมา รวมทั้งระบบบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

๕.๑.๑ ขับเคลื่อนพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยกฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ซึ่งคณะกรรมการได้ดำเนินการในเรื่องที่สำคัญ เช่น จัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๙ และแผนปฏิบัติการ (action plan) ตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๙ รวมทั้งกำหนดให้การลดอัตราคลอดมีชีพในหญิงอายุ ๑๐-๑๔ ปี และ ๑๕-๑๙ ปี เป็นตัวชี้วัดในการดำเนินงานของทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

๕.๑.๒ จัดบริการสุขภาพที่เป็นมิตรกับวัยรุ่นและเยาวชน (Youth Friendly Health Services: YFHS) มีโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและรับรองโรงพยาบาลตามมาตรฐาน YFHS ร้อยละ ๗๕.๖ ซึ่งในรอบ ๖ เดือน พบว่า มีการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า ๒๐ ปี ร้อยละ ๑๖.๘ จากเป้าหมายไม่เกินร้อยละ ๑๐

๕.๒ การส่งเสริมนโยบายสาวไทยแก้มแดง มีลูกเพื่อชาติด้วยวิตามินแสนวิเศษ รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการเกิดให้เพิ่มขึ้นด้วยความสมัครใจ ให้เพียงพอสำหรับทดแทนประชากรและการเกิดทุกรายมีการวางแผน มีความตั้งใจและมีความพร้อมในทุกด้าน นำไปสู่การคลอดที่ปลอดภัย ทารกแรกเกิดมีสุขภาพแข็งแรง พร้อมที่จะเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ ดังนี้ ๑) เพิ่มอัตราการเกิดเพื่อทดแทนจำนวนประชากร โดยส่งเสริมการเกิดในหญิงอายุ ๒๐-๓๔ ปี ที่มีความพร้อมและตั้งใจมีครรภ์ ๒) การเกิดทุกรายมีความพร้อมมีการวางแผน มีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์และได้รับความช่วยเหลือในการมีบุตร ๓) ทารกแรกเกิดแข็งแรง พร้อมเติบโตอย่างมีคุณภาพ โดยส่งเสริมให้ลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย ได้รับการดูแลหลังคลอดที่ดีเด็กได้รับการเลี้ยงดูในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการสมวัย พร้อมที่จะเรียนรู้ในทุกช่วงวัยอย่างมั่นคง โดยมีมาตรการสำคัญในการดำเนินงาน ๗ ข้อ ดังนี้ ๑) พัฒนาระบบการให้บริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพตั้งแต่ระยะก่อนสมรส ระยะก่อนมีบุตร ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ๒) จัดกิจกรรมรณรงค์ให้คนไทยมีลูก ๓) ปรับปรุงแก้ไขสิทธิการลาคลอดสำหรับหญิงตั้งครรภ์และคู่สมรส ส่งเสริมการเลี้ยงดูบุตร ๔) จัดสวัสดิการเรื่องที่อยู่อาศัย เอื้อให้คู่สมรสมีที่อยู่ใกล้ที่ทำงาน มีความสะดวก เพียงพอต่อการมีบุตร ๕) กำหนดมาตรการทางภาษีช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลบุตร ๖) ขยายจำนวนสถานรับเลี้ยงเด็กหรือศูนย์เด็กเล็กคุณภาพเพิ่มขึ้นเพื่อช่วยลดภาระในการดูแลบุตรระหว่างทำงาน และ ๗) ปรับปรุงนโยบายเวลาการทำงานให้ยืดหยุ่นเพื่อสร้างสมดุลการทำงานและชีวิตครอบครัว

ทั้งนี้ ได้มีการแจกกล่องวิตามินแสนวิเศษ “สาวไทยแก้มแดงพัฒนาสมองและการเรียนรู้ด้วยเหล็กและโฟลิก” ๒,๐๐๐ ชุด ให้หญิงวัยเจริญพันธุ์ อายุ ๒๐-๓๔ ปี พร้อมแผ่นพับความรู้ให้กับคู่สมรสที่มาจดทะเบียนพร้อมกันทั่วประเทศ

๖. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจร

แนวทางการดูแลความปลอดภัยในการจราจร เพื่อรองรับเทศกาลสงกรานต์ ปี ๒๕๖๐ ๕ เป้าหมาย (Safe Drive, Save Lives: ปลอดภัยทุกชีวิต ขับรถเป็นมิตรผู้ร่วมทาง) ได้แก่ ๑) จำนวนผู้เสียชีวิตจากรถโดยสารสาธารณะต้องเป็นศูนย์ ๒) ระดับแอลกอฮอล์ของพนักงานขับรถต้องเป็นศูนย์ ๓) ไม่มีผู้โดยสารตกค้างที่สถานีขนส่ง ๔) อุบัติเหตุลดลงจากปีก่อน และ ๕) ใช้ข้อมูล Real Time แบบ Online เพื่อเข้าถึงสถานการณ์ได้ทันที โดยมีมาตรการป้องกันและขับเคลื่อนการลดอุบัติเหตุในการจราจร ดังนี้

๖.๑ การดำเนินมาตรการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ ๔ ทาง คือ ๑) **มาตรการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน** กำหนดมาตรการความปลอดภัยด้านยานพาหนะและผู้ขับขี่ โดยมีมาตรการในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เกาะติดสถานการณ์ ๒๔ ชั่วโมง ตรวจสอบความพร้อมของรถโดยสารสาธารณะอย่างเข้มงวด บริการตรวจรถฟรี ตรวจความพร้อมของรถโดยสารและผู้ประจำรถ ณ สถานประกอบการ และขอความร่วมมือผู้ประกอบการหลีกเลี่ยงเดินรถบรรทุกและร่วมกับศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารรถสาธารณะ ในการดำเนินการจัดจุดให้บริการซ่อมรถ ๑๘๙ จุด ทั่วไทย และอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ

เช่น บริหารประสานจัดรถเสริม จัดระเบียบและความปลอดภัยในสถานีขนส่งผู้โดยสาร จัดศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารรถสาธารณะ จัดทำแอปพลิเคชัน “ร้องเรียนรถสาธารณะ” การบังคับใช้กฎหมายโดยออกหน่วยเคลื่อนที่ตรวจจับความเร็วและการกระทำผิด ๒) **มาตรการด้านความปลอดภัยทางน้ำ** กำหนดมาตรการเข้มงวดการรักษาความปลอดภัยท่าเรือ จัดเจ้าหน้าที่และเรือตรวจการณ์เจ้าท่าควบคุมการจราจรทางน้ำบริเวณท่าเทียบเรือที่มีการจราจรหนาแน่น ตรวจสภาพความพร้อมของเรือและอุปกรณ์ช่วยชีวิต กวดขันเข้มงวดให้สวมเสื้อชูชีพ จัดตั้งศูนย์ควบคุมการจราจรทางทะเลเพื่อรับแจ้งเหตุและให้ความช่วยเหลือตลอด ๒๔ ชั่วโมง ๓) **มาตรการด้านความปลอดภัยทางราง** จัดเจ้าหน้าที่ควบคุมความปลอดภัยภายในสถานีและบนขบวนรถ เฝ้าระวังอุบัติเหตุบริเวณทางผ่าน (จุดตัดถนน) เข้มงวดการรักษาความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของผู้โดยสารและผู้ใช้บริการ และห้ามผู้โดยสารใช้หลังคา/บันได/ข้อต่อเป็นที่โดยสารโดยเด็ดขาด และ ๔) **มาตรการด้านความปลอดภัยทางอากาศ** เข้มงวดการรักษาความปลอดภัยท่าอากาศยานและอาคารผู้โดยสาร บริหารจัดการระยะห่างการขึ้น-ลงของอากาศยาน เพื่อลดการกระจุกตัวของเที่ยวบิน ปฏิบัติการควบคุมการจราจรทางอากาศให้เป็นไปอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูง และตรวจสอบเครื่องบินโดยสาร/อุปกรณ์ความปลอดภัย/ระบบลำเลียงสัมภาระให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ ได้มีแผนอำนวยความสะดวกรองรับการเดินทางฯ โดยจัดตั้งจุดให้บริการ ๕๒๒ จุด ทั่วประเทศ จัดให้บริการฟรีในช่วงเทศกาล ได้แก่ จัดรถ Shuttle Bus เฉพาะกิจขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ให้บริการฟรี ยกเว้นการจัดเก็บค่าผ่านทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข ๗ และ ๙ และยกเว้นการจัดเก็บค่าผ่านทางพิเศษบูรพาวิถี (ทางพิเศษ สายบางนา-ชลบุรี) ทางยกระดับด้านทิศใต้สนามบินสุวรรณภูมิเชื่อมทางพิเศษบูรพาวิถีและทางเชื่อมต่อทางพิเศษกาญจนาภิเษก (บางพลี-สุขสวัสดิ์)

๖.๒ การขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและลดการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนนและขับเคลื่อนการป้องกันการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนนในเมืองใหญ่ (City Road Traffic Injury: City RTI) ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินงาน ๔ มาตรการ คือ ๑) **ด้านการบริหารจัดการ** ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน พร้อมทั้งมีทีมตระหนักรู้เพื่อเฝ้าระวังสถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT/Emergency Operation Center: EOC) ๖๕ จังหวัด (ร้อยละ ๘๕.๕) และการจัดตั้งหน่วยงานข้อมูลการบริหารงานด้านอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (Trauma & Emergency Admin Unit: TEA Unit) โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปครบทุกแห่ง ๒) **ด้านจัดการข้อมูล** เน้นการบูรณาการข้อมูล ๓ ฐาน ทั้งในระดับประเทศและระดับจังหวัด พัฒนาระบบรายงานเฝ้าระวังการบาดเจ็บ (IS Online) พัฒนาระบบรายงานการสอบสวนออนไลน์ (Web based reporting system) และการชี้เป้าจุดเสี่ยง โดยการบูรณาการข้อมูล ๓ ฐาน มีจังหวัดดำเนินการแล้ว ๖๔ จังหวัด และสามารถดำเนินการได้อย่างมีคุณภาพ ๔๔ จังหวัด มีการชี้เป้าจุดเสี่ยง จำนวน ๑,๗๖๕ จุด และมีการดำเนินการแก้ไข ๗๖๔ จุด รวมทั้งมีการสอบสวนสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ ๑๑๖ เหตุการณ์ ๓) **มาตรการป้องกัน** ขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านระบบสุขภาพอำเภอ [District Health System (DHS)-RTI] และเชื่อมโยงกับศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนในระดับอำเภอ (ศปถ.อำเภอ) มุ่งเน้นให้เกิดการดำเนินงานผ่านกลไกการควบคุมป้องกันโรคในระดับอำเภอร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนในระดับอำเภอ และขับเคลื่อนมาตรการองค์กรความปลอดภัยทางถนนของรถพยาบาล (Ambulance Safety) ดำเนินการแล้ว ๕๙๙ แห่ง และ ๔) **มาตรการรักษาพยาบาล** โดยการพัฒนาคุณภาพการรักษาตามแนวทางแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพสาขาอุบัติเหตุฉุกเฉิน (Service Plan Trauma and Emergency) ได้ขับเคลื่อนมาตรการองค์กรความปลอดภัยทางถนนของรถพยาบาล (Ambulance Safety) ในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป ซึ่งรายงานการดำเนินงานแล้ว จำนวน ๖๐ แห่ง รถพยาบาลที่ติดตั้ง GPS ร้อยละ ๕๗.๑๙ ติดตั้งกล้องหน้ารถ ร้อยละ ๖๓.๕๗ ทำประกันภาคสมัครใจ ร้อยละ ๘๐.๖๓ และพนักงานขับรถพยาบาลที่ผ่านการฝึกอบรมและยังปฏิบัติหน้าที่ ร้อยละ ๗๘.๔ ทั้งนี้ มีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนทั่วประเทศ จำนวน ๖,๖๓๗ คน คิดเป็น ๑๐.๑ ต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่ ๙.๖๐ ต่อประชากรแสนคน

๗. การพัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข

๗.๑ การวิจัยด้านสมุนไพร การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก

๗.๑.๑ งานวิจัยที่นำไปใช้ในระบบบริการ มีจำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑) การศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยของตำรับยาอภัยสาลีในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังระยะที่ ๑-๒ และ ๒) การศึกษาบทบาทของการแพทย์แผนไทยในการรักษาโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โดยได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้เกิดการยอมรับจากแพทย์แผนปัจจุบันและสหวิชาชีพ ซึ่งตำรับยาอภัยสาลีได้เป็นที่รู้จักและมีการนำไปใช้ในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในโรงพยาบาลเทิง จังหวัดเชียงราย

๗.๑.๒ งานวิจัยที่นำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ มีจำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ ๑) การศึกษาฤทธิ์ทางชีวภาพหญ้ารีแพร์ ๒) การศึกษาพิษวิทยาหญ้ารีแพร์ ๓) การศึกษาผลิตภัณฑ์หญ้ารีแพร์ และ ๔) การวิจัยคลินิกการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยสมุนไพรในหญ้ารีแพร์ในการดูแลผิวพรรณลดรอยเหี่ยวย่น ปัจจุบันได้มีการจำหน่ายและขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ จำนวน ๙ รายการ ดังนี้ รีแพร์ครีม (Repair Cream) รีแพร์ไฮโดรอายเจล (Repair Hydro Eye Gel) รีแพร์มอยซ์เจอร์เฟเชียลวอช (Repair Moisture Facial Wash) รีแพร์คลีนซิ่งมิ้ลค์ (Repair Cleansing Milk) รีแพร์เดย์ครีม เอสพีเอฟ ๓๐ (Repair Day Cream SPF 30) ครีมรีแพร์ (Repair cream) สบู่เหลวอนามัย ๑๐๐ ml (ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดจุดซ่อนเร้น Repair care lady Fit & clean care hygiene สบู่เหลวอนามัย ๑๕๐ ml (ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดจุดซ่อนเร้น Repair care lady Fit & clean care hygiene) และสบู่ก้อนรีแพร์ (Repair Soap)

๗.๑.๓ งานวิจัยสมุนไพร/งานวิจัยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ดำเนินการเสร็จแล้ว จำนวน ๕ เรื่อง ประกอบด้วย ชุดโครงการตำรับยาไทยร่วมดูแลประคับประคองในผู้ป่วยโรคมะเร็ง ๒ เรื่อง คือ ๑) โครงการประสิทธิผลและความปลอดภัยทางคลินิกของตำรับตำรายา N040 ในการรักษาโรคมะเร็งปากมดลูก ๒) การศึกษาองค์ความรู้ แนวคิดทฤษฎี แนวทางวินิจฉัยโรคมะเร็ง และการใช้ยาเบญจอำมฤตย์ตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย และชุดโครงการวิจัยและพัฒนายาจากสมุนไพรเพื่อเพิ่มรายการยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) งานวิจัยการเฝ้าระวังความปลอดภัยในการใช้ยาจากสมุนไพรของผู้มารับบริการในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐเพื่อเสนอเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติ ๒) การวิจัยและพัฒนาข้อกำหนดทางเภสัชเวชของสมุนไพร และ ๓) การจัดทำตำราเภสัชกรรมแผนไทย

๗.๒ การจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์ สถาบันทางการแพทย์และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในภาพรวมของประเทศ ในระยะยาว (๕-๑๐ปี) โดยขยายความร่วมมือกับคณะแพทยศาสตร์ ๑๙ มหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาระบบบริการ ผลิตบุคลากร รวมทั้งงานวิชาการและการวิจัย โดยได้ลงนามความร่วมมือด้านระบบบริการ การส่งต่อ การศึกษา และการวิจัยระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และความร่วมมือในระดับพื้นที่ระหว่างคณะแพทยศาสตร์จาก ๑๙ มหาวิทยาลัยกับ ๑๒ เขตสุขภาพ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และจัดระบบความร่วมมือเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลใน ๑๒ เขตสุขภาพกับ ๒๐ คณะแพทยศาสตร์จาก ๑๙ มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ดังนี้

เขตสุขภาพ	หน่วยงาน
เขตสุขภาพที่ ๑	ร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยพะเยา และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
เขตสุขภาพที่ ๒	ร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยนเรศวร
เขตสุขภาพที่ ๓	ร่วมกับโรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยนเรศวร
เขตสุขภาพที่ ๔	ร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า และมหาวิทยาลัยสยาม
เขตสุขภาพที่ ๕	ร่วมกับศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
เขตสุขภาพที่ ๖	ร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสยาม
เขตสุขภาพที่ ๗	ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เขตสุขภาพที่ ๘	ร่วมกับศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า
เขตสุขภาพที่ ๙	ร่วมกับโรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า
เขตสุขภาพที่ ๑๐	ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
เขตสุขภาพที่ ๑๑	ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
เขตสุขภาพที่ ๑๒	ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า

๗.๓ การพัฒนาโรงพยาบาลตามเกณฑ์มาตรฐาน GREEN & CLEAN Hospital

บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลโดยใช้หลักสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Sustainable and Ecological Sanitation) คือ กลยุทธ์ GREEN & CLEAN ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบ เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้มาใช้บริการในการรณรงค์และขยายผลสู่สังคมได้ต่อไป นอกจากนี้ ได้มีการพัฒนาชุดความรู้ แนวทางการพัฒนาโรงพยาบาลตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital และจัดทำคู่มือการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล พร้อมแนวทางการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน ทั้งนี้ โรงพยาบาลมีแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ปัจจุบันผ่านเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ระดับพื้นฐานแล้ว ๘๘๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๐๘ ของเป้าหมาย ๙๕๙ แห่ง และกำหนดเป้าหมายขยะเหลือศูนย์ (zero waste management) การคัดแยกและจัดการขยะภายในปี ๒๕๖๑ ในโรงพยาบาล ๙๕๙ แห่ง เพื่อลดมลพิษ ลดการใช้พลังงาน และลดภาวะโลกร้อน

๘. การส่งเสริมกีฬาเพื่อสุขภาพ

๘.๑ การพัฒนานักกีฬาระดับเยาวชน

๘.๑.๑ โครงการ Sports Hero เพื่อดำเนินการคัดเลือกนักกีฬาระดับเยาวชนที่มีความสามารถในท้องถิ่นจาก ๗๗ จังหวัด รวม ๑๖ ชนิดกีฬาในกีฬาโอลิมปิก และจัดหาผู้ฝึกสอนสนับสนุนการเก็บตัวฝึกซ้อมให้แก่นักกีฬาตลอดปี รวมทั้งมีการอบรมให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาให้แก่นักกีฬา มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง ในปี ๒๕๕๙ มีนักกีฬาในโครงการ ๘๒๕ คน ได้เข้าร่วมแข่งขันในระดับชาติ ๗๙๖ คน และติดทีมชาติ ๔๖ คน และปี ๒๕๖๐ นักกีฬาในโครงการ ๑,๐๙๙ คน ได้เข้าร่วมแข่งขันในระดับชาติ ๕๗๕ คน นอกจากนี้ ได้มีการปรับแนวทางการดำเนินงานโครงการ โดยมุ่งเน้นคัดเลือกนักกีฬาที่มีความสามารถและโครงสร้างร่างกายที่ดี เพื่อสร้างโอกาสให้แก่นักกีฬาในระดับจังหวัดให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพิ่มฐานนักกีฬาเข้าสู่ระบบการพัฒนานักกีฬาในระดับที่สูงขึ้น

๘.๑.๒ โครงการสานฝันฟุตบอลไทยไปบอลโลก ในปี ๒๕๕๙ เริ่มดำเนินโครงการสานฝันฟุตบอลไทยไปบอลโลก เพื่อพัฒนานักฟุตบอลเยาวชนให้มีศักยภาพสูงเป็นฐานในการคัดเลือกเข้าสู่ทีมชาติหรือนักฟุตบอลอาชีพโดยจัดการแข่งขันทั้งหมด ๔ รุ่น ซึ่งมีรูปแบบการจัดการแข่งขันฟุตบอลในระบบ League โดยแบ่งออกเป็น ๘ โซน มีสโมสรที่เข้าร่วมการแข่งขันทั้งสิ้น ๒๔๕ ทีม โดยได้ดำเนินการแข่งขันรอบลีกโซนและรอบแชมป์เปี้ยนชิพเพื่อเข้าสู่รอบชิงชนะเลิศระหว่างวันที่ ๘-๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ สนามราชมังคลากีฬาสถาน ซึ่งนักฟุตบอลเยาวชนได้รับประสบการณ์ในการแข่งขันอย่างต่อเนื่องจนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ทำให้มีนักกีฬาเยาวชนส่วนหนึ่งได้รับคัดเลือกเข้าสู่ทีมนักฟุตบอลชุดใหญ่ของสโมสรในลีกอาชีพ และในปี ๒๕๖๐ มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลลีกเยาวชนแห่งชาติ (Thailand Youth League) ประจำปี ๒๕๖๐ โดยมีทีมเข้าร่วมการแข่งขัน จำนวน ๒๙๓ ทีม ดำเนินการจัดการแข่งขันรอบลีกโซนระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๐ พร้อมกันทั้ง ๘ โซน

๘.๒ การพัฒนากีฬาอาชีพ การส่งเสริมกีฬาอาชีพให้เป็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเผยแพร่ชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จักแก่นานาประเทศทั่วโลก ในปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ มีการพัฒนากีฬาเป้าหมายสู่การเป็นกีฬาอาชีพ จำนวน ๑๓ ชนิดกีฬา ประกอบด้วย ฟุตบอล วอลเลย์บอล บาสเกตบอล กอล์ฟ ตะกร้อ จักรยาน สนุกเกอร์ เทนนิส แบดมินตัน เจ็ตสกี แข่งรถยนต์ แข่งรถจักรยานยนต์ และโบว์ลิ่ง โดยมุ่งหวังให้กีฬาอาชีพเป็นกิจกรรมที่สร้างความสุขแก่สังคม สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนการพัฒนาประเทศ (Sports Entertainment) จึงมีการสนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ การพัฒนาบุคลากรกีฬาอาชีพ การถ่ายทอดการแข่งขัน โดยในปี ๒๕๕๙ กีฬาฟุตบอลอาชีพเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมสูงสุด จากข้อมูลการแข่งขันฟุตบอลอาชีพ รายการไทยลีก ปี ๒๕๕๙ มีผู้ชม จำนวน ๑,๔๘๕,๐๓๘ คน มีรายได้จากลิขสิทธิ์การถ่ายทอดการแข่งขัน ๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีรายได้จากบัตรเข้าชม ๑๓๐,๔๗๐,๙๒๐ บาท และรายได้จากของที่ระลึก ๘๕,๒๑๔,๙๗๔ บาท นอกจากนี้ ประเทศไทยประสบความสำเร็จในด้านกีฬาในระดับนานาชาติ โดยในปี ๒๕๖๐ ได้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติที่สำคัญ เช่น การแข่งขันซีเกมส์ ครั้งที่ ๒๙ ณ เมืองกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย มีผลงานเป็นอันดับที่ ๒ รองจากเจ้าภาพ โดยได้ ๗๒ เหรียญทอง ๘๖ เหรียญเงิน ๘๘ เหรียญทองแดง การแข่งขันกีฬาอาเซียนพาราเกมส์ ประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓ มี ๖๘ เหรียญทอง ๗๓ เหรียญเงิน ๙๕ เหรียญทองแดง รวม ๒๓๖ เหรียญ การแข่งขันกีฬาเอเชี่ยนอินดอร์และมาร์เชียลอาร์ตเกมส์ ๒๐๑๗ จัดขึ้นที่เมืองอาชกาบัต ประเทศเติร์กเมนิสถาน ประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓ มี ๑๒ เหรียญทอง ๑๒ เหรียญเงิน ๑๒ เหรียญทองแดง รวม ๓๖ เหรียญ มีนักกีฬาที่โดดเด่น เช่น “น้องเม” เอรียา จุฑานุกาล ซึ่งได้ขึ้นเป็นนักกอล์ฟหญิงอันดับที่ ๑ ของโลก “น้องจีน” อาฒยา ฐิติกุล ทำลายสถิติโลกคือเป็นแชมป์กอล์ฟหญิงอาชีพที่มีอายุน้อยที่สุด “น้องเม” รัชนก อินทนนท์ นักแบดมินตันหญิง ที่ได้ ๓ แชมป์ซูเปอร์ซีรี่ส์ติดต่อกันได้เป็นคนแรกของโลก “น้องณี” สุธิยา จิวเฉลิมมิตร นักยิงเป้าบิน แชมป์โลกประเภทสกีต “น้องติณห์” ศรีตรัย นักแข่งรถยนต์อาชีพ ได้อันดับที่ ๑ Touring Car Series in Asia “น้องมิ้ง” ณัชชารัตน์ วงศ์หฤทัย ได้แชมป์สนุกเกอร์เยาวชนหญิงชิงแชมป์โลก และ “น้องแคท” รัตนาพร ปักการะถา ได้ ๑ เหรียญทอง และ ๒ เหรียญทองแดง ในกีฬายกน้ำหนักเยาวชนโลก

๘.๓ การส่งเสริมการออกกำลังกาย ประเทศไทยได้ร่วมทำปฏิญญากรุงเทพว่าด้วยกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาวะโลกและการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ และกำหนดให้ส่วนราชการมีการออกกำลังกายทุกวันพุธ โดยนายกรัฐมนตรีได้ร่วมนำออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นต้นแบบอันดีของประชาชนทั้งประเทศและได้ต่อยอดไปจนถึงการจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย “กีฬาเพื่อมวลชน ๔.๐” (Sport for all 4.0) เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมและตื่นตัวกับการออกกำลังกาย โดยได้ส่งเสริมการออกกำลังกายตามลานกีฬา สวนสาธารณะ แหล่งท่องเที่ยว ภายในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๖ ครั้ง ดำเนินการมาแล้ว ๑๒ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๘,๖๘๑ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐) ซึ่งได้รับคำชื่นชมจากองค์การอนามัยโลกและสมาพันธ์นานาชาติด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย

๘.๔ การดำเนินโครงการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการผู้สูงอายุ ประจำปี ๒๕๖๐ โดยจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพและสร้างสัมพันธ์ผู้สูงอายุ ๒๕๖๐ ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุซึ่งอยู่ในวัยที่เกษียณอายุได้มีโอกาสในการพบปะและทำกิจกรรมนันทนาการร่วมกันเพื่อส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีสุขภาพกายและใจที่ดี ลดปัญหาการซึมเศร้าของผู้สูงอายุที่ถูกทิ้งให้อยู่อย่างโดดเดี่ยว ให้สามารถใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

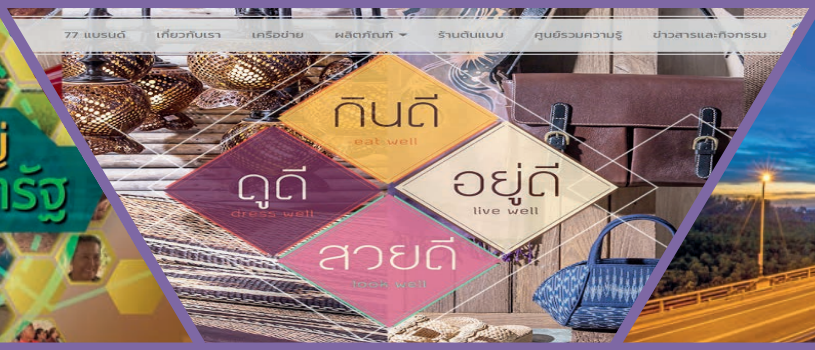
๘.๕ การจัดตั้งกลไกเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการกีฬา เช่น **จัดตั้งสถาบันวิทยาศาสตร์การกีฬาแห่งชาติ** เพื่อกำกับดูแลให้ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์การกีฬา โดยมีหน้าที่กำหนดควบคุมนโยบายและอำนวยการการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาให้มีการทำงานร่วมกันของแต่ละหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาการกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพไปสู่ประชาชนทุกกลุ่มทุกเพศทุกวัย ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถของประชาชนตั้งแต่รากหญ้าถึงระดับความเป็นเลิศทางการกีฬา สนับสนุนความก้าวหน้า ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์แก่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการเพื่อ**จัดตั้งมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ จัดตั้งศูนย์ตรวจสารต้องห้าม** เพื่อพัฒนานักกีฬาในการฝึกซ้อมและแข่งขัน **จัดตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา**ระดับภาค ๕ ภาค และระดับจังหวัด ๘ แห่ง ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จันทบุรี ราชบุรี สุรินทร์ อุดรธานี สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และเชียงราย เพื่อให้มีการเผยแพร่ความรู้และนำวิทยาศาสตร์การกีฬาไปใช้อย่างกว้างขวางในส่วนภูมิภาค **จัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)** อยู่ระหว่างดำเนินการจัดพิมพ์เผยแพร่เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ จัดทำ**ร่างพระราชบัญญัตินโยบายการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. ....** จัดทำ**ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. ....** รวมทั้งยกระดับ**สถาบันการพลศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ**

๘.๖ การพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา มีการศึกษาวิจัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยมีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อร่วมกันพัฒนาองค์ความรู้และให้บุคลากรสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาในสถาบันการศึกษาเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลนักกีฬาทีมชาติไทยในการฝึกซ้อมและแข่งขัน โดยเริ่มในปี ๒๕๕๘ มีการลงนามบันทึกข้อตกลงกับสถาบันการศึกษา จำนวน ๖ สถาบัน ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๒ สถาบัน และปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑ สถาบัน ซึ่งมีการนำวิทยาศาสตร์การกีฬามาใช้ในการพัฒนานักกีฬาในการฝึกซ้อมและแข่งขันในมหกรรมกีฬานานาชาติ ได้แก่ การแข่งขันซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ โอลิมปิกเกมส์

๘.๗ ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการกีฬา ดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมบุคลากรทางการกีฬา ได้แก่ ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน และผู้บริหารทางการกีฬา ให้มีศักยภาพในระดับชาติและระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง โดยประสานความร่วมมือกับองค์กรกีฬาระดับนานาชาติเพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์ให้แก่บุคลากรทางการกีฬาของประเทศไทย พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีโอกาสปฏิบัติหน้าที่ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติเพื่อความเป็นผู้นำทางการกีฬาของประเทศไทย โดยมีอัตราส่วนของบุคลากรที่ได้รับเลือกให้ปฏิบัติหน้าที่ในระดับชาติและนานาชาติหลังจากที่ผ่านการอบรมในปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งในปี ๒๕๖๐ มีผู้ผ่านการอบรมและขึ้นทะเบียน จำนวน ๔๑๗ คน ปฏิบัติหน้าที่แล้ว จำนวน ๒๕๓ คน

โดยสรุป ในรอบปีที่ ๓ รัฐบาลได้เพิ่มมาตรการและยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง ประชากรไทยมีหลักประกันสุขภาพร้อยละ ๙๙.๙๕ ผู้เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤตสามารถเข้าถึงสิทธิได้ทุกโรงพยาบาลอย่างไม่มีเงื่อนไขและข้อจำกัด ผู้ป่วยเรื้อรังในโรคร้ายแรงต่าง ๆ ยังสามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้อย่างทั่วถึง เช่น การดูแลผู้ป่วยไตเสื่อม ๘ ล้านคน สามารถชะลอไตเสื่อม ๗ ปีต่อคน เปลี่ยนไต ๖๐๐ รายต่อปี ประหยัดงบประมาณได้กว่า ๑๕,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี นอกจากนี้ ยังได้ปฏิรูปการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อสร้างรายได้และสร้างเมืองสมุนไพรต้นแบบ (Herbal city) ๑๓ แห่ง โรงงานผลิตยาสมุนไพรผ่านมาตรฐานสากล WHO GMP ๔๗ แห่ง ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรให้เป็น First Line Drug เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ลดการนำเข้ายาจากต่างประเทศ ในส่วนของการดำเนินงานของรัฐบาลในระยะต่อไป จะพัฒนานโยบายระบบบริการสุขภาพให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น โดยตราและปรับปรุงพระราชบัญญัติต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสุขภาพประชาชนตลอดจนสร้างความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาดโดยมีมาตรการป้องกันและตรวจจับความผิดปกติของโรคต่าง ๆ ได้รวดเร็ว เช่น ไข้เลือดออก โปลิโอ ขยายการดำเนินการของคลินิกหมอครอบครัวเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการมากขึ้นตลอดจนการส่งเสริมกีฬาเพื่อสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีเป็นพื้นฐานอันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของประเทศชาติต่อไป

ด้านเศรษฐกิจ

นโยบายข้อ ๖

การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

นโยบายข้อ ๖

การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

ความไม่สงบทางการเมืองที่ดำเนินมานานกว่า ๖ เดือนจนถึงกลางปีนี้ มีผลให้เศรษฐกิจชะลอตัวลงอย่างมาก แม้คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ดำเนินการกระตุ้นเศรษฐกิจจนเริ่มฟื้นตัวแล้ว แต่ก็ยังไม่อาจขยายตัวเต็มตามศักยภาพ นอกจากนั้น ระบบเศรษฐกิจของไทยยังมีจุดอ่อนที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงหลายเรื่อง เพื่อที่จะสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจให้สามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องและมั่นคง ตั้งแต่การจัดเก็บภาษีซึ่งยังไม่เพียงพอต่อการบริหารและพัฒนาประเทศอย่างเต็มศักยภาพ ปัญหาหนี้ภาครัฐ การใช้พลังงานอย่างฟุ่มเฟือย ตลอดจนปัญหาการใช้น้ำในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม ซึ่งขาดแคลนเป็นประจำในฤดูแล้ง ในขณะที่มีน้ำท่วมบ่อยครั้งในฤดูฝน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที ระยะต่อไปที่ต้องแก้ไขปัญหาพื้นฐานที่ค้างคาอยู่ และระยะยาวที่ต้องวางรากฐานเพื่อความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๖.๑ ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ยังค้างอยู่ก่อนที่จะพ้นกำหนดภายในสิ้นปีนี้ และสานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ โดยติดตามให้มีการเบิกจ่ายอย่างคล่องตัวตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงระดับท้องถิ่น รวมทั้งจะดูแลไม่ให้มีการใช้จ่ายที่สูญเปล่า เพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค

๖.๒ สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ โดยนำหลักการสำคัญของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ให้ความสำคัญในการบูรณาการงบประมาณและความพร้อมในการดำเนินงาน รวมทั้งนำแหล่งเงินอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ประหยัด ไม่ซ้ำซ้อน และมีประสิทธิภาพ ทบทวนภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืนหรือสร้างภาระหนี้สาธารณะของประเทศเกินความจำเป็น และแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัดเพื่อแสดงความโปร่งใส เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงระดับท้องถิ่น เพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค โดยจะจัดให้มีระบบและกลไกในการติดตามตรวจสอบไม่ให้มีการใช้จ่ายที่สูญเปล่า

๖.๓ กระตุ้นการลงทุนด้วยการเร่งพิจารณาโครงการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนักลงทุนยื่นขออนุมัติส่งเสริมการลงทุนไว้แล้วให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และนำโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานประเภทที่มีผลตอบแทนดี เช่น โครงการขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานคร มาจัดทำเป็นโครงการลงทุนร่วมกับเอกชน ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีทั้งในวงการก่อสร้าง วงการอสังหาริมทรัพย์ และตลาดการเงิน

๖.๔ ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ตลอดจนถึงการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร

๖.๕ ลดอุปสรรคในการส่งออกเพื่อให้เกิดความคล่องตัว เช่น ปรับปรุงวิธีการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานการผลิตระดับไร่นา เป็นต้น ให้สะดวกรวดเร็วขึ้น ตลอดจนลดขั้นตอนของกระบวนการด้านธุรการและเอกสารอื่น ๆ ที่จะช่วยให้ระบบการส่งสินค้าเร็วขึ้น พร้อมทั้งแสวงหาตลาดที่มีศักยภาพเพื่อขยายฐานการส่งออก ซึ่งครอบคลุมถึงการค้าชายแดนที่มีความสำคัญมากขึ้น

๖.๖ ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณามาตรการลดผลกระทบจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้ และสร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มได้ เช่น กลุ่มธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุขภาพ เช่น น้ำพุร้อนธรรมชาติ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชีวิตชุมชน รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยเน้นการให้ความรู้และเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ ราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

๖.๗ ในระยะต่อไป ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกันเพื่อที่จะสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจพร้อมกับการรักษาเสถียรภาพของราคาอย่างเหมาะสม

๖.๘ แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนทั้งที่ท่วมเป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่ และปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล ซึ่งนำความเสียหายและทุกข์ร้อนมาให้แก่เกษตรกร โดยระดมความคิดเพื่อหาทางป้องกันไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรงดังเช่นเหตุการณ์น้ำท่วมในปี ๒๕๕๔ และหาวิธีที่จะแก้ปัญหาน้ำท่วมเฉพาะพื้นที่ให้ลดลงโดยเร็ว ไม่กระทบต่อพืชผล ส่วนภาวะภัยแล้งจนเกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกให้มากที่สุด ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ ๑ ปี

รัฐบาลตระหนักดีว่าการบริหารเศรษฐกิจของประเทศในรอบปีที่สามยังคงเป็นเรื่องที่ท้าทายอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการดูแลการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวมให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง การดูแลเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย การส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะระบบขนส่งทางราง ตลอดจนการขับเคลื่อน Thailand 4.0 บนพื้นฐานของเศรษฐกิจดิจิทัล การดำเนินการทั้งหลายนี้ไม่ได้เป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้น แต่ยังมุ่งเน้นที่จะสร้างพื้นฐานให้เศรษฐกิจมีความมั่นคง สร้างรากฐานให้มีศักยภาพในการแข่งขันและสามารถขยายตัวได้อย่างยั่งยืนในระยะยาวตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อที่ประชาชนจะได้รับผลประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยในรอบปีที่ ๓ รัฐบาลได้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. การดูแลเกษตรกรและปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร

รัฐบาลให้ความสำคัญในการดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยอย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถดำรงชีพและประกอบอาชีพได้ในช่วงที่เศรษฐกิจชะลอตัว ได้แก่ ๑) การลดภาระหนี้โดยการพักชำระหนี้ต้นเงินและลดดอกเบี้ยเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ๒) การให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนพืชที่เพาะปลูก การแปรรูปผลผลิต การประกอบอาชีพ และ ๓) การช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยาง โครงการส่งเสริมการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐ และโครงการจัดการตลาดยางพารา ซึ่งมีผลการดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ การดูแลเกษตรกร

๑.๑.๑ ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว

การดำเนินโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวทั้งระบบด้วยมาตรการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย มาตรการสนับสนุนสินเชื่อ การประกันภัย และการบริหารจัดการข้าวในสต็อกของรัฐ ซึ่งมีผลการดำเนินงานในแต่ละโครงการ ดังนี้

โครงการ	กรอบวงเงิน (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน
ด้านการผลิต		
โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙ (ปิดโครงการ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙)	๒,๐๗๑.๑๓	มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑.๕๗ ล้านราย มีพื้นที่เอาประกันภัย จำนวน ๒๗.๑๘ ล้านไร่ จ่ายเบี้ยประกันภัย จำนวน ๒,๗๑๗.๘๖ ล้านบาท จ่ายค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๘๐๙.๙๖ ล้านบาท จ่ายคืนค่าเบี้ยประกันภัย จำนวน ๘๒.๓๑ ล้านบาท
โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๐	๑,๘๔๑.๑๐	ผลการดำเนินงาน ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ มีพื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๗๖๑,๔๒๘.๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๕ ของพื้นที่เป้าหมายขั้นต่ำ ๒๕ ล้านไร่ และมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑,๕๘๕,๕๕๕ ราย
โครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐	๓๗,๐๐๐	สนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท รายละไม่เกิน ๑๐ ไร่ จำนวนประมาณ ๓.๗ ล้านราย ผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้ว ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จ่ายเงินให้เกษตรกรทั้งหมดจำนวน ๓,๘๗๔,๖๙๒ ราย เป็นเงิน ๓๒,๑๖๘ ล้านบาท
โครงการพักชำระหนี้ต้นเงินและลดดอกเบี้ยเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๕๙/๖๐	๕,๔๐๐	พักชำระต้นเงินให้แก่เกษตรกร โดยเลื่อนกำหนดชำระคืนต้นเงินเป็นระยะเวลา ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ และลดดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ ๓.๐๐ ต่อปี โดยรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยแทนเกษตรกร ร้อยละ ๑.๕๐ ต่อปี และ ธ.ก.ส. รับภาระดอกเบี้ยแทนเกษตรกร ร้อยละ ๑.๕๐ ต่อปี ผลการดำเนินงานของโครงการ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ ธ.ก.ส. ได้พักชำระหนี้ให้เกษตรกรแล้ว จำนวน ๑,๑๒๓,๐๐๗ ราย เป็นเงิน ๙๕,๑๒๕.๙๒ ล้านบาท

<table>
<tr><th>โครงการ</th><th>กรอบวงเงิน (ล้านบาท)</th><th>ผลการดำเนินงาน</th></tr>
<tr><td>โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรรายย่อยที่ต้องพัฒนาศักยภาพ</td><td>-</td><td>๑) จัดอบรมให้แก่เกษตรกรเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิต มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ วางแผน การผลิตเพื่อเพิ่มรายได้ และการใช้จ่ายอย่างเหมาะสมโดยแบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ
ระยะที่ ๑ อบรมเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ราย เกี่ยวกับความรู้ทางการเงินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตผ่านศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงของ ธ.ก.ส. ฝึกปฏิบัติการจัดทำบัญชีครัวเรือน และเกษตรกรต้นแบบในการอบรม
ระยะที่ ๒ อบรมเกษตรกรที่มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการผลิต จำนวน ๑๕,๐๐๐ ราย เพื่อปรับเปลี่ยนการผลิตตามความต้องการของตลาด
๒) ผลการดำเนินงาน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ เกษตรกรลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ ๒๓๘,๕๑๓ ราย ผ่านการอบรมแล้วจำนวน ๗๒,๑๔๐ ราย</td></tr>
<tr><td>โครงการช่วยเหลือชาวนาตามมาตรการลดต้นทุนการผลิต (ควบคุมค่าเช่านา/ลดค่าเช่านา) ปี ๒๕๕๙/๖๐</td><td>-</td><td>๑) ผลการดำเนินการควบคุมค่าเช่านา/ลดค่าเช่านา ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙-กรกฎาคม ๒๕๖๐ (นาปี)
<table>
<tr><th>ผลการดำเนินการ</th><th>ผู้เช่า (ราย)</th><th>ผู้ให้เช่า (ราย)</th><th>พื้นที่ (ไร่)</th><th>ร้อยละ</th></tr>
<tr><td>จำนวนข้อมูล</td><td>๔๐๑,๙๐๐</td><td>๓๘๒,๐๐๗</td><td>๗,๐๔๗,๑๕๑</td><td>-</td></tr>
<tr><td>ผลการควบคุม</td><td>๓๓๐,๑๕๑</td><td>๓๑๖,๗๑๑</td><td>๕,๖๘๘,๐๕๕</td><td>๘๒</td></tr>
<tr><td>ผลการเจรจา</td><td>๒๒,๙๘๘</td><td>๒๘,๔๘๖</td><td>๓๒๔,๔๗๘</td><td>๗</td></tr>
<tr><td colspan="5">รวมจำนวนเงินที่เจรจาขอลดค่าเช่านาทั้งสิ้น ๒๒,๐๗๓,๒๐๑ บาท</td></tr>
</table>
๒) ผลการดำเนินการการลดหรืองดค่าเช่านากรณีมีเหตุแห่งภัยธรรมชาติ ปี ๒๕๕๙/๖๐
- จำนวนผู้เช่านา ๙๓๒ ราย
- จำนวนผู้ให้เช่านา ๙๓๒ ราย
- จำนวนพื้นที่เช่านา ๑๔,๖๕๘ ไร่
จำนวนเงินที่สามารถลดและงดเก็บค่าเช่านารวมทั้งสิ้น ๓,๕๕๕,๗๒๙ บาท</td></tr>
</table>

โครงการ	กรอบวงเงิน (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน
โครงการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลายฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๐	๓๕๑.๒๘	๑) สนับสนุนค่าใช้จ่าย ๒,๐๐๐ บาท ครัวเรือนละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท พื้นที่ ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ ชาวนา ๖๐,๐๐๐ ครัวเรือน ในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ๒๒ จังหวัด ๒) คณะกรรมการบริหารโครงการระดับอำเภอ รับรองสิทธิชาวนาที่เข้าร่วมโครงการและได้จ่ายเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายผ่านบัญชี ธ.ก.ส. ให้ชาวนาแล้ว ๓๖,๙๐๐ ราย พื้นที่ ๑๗๕,๒๑๙.๕๐ ไร่ วงเงิน ๓๕๐.๔๔ ล้านบาท ๓) ส่งเงินคืนสำนักงบประมาณ ๘๔๔,๕๐๐ บาท เนื่องจากชาวนาบางส่วนทำผิดเงื่อนไขของโครงการฯ มีการนำพื้นที่กลับไปทำนาปรัง ในช่วงก่อนวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๐ คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ จึงตัดสิทธิชาวนาดังกล่าว
โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสมเป็นเกษตรกรรมทางเลือกอื่น ปี ๒๕๕๙/๒๕๖๐	๒,๖๑๐.๐๙	๑) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงพื้นที่สร้างระบบน้ำและปัจจัยการผลิต ไร่ละ ๕,๐๐๐ บาท ครัวเรือนละไม่เกิน ๕ ไร่ ๒) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในระหว่างการปรับเปลี่ยนพื้นที่เพื่อลดค่าใช้จ่ายและมีอาหารบริโภคในครัวเรือน โดยเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงปลา ครัวเรือนละ ๒,๓๐๐ บาท และค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงสัตว์เล็ก ครัวเรือนละ ๒,๘๔๔ บาท ๓) เกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ และมีคุณสมบัติผ่านหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการฯ ๑๕,๐๓๓ ครัวเรือน พื้นที่ ๖๘,๒๔๙.๒๕ ไร่ และได้รับการโอนเงินเป็นค่าปรับเปลี่ยนพื้นที่และสร้างระบบน้ำ วงเงิน ๑๓๖.๔๙ ล้านบาท ๔) เกษตรกรที่ได้รับการโอนเงินเพื่อสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ ๑๔,๖๗๔ ครัวเรือน พื้นที่ ๖๔,๑๙๒.๕๐ ไร่ วงเงิน ๒๕๗.๗๘๖ ล้านบาท
โครงการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐	-	๑) แจกเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดีที่ผลิตโดยศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวให้แก่เกษตรกร ให้ทันในฤดูการผลิตข้าวนาปี ๒๕๕๙/๖๐ ในพื้นที่ ๒๑ จังหวัด ๗,๘๕๗.๐๕ ตัน เกษตรกร ๗๓,๗๑๘ ราย พื้นที่ ๖๓๗,๙๖๒ ไร่ ๒) ตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดผ่านกลไกของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวและศูนย์วิจัยข้าวที่รับผิดชอบ ๓) ติดตามและกำกับการแจกเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ถึงกลุ่มเป้าหมาย และติดตามให้เกษตรกรนำเมล็ดพันธุ์ข้าวไปเพาะปลูก โดยได้แจกเมล็ดพันธุ์ข้าวในพื้นที่ ๒๑ จังหวัด ๗,๘๕๗.๐๕ ตัน เกษตรกร ๗๑,๒๗๒ ราย พื้นที่ ๖๓๗,๙๖๒ ไร่

โครงการ	กรอบวงเงิน (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน
โครงการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑	-	๑) จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดีที่ผลิตโดยศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ในปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ ในพื้นที่ ๒๑ จังหวัด จำนวน ๒,๒๔๔.๕๓๘ ตัน เกษตรกร ๑,๒๖๗ กลุ่ม ๓๐,๖๔๘ ราย ๒) แจกจ่ายเอกสารคู่มือโครงการและคำแนะนำความรู้แก่เกษตรกร ตลอดจนอบรมให้ความรู้ด้านการผลิตและการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองแก่เกษตรกร ติดตามให้คำแนะนำการผลิต และช่วยเหลือแก้ไขปัญหาแก่เกษตรกร
โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาการเกษตรแบบแปลงใหญ่	-	๑) ชี้แจงทำความเข้าใจให้กับเกษตรกรในแปลงปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖๐๐ แปลง และ ธ.ก.ส. ได้อนุมัติสินเชื่อแล้ว จำนวน ๙๐ แปลง วงเงิน ๕๐๐.๘๓ ล้านบาท ๒) จากการสอบถามประชาชนในพื้นที่ได้รับข้อมูลว่า การสนับสนุนสินเชื่อฯ สามารถช่วยแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของสมาชิกเกษตรกร และเกษตรกรต้องการได้รับการสนับสนุนในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากสินเชื่อ เช่น ปัจจัยการผลิต การประกันราคาสินค้าเกษตร แหล่งรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน และต้องการแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร
ด้านการตลาด		
การระบายข้าวในสต็อกของรัฐ (๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐)	-	ปริมาณการระบายข้าวฯ รวม ๗.๒๑ ล้านตัน มูลค่ารวม ๕๐,๕๘๕.๑๗ ล้านบาท ดังนี้ ๑) ประมูลเป็นการทั่วไป จำนวน ๒ ครั้ง ปริมาณ ๓.๐๑ ล้านตัน มูลค่า ๒๙,๗๕๗.๐๗ ล้านบาท ๒) ระบายสู่อุตสาหกรรมที่ไม่ใช่การบริโภคของคน จำนวน ๒ ครั้ง ปริมาณ ๓.๗๐ ล้านตัน มูลค่า ๑๙,๓๐๕.๓๐ ล้านบาท* ๓) ระบายสู่อุตสาหกรรมที่ไม่ใช่การบริโภคของคนและสัตว์ จำนวน ๑ ครั้ง ปริมาณ ๐.๕ ล้านตัน มูลค่า ๑,๕๒๒.๗๙ ล้านบาท *** หมายเหตุ :** การระบายสู่อุตสาหกรรมที่ไม่ใช่การบริโภคของคน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ ปริมาณ ๒.๐๗ ล้านตัน มูลค่า ๑๑,๓๗๕.๗๑ ล้านบาท อยู่ระหว่างระงับการจำหน่ายตามคำสั่งศาล ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๐๓๐/๒๕๖๐ และ ๑๐๓๑/๒๕๖๐

โครงการ	กรอบวงเงิน (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน
การผลักดันการส่งออกข้าว (๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐)	-	ปริมาณรวม ๑๑.๘๑ ล้านตัน มูลค่า ๕,๑๒๗.๓๕ ล้านดอลลาร์สรอ. โดยมีการดำเนินการ ดังนี้ ๑) ได้เจรจาตกลงราคาและส่งมอบข้าวให้รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายใต้สัญญาซื้อขายข้าวแบบ G to G กับบริษัท COFCO Corporation ฉบับลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ ปริมาณ ๑ ล้านตัน แบ่งการส่งมอบงวดละ ๑๐๐,๐๐๐ ตัน โดยได้ส่งมอบข้าวงวดที่ ๑-๔ ปริมาณรวม ๔๐๐,๐๐๐ ตัน เรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างการเจรจาตกลงชนิดและราคาซื้อขายข้าว งวดที่ ๕ ปริมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ตัน ๒) ทำสัญญาขายข้าวฤดูการผลิตใหม่ ปริมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ตัน แบบ G to G กับหน่วยงาน National Food Authority (NFA) ของรัฐบาลสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙ ซึ่งส่งมอบข้าวเรียบร้อยแล้ว
การจัดตลาดนัดข้าวเปลือก (ปีการผลิต ๒๕๕๗/๒๕๕๘-๒๕๕๙/๒๕๖๐)	-	๑) จำนวน ๓๖๑ ครั้ง ๒) ปริมาณซื้อขาย ๒๔๓,๖๔๘.๙๖ ตัน ๓) มูลค่า ๒,๒๓๒.๗๐ ล้านบาท เกษตรกรขายข้าวได้ราคาสูงกว่าราคาตลาด ตันละ ๑๐๐-๑,๒๐๐ บาท

๑.๑.๒ ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยาง เพื่อชดเชยรายได้ให้เกษตรกรผู้ปลูกยาง รักษาเสถียรภาพราคายาง และสนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกรรายย่อย ผู้ประกอบการและสถาบันเกษตรกร รวมถึงมาตรการควบคุมผลผลิตยางพารา ทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว นอกจากนี้ ได้ขยายตลาดการส่งออกสินค้ายางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ มีผู้นำเข้าต่างประเทศกว่า ๑๐๖ บริษัท จาก ๒๗ ประเทศทั่วโลก เข้าร่วมเจรจาธุรกิจ และมีผู้ประกอบการไทยเข้าร่วม ๙๑ ราย จากการเจรจาในครั้งนี้มีกำหนดส่งมอบภายใน ๑ ปี แบ่งเป็นยางพาราธรรมชาติ ประกอบด้วย ยางแผ่น ยางแท่ง น้ำยางข้น และยางคอมพาวด์ รวมทั้งสิ้น ๔๔๒,๗๔๐ ตัน คิดเป็นมูลค่าสั่งซื้อ ๒๔,๗๙๓.๔๐ ล้านบาท และผลิตภัณฑ์ยาง ประกอบด้วย ล้อยาง และถุงมือยาง คิดเป็นมูลค่าการสั่งซื้อรวมประมาณ ๒,๐๘๑.๑๔ ล้านบาท รวมมูลค่าสั่งซื้อทั้งสิ้น ๒๖,๘๗๔.๕๔ ล้านบาท โดยมีผลการดำเนินการแต่ละโครงการ ดังนี้

โครงการ	กรอบวงเงิน (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน
โครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยาง	วงเงินสินเชื่อ ๑๐,๐๐๐	สหกรณ์การเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แสดงความประสงค์เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๑๐ แห่ง วงเงินขอกู้ ๕,๐๕๕.๔๕ ล้านบาท อนุมัติเงินกู้ ๓๘๑ แห่ง วงเงินอนุมัติ ๔,๙๘๐.๒๗ ล้านบาท เบิกเงินกู้แล้ว ๓๖๗ แห่ง จำนวนเงิน ๖,๒๗๔.๘๑ ล้านบาท สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรส่งคืนเงินกู้ให้ ธ.ก.ส. แล้ว ๓๕๘ แห่ง วงเงิน ๕,๘๑๕.๗๓ ล้านบาท และรวบรวม/รับซื้อยางพาราของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร รวม ๑.๒๖ ล้านตัน มูลค่า ๕๔,๒๘๙.๔๔ ล้านบาท และจำหน่ายยางพาราของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร รวม ๑.๑๖ ตัน มูลค่า ๕๑,๕๒๐.๓๖ ล้านบาท
โครงการสนับสนุนสินเชื่อสถาบันเกษตรกรแปรรูปยางพารา ภายใต้แนวทางพัฒนายางพาราทั้งระบบ ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑๐ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗-๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๗ (๓๐ กันยายน ๒๕๖๐)	๑,๐๘๘.๒๕ (วงเงินสินเชื่อ ๕,๐๐๐)	๑) เกษตรกรยื่นความประสงค์ขอเข้าร่วมโครงการ ๒๐๙ แห่ง วงเงิน ๕,๐๖๔.๒๒ ล้านบาท ๒) อนุมัติเงินกู้จำนวน ๑๖๘ แห่ง วงเงินอนุมัติ ๑,๗๗๕.๐๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐๕ ของวงเงินที่สถาบันเกษตรกรแสดงความประสงค์ขอกู้ ๓) เบิกเงินกู้แล้ว ๑๖๔ แห่ง จ่ายเงินกู้สะสม ๑,๘๕๐.๘๔ ล้านบาท **หมายเหตุ :** การเบิกจ่ายเงินกู้มากกว่าวงเงินที่อนุมัติ เนื่องจาก ธ.ก.ส. ได้จ่ายเงินกู้เพิ่มเติมให้สถาบันเกษตรกรจากวงเงินที่ได้รับการอนุมัติเดิม ซึ่งสถาบันเกษตรกรได้เบิกจ่ายและชำระคืนเงินกู้ให้ ธ.ก.ส. แล้ว
โครงการควบคุมปริมาณการผลิต	๖๕๑.๙๕	๑) มีเกษตรกรปลูกแทนทั้งหมด ๒๙๘,๗๕๔.๗๕ ไร่ ๒) ปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดี ๑๔๖,๐๔๖.๙๐ ไร่ ๓) ปลูกแทนด้วยไม้ผลหรือไม้ยืนต้น ๒๔,๖๕๒.๕๕ ไร่ ๔) ปลูกแทนด้วยปาล์มน้ำมัน ๑๒๑,๘๐๗.๘๐ ไร่ ๕) ปลูกแทนแบบเกษตรผสมผสาน ๖,๒๔๗.๕๐ ไร่
โครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม (ปิดโครงการแล้ว) (๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙)	วงเงินรวม ๑๕,๐๐๐	เป้าหมายเกษตรกร ๑๐๐,๐๐๐ ราย รายละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อแก่เกษตรกร จำนวน ๑๓๑,๓๒๔ ราย เป็นเงิน ๑๑,๙๗๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๘๓ ของวงเงินสินเชื่อ และได้อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อดังกล่าว ด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ ๙๘,๕๕๒ ครัวเรือน

โครงการ	กรอบวงเงิน (ล้านบาท)	ผลการดำเนินงาน
โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง (ณ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐)	๑๓,๑๒๔	ช่วยเหลือค่าครองชีพเกษตรกรชาวสวนยางที่มีสวนยางเปิดกรีดและคนกรีดยาง ในสัดส่วนร้อยละ ๖๐:๔๐ อัตราไร่ละ ๑,๕๐๐ บาท ครัวเรือนละไม่เกิน ๑๕ ไร่ จำนวน ๘๕๐,๐๐๐ ครัวเรือน ๑) โอนเงินให้เกษตรกรชาวสวนยาง (เจ้าของสวนยาง) จำนวน ๗๑๕,๓๓๖ ราย พื้นที่ ๗.๑๕ ล้านไร่ จำนวนเงิน ๖,๔๓๖.๐๘ ล้านบาท ๒) โอนเงินให้เกษตรกรชาวสวนยาง (ผู้กรีดยาง) จำนวน ๖๗๘,๖๔๒ ราย พื้นที่ ๖.๘๒ ล้านไร่ จำนวนเงิน ๔,๐๙๔.๔๖ ล้านบาท
โครงการส่งเสริมการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐ (ณ สิงหาคม ๒๕๖๐)	-	เพื่อส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ยางในหน่วยงานภาครัฐ ลดอุปทานยางพารา ที่เข้าสู่ตลาด โดยส่งเสริมการใช้ยางพาราในหน่วยงานของกรมปศุสัตว์ ๗๗ จังหวัด จัดหาชุดที่นอนยางพาราพร้อมหมอนหนุนทดแทนที่นอนในอาคารฝึกอบรมสัมมนาของกรมพัฒนาที่ดิน ๕๔๐ ชุด ปรับปรุงถนนผิวยางพาราแอสฟัลต์คอนกรีต ๔ แห่ง (จังหวัดกาญจนบุรี ๓ แห่ง และจังหวัดกาฬสินธุ์ ๑ แห่ง) ทำถนนบนคันคลอง ฝายยาง โดยใช้น้ำยางข้น ๘๔.๑๔ ตัน แผ่นยางรมควัน ๒๙.๑๕ ตัน รวม ๑๑๓.๒๙ ตัน ใช้แผ่นยางพาราปูพื้นคอกโคนม โดยประสานงาน แนะนำ และส่งเสริมสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งเผยแพร่ข้อดีของการใช้แผ่นยางพาราปูคอกโคนม ๒๐ แห่ง และสนับสนุนเงินในการจัดหายางพาราปูพื้นในคอกโคนม ให้กับฟาร์มโคนมของสมาชิกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยส่งมอบแผ่นยางธรรมชาติปูพื้นในคอกโคนมผ่านสหกรณ์ ๖,๔๘๐ แผ่น รวมทั้งก่อสร้างถนนผิวทางยางพาราแอสฟัลต์คอนกรีต ๒ แห่ง (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖ จังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่)
โครงการจัดการตลาดยางพารา	-	เปิดตลาดยาง ๑๐๘ ตลาด และดูแลกลุ่มตลาดน้ำยางสดระดับท้องถิ่นต่อเนื่อง ๔๕๒ กลุ่ม เพื่อรองรับผลผลิตจากเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง
โครงการฝึกอบรมช่างกรีดยาง	-	ให้ความรู้ในเรื่องการกรีดยางที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตกับการกรีดยางที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ แก่เกษตรกรชาวสวนยาง จำนวน ๑๙๕ ราย

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ร่วมกับ**สาธารณรัฐอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียเปิดตลาดกลางยางพาราระดับภูมิภาค (Regional Rubber Market: RRM)** พร้อมกัน โดยเร่ง**พัฒนาระบบตลาดด้วยการสร้างตลาดที่มีความยุติธรรมทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย** และมีการส่งมอบจริงร้อยละ ๑๐๐ และเปิดโอกาสให้สถาบันเกษตรกรเข้าร่วมในตลาดแห่งแรกของ ๓ ประเทศผู้ผลิตตลาดกลางยางพาราระดับภูมิภาคได้เปิดตลาดไปแล้วตามมติที่ประชุมระดับรัฐมนตรีไตรภาคียาง (International Tripartite Rubber Council: ITRC) ซึ่งแต่ละประเทศมีข้อกำหนด ระเบียบการซื้อขายยาง วิธีการซื้อขายด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงมาตรฐานและชนิดของสินค้าร่วมกัน โดยคุณภาพสินค้าประเภทยางแผ่นรมควันใช้มาตรฐาน Green book ส่วนยางแท่ง (Technicallyspecified Rubber: TSR) ใช้มาตรฐานสากลในการควบคุมคุณภาพ อีกทั้งได้กำหนดคุณสมบัติผู้ขายยางในตลาด โดยจะต้องมีโรงงานในการผลิตยางแผ่นรมควันและยางแท่งที่ผ่านการอนุมัติรับรอง (Approved factory list) จากตลาดยางสิงคโปร์ (SICOM) ซึ่งเป็นที่ยอมรับในตลาดโลกและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ค้าในตลาด

ผลการดำเนินการเปิดตลาดกลางยางพาราระดับภูมิภาค RRM มีผู้ซื้อขายยางเข้าสู่กระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิกในตลาด ซึ่งอยู่ในรายชื่อการอนุมัติรับรองจากตลาด SICOM แล้ว ทั้งสิ้น ๕ ราย และยังมีกลุ่มสถาบันเกษตรกรชั้นนำของประเทศที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) ที่สนใจเข้ามาขายยางในตลาด RRM อีกจำนวน ๔ ราย ได้แก่ ชุมนุมสหกรณ์จังหวัดตรัง จำกัด กลุ่มเกษตรกรทำสวนธารน้ำทิพย์ กลุ่มเกษตรกรทำสวนควนเมา และสหกรณ์การเกษตรย่านตาขาว จำกัด ขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอรับรองจากคณะกรรมการอนุมัติผู้ขายเพิ่มเติมจากสภาไตรภาคียางระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ยังมี**แนวทางสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการยางพาราประชารัฐ โดยมุ่งส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรผลิตยางให้มีคุณภาพผ่านมาตรฐาน GMP** ซึ่งสถาบันเกษตรกรสามารถนำยางที่ผ่านมาตรฐานมาขายในตลาดกลางยางพาราระดับภูมิภาค ถือเป็นการช่วยหาตลาดรองรับผลผลิตยางให้กับสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางตลอดจนเป็นการผลักดันให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของสถาบันเกษตรกรให้เกิดการรวมตัวกันแปรรูปยางที่มีคุณภาพ ผ่านมาตรฐาน GMP สามารถขายผ่านระบบ RRM ให้กับผู้ซื้อยางในตลาดต่างประเทศได้โดยตรง

๑.๑.๓ ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลัง มีมติเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบแนวทางการบริหารจัดการมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการตลาด ดังนี้ **๑) บริหารจัดการการนำเข้ามันสำปะหลังจากประเทศเพื่อนบ้าน**ให้เป็นไปตามกฎระเบียบการนำเข้าของกรมการค้าต่างประเทศ กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการนำเข้าให้เป็นไปด้วยความรัดกุม รอบคอบ และไม่ส่งผลกระทบต่อราคามันสำปะหลังภายในประเทศ และกำกับดูแลการรับซื้อมันสำปะหลังภายในประเทศให้มีความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย **๒) จัดหาและเชื่อมโยงตลาดแป้งมันในตลาดที่มีศักยภาพใหม่** เพื่อรองรับการผลิตแป้งมันสำปะหลังที่เพิ่มขึ้นในอนาคต **เชื่อมโยงการจำหน่ายมันเส้น**จากเกษตรกรกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ภาคการเกษตรไปสู่อุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ (ผู้เลี้ยงสัตว์รายย่อย/สหกรณ์ภาคปศุสัตว์) และ **๓) กำกับดูแลมาตรฐานผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในประเทศและที่นำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน** เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันของไทย รวมทั้งตรวจสอบการนำเข้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ตามแนวชายแดนเพื่อให้การนำเข้าเป็นไปอย่างเข้มงวด

นอกจากนี้ รัฐบาลได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๙/๖๐ จำนวน ๖ โครงการ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

โครงการ	ผลการดำเนินงาน	
	ผู้ประกอบการ (ราย)	วงเงิน (ล้านบาท)
๑) โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง	๔๐,๖๘๐	๓๕.๖๔
๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลังในระบบน้ำหยด	๑๕๐	๑๘.๑๓
๓) โครงการสินเชื่อเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตและการแปรรูปมันสำปะหลัง	๔	๐.๑๔
๔) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร	๓๕	๓๕๓.๔๕
๕) โครงการพักชำระหนี้ต้นเงินและลดดอกเบี้ยให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง	๒๔๙,๒๐๓	๒๓,๐๓๗.๒๘
๖) โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง	๑,๔๗๐	๒๗.๖๕
รวม	**๒๔๙,๙๘๔**	**๒๓,๑๕๗.๘๓**

ในส่วนของ**การเชื่อมโยงและดูแลรักษาระดับราคา**ดำเนินการ ดังนี้

(๑) **เชื่อมโยงตลาดแป้งมันสำปะหลังในอุตสาหกรรมแปรรูปขั้นสูง** โดยจัดหาตลาดศักยภาพที่สามารถรองรับวัตถุดิบแป้งมันสำปะหลังจากไทย เพื่อเพิ่มมูลค่าและดูดซับอุปทานมันสำปะหลัง ดำเนินการจับคู่เจรจาธุรกิจ (Business Matching) และเดินสายเชื่อมโยงการค้ามันสำปะหลังกับประเทศผู้นำเข้าที่มีศักยภาพ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินเดีย ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐเกาหลี เขตบริหารพิเศษฮ่องกง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ มีผู้นำเข้าจากทุกภูมิภาคทั่วโลก ๕๓ บริษัท ผู้ผลิต/ผู้ส่งออกไทย ๓๙ บริษัทและมีการลงนาม MoU จำนวน ๕ ฉบับ ปริมาณเชื่อมโยง ๑.๗ ล้านตัน มูลค่า ๑๐,๗๑๐ ล้านบาท

(๒) **เชื่อมโยงผลผลิตมันสำปะหลังเพื่อป้อนผลผลิตเข้าสู่อุตสาหกรรมเอทานอล** โดยได้มีการลงนามบันทึกความตกลงการเชื่อมโยงมันสำปะหลังเข้าสู่อุตสาหกรรมเอทานอลระหว่างสมาคมเอทานอลจากมันสำปะหลังและสมาคมการค้าผู้ผลิตเอทานอลไทยกับสมาพันธ์ชาวไร่มันสำปะหลังแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ โดยมีโรงงานเอทานอลร่วมลงนาม ๕ ราย สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร ๑๐ ราย ปริมาณรวบรวมหัวมันสด ๑,๒๐๐ ตันต่อวัน

(๓) **กำกับดูแลและรักษาระดับราคามันสำปะหลังภายในประเทศ** โดยกำหนดอัตราส่วนในความครอบครองก่อนการส่งออกในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน ๒๕๖๐ (สินค้า ๑๕๐ ตัน สามารถส่งออกได้ ๑๐๐ ตัน) และให้ผู้ส่งออกรับซื้อมันสำปะหลังในประเทศเป็นหลักเพื่อดูดซับอุปทานภายในประเทศ

(๔) **ขยายตลาดการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง** จัดงานจับคู่ธุรกิจสินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง มีผู้นำเข้าจากต่างประเทศเข้าร่วม จำนวน ๒๘๐ ราย จาก ๒๙ ประเทศทั่วโลก คาดการณ์สั่งซื้อภายใน ๑ ปี ประมาณ ๓๓,๐๔๐ ล้านบาท

ในส่วนของสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้มีการเชื่อมโยงตลาดสินค้าในรูป “ไตรภาคี” ประกอบด้วย สภาเกษตรกรแห่งชาติ ผู้รวบรวมรับซื้อ โรงงานอาหารสัตว์ ซึ่งมีการเชื่อมโยงแล้ว ๑๔ จังหวัด เช่น จังหวัดน่าน นครสวรรค์ ลำพูน กาญจนบุรี และกำแพงเพชร ปริมาณรวม ๑๕๑,๑๐๐ ตันต่อปี

๑.๑.๔ ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย

รัฐบาลได้กำกับดูแลอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายโดยมุ่งเน้นให้เกิดความเป็นธรรมในการแบ่งปันรายได้ระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาลทรายและ**การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความอยู่ดีกินดีของชาวไร่อ้อย** โดยในฤดูการผลิตปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗-๒๕๕๘/๒๕๕๙ โดยได้อนุมัติเงินเพิ่มค่าอ้อยที่ ๑๖๐ บาทต่อตันอ้อย ให้กับเกษตรกรชาวไร่อ้อย ซึ่งการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวเป็นหลักประกันและสร้างความมั่นใจในด้านราคาอ้อยให้แก่ชาวไร่อ้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ครอบครัว **มีขวัญและกำลังใจในการประกอบอาชีพปลูกอ้อย และมีเงินทุนในการบำรุงรักษาอ้อยเพื่อเพิ่มผลผลิต** โรงงานน้ำตาลทรายสามารถประกอบกิจการต่อไปได้ ส่งผลให้อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของไทยมีเสถียรภาพและมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน สร้างเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของประเทศอีกหลายแสนล้านบาท โดยสรุปผลการจ่ายเงินช่วยเหลือเงินเพิ่มค่าอ้อย ๑๖๐ บาท/ตันอ้อย ให้กับเกษตรกรชาวไร่อ้อย ในช่วงฤดูการผลิตปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗-๒๕๕๘/๒๕๕๙ ดังนี้

ฤดูการผลิต	จำนวนชาวไร่อ้อย (ราย)	ปริมาณอ้อย (ตัน)	จำนวนเงินช่วยเหลือ (บาท)
ปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗ (๒๒ ก.ค. ๕๗ - ๑๗ มิ.ย. ๕๘)	๑๔๙,๔๓๑	๑๐๓,๖๕๗,๗๐๙.๖๕	๑๖,๕๘๕,๒๓๓,๕๔๔
ปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘ (๒๗ ก.ค. ๕๘ - ๓๑ พ.ค. ๕๙)	๑๕๓,๒๘๗	๑๐๕,๙๓๑,๙๙๖.๒๘	๑๖,๙๔๙,๑๑๙,๔๐๕
ปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ (๒๐ ก.ค. ๕๙ - ๑๖ พ.ค. ๖๐)	๑๕๓,๐๐๒	๙๔,๐๑๘,๓๕๖.๐๗	๑๕,๐๔๒,๙๓๖,๙๗๑

๑.๑.๕ ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

รัฐบาลได้มีแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ดังนี้

(๑) **การรักษาเสถียรภาพราคา** ให้คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) เป็นผู้กำหนดนโยบายและมาตรการบริหารจัดการทั้งระบบครบวงจร และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อบริหารจัดการปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มด้านการตลาดเพื่อดำเนินการรักษาเสถียรภาพราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มให้มีราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

(๒) **การแก้ไขปัญหาราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม**

(๒.๑) **มาตรการด้านกฎหมาย** โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) ได้กำหนดมาตรการกำกับดูแลด้านปริมาณและราคา ได้แก่

(๒.๑.๑) กำหนดสินค้าผลปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มเป็นสินค้าควบคุมตามประกาศ กกร. ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐

(๒.๑.๒) ควบคุมการขนย้ายน้ำมันปาล์ม กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดขนย้ายน้ำมันปาล์มซึ่งมีปริมาณครั้งละ ๒๕ กิโลกรัมขึ้นไป เข้ามาหรือออกจากจังหวัดรวม ๑๕ จังหวัด และห้ามมิให้บุคคลใดขนย้ายน้ำมันปาล์มซึ่งมีปริมาณครั้งละ ๒๕ กิโลกรัมขึ้นไป เข้ามาในจังหวัด รวม ๓๐ จังหวัด

เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตการขนย้ายจากประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการหรือผู้ซึ่งประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการมอบหมาย (ประกาศ กกร. ที่ ๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐) เพื่อรักษาเสถียรภาพระบบตลาดในประเทศ พร้อมกับติดตามความเคลื่อนไหว ในด้านปริมาณป้องกันการนำเข้าน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศ

(๒.๑.๓) แจ้งปริมาณ สถานที่เก็บน้ำมันปาล์มและผลปาล์มน้ำมัน กำหนดให้ผู้ผลิตซึ่งเป็นโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม ผู้ผลิตไบโอดีเซล (B100) ผู้ประกอบการจุดรับซื้อผลปาล์ม (ลานเท) ผู้ประกอบการซื้อหรือขายน้ำมันปาล์ม คลังรับฝากน้ำมันปาล์ม ผู้ซื้อน้ำมันพืชปาล์มเพื่อจำหน่ายและผู้ซื้อเพื่อใช้น้ำมันปาล์ม แจ้งข้อมูลปริมาณการรับซื้อ การใช้ การผลิต การจำหน่าย ปริมาณคงเหลือ สถานที่เก็บ และจัดทำบัญชีคุมสินค้าน้ำมันปาล์มและผลปาล์มน้ำมัน เป็นประจำทุกเดือน (ประกาศ กกร. ที่ ๑๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐) เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับปริมาณและการจำหน่ายน้ำมันปาล์มและผลปาล์มน้ำมัน รวมทั้งป้องกันการกักตุนมิให้มีการฉวยโอกาสเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภคและให้มีน้ำมันปาล์มเพียงพอต่อการบริโภคของประชาชน โดยกรมการค้าภายในได้ประมวลผลสรุปข้อมูลดังกล่าวเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของกรม (www.dit.go.th)

(๒.๑.๔) ออกประกาศ กกร. ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ กำหนดให้โรงสกัดน้ำมันปาล์ม ผู้ประกอบการจุดรับซื้อผลปาล์ม (ลานเท) หรือผู้รับซื้อปาล์มน้ำมันทั่วไป ปิดป้ายแสดงราคารับซื้อผลปาล์มน้ำมันทั้งทะลายตามอัตราน้ำมัน ตั้งแต่ร้อยละ ๑๘-๒๒ กรณีอัตราน้ำมันต่ำหรือสูงกว่าร้อยละ ๑๘ ให้ปรับลดราคารับซื้อลงไม่เกินหรือเพิ่มราคารับซื้อขึ้นไม่น้อยกว่า กิโลกรัมละ ๐.๓๐ บาท ต่ออัตราน้ำมันที่ลดหรือเพิ่มขึ้นทุกร้อยละ ๑ และต้องรับซื้อไม่ต่ำกว่าราคาที่แสดงไว้ โดยห้ามปิดป้ายแสดงราคารับซื้อผลปาล์มร่วม (ประกาศ กกร. ที่ ๕๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐) เพื่อให้เกษตรกรได้เปรียบเทียบราคารับซื้อก่อนตัดสินใจขายและมิให้ถูกเอาเปรียบราคารับซื้อโดยไม่เป็นธรรม

(๒.๒) **มาตรการด้านบริหาร** ได้แก่

(๒.๒.๑) กำหนดราคาแนะนำผลปาล์มน้ำมันตามคุณภาพ ซึ่งออกประกาศราคาแนะนำรับซื้อผลปาล์มทะลายและผลปาล์มร่วงและน้ำมันปาล์มดิบตามราคาตลาด โดยกำหนดราคาแนะนำให้เปลี่ยนแปลงตามกลไกตลาดและสะท้อนสถานการณ์ ได้ออกประกาศราคาแนะนำล่าสุดเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ กำหนดราคารับซื้อผลปาล์มอัตราน้ำมันร้อยละ ๑๘ ในราคาไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ ๔ บาท และกรณีอัตราน้ำมันสูงกว่าร้อยละ ๑๘-๒๒ ให้ปรับเพิ่มราคารับซื้อขึ้นไม่น้อยกว่า กิโลกรัมละ ๓๐ สตางค์ ต่ออัตราน้ำมันที่เพิ่มขึ้นทุกร้อยละ ๑ รวมทั้งให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มปิดป้ายแสดงราคารับซื้อในปริมาณที่รับซื้อผลปาล์มตั้งแต่น้ำมันร้อยละ ๑๘-๒๒ ควบคู่กับการแสดงอัตราร้อยละเฉลี่ยของน้ำมันปาล์มดิบที่ผลิตในวันล่าสุดที่เห็นได้ชัด

(๒.๒.๒) พัฒนาคุณภาพผลปาล์มเพื่อเพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมัน

(ก) สร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาเปอร์เซ็นต์น้ำมันโดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม ผู้รับจ้างตัดปาล์มเกี่ยวกับการผลิต การเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน เพื่อให้เกษตรกรตัดผลปาล์มสุกที่มีคุณภาพ ได้แก่ โครงการราษฎร์รัฐร่วมใจชุมชนไทยเข้มแข็ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และกระบี่ ปี ๒๕๖๐ มีเกษตรกรเข้าร่วมอบรม รวมทั้งสิ้น ๓๔๑ คน และได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ทางโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อสังคมออนไลน์

(ข) ขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดแหล่งผลิตปาล์มน้ำมันพิจารณาดำเนินการตั้งคณะทำงานเพื่อกำกับดูแล ตรวจสอบการรับซื้อผลปาล์มน้ำมันคุณภาพตามเปอร์เซ็นต์น้ำมันให้เข้มงวด กวดขัน และกำหนดมาตรการ เพื่อไม่ให้นำผลปาล์มน้ำมันที่ไม่ได้คุณภาพกลับเข้าสู่โรงสกัดน้ำมันปาล์มได้อีกและขอความร่วมมือสภาเกษตรจังหวัดชี้แจงทำความเข้าใจเกษตรกรในพื้นที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มเปอร์เซ็นต์และไม่นำผลปาล์มที่ไม่ได้คุณภาพกลับเข้าสู่โรงสกัดฯ

(ค) จัดอบรมเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มและผู้ตัดปาล์มในการตัดเก็บเกี่ยวผลปาล์มคุณภาพให้มีการพัฒนาคุณภาพปาล์มน้ำมันให้มีคุณภาพสูงขึ้นส่งผลให้จำหน่ายในราคาเพิ่มขึ้น รวม ๕ ครั้ง ที่จังหวัดกระบี่และสุราษฎร์ธานี (๔ ครั้ง) โดยมีเกษตรกรและผู้ตัดปาล์มเข้าร่วมอบรม รวมทั้งสิ้น ๒๔๑ ราย

(ง) จัดทำข้อตกลงร่วมมือพัฒนาคุณภาพปาล์มน้ำมัน (MoU) ระหว่างจังหวัด สภาเกษตรกร เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ผู้ประกอบการ (ลานเท) และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ในการรับซื้อผลปาล์มคุณภาพแล้ว ๒ จังหวัดนำร่อง คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐) และจังหวัดกระบี่ (วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐)

(๒.๒.๓) ตรวจสอบสต็อกน้ำมันปาล์มคงเหลือทั้งระบบ โดยให้คณะทำงานตรวจสอบสต็อกน้ำมันปาล์มคงเหลือทั้งระบบ ระดับจังหวัด ออกตรวจสอบสต็อกน้ำมันปาล์มคงเหลือของโรงสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม โรงงานไบโอดีเซล และคลังรับฝากเก็บน้ำมันปาล์ม ทุกเดือนเป็นเวลา ๓ วันทำการของวันสุดท้ายของเดือน

(๒.๒.๔) ป้องกันการลักลอบนำเข้าน้ำมันปาล์ม โดยคณะทำงานการแก้ไขปัญหาการนำเข้าน้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์ม (คนป.) ประกอบด้วย กรมศุลกากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ดำเนินการตรวจสอบและจับกุมผู้ที่ลักลอบนำเข้าน้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มทั้งระบบอย่างจริงจัง

(๒.๒.๕) บริหารจัดการสมดุลน้ำมันปาล์มทั้งระบบ

(ก) พิจารณาปรับสมดุลการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อผลิตไบโอดีเซลให้สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตและความต้องการบริโภคในแต่ละช่วงเวลาโดยกระทรวงพลังงานได้ออกประกาศ คือ ปรับ B7 เป็น B5 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ปรับ B5 เป็น B3 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ปรับ B3 เป็น B5 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ปรับ B5 เป็น B7 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

(ข) กรมการค้าภายในขอความร่วมมือกรมธุรกิจพลังงานประสานผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ให้ปรับสำรองไบโอดีเซล (B100) เพิ่มขึ้นจากปกติอยู่ที่ ๑๓ ล้านลิตร หรือ ๑๑,๐๕๐ ตัน เป็น ๖๘ ล้านลิตร หรือ ๕๗,๘๐๐ ตัน ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ๙๐ ล้านลิตร หรือ ๗๖,๕๐๐ ตัน ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ และ ๑๒๐ ล้านลิตร หรือ ๑๐๒,๐๐๐ ตัน ในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐

(ค) ให้กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพลังงาน และองค์การคลังสินค้าร่วมกันพิจารณาแนวทางในการซื้อน้ำมันปาล์มดิบออกจากตลาด เพื่อเก็บเป็นสต็อกไว้ใช้ผลิตไบโอดีเซลในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดน้อย

(ง) ให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแนวทางการผลักดันการส่งออก

(๓) **ยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ** ปี ๒๕๖๐-๒๕๗๙ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง กนป. มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ระยะเวลาการปฏิรูป ๒๐ ปี (ปี ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน คือ ๑) ด้านการผลิต ๒) ด้านวัตกรรม ๓) ด้านมาตรฐานปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ๔) ด้านพลังงาน ๕) ด้านการตลาด และ ๖) ด้านการบริหารจัดการ และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ รับทราบแล้ว โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานติดตามการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบในด้านต่าง ๆ รวม ๖ คณะ เพื่อติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ฯ และนำเสนอแนวทางดำเนินการ รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการที่อยู่ในความรับผิดชอบต่อประธานอนุกรรมการปฏิรูปปาล์มน้ำมันฯ

๑.๑.๖ ส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกผลไม้

(๑) **เพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการผลไม้คุณภาพในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร** โดย**แนะนำ ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่สถาบันเกษตรกรในการดำเนินธุรกิจ** รวบรวมและจำหน่ายผลไม้ ๙๕ แห่ง และจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกรุ่นใหม่และทายาทสมาชิกสหกรณ์ผู้ผลิตและรวบรวมผลไม้ เพื่อเรียนรู้งานด้านสหกรณ์และการผลิตผลไม้คุณภาพอย่างต่อเนื่อง ๕๖๓ คน และจัดอบรมเสริมสร้างเครือข่ายเพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด ๖๘๘ คน

(๒) **เชื่อมโยงตลาดผลไม้** ในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดมาก โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) **จัดตั้งจุดรวบรวมและกระจายผลผลิต** จำนวน ๕ จุดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ตราด และชุมพร โดยมีปริมาณการเชื่อมโยงผลไม้ (ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง สละ) จำนวน ๔,๖๘๙ ตัน มูลค่า ๑๓๕.๗๖ ล้านบาท

(๒.๒) **ลงนามสัญญาซื้อขายผลไม้** ผ่านสัญญาข้อตกลงมาตรฐานของกรมการค้าภายในระหว่างห้างค้าส่ง ค้าปลีก และผู้ประกอบการผลไม้ จำนวน ๙ ราย กับกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๑๕ ราย เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีการเจรจาตกลงซื้อขายผลไม้ (ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง ลำไย ฯลฯ) รวมปริมาณ ๓,๘๓๐ ตัน มูลค่า ๑๘๐ ล้านบาท

(๒.๓) **จัดงานเทศกาลผลไม้ "Fruit Festival"** รวม ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๔-๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ ห้างเซ็นทรัลพลาซา เวสต์เกต จังหวัดนนทบุรี และวันที่ ๒๒-๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพมหานคร โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมงานจำนวน ๙๘ ราย มูลค่าการจำหน่ายรวม ๗.๖๙ ล้านบาท

(๒.๔) จัดงานมหกรรมลำไยไทย รวม ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๕-๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ ห้างเซ็นทรัลพลาซา เวสต์เกต จังหวัดนนทบุรี และเมื่อวันที่ ๑๗-๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ ห้างเซ็นทรัล (Central Fastical) จังหวัดภูเก็ต โดยมีผู้เข้าร่วมงาน ๑๕,๐๐๐ คน มูลค่าการจำหน่าย รวม ๓.๘๖ ล้านบาท

๑.๑.๗ การพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน

(๑) **พัฒนาสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน** เพื่อให้สินค้าเกษตรมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

(๑.๑) **ด้านประมง** ตรวจประเมินฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๓๒,๔๔๔ ฟาร์ม ตรวจประเมินโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ๓๑๖ โรงงาน ตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าประมง ๗๑,๖๓๔ ตัวอย่าง ตรวจวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อการส่งออก ๔๓,๖๗๑ ตัวอย่าง เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคสัตว์น้ำ ๒๐,๑๖๘ ตัวอย่าง ตรวจคัดกรองโรคระบาดในกุ้งทะเล ๑๑๗,๑๖๐ ตัวอย่าง เฝ้าระวังเพื่อการรับรองฟาร์มกุ้งกุลาดำส่งออกจีน ๑๒,๖๗๘ ตัวอย่าง ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.๑ สูตรผง ๑๐๙,๔๘๔ ซอง สูตรน้ำและโปรไบโอติก ๒๕๑,๗๘๙ ขวด

(๑.๒) **ด้านปศุสัตว์** ตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ ๓๓๖,๘๒๙ ตัวอย่าง สถานประกอบการได้รับบริการพัฒนาและตรวจประเมินมาตรฐาน ๖๖,๓๖๔ แห่ง ตรวจประเมินสถานประกอบการตามเกณฑ์มาตรฐานฮาลาล ๒๘๐ แห่ง และตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ตามเกณฑ์มาตรฐานฮาลาล ๗๗๓ ตัวอย่าง รวมทั้งยังได้พัฒนาสุขภาพสัตว์โดยบริการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคสัตว์ เช่น สุกร ๕๓,๘๘๖ ตัว สัตว์ที่มีอาการของโรคเฮโมรายิกหรือโรคคอบวม (Haemorrhagic) ๑,๐๕๓,๓๒๐ ตัว และสถานที่ได้รับการเฝ้าระวังและทำลายเชื้อโรคตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด รอบที่ ๑-๒ จำนวน ๑,๑๓๕,๗๗๙ แห่ง รอบที่ ๓-๔ จำนวน ๑,๒๖๓,๔๙๑ แห่ง

(๑.๓) **ด้านพืช** ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชในระบบ GAP (Good Agriculture Practice) ๗๕,๐๔๕ แปลง ๕๘,๖๔๗ ราย ๔๑๐,๑๗๖ ไร่ พัฒนาอาสาสมัครเกษตร GAP อาสา ๕๒๒ ราย อบรมเกษตรกรตามมาตรฐาน GAP ๓๔,๑๒๖ ราย ตรวจรับรองโรงคัดบรรจุและแปรรูปในระบบ GMP/HACCP (Good Manufacturing Practice/Hazard Analysis and Critical Control Point) ๙๕๗ โรงงาน ซึ่งผ่านการรับรอง ๘๗๙ โรงงาน ตรวจสอบแหล่งผลิตเพื่อรับรองมาตรฐานตามระบบเกษตรอินทรีย์ ๒,๒๖๑ แปลง ตรวจรับรองตามมาตรฐานปัจจัยการผลิต ผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตร ๓๕๑,๗๖๙ ตัวอย่าง ๑๓๔,๓๘๕ ราย ๕๒๘,๓๒๔ ฉบับ ตรวจสอบและออกใบอนุญาตตามกฎหมาย ๑๔๗,๑๑๔ ฉบับ ตรวจวิเคราะห์สินค้าเกษตรและออกใบรับรองสุขอนามัย/สุขอนามัยพืชเพื่อการส่งออก ๓๔๑,๖๕๐ ฉบับ รวมทั้งให้บริการบริษัทผู้ประกอบการส่งออกผักผลไม้สดและสินค้าเกษตรแปรรูป ๑,๑๖๗ บริษัท

(๑.๔) **ข้าว** ตรวจสอบรับรองระบบการผลิตข้าว GAP รายเดี่ยว ๓๓,๐๗๓ แปลง แบบกลุ่ม ๔๕๐ แปลง ตรวจรับรองมาตรฐานโรงสีข้าว (GMP) ๗ โรง ตรวจประเมินผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว GAP Seed ๑,๐๔๓ แปลง

(๑.๕) **หม่อนไหมและผลิตภัณฑ์** ตรวจรับรองมาตรฐานผ้าไหมไทย “ตรานกยูงพระราชทาน” ๑๐๘,๐๗๔.๘๔ เมตร ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานเส้นไหมไทยสาวมือ (มกษ. ๘๐๐๐-๒๕๕๕) ๒๑๐ ราย ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับหม่อนเพื่อผลิตผล (มกษ. ๑๐๐๓-๒๕๕๕) ๒๑๐ ราย ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีหม่อนเพื่อผลิตใบ (มกษ. ๓๕๐๐-๒๕๓๓) ๑๔๔ ราย

(๑.๖) **ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร** กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรแบ่งเป็น มาตรฐานสมัครใจ ๒๗๙ เรื่อง และมาตรฐานบังคับ ๖ เรื่อง รวมถึงติดตามสถานประกอบการเพื่อให้การรับรองมาตรฐาน ๑๓ ครั้ง ร่วมประชุม/เจรจาเพื่อยกระดับความร่วมมือด้านมาตรฐานและการรับรองระบบงานของประเทศสมาชิก ๑๐ ครั้ง สัมมนาระดมความเห็นต่อร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร ๒๒ เรื่อง เช่น หลักปฏิบัติด้านสุขลักษณะสำหรับทุเรียนแช่เยือกแข็ง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่เนื้อ การปฏิบัติการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มจิ้งหรีดและแนวทางปฏิบัติ ร่วมประชุมเจรจาแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งเปิดตลาดสินค้าเกษตรในประเทศคู่ค้าที่มีศักยภาพ ๑๙ ครั้ง เช่น การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measure: SPS/ World Trade Organization: WTO) การประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ สมาพันธรัฐสวิส ร่วมจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์มาตรฐานสินค้าเกษตรและความปลอดภัยอาหารของไทย ๑๓ ครั้ง เช่น งาน International Green Week 2017 ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี งาน Natural Products Expo West 2017 ณ สหรัฐอเมริกา ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เรื่อง ความร่วมมือพัฒนาเครือข่ายฝึกอบรมตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงความปลอดภัยอาหารให้ทันสมัยของสหรัฐอเมริกา (FDA Food Safety Modernization Act: FSMA) กับหน่วยงานเครือข่ายฝึกอบรมจากภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา ๑๙ หน่วยงาน และร่วมประชุม/เจรจาเพื่อกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศให้เป็นประโยชน์ต่อไทยมากที่สุด หรือลดผลกระทบต่อไทยให้เหลือน้อยที่สุด จำนวน ๒๙ ครั้ง เช่น การประชุม Codex Committee on Fat and Oil การประชุมคณะกรรมาธิการมาตรการสุขอนามัยพืช การประชุม Experts Working Group on ASEAN Organic Standard การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาวัตถุเจือปนอาหาร

(๒) **ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร**

(๒.๑) **ด้านประมง** โดยผลิตพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อปล่อยลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น สัตว์น้ำจืด ๑,๐๙๕.๓๔ ล้านตัว สัตว์น้ำปรับปรุงพันธุ์ ๔๖.๗๒ ล้านตัว สัตว์น้ำชายฝั่ง ๓๙๔.๔๖ ล้านตัว

(๒.๒) **ด้านปศุสัตว์** ผลิตสัตว์พันธุ์ดี ๒.๒๔ ล้านตัว พืชอาหารสัตว์ ๖๔,๙๕๘ ตัน และขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์และครอบครองเชื้อจุลินทรีย์ด้านปศุสัตว์ ๑,๑๙๐ สายพันธุ์

(๒.๓) **ด้านพืช** ผลิตพืชพันธุ์ดีในชั้นพันธุ์ คัด/หลัก/ขยาย เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้พันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ๕๐ ชนิด แบ่งเป็น **๑) พืชไร่** ๑๒ ชนิด มีพันธุ์พืชกระจายไปสู่เกษตรกร สามารถสนับสนุนพื้นที่ปลูกได้ ๑๔๐,๗๓๘.๓๔ ไร่ **๒) พืชสวน** ๒๔ ชนิด มีพันธุ์พืชที่กระจายไปสู่เกษตรกร สามารถสนับสนุนพื้นที่ปลูกได้ ๖๔,๒๗๘.๑๒ ไร่ และ **๓) ปัจจัยการผลิต** ๑๔ ชนิด มีการจำหน่ายไปสู่เกษตรกร ประกอบด้วย กลุ่มผลิตภัณฑ์ชีวินทรีย์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช เช่น หัวเชื้อไส้เดือนฝอย ๓,๕๐๐ ซอง เหยื่อหนูโปรโตซัว ๑๐๔,๖๐๐ ก้อน กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ เช่น เชื้อไรโซเบียม ๒๕,๐๐๐ กิโลกรัม หัวเชื้อจุลินทรีย์ ๑๕,๑๑๖.๖๕ กิโลกรัม กลุ่มชุดตรวจสอบเชื้อจุลินทรีย์ กลุ่มเชื้อพันธุ์บริสุทธิ์ และกลุ่มแมลงกำจัดศัตรูพืช

(๒.๔) **ข้าว** ผลิตเมล็ดพันธุ์คัด จำนวน ๒๖๑ ตัน ผลิตเมล็ดพันธุ์หลัก จำนวน ๒,๕๙๘ ตัน ผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นขยายและจำหน่าย จำนวน ๗๓,๓๒๒ ตัน โดยจำหน่ายไปแล้ว ๖๗,๔๐๘ ตัน

(๒.๕) **หม่อนไหม** ผลิตกิ่งชำหม่อน ๑,๖๖๑,๑๓๖ ต้น ผลิตต้นพันธุ์หม่อนในถุงชำ ๓๓๓,๐๕๘ ถุง ผลิตไข่ไหมพันธุ์ดี ๑๔๑,๕๑๗ แผ่น บริการพันธุ์ไหมและวัสดุย้อมสีให้เกษตรกร ๒๕,๙๕๘ ราย ผลิตไข่ไหมอีรี่ จำนวน ๒,๒๕๔ แผ่น ดูแลแปลงหม่อน ๗๐๐ไร่ และอบรมเจ้าหน้าที่ทบทวนกระบวนงานผลิตไข่ไหมเพื่อเพิ่มมาตรฐานและประสิทธิภาพ ๑๒๗ ราย

นอกจากนี้ ได้แนะนำส่งเสริมสนับสนุนสหกรณ์ในพื้นที่ จำนวน ๗๘ แห่ง อุดหนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ดีแก่สถาบันเกษตรกร ๒๘,๕๙๐.๐๗ ตัน วงเงิน ๔๒.๘๙ ล้านบาท เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพเมล็ดพันธุ์ของสหกรณ์ได้อัตรากิโลกรัมละ ๑.๕๐ บาท จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์คุณภาพและการตลาดเมล็ดพันธุ์ ๒ ครั้ง ๒๒๐ คน

๑.๑.๘ จัดที่ดินทำกินให้เกษตรกรได้จัดที่ดินทำกิน ผ่านคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) จำนวน ๕๗๖,๐๗๖ ไร่ ให้เกษตรกร ๔๘,๖๕๘ ราย **จัดที่ดินชุมชน** (ผ่าน คปจ.) จำนวน ๑๐,๙๐๘ ไร่ ให้เกษตรกร ๕,๐๕๕ ชุมชน ๑๘,๖๒๒ ราย นอกจากนี้ ได้ตรวจสอบการถือครองที่ดิน ๑๐,๕๔๐,๑๘๘ ไร่ **ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินทำกิน** (กสน. ๓) ให้แก่สมาชิกนิคมสหกรณ์ที่แสดงความประสงค์จำนวน ๑,๗๘๐ ราย พื้นที่ ๑๑,๔๙๓ ไร่ และ**ออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์** (กสน. ๕) ให้กับสมาชิกนิคมสหกรณ์ที่ปฏิบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนด จำนวน ๑,๖๖๘ ราย พื้นที่ ๑๕,๕๓๔ ไร่ และสำรวจวงรอบรายแปลงพื้นที่จัดรูปที่ดินที่ยังไม่ได้ขึ้นรูปแผนที่ ๗,๖๔๓ ไร่

๑.๑.๙ ตรวจสอบผู้ครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๔๔) ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ เรื่อง **มาตรการในการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย** สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) **ได้ประกาศพื้นที่เป้าหมายดำเนินการทั้งสิ้น ๔๓๘ แปลง ๔๔๓,๕๐๑ ไร่ ในพื้นที่ ๒๘ จังหวัด** ผลการตรวจหลักฐานของผู้ยื่นคัดค้านพบว่าผู้ยื่นคัดค้านมีสิทธิในที่ดิน มีหลักฐานการครอบครองที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน (โฉนด, นส.๓, นส.๓ก. ฯลฯ) เนื้อที่ ๑๒๖,๙๑๙ ไร่ ซึ่ง ส.ป.ก. ต้องคืนที่ดินส่วนนี้ให้กับผู้ครอบครองที่ดิน โดยมีที่ดินที่ ส.ป.ก. ยึดคืนได้ทั้งสิ้น ๓๑๖,๕๘๒ ไร่ สำหรับพื้นที่ที่ยึดคืนทั้งหมดมีแผนการจัดที่ดินให้เกษตรกรตามนโยบายคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ โดยแบ่งเป็น ๒ ระยะ ระยะแรก ๓๐,๐๐๐ ไร่ และระยะที่สอง ๗๐,๐๐๐ ไร่ และพื้นที่ที่เหลือจะจัดที่ดินให้ผู้ถือครองที่ดินเดิมและเป็นเกษตรกรรายย่อย จำนวน ๒๑๖,๕๘๒ ไร่ อย่างไรก็ตาม การจัดที่ดินตามนโยบาย คทช. ซึ่งมีเป้าหมาย ๓๐,๐๐๐ ไร่ จำนวน ๓๑ แปลง ในพื้นที่ ๙ จังหวัด สามารถรองรับเกษตรกรได้ ๒,๕๐๐ ราย ขณะนี้ได้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จัดเกษตรกรลงแปลงและพัฒนาอาชีพ พร้อมจัดส่งมอบที่ดินให้ คทช. จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว กาญจนบุรี สุราษฎร์ธานี กระบี่ นครราชสีมา ชลบุรี และเชียงใหม่

๑.๑.๑๐ ฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดิน ปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรดิน โดยได้สำรวจและวิเคราะห์สถานภาพทรัพยากรดิน ประเมินคุณภาพและความอุดมสมบูรณ์ของดิน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ ไร่ **ปรับปรุงคุณภาพดิน**ในพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินเค็มภาคใต้ และดินกรด ๑๙๗,๘๒๕ ไร่ **ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน** โดยรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายของดินทั่วประเทศ จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๑,๐๗๙,๗๙๑.๗๕ ไร่ **พัฒนาที่ดินพื้นที่เฉพาะ** โดยการบำรุงรักษาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับปรุงบำรุงดิน ๑๔,๔๐๐ ไร่ **จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว ลดการเผาพื้นที่โล่งเตียนและการรณรงค์ไถกลบตอซัง** เพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน ๑๖,๐๕๐ ไร่

๑.๑.๑๑ สร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

(๑) **ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร**

(๑.๑) จำนวนสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์

	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)				จำนวนสมาชิก (ราย)			
	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
ภาคการเกษตร	๓,๙๘๑	๓,๙๒๒	๓,๘๘๐	๓,๘๕๖	๖,๖๐๑,๔๙๕	๖,๖๖๖,๔๓๗	๖,๖๐๔,๙๘๐	๖,๕๙๓,๖๐๕
สหกรณ์การเกษตร	๓,๘๑๐	๓,๗๔๘	๓,๗๑๑	๓,๖๘๖	๖,๓๙๗,๗๕๑	๖,๔๖๐,๕๔๓	๖,๔๐๓,๗๓๓	๖,๓๙๓,๘๑๒
สหกรณ์ประมง	๘๑	๘๓	๗๙	๘๑	๑๕,๓๑๗	๑๖,๐๔๔	๑๕,๕๐๐	๑๕,๑๔๘
สหกรณ์นิคม	๙๐	๙๑	๙๐	๘๙	๑๘๘,๔๒๗	๑๘๙,๘๕๐	๑๘๕,๗๔๗	๑๘๔,๖๔๕

	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)				จำนวนสมาชิก (ราย)			
	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
นอกภาคการเกษตร	๓,๒๓๓	๓,๒๔๓	๓,๒๖๑	๓,๒๗๓	๔,๖๗๔,๓๐๙	๔,๘๐๓,๕๗๖	๔,๘๘๒,๒๔๗	๔,๘๕๓,๘๐๐
สหกรณ์ออมทรัพย์	๑,๔๐๕	๑,๔๑๒	๑,๔๒๕	๑,๔๓๒	๒,๗๗๑,๓๕๑	๒,๘๕๙,๙๐๕	๒,๘๘๙,๔๙๖	๒,๙๓๕,๕๑๗
สหกรณ์ร้านค้า	๑๗๗	๑๖๗	๑๖๔	๑๕๕	๗๓๑,๐๔๒	๗๓๕,๖๖๔	๗๐๔,๑๘๕	๖๔๒,๗๘๒
สหกรณ์บริการ	๑,๑๓๙	๑,๑๓๓	๑,๑๒๕	๑,๑๒๙	๔๖๑,๑๐๔	๔๗๓,๒๑๘	๔๘๒,๑๑๔	๔๘๒,๘๐๖
สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	๕๑๒	๕๓๑	๕๔๗	๕๕๗	๗๑๐,๘๑๒	๗๓๔,๗๘๙	๘๐๖,๔๕๒	๗๙๒,๖๙๕
รวมทั้งประเทศ	**๗,๒๑๔**	**๗,๑๖๕**	**๗,๑๔๑**	**๗,๑๒๙**	**๑๑,๒๗๕,๘๐๔**	**๑๑,๔๗๐,๐๑๓**	**๑๑,๔๘๗,๒๒๗**	**๑๑,๔๔๗,๔๐๕**
อัตราเพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	**๑.๑๒**	**-๐.๖๘**	**-๐.๓๓**	**-๐.๑๗**	**๑.๔๘**	**๑.๗๒**	**๐.๑๕**	**-๐.๓๕**

(๑.๒) จำนวนกลุ่มเกษตรกรและสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

	จำนวนกลุ่มเกษตรกร (แห่ง)				จำนวนสมาชิก (ราย)			
	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
กลุ่มเกษตรกรทำนา	๒,๑๒๒	๒,๐๖๒	๒,๐๐๐	๑,๙๕๙	๓๔๖,๑๖๕	๓๒๔,๗๔๘	๓๐๕,๙๓๑	๒๘๖,๙๔๔
กลุ่มเกษตรกรทำไร่	๕๘๘	๕๗๙	๕๖๔	๕๖๒	๘๐,๒๕๔	๗๕,๔๙๑	๗๑,๐๗๙	๗๐,๕๔๒
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๗๙๗	๗๘๙	๗๖๔	๘๒๔	๑๑๗,๐๑๔	๑๑๔,๓๔๗	๑๐๗,๘๑๙	๑๑๐,๒๐๖
กลุ่มเกษตรกรประมง	๓๙	๔๑	๓๙	๔๐	๓,๑๑๑	๓,๓๐๙	๓,๒๙๙	๓,๓๐๑
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๗๐๕	๖๙๗	๖๗๔	๖๖๙	๖๒,๔๕๙	๖๐,๗๒๕	๕๗,๘๕๕	๕๖,๕๖๔
กลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ	๔๕	๔๖	๔๗	๔๓	๓,๗๙๕	๓,๙๒๖	๓,๙๖๒	๓,๒๘๘
รวมทั้งประเทศ	**๔,๒๙๖**	**๔,๒๑๔**	**๔,๐๘๘**	**๔,๐๙๗**	**๖๑๒,๗๙๘**	**๕๘๒,๕๔๖**	**๕๔๙,๙๔๕**	**๕๓๐,๘๔๕**
อัตราเพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	**๐.๔๔**	**-๑.๙๑**	**-๒.๙๙**	**๐.๒๒**	**-๑.๔๓**	**-๔.๙๔**	**-๕.๖๐**	**-๓.๔๗**

(๑.๓) จำนวนธุรกิจสหกรณ์

หน่วย : บาท

ประเภทธุรกิจ	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐ (ณ ๒๕ ก.ย. ๖๐)
รับฝากเงิน	๖๒๓,๐๐๘.๔๘	๗๖๔,๕๔๖.๑๕	๙๔๕,๖๔๔.๔๓	๗๙๔,๒๖๓.๗๘
ให้เงินกู้	๑,๑๙๙,๙๘๐.๐๖	๑,๒๖๙,๓๑๑.๕๕	๑,๓๘๘,๒๙๖.๙๖	๑,๕๐๗,๑๐๘.๑๕
จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	๑๑๙,๓๒๐.๑๕	๘๕,๓๗๖.๒๖	๗๖,๗๘๗.๓๗	๗๖,๗๑๖.๕๔
รวบรวมผลผลิต	๘๕,๖๙๐.๐๙	๘๑,๑๑๑.๗๙	๗๐,๙๒๕.๘๒	๙๐,๘๓๘.๑๗
แปรรูปผลผลิต	๒๗,๙๓๐.๘๒	๒๓,๙๖๖.๘๓	๒๒,๐๐๑.๓๘	๒๓,๘๙๒.๒๙
ธุรกิจบริการ	๕,๗๒๘.๐๘	๕,๓๗๒.๑๘	๖,๗๙๘.๖๙	๕,๙๐๙.๐๗
รวม	๒,๐๖๑,๖๕๗.๖๘	๒,๒๒๙,๖๘๔.๗๕	๒,๕๑๐,๔๕๔.๖๕	๒,๔๙๘,๗๒๘.๐๐
อัตราเพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	**๑.๐๒**	**๘.๑๕**	**๑๒.๕๙**	**-๒๑.๗๑**

(๑.๔) ฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์และเกษตรกรทั่วไป ๙๙,๒๕๗ ราย พัฒนาบุคลากรสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจงานสหกรณ์ ๕,๘๖๕ ราย

(๒) **ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร** ๑๑,๒๙๒ แห่ง **อบรมให้ความรู้แก่สมาชิกสหกรณ์เกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบการทำธุรกรรมทางการเงินของตนเองกับสหกรณ์** ๑๔,๐๓๘ ราย บริหารจัดการทางการเงินการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ๒,๓๑๖ แห่ง อบรมผู้ที่เกี่ยวข้อง ๓,๓๔๙ ราย รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน โดยจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ๘๔,๓๘๗ แห่ง สมาชิก ๑,๔๔๗,๙๘๗ ราย เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ๓๗๓ แห่ง สมาชิก ๖,๙๕๒ ราย เข้าวางรูปแบบบัญชีและระบบการควบคุมภายใน ๓๘๕ แห่ง ให้คำแนะนำ ๓๘๕ แห่ง และแต่งตั้งคณะทำงานโครงการช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตข้าว ปี ๒๕๕๙/๖๐ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตข้าวที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาราคาข้าวตกต่ำ จัดสัมมนาด้านการแปรรูปให้เกษตรกร ๑๙๐ คน รวมทั้งพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านปศุสัตว์ ๑๔ กลุ่ม นอกจากนี้ ยังได้มีการพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้กระบวนการวิสาหกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินให้เกษตรกร ๕,๑๕๘ ราย

(๓) **แก้ไขปัญหาการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร** ผลักดันให้มีการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมาการบริหารจัดการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทันท่วงที คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงได้มีคำสั่งที่ ๒๖/๒๕๖๐ ให้มีคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรให้แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาให้สอดคล้องกับความเดือดร้อนของเกษตรกร ซึ่งคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พร้อมอนุมัติกรอบการดำเนินการฟื้นฟูองค์กรเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย วงเงิน ๘๐.๐๒ ล้านบาท

๑.๒ การแก้ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร

๑.๒.๑ แก้ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรรายย่อยผ่านระบบ ธ.ก.ส. ได้แก่ มาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผ่านระบบ ธ.ก.ส. ซึ่งประกอบด้วยโครงการปลดเปลื้องหนี้สินให้เกษตรกรรายย่อย โครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และลดภาระหนี้สินให้เกษตรกร และโครงการชำระดีมีคืนแก่เกษตรกรที่ไม่มีปัญหาการชำระหนี้ โดยมีรายละเอียดและผลการดำเนินงาน ดังนี้

โครงการ	กลุ่มเป้าหมาย	การดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
มาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย (คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙)	ผู้มีรายได้น้อยที่ร่วมโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ประมาณ ๒.๘๕ ล้านคน วงเงิน ๖,๕๔๐ ล้านบาท	ธ.ก.ส. โอนเงินเข้าบัญชีให้เกษตรกรที่ลงทะเบียนฯ ผู้ไม่มีรายได้หรือมีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อไปโอน ๓,๐๐๐ บาท ต่อคน ผู้มีรายได้สูงกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี โอน ๑,๕๐๐ บาทต่อคน	ได้มีการดำเนินการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย จำนวน ๔,๒๒๗๑๕๙ ราย เป็นเงิน ๙,๘๘๙.๐๕ ล้านบาท
มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผ่านระบบ ธ.ก.ส. (คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙)	ลดภาระหนี้สินให้แก่เกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ประมาณ ๒.๘๙๗ ล้านราย ประมาณการหนี้สินรวม ๓๓๔,๕๒๕ ล้านบาท	ประกอบด้วย ๓ โครงการ คือ ๑) โครงการปลดเปลื้องหนี้สินให้เกษตรกรรายย่อย (เกษตรกรเสียชีวิต พิการ ทุพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง วงเงินหนี้สิน ๔,๕๐๐ ล้านบาท) ๒) โครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และลดภาระหนี้สินให้เกษตรกร (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และเป็นลูกค้า ธ.ก.ส. ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ให้ลดดอกเบี้ยเหลือร้อยละ ๕๐-๘๐) ๓) โครงการชำระดีมีคืนแก่เกษตรกรที่ไม่มีปัญหาการชำระหนี้ (คืนดอกเบี้ยที่ลูกค้า ส่งชำระระหว่าง ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙-๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ในอัตราร้อยละ ๓๐ ของจำนวนดอกเบี้ยที่ชำระ)	๑) โครงการปลดเปลื้องหนี้สิน ให้เกษตรกรรายย่อย เกษตรกรได้รับการปลดเปลื้องหนี้สิน ๑,๔๙๐ ราย เป็นจำนวนเงิน ๘๓.๗๓ ล้านบาท ๒) โครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และลดภาระหนี้สินให้เกษตรกร เกษตรกรได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ๔๐,๐๘๑ ราย เป็นจำนวนเงิน ๓,๖๖๕.๒๘ ล้านบาท ๓) โครงการชำระดีมีคืนแก่เกษตรกรที่ไม่มีปัญหาการชำระหนี้เกษตรกรได้รับดอกเบี้ยคืนแล้ว ๑,๓๘๕,๐๘๗ ราย เป็นเงิน ๓,๑๗๙.๑๙ ล้านบาท

๑.๒.๒ ดำเนินโครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินเกษตรกร

(๑) **ชดเชยดอกเบี้ยให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรและสมาชิกกรณีประสบภัยธรรมชาติ** โดยจ่ายชดเชยดอกเบี้ยแทนสมาชิกให้แก่สถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมมาตรการช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ประสบภัยแล้ง ๕๔๖ แห่ง ๑๔๕,๑๑๕ ราย วงเงิน ๓๖๙ ล้านบาท

(๒) **จัดการหนี้ของเกษตรกร** โดยชำระหนี้แทนเกษตรกร ๒๗๒ ราย วงเงิน ๑๑๘.๒๕๓๓ ล้านบาท จ่ายเงินซื้อทรัพย์คืนให้กับเกษตรกร ๑ ราย วงเงิน ๒.๕ ล้านบาท รวมทั้งสนับสนุนการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จำนวน ๓๘๓ โครงการวงเงิน ๔๙.๕๘ ล้านบาท

(๓) **อนุมัติเงินกู้แก่เกษตรกรและผู้ยากจนจากกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรผู้ยากจน** จำนวน ๒,๐๙๑ ราย วงเงิน ๓๓๖.๐๕ ล้านบาท จำนวนที่ดินที่ช่วยไถ่ถอนหรือซื้อคืน ๘,๘๘๗-๐-๐๕.๕ ไร่

๑.๓ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร

๑.๓.๑ ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจาก ปี ๒๕๕๙ ซึ่งได้ส่งเสริมไปแล้ว ๖๐๐ แปลง และเป้าหมายแปลงใหม่ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๙๐๐ แปลง โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) การบริหารจัดการโดยแปลงใหญ่ ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๕๙๗ แปลง พื้นที่ ๑.๔๑ ล้านไร่ เกษตรกร ๙๖,๒๑๙ ราย แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๙๓๘ แปลง ๑๐ ประเภท ๗๔ ชนิดสินค้า พื้นที่ ๑.๙๗ ล้านไร่ เกษตรกร ๑๕๓,๘๘๗ ราย พัฒนาผู้จัดการแปลงเพิ่ม ๓๓๒ คน พัฒนาเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงแก่เกษตรกรในการจัดทำแผนธุรกิจ ๓๐๐ คน

(๒) การดำเนินงานในแปลง

(๒.๑) ถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิต จำนวน ๔๕,๖๗๔ ราย พัฒนาระบบการจัดเก็บแผนการผลิตรายครัวเรือน จำนวน ๘๕,๕๒๐ ราย เชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดและจัดทำแผนการตลาด จำนวน ๔๑๗ แปลง สมาชิกได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ๓๒,๓๕๕ ราย เกษตรอินทรีย์ ๕,๕๖๓ ราย กำหนดระบบการจัดการมาตรฐาน RSPO ๑,๓๕๕ ราย พัฒนาแหล่งน้ำในแปลง ๕ แปลง

(๒.๒) เตรียมการจัดทำข้อมูลพื้นฐานสมาชิกแปลงใหญ่ จัดสัมมนาชี้แจงโครงการ ๔ ครั้ง ๙๒๕ ราย ติดตามโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าข้าวสาร และอบรมการใช้งานระบบตรวจสอบสินค้าในโครงการยกระดับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเข้าสู่มาตรฐาน GAP ๕๐ คน

(๒.๓) อบรมเจ้าหน้าที่ภาครัฐ/เกษตรกรผู้นำ (๑๙ หลักสูตร) ๓,๗๐๒ ราย จัดทำแปลงต้นแบบ/แปลงสาธิตการใช้เครื่องจักรกล ๒,๖๕๑ ไร่ ผลิตเครื่องจักรกลการเกษตรและกระจายสู่พื้นที่แปลงใหญ่ ๑๓ จังหวัด ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช GAP ๕,๗๙๔ แปลง ตรวจร้านค้าปัจจัยการผลิต ๓๐,๑๓๔ ร้านค้า และเตือนภัยการผลิตพืชทุกสัปดาห์

(๒.๔) พัฒนาคุณภาพดิน จำนวน ๖๒,๗๕๐ ไร่

(๒.๕) ส่งเสริมการเลี้ยวสัตว์ ๑๑๑ แปลง และตรวจรับรองฟาร์มปศุสัตว์

(๒.๖) ให้บริการตรวจคัดกรองโรคในกุ้งทะเลให้เกษตรกร ๑,๑๔๘ ตัวอย่าง ให้บริการตรวจวิเคราะห์สารตกค้างในกุ้งทะเล ๕๖ ตัวอย่าง ผลิตและแจกหัวเชื้อจุลินทรีย์ ๙๕,๑๕๑ ซอง ๓๒,๗๑๕ ขวด อบรมให้ความรู้เรื่องการลดต้นทุนให้แก่สหกรณ์ผู้เลี้ยงกุ้งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจวบคีรีขันธ์ และตราด ๑๕๐ ราย และจัดพิธีเจรจาทำบันทึกข้อตกลง (MoU) ระหว่างสหกรณ์ผู้เลี้ยงกุ้งลุ่มน้ำท่าทอง จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี กับบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อซื้อขายผลิตภัณฑ์กุ้งทะเลแช่แข็ง

(๒.๗) อบรมด้านการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด การยกระดับมาตรฐานฟาร์ม การแปรรูป และการรวมกลุ่ม/จัดตั้งสหกรณ์ให้แก่เกษตรกรแล้ว ๘๑๒ ราย ผลิตปลาน้ำจืดพันธุ์ดี ๗๘๘,๐๐๐ ตัว จัดทำและแจกคู่มือการลดต้นทุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดให้แก่เกษตรกรแล้ว ๑,๐๐๐ เล่ม เข้าตรวจประเมินฟาร์มเพื่อยกระดับฟาร์มมาตรฐาน GAP แล้ว ๕๗๑ ฟาร์ม มีฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ๒๖๑ ฟาร์ม

(๒.๘) ฝึกอบรมหลักสูตรการผลิตไหมอุตสาหกรรม จำนวน ๓๑๙ ราย หลักสูตรการผลิตไหมหัตถกรรม จำนวน ๑,๗๖๙ ราย จัดตั้งธนาคารปัจจัยการผลิตเส้นไหม ๕ แห่ง สนับสนุนเส้นไหม จำนวน ๕๓๖ กิโลกรัม

(๓) การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม โดยอบรมครูบัญชี ๗๒๒ ราย เกษตรกรสามารถจัดทำบัญชีได้ ๒๑,๗๐๐ ราย

(๔) การพัฒนาด้านการตลาด โดยแนะนำและส่งเสริมการรวมกลุ่มโดยใช้วิธีการสหกรณ์เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มทำเกษตรแบบแปลงใหญ่แล้ว ๕๙๖ แปลง ประชุมเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายทำแผนธุรกิจและการจัดหาตลาดร่วมกันระหว่างภาครัฐ เกษตรกร สหกรณ์ และผู้ประกอบการแปลงที่ไม่ได้เป็นผู้จัดการแปลง ๕๙๘ แปลง ๒๒,๗๗๗ ราย รวมทั้งจัดประชุมเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายทำแผนธุรกิจ และการจัดหาตลาดร่วมกันระหว่างภาครัฐ เกษตรกร สหกรณ์ และผู้ประกอบการแปลงที่เป็นผู้จัดการแปลง ๒๓ แปลง ๑,๙๒๕ ราย

สนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ซึ่ง ธ.ก.ส. อนุมัติแล้ว ๖๐ แปลง วงเงิน ๒๙๖.๖๔ ล้านบาท

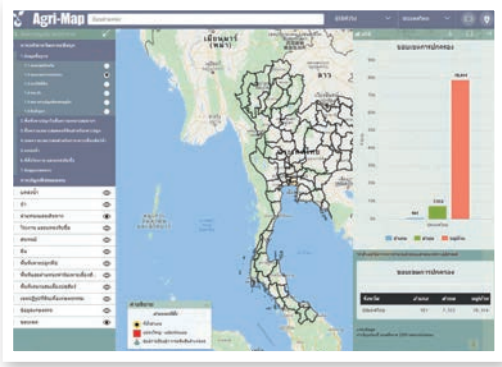
๑.๓.๒ ดำเนินโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน ๘๘๒ ศูนย์ เพื่อเป็นศูนย์กลางของเกษตรกรและชุมชน และมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านศูนย์ดังกล่าว โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และสร้างเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ของชุมชนให้มีความเชื่อมโยงการผลิตสินค้าเกษตร ปัจจัยการผลิตและการตลาด ซึ่งได้จัดทำฐานการเรียนรู้ด้านดิน เกี่ยวกับการสาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุง บำรุงดิน และการทำน้ำหมักชีวภาพ รวมทั้งให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่และส่งเสริมด้านปศุสัตว์ อบรมเกษตรกรผู้นำ ๑๒,๗๒๙ ราย จัดทำแปลงศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช ๙๑๖ ไร่ วิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนองค์ความรู้ของศูนย์ และพัฒนาฐานเรียนรู้ด้านการจัดทำบัญชี อบรมครูบัญชีประจำศูนย์ ๑,๗๗๐ ราย ในจำนวนนี้ให้บริการความรู้ จำนวน ๑๕๔,๖๑๑ ราย ให้ความรู้เรื่องการผลิตข้าวปลอดภัย ๑๕ ศูนย์

นอกจากนี้ ได้ประเมินศักยภาพเพื่อจัดลำดับชั้น ศพก. และวางแผนพัฒนา ศพก. ตามประเด็นการประเมิน ๔ ประเด็น คือ สภาพศูนย์เรียนรู้ฯ เกษตรกรต้นแบบ การบริหารจัดการและแนวทางการพัฒนาและการเชื่อมโยงเครือข่าย ซึ่งในการให้บริการ ศพก. ได้อบรม/ดูงานแล้ว ๗๗๔,๙๑๙ ราย บริการข้อมูลข่าวสาร/วิชาการแล้ว ๓๒,๗๖๙ ครั้ง บริการด้านการเกษตรต่าง ๆ แล้ว ๑๑๗,๔๐๑ ราย แก้ไขปัญหา/รับเรื่องร้องเรียนแล้ว ๔,๕๒๙ เรื่อง และจัดตั้งเครือข่าย ศพก. ๑๐,๕๓๓ ศูนย์

๑.๓.๓ ดำเนินโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน มีชุมชนเข้าร่วมโครงการ ๙,๑๐๑ ชุมชน เสนอโครงการ ๒๕,๗๖๐ โครงการ วงเงิน ๒๐,๐๕๕.๖๒ ล้านบาท โครงการที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการโครงการฯ ระดับอำเภอ และสำนักงบประมาณเห็นชอบ จำนวน ๒๕,๑๖๘ โครงการ วงเงิน ๑๙,๘๖๗.๒๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๖ ของวงเงินที่ชุมชนเสนอขอ ประกอบด้วย ค่าวัสดุและอุปกรณ์ ๙,๘๗๗.๒๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๗๒ ค่าจ้างแรงงาน ๙,๙๘๙.๙๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๒๘ และจำนวนสมาชิกกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณให้ดำเนินโครงการ ๑.๕๖ ล้านราย โดยเกษตรกรได้รับการสนับสนุนงบประมาณให้ดำเนินโครงการ เช่น ๑) การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ๒) การผลิตพืชและพันธุ์พืช ๓) การปศุสัตว์ และ ๔) การผลิตอาหาร การแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร จำนวน ๑.๕๖ ล้านราย และคาดว่าเกษตรกรจะได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าวอีก จำนวน ๗.๗๘ ล้านราย

๑.๓.๔ ดำเนินการตาม Agri-Map หรือแผนที่การเกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ดำเนินการภายใต้หลักการ ทันสมัย ถูกต้อง สะดวก และรวดเร็ว เป็นการบูรณาการข้อมูลพื้นฐานการเกษตรเชิงพื้นที่จากทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

พืชชนิดต่าง ๆ แผนที่ความเหมาะสมปัจจัยการผลิต พื้นที่ใน/นอกเขตชลประทาน แหล่งน้ำต่าง ๆ โดยจะมีแผนการตลาดและระบบการขนส่งเป็นรายจังหวัด และความต้องการของตลาดต่าง ๆ การดำเนินการแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ จัดทำคู่มือการใช้และแผนที่ Agri-Map ซึ่งได้ดำเนินการและเผยแพร่ผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด ๗๗ จังหวัด และศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปแล้วเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ ระยะที่ ๒ คือ Agri-Map Online เป็นการใช้งานผ่านระบบ Web Browser ซึ่งได้เปิดตัวไปแล้วเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และระยะที่ ๓ คือ Agri-Map Mobile เป็นการใช้งานผ่านระบบมือถือในระบบ Android เปิดตัวเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และระบบ ISO เริ่มให้บริการเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ โดยมีข้อมูลประกอบด้วยแหล่งรับซื้อ สหกรณ์การเกษตร ที่ตั้งโรงงาน แหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน ชนิดสินค้า ขอบเขตจังหวัด ขอบเขตการปกครอง การใช้ที่ดิน พื้นที่ป่า พื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ ครัวเรือนเกษตรกร รายได้-หนี้สิน และลักษณะการถือครองที่ดิน

ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) จะดูแลความถูกต้องและความทันสมัยของข้อมูล โดยข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยจะปรับปรุงเป็นรายไตรมาส ส่วนข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงไม่บ่อยจะปรับปรุงเป็นรายปี ประโยชน์ของการใช้ Agri-Map Mobile เช่น ดินมีความเหมาะสมกับพืชที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันหรือไม่ เป็นชุดดินชนิดไหน (S1 S2 S3 หรือ N) ถ้าไม่เหมาะสมจะสามารถปลูกพืชชนิดไหนทดแทนได้บ้าง เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วสามารถนำไปขายที่ไหนบ้าง ขณะนี้อยู่ระหว่างการพัฒนาเรื่องการใช้ที่ดิน (Land Use) โดยมีความพยายามที่จะปรับปรุงให้ทันสมัยทุกปี

๑.๓.๕ ดำเนินโครงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อสร้างระบบน้ำในไร่นาของสมาชิกสถาบันเกษตรกร เพื่อสร้างโอกาสในการทำเกษตรกรรมสร้างระบบการเกษตรแบบบริหารจัดการแหล่งน้ำในฟาร์มเพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ โดยมีเป้าหมายสนับสนุนเกษตรกร ๖,๐๐๐ ราย รายละ ๕๐,๐๐๐ บาท ขณะนี้ได้อนุมัติเงินกู้ให้สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรแล้ว ๓๙๘ แห่ง เกษตรกร ๖,๐๐๑ ราย วงเงิน ๒๗๖.๙๑ ล้านบาท แยกเป็นการขอรับการขุดสระ ๑,๘๖๙ ราย การเจาะบ่อบาดาล ๒,๘๖๑ ราย และการจัดหาอุปกรณ์ ๑,๒๔๔ ราย มีพื้นที่ได้รับประโยชน์รวม ๖๐,๐๑๐ ไร่

๑.๓.๖ ดำเนินโครงการช่วยชาวนาที่อยู่ในพื้นที่ไม่เหมาะสมให้เปลี่ยนไปทำอาชีพ ได้แก่ สนับสนุนให้เลี้ยงกระบือรายละ ๕ ตัว และปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวมาปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทนรายละ ๕ ไร่ สนับสนุนให้เลี้ยงโคเนื้อรายละ ๕ ตัว และปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวมาปลูกพืชอาหารสัตว์แทน รายละ ๕ ไร่ สนับสนุนให้เลี้ยงแพะรายละ ๓๒ ตัว

และปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสมมาปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทนรายละ ๕ ไร่ สนับสนุนให้ทำนาหญ้า โดยให้เกษตรกรลดพื้นที่ปลูกข้าวมาปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทนและจำหน่ายในเชิงการค้ารายละ ๕ ไร่ ขณะนี้ ธ.ก.ส. โอนเงินอุดหนุนให้แก่เกษตรกร ๑๒,๖๗๓ ราย รายละ ๒๐,๐๐๐ บาท วงเงิน ๒๕๓.๕๖ ล้านบาท ซึ่งลดพื้นที่ปลูกข้าวนาปีได้ ๖๓,๓๖๕ ไร่ สำหรับการสนับสนุนให้ทำเกษตรกรรมทางเลือกอื่น โดยจะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ (ปรับปรุงพื้นที่สร้างระบบน้ำและปัจจัยการผลิต) ค่าใช้จ่ายในระหว่างการปรับเปลี่ยนพื้นที่ ธ.ก.ส. จะสนับสนุนสินเชื่อวงเงิน ๑๐,๖๘๖ ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๕ ต่อปี ซึ่งรัฐจะจ่ายดอกเบี้ยให้ร้อยละ ๓ เกษตรกรจ่ายเองร้อยละ ๒ ขณะนี้ ธ.ก.ส. จ่ายเงินให้เกษตรกรแล้ว ๑๖,๑๘๘ ครัวเรือน พื้นที่ ๗๓,๒๓๖.๗๕ ไร่ วงเงิน ๓๙๑.๓๓ ล้านบาท

๑.๓.๗ เตรียมพร้อมเพื่อพัฒนาเกษตรไทยสู่เกษตรกร ๔.๐ โดยจัดตั้งสถาบันส่งเสริมสินค้าเกษตรนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาของประเทศไทยที่ติดกับดักการขายสินค้าเกษตรเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity) และราคาสินค้าเกษตรที่ตกต่ำเนื่องจากตลาดโลกมีการแข่งขันสูง โดยเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดตั้งสถาบันส่งเสริมสินค้าเกษตรนวัตกรรม (สกน.) เพื่อศึกษาแนวโน้มตลาดสินค้าเกษตรนวัตกรรม สนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจ เพื่อนำนวัตกรรมไปต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่า และส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์สินค้า โดยดำเนินงานภายใต้คณะกรรมการบริหารสถาบันส่งเสริมสินค้าเกษตรนวัตกรรม รวมทั้ง ผลักดันสินค้านวัตกรรมเกษตรแปรรูปขั้นสูงของไทยออกสู่ตลาดซึ่งจะส่งผลดีต่อเกษตรกรที่เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบต้นน้ำ โดยนำร่องสินค้าข้าวก่อนและขยายไปยังพืชเกษตรอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และยางพารา ในอนาคตต่อไป โดยตั้งเป้าหมายผลักดันสินค้าเกษตรนวัตกรรมออกสู่ตลาดต่างประเทศอย่างน้อย ๒๐ รายภายในระยะเวลา ๕ ปี

ทั้งนี้ แผนการขับเคลื่อนเร่งด่วนที่จะดำเนินการในปี ๒๕๖๐ เพื่อส่งเสริมสินค้านวัตกรรมข้าว ประกอบด้วย

(๑) การแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ (APi Connect) โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกรณีผู้ประกอบการต้องการความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น การจดทะเบียน IP การขึ้นทะเบียนองค์การอาหารและยา

(๒) การจัดประกวดผลิตภัณฑ์นวัตกรรมข้าวไทย (APi Contest) โดยผู้เข้าประกวดจะต้องนำเสนอนวัตกรรมสินค้าพร้อมแนวคิดแผนประกอบธุรกิจ (Business Plan) เพื่อชิงรางวัล และผู้เข้าประกวดทุกรายจะได้รับการอบรมสัมมนาการวางแผนและการประกอบธุรกิจจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

(๓) การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการสินค้าเกษตรนวัตกรรมสามารถนำสินค้าไปทดลองวางขายทุกช่องทางการจำหน่าย (APi Channel) ทั้งในตลาดชุมชน ตลาดค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade) และตลาดต่างประเทศ

(๔) การสร้างความรับรู้ของผู้บริโภค (APi Campaign) ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียได้แก่ Facebook Instagram และ Twitter

๑.๔ การสนับสนุนและพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๑.๔.๑ ดำเนินมาตรการเพื่อสนับสนุนและพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สนับสนุนเงินทุนต่อยอดแก่กองทุนหมู่บ้านฯ ที่ได้รับการประเมินศักยภาพในระดับดีมาก (A) หรือระดับดี (B) จำนวน ๕๙,๘๗๔ แห่ง ซึ่งกระทรวงการคลังโดยความร่วมมือกับธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้สนับสนุนวงเงินสินเชื่อรวม ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือธนาคารละ ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาการสนับสนุน ๒ ปี เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านฯ กู้ยืมเป็นเงินทุนต่อยอดสำหรับให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อการลงทุน การสร้างรายได้ การใช้จ่ายในยามจำเป็นฉุกเฉิน การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ ในอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๕ ต่อปี และมีระยะเวลาการกู้ยืมไม่เกิน ๕ ปี ทั้งนี้ วงเงินการกู้ยืมสำหรับกองทุนหมู่บ้านฯ แต่ละแห่งให้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของกองทุนหมู่บ้านฯ แต่ไม่เกินข้อกำหนดของสถาบันการเงิน โดยสรุปมีการสนับสนุนให้สินเชื่อแก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามโครงการฯ ไปแล้ว จำนวน ๘,๐๙๑ กองทุน เป็นเงิน ๑๑,๑๖๐ ล้านบาท

๑.๔.๒ การดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับหมู่บ้าน

ดำเนินการตามคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ โดยให้สินเชื่อกับกองทุนหมู่บ้านฯ ที่ผ่านการประเมินศักยภาพการดำเนินงานปี ๒๕๕๕ ในระดับดีมาก (A) และระดับดี (B) กองทุนละไม่เกิน ๑ ล้านบาท เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานให้กับกองทุนหมู่บ้านฯ ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ ขยายเวลาในการดำเนินมาตรการเพื่อเปิดโอกาสให้กองทุนหมู่บ้านฯ ซึ่งเคยได้รับการจัดชั้นเป็นกองทุนหมู่บ้านฯ ระดับปานกลาง (C) หรือระดับปรับปรุง (D) แต่มีการพัฒนาศักยภาพให้สามารถเข้าร่วมมาตรการได้ โดยไม่เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขคุณสมบัติของกองทุนหมู่บ้านฯ โดยสรุปมีกองทุนหมู่บ้านฯ ซึ่งได้รับการอนุมัติไปแล้ว จำนวน ๔๘,๖๔๘ กองทุน ในจำนวนนี้มีกองทุนหมู่บ้านฯ ซึ่งเคยได้รับการจัดขั้นเป็นระดับปานกลาง (C) และระดับปรับปรุง (D) แต่มีการพัฒนาศักยภาพและผ่านการประเมินศักยภาพใหม่จากสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) เป็นกองทุนหมู่บ้านฯ ระดับดี (B) หรือระดับดีมาก (A) เข้าร่วมการดำเนินงานตามมาตรการ และได้รับอนุมัติสินเชื่อตามมาตรการแล้วจำนวน ๑,๕๘๗ กองทุน รวมวงเงินที่เบิกจ่ายแล้วจำนวน ๔๔,๙๕๒.๗๔ ล้านบาท จากเป้าหมาย ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยมีผู้รับสินเชื่อโดยตรง จำนวน ๓,๐๒๓,๔๒๑ รายหรือครอบครัว (ครอบครัวละ ๑ ราย)

๑.๔.๓ ดำเนินโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ สนับสนุนเงินทุนให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จำนวน ๗๙,๕๕๖ กองทุน ผ่านสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กองทุนละไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ภายใต้วงเงิน รวม ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อใช้ในการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน เช่น ยุ้งฉางชุมชน โรงตากพืชผลทางการเกษตร โรงสีชุมชน โรงงานผลิตปุ๋ยประจำชุมชน การจัดทำแหล่งเก็บน้ำชุมชน และเครื่องจักรสำหรับแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งเพื่อดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่ชุมชนเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมศักยภาพในการประกอบอาชีพและความเป็นอยู่ในชุมชนให้ดีขึ้น โดยการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามโครงการนี้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

ทั้งนี้ ได้อนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการ จำนวน ๖๖,๓๓๗ กองทุน (ร้อยละ ๘๓.๓๘ จากเป้าหมาย ๗๙,๕๕๖ กองทุน) งบประมาณ ๓๓,๑๓๒ ล้านบาท (ร้อยละ ๙๔.๖๖ ของงบประมาณ ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท) รวมถึงโอนเงินให้กับกองทุนหมู่บ้านฯ แล้ว จำนวน ๖๕,๔๐๕ กองทุน งบประมาณ ๓๒,๖๕๕.๙๖ ล้านบาท (ร้อยละ ๙๓.๓ ของงบประมาณ ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท) มีการเบิกจ่ายเงินไปแล้ว จำนวน ๖๒,๖๑๒ กองทุน งบประมาณ ๓๑,๙๘๑ ล้านบาท (ร้อยละ ๙๗.๙๓)

๑.๔.๔ ดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ

ดำเนินงานตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการบริหารโครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยสนับสนุนเงินทุนกองทุนหมู่บ้านฯ กองทุนละไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท วงเงินรวม ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศตามแนวคิด “ประเทศไทย ๔.๐” ด้วยการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และแก้ปัญหาจำเป็นเร่งด่วน สนับสนุนการจ้างงาน และต่อยอดโครงการเดิม ตลอดจนเพื่อดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่ชุมชนเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมศักยภาพในการประกอบอาชีพ และความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น โดยได้อนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการให้กับกองทุนหมู่บ้านฯ ไปแล้ว ๓ ครั้ง รวมทั้งสิ้น ๕๕,๓๙๓ กองทุน (๕๗,๘๔๑ โครงการ) ในวงเงิน ๑๑,๐๗๗.๙๗ ล้านบาท (ร้อยละ ๗๔.๗๕) โดยขณะนี้ยังมีกองทุนหมู่บ้านฯ ที่อยู่ระหว่างเตรียมการเสนอโครงการเพื่อขอรับการอนุมัติสนับสนุนงบประมาณโครงการฯ อยู่อีกจำนวนหนึ่ง และคาดว่าจะมีกองทุนหมู่บ้านฯ เข้าร่วมโครงการฯ อีกจำนวนไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ กองทุน

๑.๕ การพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพระบบตลาด

๑.๕.๑ จัดตลาดเกษตรกรและสินค้าสำหรับเกษตรกร โดยพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร ให้มีกระบวนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และมีความรู้เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินธุรกิจในรูปแบบการจำหน่ายในระบบออนไลน์ การเพิ่มช่องทางการตลาด รวมทั้งสร้างเครือข่ายด้านการตลาดด้วยการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิตคุณภาพของเกษตรกรที่ส่งเสริมในรูปแบบแปลงใหญ่สู่ตลาดเกษตรกรและขยายสู่ตลาดในระดับสูงขึ้น เช่น ตลาดในกลุ่ม HORECA,Online Market เชื่อมโยงตลาดเกษตรกรในรูปแบบตลาดเกษตรกรสัญจรในตลาดเฉพาะ เช่น พื้นที่ห้างสรรพสินค้า หรืองานตลาดอื่นเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและแหล่งจำหน่ายอื่น ๆ โดยจำหน่ายสินค้าในตลาดเกษตรกร ๓๘ จังหวัด ๓,๓๐๕ ร้านค้า มูลค่าการจำหน่าย ๑๕.๑๘ ล้านบาท โครงการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพระดับพื้นที่ โดยจัดกิจกรรมการส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตร ณ พื้นที่สำนักงานองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ในพื้นที่ต่าง ๆ มีเกษตรกรเข้าร่วม ๔๖๖ ราย มูลค่าการจำหน่าย ๑๐.๐๙ ล้านบาท โครงการศูนย์บริการด้านการตลาดกล้วยไม้ โดยจัดงานตลาดกล้วยไม้คุณภาพเพื่อเกษตรกร ๘ ครั้ง เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้กับเกษตรกรและเป็นการขยายผลการจัดกิจกรรมตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพ มีเกษตรกรเข้าร่วม ๑๕๘ ราย มูลค่าการจำหน่าย ๗.๘๖ ล้านบาท พัฒนาตลาดหม่อนไหมและผลิตภัณฑ์ โดยจัดงานตรานกยูงพระราชทานสืบสานตำนานไหมไทยและโครงการส่งเสริมตลาดสินค้าสหกรณ์ออนไลน์ผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ผ่านเว็บไซต์ของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรหรือ “www.Co-opclick.com” ส่งผลให้ปริมาณการค้าสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น

๑.๕.๒ จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ตลาดข้อตกลงและความรู้ด้านอื่น ๆ ให้แก่กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการค้าสินค้าเกษตร รวม ๒ ครั้ง ณ จังหวัดเชียงใหม่และสมุทรสงคราม มีผู้เข้าร่วม ๑๑๐ คน

๑.๕.๓ ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อขยายช่องทางการจำหน่าย โดยจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าอินทรีย์ระดับภูมิภาค ๒ ครั้ง ณ จังหวัดน่านและนครปฐม มีเกษตรกรและผู้ประกอบการสินค้าอินทรีย์เข้าร่วม จำนวน ๒๒๘ ราย มูลค่าการจำหน่าย ๓.๖๔ ล้านบาท และจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าอินทรีย์ระดับประเทศ หรืองาน Organic & Natural Expo 2017 เมื่อวันที่ ๒๗-๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร โดยสำรวจและคัดเลือกพื้นที่จัดตั้งหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ (Organic Village) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรให้มีการผลิตสินค้าตามมาตรฐานและมีความรู้ด้านการตลาด จำนวน ๔ แห่ง

นอกจากนี้ จะเร่ง**ผลักดันให้เกษตรกรทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืน เชื่อโยงกับธุรกิจและสร้างมูลค่าเพิ่ม** ให้สอดคล้องความต้องการตลาด โดยจะยกระดับเกษตรกรสู่เกษตรกรยุคใหม่ (Smart Farmer) บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดันและส่งเสริม “เกษตรอินทรีย์”ให้มากขึ้น เช่น ริเริ่มจัดตั้งสหพันธ์เกษตรอินทรีย์อาเซียน (ASEAN Organic Federation) ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยจัดตั้งสถาบันส่งเสริมสินค้าเกษตรนวัตกรรม โครงการนาแปลงใหญ่ และการอบรมเกษตรกรเข้าสู่การเป็น Smart Farmer โดยผ่านสถาบันพัฒนาผู้ประกอบการการค้ายุคใหม่ (New Economy Academy: NEA) ของกระทรวงพาณิชย์

๑.๕.๔ การส่งเสริมการขยายตลาดสินค้าข้าวและผลิตภัณฑ์จากข้าว จัดงานจับคู่ธุรกิจสินค้าข้าวหอมมะลิผลิตภัณฑ์จากข้าว มีผู้นำเข้าจากต่างประเทศเข้าร่วม จำนวน ๒๘๐ ราย จาก ๒๙ ประเทศทั่วโลก มีผู้ประกอบการส่งออกของไทยเข้าร่วม จำนวน ๑๐๐ ราย มีมูลค่าสั่งซื้อทันที ๖๓๐ ล้านบาท และคาดการณ์สั่งซื้อภายใน ๑ ปี จำนวน ๓๑,๕๘๐ ล้านบาท

๑.๕.๕ ดำเนินโครงการตลาดชุมชนเพื่อธุรกิจท้องถิ่น (ตลาดต้องชม) โดยส่งเสริมและพัฒนาตลาดชุมชนที่มีอัตลักษณ์ สะท้อนวิถีชุมชน และมีเอกลักษณ์พาณิชย์ (มีการจำหน่ายสินค้าในราคาเป็นธรรม น้ำหนักเที่ยงตรง) และให้เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ SMEs นำสินค้าในพื้นที่มาจำหน่ายให้ประชาชนโดยตรง เพื่อกระตุ้นระบบเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy) เริ่มดำเนินการ ปี ๒๕๕๙ ปัจจุบันมี “ตลาดต้องชม” ๑๔๘ แห่ง โดยมีนักท่องเที่ยวสนใจมาเที่ยวชมและเลือกซื้อสินค้าและใช้บริการในตลาดเพิ่มขึ้น ช่วยให้ตลาดชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒๕๐ ล้านบาท และตลาดเฉพาะสินค้า (Magnet Market) โดยเชื่อมโยงผลผลิตจากแหล่งผลิตสู่ตลาดรองรับผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว เช่น ตลาดทุเรียน ปัจจุบันเปิดตลาดแล้ว ๖ แห่ง ณ กรุงเทพมหานคร จังหวัดเชียงใหม่ ภูเก็ต อุดรธานี สงขลา และสุราษฎร์ธานี มีมูลค่าจำหน่ายรวม ๑๗.๘๕ ล้านบาท

๑.๕.๖ ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรชุมชน (Farm Outlets) เพื่อเป็นแหล่งหรือศูนย์กลางให้เกษตรกรนำผลผลิตเกษตรกรและผลิตภัณฑ์ชุมชนมาจำหน่าย โดยจัดตั้งศูนย์ฯ Farm Outlet แห่งใหม่ ๗ แห่ง และพัฒนาเพิ่มศักยภาพศูนย์ฯ เดิม ปัจจุบันมีศูนย์ฯ รวมทั้งสิ้น ๔๒ แห่ง ใน ๒๓ จังหวัด มีมูลค่าการจำหน่ายสินค้ารวมทั้งสิ้น ๒๐๙.๒๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๙๒.๕๒ ล้านบาท (ปี ๒๕๕๙ มีมูลค่าการจำหน่าย ๙๒.๖๐ ล้านบาท) หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐๗.๙๐ และเชื่อมโยงศูนย์ฯ Farm Outlet นำสินค้ามาจำหน่ายในงานต่าง ๆ เช่น งาน “มหกรรมสินค้าเกษตร ต้อนรับเทศกาลตรุษจีน” งาน Fruit Festival ผสานพลังประชารัฐ งาน Local Economy 4.0 โดยมีมูลค่าการจำหน่ายรวม ๖.๖๒ ล้านบาท

๑.๕.๗ ส่งเสริมการซื้อขายในระบบตลาดข้อตกลง ผลักดันให้ซื้อขายในระบบตลาดข้อตกลง โดยใช้สัญญาข้อตกลงมาตรฐานของกรมการค้าภายในจำนวน ๓๘ สัญญา ๑๘ สินค้า เช่น มะเขือเทศ ส้มเขียวหวานปลอดภัยจากสารพิษ (พันธุ์สีทอง) ข้าวโพดหวาน มะม่วงน้ำดอกไม้ และสมุนไพร ปริมาณกว่า ๙,๘๖๕.๒๑ ตัน มูลค่ากว่า ๒๒๓.๙๘๖ ล้านบาท

๑.๕.๘ ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพ

(๑) **จัดตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพส่วนกลางและในระดับพื้นที่** โดยจัดตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพส่วนกลางและในระดับพื้นที่ของ อ.ต.ก. ที่กระจายตามภูมิภาคเพื่อส่งเสริมและสร้างช่องทางการตลาดให้เกษตรกรดำเนินงานแบบบูรณาการด้วยการจัดตลาดสินค้าเกษตรระดับพื้นที่ เพื่อเป็นเวทีให้เกษตรกรเรียนรู้วิถีการตลาด การสร้างเครือข่ายนวัตกรรมใหม่ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร พัฒนาเป็นองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่น และก่อให้เกิดตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพแบบถาวรและยั่งยืน จำนวน ๕๕ ครั้งเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒๐,๑๘๒ ครัวเรือน มูลค่าการจำหน่ายสินค้า ๒๖.๘๗ ล้านบาท

(๒) **จัดกิจกรรมส่งเสริมสินค้าเกษตรคุณภาพ ปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม** ดำเนินการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่สินค้าเกษตรคุณภาพและสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรของเมืองเกษตรสีเขียวจาก ๖ จังหวัด ให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยในปี ๒๕๖๐ จัดกิจกรรมในประเทศ จำนวน ๒ ครั้ง และจัดกิจกรรมในต่างประเทศ จำนวน ๗ ครั้ง

๑.๖ มาตรการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาภัยแล้งและเพิ่มขีดความสามารถภาคการเกษตร

๑.๖.๑ โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินและจำเป็นของเกษตรกรที่ประสบภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๖,๐๐๐ ล้านบาท โดยให้สินเชื่อไม่เกิน ๑๒,๐๐๐ บาทต่อราย เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน โดย ธ.ก.ส. ได้เบิกจ่ายเงินกู้ให้กับ SMEs ภาคการเกษตรแล้ว ๑๖๒,๕๗๔ ราย จำนวนเงิน ๑,๙๒๒ ล้านบาท (สิ้นสุดโครงการแล้วเมื่อ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙)

๑.๖.๒ โครงการสินเชื่อ ๑ ตำบล ๑ SME เกษตรเพื่อสร้างความยั่งยืนของภาคเกษตรไทย วงเงินสินเชื่อรวมทั้งสิ้น ๗๒,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร และกระตุ้นให้เกิดการจ้างงาน วงเงินกู้ไม่เกิน ๒๐ ล้านบาท ต่อราย โดย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ ธ.ก.ส. ได้เบิกจ่ายเงินกู้ให้กับ SMEs ภาคการเกษตรแล้ว ๕๓,๓๘๘ ราย จำนวนเงิน ๖๖,๘๓๔ ล้านบาท

๑.๖.๓ โครงการชุมชนปรับเปลี่ยนการผลิตสู้วิกฤติภัยแล้ง วงเงินสินเชื่อรวมทั้งสิ้น ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับเกษตรกรในพื้นที่ประสบวิกฤติภัยแล้งในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและพื้นที่ลุ่มแม่น้ำแม่กลองที่มีความสมัครใจและตั้งใจในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตอย่างแท้จริงและผ่านการคัดเลือกจากชุมชนใช้เป็นค่าเช่าที่ดิน ค่าปัจจัยการผลิต และค่าจ้างแรงงานให้กับเกษตรกร โดย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ ธ.ก.ส. ได้สนับสนุนสินเชื่อไปแล้ว ๔๓๑ ราย จำนวนเงิน ๓๖ ล้านบาท

๑.๖.๔ โครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลทางเกษตรและอุปกรณ์การตลาดเพื่อลดต้นทุนสมาชิก โดยมีการอบรมให้ความรู้หลักสูตร “การซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องจักรกลการเกษตรขนาดเล็ก” เพื่อช่วยลดรายจ่ายให้แก่เกษตรกร สมาชิก และประชาชนทั่วไปที่ประสบอุทกภัย มีเกษตรกรเข้าร่วมหลักสูตร จำนวน ๖,๑๑๙ คน และมีเครื่องจักรกลที่มาซ่อมแซม จำนวน ๒,๓๔๙ เครื่อง เช่น เครื่องตัดหญ้า เครื่องสูบน้ำ เครื่องปั๊มน้ำ เครื่องใช้ไฟฟ้า ได้รับการสนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตรให้แก่สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๔๕๕ รายการ โดยเป็นของสหกรณ์และกลุ่มเกษตร จำนวน ๓๖๖ รายการ เช่น รถเกี่ยวข้าว รถไถล้อยาง และรถแทรกเตอร์

๒. การดูแลรักษาเสถียรภาพราคาและลดภาระค่าครองชีพประชาชน

๒.๑ การดูแลราคาสินค้าและบริการให้มีราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

รัฐบาลได้ดำเนินการควบคุมราคาสินค้าและบริการ ๔๗ รายการ (สินค้า ๔๒ รายการ บริการ ๕ รายการ) ติดตามดูแล ๒๒๖ รายการ (สินค้า ๒๐๕ รายการ บริการ ๒๑ รายการ) และจัดสายออกตรวจทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ ๓ ครั้ง ทั้งกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เพื่อป้องปรามให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชนและป้องกันไม่ให้มีการฉวยโอกาสขึ้นราคาหรือแอบลักลอบขึ้นราคา การกำกับดูแลด้านราคาให้เป็นธรรมทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อให้มีปริมาณสินค้าเพียงพอและไม่ให้มีการฉวยโอกาสปรับราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่มีเหตุผลสมควร ซึ่งผลของการป้องปรามดังกล่าว ทำให้ระดับราคาขายปลีกโดยเฉลี่ยของสินค้าและบริการที่จำเป็นต่อการครองชีพในช่วงที่ผ่านมาอยู่ในระดับทรงตัวในช่วงร้อยละ ๐.๒-๑.๙ โดยปี ๒๕๕๘ ปรับลดราคาจำหน่ายลง ๒๑ สินค้า ๒๗๔ รายการ ร้อยละ ๒.๐๘-๓๙.๐๐ และปี ๒๕๕๙ ปรับลดลงจากเดิม ๑๕ สินค้า ๑๒๘ รายการ ร้อยละ ๑.๖๐-๒๕.๐๐ นอกจากนี้ ยังได้ติดตามตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับร้านค้า จำนวน ๑๑๘,๗๒๗ ราย พบการกระทำผิด จำนวน ๓๗๒ ราย เปรียบเทียบปรับ ๔๓๔,๔๐๐ บาท รวมทั้งกำกับดูแลชั่งตวงวัดและสินค้าหีบห่อเพื่อสร้างความเป็นธรรมในการซื้อขาย โดยตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัดให้มีความเที่ยงตรง ถูกต้อง รวมทั้งสิ้น ๔,๖๘๘,๓๗๓ เครื่อง/หีบห่อ พบผิด ๑๘,๓๗๖ เครื่อง/หีบห่อ ซึ่งได้ดำเนินการยึดบัตรและห้ามใช้ นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำแอปพลิเคชัน “ลายแทงของถูก” เพื่อแสดงข้อมูลเปรียบเทียบราคาสินค้าและการส่งเสริมการขายสินค้าในราคาประหยัดในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งข้อมูลร้านอาหาร “หนูณิชย์...พาชิม” เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า “ฉลาดซื้อ ประหยัดใช้”

นอกจากนี้ ยังได้มีการสำรวจค่าครองชีพของประชาชน ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่หลากหลายที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าอุปโภคและบริโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพ ซึ่งประมาณร้อยละ ๔๑ นอกจากนั้นจะเป็นค่าใช้จ่ายในสินค้าและบริการอื่น ๆ เช่น ค่าโดยสารสาธารณะ ค่าซื้อยานพาหนะ ค่าบริการโทรศัพท์มือถือ ประมาณร้อยละ ๒๔ ค่าเช่าบ้าน ค่าไฟฟ้า เครื่องใช้ในบ้าน ประมาณร้อยละ ๒๓ ค่าแพทย์ค่ายา ประมาณร้อยละ ๖ และค่าหนังสือ ค่าเล่าเรียน ค่าสันทนาการ ประมาณร้อยละ ๖ ในส่วนสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพไม่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น

๒.๒ การลดภาระค่าครองชีพของประชาชน

๒.๒.๑ ดูแลค่าครองชีพอย่างเข้มข้น รัฐบาลมีมาตรการออกมาหลายอย่างเพื่อส่งเสริมให้ผู้บริโภคฉลาดซื้อประหยัดใช้ เพิ่มทางเลือกที่ทั่วถึงหลากหลายให้ผู้บริโภคเข้าถึงสินค้าดีราคาถูกทั่วประเทศ

๒.๒.๒ จำหน่ายอาหารปรุงสำเร็จเพื่อคืนความสุขทุกจานให้ประชาชน (ถูก สะอาด ดีอร่อย) “หนูณิชย์...พาชิม” จำหน่ายอาหารจานเดียวในราคาไม่เกินจานชามละ ๒๕-๓๕ บาท ตั้งแต่วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑๒,๖๗๔ ร้าน สามารถลดค่าครองชีพให้แก่ประชาชนในการซื้ออาหารปรุงสำเร็จได้ประมาณ ๑๐.๘๓ ล้านบาท และลดภาระค่าครองชีพให้ประชาชนคิดเป็นมูลค่ากว่า ๖,๘๓๒.๒๖ ล้านบาท นอกจากนี้ ได้มีการสนับสนุนด้านวัตถุดิบราคาพิเศษโดยประสานห้างค้าส่ง/ค้าปลีก และร้านค้าส่ง/ค้าปลีกในพื้นที่ ๑๑ จังหวัด จำนวน ๓๑ ราย ซึ่งเป็นร้านค้าปลีกต้นแบบในการจำหน่ายวัตถุดิบในราคาพิเศษให้ร้านหนูณิชย์และอยู่ระหว่างพิจารณาเข้าร่วมโครงการหนูณิชย์พาชิมอีกหลายจังหวัด รวมทั้งปรับปรุงภาพลักษณ์และรูปแบบร้านหนูณิชย์ (Rebranding) เพื่อพัฒนาร้านหนูณิชย์สู่ยุค ๔.๐ โดยยกระดับร้านอาหารหนูณิชย์ให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการผู้บริโภคทุกกลุ่ม ผลักดันให้มีรถขายอาหารเคลื่อนที่ (Food Truck) พัฒนายกระดับคุณภาพเป็นร้าน “หนูณิชย์ติดดาว” จำนวน ๔๕๙ แห่ง ทั่วประเทศ

๒.๒.๓ ดำเนินโครงการธงฟ้าราคาประหยัด ลดค่าครองชีพประชาชน จำหน่ายสินค้าราคาประหยัด ต่ำกว่าท้องตลาดทั่วไปร้อยละ ๒๐-๔๐ ทั่วประเทศ สามารถลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชนกว่า ๔.๕๑ ล้านคน คิดเป็นมูลค่ากว่า ๒๙๔.๘๐ ล้านบาท จัดรวม ๑,๖๑๕ ครั้ง มีมูลค่าการจำหน่ายกว่า ๘๑๔.๐๗ ล้านบาท รวมทั้ง **จัดงานลดราคาจำหน่ายสินค้าในช่วงปีใหม่ "รวมใจ..ช่วยไทย..ลดปีใหม่"** ร่วมกับห้างสรรพสินค้าและร้านค้าปลีกค้าส่ง ลดราคาสินค้ามากกว่า ๑๐,๐๐๐ รายการ มูลค่าจำหน่ายประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท สามารถลดค่าครองชีพประชาชนได้ประมาณ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ **ได้ขอความร่วมมือภาคเอกชนลดราคาจำหน่ายสินค้าเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วม** โดยลดราคาจำหน่ายสินค้าวัสดุก่อสร้าง เครื่องใช้ไฟฟ้า และสินค้าที่จำเป็นอื่น ๆ ร้อยละ ๓๕-๕๐ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นระยะเวลาประมาณ ๓ เดือน ในพื้นที่ประสบอุทกภัยภาคใต้

๒.๒.๔ ดำเนินโครงการร้านค้าธงฟ้าประชารัฐ ร่วมกับห้างโมเดิร์นเทรดรายใหญ่จัดสินค้าราคาประหยัดสู่ร้านค้าชุมชน โดยจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไปในราคาที่ถูกกว่าท้องตลาดร้อยละ ๑๕-๒๐ ทำให้ช่วยลดค่าครองชีพได้อย่างถาวร จำนวน ๑๘ สินค้า ๔๘ รายการ เช่น บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ปลากระป๋อง เครื่องปรุงรส สบู่ ยาสระผม ผงซักฟอก ซึ่งเป็นสินค้าของผู้ประกอบการที่ร่วมโครงการ ได้แก่ บริษัท สหพัฒนพิบูล บริษัท ยูนิลิเวอร์ไทย เทรดดิ้ง บริษัท คอลเกต-ปาล์มโอลีฟ (ประเทศไทย) บริษัท พรอคเตอร์ แอนด์ แกมเบิล เทรดดิ้ง (ประเทศไทย) และบริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์

๒.๒.๕ ดำเนินโครงการอบรมตัวแทนร้านค้าธงฟ้าประชารัฐเพื่อชุมชน ร่วมกับสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติจัดอบรมตัวแทนร้านธงฟ้าจำนวน ๒๐๐ แห่ง เกี่ยวกับเรื่องการทำการตลาด การทำบัญชี รวมทั้งเรื่องการค้าออนไลน์ เพื่อนำร่องติดปีกตลาดและร้านธงฟ้าประชารัฐเพื่อชุมชนที่มีอยู่กว่า ๒๐,๐๐๐ แห่ง ให้ยกระดับสู่ ๔.๐ และขยายผลให้เกิดเครือข่ายและจำนวนร้านธงฟ้าประชารัฐเพิ่มเป็น ๘๐,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศในอนาคตเพื่อช่วยลดค่าครองชีพได้อย่างถาวร

๒.๒.๖ ขยายระยะเวลาดำเนินมาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชน ด้านการเดินทางเพื่อให้บริการแก่ประชาชน (รถเมล์ฟรีและรถไฟฟรี) ออกไปอีก ๕ เดือน ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ และหลังจากนั้นกระทรวงคมนาคมจะจัดสวัสดิการด้านการเดินทางโดยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของกระทรวงการคลังต่อไป

๓. การเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

รัฐบาลมีนโยบายที่จะเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้มีความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้ประกอบการ (SMEs) มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างรายได้และการจ้างงานที่สำคัญต่อเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ ทั้งนี้ รัฐบาลได้มีความมุ่งมั่นที่จะให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ Thailand 4.0 ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมเป็นการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น ดังนั้น ผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งเป็นกลไกสำคัญทางเศรษฐกิจจึงต้องได้รับการพัฒนาไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูงให้ได้ในระยะอันใกล้นี้ รัฐบาลจึงได้ดำเนินมาตรการส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ปรากฏผล ดังนี้

๓.๑ มาตรการทางการเงินเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

๓.๑.๑ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Policy Loan) รัฐบาลได้ดำเนินโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ วงเงิน ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบปัญหาสภาพคล่อง อีกทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMEs มีศักยภาพและมีสภาพคล่องในการปรับปรุงกิจการ รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ SMEs สามารถเติบโตได้ต่อไป โดยธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ให้สินเชื่อกับผู้ประกอบการ SMEs ในอัตราดอกเบี้ยปีที่ ๑-๓ ร้อยละ ๔ ต่อปี ส่วนปีที่ ๔-๕ เป็นไปตามที่ ธพว. กำหนดระยะเวลากู้ยืมไม่เกิน ๕ ปี และให้บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ค้ำประกันสินเชื่อ โดย ธพว. ได้มีการให้สินเชื่อแล้วจำนวน ๔,๕๒๗ ราย วงเงิน ๑๔,๐๓๕ ล้านบาท และ บสย. ค้ำประกันสินเชื่อแล้วจำนวน ๑๒,๖๗๔ ล้านบาท ให้กับผู้ประกอบการ SMEs จำนวน ๔,๓๗๘ ราย (สิ้นสุดโครงการแล้วเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙)

๓.๑.๒ มาตรการสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนรายย่อย (สินเชื่อ Nano-Finance) เป็นการเปิดโอกาสให้นิติบุคคลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดสามารถให้สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับบุคคลธรรมดาได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย และคิดอัตราดอกเบี้ย ค่าบริการและค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากลูกหนี้รวมกันแล้วไม่เกินร้อยละ ๓๖ ต่อปี ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนที่มีรายได้น้อยสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้มากขึ้น ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘-๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ได้มีการให้สินเชื่อแล้วจำนวน ๑๘๘,๐๓๔ ราย เป็นวงเงินรวม ๕,๗๒๐.๑๘ ล้านบาท (วงเงินเฉลี่ย ๓๐,๔๒๑ บาทต่อราย)

๓.๑.๓ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ดำเนินการโดยธนาคารออมสิน เป็นการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เข้าร่วมโครงการฯ และธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เข้าร่วมโครงการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการ SMEs ในอัตราร้อยละ ๔ เป็นเวลา ๗ ปี วงเงินรวมทั้งโครงการ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยได้อนุมัติสินเชื่อแล้วจำนวน ๒๕,๘๖๓ ล้านบาท ให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs จำนวน ๑,๘๘๑ ราย

๓.๑.๔ โครงการสินเชื่อ SMEs Transformation Loan (วงเงินสินเชื่อ ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท ดอกเบี้ยร้อยละ ๓ ระยะเวลา ๓ ปี) เป็นกลไกช่วยผู้ประกอบการที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินในรูปแบบปกติ โดยผู้ประกอบการที่ได้รับการสนับสนุนจะได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะการประกอบการควบคู่กันไปด้วย ทั้งนี้ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยได้อนุมัติสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs แล้ว ๓,๑๐๒ ราย จำนวนเงิน ๑๑,๑๘๙ ล้านบาท และ บสย. ได้อนุมัติสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs แล้ว ๒,๘๗๕ ราย จำนวนเงิน ๙,๗๘๗ ล้านบาท

๓.๑.๕ โครงการค้ำประกันสินเชื่อ SMEs ทวีทุน (Portfolio Guarantee Scheme: PGS) ได้ดำเนินโครงการค้ำประกันสินเชื่อ PGS ระยะที่ ๕ (ปรับปรุงใหม่) มีวงเงินค้ำประกัน ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาการค้ำประกัน ๗ ปี และกำหนดให้จ่ายค่าประกันชดเชยกรณีที่เป็นภาระค้ำประกันที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Guarantee: NPGs) ทั้งโครงการรวมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละ ๒๒.๕ ของวงเงินค้ำประกัน โดยผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดโครงการ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ บสย. ได้ค้ำประกันสินเชื่อครบวงเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ให้กับผู้ประกอบการ SMEs แล้ว จำนวน ๒๗,๐๙๐ ราย รวมทั้งดำเนิน **โครงการค้ำประกันสินเชื่อ SMEs ทวีทุน (PGS ระยะที่ ๖) ปรับปรุงใหม่** มีวงเงินค้ำประกันรวม ๘๑,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินค้ำประกันคงเหลือจากการดำเนินโครงการค้ำประกันสินเชื่อ SMEs ทวีทุน (PGS ระยะที่ ๖) เดิม โดยกำหนดวงเงินค้ำประกันต่อรายไม่เกิน ๔๐ ล้านบาท รวมทุกสถาบันการเงินสินเชื่อสูงสุดระยะเวลาค้ำประกันไม่เกิน

๑๐ ปี และค่าธรรมเนียมค้ำประกันร้อยละ ๑.๗๕ ต่อปี โดยรัฐบาลและสถาบันการเงินร่วมรับภาระค่าธรรมเนียมค้ำประกันแทนผู้ประกอบการ SMEs ในช่วง ๔ ปีแรก นอกจากนี้ รัฐบาลโดย บสย. ยังได้เพิ่มระดับการจ่ายค่าประกันชดเชยความเสียหายเพื่อเพิ่มความมั่นใจให้แก่สถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อให้แก่กลุ่มลูกค้า SMEs มากขึ้น โดยสถาบันการเงินจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ บสย. ได้ค้ำประกันสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs แล้ว ๒,๔๓๕ ราย จำนวน ๙,๑๑๐ ล้านบาท

๓.๑.๖ โครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการ Micro Entrepreneurs ดำเนินโครงการค้ำประกันสินเชื่อในลักษณะ Package Guarantee Scheme สำหรับผู้ประกอบการ Micro Entrepreneurs วงเงิน ๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ Micro Entrepreneurs ที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจชะลอตัวให้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากระบบสถาบันการเงิน รวมทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาการกู้ยืมเงินนอกระบบให้ลดลง ทั้งนี้ ณ วันสิ้นสุดโครงการคือเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ บสย. ได้อนุมัติค้ำประกันสินเชื่อเต็มวงเงิน ๕,๐๐๐ ล้านบาท ให้กับผู้ประกอบการดังกล่าวแล้ว จำนวน ๔๙,๙๕๐ ราย แต่ยังมีผู้ประกอบการอีกจำนวนมากที่ยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากระบบสถาบันการเงินได้ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการช่วยเหลือผู้ประกอบการดังกล่าว รัฐบาลจึงมีโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการ Micro Entrepreneurs ระยะที่ ๒ วงเงิน ๑๓,๕๐๐ ล้านบาท โดยกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมคือต้องเป็นผู้ประกอบการ Micro Entrepreneurs ที่มีทรัพย์สินถาวร (ไม่รวมที่ดิน) ไม่เกิน ๕ ล้านบาท โดย บสย. รับค้ำประกันต่อรายสูงสุดไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลาการค้ำประกัน ๑๐ ปี จ่ายค่าประกันชดเชยสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๒๐ รวมกับค่าธรรมเนียมที่ได้รับและรัฐบาลจ่ายค่าธรรมเนียมแทนผู้ประกอบการในปีแรก ซึ่งผู้ประกอบการสามารถรับคำขอค้ำประกันได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ทั้งนี้ บสย. ได้ค้ำประกันสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs แล้ว ๙๖,๖๒๖ ราย จำนวน ๘,๑๖๘ ล้านบาท

๓.๑.๗ โครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการใหม่และนวัตกรรม (Start up & Innovation) เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่รัฐให้การส่งเสริมเป็นพิเศษ ทั้งกลุ่มผู้ประกอบการใหม่ (Startup SMEs) กลุ่มผู้ประกอบการนวัตกรรมและเทคโนโลยี (Innovation & Technology SMEs) ที่มีศักยภาพให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินได้เพิ่มขึ้น และเพื่อเพิ่มผลิตภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ SMEs และเสริมสร้างความแข็งแกร่งของอุตสาหกรรมในประเทศ รวมทั้งเพื่อบูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายของภาครัฐและเอกชนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ในกลุ่มนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยมีวงเงินค้ำประกันโครงการรวม ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ประเภทบุคคลธรรมดาวงเงินค้ำประกันต่อรายไม่เกิน ๑ ล้านบาท ประเภทบุคคลธรรมดาไม่เกิน ๕ ล้านบาท กรณีผู้ประกอบการนวัตกรรมและเทคโนโลยีวงเงินไม่เกิน ๒๐ ล้านบาท ระยะเวลาการค้ำประกันโครงการไม่เกิน ๑๐ ปี ทั้งนี้ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ บสย. ได้ค้ำประกันสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs แล้ว ๘๙ ราย จำนวน ๒๐๑ ล้านบาท

๓.๑.๘ มาตรการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านการร่วมลงทุน (Venture Capital) เพื่อพัฒนาตลาดการลงทุนในประเทศไทย โดยได้รับความร่วมมือจากธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ในการจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุนแห่งละ ๒,๐๐๐ ล้านบาท รวม ๖,๐๐๐ ล้านบาท โดยมีผลการดำเนินงาน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ ดังนี้

(๑) ธนาคารออมสินอนุมัติหลักการร่วมลงทุน ๖ ราย วงเงิน ๑๖๕ ล้านบาท อนุมัติเบิกเงินลงทุน ๕ ราย วงเงิน ๑๑๕ ล้านบาท

(๒) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยอนุมัติหลักการร่วมลงทุน ๒๒ ราย วงเงิน ๓๙๕ ล้านบาท โดยมีกิจการที่ได้อนุมัติเบิกเงินร่วมลงทุนแล้วจำนวน ๔ กิจการ วงเงิน ๘๑ ล้านบาท

(๓) ธนาคารกรุงไทยฯ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ร่วมกันจัดตั้งกองทุนวงเงิน ๒,๓๐๐ ล้านบาท (ประกอบด้วยธนาคารกรุงไทยฯ ๒,๐๐๐ ล้านบาท ตลท. ๒๐๐ ล้านบาท และ สวทช. ๑๐๐ ล้านบาท) ได้จัดตั้งกองทรัสต์เรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณาร่วมลงทุน ประกอบด้วย ๑) กองทรัสต์เพื่อกิจการร่วมลงทุนสำหรับธุรกิจเอสเอ็มอีก้าวไกลไปด้วยกัน ๑ มูลค่าวงเงินลงทุน ๑,๑๓๕ ล้านบาท และ ๒) กองทรัสต์เพื่อกิจการร่วมลงทุนสำหรับธุรกิจเอสเอ็มอีก้าวไกลไปด้วยกัน ๒ มูลค่าวงเงินลงทุน ๑,๑๖๕ ล้านบาท ทั้งนี้ คาดว่าจะสามารถร่วมลงทุนได้ภายในไตรมาสที่ ๔ ของปี ๒๕๖๐

๓.๑.๙ มาตรการฟื้นฟูกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผ่านกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การดำเนินมาตรการฟื้นฟูกิจการ SMEs โดยอุดหนุนเข้ากองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ภายในกรอบวงเงิน ๒,๐๐๐ ล้านบาท ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่ง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้อนุมัติเงินอุดหนุนให้กับผู้ประกอบการ SMEs แล้ว ๑,๓๒๗ ราย จำนวน ๔๕๑ ล้านบาท

๓.๒ มาตรการด้านภาษีเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

๓.๒.๑ มาตรการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs เป็นเวลา ๒ รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกันสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ จนถึงรอบระยะเวลาบัญชีวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๐๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) กำหนดให้มีการจัดเก็บอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน ๕ ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและการให้บริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท สำหรับช่วงกำไรสุทธิส่วนที่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้จัดเก็บในอัตราร้อยละ ๑๐ ของกำไรสุทธิเป็นระยะเวลา ๒ รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ แต่ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

(๒) สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีหลังจากรอบระยะเวลาตามข้อ (๑) ให้จัดเก็บในอัตรา ดังต่อไปนี้ ๑) ร้อยละ ๑๕ ของกำไรสุทธิ สำหรับกำไรสุทธิเฉพาะส่วนที่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๒) ร้อยละ ๒๐ ของกำไรสุทธิ สำหรับกำไรสุทธิส่วนที่เกิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ซึ่งมาตรการดังกล่าวส่งผลให้ผู้ประกอบการ SMEs มีเงินลงทุนและสภาพคล่องในการประกอบกิจการมากขึ้น เกิดการจ้างงาน ขยายการลงทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และส่งผลต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจไทย

๓.๒.๒ มาตรการสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) โดยรัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ของประเทศใน ๔ ประเด็นหลัก คือ ๑) การส่งเสริมให้วิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เพิ่มมากขึ้น ๒) การสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ให้มีความพร้อมในการทำธุรกิจเชิงพาณิชย์ ๓) การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเป็นเจ้าของกิจการ (Entrepreneurship) และ ๔) การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและสนับสนุนวิสาหกิจดังกล่าว ได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นแห่งชาติ (National Startup Committee) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์หลัก (Grand Strategy) โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ของประเทศใน ๔ ประเด็นหลักดังกล่าวข้างต้น และจัดตั้งกองทุนเพื่อร่วมลงทุนกับวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนในด้านแหล่งเงินทุนให้กับวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) เป็นการเฉพาะ ซึ่งจะจัดตั้งกองทุนเพื่อร่วมลงทุนกับวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) มีวงเงินลงทุนเริ่มแรกประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านบาท เป็นแหล่งเงินทุนจากกองทุนรวมวายุภักษ์และธนาคารกรุงไทยฯ นอกจากนี้ ได้มีการดำเนินมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ (New Start-up) โดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ในอุตสาหกรรมเป้าหมายหลักที่มีศักยภาพขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่จดทะเบียนพาณิชย์ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ เป็นเวลา ๕ รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน ตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารและการเกษตร อุตสาหกรรมเพื่อประหยัดพลังงาน อุตสาหกรรมฐานเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมการแพทย์และสาธารณสุข อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ โดย ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ มีผู้ประกอบการเข้ามาจดทะเบียนและยื่นขอรับรองกิจการกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) แล้วจำนวน ๘๖ ราย และได้รับการรับรองจาก สวทช. แล้วจำนวน ๓๐ ราย

๓.๒.๓ มาตรการบัญชีเล่มเดียวและการยกเว้นและลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับ SMEs

(๑) **ดำเนินนโยบายในการรวมพลังสร้างความเข้มแข็ง SMEs ไทย ด้วยบัญชีชุดเดียว** โดยจัดทำโปรแกรมบัญชีอย่างง่ายเพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการ SMEs ที่ไม่มีพื้นฐานด้านบัญชี สามารถลงบัญชีได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องตามมาตรฐานบัญชีและกฎหมายภาษี โดยได้แจกแผ่นซีดีโปรแกรมบัญชีอย่างง่าย จำนวน ๒,๐๐๐ แผ่น ให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs และสามารถดาวน์โหลดได้ผ่านเว็บไซต์ของกรมสรรพากร www.rd.go.th ทั้งนี้ ได้มีการประกาศพระราชกำหนดการยกเว้นและสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๙๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

สาระสำคัญโดยสรุปของพระราชกำหนดฯ และพระราชกฤษฎีกาฯ	
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในหรือก่อนวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาท และจดแจ้งการจัดทำบัญชีและงบการเงินให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของกิจการ (บัญชีเล่มเดียว) ต่อกรมสรรพากร	ได้รับการยกเว้นจากการตรวจสอบภาษีอากรย้อนหลัง
กรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดอยู่ระหว่างถูกการตรวจสอบภาษีอากร เป็นผู้ออกใบกำกับภาษีปลอม หลีกเลี่ยงภาษีอากร หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินคดีก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙	บริษัทฯ ยังคงสามารถจดแจ้งการใช้บัญชีเล่มเดียวต่อกรมสรรพากรได้ โดยกรมสรรพากรจะดำเนินการเฉพาะกรณีนั้น ๆ ต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

สาระสำคัญโดยสรุปของพระราชกำหนดฯ และพระราชกฤษฎีกาฯ	
กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งมีทุนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน ๕ ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและการให้บริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน ๓๐ ล้านบาทในรอบระยะเวลาบัญชีปี ๒๕๕๘ และได้มีการจดแจ้งต่อกรมสรรพากรในการใช้บัญชีเล่มเดียว	จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นและลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ๒ รอบระยะเวลาบัญชี ดังนี้ - ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ ในรอบระยะเวลาบัญชีปี ๒๕๕๙ - ยกเว้นและลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ในรอบระยะเวลาบัญชีปี ๒๕๖๐ ดังนี้ ๑) สำหรับกำไรสุทธิส่วนที่ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และ ๒) ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล เหลือร้อยละ ๑๐ ของกำไรสุทธิ สำหรับกำไรสุทธิส่วนที่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

มีผู้ประกอบการ SMEs เข้ามาจดแจ้งในโครงการประมาณ ๔๖๕,๐๐๐ ราย ซึ่งคาดว่าหากผู้ประกอบการ SMEs จัดทำบัญชีเพียงชุดเดียวและยื่นรายได้สอดคล้องกับผลประกอบการจะสามารถสร้างความมั่นคงทางรายได้ให้กับภาครัฐ

(๒) **ใช้มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการจัดทำบัญชีของ SMEs** รัฐบาลเห็นชอบมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการจัดทำบัญชีของ SMEs สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙ แต่ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อช่วยลดภาระให้ผู้ประกอบการ SMEs ที่ไม่มีพื้นฐานด้านบัญชีให้สามารถลงบัญชีได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องตามมาตรฐานบัญชีและกฎหมายภาษี รวมทั้งยังมีส่วนในการสร้างโอกาส สร้างประสบการณ์และสร้างรายได้ให้แก่นักเรียนนักศึกษาไปพร้อมกัน ซึ่งเป็นการสนับสนุนนโยบายปฏิรูปการศึกษาตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ (Moderate Class More Knowledge)” ของรัฐบาล โดยให้ตราพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๐๗) พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายจ่ายในการจ้างนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ระหว่างศึกษาแผนกวิชาบัญชีที่ได้รับการรับรองจากสถาบันการศึกษาในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการได้สองเท่าของที่จ่ายจริงเป็นระยะเวลาสามรอบระยะเวลาบัญชี

๓.๒.๔ มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของ SMEs (มาตรการพี่ช่วยน้อง) และมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในชนบท เพื่อเสริมสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการ SMEs และมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในชนบทเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจและสังคมในโครงการที่ท้องถิ่นมีความต้องการ โดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ดังนี้

(๑) **มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของ SMEs (มาตรการพี่ช่วยน้อง)** บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่มีสินทรัพย์ถาวรเกิน ๒๐๐ ล้านบาท และการจ้างแรงงานเกิน ๒๐๐ คน (พี่) หักรายจ่าย ๒ เท่า แต่ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของกำไรสุทธิก่อนหักรายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะหรือเพื่อการสาธารณะประโยชน์ และรายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬาตามมาตรา ๖๕ ตรี (๓) สำหรับรายจ่ายที่ได้จ่ายเพื่อการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของ SMEs เช่น การถ่ายทอดความรู้ด้านการบริหาร การตลาด การบัญชี การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ลดต้นทุนการผลิตเพิ่มกำไร การส่งเสริมการตลาด ที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่มีสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท และการจ้างแรงงานไม่เกิน ๒๐๐ คน (น้อง) เป็นระยะเวลา ๓ รอบระยะเวลาบัญชี

(๒) **มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในชนบท** บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หักรายจ่าย ๒ เท่า แต่ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของกำไรสุทธิก่อนหักรายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะหรือเพื่อการสาธารณประโยชน์ และรายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬาตามมาตรา ๖๕ ตรี (๓) สำหรับรายจ่ายที่ได้จ่ายให้แก่โครงการในการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ทางพิเศษ หรือสัมปทาน โทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พลังงานทางเลือก ระบบบริหารจัดการน้ำหรือการชลประทาน ระบบป้องกันภัยธรรมชาติ ซึ่งรวมถึงระบบเตือนภัยและระบบจัดการ เพื่อลดความรุนแรงของภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นด้วย ระบบจัดการของเสีย พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวในชนบท เช่น อุทยานแห่งชาติ โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่อยู่ในการกำกับดูแลของส่วนราชการ หรือองค์การของรัฐ เป็นระยะเวลา ๓ รอบระยะเวลาบัญชี โดยต้องเป็นโครงการที่ท้องถิ่นมีความต้องการจะพัฒนาในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ มาตรการทั้งสองมาตรการให้เริ่มใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙ แต่ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด ซึ่งในปัจจุบันได้มีการออกพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ ๖๓๑ และ ๖๓๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๓.๒.๕ มาตรการเพื่อส่งเสริมให้บุคคลธรรมดาประกอบธุรกิจในรูปของนิติบุคคล เพื่อสนับสนุนให้มีผู้ประกอบการนิติบุคคลรายใหม่ในระบบภาษีเพิ่มขึ้น รวมถึงส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจแสดงผลประกอบการที่แท้จริง สร้างความโปร่งใส และเป็นฐานภาษีที่ยั่งยืนในระยะยาว โดยให้ตราพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๒๙) และ (ฉบับที่ ๖๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐

(๑) ยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ให้แก่บุคคลธรรมดาสำหรับการโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์และทรัพย์สินใด ๆ ที่บุคคลธรรมดาโอนให้แก่นิติบุคคลที่จดทะเบียนจัดตั้ง ตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ เพื่อใช้ทรัพย์สินนั้นเป็นทุนในการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคล

(๒) กำหนดให้นิติบุคคลที่จดทะเบียนจัดตั้ง ตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยมีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ไม่เกิน ๕ ล้านบาท และมีรายได้ไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท สามารถนำรายจ่ายอันเกิดจากการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคล รายจ่ายค่าทำบัญชีและค่าสอบบัญชีมาหักเป็นรายจ่ายได้ ๒ เท่า เป็นเวลา ๕ รอบระยะเวลาบัญชี

(๓) ปรับปรุงอัตราการหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาสำหรับเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๗) และ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ให้ลดลงเหลือร้อยละ ๖๐ สำหรับเงินได้ที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

(๔) ลดค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมสำหรับธุรกรรมการโอนอสังหาริมทรัพย์และธุรกรรมการโอนห้องชุดของผู้ถือหุ้นเพื่อชำระค่าหุ้นให้แก่นิติบุคคลที่จัดตั้งใหม่ตามมาตรการนี้ จากร้อยละ ๒ ของราคาประเมินทุนทรัพย์เหลือ ร้อยละ ๐.๐๑ โดยมีผลใช้บังคับถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

(๕) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกในการพิจารณาให้บุคคลธรรมดาสามารถโอนใบอนุญาตในการประกอบกิจการให้นิติบุคคลตั้งใหม่ได้ เช่น ใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันของกระทรวงสาธารณสุข ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของกระทรวงอุตสาหกรรม ใบอนุญาตประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงของกระทรวงพลังงาน

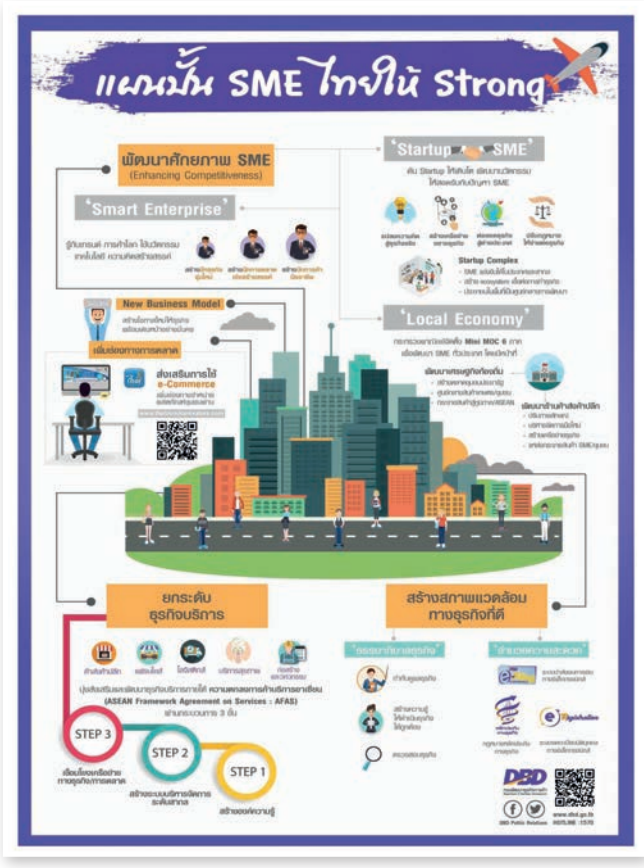
๓.๓ ศูนย์สนับสนุนและช่วยเหลือ SMEs (SME Support & Rescue Center)

ศูนย์ช่วยเหลือ SMEs ได้เปลี่ยนชื่อและโลโก้ของศูนย์ช่วยเหลือ SMEs เดิม เป็น “ศูนย์สนับสนุนและช่วยเหลือ SMEs (SME Support & Rescue Center)” เนื่องจากมีการจัดตั้งกองทุนพัฒนา SMEs ตามแนวประชารัฐขึ้น เพื่อสามารถให้บริการแก่ผู้ประกอบการได้ครบวงจรในลักษณะ One Stop Service และเชื่อมโยงการบริการของหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนา SMEs พร้อมทั้งรับเรื่องร้องเรียนและส่งต่อปัญหาของ SMEs (Rescue Center) ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางและภูมิภาคทั่วประเทศ โดยสถิติการให้บริการตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐ ได้ให้บริการช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่มีการยื่นคำขอรับความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาทางธุรกิจผ่านช่องทางต่าง ๆ จำนวน ๒๘,๗๗๑ ราย โดยขอรับความช่วยเหลือในด้านการเงิน ด้านการตลาด ด้านคดีความ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านมาตรฐาน และด้านอื่น ๆ รวม ๓๔,๔๖๒ เรื่อง

๓.๔ การส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ SMEs

เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจในประเทศให้บริหารจัดการธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยมุ่งส่งเสริมพัฒนาและเปลี่ยนแปลง (Transform) SMEs ซึ่งมีมากกว่าร้อยละ ๙๐ ของจำนวนกิจการทั้งหมดในประเทศให้เป็นเครื่องจักรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ (Local Economy) โดยมุ่งเน้นพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนนำไปสู่ SMEs และให้ SMEs นำนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตผลิตภัณฑ์และบริการมาใช้ รวมทั้งเป็นคู่ค้าหรือ Supply Chain ให้กับอุตสาหกรรมเป้าหมาย เนื่องจากในปัจจุบันผู้ประกอบการรายใหญ่จะพึ่งพานวัตกรรมจาก SMEs เป็นสำคัญ จึงมุ่งให้ความช่วยเหลือทั้งด้านการเงินและการให้ความรู้ ทักษะแก่ผู้ประกอบการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน ได้สนับสนุนและพัฒนา SMEs และวิสาหกิจชุมชนแล้ว จำนวน ๑๖,๐๘๔ กิจการ ๖๗,๙๗๓ คน ๘๔๖ กลุ่ม ๒๙ เครือข่าย มีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนามีมูลค่าเพิ่มขึ้น จำนวน ๔๐๒ ผลิตภัณฑ์ และก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ๑๕,๘๗๐ ล้านบาท โดยแบ่งกลุ่ม SMEs เป็น ๔ กลุ่ม คือ Startup, Spring Up, Step Up, และ Turn Around นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งศูนย์ปฏิรูปอุตสาหกรรมสู่อนาคต (Industry Transformation Center: ITC) เพื่อช่วยให้สถานประกอบการดำเนินการตามความต้องการด้านนวัตกรรม แลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์ไปสู่งานวิศวกรรมขั้นสูง จัดตั้งศูนย์ออกแบบและพัฒนผลิตภัณฑ์ (Thailand Industrial Design Center: Thai-IDC) ช่วยให้สถานประกอบการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงด้วยการยกระดับการออกแบบ จัดหลักสูตรอบรม SME Academy เพื่อส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

และการปฏิบัติตามมาตรฐาน และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs ขยายธุรกิจไปยังตลาดต่างประเทศ CLMV ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน เขตบริหารพิเศษฮ่องกง สาธารณรัฐเกาหลี และประเทศอื่น ๆ

๓.๕ การพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs สู่การเป็น Smart Enterprises ในทุกระดับ

สร้างสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneur Society) เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไทยไปสู่ “Innovation-Driven Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยี” ตามนโยบาย Thailand 4.0 เน้นการนำนวัตกรรมมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการ การพัฒนาผู้ประกอบการสู่ความเป็นมืออาชีพผ่านกระบวนการ ๓ ขั้นตอน คือ ๑) การปรับเปลี่ยนแนวคิด มุมมองเพื่อสร้างความแตกต่างและรูปแบบธุรกิจใหม่ (Business Model) เน้นการพัฒนา ๕ ด้าน ได้แก่ การตลาด การเงิน การบริหารธุรกิจ บุคลากร และนวัตกรรม ๒) การบ่มเพาะเชิงลึก เน้นการจัดทำแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจ โดยวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน คำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภค แนวโน้มทิศทางตลาด หรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และ ๓) การสร้างเสริมประสบการณ์จริงจากผู้ประกอบธุรกิจที่ประสบความสำเร็จเพื่อนำมาปรับใช้ ในขณะเดียวกันได้พัฒนาศักยภาพสมาคมการค้าให้มีการบริหารจัดการที่ดี มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการดำเนินงานของสมาคมการค้าอย่างเป็นระบบ สามารถเป็นตัวแทนที่เข้มแข็งให้กับกลุ่มผู้ประกอบธุรกิจ โดยในปีที่ผ่านมา ได้สร้างผู้ประกอบธุรกิจเชิงนวัตกรรมไปแล้ว ๑,๖๒๐ ราย และพัฒนาศักยภาพสมาคมการค้า รวม ๒๓๒ สมาคม

๓.๖ การส่งเสริม SMEs และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ

๓.๖.๑ ส่งเสริมธุรกิจและผู้ประกอบการท้องถิ่นและชุมชน โดยการพัฒนาสินค้าหรือบริการ และช่องทางการค้าที่สอดคล้องความต้องการตลาดมากขึ้น (มีของดี แล้วแข่งได้ มีที่ขาย ขายได้ และขายดี) รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกร ชุมชนและผู้ประกอบการท้องถิ่นพึ่งตนเองได้ และขยายสู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มมูลค่าสินค้าและยกระดับมาตรฐานสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product: OTOP) ไทยสู่สากล พร้อมทั้งได้ส่งเสริมด้านการตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายในรูปแบบ Online ผ่านโครงการ Smart Online SMEs (S.O.S) และใช้พื้นที่ภายในท่าอากาศยานเปิดร้าน OTOP Store และต่อยอดให้จัดจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า ในพื้นที่ Duty Free และส่งเสริมให้ส่งออกไปยังต่างประเทศ

๓.๖.๒ ดำเนินโครงการส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs Pro-active Program) ซึ่งเป็นโครงการที่ภาครัฐและภาคเอกชนร่วมมือกันในการผลักดันผู้ประกอบการ SMEs สู่ตลาดโลก โดยสนับสนุนผู้ประกอบการไปแล้วกว่า ๒,๖๐๐ ราย เข้าร่วมกิจกรรมงานแสดงสินค้าและเดินทางไปเจรจาธุรกิจในต่างประเทศกว่า ๔๒๗ งาน และผลักดันให้ไปขยายโอกาสการค้าในตลาดที่มีศักยภาพ เช่น ตลาดอาเซียน ตะวันออกกลาง และจีน ส่งผลให้เกิดมูลค่าการส่งออกรวมกว่า ๒๖๙ ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือประมาณ ๘,๖๐๐ ล้านบาท และได้ส่งเสริมแนวทางในการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจให้แก่กลุ่ม Startup โดยได้จัดเวทีกลางเชื่อมโยงระหว่าง Startup กับ SMEs ภายใต้งาน Smart Startup 2017: โอกาสสู่ธุรกิจยุคใหม่ โดยผู้ประกอบการ SMEs มากกว่า ๕,๐๐๐ ราย ได้เรียนรู้ เข้าถึงบริการจากธุรกิจ Startup ต่อยอดแนวคิดการทำธุรกิจยุคใหม่ สามารถลดต้นทุนในการดำเนินธุรกิจร้อยละ ๓๐-๔๐ และเพิ่มยอดขายมากกว่าร้อยละ ๔๐ ของกลุ่ม Startup จำนวน ๑๒๒ ธุรกิจ มีโอกาสในการขยายฐานลูกค้ามากกว่า ๑๕,๐๐๐ ราย เพิ่มยอดขายกว่า ๕๐ ล้านบาท ขยายการลงทุนร่วมกับนักลงทุนมากกว่า ๘๐ คู่เจรจา และสร้างเครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพการทำธุรกิจจากความต้องการของ SMEs สู่การพัฒนาโมเดลธุรกิจร่วมกับ Startup มากกว่า ๖๐ คู่

๓.๖.๓ การสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายธุรกิจ (MOC Biz Club) โดยรวมกลุ่มนักธุรกิจในสาขาต่าง ๆ เพื่อสร้างเครือข่ายการค้า การลงทุนให้เข้มแข็ง และขยายการค้าทั้งในและต่างประเทศ ปัจจุบันมีสมาชิก ๙,๖๓๐ ราย ครอบคลุม ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ สามารถสร้างมูลค่าทางการค้าระหว่างกันได้กว่า ๘๙๐ ล้านบาท ผ่านกิจกรรมการจำหน่ายสินค้า การออกบูธในงานแสดงสินค้า และการร่วมเจรจาทางธุรกิจ (Business Matching) โดยเฉพาะในงาน "Amnatcharoen ASEAN Trade Link 2017" ได้มีผลการจับคู่ธุรกิจเกิดมูลค่า ๑๗๖ ล้านบาท ซึ่งมีสมาชิกเครือข่าย MOC Biz Club เข้าร่วมกว่า ๘,๕๓๕ ราย พร้อมทั้งลงนาม MoU นำสินค้าไปแสดงในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ประเทศมาเลเซีย และสาธารณรัฐประชาชนจีน

๓.๗ แผนการส่งเสริม SMEs และ Startup

๓.๗.๑ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๒) เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs และการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยแผนดังกล่าวมีเป้าหมาย คือ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของ SMEs ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ภายในปี ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์	รายละเอียด
๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนา SMEs รายประเด็น	ส่งเสริมและพัฒนา SMEs เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ SMEs โดยแนวทางการดำเนินงาน ประกอบด้วย การพัฒนาวิสาหกิจให้มีทักษะ ความสามารถเพิ่มขึ้น และการพัฒนาระบบนิเวศที่ช่วยสนับสนุนการเติบโต และความเข้มแข็งของ SMEs เช่น ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน/ตลาด และการส่งออก
๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างขีดความสามารถของ SMEs เฉพาะกลุ่ม	ส่งเสริมและพัฒนา SMEs เฉพาะกลุ่ม ซึ่งมีความต้องการความช่วยเหลือที่แตกต่างกัน และจำเป็นต้องมีแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาเฉพาะสำหรับ SMEs ในแต่ละกลุ่ม
๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนากลไกเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา SMEs อย่างเป็นระบบ	พัฒนาระบบสนับสนุนที่จะช่วยให้การส่งเสริมและพัฒนา SMEs เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

๓.๗.๒ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นแห่งชาติได้ติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริม Startup ใน ๔ ด้าน ได้แก่

(๑) ด้านการสร้างความตระหนักและการรับรู้ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปมีความเข้าใจในเรื่อง Startup และสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่มีการดำเนินการภายใต้คณะกรรมการฯ โดยมีการจัดงาน Startup Thailand 2017 ในภูมิภาค ๔ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการจัดงานต่อเนื่องจากปีที่แล้ว และจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบออนไลน์ โดยเว็บไซต์ www.startupthailand.org ซึ่งเป็นศูนย์กลางรวบรวมและพบปะกันของผู้ที่เกี่ยวข้องใน Startup Ecosystem ช่องทาง Facebook Fan Page เพื่อประชาสัมพันธ์ความรู้และข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับ Startup ซึ่งมีผู้ติดตามมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน และรูปแบบออฟไลน์ เช่น นิตยสาร Startup Thailand และรายการโทรทัศน์ Startup Warrior

(๒) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน รัฐบาลได้มีการปรับปรุงกฎหมายธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น การปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การพิจารณายกร่างกฎหมาย Startup Act เพื่อส่งเสริมให้ Startup ในประเทศไทยมีสภาพแวดล้อม (Ecosystem) ที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต

(๓) ด้านการบ่มเพาะวิสาหกิจเริ่มต้น รัฐบาลได้มีการจัดกิจกรรมประกวดแนวคิดธุรกิจ (Pitching Challenge) ระดับบุคคลทั่วไปและระดับนักศึกษา เพื่อคัดเลือก Startup รุ่นใหม่ และยังมีการให้เงินสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการผ่านโครงการ Research Gap Fund และโครงการ Startup Voucher เพื่อเป็นเงินประเดิมในการดำเนินกิจการแก่ Startup

(๔) ด้านนโยบายและมาตรการภาครัฐ รัฐบาลได้มีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ Startup และกิจการเงินร่วมลงทุน รวมทั้งได้มีการพิจารณาให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพิ่มเติมแก่นักลงทุนใน Startup และการสนับสนุนแหล่งเงินทุนแก่ Startup ผ่านกองทุนเงินร่วมลงทุนของธนาคารออมสิน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการของ Startup และสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น

๓.๘ การใช้กลไกศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในการส่งเสริม SMEs

จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (University Business Incubator: UBI) จำนวน ๗๙ แห่งทั่วประเทศ ดำเนินการด้วยระบบเครือข่าย ๙ เครือข่าย ปี ๒๕๖๐ บ่มเพาะผู้ประกอบการในระดับ Startup Companies ทั้งหมด ๒๓๕ ราย เป็นผู้ประกอบการที่เกิดธุรกิจใหม่ ๑๖๓ ราย ดำเนินการต่อเนื่องจากโครงการ ๗๓ ราย และผู้ประกอบการได้จดทะเบียนนิติบุคคลแล้ว จำนวน ๑๐๐ ราย เกิดรายได้ในรอบ ๑ ปี จำนวน ๕๕๗ ล้านบาท เกิดการจ้างงาน ๖๐๐ คน เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจไม่น้อยกว่า ๑,๖๐๐ ล้านบาท และสนับสนุนให้หน่วย UBI ดำเนินโครงการพัฒนาและสร้างผู้ประกอบการโดยใช้ความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาเป็นฐาน (หลักสูตรการอบรมทักษะการประกอบอาชีพระยะสั้นเบื้องต้นเชิงสร้างสรรค์) ให้กับนักศึกษาและประชาชน ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๙๕ หลักสูตร จำนวนผู้เข้าอบรม ๓,๗๖๐ คน พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work-Integrated Learning) โดยจัดนักศึกษาสหกิจศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่เข้ารับการบ่มเพาะจากหน่วย UBI จำนวน ๑๕๐ คน นอกจากนั้น ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และผู้ประกอบการ OTOP โดยใช้ศักยภาพของหน่วย UBI ในการช่วยพัฒนาผู้ประกอบการ OTOP โดยการให้ความรู้ในการประกอบธุรกิจ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีศักยภาพในการส่งออกและแข่งขันกับต่างประเทศได้ โดยการจัดสร้างแบรนด์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานสากล และการสร้างเครือข่ายให้กับผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ด้วย ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการพัฒนา ๓ กลุ่มผลิตภัณฑ์ คือ กลุ่มอาหาร กลุ่มเครื่องสำอางและสมุนไพร และกลุ่มหัตถกรรม โดยจัดอบรมผู้ประกอบการ OTOP พร้อมทายาท จำนวน ๑,๐๐๐ ผลิตภัณฑ์

๓.๙ โครงการสร้างและส่งเสริม SMEs อัจฉริยะ

รัฐบาลได้พัฒนา SMEs เพื่อให้มีต้นแบบการจัดตั้งและประกอบการอุตสาหกรรมที่เป็น Best Practice และขยายผลให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถนำไปปรับปรุง พัฒนา สามารถดำเนินธุรกิจได้ด้วยตนเอง และเกิดการกระจายการบริการทุกประเภทให้เข้าถึงผู้ประกอบการ SMEs รายย่อยได้อย่างทั่วถึง จำนวน ๑๒๕ กิจการ งบประมาณ ๑๔.๐๒๕ ล้านบาท

๔. การส่งเสริมภาคการพาณิชย์ การค้า และขยายฐานการส่งออก

๔.๑ การส่งเสริมการพาณิชย์และการค้า

๔.๑.๑ ดำเนินโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product: OTOP) เพื่อสร้างรายได้ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านนวัตกรรม และส่งเสริมช่องทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยในปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ มีกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ทั้งสิ้น ๔๙,๕๘๕ กลุ่ม/ราย ๙๘,๔๓๖ ผลิตภัณฑ์ ในปี ๒๕๖๐ มียอดจำหน่ายทั้งสิ้น ๑๔๔,๐๒๙ ล้านบาท (ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐) ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและผลิตภัณฑ์ OTOP**

(๑.๑) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน ๒๓,๖๐๐ ราย/ผลิตภัณฑ์ ยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน ๑-๓ ดาว ทำให้สามารถขายผลิตภัณฑ์ได้จำนวน๗,๑๘๗ ราย และพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารรสไทยแท้หมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว จำนวน ๘ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๕ เมนู (จำนวน๔๐ เมนู) และพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ศิลปิน OTOP จำนวน ๕๐ ราย

(๑.๒) สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม จำนวน ๒,๐๒๔ คน อยู่ระหว่างการดำเนินการพัฒนาจำนวน ๑,๙๘๙ คน และยกระดับกระบวนการการผลิตผลิตภัณฑ์ผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม จำนวน ๖๐ รายวิสาหกิจ

(๑.๓) ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ จำนวน ๑๓๕ กิจการ สร้างแบรนด์สู่สากล จำนวน ๒๗๐ ผลิตภัณฑ์ และยกระดับหัตถกรรมจักสาน จำนวน ๓๐ กลุ่ม

(๑.๔) พัฒนาผู้ประกอบการผู้ผลิตสินค้า OTOP รุ่นใหม่ จำนวน ๔๒๕ ราย และเตรียมความพร้อมคนรุ่นใหม่สู่การเป็นผู้ประกอบการ OTOP จำนวน ๔๕๖ คน

(๑.๕) พัฒนาผู้ประกอบการผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ก้าวสู่สังคมดิจิทัล ให้สามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสร้างช่องทางการตลาดในสื่อออนไลน์ด้วยการจัดทำเรื่องราวภูมิปัญญา และสื่อประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย น่าสนใจ สร้างความแตกต่าง และอำนวยความสะดวกในการสื่อสารกับผู้บริโภคได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น และสร้างช่องทางการตลาด online ในลักษณะ e-Commerce ที่เชื่อมต่อกับเว็บไซต์ ที่มีชื่อเสียงที่อยู่ตลาดในปัจจุบัน จำนวน ๔๔๕ ราย

(๑.๖) พัฒนาและรวมกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ OTOP ที่ชัดเจน และส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการพัฒนา Cluster OTOP จำนวน ๓๐ รายวิสาหกิจ

(๑.๗) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน ๒,๗๖๒ ฉบับ และตรวจติดตามเพื่อรักษาคุณภาพ ๙๙๕ ผลิตภัณฑ์

(๒) **ส่งเสริมช่องทางการตลาด** ตั้งแต่ระดับจังหวัด ภูมิภาค ระดับประเทศ และต่างประเทศ รวมถึงเน้นการเพิ่มช่องทางการตลาดใหม่ เช่น งาน OTOP City 2017 งาน OTOP Midyear 2017 งาน OTOP TO THE TOWN งาน OTOP TO AEC โครงการ OTOP ภูมิภาค จัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP สานสัมพันธ์สองแผ่นดิน โครงการศิลปาชีพประทีปไทย OTOP ก้าวไกลด้วยพระบารมี เทศกาลสินค้า OTOP ไทยในงาน Lancang-Mekong Sub Regional Commodity Exposition (LMCE) สาธารณรัฐประชาชนจีน ตลาดนัดชุมชน ไทยช่วยไทย คนไทยยิ้มได้ ร้านค้าประชารัฐสุขใจตลาดคลองผดุงกรุงเกษม และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP บนเครื่องบิน รวมทั้งการสร้างนักการตลาด OTOP (OTOP Trader) ระดับจังหวัด ๗๖ แห่ง มียอดจำหน่าย ๕๙ ล้านบาท และการนำ OTOP เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว

นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาเพิ่มมูลค่าสินค้าและยกระดับมาตรฐานสินค้า OTOP ไทยสู่สากล โดยพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการ OTOP โดยเฉพาะการส่งเสริมด้านการตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายในรูปแบบ Online มากขึ้น เช่น e-Market Place, Shop Channel (TV Direct) รวมทั้ง

กระทรวงพาณิชย์ได้มีการประสานขอความอนุเคราะห์การใช้พื้นที่ภายในท่าอากาศยานเปิดร้าน OTOP STORE เช่น ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ อยู่ระหว่างขอความอนุเคราะห์การขยายสัญญาออกไปอีก ๓ ปี (ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๒) ท่าอากาศยานภูเก็ต อยู่ระหว่างดำเนินการทำสัญญาเพื่อจัดตั้งร้าน OTOP และร้านศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ ส่วนท่าอากาศยานดอนเมืองและเชียงใหม่อยู่ระหว่างเสนอคณะกรรมการบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และท่าอากาศยานอู่ตะเภาอยู่ระหว่างดำเนินการขอความอนุเคราะห์จากกองทัพเรือ นอกจากนี้ ได้ร่วมมือกับบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) คัดเลือกผลิตภัณฑ์กลุ่มของใช้ของตกแต่ง เพื่อจำหน่ายในร้าน THAI Shop ๖ แห่ง ได้แก่ การบินไทยสำนักงานหลานหลวง สีลม สุวรรณภูมิ หลักสี่ และเชียงใหม่ โดยทั้งหมดจะคัดเลือกสินค้า OTOP คุณภาพ ๓-๕ ดาว จากทั่วประเทศ เพื่อคัดสรรให้เหลือ ๓๐๘ รายการ หรือจังหวัดละ๔ รายการ เป็น**สุดยอด OTOP ๗๗ จังหวัด หรือ Best OTOP 77 Experience** ที่มีการนำเอกลักษณ์เฉพาะตัวและประสบการณ์แต่ละชุมชนมาช่วยเสริมเสน่ห์ สร้างคุณค่า และความประทับใจให้แก่ผลิตภัณฑ์ รวมทั้งต่อยอดสินค้าให้สามารถจัดจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า ในพื้นที่ปลอดภาษี (Duty Free) และส่งเสริมให้ส่งออกไปยังต่างประเทศต่อไป

๔.๑.๒ สร้างโอกาสในการค้าขายโดยจัดให้มีตลาดในรูปแบบต่าง ๆ โดยสนับสนุนให้เกิดการจัดตั้งตลาดชุมชน ตลาดประจำตำบล ตลาดประจำอำเภอ ตลาดกลางระดับจังหวัดกระจายไปยังจังหวัดใหญ่ ๆ ทั่วประเทศให้มีความเชื่อมโยงกันในชุมชนให้เกิดการรวมกลุ่มเกิดความร่วมมือในระดับชุมชนก่อน เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ในท้องถิ่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว และยังช่วยให้ประชาชนในพื้นที่มีช่องทางการนำสินค้าของชุมชนมาขายให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งมีผลดำเนินการ ดังนี้

(๑) **ตลาดคลองผดุงกรุงเกษม** เป็นตลาดนัดสินค้าเกษตรและสินค้าชุมชน ริมคลองผดุงกรุงเกษม ข้างทำเนียบรัฐบาลเพื่อสร้างโอกาสให้เกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อยได้มีแหล่งจำหน่ายสินค้า เพื่อสร้างรายได้และพัฒนาสินค้าด้วยการนำสินค้าจากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภคโดยตรง ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน โดยคณะกรรมการดำเนินโครงการตลาดคลองผดุงกรุงเกษมได้มอบให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าที่ส่วนราชการได้เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาในแต่ละเดือน ทั้งนี้ ในห้วงระยะเวลาตั้งแต่กันยายน ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการไปแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๑๓ ตลาด เช่น ตลาดเกษตรดิจิทัล คลองผดุงสุขใจ คมนาคม เชื่อมไทย เชื่อมโลก OTOP Wisdom to the World โอทอป ภูมิปัญญาไทย ก้าวไกลสู่สากล และThailand’s Best Local Product สุดยอดสินค้าหลากหลายทั่วไทยหาได้ที่เดียว คลังพัฒนาชาติ ตลาดคลองผดุงสร้างชีวิต เสริมสร้างเศรษฐกิจมั่นคง ตลาดนัดวิถีวิทย์ ๒๕๖๐ เมืองสุขภาพดี วิถีไทย วิถีไทยชายแดนใต้ กินดี อยู่ได้ เข้าใจกัน มิติใหม่ ชายแดนใต้ ก้าวไกลสู่ความเป็นสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตลาดของดี SMEs เกษตรไทย และรวมสุดยอดสินค้าดี เอสเอ็มอี ทั่วถิ่นไทย โดยมีผู้เข้าชมงานรวม ๑,๒๒๖,๒๗๐ คน และยอดจำหน่าย ๕๙๖,๐๙๑,๐๖๘ บาท

(๒) **ร้านค้าและตลาดประชารัฐ** ดำเนินการ “โครงการตลาดประชารัฐเพื่อชุมชน” เพื่อสนับสนุนด้านการตลาดให้แก่กองทุนหมู่บ้าน เป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และกระตุ้นการจับจ่ายใช้สอยในท้องถิ่น โดยเป็นลักษณะของการจัดตลาดแบบเคลื่อนที่เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนสินค้าของแต่ละชุมชน เชื่อมโยงตลาดชุมชนในแต่ละพื้นที่ให้สามารถเข้าถึงกันได้หมด การดำเนินกิจกรรมร้านค้าประชารัฐและตลาดประชารัฐดังกล่าว จะทำให้เศรษฐกิจฐานรากมีเงินหมุนเวียนเพิ่มขึ้นกว่า ๑๒๕,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี สร้างงานให้ประชาชนในชุมชนกว่า ๒๖๐,๐๐๐ อัตรา รวมทั้งเป็นการสร้างกลไกรัฐในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างตรงจุด โปร่งใและวัดผลได้จริง ซึ่งทำให้เกิดการสร้างบรรทัดฐาทางสังคมมั่นคง พื้นฐานทางเศรษฐกิจที่มั่งคั่งและรากฐานของระบบประชาธิปไตยที่ยั่งยืนอย่างแท้จริงต่อไป ซึ่งเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ ได้มีหลายชุมชนสามารถจัดตั้งตลาดประชารัฐและร้านค้าประชารัฐได้สำเร็จ โดยมีร้านค้าชุมชนที่จัดตั้งแล้วจำนวน ๑๙,๒๗๐ แห่ง และตลาดชุมชนที่จัดตั้งแล้วจำนวน ๑,๓๕๙ แห่ง

๔.๑.๓ ส่งเสริมสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้า สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน และสร้างชื่อเสียงให้แก่พื้นที่ผลิตสินค้า นอกจากนี้ ได้ส่งเสริมการตลาด รวมทั้งเผยแพร่ให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ โดยดำเนินการ ดังนี้

(๑) **เร่งตรวจสอบคำขอขึ้นทะเบียนสินค้า GI ไทย ในช่วงเดือนกันยายน ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นอีก ๑๓ รายการ ๑๑ จังหวัด ได้แก่** ส้มโอปูโกยะรัง จังหวัดปัตตานี พริกบางช้าง จังหวัดสมุทรสงคราม สับปะรดตราดสีทอง จังหวัดตราด เนื้อโคขุนโพนยางคำ จังหวัดสกลนคร ปลากุเลาเค็มตากใบและลองกองตันหยงมัส จังหวัดนราธิวาส ลำไยอบแห้งลำพูน และลำไยเบี้ยวเขียวลำพูน จังหวัดลำพูน สับปะรดบ้านคา จังหวัดราชบุรี ทุเรียนปราจีน จังหวัดปราจีนบุรี ผ้าหมักโคลนหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร กาแฟเทพเสด็จ จังหวัดเชียงใหม่ และส้มโอหอมควนลัง จังหวัดสงขลา ส่งผลให้ปัจจุบันขึ้นทะเบียนแล้ว ๘๐ รายการ ๕๕ จังหวัด

(๒) **ส่งเสริมการขึ้นทะเบียน GI ในจังหวัดที่ยังไม่มีสินค้า โดยลงพื้นที่ใน ๘ จังหวัด** ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดสระแก้ว สิงห์บุรี สมุทรสาคร กาญจนบุรี สตูล ระนอง และกระบี่ และมีจังหวัดยื่นคำขอแล้ว ๓ จังหวัด ๔ สินค้า ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (ส้มบางมดและลิ้นจี่บางขุนเทียน) จังหวัดสมุทรสาคร (มะพร้าวน้ำหอมบ้านแพ้ว) และจังหวัดกาญจนบุรี (นิลเมืองกาญจน์)

(๓) **ส่งเสริมการขึ้นทะเบียน GI ไทยในต่างประเทศ ๑ สินค้า** ได้แก่ ข้าวสังข์หยดพัทลุง (สหภาพยุโรป) และอยู่ระหว่างจัดทำคำยื่นขอรับความคุ้มครอง GI ไทยในอาเซียน ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นอีก ๒ ประเทศ ๓ รายการ ได้แก่ มะขามหวานเพชรบูรณ์และลำไยอบแห้งเนื้อสีทอง (สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) และกาแฟดอยตุง (ราชอาณาจักรกัมพูชา) รวมทั้งได้ผลักดันให้มีการขึ้นทะเบียน GI ในต่างประเทศ เพิ่มอีก ๔ สินค้า ได้แก่ ผ้าไหมยกดอกลำพูน (สาธารณรัฐอินเดีย) และข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ มะขามหวานเพชรบูรณ์ และส้มโอทับทิมสยาม ปากพนัง (สาธารณรัฐประชาชนจีน)

(๔) **ส่งเสริมการรับรองมาตรฐานสินค้า GI ในระดับสากล** เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ซื้อทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งทำให้ราคาเพิ่มสูงขึ้น ในสินค้า GI ๒๐ รายการ เช่น เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และกาแฟดงมะไฟ จังหวัดนครราชสีมา และร่วมมือกับสหภาพยุโรปและองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations : FAO) ผลักดันให้เกิดระบบควบคุมและรักษาคุณภาพสินค้า GI ไทย ๒ สินค้า ได้แก่ เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน และน้ำหมากเม่าสกลนคร

นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการตลาดและเผยแพร่สินค้า GI ของคนไทย โดยดำเนินการ ดังนี้ ๑) ยกระดับสินค้าและสร้างโอกาสทางการตลาดให้แก่วิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการท้องถิ่น โดยจัดงานแสดงสินค้า GI ในห้างสรรพสินค้าชั้นนำและเข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้าที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ เช่น งาน GI Market 2017 งาน IP Fair 2017 งาน THAIFAX 2017 งาน OTOP Midyear 2017 และงาน Local Economy 4.0 สามารถสร้างรายได้กว่า ๑๕๗ ล้านบาท และมีมูลค่าการสั่งซื้อสินค้าจากการเจรจาธุรกิจกว่า ๒๗ ล้านบาท ๒) ร่วมมือกับห้างสรรพสินค้าชั้นนำจัดมุมจำหน่ายสินค้า (GI Corner) ณ เซ็นทรัลฟู้ดฮอลล์ และท็อปส์มาร์เก็ต ทั่วประเทศ รวม ๕๓ แห่ง เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลพบุรี จันทบุรี ชลบุรี (พัทยา) ภูเก็ต และสงขลา (หาดใหญ่) เพื่อให้ชุมชนหรือเกษตรกรรายย่อยเติบโตและสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีช่องทางในการนำสินค้าเข้าสู่ตลาดได้อย่างกว้างขวาง ๓) ขยายช่องทางการตลาดสู่ตลาดออนไลน์ โดยเชื่อมเว็บไซต์ www.thaiipmart.com กับเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.thaicommercestore.com) และกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (www.thaitrade.com) จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนสร้างรายได้ให้กับชุมชนอย่างทั่วถึงและเข้าถึงผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง และ ๔) จัดทำฐานข้อมูลสินค้า GI ที่ขึ้นทะเบียนแล้วทั่วประเทศ รวม ๗๑ สินค้า ใน ๕๑ จังหวัด มีมูลค่าการตลาดกว่า ๓,๙๙๐ ล้านบาท เพื่อการตลาดและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวสินค้า GI ตลอดจนประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เรื่อง GI ผ่านสื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง

๔.๑.๔ เร่งพัฒนาการค้าภาคบริการ (Trade in Services) โดยพัฒนาธุรกิจบริการที่อยู่ภายใต้กรอบความตกลงด้านบริการอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) เช่น ธุรกิจด้านค้าส่งค้าปลีก ธุรกิจแฟรนไชส์ ธุรกิจให้บริการโลจิสติกส์ ธุรกิจบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ร้านอาหาร ภัตตาคาร และบริการสถานที่พัก) ธุรกิจบริการเกี่ยวกับสุขภาพ (สปา นวดเพื่อสุขภาพ ดูแลผู้สูงอายุ) ธุรกิจบริการเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ (ธุรกิจบริหารทรัพย์สินและธุรกิจก่อสร้างและวิศวกรรม) โดยดำเนินการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบธุรกิจ รวมกว่า ๓๔,๕๒๔ ราย ในระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา

๔.๑.๕ ปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา

(๑) สนับสนุนส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐให้มีการดำเนินการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นระบบ รวม ๗ แห่ง ได้แก่ ๑) มหาวิทยาลัยบูรพา ๒) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ๔) มหาวิทยาลัยนเรศวร ๕) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๖) มหาวิทยาลัยศิลปากร และ ๗) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จัดทำคู่มือการเรียนการสอนในระบบการศึกษาไทยและคู่มือประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา อบรมการสืบค้นสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และการจัดเตรียมคำขอสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า รวมทั้งให้ความรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาแก่ผู้ประกอบการ นักประดิษฐ์ นักวิจัย นักสร้างสรรค์และบุคลากรสถาบันการศึกษา ในส่วนภูมิภาค รวม ๓๔ ครั้ง ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ขอนแก่น สกลนคร หนองคาย นครราชสีมา ชลบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี นครปฐม

เพชรบุรี กาญจนบุรี และสงขลา มีผู้เข้าร่วม ๑,๕๕๗ คน จัดทำระบบเรียนรู้ทรัพย์สินทางปัญญาทางไกล (e-Learning) สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning Courseware) รูปแบบแอนิเมชัน (Animation) หลักสูตรความรู้ทรัพย์สินทางปัญญาพื้นฐาน (DL-101 ภาษาไทย) ผ่านเว็บไซต์ http://elearning.ipthailand.go.th ตลอดจนรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านทรัพย์สินทางปัญญาผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยมีผู้ติดตาม Facebook รวม ๑๙๘,๒๑๒ ราย (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐)

(๒) ส่งเสริมการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาและการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด โดยจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาผู้ประกอบการด้านทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (Intellectual Property Innovation Driven Enterprise Center: IP IDE Center) เพื่อขับเคลื่อนการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาให้ตรงตามความต้องการของตลาด โดยตั้งแต่เปิดศูนย์ฯ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐-กรกฎาคม ๒๕๖๐ มีผู้เข้าใช้บริการ รวม ๔๗๑ คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสาขาการแปรรูปอาหาร การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ ยานยนต์ใหม่ และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ตลอดจนจัดอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ SMEs และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวม ๒๒ ครั้ง มีผู้เข้าร่วม ๑,๔๓๖ คน สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษา ทั้ง ๗ แห่ง ดำเนินการจัดทำคำขอสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ และเครื่องหมายการค้าให้กับผู้ประกอบการ รวม ๒๓๕ คำขอ เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยทรัพย์สินทางปัญญา โดยการจัดอบรมพัฒนาต่อยอดสินค้าและให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าอาหาร และสินค้าเกษตรหรือเกษตรแปรรูป เพื่อสร้างความแตกต่างให้แก่สินค้าอาหารและเกษตรแปรรูปของไทยให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวม ๖๔ จังหวัด มีผู้เข้าร่วม ๖๓๓ คน จัดทำระบบศูนย์รวมความรู้ด้วยทรัพย์สินทางปัญญา (e-Library) ผ่านเว็บไซต์ http://elibrary.ipthailand.go.th เพื่อเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ให้กับผู้ประกอบการ นักประดิษฐ์คิดค้น นักสร้างสรรค์ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป โดยเปิดใช้งานเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ มีผู้เข้าใช้งาน ๘๗ คน ดาวน์โหลด ๔๑๓ ครั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐) นอกจากนี้ อยู่ระหว่างพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์ตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา (IP Mart) http://www.thaiipmart.com และรองรับการใช้งานด้วย Mobile Application เพื่อเป็นช่องทางการซื้อขายและเจรจาธุรกิจผลงานทรัพย์สินทางปัญญา สร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการ นักประดิษฐ์คิดค้น นักวิจัย และนักสร้างสรรค์ อย่างกว้างขวางและทั่วถึง ตลอดจนสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพ โดยกำหนดแล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๑

(๓) คุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การป้องกันและปราบปรามการละเมิด พัฒนาระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ ทันสมัยได้มาตรฐานสากล โดยได้เพิ่มอัตราข้าราชการใหม่ ๑๒๐ คน ภายใน ๓ ปี เพื่อรองรับภารกิจที่มีปริมาณมากขึ้น ฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ตรวจสอบสิทธิบัตร นายทะเบียนเครื่องหมายการค้า และบุคลากรกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยความร่วมมือกับองค์กรทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization: WIPO) สำนักงานสิทธิบัตรญี่ปุ่น (Japan Patent Office: JPO) สำนักงานสิทธิบัตรสหภาพยุโรป (The European Patent Office: EPO) อย่างต่อเนื่อง พัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาให้รวดเร็ว และรองรับรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) เช่น ระบบการแปลงเอกสารต้นฉบับเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Optical Character Recognition: OCR) ระบบ Image search ของเครื่องหมายการค้า ระบบยื่นคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ระบบการชำระเงินค่าธรรมเนียมทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) และระบบยื่นคำขอโดยไม่ใช้สำเนาเอกสารราชการ (e-Smart Card) ตลอดจนพัฒนาปรับปรุงกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า ได้แก่

(๓.๑) ปรับปรุงกฎหมายสิทธิบัตร เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาการจดทะเบียน และรองรับพิธีสารแก้ไขความตกลงทริปส์ด้านสาธารณสุข (Protocol Amending the TRIPS Agreement) รวมถึงรองรับหลักการเปิดเผยแหล่งที่มาของทรัพยากรพันธุกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเปิดรับฟังความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับร่างกฎหมายสิทธิบัตรดังกล่าวผ่านเว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา ระหว่างวันที่ ๑๙ พฤษภาคม-๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ และประชุมรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างคณะกรรมการพัฒนากฎหมายสิทธิบัตรพิจารณาร่างกฎหมายและรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๐

(๓.๒) ปรับปรุงกฎหมายเครื่องหมายการค้า ได้แก่ ๑) ร่างพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. .... โดยมีสาระสำคัญเพื่อเป็นการกำหนดให้บทบัญญัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายใต้พิธีสารมาดริด ขณะนี้อยู่ระหว่างนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยมีสาระสำคัญ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐ และ ๓) ร่างกฎกระทรวงการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายใต้พิธีสารมาดริด พ.ศ. .... เพื่อรองรับการปฏิบัติงานตามระบบการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายใต้พิธีสารมาดริด โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงดังกล่าวเสร็จแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างเสนอรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์พิจารณาลงนามภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐

(๓.๓) ปรับปรุงกฎหมายลิขสิทธิ์ โดยเสนอร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รองรับการเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญามาร์ราเคช เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานที่มีการโฆษณาแล้วสำหรับคนตาบอด คนพิการทางการเห็น หรือคนพิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ (Marrakesh Treaty to Facilitate Access to Published Works for Persons Who Are Blind, Visually Impaired or Otherwise Print Disabled) ให้สอดคล้องกับหลักการในปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชน อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities: CRPD) ที่ประเทศไทยเป็นภาคี และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ขณะนี้อยู่ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาร่างกฎหมาย

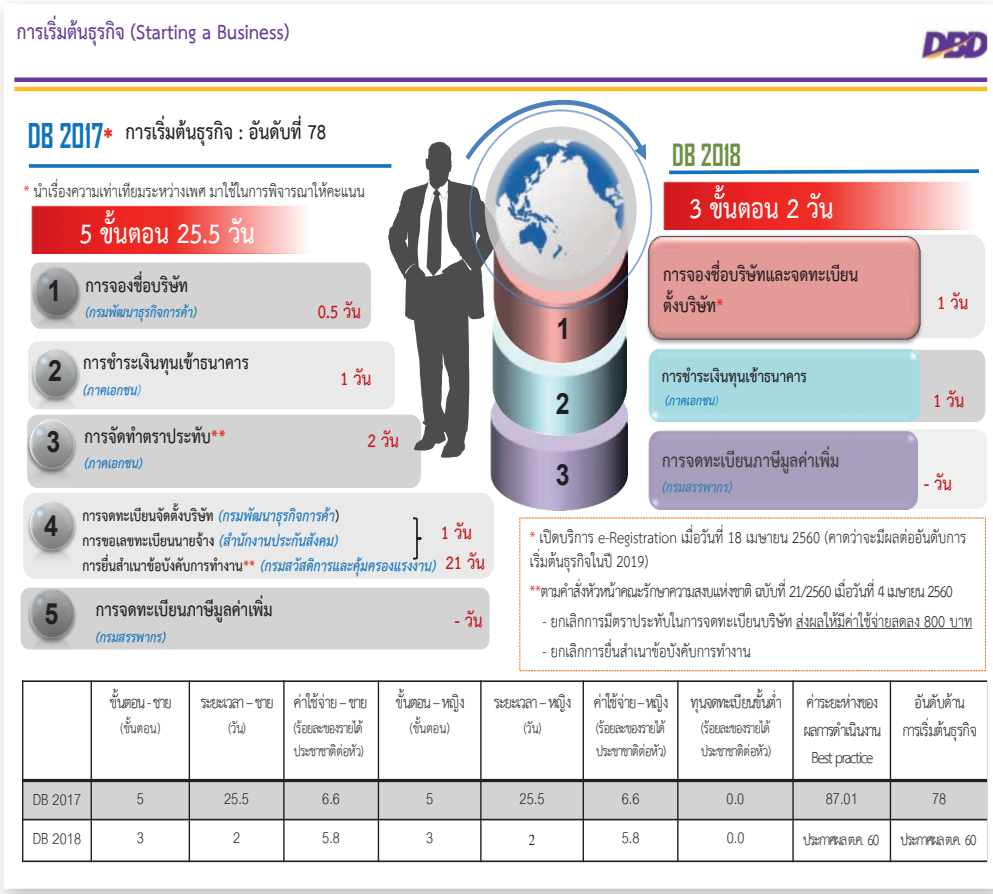
(๔) ป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในพื้นที่การค้า ตลาดใกล้ชายแดน และแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งบนอินเทอร์เน็ต ผลการปราบปรามในภาพรวมสามารถจับกุมและตรวจยึด ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๙-สิงหาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๗,๑๖๗ คดี และยึดของกลางกว่า ๓.๑๘ ล้านชิ้น และรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้แก่ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย โดยลงพื้นที่สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ในส่วนภูมิภาค รวม ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำพูน เชียงใหม่ ลำปาง กระบี่ ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี มีผู้เข้าร่วม ๔๒๐ คน ตลอดจนประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ สกู๊ปโทรทัศน์ และป้ายประชาสัมพันธ์ภายในอาคารผู้โดยสารของสนามบินภายในประเทศ ๓๔ ป้าย ๑๓ สนามบิน เช่น สนามบินสุวรรณภูมิ ดอนเมือง เชียงใหม่ ขอนแก่น ภูเก็ต กระบี่ และหาดใหญ่ รวมทั้งสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยมีจำนวนผู้เข้าชมแฟนเพจของกรมทรัพย์สินทางปัญญาใน Facebook เพิ่มจาก ๑๐,๕๐๐ คน เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ เป็น ๑๙๘,๒๑๒ คน (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐)

ทั้งนี้ ในส่วนของกรุงเทพมหานครได้บังคับใช้มาตรการจากเบาไปหาหนักกับพื้นที่สีแดง โดยดำเนินการตามแผน รับทราบปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ในเขตกรุงเทพมหานคร พื้นที่สีแดง ได้แก่ ศูนย์การค้ามาบุญครอง ย่านการค้าคลองถม ย่านการค้าบ้านหม้อ ย่านการค้าพัฒน์พงษ์ ถนนสีลม ย่านการค้าพันธุ์ทิพย์พลาซ่า ย่านการค้าริมถนนสุขุมวิท ซอย ๓-๑๙ และตลาดนัดจตุจักร

(๕) คุ้มครองและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม ส่งเสริมการต่อยอดและใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ป้องกันและขจัดปัญหาการนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสม โดยได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเตรียมการประชุม WIPO Intergovernmental Committee on Intellectual Property and Genetic Resources, Traditional Knowledge and Folklore (WIPO IGC) เพื่อเป็นกลไกในการเตรียมการผลักดันการเจรจาด้านทรัพยากรพันธุกรรม (Genetic Resources: GRs) ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Traditional Knowledge: TK) และการแสดงออกทางวัฒนธรรมดั้งเดิม (Traditional Cultural Expressions: TCEs) ภายใต้กรอบองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) อย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดท่าทีของไทยที่ชัดเจน สอดคล้องกับผลประโยชน์ของประเทศ และแต่งตั้งคณะทำงานวางระบบฐานข้อมูลกลางด้านทรัพยากรพันธุกรรม (GRs) ภูมิปัญญาท้องถิ่น (TK) และการแสดงออกทางวัฒนธรรมดั้งเดิม (TCEs) โดยมีอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นประธาน เพื่อศึกษาและกำหนดแนวทางในการวางระบบฐานข้อมูลกลางด้าน GRs TK และ TCEs รวมทั้งแนวทางในการขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำฐานข้อมูลด้าน GRs TK และ TCEs ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีประสิทธิภาพ และใช้ประโยชน์ได้จริง

๔.๑.๖ จัดตั้งศูนย์บริการให้คำปรึกษาและพัฒนาธุรกิจ รองรับเศรษฐกิจยุคใหม่ (MOC Business Solution Center: MOC BSC) โดยมีองค์ประกอบดังนี้ ๑) ศูนย์ให้คำปรึกษาผู้ประกอบการด้านทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (Intellectual Property Innovation Driven Enterprise Center: IP IDE Center) เพื่อให้การสนับสนุนและให้คำปรึกษาด้านธุรกิจนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา ๒) สถาบันพัฒนาผู้ประกอบการการค้ายุคใหม่ (New Economy Academy: NEA) เป็นการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs ของไทย รองรับเศรษฐกิจยุคใหม่ ๓) ศูนย์แนะนำและให้คำปรึกษาทางธุรกิจ (Business Advisory Service: BAS) เพื่อให้คำปรึกษาและพัฒนาธุรกิจไทย ให้มีความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น และ ๔) คลังข้อมูลทางการค้าของไทย (National Trade Repository: NTR) เพื่อเป็นคลังข้อมูลเกี่ยวกับพิกัดศุลกากรอัตราศุลกากรภายใต้ข้อตกลงกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า กฎระเบียบ มาตรการ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

	ขั้นตอน - ชาย (ขั้นตอน)	ระยะเวลา - ชาย (วัน)	ค่าใช้จ่าย - ชาย (ร้อยละของรายได้ประชาชาติต่อหัว)	ขั้นตอน - หญิง (ขั้นตอน)	ระยะเวลา - หญิง (วัน)	ค่าใช้จ่าย - หญิง (ร้อยละของรายได้ประชาชาติต่อหัว)	ทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ (ร้อยละของรายได้ประชาชาติต่อหัว)	ค่าระยะห่างของผลการดำเนินงาน Best practice	อันดับด้านการเริ่มต้นธุรกิจ
DB 2017	5	25.5	6.6	5	25.5	6.6	0.0	87.01	78
DB 2018	3	2	5.8	3	2	5.8	0.0	ประกาศผล ต.ค. 60	ประกาศผล ต.ค. 60

๔.๑.๗ อำนวยความสะดวกทางการค้าและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business: EODB) โดยการปรับลดขั้นตอนการเริ่มต้นธุรกิจในการจดทะเบียนนิติบุคคล โดยลดขั้นตอนจากเดิม ๕ ขั้นตอน ใช้เวลา ๒๕.๕ วัน เหลือเพียง ๓ ขั้นตอน ใช้เวลาเพียง ๒ วัน และลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการจากเดิม ๖,๖๐๐ บาท เหลือเพียง ๕,๘๐๐ บาท ซึ่งส่งผลให้ค่าใช้จ่ายส่วนนี้ลดลง ๘๐๐ บาท รวมทั้งการพัฒนาการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) เช่น การส่งงบการเงินออนไลน์ (e-Filing) และการจดทะเบียนนิติบุคคลออนไลน์ (e-Registration) นอกจากนี้ ได้พัฒนา

การให้บริการ โดยเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎรจากกรมการปกครองด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะทำให้การบริการต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องใช้บัตรประชาชน เช่น การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า การขอมีบัตรประจำตัวผู้ส่งออก/นำเข้าสินค้า การขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การขอหนังสืออนุญาตขนย้ายสินค้า การขอรับใบอนุญาตการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๔.๑.๘ สร้างผู้ประกอบการ e-Commerce โดยส่งเสริมให้ผู้ที่สนใจจะประกอบธุรกิจ และผู้ที่ประกอบธุรกิจอยู่แล้ว สามารถสร้างร้านค้าออนไลน์หรือขยายช่องทางการตลาดออนไลน์ พร้อมยกระดับมาตรฐานและความเชื่อมั่นในการประกอบธุรกิจ โดยใช้เครื่องหมายยืนยันตัวตน DBD Registered และเครื่องหมายรับรองความน่าเชื่อถือ DBD Verified

รวมทั้งประกวดเว็บไซต์ดีเด่นประจำปี ทั้งนี้ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ มีผู้ได้รับเครื่องหมาย DBD Registered จำนวน ๒๖,๙๑๓ เว็บไซต์ และ DBD Verified จำนวน ๒๙๘ เว็บไซต์

๔.๑.๙ ดำเนินมาตรการสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าอัญมณีและเครื่องประดับของโลก รวมทั้งมาตรการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ และมาตรการส่งเสริมด้านการตลาด เพื่อช่วยดึงดูดและกระตุ้นให้มีการซื้อขายสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทยเพิ่มมากขึ้น และผลักดันสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับของไทยให้เป็นสินค้าที่มีศักยภาพ (Product Champion) โดยสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศไทย อันจะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มต่อเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้มีการจ้างแรงงานฝีมือเพื่ออนุรักษ์การผลิตที่เป็นอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของไทย มาตรการดังกล่าวประกอบด้วย มาตรการทางภาษี มาตรการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ มาตรการยกระดับฝีมือแรงงานในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ และมาตรการทางการเงิน นอกจากนั้น ยังมีมาตรการส่งเสริมด้านการตลาด ซึ่งจะมีการประชาสัมพันธ์สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับที่มีคุณภาพ การประชาสัมพันธ์แหล่งการท่องเที่ยวในย่านการค้าที่สำคัญ การจัดแสดงสินค้าในงาน Thailand Grand Sale รวมถึงการประชาสัมพันธ์สินค้าที่มีคุณภาพให้แก่นักท่องเที่ยวบนสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในสายการบิน เพื่อสนับสนุนให้อัญมณีและเครื่องประดับไทยเป็นที่รู้จักและมีการซื้อขายเพิ่มมากขึ้น

๔.๑.๑๐ สร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมส่งออก (Value Creation) โดยดำเนินมาตรการสำคัญ ดังนี้

(๑) มอบตราสัญลักษณ์คุณภาพไทยแลนด์ (Thailand Trust Mark: T Mark) ให้แก่ผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าและบริการจากประเทศไทยที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพที่ทั่วโลกสามารถให้ความไว้วางใจได้ (Trust Worthiness) เป็นสินค้าที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Eco-friendly/Green) มีส่วนร่วมต่อความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) และได้รับการรับรองมาตรฐานแรงงานไทย ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘-กันยายน ๒๕๖๐ มีผู้ได้รับตราสัญลักษณ์ รวม ๗๓๘ ราย โดยในวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐ ได้มีการจัดพิธีมอบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้ที่ได้รับตรา T Mark ประจำปี ๒๕๖๐ รวมทั้งการมอบรางวัลพิเศษให้แก่ผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจอย่างโดดเด่นในด้านสิ่งแวดล้อม และการใช้แรงงานที่เป็นธรรม จำนวน ๖๗ ราย

(๒) มอบรางวัลสินค้าไทยที่มีการออกแบบดีเด่น (Design Excellence Award: DEmark) เพื่อส่งเสริมผลงานที่โดดเด่นด้านการออกแบบ และยกระดับสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับแพร่หลายในตลาดโลก โดยได้รับความร่วมมือจากองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (The Japan External Trade Organization: JETRO)

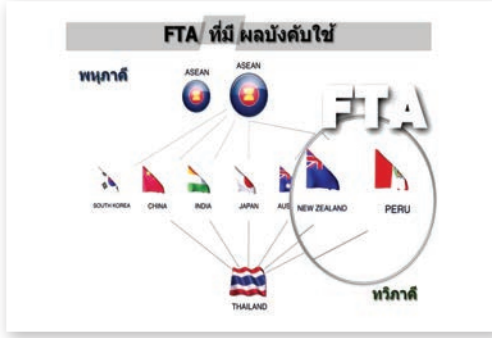
และ Japan Institute of Design Promotion (JDP) ในการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญจากรางวัล Good Design Award (G mark) ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นรางวัลด้านการออกแบบที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล มาร่วมพิจารณาตัดสินรางวัล รวมทั้งให้ความร่วมมือในด้านอื่น ๆ เพื่อให้รางวัลได้มาตรฐานในระดับสากล โดยปี ๒๕๕๑-๒๕๖๐ มีสินค้าได้รับรางวัล DEmark ทั้งสิ้น ๖๘๘ รายการ โดยเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๐ ได้มีการจัดพิธีมอบรางวัลสินค้าไทยที่การออกแบบดี DEmark ประจำปี ๒๕๖๐ ภายในงานแสดงสินค้า Thailand Innovation and Design Expo 2017 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

๔.๒ การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ในช่วงที่ผ่านมาเศรษฐกิจการค้าโลกชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การส่งออกซึ่งเป็นจักรกลสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของไทยลดลงเช่นเดียวกัน โดยในช่วงปีแรกรัฐบาลได้เร่งขจัดอุปสรรคในการส่งออกต่าง ๆ เช่น เร่งรัดทำตลาดเชิงกลยุทธ์ ปฏิรูปโครงสร้างการส่งออกเพื่อวางรากฐานเศรษฐกิจในระยะยาว เจรจาเชิงกลยุทธ์เพื่อเปิดตลาดและลดอุปสรรคทางการค้า และเพื่อรักษาระดับการส่งออกให้เป็นไปตามเป้าหมาย จึงได้มุ่งรักษาตลาดเดิมและหาตลาดใหม่สำหรับการค้าระหว่างประเทศของไทย ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๐ ขยายตัวในระดับสูงอย่างต่อเนื่องเป็นเดือนที่ ๗ ร้อยละ ๑๒.๒ คิดเป็นมูลค่า ๒๑,๘๑๒ ล้านดอลลาร์ สรอ. มีการขยายตัวได้ดีในทุกตลาดสำคัญ โดยเฉพาะตลาด CLMV จีน และญี่ปุ่น ในส่วนของการส่งออกรายสินค้าที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ **กลุ่มสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร** ซึ่งขยายตัวในระดับสูงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ ๑๑ เช่น ยางพารา น้ำตาลทราย และไก่สดแช่แข็งและแปรรูป ข้าวและอาหาร และ**กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม** ขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ ๗ เช่น ทองคำ ผลิตภัณฑ์ยาง น้ำมันสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ และอุปกรณ์สื่อสาร ทั้งนี้ การส่งออกของไทยใน ๙ เดือนแรกของปี ๒๕๖๐ (มกราคม-กันยายน) มีมูลค่ารวม ๑๗๕,๔๓๕ ล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๓ โดยได้ดำเนินมาตรการสำคัญ ดังนี้

๔.๒.๑ เปิดประตูการค้าและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เพื่อแสวงหาประโยชน์ สร้างโอกาสและความมั่นคงทางการค้าและการลงทุนในตลาดคู่ค้า ได้แก่

(๑) **เจรจาความตกลงการค้าเสรี** (Free Trade Agreement: FTA) โดยปัจจุบันประเทศไทยมี FTA ในระดับทวิภาคีและระดับภูมิภาคที่มีผลใช้บังคับแล้วกับ ๑๗ ประเทศ ภายใต้ความตกลง ๑๒ ฉบับ ซึ่งยังมีการเจรจาต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงความตกลงและการเจรจาจัดทำความตกลงกับประเทศใหม่ ๆ เช่น สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน การรับมือต่อประเด็นความท้าทายใหม่ ๆ ที่อาเซียนอาจต้องเผชิญในอนาคต ส่วนความร่วมมือกับประเทศอาเซียนได้จัดทำความตกลง FTA กับคู่ค้า ๖ ประเทศ ประกอบด้วย อาเซียน-จีน อาเซียน-ญี่ปุ่น อาเซียน-เกาหลีใต้ อาเซียน-อินเดีย และอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์

นอกจากนี้ ยังมี FTA ที่อยู่ระหว่างการเจรจาจัดทำ เช่น อาเซียน-ฮ่องกง และความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ซึ่งอยู่ระหว่างการเจรจาโดยตั้งเป้าสรุปผลภายในสิ้นปี ๒๕๖๐ และอาเซียนยังมีการศึกษาการเจรจาจัดทำ FTA กับประเทศแคนาดาและสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีมูลค่าการค้ากับประเทศสมาชิก RCEP รวม ๒.๔๓ แสนล้านดอลลาร์ สรอ. คิดเป็นร้อยละ ๕๙ ของการค้ารวมทั้งหมดของไทย และในช่วงไตรมาสแรกของปี ๒๕๖๐ ประเทศไทยมีมูลค่าการค้ากับประเทศสมาชิก RCEP รวม ๖๓,๕๒๘ ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยไทยเกินดุลการค้า ๖๓๕.๑ ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ๑๕๔.๙ ล้านดอลลาร์ สรอ.

ในส่วน FTA ระดับทวิภาคี ประเทศไทยมี FTA กับประเทศคู่ค้าแล้ว ๖ ประเทศ ได้แก่ เครือรัฐออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐชิลี และสาธารณรัฐเปรู ขณะนี้อยู่ระหว่างการเจรจา FTA กับสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน และสาธารณรัฐตุรกี นอกจากนี้ ประเทศไทยยังอยู่ระหว่างการศึกษาการเจรจาจัดทำ FTA ได้แก่ ไทย-อิสราเอล ไทย-ศรีลังกา ไทย-อิหร่าน และไทย-บังกลาเทศ

(๒) **เจรจาการค้าระดับพหุภาคีภายใต้องค์การการค้าโลก** (World Trade Organization: WTO) โดยประเทศไทยได้ร่วมผลักดันให้การเจรจาความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้มีผลสำเร็จและมีผลใช้บังคับแล้วเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งช่วยลดความซับซ้อนและความยุ่งยากของกระบวนการส่งออก/นำเข้าที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าให้กับผู้ประกอบการไทย

(๓) **สร้างความสัมพันธ์ทางการค้าในระดับทวิภาคี** ได้แก่ **สหรัฐอเมริกา** โดยได้หารือการสร้างความร่วมมือในแบบหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ (Strategic Partnership) เพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันแบบ win-win **สหพันธรัฐรัสเซีย** ตั้งเป้าการค้าระหว่างกัน ๑๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี ๒๕๖๓ และประเทศไทยได้เชิญชวนนักธุรกิจรัสเซียเข้ามาลงทุนในโครงการนิคมอุตสาหกรรมยางพารา (Rubber City) และในสาขาที่รัสเซียเชี่ยวชาญ เช่น อากาศยาน เครื่องจักร เทคโนโลยีชีวภาพ **สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี** ประเทศไทยได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักธุรกิจเยอรมันรายใหญ่เกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจแบบเปิดรับการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศ ตามนโยบาย Thailand 4.0 และพิจารณาให้ประเทศไทยเป็นฐานการลงทุนในระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) **ราชอาณาจักรบาห์เรน** เพื่อใช้ประโยชน์ให้เป็นประตูสู่ตะวันออกกลาง โดยเฉพาะประเทศในคณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council: GCC) **สาธารณรัฐฝรั่งเศส** หารือประเด็นทางการค้า เช่น การดำเนินการภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (WTO) ความตกลงทางการค้าทั้งในระดับหพุภาคี ภูมิภาค และทวิภาคี ตลอดจนการแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ ได้หารือในประเด็นความร่วมมือในหลายสาขา เช่น อากาศยาน ดาวเทียม สำรวจทรัพยากร ระบบราง พลังงานทดแทน การพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs **สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา** เน้นการส่งเสริมการค้าการลงทุนบริเวณชายแดน โดยมีการลงนามความร่วมมือระหว่างกันรวม ๑๙ ฉบับ **ราชอาณาจักรกัมพูชา** ตั้งเป้ามูลค่าซื้อขายระหว่างกัน ๑๕,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ สรอ. และเห็นชอบการส่งเสริมการค้าชายแดนผ่านยุทธศาสตร์การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเมืองหน้าด่านไทย-กัมพูชา **สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว** โดยตั้งเป้าหมายการค้าเพิ่มเป็น ๒ เท่า จาก ๕,๙๐๐ ล้านดอลลาร์ สรอ. เป็น ๑๑,๘๐๐ ล้านดอลลาร์ สรอ. ภายในปี ๒๕๖๔ รวมทั้งประเทศไทยได้เสนอแนวคิดการจัดตั้งตลาดประชารัฐไทย-ลาว บริเวณจังหวัดชายแดน เพื่อเป็นจุดกระจายสินค้าของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว **สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน** ตั้งเป้าหมายการค้าร่วมกัน ๓,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี ๒๕๖๔ โดยทั้งสองฝ่ายตกลงจะจัดทำความตกลงสิทธิพิเศษทางการค้า (Preferential Trade Agreement: PTA) เพื่อเร่งเปิดตลาดสินค้าระหว่างกัน โดยประเทศไทยจะศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำ PTA ให้แล้วเสร็จภายในกลางปี ๒๕๖๐ **สาธารณรัฐมัลดีฟส์** มีเป้าหมายเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างกันตามที่ผู้นำกำหนดไว้ที่ ๒๐๐ ล้านดอลลาร์ สรอ. ภายในปี ๒๕๖๑ และเห็นพ้องให้มีความร่วมมือที่ใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้นใน ๓ สาขา ได้แก่ การท่องเที่ยว แรงงานและสุขภาพ **สาธารณรัฐประชาชนจีน** มีการขยายมูลค่าการค้าสองฝ่ายให้ได้สองเท่าของมูลค่าการค้าปัจจุบันภายใน ๕ ปี (๑๒๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี ๒๕๖๓) โดยทั้งสองฝ่ายจะขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการลงทุนที่เกี่ยวข้องใน ๑๐ สาขาอุตสาหกรรมเป้าหมายและการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

นอกจากนี้ ยังได้มีการเยือนประเทศสำคัญของนายกรัฐมนตรีและรองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจเพื่อผลักดันประเด็นการค้าและแก้ไขปัญหาการค้าเพื่อสร้างประโยชน์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินเดีย ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี เขตบริหารพิเศษฮ่องกง ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา รัฐสุลต่านโอมาน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน สาธารณรัฐเบลารุส สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหพันธรัฐรัสเซีย

๔.๒.๒ เร่งรัดขยายตลาดส่งออกเชิงรุก เพื่อขยายความสัมพันธ์การค้าการลงทุนและการแก้ไขปัญหาอุปสรรค โดยสามารถจำแนกตลาดได้ดังนี้

(๑) **ตลาดในกลุ่มประเทศศักยภาพใหม่** โดยยังคงเน้นกลุ่มประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง และมุ่งเปิดตลาดการค้าเพิ่มในกลุ่มประเทศลาตินอเมริกา เช่น สาธารณรัฐชิลี สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล และสาธารณรัฐอาร์เจนตินา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาที่แต่ละฝ่ายมีศักยภาพ กลุ่มสินค้าเป้าหมายของไทยในลาตินอเมริกา ได้แก่ ชิ้นส่วนยานยนต์ วัสดุก่อสร้าง พลาสติก และเครื่องจักรกล และกลุ่มบริการเป้าหมาย ได้แก่ ร้านอาหารไทย นวดแผนไทยและสปาไทย และโรงแรม ซึ่งที่ผ่านมาความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทยและลาตินอเมริกาได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมีช่องทางที่จะขยายความร่วมมือโดยในส่วนของภาครัฐผ่านกรอบความตกลงทางการค้าที่ในระดับทวิภาคี ซึ่งไทยมีความตกลงการค้าเสรี (FTA) กับสาธารณรัฐเปรูและสาธารณรัฐชิลี และผ่านกรอบพหุภาคี เช่น ตลาดร่วมอเมริกาใต้ตอนล่าง [Mercado Común del Sur: MERCOSUR (Southern Common Market)], กลุ่มประชาคมแอนเดียน (ANDEAN Community), เวทีความร่วมมือระหว่างเอเชียตะวันออกกับลาตินอเมริกา (Forum for East Asia-Latin America Cooperation: FEALAC), กลุ่มพันธมิตรแปซิฟิก (Pacific Alliance) และในส่วนภาคเอกชนผ่านกลไกสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศที่มีอยู่ทั้ง ๓ ประเทศและสถานทูตไทย เพื่อเชื่อมโยงสร้างเครือข่ายธุรกิจ ตลอดจนศึกษาและแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการค้าการลงทุน ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่สองฝ่ายได้ประโยชน์ระหว่างกัน ทั้งนี้ กลุ่มลาตินอเมริกาเป็นตลาดใหม่ที่มีศักยภาพของประเทศไทย เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีจำนวนประชากรมากกว่า ๖๐๐ ล้านคน มี GDP ๔.๗ ล้านล้านดอลลาร์ สรอ. มีอัตราการเจริญเติบโตอยู่ที่ร้อยละ ๒-๒.๕ มีเนื้อที่ครอบคลุมประเทศในอเมริกากลาง แคริบเบียนและอเมริกาใต้ มีทรัพยากรอันสมบูรณ์ เป็นแหล่งวัตถุดิบและตลาดการค้าที่สำคัญของโลก ทั้งยังเป็นกลุ่มประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ที่มีสัดส่วนของชนชั้นกลางที่มีอัตราซื้อสูงจำนวนมาก

นอกจากนี้ ได้มีการแสดงความจำนงเพื่อเริ่มต้นกระบวนการเตรียมการจัดทำความตกลง FTA กับสหภาพเศรษฐกิจยูเรเซีย (Eurasian Economic Union: EAEU) โดยได้มีหนังสือถึงประธานคณะกรรมาธิการความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคยูเรเซีย (Eurasian Economic Commission: EEC) ขณะนี้อยู่ระหว่างรอการพิจารณาของ EEC เมื่อประเทศสมาชิก EAEU มีมติเป็นเอกฉันท์ที่จะจัดทำ FTA กับไทยแล้ว ทั้งสองฝ่ายจะจัดตั้งคณะทำงานเพื่อทำการศึกษา Joint Feasibility Study นำไปสู่การเจรจาการทำ FTA ระหว่างกันต่อไป ทั้งนี้ EAEU มีสมาชิก ๕ ประเทศ ได้แก่ สหพันธรัฐรัสเซีย สาธารณรัฐคาซัคสถาน สาธารณรัฐเบลารุส สาธารณรัฐอาร์เมเนีย และสาธารณรัฐคีร์กีซสถาน โดยการจัดทำ FTA กับ EAEU จะช่วยลดอุปสรรคการค้าและเพิ่มโอกาสการลงทุนของไทย ซึ่ง EAEU มีแนวโน้มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอีกมาก มีการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลางในรัสเซียซึ่งจะเป็นโอกาสสำหรับสินค้าสินค้าส่งออกของไทยเพิ่มขึ้นในระยะกลางและระยะยาว รวมทั้งไทยสามารถใช้ EAEU เป็นช่องทางจำหน่ายไปประเทศเอเชียกลางได้ รวมทั้งยังมีการศึกษาลู่ทางการจัดทำ FTA/PTA [ข้อตกลงสิทธิพิเศษทางการค้า (Preferential Trade Agreement)] กับรัฐอิสราเอล สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา และสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน เพื่อขยายมูลค่าการค้าและการลงทุนระหว่างกันอย่างเป็นรูปธรรม

(๒) **ตลาดอาเซียน** โดยการส่งเสริมธุรกิจการค้า บริการ การลงทุนและให้คำแนะนำสร้างเครือข่ายและเป็นพี่เลี้ยงทางธุรกิจผ่านชมรมนักธุรกิจไทยในประชาคมอาเซียน (DITP AEC Club) เน้นการเจาะตลาดอาเซียนถึงระดับเมืองรองมากขึ้น (City Focus) โดยการส่งเสริมมุมมองในการประกอบธุรกิจ คือการมองตลาด CLMV เสมือนดั่งตลาดในประเทศไทย (CLMV as Our Home Market) นอกจากนี้ ยังเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยเฉพาะการใช้สิทธิประโยชน์และการใช้แบบฟอร์มการลดภาษี

เช่น การสัมมนาผู้นำสหกรณ์สู่นักการตลาดมืออาชีพ การสัมมนาเตรียมความพร้อมเป็น Logistics Hub แห่งอาเซียน การสัมมนาธุรกิจบริการไทยสู่ความเป็นเลิศพร้อมเปิด AEC โครงการ FTAs/AEC สัญจรขับเคลื่อนความรู้สู่เยาวชน รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบของความตกลงการค้าเสรี และระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System Preference: GSP) การขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า และการขอหนังสือรับรองด้วยระบบ Digital Signature และระบบ Electronic and SEAL รวมทั้งการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องการใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรจากความตกลง ขั้นตอนและแนวปฏิบัติในการขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า และให้ความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตัวเอง (Self-Certification) โดยมีการจัด Road Show ของศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวม ๕๖ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมประมาณ ๙,๑๐๐ คน ในระยะเวลา ๓ ปี ที่ผ่านมา

(๓) **ตลาดเฉพาะ (niche market)** เน้นกลุ่มเป้าหมาย Super Rich โดยใช้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่เพื่อทำตลาดเชิงรุก และนำผู้ประกอบการเจาะตลาดใหม่เป็นผลสำเร็จ เช่น ตลาดกลุ่มผู้สูงอายุ ตลาดกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (Lesbian Gay Bisexual and Transgender: LGBT) ตลาดกลุ่มสถาบัน โรงแรมและภัตตาคาร ตลาดกลุ่มผู้รักสัตว์เลี้ยง และตลาดกลุ่มผู้รักสุขภาพ เพื่อเพิ่มสัดส่วนการส่งออกไปยังตลาดที่มีศักยภาพและกระจายความเสี่ยง ในการพึ่งพิงตลาดหลัก รวมทั้งการจัดทำแผนผลักดันการส่งออกเชิงรุกรายภูมิภาคร่วมกับภาคเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละภูมิภาค (Regional Advisors) ๗ ภูมิภาค

๔.๒.๓ เร่งขยายการส่งออกไปในกลุ่มประเทศ CLMV (ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจโลก ทั้งในด้านเศรษฐกิจการค้าและการลงทุน โดยได้ดำเนินงานสำคัญ ได้แก่

(๑) **พบปะหารือกับผู้นำระดับสูงของประเทศเพื่อนบ้าน** ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ถึงแนวทางการส่งเสริมการค้า การลงทุน ตลอดจนการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน โดยตั้งเป้าหมายการค้าร่วมกันเป็น ๑๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ สรอ. ภายในอีก ๕ ปี

(๒) **จัดมหกรรมการค้าชายแดน** เป็นการเจรจาจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) ในประเทศอาเซียน โดยเฉพาะกลุ่มประเทศ CLMV เช่น งาน Top Thai Brand งาน Mini Thailand Week ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม งานมหกรรมการค้าชายแดนแม่สอด-เมียวดี ณ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เมื่อวันที่ ๒๓-๒๕ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อกระตุ้นการขยายตัวทางการค้าและการลงทุนในเมืองหน้าด่านชายแดนของไทยและเมียนมา โดยใช้การเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด จังหวัดตากกับเขตอุตสาหกรรมและการค้าเมียวดีเป็นประตูทางการค้าและการลงทุน ซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของทั้งสองประเทศ รวมทั้งเกิดการกระตุ้นให้เกิดศูนย์กลางด้านอัญมณี การเป็นต้นแบบศูนย์บริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน และการบริการด้านการท่องเที่ยวที่สอดรับกับนโยบาย Two Countries, One Destination และมหกรรมการค้า ๓ แผ่นดิน งาน “สีสันตะวันออก แบรนด์ไทย หัวใจอาเซียน มหัศจรรย์การค้าไทย-กัมพูชา-เวียดนาม” ครั้งที่ ๗ (ถนนคนเดิน คน ๓ แผ่นดิน) ณ จังหวัดจันทบุรี โดยบูรณาการร่วมกับจังหวัดจันทบุรี กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๔ จังหวัด (จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี ระยอง และตราด) สมาคมการค้าและการท่องเที่ยวชายแดนไทย-กัมพูชา และเครือข่าย Biz Club จันทบุรี เพื่อสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจ และเชื่อมโยงเศรษฐกิจในตลาดการค้าภูมิภาคให้รวมเป็นหนึ่งเดียว โดยใช้ประโยชน์จากด่านบ้านแหลมและด่านผักกาดของจังหวัดจันทบุรีเป็นประตูการค้าชายแดนแห่งใหม่ รวมทั้งผลักดันการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ให้ขยายตัวอย่างต่อเนื่องตามเป้าหมาย ๑.๗ ล้านล้านบาท และมหกรรมการค้าชายแดนอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๒๕-๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและหารือโอกาสในการสร้างความร่วมมือด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองคู่แฝด Sister City กับจังหวัดเชียงตุง รวมทั้งการเสนอความพร้อมในการพัฒนาจังหวัดเชียงรายที่เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ การแปรรูปสินค้าเกษตร การท่องเที่ยวแบบคาราวาน การขอ Visa on Arrival ซึ่งรัฐบาลได้ตอบรับข้อเสนอและจะนำไปแจ้งต่อรัฐบาลกลางต่อไป

(๓) **สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการรุ่นใหม่ของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ภายใต้โครงการ YEN-D** (Young Entrepreneur Network Development Program: YEN-D Program) ซึ่งจัดขึ้นเป็นปีที่ ๓ และ YEN-D Program Frontier เริ่มปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒ ครั้ง ที่แม่สอด-เมียวดี และแม่สาย-รัฐฉาน มีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการแล้วทั้งสิ้น ๘๖๐ ราย สามารถขยายการค้าระหว่างกันได้แล้วกว่า ๒,๘๐๐ ล้านบาท โดยคัดเลือกผู้ประกอบการไทยรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพ และผู้ประกอบการ CLMV จัดอบรมร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ฉันมิตร ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งในระยะยาวและยั่งยืน นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมต่อยอดเช่น การเจรจาจับคู่ธุรกิจ โดยนำคณะผู้ประกอบการ YEN-D Program ประเทศไทยเดินทางไปเจรจาจับคู่ธุรกิจในกลุ่มประเทศ CLMV อย่างต่อเนื่อง

(๔) **จัดงาน CLMVT Forum** ซึ่งให้ความสำคัญกับภาคเอกชน และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ โดยเป็นเวทีให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการ มาพบปะเสวนาหารือร่วมกัน เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันภายในภูมิภาคร่วมกัน (Competitiveness) และเชื่อมโยงห่วงโซ่คุณค่าภายในภูมิภาคและเชื่อมต่อสู่โลก (Connectivity) โดยใช้จุดแข็งและความเชี่ยวชาญของแต่ละประเทศ CLMVT มาต่อยอด เติมเต็ม แบ่งปันซึ่งกันและกัน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ให้แข็งแรงและเติบโตไปด้วยกัน ทั้งนี้ เวที CLMVT Forum ริเริ่มโดยประเทศไทยซึ่งมีการจัดครั้งแรกในปี ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง และที่ประชุมตกลงว่าจะมีการจัดงาน CLMVT Forum เป็นประจำทุกปี โดยหมุนเวียนกันจัดระหว่าง ๕ ประเทศสมาชิก CLMVT โดยราชอาณาจักรกัมพูชารับที่จะเป็นเจ้าภาพจัดงานในปี ๒๕๖๐ ทั้งนี้ คาดว่าจะจัดงานประมาณปลายปี ๒๕๖๐ หรือต้นปี ๒๕๖๑ และขอให้ประเทศไทยให้คำแนะนำทั้งด้านสารัตถะและด้านพิธีการเพื่อเตรียมการจัดงาน

(๕) **จัดตั้งตลาดประชารัฐชายแดน** โดยปรับปรุงให้ตลาดมีมาตรฐานและผลักดันให้เป็นตลาดที่ทำการซื้อขายสินค้าของคนในพื้นที่ และดึงดูดให้คนจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาซื้อขายเพื่อขยายมูลค่าการค้าชายแดน โดยจะนำร่องตลาดประชารัฐไทย-ลาว เป็นแห่งแรก

ทั้งนี้ การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศในระยะ ๓ เดือนสุดท้ายของปี ๒๕๖๐ ได้เชิญผู้นำเข้าจากหลายประเทศเจรจาซื้อขายข้าวในไทย ประมาณ ๓๐,๐๐๐ ตัน และจะนำผู้ประกอบการไทยด้านสินค้าเกษตรและอาหาร สินค้าภาพยนตร์ และบันเทิงบุกตลาดสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมาพันธ์เครื่องประดับโลก ส่งเสริมตลาดสุขภาพและความงามในสาธารณรัฐประชาชนจีน และส่งเสริมตลาดกลุ่มอาหาร เกษตร และไลฟ์สไตล์ใน ๗ เมืองสำคัญของสาธารณรัฐอินเดีย และส่งเสริมตลาดออนไลน์ผ่าน www.thaitrade.com

๔.๓ การส่งเสริมการค้าบริการและการลงทุนในต่างประเทศ

รัฐบาลได้ส่งเสริมการค้าบริการและการลงทุนในต่างประเทศ เพื่อเป็นเครื่องจักรใหม่ในการขับเคลื่อนการค้า ขยายโอกาสทางการค้าการลงทุน สร้างความสามารถทางการแข่งขันของธุรกิจ ซึ่งได้กำหนดกลุ่มธุรกิจเป้าหมาย ๖ กลุ่มธุรกิจ โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๔.๓.๑ ส่งเสริมธุรกิจบริการไทยสู่ตลาดโลกในสาขาเป้าหมาย เช่น ธุรกิจสุขภาพและความงาม ธุรกิจโรงแรมและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่อง ธุรกิจก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจบันเทิงและคอนเทนท์ไทย ธุรกิจสิ่งพิมพ์ ธุรกิจซอฟแวร์ และธุรกิจโลจิสติกส์ ผ่านกิจกรรมการส่งเสริมภาพลักษณ์ธุรกิจบริการของไทย การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ การจัดงานแสดงสินค้าในประเทศ การจัดศูนย์ให้คำปรึกษาด้านโลจิสติกส์ การค้าในงานแสดงสินค้าในประเทศ

และการจัดคณะผู้แทนการค้าเยือนต่างประเทศ ซึ่งมีผู้ประกอบการธุรกิจบริการได้รับการส่งเสริมไปขยายตลาด จำนวน ๒,๓๐๒ ราย เกิดมูลค่าคาดการณ์การสั่งซื้อรวม ๔,๙๗๘.๙๘ ล้านบาท โดยได้นำผู้ประกอบการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าด้านบันเทิง ภาพยนตร์และดิจิทัลคอนเทนต์ เครื่องสำอาง สปา และสิ่งพิมพ์และบริการในต่างประเทศ จำนวน ๑๓ ครั้ง ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนจีน สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐสิงคโปร์ และไต้หวัน มีผู้ประกอบการได้รับการส่งเสริมไปขยายตลาด จำนวน ๑๘๐ ราย เกิดมูลค่าการสั่งซื้อ รวม ๒,๐๖๕.๓๑ ล้านบาท การจัดกิจกรรมส่งเสริมธุรกิจบริการ ธุรกิจผลิตภัณฑ์สมุนไพร ศูนย์ให้คำปรึกษาด้านโลจิสติกส์การค้าภายในงานแสดงสินค้า และสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการในประเทศไทย จำนวน ๑๕ ครั้ง เกิดมูลค่าการสั่งซื้อรวม ๒,๖๐๐.๓๘ ล้านบาท รวมทั้งจัดคณะผู้แทนการค้าเยือนต่างประเทศ จำนวน ๑๓ ครั้ง ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สหรัฐอเมริกา ประเทศแคนาดา ไต้หวัน ราชอาณาจักรกัมพูชา ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อหาพันธมิตรทางธุรกิจกับผู้ประกอบธุรกิจของต่างประเทศ

๔.๓.๒ ขยายภารกิจผลักดันการลงทุนในต่างประเทศคู่ค้า (Outward Investment) ควบคู่ไปกับการพัฒนาตลาดและธุรกิจไทยในต่างประเทศ โดยจัดงานแสดงสินค้า Top Thai Brands จำนวน ๑๐ ครั้ง ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน เกิดมูลค่าการส่งซื้อรวม ๓,๓๓๖.๘๒ ล้านบาท งานแสดงสินค้า Thailand Week จำนวน ๘ ครั้ง ณ สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐประชาชนบังคลาเทศ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน สาธารรัฐอิสลามปากีสถาน เกิดมูลค่าการสั่งซื้อรวม ๔๖๐.๖๑ ล้านบาท และงาน Mini Thailand Week จำนวน ๑๐ ครั้ง ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ประเทศมาเลเซีย เกิดมูลค่าการสั่งซื้อรวม ๘๙๑.๗๘ ล้านบาท ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวผู้ประกอบการธุรกิจบริการได้รับการส่งเสริมไปขยายตลาดการค้าและการลงทุน จำนวนทั้งสิ้น ๑,๘๙๔ ราย รวมทั้งส่งเสริมผู้ประกอบการให้ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการค้าระหว่างประเทศผ่านระบบ e-Learning และจัดอบรม สัมมนาเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้ประกอบการไทย จำนวน ๑๓๔ กิจกรรม การบริการผ่าน DITP Call Center 1169 ซึ่งมีผู้ประกอบการที่ขอรับบริการปรึกษาปัญหาด้านการค้าระหว่างประเทศ จำนวน ๒๑,๔๐๕ ครั้ง บริการแอปพลิเคชัน DITP Connect ที่อำนวยความสะดวกด้านข้อมูลข่าวสารการค้าระหว่างประเทศ และศูนย์บริการส่งออกแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Export Service Center: OSEC) ซึ่งได้ให้บริการแก่ผู้ประกอบการไทย จำนวน ๖๒,๔๕๗ ครั้ง และมีการออกใบรับรองและใบอนุญาต จำนวน ๑๘๗,๑๑๐ ฉบับ

๔.๓.๓ ดำเนินโครงการ SMEs Pro-active โดยเน้นการสนับสนุนให้ SMEs รายใหม่ได้มีโอกาสในการขยายตลาดในต่างประเทศ โดยแบ่งเป็น ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ ได้แก่ อาเซียน สาธารณรัฐประชาชนจีน เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง สหพันธรัฐรัสเซีย และกลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States: CIS) ยุโรปตะวันออก แอฟริกา และลาตินอเมริกา ๒) ด้านตลาดหลัก ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สหรัฐอเมริกา กลุ่ม EU-15 เครือรัฐออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ และประเทศแคนาดา ๓) ด้านกลุ่มธุรกิจบริการ และ ๔) ด้านสินค้าที่มีนวัตกรรม มีการออกแบบเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๓.๔ ผลักดันและแก้ปัญหาทางการค้าร่วมกับภาคเอกชน ขับเคลื่อนผ่านกลไกประชารัฐ โดยมีผลที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและอากรขาเข้าให้กับวัตถุดิบและเครื่องจักรสำหรับอุตสาหกรรมอัญมณี เพื่อผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตและจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับของโลก และกำหนดเป้าหมายส่งเสริมธุรกิจบริการของไทยที่มีศักยภาพ ได้แก่ ธุรกิจสุขภาพ บันเทิง การรักษาพยาบาล การศึกษา โลจิสติกส์ ฯลฯ และกลไกคณะทำงานประชารัฐด้านการส่งเสริมการส่งออกและการลงทุนในต่างประเทศ โดยร่วมกับภาคเอกชน มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) ด้านเศรษฐกิจทีมไทยแลนด์พลัส) ในประเทศ CLMV ส่งเสริมผลักดันการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการค้าชายแดน ผลักดันการกำหนดมาตรการภาษีเพื่อช่วยภาคเอกชนไทยในการลงทุนในต่างประเทศ และการพัฒนาส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) แบบพี่จูงน้อง ที่เอกชนไทยรายใหญ่เข้ามาช่วยเหลือรายย่อยให้พัฒนาและขยายไปยังตลาดต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันและเติบโตไปด้วยกัน (Stronger & Grow Together) โดยไม่ทิ้งใครอยู่ข้างหลัง เพื่อเศรษฐกิจการค้าไทยที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๔.๓.๕ ดำเนินโครงการช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและภาคบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า เป็นโครงการที่ให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหรือบริการที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าหรือกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหรือบริการที่ประสงค์จะเสริมสร้างศักยภาพเพื่อสร้างโอกาสทางการตลาด การแข่งขันทางการค้า รวมทั้งการใช้สิทธิประโยชน์จากการเปิดเสรีทางการค้าที่ต้องการขอรับความช่วยเหลือ รวม ๑๐ โครงการ ประกอบด้วย ๑) โครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการรวม ๘ โครงการ คือ โครงการยกมาตรฐานอุตสาหกรรมผลิตยาแผนโบราณให้ได้ตามหลักเกณฑ์ GMP PIC/S เพื่อรองรับผลกระทบจากข้อตกลงของอาเซียน (ระยะที่สอง) โครงการศึกษาตลาด ออกแบบ พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานสินค้าไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ภายในบ้าน (Home Appliance) สำหรับกลุ่มประเทศ CLMV ภายใต้แนวคิด “ASEAN Affordable Living” โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันหัตถกรรมสิ่งทอภาคเหนือตอนบนด้วยนวัตกรรมและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ตลอดห่วงโซ่การผลิต โครงการยกระดับการบริหารจัดการธุรกิจโรงแรม ๓ ดาว ในเขตจังหวัดชายแดนไทย-ลาว (จังหวัดนครพนม สกลนคร และมุกดาหาร) โครงการการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องสำอางสมุนไพรไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และสากล โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตโคเนื้อ สหกรณ์การเลี้ยงปศุสัตว์ กรป.กลางโพนยางคำ จำกัด สำหรับการแข่งขันในเขตการค้าเสรี (FTA) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและพัฒนาระบบบริหารจัดการของสหกรณ์โคนมวาริชภูมิ จำกัด และโครงการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาดสินค้ากระเทียมไทย หอมแดงไทย และหอมหัวใหญ่ไทยปลอดโรค ภายใต้ความตกลงการเปิดเสรีทางการค้า และ ๒) โครงการที่อยู่ระหว่างการจัดจ้างที่ปรึกษารวม ๒ โครงการ คือ โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในธุรกิจผู้ให้บริการขนส่งเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ระยะที่ ๓ และโครงการพัฒนานวัตกรรมการบริหารคุณภาพผลิตภัณฑ์นม

๔.๔ การเร่งรัดผลักดันขยายโอกาสการดำเนินธุรกิจการค้าในตลาดต่างประเทศของสินค้าไทย รัฐบาลได้เล็งเห็นศักยภาพและเสริมสร้างภาพลักษณ์สินค้าไทยจากหลายอุตสาหกรรมให้มีความเหมาะสมตามกระแสความต้องการของตลาดโลก คำนึงถึงขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าแต่ละประเภทของไทยอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมผู้ประกอบการขยายตลาดในลักษณะของอุตสาหกรรมรายคลัสเตอร์ จำนวน ๖,๙๔๘ ราย เกิดมูลค่าการสั่งซื้อรวม ๒๐๕,๖๗๗.๑๙ ล้านบาท ซึ่งมีการจัดกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

๔.๔.๑ กลุ่มสินค้าเกษตรและอาหาร

(๑) นำผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ และจัดคูหาประชาสัมพันธ์ จำนวน ๑๓ ครั้ง ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหรัฐอาหรับเอมิเรสต์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐเกาหลี และสหรัฐอเมริกา จำนวน ๔๔๓ ราย เกิดมูลค่าสั่งซื้อรวม ๕๓,๙๘๒.๓๖ ล้านบาท

(๒) จัดงานแสดงสินค้า “Thaifex-World of Food Asia 2017” โดยเป็นงานแสดงสินค้าอาหาร อาหารเพื่อสุขภาพ และอุปกรณ์และเครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอาหาร มีผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมงาน จำนวน ๑,๐๘๓ ราย เกิดมูลค่าการสั่งซื้อ รวม ๑๐,๒๙๔.๑๖ ล้านบาท

(๓) นำคณะผู้แทนการค้าจากต่างประเทศในกลุ่มสินค้าข้าวหอมมะลิ ผลิตภัณฑ์จากข้าว และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง สินค้าพลาสติก บรรจุภัณฑ์อาหาร มาเจรจาการค้าในประเทศไทย จำนวน ๑๑ ครั้ง มีผู้ประกอบไทยเข้าร่วมรวม จำนวน ๗๕๓ ราย เกิดมูลค่าสั่งซื้อรวม ๘๙,๖๗๖.๓๙ ล้านบาท

(๔) จัดคณะผู้แทนการค้าเดินทางเยือนต่างประเทศ จำนวน ๔ ครั้ง ณ ภูมิภาคลาตินอเมริกา และสาธารณรัฐคาซัคสถาน มีผู้ประกอบการไทยเข้าร่วม รวม ๗๒ ราย เกิดมูลค่าการสั่งซื้อรวม ๔๗๗.๔๕ ล้านบาท

๔.๔.๒ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมหนัก

(๑) นำผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศและจัดคูหาประชาสัมพันธ์ จำนวน ๗ ครั้ง ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐคิวบา สหรัฐอเมริกา สหรัฐอาหรับเอมิเรสต์ และเครือรัฐออสเตรเลีย เช่น สินค้าเครื่องทำความเย็น สินค้าอุตสาหกรรมทั่วไป สินค้าเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ และสินค้าวัสดุเครื่องมืออุปกรณ์ก่อสร้าง มีผู้ประกอบการสามารถขยายตลาดได้ ๑๑๖ ราย เกิดมูลค่าสั่งซื้อรวม ๒,๓๗๘.๖๔ ล้านบาท

(๒) จัดงานแสดงสินค้าเครื่องปรับอากาศและเครื่องใช้ไฟฟ้าของไทยในประเทศ มีผู้ประกอบการสามารถขยายตลาดได้ จำนวน ๑๘๗ ราย เกิดมูลค่าสั่งซื้อรวม ๒,๒๗๑.๗๘ ล้านบาท

(๓) นำคณะผู้แทนการค้าจากต่างประเทศ ในกลุ่มสินค้าเครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์วัสดุก่อสร้าง ยางพารา เครื่องทำความเย็น เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มาเจรจาการค้าในประเทศไทย จำนวน ๕ ครั้ง มีผู้ประกอบการไทยเข้าร่วม รวม ๒๘๐ ราย เกิดมูลค่าการสั่งซื้อ รวม ๒๖,๙๗๘.๙๔ ล้านบาท

(๔) จัดคณะผู้แทนการค้าเดินทางเยือนต่างประเทศ จำนวน ๖ ครั้ง ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเช็ก สาธารณรัฐโปแลนด์ และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มีผู้ประกอบการไทยเข้าร่วม รวม ๗๒ ราย เกิดมูลค่าคำสั่งซื้อรวม ๑,๕๑๑.๖๐ ล้านบาท

๔.๔.๓ กลุ่มสินค้าไลฟ์สไตล์

(๑) การจัดงานแสดงสินค้าไลฟ์สไตล์ “STYLE 2017” ซึ่งเป็นการรวมงานแสดงสินค้าแฟชั่นและไลฟ์สไตล์ที่โดดเด่น ๓ งาน เข้าด้วยกันเป็นครั้งแรก ได้แก่ BIFF&BIL BIG+BIH และ TIFF มีเป้าหมายที่จะทำให้เป็นงานแสดงสินค้าไลฟ์สไตล์ระดับนานาชาติ ซึ่งมีมูลค่าซื้อขายทันทีช่วงวันเจรจาการค้า ๕.๓๘ ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือประมาณ ๑๗๗.๖๗ ล้านบาท และคาดว่าภายใน ๑ ปี จะมีการสั่งซื้อต่อเนื่องประมาณ ๘๖.๐๒ ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือ ๒,๘๓๘.๘๒ ล้านบาท เกินเป้าหมายที่วางไว้ ๒,๐๐๐ ล้านบาท

(๒) จัดงานแสดงสินค้านานาชาติในประเทศ จำนวน ๕ ครั้ง ได้แก่ งานแสดงสินค้าของขวัญและงานแสดงสินค้าของใช้ในบ้าน (BIG & BIH) ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ และเมษายน ๒๕๖๐ งานแสดงสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ ครั้งที่ ๕๙ และ ๖๐ (Bangkok Gems & Jewelry Fair 2017) ในเดือนกุมภาพันธ์ และกันยายน ๒๕๖๐ และงานแสดงสินค้าเฟอร์นิเจอร์ (Thailand International Furniture Fair 2017) ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ มีผู้ประกอบการสามารถขยายตลาดได้ จำนวน ๒,๔๒๖ ราย เกิดมูลค่าสั่งซื้อรวม ๕,๘๐๓.๖๐ ล้านบาท

(๓) นำผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ ในกลุ่มสินค้าสิ่งทอและผ้าผืน เครื่องหนัง รองเท้า จำนวน ๘ ครั้ง ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เขตบริหารพิเศษฮ่องกง สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐฝรั่งเศส มีผู้ประกอบการสามารถขยายตลาดได้ ๙๓ ราย เกิดมูลค่าสั่งซื้อรวม ๑,๒๗๖.๘๐ ล้านบาท

(๔) นำคณะผู้แทนการค้าจากต่างประเทศ ในกลุ่มสินค้าของขวัญของตกแต่งบ้าน อัญมณีและเครื่องประดับ เฟอร์นิเจอร์ มาเจรจาการค้าในประเทศไทย จำนวน ๕ ครั้ง มีผู้ประกอบการไทยเข้าร่วม รวม ๙๙๒ ราย เกิดมูลค่าการสั่งซื้อรวม ๗,๐๒๕.๔๖ ล้านบาท

(๕) จัดคณะผู้แทนการค้าในกลุ่มสินค้าสิ่งทอ แฟชั่น เดินทางเยือนต่างประเทศ จำนวน ๖ ครั้ง ณ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี และสาธารณรัฐอิตาลี มีผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมรวม ๑๒๕ ราย เกิดมูลค่าการสั่งซื้อรวม ๓,๖๖๘.๐๘ ล้านบาท

๔.๕ การดำเนินการด้านกฎหมายเพื่อการค้า

รัฐบาลได้พัฒนากฎหมายและปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งเอื้อประโยชน์ในการแข่งขันทางการค้า โดยมีกฎหมายที่สำคัญ ดังนี้

๔.๕.๑ กฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จำนวน ๑ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ (ประกาศเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐)

๔.๕.๒ ร่างกฎหมายที่อยู่ระหว่างการเสนอทูลเกล้าฯ จำนวน ๑ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ....

๔.๕.๓ ร่างกฎหมายที่อยู่ในขั้นตอนพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน ๘ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทคนเดียว พ.ศ. .... (แก้ไขชื่อจากร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งนิติบุคคลคนเดียว พ.ศ. ....) ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ในส่วนที่เกี่ยวกับข้อยกเว้นในการละเมิดสิทธิสำหรับคนพิการ) และร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (รองรับการเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญามาร์ราเคช เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานที่มีโฆษณาแล้วสำหรับคนตาบอด คนพิการทางการมองเห็น และคนพิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ (Marrakesh Treaty) ให้สอดคล้องกับหลักการในปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชน อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities: CRPD) ที่ประเทศไทยเป็นภาคี และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐)

๔.๕.๔ ร่างกฎหมายที่อยู่ระหว่างการศึกษายกร่าง จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๔.๕.๕ ร่างกฎหมายที่อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และพระราชบัญญัติสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๗

๕. การส่งเสริมการลงทุนและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสู่ Thailand 4.0

รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) ในการปรับโครงสร้างด้านการผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศ โดยมีนโยบายการส่งเสริมการลงทุนที่เอื้อต่อการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย เพื่อให้สามารถต่อยอดไปสู่การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมการเชื่อมโยงธุรกิจที่เกี่ยวข้องกันตลอดห่วงโซ่มูลค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลักดันนโยบาย Super Cluster เพื่อดึงดูดการลงทุนในพื้นที่เป้าหมายที่เป็นการสร้างฐานอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ซึ่งจะเร่งผลักดันขับเคลื่อน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve) ด้วยการต่อยอด ๕ อุตสาหกรรมเดิม ได้แก่ ๑) ยานยนต์สมัยใหม่ ๒) อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ๓) ท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ๔) การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ และ ๕) แปรรูปอาหารและเพิ่มเติม ๕ อุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve) ได้แก่ ๑) หุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม ๒) การบินและโลจิสติกส์ ๓) เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ ๔) ดิจิทัล และ ๕) การแพทย์ครบวงจร โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ การส่งเสริมการลงทุน

รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการประกอบธุรกิจ และปรับปรุงการดำเนินงานต่าง ๆ รวมทั้งกระบวนการพิจารณาอนุญาต เพื่อให้การดำเนินธุรกิจมีความง่ายยิ่งขึ้น (Doc-it Easy) ดังนี้

๕.๑.๑ ปรับลดขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต ได้แก่ การปรับลดขั้นตอนการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) จาก ๙๐ วัน เหลือ ๓๐ วัน เร่งรัดการดำเนินการออกประทานบัตร/อาชญาบัตรเหมืองแร่ ปรับปรุงกระบวนการขอรับการอนุญาตให้สะดวกรวดเร็ว ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศจากการลงทุนและการจ้างงาน โดยมีจำนวนใบอนุญาต/รับรอง ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐ ดังนี้

(๑) ออกใบอนุญาตประกอบหรือขยายโรงงาน ๕,๐๕๗ โรงงาน มูลค่าการลงทุนกว่า ๕๔๕,๖๑๒ ล้านบาท จ้างงานกว่า ๒๑๘,๓๕๐ คน

(๒) ออกใบอนุญาตประทานบัตรหรืออาชญาบัตรเหมืองแร่ ๑๓๔ แปลง

(๓) ออกใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ๖,๗๑๓ ฉบับ

(๔) ออกใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มอช.) ๕,๐๘๒ ฉบับ

๕.๑.๒ อำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน เพื่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของนักลงทุนในเรื่องการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนในการรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย ได้มีการดำเนินการ ดังนี้ ๑) การจัดตั้ง “ศูนย์บุคลากรทักษะสูง (Strategic Talent Center : STC)” ๒) สนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากต่างประเทศในประเทศไทย ๓) ปรับปรุงระบบการรายงานตัวทุก ๙๐ วัน ของผู้เชี่ยวชาญต่างชาติต่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้เพิ่มช่องทางการรับแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนและทางอินเทอร์เน็ต) ๔) แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดนิยามและการตีความคำว่า “การทำงาน” ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น (โดยกำหนดประเภทงานหรือกิจกรรมที่ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐) ๕) โครงการ Single Window ของศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน (ได้พัฒนาต่อยอดระบบ e-Expert system โดยเชื่อมโยงข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์กับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและกรมการจัดหางาน เพิ่มประสิทธิภาพ

การให้บริการผ่านระบบการยื่นและพิจารณาคำขอแบบออนไลน์ หรือที่เรียกว่า ระบบ Single Window for Visa and Work Permit) และ ๖) SMART Visa ได้ตั้งเป้าหมายให้เริ่มใช้ SMART Visa ได้ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๑

๕.๑.๓ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและด้านการส่งเสริมการลงทุน โดยมี**กฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว จำนวน ๓ ฉบับ** ได้แก่ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย สำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐ **ร่างกฎหมายที่อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา** จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และ**ร่างกฎหมายที่อยู่ระหว่างการนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ** คือ ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ....

๕.๑.๔ กำหนดสิทธิประโยชน์ด้านภาษีแก่อุตสาหกรรมเรือสำราญและเรือยอชท์เพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็น Marina Hub of ASEAN ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสทางธุรกิจ ดึงดูดรายได้และกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นชอบให้ปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์สำหรับกิจการเรือเฟอร์รี่ กิจการเดินเรือท่องเที่ยวหรือให้เช่าเรือท่องเที่ยว และกิจการบริการที่จอดเรือท่องเที่ยว (มารีน่า) จากเดิมที่ได้รับสิทธิประโยชน์เฉพาะการยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรโดยไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ปรับเป็นให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ๕ ปี ให้เท่ากับกิจการอื่น ๆ ในกลุ่มท่องเที่ยว

๕.๒ การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสู่ Thailand 4.0

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดโมเดลปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศภายใต้ชื่อ “ประเทศไทย ๔.๐” โดยจะเปลี่ยน “ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ” เป็น “ความได้เปรียบเชิงแข่งขัน” โดยอาศัยการบริหารจัดการที่ดี การใช้ปัญญาและองค์ความรู้เติมเต็มด้วยเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ การวิจัยและพัฒนา เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมนั้น รัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน คือ การขับเคลื่อน ๕ กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมายให้เกิดผลสัมฤทธิ์ภายในระยะเวลา ๓-๕ ปีข้างหน้า ซึ่งในช่วงที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๕.๒.๑ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตผ่าน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย เป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ซึ่งผลการขอรับการส่งเสริมการลงทุนใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ในช่วงที่ผ่านมา (๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐) มีจำนวน ๗๓๗ โครงการ มูลค่ารวมทั้งสิ้น ๒๖๗,๓๖๓ ล้านบาท ได้แก่

๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย	จำนวนโครงการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)
๑) การต่อยอด ๕ อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-Curve)		
๑.๑) อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (Next-Generation Automotive)	๔๖	๗๕,๕๑๙
๑.๒) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (Smart Electronics)	๑๐๓	๕๕,๘๗๔
๑.๓) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Affluent, Medical and Wellness Tourism)	๓๑	๓๕,๕๒๖
๑.๔) อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Agriculture and Biotechnology)	๙๓	๒๘,๒๖๘
๑.๕) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร (Food for the Future)	๗๑	๒๒,๓๗๙
รวม	**๓๔๔**	**๒๑๗,๕๖๖**
๒) การเติม ๕ อุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve)		
๒.๑) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ (Robotics)	๑๕	๒,๑๓๒
๒.๒) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (Aviation and Logistics)	๘	๓,๔๖๕
๒.๓) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (Biofuels and Biochemicals)	๕๘	๓๑,๙๐๐
๒.๔) อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital)	๒๗๖	๔,๙๒๖
๒.๕) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub)	๓๖	๗,๓๗๔
รวม	**๓๙๓**	**๔๙,๗๙๗**
รวมทั้งหมด	**๗๓๗**	**๒๖๗,๓๖๓**

๕.๒.๒ พัฒนาขีดความสามารถการแข่งขันในภาคอุตสาหกรรม มุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม ภายใต้แนวคิด Double S-Curve ใน ๑๐ อุตสาหกรรมอนาคต ประกอบด้วย First S-Curve เป็นการต่อยอดการพัฒนา ๕ กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้วในประเทศ โดยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยการผลิต และ New S-Curve เป็นการลงทุนและพัฒนาเพื่อให้เกิด ๕ กลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบสินค้าและเทคโนโลยีไปจากเดิม ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวจะทำให้เกิดการพัฒนาสู่โครงสร้างเศรษฐกิจการผลิตสมัยใหม่ที่ใช้องค์ความรู้และนวัตกรรมขั้นสูงในการสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ (Knowledge based Industry) ซึ่งจะส่งผลให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น โดยมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาดังกล่าวในกลุ่มอุตสาหกรรมที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **พัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องอัตโนมัติและหุ่นยนต์** ได้พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับระบบอัตโนมัติในสถานประกอบการ จำนวน ๖๙๔ คน เพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้ในการใช้งานระบบอัตโนมัติ พัฒนาผู้ประกอบการเพื่อการยกระดับความสามารถของโรงงานในการนำเทคโนโลยีอัตโนมัติมาใช้ในการผลิต จำนวน ๗๐ กิจการ เพื่อลดปัญหาด้านแรงงาน คุณภาพสินค้า ต้นทุนการผลิต การพัฒนาฐานข้อมูลห่วงโซ่อุปทานระบบอัตโนมัติ ประกอบกับ

คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ เพื่อกระตุ้นภาคอุตสาหกรรมให้หันมาใช้หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การผลักดันให้มีผู้ให้บริการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ System Integrator (SI) ให้เพียงพอกับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาศักยภาพและความร่วมมือในเครือข่ายหน่วยงาน Center of Robotics Excellence (CoRE) เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนด้านเทคโนโลยีและบุคลากรให้กับอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ โดยเป้าหมายในปี ๒๕๖๐ คือ ให้มีการลงทุนหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติไม่น้อยกว่า ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท ในระยะ ๕ ปี (ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ให้มีการลงทุนไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยให้อุตสาหกรรมอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของจำนวนโรงงานทั้งหมดมีการใช้หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติระดับสูงในโรงงาน มีการผลิตหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติขึ้นในประเทศอย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของมูลค่าการนำเข้า ด้วย ๕ มาตรการ คือ ๑) ด้านการตลาด กระตุ้นให้ภาคอุตสาหกรรมใช้หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติในกระบวนการผลิตให้มากขึ้น ๒) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยการเพิ่มจำนวน SI ๓) สร้างอุปทานด้วยการพัฒนาบุคลากรยกระดับกระบวนการผลิต และผลิตภัณฑ์หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติให้เป็นที่ยอมรับในสากล ๔) สร้าง CoRE สำหรับพัฒนาเทคโนโลยีหุ่นยนต์ และการส่งเสริมการใช้งานด้านต่าง ๆ และ ๕) มาตรการอื่น ๆ เช่น สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในเชิงวิชาการและอุตสาหกรรม นอกจากนี้ รัฐบาลยังให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี โดยยกเว้นอากรนำเข้าชิ้นส่วนหุ่นยนต์และยกเว้นภาษีนิติบุคคล ร้อยละ ๓๐๐ เพื่อวิจัยพัฒนาหุ่นยนต์และระบบเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๒) **พัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ** ได้ดำเนินโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องแต่งกายมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ระยะที่ ๔) โดยพัฒนาผู้ประกอบการสิ่งทอและเครื่องแต่งกายมุสลิมใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๖๓๕ คน ด้วยการอบรมด้านออกแบบ การตลาด และเทคโนโลยี พร้อมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องแต่งกายมุสลิมกว่า ๖๐ ผลิตภัณฑ์ ภายใต้แบรนด์ Lawa@THTI ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายมุสลิม โดยเป็นการออกแบบร่วมกันของดีไซน์เนอร์ไทยและมาเลเซีย ภายใต้แนวคิด Heaven and Earth, Indigo Paisley และ Reflection of the Sea

(๓) **พัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร** ได้ฝึกอบรมผู้ประกอบอาหารเพื่อรองรับครัวไทยสู่ครัวโลก โดยฝึกอบรมฝีมือแรงงานใหม่ให้มีความรู้ มีทักษะฝีมือที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอาหาร มีความพร้อมในการทำงาน และยกระดับฝีมือแรงงานในสถานประกอบกิจการและผู้ประกอบธุรกิจด้านอาหารให้มีศักยภาพในการผลิตและการแข่งขัน ทั้งนี้ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๗,๙๕๔ คน รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการที่เป็นนวัตกรรม โดยอยู่ระหว่างทำงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการร่วมกับภาคอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน ๑๕ โครงการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน ๒ รายการ และให้บริการวิเคราะห์ทดสอบภาคเอกชนในอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน ๒๑ รายการ

(๔) **ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบ** ได้จัดทำแผนการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔ โดยมีแผนงานที่สำคัญ เช่น ปรับปรุงพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ ให้ครอบคลุมการนำอ้อยไปผลิตเอทานอลและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับข้อตกลงทางการค้า ขณะนี้ได้ลงประกาศเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. .... บนเว็บไซต์ เพื่อทำประชาพิจารณ์และจัดทำรายงานผลกระทบตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ

(๕) **สร้างนิคมอุตสาหกรรมยางพารา (Rubber City)** เพื่อเพิ่มอุปสงค์การใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมขั้นกลางน้ำและปลายน้ำที่สำคัญ ตลอดจนมุ่งเน้นให้เกิดนวัตกรรมเพื่อนำยางพาราไปใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นสำหรับการใช้ในประเทศและการส่งออก เกิดกลไกผลักดันราคายางในประเทศให้เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดย Rubber City ตั้งอยู่ในพื้นที่ระยะที่ ๒/๒ และ ๓ ของนิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ ที่ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลฉลุง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ขนาดพื้นที่ ๑,๒๑๘ ไร่ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเชิง Cluster สำหรับอุตสาหกรรมยางกลางน้ำและปลายน้ำ เช่น อุตสาหกรรมนวัตกรรมยาง อุตสาหกรรมจากน้ำยางข้น อุตสาหกรรมยางคอมปาวด์ และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง มีการแบ่งพื้นที่เป็นพื้นที่ Premium Zone เน้นรองรับอุตสาหกรรมทั่วไปหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมยางพารา โดยเป็นอุตสาหกรรมสะอาดที่ไม่มีมลพิษ เนื้อที่ประมาณ ๔๓๘ ไร่ และพื้นที่เพื่อรองรับอุตสาหกรรมยางพาราขั้นกลางและขั้นปลาย เนื้อที่ประมาณ ๗๗๙ ไร่ โดย ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ มีความก้าวหน้าของงานก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมฯ คิดเป็นปริมาณงานที่ทำได้ร้อยละ ๖๘ และอยู่ระหว่างการก่อสร้างพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในนิคมอุตสาหกรรม คาดว่าจะแล้วเสร็จและสามารถเปิดดำเนินการได้ภายในปี ๒๕๖๐ โดยมีการประชาสัมพันธ์และการตลาด ได้แก่ จัดงานสัมมนาวิชาการนานาชาติ Global Rubber Conference 2016 โดยภายในงานมีการจัดบูทเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการ Rubber City ต่อนักลงทุนและผู้สนใจ และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) จัดกิจกรรม Road show เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการ Rubber City ต่อนักลงทุนและผู้สนใจ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ปัจจุบันมีนักลงทุนสนใจในโครงการ Rubber City โดยทำสัญญาแล้ว ๒ ราย เนื้อที่ ๑๗.๘๒ ไร่ และอยู่ระหว่างการตัดสินใจ จำนวน ๖๑ แปลง เนื้อที่ ๔๓๑.๐๘ ไร่ ทั้งนี้ การให้เช่าพื้นที่อาคารโรงงานมาตรฐาน เฟส ๑ ที่ก่อสร้างแล้วเสร็จจำนวน ๓ ยูนิต พื้นที่รวม ๑,๕๐๐ ตารางเมตร ได้มีผู้ทำสัญญาเช่าทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว

(๖) **พัฒนาอุตสาหกรรมยาง** เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมและส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์หรือใช้เป็นส่วนผสมต่าง ๆ เช่น พื้นลู่วิ่ง พื้นช่องทางจักรยาน พื้นสนามฟุตซอล โดยกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับยาง ๑๕๒ มาตรฐาน มาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางเร่งด่วน จำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานแผ่นยางปูพื้น (มอก. ๒๓๗๗-๒๕๕๙) มาตรฐานแอสฟัลต์ซีเมนต์ปรับปรุงคุณภาพด้วยยางธรรมชาติ (มอก. ๒๗๓๑-๒๕๕๙) และมาตรฐานฟองน้ำลาเท็กซ์สำหรับทำที่นอน (มอก. ๒๗๔๗-๒๕๕๙) รวมทั้งให้การรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ยางตามนโยบายเร่งด่วนให้แก่ชุมนุมสหกรณ์อุตสาหกรรมยางพาราภาคใต้

(๗) **จัดตั้งศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ** โดยที่ตั้งโครงการอยู่ในเขตสวนป่าลาดกระทิง ตำบลลาดกระทิง อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่ ๑,๒๓๔.๙๘ ไร่ งบประมาณ ๓,๗๐๕ ล้านบาท แบ่งแผนงานเป็น ๓ ระยะ (จำนวน ๓๓ รายการ ๘ สนามทดสอบ) คือ ระยะที่ ๑ ส่วนทดสอบยางล้อตามมาตรฐาน UN R117 และ UN R64 (รวม ๒ รายการ ๑ สนามทดสอบ) ระยะที่ ๒ ส่วนทดสอบยานยนต์และชิ้นส่วน (รวม ๑๙ รายการ ๕ สนามทดสอบ) และระยะที่ ๓ ทดสอบ รวม ๑๒ รายการ ๒ สนามทดสอบ โดยระยะที่ ๑ มีกำหนดแล้วเสร็จประมาณ

เดือนเมษายน ๒๕๖๑ โดยศูนย์ทดสอบยานยนต์แห่งชาตินี้จะสามารถตรวจสอบรับรองมาตรฐานชิ้นส่วนรถยนต์ได้ทั้งหมดและสมบูรณ์ที่สุดในอาเซียน และเป็นศูนย์ลำดับที่ ๔ ในเอเชีย รองจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี สามารถรองรับการตรวจสอบได้ทั่วโลก ทั้งนี้ โครงการระยะที่ ๒ ส่วนทดสอบรถยนต์และชิ้นส่วน ได้กำหนดงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ไว้ ๑๗๕.๖๒๕ ล้านบาท ซึ่งตามกำหนดโครงการจะเสร็จทั้งหมดปี ๒๕๖๒

(๘) **พัฒนาพลาสติกชีวภาพย่อยสลายได้** โดยปรับปรุงคุณสมบัติของพลาสติกชีวภาพให้มีคุณสมบัติที่ดีขึ้น สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรหรือชีวมวล รวมทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และพัฒนา SMEs ด้านการออกแบบและพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์พลาสติกชีวภาพเชิงสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับแนวโน้มทางการพัฒนาและความต้องการในอนาคต จำนวน ๕๒ กิจการ งบประมาณ ๑๔.๖๔๘ ล้านบาท

(๙) **พัฒนาสู่ระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน** โดยพัฒนาความสามารถของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์และประยุกต์ใช้วิทยาการเชิงดิจิทัลในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ทั้งเชิงวัตถุและข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมโยงและการบริหารระบบงานระหว่างองค์กรในโซ่อุปทานแบบบูรณาการตามกรอบแนวทางที่เป็นแบบอย่างที่ดี และการบริการครอบคลุมการจัดการระบบฐานข้อมูล การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและซอฟต์แวร์ การใช้ Cloud Computing การจัดการความปลอดภัยของข้อมูล การประยุกต์ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงของฐานข้อมูลและการสื่อสารระหว่างองค์กรตลอดโซ่อุปทานด้วยระบบที่มีมาตรฐานน่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสร้างความสามารถให้เครือข่ายสนับสนุนมีความพร้อมรองรับธุรกิจของโครงข่ายการผลิตและการส่งมอบ เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของสถานประกอบการไทยให้ทัดเทียมระดับสากลอย่างครอบคลุมและยั่งยืน เกิดเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจกับประเทศในภูมิภาค และยกระดับประสิทธิภาพระบบอำนวยความสะดวกทางการค้าและโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ให้สามารถรองรับการขยายตัวทางการค้าและการเติบโตทางเศรษฐกิจของพื้นที่ยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศและการเติบโตอย่างยั่งยืนในภูมิภาค โดยคัดเลือกสถานประกอบการที่มีศักยภาพและมีความมุ่งมั่นเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒๐ ราย

(๑๐) **อุตสาหกรรมเพื่อมุ่งสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)** ยกระดับสถานประกอบการให้เป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่สูงขึ้น โดยพัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรให้มีความรู้เชิงลึกในการบริหารจัดการกระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพของการใช้เครื่องจักร/อุปกรณ์ ลดมลพิษที่แหล่งกำเนิด ป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยการสร้างสมดุลระหว่างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและการอนุรักษ์ปกป้องรักษาระบบนิเวศไปพร้อม ๆ กัน โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่บริเวณลุ่มน้ำหลักในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town) ได้มีการบริหารจัดการดำเนินธุรกิจควบคู่กับสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบในทิศทางเดียวกัน และเสริมสร้างจิตสำนึกให้พนักงานและผู้ประกอบกิจการโรงงานมีส่วนร่วมรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกในรูปของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยมีการบริหารจัดการลุ่มน้ำและวางระบบธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม ให้คำแนะนำเชิงลึกแก่สถานประกอบการเพื่อมุ่งสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลุ่มน้ำภาคตะวันออก ซึ่งมีผู้ประกอบการ OTOP เข้าสู่กระบวนการแสดงผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยการรับรองตนเองด้านสิ่งแวดล้อม (ฉลากสิ่งแวดล้อมประเภท ๒) ตามมาตรฐาน ISO 14021 จำนวน ๒๐๐ ราย งบประมาณ ๙.๘๒๓ ล้านบาท และมีสถานประกอบการ

ที่ขอเทียบระดับหรือเลื่อนระดับสู่อุตสาหกรรมสีเขียว ไปแล้ว ๓๐ โรงงาน ผ่านการตรวจประเมิน ๖ โรงงาน ทั้งนี้ ได้มีการจัดทำและพิมพ์คู่มืออุตสาหกรรมสีเขียวเพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ สร้างความเข้าใจ แนวคิดและความจำเป็นของการเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

(๑๑) **พัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน** ให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการ OTOP ในด้านการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) การพัฒนาการผลิตรูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและการตลาด เพื่อเตรียมความพร้อมในการขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน ๙๘ ราย อยู่ระหว่างดำเนินการ ๒๑๒ ราย ดำเนินการฝึกอบรมให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการ OTOP แล้ว จำนวน ๒๙๘ ราย อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๒ ราย และดำเนินการฝึกอบรมให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการ OTOP แล้ว จำนวน ๕๓๓ ราย

๕.๒.๓ พัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา

อุตสาหกรรม	เป้าหมาย	การดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)
๑) อาหารแปรรูป	๑๕๕ กิจการ	ให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกแก่วิสาหกิจในอุตสาหกรรมอาหาร ด้านการเพิ่มผลิตภาพ การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และเตรียมการขอรับรองมาตรฐาน GMP/HACCP เพื่อเป็นการขยายช่องทางตลาดในต่างประเทศ รวมทั้งประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในอุตสาหกรรมอาหารไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์	๔๐.๔๑๑
๒) เกษตรแปรรูป	๑๑๖ กิจการ	ให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกให้แก่ SMEs และวิสาหกิจชุมชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในด้านการพัฒนาผลิตภาพและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์แล้ว	๓๙.๐๓๓
๓) ฮาลาล	๑๖ กิจการ	ให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกให้แก่ SMEs ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานฮาลาลแล้ว	๗.๖๙๗
๔) แฟชั่นไทย	๑๐๐ กิจการ	พัฒนาศักยภาพ SMEs ยกระดับทักษะ องค์ความรู้ให้กับบุคลากรหรือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมแฟชั่น ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๓ อุตสาหกรรมแฟชั่น ผ้าผืน ผ้าไหมไทย และตราสินค้าไทย ให้เกิดมูลค่าเพิ่ม (Value Creation)	๕๔.๗๐๔
๕) ชิ้นส่วนยานยนต์	๑๐๐ กิจการ	ให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกให้แก่ SMEs ในด้านการเพิ่มผลิตภาพ การปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของเครื่องจักร มาตรฐานการผลิต รวมทั้งเทคโนโลยีการซ่อมบำรุงและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีขีดความสามารถและศักยภาพการผลิตเพิ่มขึ้น สามารถแข่งขันในตลาดสากลได้	๑๙.๒๗๗

อุตสาหกรรม	เป้าหมาย	การดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)
๖) ชิ้นส่วนอากาศยาน	๑๐ กิจการ ๘,๓๖๐ คน	• พัฒนา SMEs ด้านการจัดการและมาตรฐานการผลิตในอุตสาหกรรมขนส่งและการบิน เพื่อการลงทุนในอุตสาหกรรมขนส่งและการบิน • พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรเพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิต การจัดการ และมาตรฐานการผลิตในอุตสาหกรรมขนส่งและการบิน และเตรียมความพร้อมในการพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ ทักษะ และเทคโนโลยีด้านการซ่อมบำรุงและการผลิตชิ้นส่วน • ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน จำนวน ๑๑,๐๑๙ คน	๑๙.๓๔๓ ๕.๒๔๔
๗) การแพทย์และสุขภาพ	๑ อุตสาหกรรมต้นแบบ	พัฒนา SMEs เพื่อสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายของกลุ่มอุตสาหกรรมและหน่วยบริการให้เกิดการรวมกลุ่ม พัฒนาสมาชิกในกลุ่ม เพื่อเปิดโอกาสทางธุรกิจ ขับเคลื่อนและสนับสนุนอุตสาหกรรมการแพทย์และสุขภาพ และผลักดันนวัตกรรมและผลงานวิจัยในอุตสาหกรรมการแพทย์และสุขภาพที่เป็นประโยชน์และถ่ายทอดออกสู่สังคมในเชิงพาณิชย์และสาธารณประโยชน์	๓๕.๕๖๒
๘) เครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์	๔๐ กิจการ	พัฒนา SMEs เพื่อให้ได้มาตรฐานการผลิตและผลิตภัณฑ์เครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล ทำให้มีศักยภาพและสามารถแข่งขันในตลาดสากล และขับเคลื่อนเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่สู่ภาคอุตสาหกรรมเครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ นำไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์	๑๕.๗๘๐
๙) ไบโอชีวภาพ	๕๒ กิจการ	พัฒนา SMEs ด้านการออกแบบและพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์พลาสติกชีวภาพเชิงสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาและความต้องการในอนาคต	๑๔.๖๔๘
๑๐) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคม	๔๕ กิจการ	พัฒนา SMEs เพื่อเพิ่มผลิตภาพและประยุกต์ระบบอัตโนมัติในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์โทรคมนาคม และพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และมาตรฐานการผลิตในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคมสู่มาตรฐานสากล	๑๓.๖๙๑

อุตสาหกรรม	เป้าหมาย	การดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)
๑๑) ดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากดิจิทัล	๔๕๕ กิจการ ๘ เรื่อง	• ให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกโดยนำดิจิทัลไปใช้ในสถานประกอบการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบ IT มาประยุกต์ใช้ในธุรกิจ • วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล Big Data ในโลกออนไลน์ เผยแพร่ใน Social Media เพื่อนำมาหาแนวโน้ม (Trend) และปัจจัยขับเคลื่อน (Driving Force) ที่กระทบต่อภาคอุตสาหกรรม ทั้งทางด้านสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง จำนวน ๘ เรื่อง	๔๔.๕๕๕
๑๒) ท่องเที่ยวและบริการ	๒๖,๓๔๐ คน	• การฝึกอบรมฝีมือแรงงานไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถของภาคบริการและการท่องเที่ยว จำนวน ๒๗,๒๐๗ คน • การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสมรรถนะร่วมวิชาชีพการท่องเที่ยวอาเซียน จำนวน ๔,๔๔๓ คน	-

๕.๓ การขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๕.๓.๑ พัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development: EEC) ได้ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อเป็นพื้นที่ใหม่รองรับการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ประกอบกับมีความพร้อมของระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งทางถนน รถไฟ ท่าเรือและนิคมอุตสาหกรรม อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางเรือของอาเซียนซึ่งสามารถเชื่อมโยงไปยังท่าเรือน้ำลึกทวายของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ท่าเรือสีหนุวิลล์ของราชอาณาจักรกัมพูชา และท่าเรือวังเตาของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และเชื่อมโยงกับการพัฒนาระเบียงเหนือ-ใต้ (North-South Corridor) และระเบียงตะวันออก-ตะวันตก (East-West Corridor) โดยจะพัฒนา EEC ผ่านโครงการเป้าหมาย ๑๕ โครงการสำคัญ ๔ กลุ่ม ได้แก่ ๑) โครงสร้างพื้นฐาน ๒) อุตสาหกรรมเป้าหมาย

๓) การท่องเที่ยว และ ๔) การสร้างเมืองใหม่ ภายในระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) โดยจะมีการลงทุนทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน วงเงินงบประมาณ ๑.๕ ล้านล้านบาท ซึ่งหากเป็นไปตามแผนที่กำหนด คาดว่าจะช่วยผลักดันให้เศรษฐกิจเติบโตร้อยละ ๕ ต่อปี เกิดการจ้างงานใหม่ ๑๐๐,๐๐๐ อัตราต่อปี สร้างงานเพิ่มในภาคอุตสาหกรรมและบริการ ลดต้นทุนโลจิสติกส์ ๔ แสนล้านบาทต่อปี กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ๑๐ ล้านคนต่อปี และได้ฐานภาษีใหม่ ๑ แสนล้านบาทต่อปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จะเร่งผลักดัน ๕ โครงการหลัก ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนาท่าอากาศยานนานาชาติอู่ตะเภา ๒) โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังและมาบตาพุด ระยะที่ ๓ ๓) การก่อสร้างรถไฟทางคู่และรถไฟความเร็วสูง ๔) อุตสาหกรรมไฮเทคสำหรับอนาคต เช่น รถยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV) หุ่นยนต์ Bio Economy Medical Hub ชิ้นส่วนอากาศยาน และ ๕) การพัฒนา ๓ เมืองใหม่ เพื่อรองรับประชากรและการท่องเที่ยว รวมทั้งแผนการพัฒนาศูนย์กลางการเงิน ซึ่งคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษได้เห็นชอบโครงการสำคัญภายใต้แผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้แก่ ๑) ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. .... ๒) แผนงานพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ๓) แผนงานคมนาคมและโลจิสติกส์ ๔) แผนงานพัฒนาเมือง สาธารณูปโภคสาธารณูปการ การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองท่องเที่ยว และสาธารณสุข และ ๕) การบริหารจัดการโดยภาพรวม โครงการการศึกษาจัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกและจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) ชั่วคราว โดยมีโครงการที่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔๘ โครงการ วงเงิน ๖,๙๙๒.๖๗ ล้านบาท และได้เร่งรัดดำเนินการตามแผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกให้บังเกิดผลโดยเร็วภายใน ๑-๓ ปี

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ออกคำสั่งรวม ๔ ฉบับ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ได้แก่ ๑) คำสั่ง ที่ ๒/๒๕๖๐ เกี่ยวกับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ๒) คำสั่ง ที่ ๒๗/๒๕๖๐ และคำสั่ง ที่ ๒๙/๒๕๖๐ เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและวิทยาการ และ ๓) คำสั่ง ที่ ๒๘/๒๕๖๐ เกี่ยวกับการเร่งรัดการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน สำหรับโครงการในเขต EEC

นอกจากนั้น ยังได้เร่งรัดกระบวนการลงทุนร่วมระหว่างรัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) ให้มาลงทุนในพื้นที่ EEC โดยให้สิทธิพิเศษในด้านการส่งเสริมการลงทุน เช่น โครงการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC จะได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ ๕๐ เป็นเวลา ๕ ปี ควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรมชักจูงนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน และกลุ่มประเทศ CLMV (ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) ซึ่งคาดว่าจะมีผู้ประกอบการเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น BMW Toyota Airbus ขณะเดียวกันกลุ่มบริษัท e-Commerce Digital โดยเฉพาะอาลีบาบา Lazada รวมถึง Google Microsoft ให้ความสนใจและคาดว่าจะมาร่วมลงทุนในส่วนของพื้นที่ e-Commerce Park รวมทั้งได้มีการลงนามความร่วมมือพัฒนาระหว่างประเทศ โดยคาดว่าประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อนโยบาย One Belt One Road ของสาธารณรัฐประชาชนจีน การลงนามบันทึกความเข้าใจและบันทึกแสดงเจตจำนงกับประเทศญี่ปุ่น จำนวน ๕ ฉบับ เพื่อแสดงความร่วมมือในการพัฒนา EEC การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเป้าหมายและการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ ในส่วนของการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ลงทุนในด้านแรงงานทั้งกลุ่มแรงงานไร้ฝีมือหรือกึ่งฝีมือและกลุ่มแรงงานฝีมือ ได้เตรียมการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จในพื้นที่ EEC

เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุน ปัจจุบันมีจำนวนแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ในพื้นที่ ๓ จังหวัด จำนวน ๑๓๐,๐๓๘ คน และได้พัฒนาศักยภาพแรงงานตอบสนองต่อความต้องการของภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน ๖๑๕,๙๑๖ คน พร้อมทั้งได้จัดทำฐานข้อมูลแรงงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและประมาณการความต้องการแรงงานในสาขาต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก เพื่อนำไปกำหนดเป้าหมายในการผลิตบุคลากรแต่ละประเภทและระดับให้ตรงกับความต้องการต่อไป

๕.๓.๒ พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ได้แก่ จังหวัดตาก สระแก้ว ตราด สงขลา หนองคาย กาญจนบุรี เชียงราย มุกดาหาร นครพนม และนราธิวาส ซึ่งมีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) **จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ** (จังหวัดตาก สงขลา และสระแก้ว) นิคมอุตสาหกรรมเป็นกิจกรรมหนึ่งในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่จะเป็นเครื่องมือและกลไกที่จะผลักดัน เสริมสร้างการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ การลงทุน และการค้า ซึ่งจะสร้างความมั่งคั่งอย่างยั่งยืนในพื้นที่ โดยการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับพื้นที่ (การสร้างงาน การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน เงินลงทุนและเงินหมุนเวียน) ระดับประเทศ (ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน) ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัด	ที่ตั้ง	เนื้อที่ (ไร่)
ตาก	ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด	๘๓๖.๗๒
สงขลา	ตำบลสำนักขาม อำเภอสะเดา	๙๙๕.๕๓
สระแก้ว	ตำบลป่าไร่ อำเภออรัญประเทศ	๖๖๐.๕๖

โดยการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดสระแก้วได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างพื้นที่โครงการนิคมอุตสาหกรรม ระยะที่ ๑ แล้ว ซึ่งเริ่มวางระบบสาธารณูปโภคและก่อสร้างอาคารโรงงานสำเร็จรูปเพื่อรองรับผู้ประกอบการ SMEs และลานประชารัฐ รองรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จะเข้ามาจำหน่ายสินค้า OTOP และพื้นที่สำหรับการลงทุนอุตสาหกรรมทั่วไป เช่น อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม สินค้าเกษตรแปรรูป อุตสาหกรรมพลาสติก ในส่วนการก่อสร้างโครงการฯ ระยะที่ ๒ ขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการจัดหาบริษัทผู้รับเหมาเข้าดำเนินการก่อสร้าง ซึ่งคาดว่าจะสามารถดำเนินการก่อสร้างได้ประมาณเดือนกันยายน ๒๕๖๐ และแล้วเสร็จพร้อมเปิดให้ผู้ประกอบการเข้าใช้พื้นที่ได้ครบทั้งหมดประมาณเดือนกันยายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ส่วนโครงการนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดตากและสงขลา ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (EIA) และออกแบบงานก่อสร้าง ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๐ และมีกำหนดที่จะเปิดดำเนินการในปี ๒๕๖๑

(๒) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ** ได้ดำเนินการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและด่านศุลกากรในพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

(๒.๑) **จังหวัดตาก** ในส่วนทางเลี่ยงเมืองแม่สอดพร้อมสะพานข้ามแม่น้ำเมยแห่งที่ ๒ การก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๒ ตาก-แม่สอด ตอน ๓ ท่าอากาศยานแม่สอด และด่านศุลกากรแม่สอดแห่งใหม่

(๒.๒) **จังหวัดสระแก้ว** ในส่วนทางหลวงอรัญประเทศ-ชายแดนประเทศไทย/ราชอาณาจักรกัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน-สตึงบท) ปรับปรุงทางรถไฟช่วงชุมทางแก่งคอย-คลองสิบเก้า-สุดสะพานคลองลึก (รวมสะพานข้ามคลองลึก) และด่านศุลกากรอรัญประเทศ (ป่าไร่)

(๒.๓) **จังหวัดตราด** ในส่วนทางหลวงหมายเลข ๓ ตราด-หาดเล็ก อยู่ระหว่างการก่อสร้างตอนที่ ๒ ถนนสายทางเข้าท่าเทียบเรืออเนกประสงค์คลองใหญ่ และโครงการก่อสร้างถนน ๔ ช่องจราจรเข้าท่าเทียบเรืออเนกประสงค์คลองใหญ่

(๒.๔) **จังหวัดสงขลา** ในส่วนทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายหาดใหญ่-ชายแดนประเทศไทย/ประเทศมาเลเซีย และการขยายถนนสาย สข.๑๐๒๗-ปาดังเบซาร์ โครงการก่อสร้างอาคารพรมแดนด่านศุลกากรสะเดา (เดิม) และโครงการก่อสร้างด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่

(๒.๕) **จังหวัดหนองคาย** ในส่วนทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ อำเภอโพนพิสัย-บึงกาฬ ตอน ๑ ถนนสาย ก ผังเมืองรอบเมืองหนองคาย และโครงการก่อสร้างด่านศุลกากรหนองคายและลานตรวจสินค้าแห่งใหม่ พร้อมสิ่งปลูกสร้างประกอบ

(๒.๖) **จังหวัดกาญจนบุรี** ในส่วนทางหลวงหมายเลข ๓๖๗ ทางเลี่ยงเมืองกาญจนบุรี ทางหลวงหมายเลข ๘๑ (มอเตอร์เวย์บางใหญ่-บ้านโป่ง-กาญจนบุรี) และด่านศุลกากรบริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านน้ำพุร้อน ระยะที่ ๑

(๒.๗) **จังหวัดเชียงราย** ในส่วนทางเลี่ยงเมืองเชียงรายด้านตะวันตก ทางหลวงหมายเลข ๑๒๙๐ อำเภอเชียงแสน-อำเภอเชียงของ ตอน ๓ สายแยกทางหลวงหมายเลข ๑๐๒๐-บ้านกิ่วแก้ว อำเภอเทิง โครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งเชียงของ โครงการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกด่านศุลกากรแม่สาย โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งด่านศุลกากรแม่สาย โครงการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด่านศุลกากรเชียงของ และโครงการก่อสร้างอาคารที่ทำการด่านศุลกากรเชียงแสนแห่งใหม่และสิ่งปลูกสร้างประกอบ

(๒.๘) **จังหวัดมุกดาหาร** ในส่วนทางหลวงหมายเลข ๑๒ กาฬสินธุ์-บรรจบทางหลวงหมายเลข ๑๒ (บ้านนาไคร้) ตอน ๑ ก่อสร้างเสร็จแล้ว และตอน ๒ อยู่ระหว่างก่อสร้างโครงการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด่านศุลกากรมุกดาหาร

(๒.๙) **จังหวัดนครพนม** ในส่วนโครงการศูนย์การขนส่งชายแดนและด่านศุลกากรแห่งใหม่/ทล.๒๒ สกลนคร-นครพนม โครงการก่อสร้างด่านศุลกากรนครพนมแห่งใหม่พร้อมสิ่งปลูกสร้างประกอบ

(๒.๑๐) **จังหวัดนราธิวาส** ในส่วนโครงการทางหลวงหมายเลข ๔๐๕๖ ระแงะ-สุไหงโก-ลก ตอน ๑ (ทล.) ด่านศุลกากรสุไหงโก-ลก ด่านศุลกากรบูเก๊ะตา ก่อสร้างสะพานตากใบ และการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมนราธิวาส

๕.๓.๓ ดำเนินการบริหารจัดการด้านแรงงานเพื่อรองรับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหรือช่องผ่านแดนที่สำคัญ โดยจัดตั้งศูนย์คุ้มครองแรงงานในศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน เพื่อรับและวินิจฉัยคำร้อง ให้คำปรึกษา แนะนำ ตอบปัญหาเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่นายจ้างและแรงงานต่างด้าวในพื้นที่ ๑๐ จังหวัดในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รวมถึงจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ๔ ภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ เมียนมา ลาว และกัมพูชา โดยมีผู้มาใช้บริการ ณ ศูนย์คุ้มครองแรงงานฯ จำนวน ๕,๑๓๕ คน การเสริมสร้างสถานประกอบกิจการต้นแบบด้านความปลอดภัยเพื่อดูแลคุ้มครองแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษให้ได้รับการคุ้มครองกฎหมายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน สร้างความตระหนักด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานแก่สถานประกอบกิจการขนาดเล็กและขนาดกลาง เป็นการป้องกันและลดอันตรายและโรคอันเนื่องจากการทำงาน รวมถึงส่งเสริมบรรยากาศการลงทุนแก่นายจ้าง/ผู้ประกอบกิจการในพื้นที่เป้าหมาย มีสถานประกอบกิจการกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม จำนวน ๑๐๒ แห่ง นอกจากนี้ ยังได้จัดฝึกอบรมฝีมือแรงงานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ พัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โครงการเพื่อเสริมสร้างวินัยการทำงานในภาคอุตสาหกรรม เพื่อผู้ใช้แรงงานโยกย้ายถิ่นฐานทั้งแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวที่เคลื่อนย้ายมาจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรม และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่แรงงานโยกย้ายถิ่นฐานเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีผู้เข้าฝึกอบรม จำนวน ๓๑,๗๙๓ คน และเสริมสร้างความรู้ให้แก่นายจ้าง ลูกจ้าง และคณะกรรมการทวิภาคีในสถานประกอบกิจการให้ทราบถึงสวัสดิการแรงงานของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน ๑๐ ประเทศ ประเทศกรอบความร่วมมือ (ASEAN+3) และประเทศต้นแบบด้านสวัสดิการแรงงาน รวมทั้งแนวทางการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับประเทศไทยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒,๗๙๗ คน

๕.๔ พัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (National Single Window: NSW)

ปัจจุบันระบบ NSW ของประเทศ มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลด้วยอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ภายในประเทศและต่างประเทศทั้งภายในและภายนอกภูมิภาคอาเซียนแล้ว โดยมีความก้าวหน้าของการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานกับระบบ NSW ของประเทศ ดังนี้

๕.๔.๑ หน่วยงานที่มีระบบพร้อมรองรับเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ NSW แล้ว ๓๖ หน่วยงาน ประกอบด้วย

หน่วยงานที่เชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ NSW อย่างเป็นทางการแล้ว	หน่วยงานที่มีระบบพร้อมให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านระบบ NSW แล้ว แต่เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรับ-ส่งข้อมูล/ประเทศปลายทางยังไม่พร้อมรองรับการเชื่อมโยงข้อมูล หรือความพร้อมเรื่องกฎระเบียบของหน่วยงานอยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไข
๓๓ หน่วยงาน	๓ หน่วยงาน
กรมศุลกากร กรมการค้าต่างประเทศ การนิคมอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมปศุสัตว์ กรมสรรพสามิต สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมประมง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมศิลปากร กรมธุรกิจพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กรมการอุตสาหกรรมทหาร สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง กรมการขนส่งทางบก กรมป่าไม้ การท่าเรือแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ กรมการค้าภายใน สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กรมทรัพยากรธรณี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย กรมการปกครอง กรมวิชาการเกษตร กรมเจ้าท่า กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมควบคุมโรค และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	๑) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ทดสอบระบบการอนุญาตการบินกับสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ผ่านเรียบร้อยแล้ว โดยแจ้งความพร้อมในการเปิดรับข้อมูลอย่างเป็นทางการได้ตั้งแต่วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการกำหนดเปิดใช้งานอย่างเป็นทางการ ๒) สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ทดสอบระบบอนุญาตการบินกับบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด และบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ผ่านเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการกำหนดเปิดใช้งานอย่างเป็นทางการ และ ๓) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พัฒนาระบบใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Electronic Certificates of Origin: e-C/O) สำหรับส่งไปต่างประเทศ (G2G) และสามารถเชื่อมโยงกับระบบ NSW ได้เรียบร้อยแล้ว และพร้อมเปิดใช้งานจริงได้ทันทีหากมีประเทศปลายทางพร้อมรับ/ส่งข้อมูล

๕.๔.๒ ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์รูปแบบ Single Form (B2G) สินค้าวัตถุอันตราย สินค้าที่ใช้สิทธิพิเศษทางภาษีอากร สินค้ายางพารา และสินค้าน้ำตาล ผ่านระบบ NSW

(๑) **สินค้าวัตถุอันตราย** จำนวน ๘ หน่วยงาน ๑) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เริ่มใช้งานระบบฯ อย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙ ๒) กรมธุรกิจพลังงาน เริ่มใช้งานระบบฯ อย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ๓) กรมประมง เริ่มใช้งานระบบฯ อย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ๔) กรมโรงงานอุตสาหกรรม มีแผนงานการดำเนินการเปิดใช้งานจริงภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ๕) กรมการอุตสาหกรรมทหาร มีแผนการดำเนินการเปิดใช้งานจริงภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ๗) กรมปศุสัตว์ มีแผนการดำเนินการเปิดใช้งานจริงภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๑ และ ๘) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ มีแผนการดำเนินการเปิดใช้งานจริงภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๑

(๒) **สินค้าที่ใช้สิทธิพิเศษทางภาษีอากร** ปัจจุบันระบบสามารถรับข้อมูลคำขอแบบ B2G ได้เรียบร้อยแล้ว โดยได้มีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงทำความเข้าใจกับ Software House แล้ว เบื้องต้นมีจำนวน ๒ ราย ได้แก่ Netbay และ Tiffa ที่พร้อมให้บริการ และรายอื่น ๆ อยู่ระหว่างการพัฒนา

(๓) **สินค้ายางพารา** ได้มีการประชุมหารือแนวทางการพัฒนาระบบ Single Form สินค้ายางพารา ร่วมกันระหว่างกรมวิชาการเกษตรและการยางแห่งประเทศไทย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบบูรณาการผ่านระบบ NSW โดยพิจารณาอำนาจและหน้าที่การออกหนังสือใบรับรองคุณภาพยางระหว่างกรมวิชาการเกษตรและการยางแห่งประเทศไทย การดำเนินการ Single Form ยางพารา มีอุปสรรคเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการออกหนังสือรับรองคุณภาพยาง โดยได้เสนอให้การยางแห่งประเทศไทยดำเนินการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง เพื่อให้รองรับการออกหนังสือรับรองคุณภาพยางได้ เพื่อให้มีอำนาจในการออกหนังสือรับรองคุณภาพยาง และกรมวิชาการเกษตรและการยางแห่งประเทศไทยยังขาดงบประมาณในการพัฒนาระบบ Single Form Rubber

(๔) **สินค้าน้ำตาล** ได้ร่างกระบวนการและโครงสร้างข้อมูลสำหรับ Single Form สินค้าน้ำตาล เรียบร้อยแล้ว และได้มีการหารือเพื่อหาแนวทางในการควบคุมปริมาณน้ำตาลให้เพียงพอสำหรับการบริโภคภายในประเทศ และส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.) จะมีการหารือเพิ่มเติมกับภาคเอกชนเพื่อนำข้อมูลจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง มาพิจารณาเพื่อหาแนวทางในการควบคุมน้ำตาลที่เหมาะสมต่อไป

๖. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม

๖.๑ การพัฒนาระบบขนส่งทางบก

๖.๑.๑ ดำเนินโครงการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูง

(๑) **โครงการความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย-จีน** เป็นโครงการภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๕ จากกรุงเทพฯ-หนองคาย โดยฝ่ายไทยได้เสนอให้มีการก่อสร้างเส้นทางรถไฟความเร็วสูงช่วงระหว่างกรุงเทพฯ-นครราชสีมาก่อน ระยะทาง ๒๕๐ กิโลเมตร แบ่งการก่อสร้างออกเป็น ๔ ช่วง คือ ช่วงที่ ๑ ที่สถานีกลางดง ระยะทาง ๓.๕ กิโลเมตร ช่วงที่ ๒ ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร ช่วงที่ ๓ ระยะทาง ๑๐๐ กิโลเมตร และช่วงที่ ๔ ระยะทาง ๑๓๖.๕ กิโลเมตร เนื่องจากเป็นเส้นทางที่มีความพร้อมมากที่สุด และยังคงความร่วมมือในรูปแบบ Engineering Procurement and Construction (EPC) ซึ่งฝ่ายไทยจะเป็นผู้ลงทุนเองทั้งหมด ส่วนรูปแบบการเดินรถฝ่ายไทยอาจตั้งบริษัทบริหารการเดินรถโดยเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนถือหุ้นด้วย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ สัญญา ๒.๑ การออกแบบรายละเอียด เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ และสัญญาที่ ๒.๒ ที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ และจะเริ่มต้นก่อสร้างในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ที่กลางดง-ปางอโศก ระยะทาง ๓.๕ กิโลเมตร หลังจากนั้นทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้เร่งรัดการเจรจาขอบเขตงาน (Terms of Reference: TOR) และข้อกำหนดเฉพาะของสัญญา ๒.๓ ระบบราง ไฟฟ้า เครื่องกลจัดหาขบวนรถและอบรมบุคลากร และคาดว่าจะได้ข้อสรุปเกี่ยวกับ TOR และข้อกำหนดเฉพาะดังกล่าวภายในสิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๐ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญของสัญญา โดยทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันดำเนินการโครงการรถไฟความเร็วสูงให้สอดคล้องกับมูลค่าโครงการที่ได้ประมาณการภายในกรอบวงเงิน ๑๗๙,๓๑๒.๒๑ ล้านบาท ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้ข้อสรุปแผนการฝึกอบรมและทดสอบวิศวกรและสถาปนิกจีนแล้ว โดยการฝึกอบรมและทดสอบวิศวกรจีนจะจัดขึ้น ณ เมืองเทียนจิน สาธารณรัฐประชาชนจีน

“ดำเนินโครงการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา ในรูปแบบ Engineering Procurement and Construction: EPC โดยไทยลงทุนเองทั้งหมด”

ที่ประชุมฯ เห็นชอบให้คณะทำงานของทั้งสองฝ่ายหารือข้อยุติเกี่ยวกับแนวเส้นทางรถไฟและทั้งสองฝ่ายได้หารือข้อสัญญาในร่างสัญญาเงินกู้ ซึ่งได้มีการปรับแก้ไขและมีความเห็นร่วมกันในข้อสัญญาส่วนใหญ่และจะเจรจาข้อสัญญาส่วนที่เหลือต่อไป นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายได้พิจารณาแผนงานความร่วมมือด้านการเงินและเห็นชอบร่วมกันที่จะดำเนินการให้ได้ข้อสรุปในร่างสัญญาเงินกู้ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ และเห็นชอบในหลักการให้จัดการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย-จีน ครั้งที่ ๒๑ วันที่ ๒๐-๒๒ กันยายน ๒๕๖๐ ณ เมืองเทียนจิน สาธารณรัฐประชาชนจีน ต่อไป

(๒) **โครงการความร่วมมือในการพัฒนาระบบรางระหว่างไทย-ญี่ปุ่น** มีความคืบหน้าในการดำเนินโครงการ ดังนี้

(๒.๑) **โครงการรถไฟความเร็วสูง ช่วงกรุงเทพฯ-เชียงใหม่**

(๒.๑.๑) แบ่งการพัฒนาออกเป็น ๒ ระยะ คือระยะที่ ๑ เส้นทางกรุงเทพฯ-พิษณุโลก และระยะที่ ๒ เส้นทางพิษณุโลก-เชียงใหม่ และอยู่ระหว่างการศึกษาวิเคราะห์โครงการในรายละเอียด ทั้งนี้ การออกแบบรายละเอียดโครงการฯ จะดำเนินการหลังจากที่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบต่อรายงานการศึกษาความเหมาะสมของโครงการฯ ปัจจุบันฝ่ายญี่ปุ่นยังไม่เสนอรายงานการศึกษาวิเคราะห์ฯ

(๒.๑.๒) ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ช่วงกรุงเทพฯ-พิษณุโลก โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และช่วงพิษณุโลก-เชียงใหม่ โดยคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาและมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ให้เพิ่มเติมข้อมูลในรายงานแผนแม่บทการพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนการพัฒนารถไฟความเร็วสูง

(๒.๒) **แผนแม่บทการพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนการพัฒนารถไฟความเร็วสูง** ได้มีการประชุมคณะทำงานด้านเทคนิคโครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองพื้นที่เศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนการพัฒนารถไฟความเร็วสูง ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาระบบราง ภายใต้บันทึกความร่วมมือด้านระบบรางระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งและการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เพื่อพิจารณาหาข้อสรุปเกี่ยวกับแนวคิดในการประเมินผลประโยชน์จากการพัฒนาพื้นที่ตามแนวเส้นทางโครงการรถไฟความเร็วสูง เส้นทางกรุงเทพฯ-เชียงใหม่

(๒.๓) **Southern Corridor [กาญจนบุรี (บ้านพุน้ำร้อน)-กรุงเทพฯ-แหลมฉบัง และกรุงเทพฯ-อรัญประเทศ]** มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

(๒.๓.๑) ทดลองเดินรถขนส่งสินค้าจากหนองปลาดุก-แหลมฉบัง เพื่อทดลองคุณภาพรางขนาด ๑ เมตร

(๒.๓.๒) พิธีเปิดสำนักงานเพื่อสำรวจและพัฒนาการขนส่งสินค้าทางรถไฟที่บริษัท Toyota Tsusho เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๒.๓.๓) ญี่ปุ่นได้เสนอให้ปรับปรุงโครงสร้างเดิมก่อนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเดินรถ ทั้งนี้ โครงสร้างพื้นฐานจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงในด้านต่าง ๆ คือ ๑) การปรับปรุงด้านความปลอดภัยของราง ๒) การจัด zoning ในการเดินรถ และ ๓) การปรับปรุงจุดเชื่อมต่อและการเข้า-ออก สถานีขนส่งสินค้า

(๒.๔) **การดำเนินธุรกิจการขนส่งสินค้าทางรถไฟ** มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ คือ ฝ่ายญี่ปุ่นได้นำเสนอผลการศึกษาและรูปแบบการลงทุนแบ่งการลงทุนออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) SPV 1 (การเดินบรรทุกสินค้า) ลงทุนโดยเอกชน และ ๒) SPV 2 (การขนส่งสินค้าทางรถไฟ) โดยการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งคณะทำงานพิจารณาการศึกษาความเหมาะสมของโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการขนส่งตู้สินค้าภายในประเทศจะได้รับทราบและพิจารณาการจัดตั้งบริษัทร่วมทุนระหว่างฝ่ายไทยและฝ่ายญี่ปุ่นต่อไป

(๒.๕) **East-West Corridor (ช่วงแม่สอด-มุกดาหาร)** ฝ่ายญี่ปุ่นอยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาความเหมาะสมของโครงการช่วงนครสวรรค์-บ้านไผ่

(๓) **โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง** ขนาดรางมาตรฐาน ๑.๔๓๕ เมตร เพื่อพัฒนาระบบสาธารณูปโภคการคมนาคมขนส่งให้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้การเดินทางสะดวกรวดเร็วขึ้น และเพิ่มทางเลือกการเดินทาง ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้ให้ความเห็นชอบรายงานผลการศึกษาวิเคราะห์โครงการตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว

(๓.๑) **สายกรุงเทพฯ–หัวหิน** ระยะทาง ๒๑๑ กิโลเมตร อยู่ระหว่างปรับปรุงข้อมูลของรายงาน PPP ตามมติคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐

(๓.๒) **สายกรุงเทพฯ-ระยอง** ระยะทาง ๑๙๓.๕ กิโลเมตร การรถไฟแห่งประเทศไทยได้จัดทำการทดสอบความสนใจของตลาด (Market Sounding) แล้วเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐

๖.๑.๒ โครงการพัฒนาระบบรถไฟทางคู่ ได้ดำเนินการรวมทั้งสิ้น ๑๔ โครงการ โดยมีสถานะการดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

(๑) **โครงการรถไฟทางคู่ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง** จำนวน ๒ โครงการ คือ ๑) **ช่วงฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า-แก่งคอย** ระยะทาง ๑๐๖ กิโลเมตร ซึ่งจะเพิ่มความจุของทางรถไฟ แก้ไขปัญหาการเดินรถในระบบทางเดี่ยว เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของการขนส่งทางรถไฟที่เชื่อมโยงจากภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมายังสถานีบรรจุแยกสินค้ากล่อง (Inland Container Depot: ICD) ที่ลาดกระบังและเชื่อมโยงเข้าสู่ท่าเรือแหลมฉบัง ซึ่งคาดว่างานก่อสร้างในสัญญาที่ ๑ จะแล้วเสร็จเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และงานก่อสร้างในสัญญาที่ ๒ จะแล้วเสร็จในเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ และ ๒) **ช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น** ระยะทาง ๑๘๗ กิโลเมตร ซึ่งจะเพิ่มศักยภาพการให้บริการขนส่งระบบรางสู่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สนับสนุนการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับกรุงเทพมหานคร และต่อเนื่องสู่ภาคอื่น รองรับจำนวนผู้โดยสารและปริมาณการขนส่งสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

(๒) **โครงการรถไฟทางคู่ที่อยู่ระหว่างประกวดราคา** จำนวน ๕ โครงการ ดังนี้

ช่วง	ระยะทาง (กิโลเมตร)	ประโยชน์ที่ได้รับ	ปีที่กำหนดแล้วเสร็จ
ช่วงประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร	๑๖๗	เพิ่มศักยภาพการให้บริการขนส่งระบบรางสู่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ สนับสนุนการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าระหว่างจังหวัดต่างๆ ทางภาคใต้กับกรุงเทพมหานคร และต่อเนื่องสู่ภาคอื่นรองรับจำนวนผู้โดยสารและปริมาณการขนส่งสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น	๒๕๖๓
ช่วงมาบกะเบา-ชุมทางถนนจิระ	๑๓๒	เพิ่มศักยภาพการให้บริการขนส่งระบบราง รองรับจำนวนผู้โดยสารและปริมาณการขนส่งสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น และลดระยะเวลาในการเดินทางและการขนส่งสินค้า ลดต้นทุนการขนส่งสินค้า และสามารถประหยัดการใช้พลังงานของประเทศในระยะยาว	๒๕๖๔
ช่วงลพบุรี-ปากน้ำโพ	๑๔๘	เพิ่มประสิทธิภาพของการขนส่งทางรถไฟ ประหยัดพลังงานเชื้อเพลิง และลดปัญหามลพิษที่มีต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น	๒๕๖๔
ช่วงนครปฐม-หัวหิน	๑๖๕	เพิ่มประสิทธิภาพของการขนส่งทางรถไฟ ลดระยะเวลาการเดินทาง ประหยัดพลังงานเชื้อเพลิง และลดปัญหามลพิษที่มีต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งช่วยให้ประชาชนมีทางเลือกในการเดินทางมากยิ่งขึ้น	๒๕๖๓
ช่วงหัวหิน-ประจวบคีรีขันธ์	๙๐	เพิ่มประสิทธิภาพของการขนส่งทางรถไฟประหยัดพลังงานเชื้อเพลิง และลดปัญหามลพิษที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ช่วยให้ประชาชนมีทางเลือกในการเดินทางมากยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค-ท้องถิ่น	๒๕๖๓

(๓) **โครงการรถไฟทางคู่ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการในขั้นตอนของกระทรวงคมนาคมก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี**

(๓.๑) **อยู่ระหว่างการพิจารณารายงานและการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)** จำนวน ๖ โครงการ คือ ช่วงปากน้ำโพ-เด่นชัย ช่วงชุมทางถนนจิระ-อุบลราชธานี ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงชุมพร-สุราษฎร์ธานี ช่วงสุราษฎร์ธานี-หาดใหญ่-สงขลา และช่วงหาดใหญ่-ปาดังเบซาร์

(๓.๒) **ออกแบบแล้วเสร็จ** จำนวน ๑ โครงการ คือ ช่วงเด่นชัย-เชียงใหม่

๖.๑.๓ โครงการพัฒนารถไฟฟ้า ได้ดำเนินการรวมทั้งสิ้น ๙ โครงการ โดยมีสถานะการดำเนินการสรุปได้ดังนี้

(๑) **โครงการรถไฟฟ้าที่เปิดให้บริการในปี ๒๕๕๙** จำนวน ๑ โครงการ คือ **โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงบางใหญ่-บางซื่อ (รถไฟฟ้ามหานคร สายฉลองรัชธรรม)** รถไฟฟ้ามหานคร สายฉลองรัชธรรม เป็นโครงสร้างทางวิ่งยกระดับตลอดสาย มีระยะทาง ๒๓ กิโลเมตร ๑๖ สถานี จากสถานีคลองบางไผ่-สถานีเตาปูน เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันเสาร์ที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดการเดินรถไฟฟ้ามหานคร สายฉลองรัชธรรม อย่างเป็นทางการ ซึ่งในส่วนของปัญหาการเชื่อมต่อระหว่างสถานีเตาปูนและสถานีบางซื่อ ระยะทาง ๑ กิโลเมตร นั้น คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มี

คำสั่งที่ ๗๘/๒๕๕๙ เพื่อให้การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ดำเนินการจ้างผู้ประกอบการเอกชนเพื่อติดตั้งระบบรถไฟฟ้า จัดการเดินรถไฟฟ้า และบริหารการเดินรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงเตาปูน-บางซื่อ และคณะรัฐมนตรีมีมติ (๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐) เห็นชอบผลการคัดเลือกเอกชนและร่างสัมปทานโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน โดยว่าจ้างบริษัททางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (Bangkok Expressway and Metro: BEM) เพื่อติดตั้งระบบและบริหารเดินรถไฟฟ้าส่วนต่อขยายสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และบางซื่อ-ท่าพระ รวมทั้งบางซื่อ-เตาปูน โดยได้เปิดให้บริการเดินรถแล้ว เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

(๒) **โครงการรถไฟฟ้าที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง** จำนวน ๕ โครงการ ได้แก่ สายสีแดง ช่วงบางซื่อ-รังสิต สายสีน้ำเงิน ช่วงบางซื่อ-ท่าพระ และหัวลำโพง-บางแค สายสีเขียว ช่วงแบริ่ง-สมุทรปราการ สายสีเขียว ช่วงหมอชิต-สะพานใหม่-คูคต และสายสีส้ม ช่วงศูนย์วัฒนธรรมฯ-มีนบุรี

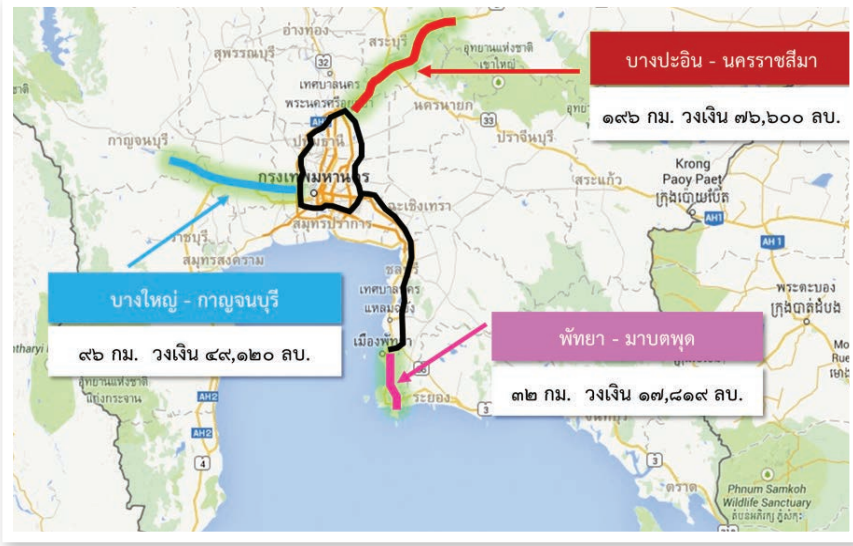
(๓) **โครงการรถไฟฟ้าที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการแล้ว** จำนวน ๒ โครงการ คือ สายสีชมพู ช่วงแคราย-มีนบุรี และสายสีเหลือง ช่วงลาดพร้าว-สำโรง

(๔) **โครงการรถไฟฟ้าที่อยู่ระหว่างกระทรวงคมนาคมทบทวนการเสนอโครงการให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** จำนวน ๑ โครงการ คือ โครงการระบบขนส่งทางรถไฟฟ้าเชื่อมต่อท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ส่วนต่อขยาย ช่วงดอนเมือง-บางซื่อ-พญาไท

๖.๑.๔ โครงการพัฒนารถไฟเพื่อแก้ไขปัญหาจุดตัดของทางรถไฟกับถนน ได้ดำเนินการ ๒ สายทาง โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการแล้ว เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ คือ สายสีแดงอ่อน ช่วงบางซื่อ-พญาไท-มักกะสัน-หัวหมาก และสายสีแดงเข้ม ช่วงบางซื่อ-หัวลำโพง

๖.๑.๕ โครงการพัฒนาการขนส่งทางถนน ได้ดำเนินการก่อสร้าง**โครงการทางพิเศษ สายศรีรัช-วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร** ซึ่งเป็นโครงการต่อขยายโครงข่ายทางพิเศษไปยังฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร มีระยะทางรวม ๑๖.๗ กิโลเมตร เริ่มต้นจากถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร (ถนนกาญจนาภิเษก บริเวณใกล้โรงกรองน้ำมหาสวัสดิ์) สิ้นสุดโครงการบริเวณย่านบางซื่อ เชื่อมต่อทางพิเศษศรีรัชบริเวณด้านเหนือของสถานีขนส่งหมอชิต ๒ และลงสู่ระดับดินที่บริเวณถนนกำแพงเพชร ๒ เพื่อลดปัญหาการจราจรหนาแน่น แก้ไขปัญหาจราจรเส้นทางกาญจนาภิเษกด้านตะวันตกของกรุงเทพมหานครมาสู่ย่านใจกลางเมืองได้อย่างสะดวก โดยได้เปิดให้บริการเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเร็วกว่าที่กำหนดไว้ ๔ เดือน (เดิมกำหนดเปิดให้บริการเดือนธันวาคม ๒๕๕๙) นอกจากนี้ มีการดำเนินโครงการที่เป็นการพัฒนาการขนส่งทางถนน อีกจำนวน ๔๕ โครงการ สรุปได้ดังนี้

(๑) **โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง** จำนวน ๓ เส้นทาง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการก่อสร้างทางหลวงฯ สายต่าง ๆ แล้ว ดังนี้

(๑.๑) **สายพัทยา-มาบตาพุด** ระยะทาง ๓๒ กิโลเมตร เพื่อพัฒนาโครงข่ายทางหลวงมาตรฐานสูงรองรับการเดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างกรุงเทพมหานครและปริมณฑลกับเขตพื้นที่อุตสาหกรรมในภาคตะวันออก ให้สามารถรองรับการเดินทางและขนส่งสินค้าเชื่อมต่อไปยังท่าเรือมาบตาพุด จังหวัดระยอง ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างและคาดว่าจะเปิดให้บริการได้ภายในปี ๒๕๖๓

(๑.๒) **สายบางปะอิน-นครราชสีมา** ระยะทาง ๑๙๖ กิโลเมตร เพื่อพัฒนาโครงข่ายทางหลวงมาตรฐานสูงรองรับการเดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถแบ่งเบาการจราจรจากทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) และทางหลวงหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ที่มีปริมาณการจราจรค่อนข้างสูงและปัญหาการจราจรติดขัด ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างและคาดว่าจะเปิดให้บริการได้ภายในปี ๒๕๖๓

(๑.๓) **สายบางใหญ่-กาญจนบุรี** ระยะทาง ๙๖ กิโลเมตร เพื่อพัฒนาโครงข่ายทางหลวงมาตรฐานสูงรองรับการเดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างกรุงเทพมหานครและปริมณฑลสู่จังหวัดทางภาคตะวันตกและภาคใต้ของประเทศ สามารถแบ่งเบาการจราจรจากทางหลวงหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) และทางหลวงหมายเลข ๓๓๘ (ถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี) ที่มีปริมาณการจราจรสูงและมีปัญหาการจราจรติดขัด ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างและคาดว่าจะเปิดให้บริการได้ภายในปี ๒๕๖๓

(๒) **โครงการก่อสร้างทางหลวงและทางหลวงชนบท** จำนวน ๓๐ เส้นทาง โดยมีสถานะการดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

(๒.๑) **โครงการที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ** จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่ ๑) ทางหลวงหมายเลข ๔ กระบี่-อำเภอห้วยยอด จังหวัดกระบี่ ๒) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๘๓ อำเภอบ้านบึง-บรรจบทางหลวงหมายเลข ๓๓๑-อำเภอบ้านค่าย ตอน ๓ จังหวัดระยอง ๓) ทางหลวงหมายเลข ๓๑๔ อำเภอบางปะกง-ฉะเชิงเทรา ตอน ๒ จังหวัดฉะเชิงเทรา และ ๔) โครงการขยายถนนราชพฤกษ์ ระยะที่ ๒ (ตอนที่ ๒) ซอยจรัญสนิทวงศ์ ๑๓-คลองมหาสวัสดิ์

(๒.๒) **โครงการที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง** จำนวน ๒๔ โครงการ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

(๒.๒.๑) กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๗ โครงการ ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ อำเภอกบินทร์บุรี-อำเภอวังน้ำเขียว ตอน ๓ จังหวัดนครราชสีมาและปราจีนบุรี ทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ อำเภอกบินทร์บุรี-

อำเภอปักธงชัย (ทางเชื่อมผืนป่า) จังหวัดปราจีนบุรี ทางหลวงหมายเลข ๓๒๔ อำเภอปราสาท-อำเภอขุขันธ์-แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๘๕ ตอน ๑ จังหวัดศรีสะเกษ ทางหลวงหมายเลข ๑๐๓ อำเภอร้องกวาง-อำเภองาว ตอน ๒ จังหวัดแพร่ ทางหลวงหมายเลข ๔๑ ทางแยกต่างระดับจุดตัดทางหลวงหมายเลข ๔๑ กับทางหลวงหมายเลข ๔๐๓ (แยกทุ่งสง) จังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข ๔ อำเภอตะกั่วป่า-บ้านเขาหลัก-บ้านโคกกลอย จังหวัดพังงา และทางหลวงหมายเลข ๑๑ สามแยกดอยติ-เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

(๒.๒.๒) กลุ่มที่ ๒ จำนวน ๑๒ โครงการ ได้แก่ ทางหลวงชนบทสาย จ ผังเมืองรวมเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ทางหลวงชนบท สาย ฉ และ ค ผังเมืองรวมเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ทางหลวงชนบท สาย ง๑ ง๒ ง๔ และ ง๕ ผังเมืองรวมเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ทางหลวงชนบทสาย ก (ตอนที่ ๒) ผังเมืองรวมเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถนนสาย ค ผังเมืองรวมเมืองนครสวรรค์ (บริเวณถนนมหาเทพ) จังหวัดนครสวรรค์ ถนนสาย จ๑ ผังเมืองรวมเมืองเลย จังหวัดเลย ก่อสร้างระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม สาย ก๒ และ ก๓ ผังเมืองรวมเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ทางหลวงชนบท สายแยก ทล.๓๓-ด่านผ่านแดนบ้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ทางหลวงชนบท ทางต่างระดับบนถนนสายแยก ทล.๓๓-ด่านผ่านแดนบ้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ทางหลวงชนบท สาย ง๒ และ ง๓ ผังเมืองรวมเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ทางหลวงชนบท สาย ก ผังเมืองรวมเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ทางหลวงชนบท ถนนสายแยก ทล.๔-ทล.๔๐๕๔ เลียบแนวชายแดน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ทางหลวงชนบท ถนนสาย ง๒, ง๓, ค๑ และ ค๒ ผังเมืองรวมเมืองแม่สอด จังหวัดตาก

(๒.๒.๓) กลุ่มที่ ๓ จำนวน ๔ โครงการ คือ โครงการถนนต่อเชื่อมถนนราชพฤกษ์-ถนนกาญจนาภิเษก (แนวเหนือ-ใต้) ตอน NS1 ตอน NS2 ตอน NS3 และตอน CD Road

(๒.๓) **โครงการที่ลงนามในสัญญาแล้ว** จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการขยายถนนกัลปพฤกษ์ และโครงการขยายถนนราชพฤกษ์ ระยะที่ ๒ (ตอนที่ ๓)

(๓) **การบูรณะทางหลวงสายหลักและพัฒนาโครงข่ายถนนเป็น ๔ ช่องจราจร** เช่น โครงการก่อสร้างถนนทางหลวงชนบทสาย นย.๓๐๐๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๓๐๕-บ้านคลอง ๓๓ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ระยะทางรวม ๑๘.๓๖๘ กิโลเมตร โดยขยายถนนจาก ๒ ช่องจราจรเป็น ๔ ช่องจราจร เพื่อสนับสนุนระบบโลจิสติกส์ รองรับการขนส่งสินค้า และส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดนครนายกและจังหวัดใกล้เคียง โครงการก่อสร้างถนน ๔ ช่องจราจร เข้าท่าเทียบเรืออเนกประสงค์คลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ระยะทาง ๐.๓๕๐ กิโลเมตร อยู่ระหว่างก่อสร้าง คาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑

(๔) **โครงการก่อสร้างโครงข่ายทางหลวงแผ่นดิน** อยู่ระหว่างการก่อสร้าง จำนวน ๑๑ โครงการ ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข ๒๑๖ ทางแยกต่างระดับจุดตัดทางหลวงหมายเลข ๒ กับถนนวงแหวนรอบเมืองอุดรธานี (ตอนเหนือ) จังหวัดอุดรธานี ทางหลวงหมายเลข ๒๔ อำเภอปราสาท-ขุขันธ์-แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๘๕ ตอนอำเภอปราสาท-บ้านกระเทียม จังหวัดสุรินทร์ ทางหลวงหมายเลข ๒๔ อำเภอปราสาท-ขุขันธ์-แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๘๕ ตอนบ้านกระเทียม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ทางหลวงหมายเลข ๒๔ อำเภอปราสาท-อำเภอขุขันธ์-แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๘๕ ตอนอำเภอขุนหาญ-แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๘๕ จังหวัดศรีสะเกษ ทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ อำเภอแก้งคร้อ-อำเภอชุมแพ ตอนอำเภอแก้งคร้อ-ภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ทางหลวงหมายเลข ๓ ตราด-หาดเล็ก ตอน ทางแยกเข้าตำบลไม้รูด-บ้านคลองจาก จังหวัดตราด ทางหลวงหมายเลข ๑๒ บ้านนาไคร้-อำเภอคำชะอี-อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร ทางหลวงหมายเลข ๑๒ บ้านนาไคร้-อำเภอคำชะอี ตอนหนองสูง-อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ อำเภอห้วยใหญ่-อำเภอธาตุพนม จังหวัดมุกดาหาร ทางหลวงหมายเลข ๒๙๐ ถนนวงแหวนรอบเมืองนครราชสีมา (ด้านเหนือ) ตอนแยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๖๘ จังหวัดนครราชสีมา และทางหลวงหมายเลข ๑๔๒๑ เชียงราย-อำเภอขุนตาล ตอนบ้านหัวดอย-บ้านใหม่มงคล จังหวัดเชียงราย

๖.๑.๖ โครงการจัดซื้อรถโดยสารใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) เพื่อนำมาใช้บริการทดแทนรถโดยสารเดิมขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพที่ใช้น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิงและช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในการเดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ โดยได้ดำเนินการประกาศประกวดราคาและกำหนดยื่นเอกสารประกวดราคาเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ อย่างไรก็ตาม ไม่มีผู้มายื่นเอกสารประกวดราคา องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพจึงต้องยกเลิกการดำเนินการและจะดำเนินการใหม่อีกครั้ง โดยคาดว่าจะรับรถโดยสาร ๒๐ คันแรก ภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๑ และได้รับรถครบทั้งหมดภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๑

นอกจากนี้ ในการพัฒนารถโดยสารขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพในระยะต่อไป จะมีการติดตั้ง GPS บนรถโดยสาร ๕๐๐ คัน ติดตั้งป้ายอัจฉริยะ ๖ ป้าย (อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ๔ ป้าย BTS จตุจักร ๒ ป้าย) และนำระบบตั๋วร่วมมาใช้ รวมทั้งจะดำเนินการเพื่อนำรถโดยสารไฟฟ้ามาใช้เดินรถภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ต่อไปด้วย

๖.๑.๗ โครงการจัดหารถไฟโดยสารรุ่นใหม่สำหรับบริการเชิงพาณิชย์ จำนวน ๑๑๕ คัน ซึ่งได้รับรถไฟครบถ้วนเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ โดยเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้มีพิธีเปิดเดินขบวนรถใหม่ เที่ยวปฐมฤกษ์ระหว่างกรุงเทพฯ-นครปฐม และปัจจุบันได้เปิดให้บริการ ๔ เส้นทาง ได้แก่ ๑) เส้นทาง “อุตราวิถี” กรุงเทพฯ-เชียงใหม่-กรุงเทพฯ ๒) เส้นทาง “อีสานวัฒนา” กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี-กรุงเทพฯ เปิดให้บริการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ ๓) เส้นทาง “อีสานมรรคา” กรุงเทพฯ-หนองคาย-กรุงเทพฯ และ ๔) เส้นทาง “ทักษิณารัถย์” กรุงเทพฯ-หาดใหญ่-กรุงเทพฯ เปิดให้บริการตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๙

๖.๑.๘ ปรับปรุงขบวนรถโดยสารชั้น ๓ (รถไฟฟรี) โดยปรับปรุงรถไฟฟรีชั้น ๓ ที่พ่วงอยู่ในขบวนรถเร็วใน ๔ เส้นทาง จำนวน ๘ ขบวน ขบวนรถไฟชานเมืองซึ่งเป็นรถไฟฟรีที่เปิดให้บริการประชาชนวันละ ๑๖๔ ขบวน เพื่อให้มีรูปโฉมทันสมัย สามารถอำนวยความสะดวกในการเดินทางได้ดียิ่งขึ้น โดยการทำสีขบวนรถโดยสารทั้งภายในและภายนอกใหม่ ปรับปรุงห้องน้ำให้มีความสะอาด ปรับปรุงสภาพพื้นในตัวรถโดยสารให้มีความสะอาดแข็งแรง ปรับปรุงเบาะที่นั่งให้นั่งได้สะดวกสบาย ปรับปรุงพัดลมในรถโดยสาร และจะทำความสะอาดในขบวนรถไฟโดยสารทุกคันอีกด้วย ทั้งนี้ ในระยะแรกได้มีการดำเนินการปรับปรุงและเปิดให้บริการประชาชนไปแล้วจำนวน ๒๐ คัน และจะเร่งดำเนินการปรับปรุงให้แล้วเสร็จครบทั้งหมดตามแผน ๑๔๘ คัน ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ นี้

๖.๑.๙ พัฒนาเส้นทางจักรยาน ได้มีการพัฒนาเส้นทางจักรยานซึ่งในปัจจุบันมีเส้นทางจักรยานที่สามารถใช้งานได้แล้วระยะทาง ๕๙๒.๔๔ กิโลเมตร อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๔๕.๓ กิโลเมตร และจะพัฒนาเพิ่มในอนาคต ๓๗๗.๐๕ กิโลเมตร นอกจากนี้ได้สำรวจความต้องการของผู้ใช้จักรยานในแต่ละพื้นที่ และบูรณาการแนวทางการพัฒนาระบบทางจักรยานให้เชื่อมโยงกับระบบขนส่งสาธารณะอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวางแผนดำเนินการก่อสร้างทางจักรยานและจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามแผนงาน รวมทั้งมีการพิจารณาปรับปรุงข้อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของระบบขนส่งสาธารณะอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการเดินทางด้วยจักรยาน เช่น กำหนดให้สถานีรถไฟฟ้าหรือสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินอนุญาตให้นำรถจักรยานทุกประเภทขึ้นขบวนรถไฟฟ้าได้ ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กำหนดให้มีแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางข้าม ทางเท้า และทางจักรยานในพื้นที่ที่สามารถเชื่อมต่อการเดินทางกับระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง

๖.๒ การพัฒนาระบบขนส่งทางอากาศ

นโยบายการพัฒนาท่าอากาศยานหลักและท่าอากาศยานในภูมิภาคของประเทศ ท่าอากาศยานที่อยู่ในความรับผิดชอบของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) มีผลการดำเนินการ ดังนี้

๖.๒.๑ พัฒนาท่าอากาศยานดอนเมือง ได้พัฒนาอาคารผู้โดยสารอาคาร ๒ อาคารเทียบเครื่องบินหมายเลข ๕ และอาคารเชื่อมต่อด้านทิศใต้ (South Corridor) ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จและเปิดให้บริการแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

๖.๒.๒ พัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถท่าอากาศยานสุวรรณภูมิให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้ ๙๐ ล้านคนต่อปี (จากการดำเนินโครงการระยะที่ ๒ และระยะที่ ๓) ดังนี้

(๑) **โครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระยะที่ ๒** เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ได้ลงนามในสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิกับบริษัทผู้รับจ้างแล้ว ซึ่งประกอบด้วย ๓ งาน คือ ๑) งานจ้างก่อสร้างอาคารเทียบเครื่องบินรองหลังที่ ๑ (ชั้น B2 ชั้น B1 และชั้น G) ลานจอดอากาศยานประชิดอาคารเทียบเครื่องบินหลังที่ ๑ และส่วนต่อเชื่อมอุโมงค์ด้านทิศใต้ (งานโครงสร้างและงานระบบหลัก) ๒) งานก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค และ ๓) งานควบคุมงานก่อสร้าง โดยกำหนดแล้วเสร็จทั้งโครงการในปี ๒๕๖๒

(๒) **โครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระยะที่ ๓** ประกอบด้วย โครงการก่อสร้างอาคารผู้โดยสารหลังที่ ๒ ซึ่งได้มีการประกาศจัดจ้างที่ปรึกษาออกแบบเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐ และมีกำหนดยื่นซองเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ ปัจจุบันอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาผลการคัดเลือก และโครงการก่อสร้างทางวิ่งขึ้นลง (Runway) ที่ ๓ ความยาว ๓,๗๐๐ เมตร ได้มีการประกาศจัดจ้างที่ปรึกษาออกแบบและประกาศขายซองเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ดูสถานที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ มีกำหนดยื่นซองเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาผลการคัดเลือก เนื่องจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินให้บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ชี้แจงประเด็นข้อเสนอรายละเอียด ซึ่งบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) อยู่ระหว่างจัดทำข้อมูลเพิ่มเติมให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

๖.๒.๓ พัฒนาท่าอากาศยานภูเก็ตให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้ ๑๒.๕ ล้านคนต่อปี (จากเดิม ๖.๕ ล้านคนต่อปี) ซึ่งส่วนที่ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้แก่ อาคารจอดรถยนต์และลานอเนกประสงค์ อาคารสำนักงานท่าอากาศยานภูเก็ต อาคารบริการลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น อาคารคลังสินค้า และอาคารส่วนบำรุงรักษาและคลังงานทางขับและลานจอดอากาศยาน งานปรับปรุงขยายระบบเติมน้ำมันอากาศยานทางท่อ อาคารสถานีดับเพลิงและกู้ภัย ระบบถนนภายในท่าอากาศยาน ระบบสาธารณูปโภคท่าอากาศยาน การก่อสร้างอาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ได้มีการเปิดให้บริการอาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙ ส่วนอาคารผู้โดยสารภายในประเทศปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงด้านทิศใต้ ซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนาท่าอากาศยานภูเก็ตระยะแรก จากนั้นจึงจะปรับปรุงด้านทิศเหนือ และคาดว่าจะแล้วเสร็จทั้งโครงการภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๐

๖.๒.๔ พัฒนาท่าอากาศยานแม่สอด จังหวัดตาก มีผลการดำเนินการที่สำคัญ เช่น ได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินแล้ว ๒๐๐ ไร่ อยู่ระหว่างการก่อสร้างทางขับลานจอดเครื่องบินและเสริมผิวทางวิ่ง คาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ การก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารหลังใหม่ ขนาด ๑๒,๐๐๐ ตารางเมตร เพื่อรองรับผู้โดยสาร ๑.๕ ล้านคนต่อปี คาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ และดำเนินการต่อเติมความยาวทางวิ่งเพื่อรองรับเครื่องบินขนาด B737 ปัจจุบันอยู่ระหว่างผู้รับจ้างเตรียมเข้าพื้นที่ โดยมีกำหนดแล้วเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๖.๒.๕ โครงการก่อสร้างท่าอากาศยานเบตง จังหวัดยะลา รัฐบาลมีนโยบายในการพัฒนาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงส่งเสริมให้มีการเดินทางทางอากาศในพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการคมนาคมของอำเภอเบตง จังหวัดยะลา

และพื้นที่ใกล้เคียง และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น การก่อสร้างทางวิ่ง ทางขับ ลาดจอดเครื่องบินและอื่น ๆ การก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารและอาคารประกอบ โดยได้จัดซื้อที่ดินแล้ว จำนวน ๑๓๐ ราย ๑๖๔ แปลง

๖.๒.๖ พัฒนาท่าอากาศยานอู่ตะเภา เพื่อเป็นการรองรับการเติบโตของปริมาณการจราจรทางอากาศที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต และแบ่งเบาภาระของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมือง โดยปัจจุบัน**ได้ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมกับภายนอกท่าอากาศยาน**ตามแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาท่าอากาศยานอู่ตะเภาให้เป็นท่าอากาศยานเชิงพาณิชย์แห่งที่ ๓ ที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ นอกจากนั้น ได้คัดเลือกท่าอากาศยานอู่ตะเภาให้เป็นโครงการนำร่อง ในส่วนของการจัดตั้งศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน (Maintenance, Repair and Overhaul: MRO) ที่ท่าอากาศยานอู่ตะเภา ปัจจุบัน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ Airbus เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อร่วมกันศึกษาตามขั้นตอนพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยไม่มีข้อผูกผันทางธุรกิจ และเมื่อการศึกษาแล้วเสร็จจึงจะเชิญชวนให้เอกชนร่วมลงทุนต่อไป

ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา ตามข้อเสนอกองทัพเรือให้ประกาศพื้นที่ ๖,๕๐๐ ไร่ ของสนามบินอู่ตะเภาเป็นเขตส่งเสริมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือเป็น “เมืองการบินภาคตะวันออก” (Aviation Hub) โดยจะมีการระดมทุนใน ๓ กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ ๑) เพิ่มทางวิ่งมาตรฐานอีก ๑ ทางวิ่ง (รันเวย์ที่ ๒) ๒) ลงทุนในกิจกรรมหลัก ๕ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอาคารผู้โดยสารและการค้า กลุ่มอุตสาหกรรมอากาศยาน กลุ่มธุรกิจการขนส่งทางอากาศ กลุ่มธุรกิจเครื่องบิน และกลุ่มศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรการบิน และ ๓) ในอนาคตจะมีอีก ๓ กิจกรรมเพิ่มเติมในพื้นที่ใกล้เคียง คือ โครงการพัฒนาธุรกิจและบริการท่าเรือพาณิชย์ สัตหีบ ศูนย์กลางทางการแพทย์และบริการสุขภาพ และอุตสาหกรรมเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

๖.๒.๗ การแก้ไขปัญหาการบินพลเรือน มีการดำเนินการที่สำคัญคือ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหลักด้านการบินของประเทศด้วยการยกเลิกพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ และได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติการบินพลเรือน พ.ศ. .... แทน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับกฎหมายขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (The International Civil Aviation Organization: ICAO) และมีความสมบูรณ์ครบถ้วนในเนื้อหาของกฎหมาย โดยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นอกจากนี้ ICAO ได้เข้ามาตรวจสอบประเทศไทยใน ๒ เรื่องหลัก คือ ๑) การตรวจสอบทางด้านการรักษาความปลอดภัย (Security) ตามโครงการ Universal Security Audit Programme (USAP) ระหว่างวันที่ ๑๑-๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งผลการตรวจสอบไม่พบข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญ (Significant Security Concern: SSeC) แต่อย่างใด พบเพียงข้อบกพร่องโดยทั่วไป และ ๒) การตรวจสอบการแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญต่อความปลอดภัยในการบิน (Significant Safety Concern: SSC) ซึ่งประเทศไทยได้รับธงแดงเมื่อปี ๒๕๕๘ โดย ICAO ได้เข้ามาตรวจสอบการแก้ไขปัญหา (ICAO Coordinated Validation Mission: ICVM) ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งผลการตรวจเป็นที่พอใจว่าปัญหาข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญได้มีการแก้ไขแล้ว ICAO จึงได้ทำการปลดธงแดงประเทศไทยเมื่อต้นเดือนตุลาคม ๒๕๖๐

๖.๓ การพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำ

๖.๓.๑ โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรืออเนกประสงค์ คลองใหญ่ จังหวัดตราด เพื่อพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำชายฝั่งทะเลในภาคตะวันออก ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาเพื่อเชิญชวนเอกชนที่สนใจเข้าบริหารจัดการท่าเรือดังกล่าวซึ่งจะต้องจัดหาระบบบริหารจัดการเดินเรือและการให้บริการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยยังคงสถานะการเป็นท่าเรือโดยสารสาธารณะ

๖.๓.๒ โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือโดยสารในแม่น้ำเจ้าพระยา ได้ปรับปรุงท่าเรือจำนวน ๑๗ แห่ง เพื่อแก้ปัญหาการจราจรและการเชื่อมต่อระบบโดยสารสาธารณะระหว่างเรือโดยสาร รถไฟฟ้า รถประจำทาง โดยยกระดับท่าเรือโดยสารสาธารณะจากท่าเทียบเรือเป็นสถานีเรือ เพื่อให้มีความปลอดภัยและมีความสะดวกสบายต่อผู้โดยสาร ปัจจุบันดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จและอยู่ระหว่างเตรียมการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการการบริหารท่าเรือของกรมเจ้าท่า

๖.๓.๓ โครงการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสำรวจออกแบบรายละเอียดโครงการก่อสร้างเขื่อนยกระดับในแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำน่านเพื่อการเดินเรือ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการเดินเรือในแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำน่าน โดยให้เรือกินน้ำลึกไม่น้อยกว่า ๓ เมตร ใช้เดินเรือได้ตลอดปี

๖.๓.๔ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าในแม่น้ำป่าสัก เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าทางภาคเหนือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มายังท่าเรือต่าง ๆ ในเขตท่าเรือศรีราชาและท่าเรือแหลมฉบัง ประกอบด้วย ๑) งานศึกษาออกแบบรายละเอียดและศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ ๒) งานก่อสร้างและควบคุมงานเขื่อนป้องกันตลิ่งพังในแม่น้ำป่าสัก ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙) จำนวน ๓ ตอน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการก่อสร้าง

๖.๓.๕ โครงการพัฒนาศูนย์การขนส่งตู้สินค้าทางรถไฟ ที่ท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อสร้างรางรถไฟและใช้เครื่องมือยกขนชนิดปั้นจั่นเดินบนรางคร่อมรางรถไฟ เพื่อหลีกเลี่ยงการเคลื่อนขบวนรถไฟในการบรรทุกหรือขนถ่ายตู้สินค้าขึ้นลงขบวนรถไฟ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ทั้งนี้ มีกำหนดแล้วเสร็จในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ และเปิดดำเนินการในปี ๒๕๖๑

๖.๓.๖ โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือชายฝั่ง (ท่าเทียบเรือ A) ที่ท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อให้บริการท่าเรือชายฝั่งเป็นการเฉพาะ ซึ่งอยู่ระหว่างการก่อสร้าง ทั้งนี้ มีกำหนดแล้วเสร็จในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ และเปิดดำเนินการในปี ๒๕๖๑

๖.๓.๗ โครงการพัฒนาเชื่อมต่อการเดินทางทางน้ำของประชาชน เส้นทางคลองผดุงกรุงเกษม จากท่าเรือหัวลำโพงถึงท่าเรือเทเวศร์ ระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร โดยจัดเรือ จำนวน ๖ ลำ มีท่าเรือทั้งหมดจำนวน ๑๐ ท่า เพื่อทดลองให้บริการนำร่องฟรี ทุกวันตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นมา ทั้งนี้ ผู้สัญจรจะสามารถใช้เชื่อมต่อกับการเดินทางโดยเรือด่วนเจ้าพระยาได้ โดยผลการดำเนินการระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๕๙-สิงหาคม ๒๕๖๐ มีจำนวนผู้ใช้บริการทั้งสิ้นจำนวน ๔๑๘,๓๐๓ คน

๖.๓.๘ โครงการพัฒนาท่าเรือเฟอร์รี่เชื่อมโยงอ่าวไทยตอนบนฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก ประกอบด้วย **๑) การเดินเรือข้ามฝาก (Ferry) เฉพาะสำหรับผู้โดยสาร** โดยเส้นทางแรกที่ให้บริการคือเส้นทางระหว่างพัทยา-หัวหิน โดยเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และ **๒) โครงการพัฒนาท่าเรือ Ferry เชื่อมโยงอ่าวไทยตอนบนฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก ระยะยาว (การพัฒนาท่าเรือ Ferry)** แบ่งการดำเนินการเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ การศึกษาความเหมาะสมเพื่อการพัฒนาเส้นทางขนส่งผู้โดยสารและรถยนต์ ซึ่งกรมเจ้าท่าอยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพท่าเทียบเรือขนส่งสินค้าเพื่อสนับสนุนด่านชายแดนสิงขร เชื่อมโยงระบบการส่งสินค้าและการท่องเที่ยวเส้นทาง EAST-WEST FERRY และส่วนที่ ๒ การพัฒนาเรือโดยสารขนส่งผู้โดยสาร รถยนต์ และรถบรรทุก

๖.๓.๙ โครงการศึกษาความเหมาะสมและสำรวจออกแบบท่าเทียบเรือรองรับเรือสำราญขนาดใหญ่ (Cruise) ที่จังหวัดกระบี่ และอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมและสำรวจออกแบบท่าเทียบเรือรองรับเรือสำราญขนาดใหญ่ที่จังหวัดกระบี่ และอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๖.๔ การแก้ไขปัญหาการจราจร

รัฐบาลได้ตระหนักว่าปัญหาการจราจรส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ และสะสมมาเป็นเวลายาวนาน ดังนั้น จึงได้เร่งรัดการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งทางบก ทั้งระบบราง ทางถนน รถไฟฟ้า รวมถึงการเชื่อมโยงกับการคมนาคมขนส่งทางน้ำ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบปัญหาการจราจร รัฐบาลได้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ **๑) มาตรการระยะเร่งด่วน** ได้แก่ ได้จัดทำโครงการทำการจราจรวันนี้ให้ดีกว่าเมื่อวาน (Before and after will be better) เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจร เริ่มดำเนินการกับถนนสายหลัก ๒๑ สาย ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปรับปรุงทางกายภาพถนน รวม ๔๓ จุด กวดขันวินัยจราจรของผู้ขับขี่อย่างเคร่งครัด รวมทั้งสนับสนุน

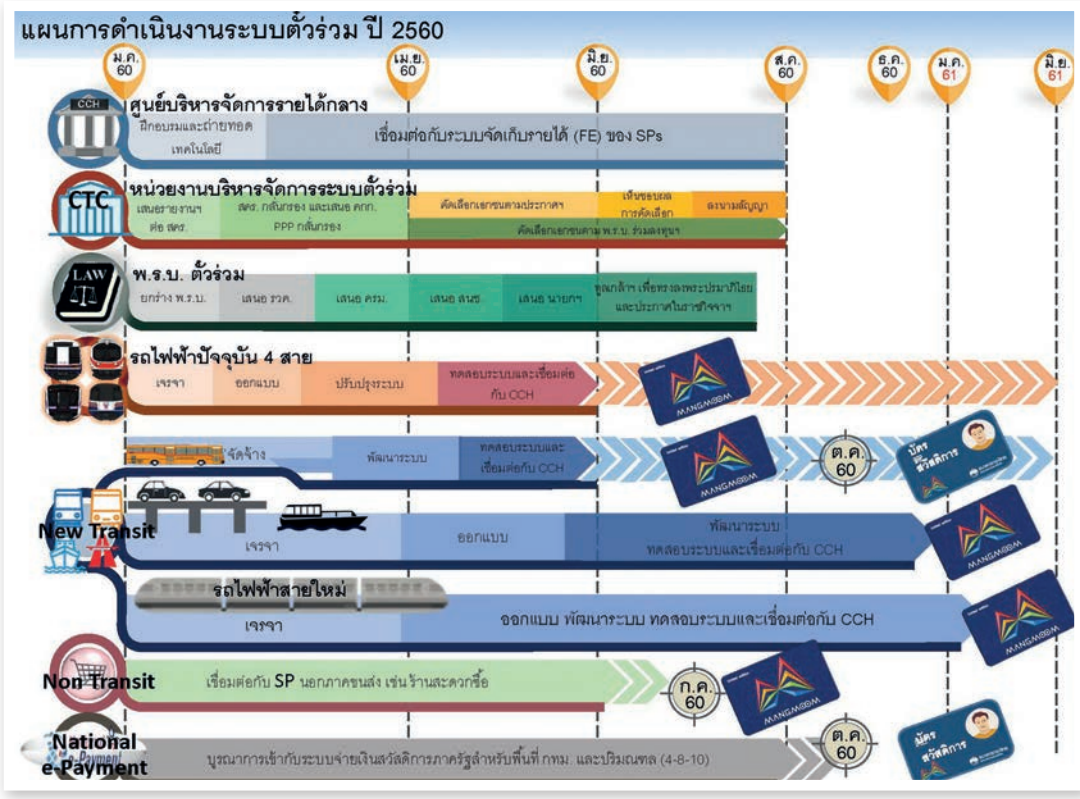
ให้มีการใช้ระบบเทคโนโลยีด้านการจราจรมาเป็นเครื่องมือช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในการกวดขันวินัยจราจรของผู้ขับขี่ **๒) มาตรการระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐) เน้นมาตรการเชิงสนับสนุนที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรองรับโครงข่ายรถไฟฟ้าที่มีในปัจจุบันและโครงข่ายที่กำลังจะเปิดให้บริการ และมาตรการด้านจราจร** เช่น สนับสนุนจัดทำแผนการเดินทาง Travel Plan สำหรับหน่วยราชการและเอกชนที่สมัครใจ ภาษีน้ำมันอุดหนุน ลดค่าโดยสารรถไฟฟ้า มาตรการจำกัดความเร็วแบ่งตามช่องจราจรบนทางสายหลักเข้า-ออกตัวเมืองที่การจราจรไม่คับคั่ง **๓) มาตรการระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) เน้นมาตรการสนับสนุน และจำกัดสิทธิในพื้นที่** ซึ่งมีโครงข่ายระบบรถไฟฟ้าหนาแน่นเพียงพอบริเวณพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ (Central Business District: CBD) เช่น มาตรการส่งเสริมแผนการท่องเที่ยว (Travel Plan) และ **๔) มาตรการระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป) เป็นมาตรการจำกัดสิทธิ มาตรการด้านการเงิน และการเดินทางโดยไม่ใช้เครื่องยนต์ (Non-Motorized Transport) ในพื้นที่ซึ่งต้องมีความหนาแน่นโครงข่ายรถไฟฟ้าไม่ต่ำกว่า ๐.๒ กิโลเมตรต่อตารางกิโลเมตร** เช่น มาตรการเก็บเงินเข้าพื้นที่ (Road Pricing) มาตรการจำกัดรถบรรทุกห้ามเข้าพื้นที่ (Truck Restricted Zone) การปรับการเก็บเงินค่าทางพิเศษ โดยให้ปรับตามเวลาและสภาพจราจรติดขัด

เพื่อให้การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพในระยะเร่งด่วน รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการจราจรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งได้กำหนดมาตรการและการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจราจร ดังนี้ **๑) ด้านกฎหมาย** การกวดขันวินัยจราจรและอำนวยความสะดวกการจราจร การดำเนินการรับชำระค่าปรับด้วยวิธีการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อออกหลักเกณฑ์ วิธีการข้อตกลงร่วมกัน ในการรับชำระค่าปรับด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ และทดลองใช้ผ่านทางกองบังคับการตำรวจทางหลวงและกองบังคับการตำรวจจราจร และเมื่อทุกหน่วยเข้าสู่ระบบ ระเบียบ และข้อบังคับกฎหมายมีผลบังคับใช้และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบมากขึ้น จะทำให้ประชาชนหันมาใช้บริการชำระค่าปรับทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น **๒) ด้านกายภาพและการปรับปรุงถนน** การปรับปรุงพื้นผิวจราจรและการตัดเกาะถนนเพื่อขยายพื้นที่ผิวการจราจร จำนวน ๔๓ จุด **๓) ด้านการขนส่งสาธารณะ** การคืนพื้นผิวการจราจรเนื่องจากการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีเขียวส่วนใต้ แบริ่ง-สมุทรปราการ งานด้านการโยธาดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วคงเหลือเพียงระบบงาน คณะทำงานโดยกระทรวงคมนาคม การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้พิจารณาร่วมกันในการคืนพื้นที่ผิวการจราจรจากเดิมมี ๒ ช่องจราจร เพิ่มเป็น ๓ ช่องจราจร **๔) ด้านการบริหารจัดการและเทคโนโลยี** มีการสำรวจและแก้ไขปรับปรุงเครื่องหมายการจราจร สำรวจเพิ่มเติมจากจุดเดิมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๐๙๙ จุด ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ๓๕๐ จุด อยู่ระหว่างการดำเนินการ ๗๔๙ จุด และ **๕) ด้านการเสริมสร้างวินัยจราจรและการประชาสัมพันธ์** ได้ประชาสัมพันธ์ทางสื่อวิทยุ และมีการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์แล้ว ๔ เรื่อง คือ การขับรถดีมีน้ำใจใครก็ช่วย เช็คดวงอุบัติเหตุ เคล็ดลับขับรถ และวิทยุปลุกจิตสำนึกในการใช้รถใช้ถนน

นอกจากนี้ ได้แก้ไขปัญหาจราจรอันเนื่องมาจากมีการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีเขียว (เหนือ) บริเวณถนนพหลโยธิน บางซื่อ-คูคต และก่อสร้างอุโมงค์ลอดบริเวณถนนรัชดาภิเษก โดยได้ปรับแผนการจราจรซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัด ทำให้รถเคลื่อนตัวได้ดีในทุกด้าน

๖.๕ การพัฒนาระบบตั๋วร่วม (Common Ticketing System Standard)

รัฐบาลได้พัฒนาระบบตั๋วร่วมเพื่อเพิ่มความสะดวกสบายในการเชื่อมต่อการเดินทางทุกรูปแบบให้แก่ประชาชนด้วยบัตรเพียงใบเดียว ซึ่งจะมีการจัดส่งมาตรฐานกลางระบบตั๋วร่วมแก่ผู้ให้บริการในระบบขนส่งเพื่อพิจารณาปรับปรุงและจัดทำระบบจัดเก็บรายได้ให้มีมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้สามารถเข้าสู่การใช้งานระบบตั๋วร่วม ซึ่งขณะนี้ระบบศูนย์บริหารจัดการรายได้กลาง (Central Clearing House: CCH) ในภาคขนส่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และ บริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้า กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีความพร้อมที่จะติดตั้งระบบตั๋วร่วมและจะทดสอบระบบตั๋วร่วมเพื่อให้ใช้งานได้ภายในปี ๒๕๖๐ โดยบริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟ.ท. จำกัด และการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย อยู่ระหว่างดำเนินการจัดหาผู้ปรับปรุงระบบไฟฟ้า เพื่อให้สามารถใช้ระบบตั๋วร่วมได้ภายในปี ๒๕๖๑ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพอยู่ระหว่างติดตั้งระบบ e-Ticket ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จและเริ่มใช้ได้ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สอดคล้องกับการออกบัตรสวัสดิการภาครัฐที่สามารถใช้ระบบตั๋วร่วมเพื่อรองรับ

มาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชนด้านการเดินทาง “รถเมล์ฟรี รถไฟฟรี” เริ่มใช้ได้ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ นอกจากนั้น ได้เตรียมจัดทำแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานบริหารจัดการและบำรุงรักษาระบบตั๋วร่วม (Common Ticketing Company: CTC) การยกร่างพระราชบัญญัติการบริหารจัดการตั๋วร่วม พ.ศ. .... และพระราชบัญญัติการบริหารจัดการตั๋วร่วม พ.ศ. .... ให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๐

๖.๖ การปรับโครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่ง

รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อแยกหน่วยงานที่ดูแลด้านการกำกับดูแล (Regulator) และหน่วยงานด้านปฏิบัติการ (Operator) ของระบบรางออกจากกัน โดยจะจัดตั้ง “กรมการขนส่งทางราง” ให้เป็นหน่วยงานกำกับดูแลระบบรางเป็นการเฉพาะ มีภารกิจในด้าน ๑) นโยบาย (Policy Advisor) ได้แก่ งานนโยบายและยุทธศาสตร์ ๒) กำกับดูแล (Regulator) ได้แก่ งานมาตรฐานความปลอดภัยให้บริการขนส่งทางราง กำกับดูแลการซ่อมบำรุงทางให้ได้มาตรฐาน และ ๓) การพัฒนาและลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน (Provider) โดยอยู่ระหว่างการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. .... ซึ่งอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนการรถไฟแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติการ ได้มีการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการ โดยในปี ๒๕๖๐ การรถไฟแห่งประเทศไทยมีข้อเสนอที่จะรับผิดชอบเรื่องการดำเนินการพัฒนาที่ดินย่านมักกะสันและดำเนินโครงการรถไฟฟ้าสายสีแดงซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องสามารถลดภาระหนี้สินของการรถไฟแห่งประเทศไทยลงด้วย

๗. การขับเคลื่อนสู่เศรษฐกิจดิจิทัล

๗.๑ การกำหนดกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy)

รัฐบาลได้กำหนดกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล ได้แก่ พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางด้านการเงิน การคลัง การลงทุน รวมทั้งมาตรการทางภาษีและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๗.๒ การปรับปรุงกฎหมายเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล จำแนกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๗.๒.๑ กลุ่มกฎหมายส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล ได้แก่ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๙ จัดตั้งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ และร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ รวมทั้งพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ และได้จัดตั้งหน่วยงานภายในขึ้นใหม่ ๒ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล

๗.๒.๒ กลุ่มกฎหมายที่สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล ได้แก่ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ส่วนร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... อยู่ระหว่างสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๗.๒.๓ กลุ่มกฎหมายด้านความมั่นคง ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... ขณะนี้อยู่ระหว่างการทบทวนการดำเนินงานของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ (โดยให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด ๑๒๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป) รวมทั้งจัดทำกฎหมายลำดับรองเสร็จแล้วจำนวน ๕ ฉบับ ส่วนร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. .... ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาประเด็นตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกามอบหมายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยได้ออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเตรียมการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. .... เพื่อใช้ระหว่างที่กระบวนการร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ

๗.๓ การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

ได้ทบทวนแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) และได้พัฒนาเป็นแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๕ ปี ภายใต้ชื่อ “แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔” โดยมี ๔ เป้าหมายหลัก ได้แก่ ๑) ยกระดับตัวชี้วัดสากลที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ๒) บริการภาครัฐตอบสนองประชาชน ผู้ประกอบการทุกภาคส่วนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว แม่นยำ โดยไม่ต้องใช้สำเนาเอกสาร ๓) ประชาชนเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้สะดวกและเหมาะสมเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน และ ๔) มีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐ การจัดเก็บและบริหารฐานข้อมูลที่บูรณาการไม่ซ้ำซ้อน สามารถรองรับการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงาน และให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๔ การส่งเสริมด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๗.๔.๑ โครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่

(๑) **ขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ**เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศภายใต้ชื่อ “เน็ตประชารัฐ” เป้าหมาย ๒๔,๗๐๐ หมู่บ้าน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสการเข้าถึงโครงข่ายฯ ให้แก่ประชาชนที่ระดับความเร็วไม่ต่ำกว่า 30 Mbps/10 Mbps พร้อมให้จุดบริการ Free Wi-Fi หมู่บ้านละ ๑ จุด โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และได้จัดหาอุปกรณ์ รวมทั้งติดตั้งขยายโครงข่ายฯ โดยได้ติดตั้งแล้วเสร็จ ๒๑,๐๐๐ หมู่บ้าน

(๒) **เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศสู่การเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Digital Hub)** เพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานของประเทศให้มีโครงข่ายเชื่อมต่อระหว่างประเทศสามารถรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้น มีเสถียรภาพ และมีความจุเพียงพอ สามารถรองรับความต้องการ

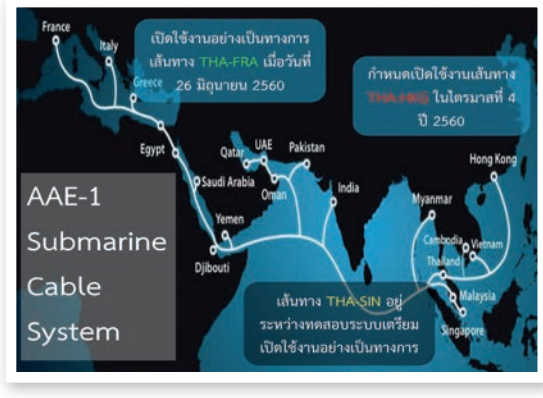

ของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน และผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Digital Hub) ซึ่งจะส่งผลให้เป็นหนึ่งในประเทศที่สำคัญทางเศรษฐกิจของภูมิภาคอาเซียนเช่นเดียวกับประเทศมาเลเซียและสาธารณรัฐสิงคโปร์

(๓) **ใช้ดาวเทียมเพื่อการสื่อสารโทรคมนาคม (ไทยคม)** ให้บริการวงจรดาวเทียมตามสัญญาตลอดอายุสัญญา โดยมีภารกิจหลักในการให้บริการด้านการสื่อสารโดยเน้นสร้างการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากโครงข่ายดาวเทียม ทั้งบรอดคาสต์และบรอดแบนด์ ปัจจุบันได้จัดส่งดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรแล้วทั้งสิ้นจำนวน ๘ ดวง

(๔) **ดำเนินโครงการระบบดาวเทียมสำรวจเพื่อการพัฒนา (THEOS-2)** ในวงเงินจำนวน ๗,๘๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) โดยให้สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ

(๕) **ดำเนินโครงการระบบเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศเพื่อรองรับบริการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ AAE-1** เพื่อเป็นการเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารของประเทศให้พร้อมรองรับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และเพื่อให้มีวงจรสื่อสารระหว่างประเทศรองรับบริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตได้อย่างเพียงพอในระยะยาว ซึ่งมีการดำเนินงานโครงการฯ ๓ หลัก ประกอบด้วย งานก่อสร้างระบบหลัก AAE-1 ฝั่งตะวันตก งานก่อสร้างระบบหลัก AAE-1 ฝั่งตะวันออก และงานโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายภายในประเทศ

๗.๔.๒ พัฒนาการให้บริการของรัฐสู่ประชาชนโดยตรง หรือ Government-to-Citizen (G2C) ในส่วนของช่องทางการเข้าถึงบริการภาครัฐในชื่อ “ศูนย์กลางบริการภาครัฐสำหรับประชาชน (GovChannel)” ซึ่งสามารถเข้าถึงได้จากจุดเดียวอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมใน ๓ ช่องทาง ได้แก่ ๑) ช่องทางผ่าน Mobile Application ในชื่อ **“ศูนย์กลางแอปพลิเคชันภาครัฐ (Government Application Center: GAC)”** ๒) ช่องทางผ่านเว็บไซต์ชื่อ **“เว็บไซต์กลางบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ”** มีบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐที่จัดหมวดหมู่ชัดเจน จำนวน ๘๔๕ บริการ จาก ๔๕๔ หน่วยงาน

และ ๓) ช่องทางผ่านอุปกรณ์อื่น ๆ สำหรับประชาชนที่ไม่มีเครื่องมือในการเข้าถึงบริการภาครัฐ เช่น **Government Smart Kiosk** และ **Government Smart Box** ให้บริการภาครัฐที่ใช้เพียงบัตรประชาชนเพียงใบเดียว ในพื้นที่สำคัญจำนวน ๑๐๕ จุด ติดตั้ง ๔๕ จังหวัดทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังมีการขับเคลื่อนผลักดันให้เกิดบริการภาครัฐที่ไม่ต้องขอเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชนแล้วเสร็จ (Smart Services) จำนวน ๓๐ บริการ เช่น ระบบการออกใบอนุญาตของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ระบบการขอและยกเลิกการใช้น้ำประปาของการประปานครหลวง ระบบบริการต่อสัญญาการเช่าขององค์การตลาด และการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวและใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ของกรมการท่องเที่ยว

๗.๔.๓ ดำเนินโครงการก้าวใหม่กระทรวงพาณิชย์สู่ MOC e-Service เพื่อยกระดับการทำงานเชิงรุก เช่น การพัฒนาระบบการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (MOC Single Service) ได้แก่ การให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลพร้อมจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า รวมทั้งขอบัตรประจำตัวผู้ส่งออก-นำเข้า มีผู้มาใช้บริการ จำนวน ๑๔ ราย

๗.๔.๔ จัดให้มีการค้าผ่านช่องทางพาณิชย์ดิจิทัล (Digital Commerce) สร้างผู้ประกอบการ e-Commerce โดยส่งเสริมให้ผู้ที่สนใจจะประกอบธุรกิจและผู้ที่ประกอบธุรกิจอยู่แล้วสามารถสร้างร้านค้าออนไลน์หรือขยายช่องทางการตลาดออนไลน์ พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานและความเชื่อมั่นในการประกอบธุรกิจ โดยใช้เครื่องหมายยืนยันตัวตน DBD Registered และเครื่องหมายรับรองความน่าเชื่อถือ DBD Verified รวมทั้งประกวดเว็บไซต์ดีเด่นประจำปี โดย ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ มีผู้ได้รับเครื่องหมาย DBD Registered จำนวน ๒๖,๙๑๓ เว็บไซต์ และ DBD Verified จำนวน ๒๙๘ เว็บไซต์ รวมทั้งจัดให้มีการค้าขายผ่านช่องทาง Thaitrade.com ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ มีจำนวนผู้เข้าใช้บริการ (ไม่นับซ้ำ) ๑,๒๕๓,๗๗๙ ราย มีสมาชิกรายใหม่รวมทั้งหมด ๒๐,๕๘๖ ราย แบ่งเป็นสมาชิกผู้ขายใหม่จำนวน ๓,๓๖๐ ราย และสมาชิกผู้ซื้อรายใหม่จากทั่วโลกจำนวน ๑๗,๒๒๕ ราย ในส่วนของ Buying request มีรายการความต้องการซื้อจำนวน ๗,๖๑๑ รายการ คิดเป็นมูลค่าคาดการณ์ ๕๒,๑๐๐ ล้านบาท มีการจับคู่เจรจาธุรกิจ (Business Matching) ๑,๖๘๗ คู่ และสามารถสร้างมูลค่าซื้อขายกว่า ๒,๐๐๑ ล้านบาท นอกจากนี้ได้ร่วมมือกับบริษัทอาลีบาบาเสริมสร้างความเข้มแข็งของ SMEs และพัฒนา National e-Commerce Platform โดยจัดตั้งสถาบันพัฒนาผู้ประกอบการค้ายุคใหม่ (New Economy Academy: NEA) เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการ SMEs ผ่านเครือข่ายทั่วประเทศ ซึ่งบริษัทในกลุ่มอาลีบาบาให้การอบรมแก่ผู้ประกอบการ SMEs ผ่านสถาบัน NEA กว่า ๑,๓๒๑ ราย และอยู่ระหว่างดำเนินการร่วมกับบริษัท Lazada จำกัด พัฒนาผู้ประกอบการในการทำธุรกิจขายสินค้าออนไลน์กับ Lazada ผ่านโครงการ SMEs 4.0 เรียน รู้ รวย จำนวน ๑๐ รุ่น ระหว่างวันที่ ๒๕ ตุลาคม-๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๐

๗.๔.๕ ดำเนินการตามแผนยุธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (National e-Payment Master Plan) โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๕ โครงการได้แก่ ๑) **โครงการระบบรับและโอนเงินพร้อมเพย์ (PromptPay)** โดยประชาชนสามารถใช้บริการลงทะเบียนผ่านช่องทางต่าง ๆ ของธนาคาร ได้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป และจะสามารถให้บริการโอนเงินระหว่างบุคคลได้ในไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๐ ๒) **โครงการขยายการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์** ปัจจุบันกระทรวงการคลังและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อให้มีการติดตั้งเครื่องรับบัตรและอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ร้านค้าและหน่วยงานภาครัฐ ทั้งนี้ คาดว่าจะเริ่มกระจายอุปกรณ์รับชำระเงินตั้งแต่ต้นปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ๓) **โครงการระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์** ซึ่งเป็นการพัฒนาการจัดทำและนำส่งข้อมูลใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Tax Invoice) และใบรับอิเล็กทรอนิกส์ (e-Receipt) โดยระบบ e-Tax Invoice และ e-Receipt จะพร้อมใช้ได้ในปี ๒๕๖๐ และได้มีระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการจัดทำส่งมอบ และเก็บรักษาใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบ e-Tax Invoice by Email โดยระเบียบดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ และ ๔) **โครงการ e-Payment ภาครัฐ** คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙) รับทราบโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ โดยการบูรณาการการจ่ายเงินสวัสดิการสังคมและเงินช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย ซึ่งเป็นการดำเนินโครงการในระยะที่ ๑ และจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๐ ได้จ่ายเงินสวัสดิการสังคม โดยนำร่องการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๓๑๑,๖๘๓ ราย และ ๕) **โครงการให้ความรู้และส่งเสริมการใช้ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์** เพื่อส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ประชาชนในการใช้บริการตามโครงการ National e-Payment โดยภาครัฐจะได้ออกมาตรการจูงใจ ส่งเสริม และกระตุ้นให้ประชาชน/ผู้ประกอบการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์แทนการใช้เงินสดและเช็ค เช่น การจัดโครงการแจกโชคจากการใช้บัตรเดบิต ซึ่งจะมีการแจกโชคทุกเดือนเป็นระยะเวลา ๑ ปี สำหรับการใช้จ่ายผ่านบัตรเดบิตตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐-เมษายน ๒๕๖๑ โดยจับรางวัลในเดือนถัดไป และเริ่มประกาศรางวัลครั้งแรกในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ และมีรางวัลสูงสุด ๑ ล้านบาทต่อเดือน สำหรับผู้ใช้บัตรเดบิตและร้านค้า

๗.๔.๖ ดำเนินโครงการภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่สนับสนุนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) โดยได้ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือกับเมืองเซินเจิ้นด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนา Smart City และ Startup โดยโครงการ Smart City ณ จังหวัดภูเก็ต โดยเน้นการให้บริการด้านการท่องเที่ยว การเป็นเมืองที่ปลอดภัย และเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

(๑) โครงการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ Smart City จังหวัดภูเก็ต การดำเนินโครงการที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะด้วยเทคโนโลยีไร้สาย Wi-Fi (Hi-speed Wi-Fi) ให้แก่ประชาชน นักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติ ณ พื้นที่สาธารณะ พื้นที่ท่องเที่ยว และพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต รวมทั้งปรับปรุงและขยายโครงข่ายหลักผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic Cable) ให้ครอบคลุมพื้นที่ รวมถึงพื้นที่เกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในจังหวัดภูเก็ตและแผนการดำเนินงานในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ สถานที่ และมีจุดให้บริการรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ จุดให้บริการ โดยมีอัตราการรับและส่งข้อมูลความเร็วไม่น้อยกว่า 100/25 Mbps

(๒) โครงการพัฒนา Smart City จังหวัดภูเก็ต โดยการพัฒนาภูเก็ตให้เป็นเมือง Smart City ทั้งด้าน Smart Economy และ Smart Living Community รวมถึงเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมดิจิทัลของภูมิภาค ซึ่งสามารถดึงดูดนักลงทุนและนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ดำเนินการพัฒนาระบบบูรณาการเชื่อมโยงกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) และการประมวลผลภาพเพื่อการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก ระบบรายงานสภาพการจราจรแบบ Real-time และระบบบอกเวลารถเข้าป้ายในเขตเมือง

(๓) โครงการขับเคลื่อนการลงทุนเพื่อเติบโตแบบยั่งยืน (Smart Growth) ได้แก่

(๓.๑) การจัดตั้ง International Creative and Innovation Entrepreneur Academy เพื่อเป็นศูนย์กลางการอบรมหลักสูตรระดับนานาชาติ โดยดึงผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาเป็นวิทยากรฝึกอบรมผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต เพื่อให้ผู้ประกอบการได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในธุรกิจ

(๓.๒) การพัฒนา Smart Living Community ในด้านการเป็นเมืองปลอดภัยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนเป็นการสร้างชุมชนที่อยู่อาศัยอัจฉริยะด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยรัฐบาลได้พัฒนาระบบ Smart Living ๕ ระบบ คือ ๑) ระบบฐานข้อมูลต่างด้าวพำนัก ๒) ระบบแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย ๓) ระบบดูแลความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวและทะเล ๔) ระบบตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม และ ๕) ระบบ Tourist Card (Mobile Application) ปัจจุบันได้เปิดใช้งานระบบครบทั้ง ๕ ระบบ โดยมีจำนวนการเข้าใช้งาน ๑๐,๐๐๐ ครั้ง

(๓.๓) Tech Startup Ecosystem เป็นการจัดการประกวดและให้ทุนสนับสนุน Tech Startup ที่สร้างนวัตกรรมเพื่อให้เมืองภูเก็ตเป็นเมือง Smart city โดยดำเนินการรับสมัครผู้เข้าร่วม และประชาสัมพันธ์กิจกรรม Open House ครั้งที่ ๑ ณ จังหวัดภูเก็ต ครั้งที่ ๒ ณ จังหวัดสงขลาและกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งติดตามผลงานผู้ขอรับทุน

(๓.๔) การจัดตั้ง Internet of Things (IoT) Labs มีการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นเกี่ยวกับ IoT เข้ามา เช่น เมนบอร์ด โมดูลด้านการสื่อสาร หุ่นยนต์ ให้ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นักศึกษา รวมถึงผู้ประกอบการที่สนใจได้เข้ามาใช้งานให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

๗.๔.๗ ดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อสังคม (Digital Literacy) การออกแบบหลักสูตรการเข้าใจดิจิทัลประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นการสร้างพื้นฐานความรู้ความเข้าใจดิจิทัลให้พลเมืองไทย เพื่อพัฒนาเป็นพลเมืองดิจิทัลที่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลในด้านต่าง ๆ ได้ ในส่วนการดำเนินการนำร่องหลักสูตรการเข้าใจดิจิทัลโดยใช้กลไกกลุ่มครูดิจิทัลแกนนำ เครือข่ายเยาวชนต้นแบบ ได้ขยายผลลงสู่ชุมชนผ่านเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ศูนย์ดิจิทัลชุมชนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย Cyber scout รวมทั้งการจัดให้มีครูส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ครู สสวท.) การสร้างเครือข่ายการใช้ประโยชน์ดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์บนสังคมออนไลน์แบบมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การจัดทำสื่อและส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อสังคมในเชิงสุขภาพ กฎหมาย และการเกษตร มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะดิจิทัล ทั้งเชิงบวกและเชิงลบให้แก่เด็ก เยาวชน ครู ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป จำนวนอย่างน้อย ๔๓,๐๕๔ ราย และมีคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้และทักษะด้านดิจิทัล จำนวนประมาณ ๓,๐๐๐ คน

๗.๔.๘ ดำเนินโครงการพัฒนาเครือข่ายศูนย์ดิจิทัลชุมชน จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน จำนวน ๒,๒๘๐ แห่ง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเตรียมการยกระดับเป็นศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำนวน ๖๐๐ แห่ง เพื่อให้ตอบสนองการใช้งานและเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการขับเคลื่อนนโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในภาคประชาชน โดยมีบทบาทเป็นพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน (Co-working space) และแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร บริการภาครัฐ ได้มีโอกาสเรียนออนไลน์ รวมทั้งการสร้างร้านค้าและทำการค้าขายออนไลน์ จากการดำเนินงานร่วมกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ได้จัดการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยอบรมพัฒนาวิทยากรแกนนำ กศน.

แล้วเสร็จรวมจำนวน ๙,๔๕๑ ราย จากเป้าหมายรวม จำนวน ๙,๔๓๔ ราย และได้มีการอบรมขยายผลโดยให้แต่ละตำบลจัดทำหลักสูตรตำบลละ ๓ หลักสูตร รวมแล้วมีผู้เข้าอบรมจำนวน ๓๔๐,๗๑๔ ราย นอกจากนี้ ยังได้จัดอบรมพัฒนา Digital Farmer จำนวน ๑,๗๒๑ คน แล้วเสร็จในพื้นที่ ๒๓ แห่งทั่วประเทศ และดำเนินการจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้นแบบ ณ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

๗.๔.๙ จัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัลภาครัฐ (Thailand Digital Government Academy: TDGA) เพื่อยกระดับขีดความสามารถด้านดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐทุกระดับอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานสากล และได้จัดทำแผนพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล (Government Digital Skills) ให้บุคลากรภาครัฐเตรียมพร้อมรับรัฐบาลดิจิทัลยุคใหม่ พร้อมทั้งขับเคลื่อนบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งในระดับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ โดยได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ (Digital Government Skill Development)

๗.๔.๑๐ ส่งเสริมสนับสนุนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เพื่อเพิ่มศักยภาพและความเข้าใจในการทำธุรกิจของผู้ซื้อและผู้ขาย เช่น โครงการ Thailand e-Commerce Sustainability ที่ช่วยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs การให้บริการศูนย์รับเรื่องร้องเรียนออนไลน์ (Online Complaint Center: OCC) โดยดำเนินการพัฒนา Mobile Application 1212 Online Complaint ซึ่งเปิดให้บริการตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ และมียอดดาวน์โหลดกว่า ๖๑,๐๐๐ ครั้ง โครงการ SMEs GO Online ซื้อขายมั่นใจ มีปัญหาเมื่อไร เราดูแล เพื่อยกระดับความน่าเชื่อถือของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แก่ผู้ประกอบการ SMEs และการพัฒนาแอปพลิเคชัน Thaiemarket เพื่อรองรับการใช้งานผ่านสมาร์ทโฟน

๗.๔.๑๑ ดำเนินมาตรการในด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Mission) ได้ขยายระบบป้องกันและเฝ้าระวังภัยคุกคามทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (Government Threat Monitoring System: GTM) และในปี ๒๕๖๐ มีหน่วยงานเข้าร่วมโครงการ GTM แล้ว จำนวน ๘๑ หน่วยงาน การขยายจำนวนเว็บไซต์ที่มีระบบป้องกันการโจมตีผ่านช่องโหว่เว็บไซต์ (Government Website Protection System: GWP) อีกจำนวน ๓๖๕ เว็บไซต์ ตลอดจนการดำเนินการซ้อมรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ให้แก่ Sector-based CERT ในประเทศ และมี National Flow เพื่อรับมือภัยคุกคามระหว่างหน่วยงาน

๗.๕ การจัดอันดับโลกเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทย

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) ได้จัดอันดับประเทศไทยให้เลื่อนขึ้น ๑ อันดับ จากเดิมอันดับที่ ๒๘ เลื่อนเป็นอันดับที่ ๒๗ จากทั้งหมด ๖๓ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกในปี ๒๕๖๐ และผลการจัดอันดับการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยวาเซดะดีขึ้น ๑ อันดับ เป็นอันดับที่ ๒๑ จาก ๖๕ ประเทศ

๘. การส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทย

ในช่วงที่เศรษฐกิจการค้าโลกชะลอตัว ส่งผลให้ภาคการส่งออกไม่สามารถสร้างรายได้จากต่างประเทศอย่างเต็มที่ ภาคการท่องเที่ยวจึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างรายได้จากต่างประเทศ รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญแก่การสร้างความเชื่อมั่น การดูแลความปลอดภัย อำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือให้แก่นักท่องเที่ยวตลอดการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เจาะตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวระดับบน สนับสนุนและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว เช่น บริษัททัวร์และมัคคุเทศก์ผิดกฎหมาย การเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว และปลูกฝังการเป็นเจ้าบ้านที่ดี เพื่อสร้างภาพลักษณ์และยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน

รัฐบาลได้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐ โดยใช้ “วิถีไทย” เป็นตัวขับเคลื่อน ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ โดยในปี ๒๕๕๙ สามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน ๒.๕ ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๐๙ จากปีที่ผ่านมา และในปี ๒๕๖๐ ได้ตั้งเป้าหมายรายได้จากนักท่องเที่ยว จำนวน ๒.๕ ล้านล้านบาท โดยระหว่างเดือนมกราคม-กันยายน ๒๕๖๐ มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ทั้งสิ้น ๒๖,๑๐๐ คน ขยายตัวร้อยละ ๕.๔๐ ก่อให้เกิดรายได้รวม ๑,๓๓๐,๐๕๘.๙๘ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๗.๙๑ จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และระหว่างเดือนมกราคม-สิงหาคม ๒๕๖๐ มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ จำนวน ๙๖.๑๓ ล้านคน-ครั้ง ขยายตัวร้อยละ ๓.๓๘ และก่อให้เกิดรายได้รวม ๖๐๙,๐๐๐ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๗.๑๘ จากช่วงเวลาเดียวกันที่ผ่านมา มีรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (ณ เดือน กันยายน ๒๕๖๐) รวมประมาณ ๑,๙๓๙,๐๐๐ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๗.๖๘ จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

๘.๑ การสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยว

๘.๑.๑ อำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยได้จัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ดำเนินโครงการ “๑๑๕๕ ตำรวจท่องเที่ยวไทยเต็มใจให้บริการ” พัฒนาระบบรับแจ้งเหตุสำหรับนักท่องเที่ยว “สายด่วน ๑๑๕๕” และจัดทำแอปพลิเคชันเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงบริการของตำรวจท่องเที่ยว และข้อมูลอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น เช่น การแปลภาษา หมายเลขฉุกเฉิน ข้อมูลที่พัก ร้านอาหาร รวมทั้งได้จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลหมายเลข ๐-๒๔๐๑-๑๑๑๑ เพื่อรับแจ้งข้อมูลผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดระเบียบด้านการท่องเที่ยว ให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๘.๑.๒ จัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวทั่วประเทศ ได้จัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวทั่วประเทศให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น ชายหาดหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ ชายหาดฝั่งอันดามัน จังหวัดพังงา และเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จัดระเบียบที่ดินสาธารณะแหลมบาลีฮาย ชายหาดพัทยาใต้ จังหวัดชลบุรี ผลปรากฏว่าผู้ประกอบการทุกรายให้ความร่วมมือย้ายออกทั้งหมด ทั้งนี้ ได้ทุบทำลายทางลาดขึ้นลงเรือ (Ramp) และเข้าฟื้นฟูสภาพพื้นที่โดยรวมทันที และได้ออกคำสั่งเพื่อจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการเรือยนต์เร็ว (Speedboat) เพื่อให้ได้มาตรฐานสากล ปัจจุบันอยู่ระหว่างการขยายผลบาลีฮายโมเดลไปสู่พื้นที่อื่นทั่วประเทศ

๘.๑.๓ แก้ไขปัญหาบริษัททัวร์และมัคคุเทศก์ผิดกฎหมาย ได้เพิ่มความเข้มในการตรวจสอบและจับกุมมัคคุเทศก์และบริษัททัวร์ผิดกฎหมาย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย จำนวน ๓๑๙ ครั้ง มีธุรกิจนำเที่ยวที่ได้รับการตรวจสอบ จำนวน ๑,๖๕๕ ราย ดำเนินคดีกรณีไม่มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว จำนวน ๔๘ ราย มีมัคคุเทศก์ที่ได้รับการตรวจสอบ จำนวน ๕,๓๔๗ ราย ดำเนินคดีกรณี

ไม่มีใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ จำนวน ๑๔๔ ราย รวมทั้งเร่งแก้ไขปัญหาบริษัทนอมินีและทัวร์ศูนย์เหรียญ ได้ตรวจสอบบริษัท ร้านค้า และบริษัททัวร์ในพื้นที่ต่าง ๆ และได้มีการบูรณาการความร่วมมือเพื่อสร้างความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมดำเนินการกับกลุ่มเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในลักษณะทัวร์ศูนย์เหรียญ ๒ บริษัท โดยจับกุมผู้กระทำผิดโดยรวม จำนวน ๖ ราย และยึดทรัพย์รวมมูลค่า จำนวน ๑๔,๔๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย รถบัส จำนวน ๒,๒๗๒ คัน เรือ จำนวน ๓๕ ลำ และบัญชี จำนวน ๑๔๓ บัญชี นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการกำกับดูแลอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนและราชอาณาจักรไทย และได้ร่วมการประชุมคณะประสานงานความร่วมมือในการกำกับดูแลการท่องเที่ยวไทย-จีน ๒ ครั้ง ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน และจังหวัดเชียงใหม่ตามลำดับ ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบในหลักการการแก้ไขปัญหาทัวร์ศูนย์เหรียญ เช่น มาตรการกำหนดอัตราค่าบริการกำหนดราคามาตรฐานของกลุ่มนักท่องเที่ยว (Group Tour) การแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีรายชื่อบริษัทคู่ค้าและรายชื่อบริษัทที่เป็นคู่ค้ากับจีนที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตในทุก ๆ ๓ เดือน มาตรการการกำกับดูแลบริษัททัวร์ประเทศต้นทาง และบริษัทแลนด์ของประเทศปลายทางที่รับนักท่องเที่ยว การกำกับดูแลตลาดซื้อขายทัวร์ออนไลน์ทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยวจะจัดทำแอปพลิเคชันแนะนำข้อควรระวังในการท่องเที่ยว และกฎเกี่ยวกับการขายทัวร์เสริม (Optional Tour)

๘.๑.๔ แก้ไขปัญหาการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เช่น จัดให้มีการนำร่องโครงการ “เที่ยวเมืองกาญจน์ สบ๊าย สบาย” เพื่อแก้ปัญหาเอาเปรียบนักท่องเที่ยว และคิดราคา ๒ มาตรฐาน โดยจะมีการประเมินโครงการหลังจากดำเนินการไป ๓-๔ เดือน เพื่อใช้กาญจนบุรีเป็นโมเดล และขยายไปสู่เมืองท่องเที่ยวหลัก ๆ อีก ๑๐ แห่ง ในปี ๒๕๖๐ เช่น จังหวัดภูเก็ต ชลบุรี เชียงใหม่ หาดใหญ่ และกรุงเทพมหานคร

๘.๑.๕ แก้ไขปัญหาธุรกิจตัวแทนอำพราง หรือ นอมินี (Nominee) คณะกรรมการกลั่นกรองและตรวจสอบคุณสมบัตินิติบุคคลที่จะประกอบธุรกิจท่องเที่ยวได้พิจารณากลั่นกรองบริษัทจำนวน ๒๔๕ บริษัท โดยมีบริษัทที่มีแนวโน้มเป็นตัวแทนอำพราง จำนวน ๒๒ บริษัท และได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาทัวร์จีนราคาต่ำกว่าทุนอย่างไม่มีเหตุผล เพื่อยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน และการแก้ไขปัญหาการใช้คนไทยเป็นตัวแทนอำพราง ซึ่งอยู่ระหว่างการเร่งดำเนินการ นอกจากนี้ ยังได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อแก้ไขปัญหาการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวโดยใช้คนไทยเป็นตัวแทนอำพรางและธุรกิจนำเที่ยวต่ำกว่าทุน โดยพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการยกร่างอนุบัญญัติที่ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว

๘.๑.๖ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในช่วงเทศกาล ได้จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ขนส่งจังหวัด ตำรวจจราจร บริษัทประกันภัย เทศบาล สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เพื่อจัดทำแผนผังขั้นตอนการบริการนักท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จฯ (ชั่วคราว) การรับแจ้งเหตุ และการประสานงานช่วยเหลือนักท่องเที่ยว จัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (ชั่วคราว)

๘.๑.๗ แสวงหาความร่วมมือและสร้างภาคีเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๖๐ ได้จัดอบรมอาสาสมัครและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี กระบี่ ภูเก็ต ระยอง พังงา ตราด และชลบุรี มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๓๒๖ คน รวมทั้งการจัดแข่งขันอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (Life Guard) ครั้งที่ ๑ ณ หาดนพรัตน์ธารา จังหวัดกระบี่ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๘๑ คน

๘.๑.๘ พัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยว ได้จัดอบรมภาษาต่างประเทศให้แก่ตำรวจท่องเที่ยวทั้งภาษาอังกฤษและภาษาจีน เพื่อเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในการดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว การดำเนินการจัดอบรมภาษาต่างประเทศ ๙ ภาษาที่ขาดแคลนให้แก่มัคคุเทศก์และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว จำนวน ๙ โครงการ มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๑,๕๗๐ คน และในปี ๒๕๖๐ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ เช่น หลักสูตรภาษาต่างประเทศเพื่อการท่องเที่ยว หลักสูตรภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารผ่านระบบสารสนเทศ หลักสูตรประวัติศาสตร์ชาติไทยและวัฒนธรรมไทย การอบรมเรื่องการปฏิบัติงานในพระบรมมหาราชวังและจัดอบรมพัฒนาองค์ความรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในการท่องเที่ยวทางทะเลสำหรับมัคคุเทศก์ โดยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายไว้ จำนวน ๑๖,๗๕๓ คน

๘.๑.๙ ดำเนินโครงการค่าใช้จ่ายโครงการอำนวยการแก้ไขปัญหานักท่องเที่ยวถูกหลอกลวงและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ปัจจุบันมีศูนย์แก้ไขปัญหาการหลอกลวงและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (Tourist Assistance Center: TAC) จำนวนทั้งสิ้น ๑๖ ศูนย์ ใน ๑๕ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ศูนย์สุวรรณภูมิ ดอนเมือง เชียงใหม่ เชียงราย สุโขทัย ชลบุรี กาญจนบุรี สุราษฎร์ธานี สงขลา ภูเก็ต อุบลราชธานี กระบี่ พระนครศรีอยุธยา ประจวบคีรีขันธ์ อุดรธานี และพังงา มีเจ้าหน้าที่ทั้งหมด จำนวน ๑๙๑ คน ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ เช่น ให้คำแนะนำด้านการท่องเที่ยวและการป้องกันภัยจากการท่องเที่ยว รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ แต่ละศูนย์มีเจ้าหน้าที่สามารถสื่อสารได้หลายภาษาอยู่ประจำทุกศูนย์ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ รัสเซีย เกาหลี ญี่ปุ่น จีน ฝรั่งเศส สเปน และลาว และได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการหลอกลวงและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ระหว่างเดือนมกราคม-ธันวาคม ๒๕๕๙ จำนวน ๓,๕๐๗ ราย และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีแผนที่จะเปิดศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอีก ๓๐ แห่ง ใน ๓๐ จังหวัด ประกอบด้วย ภาคเหนือ ๘ แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๘ แห่ง ภาคตะวันออก ๕ แห่ง ภาคตะวันตก ๒ แห่ง และภาคใต้ ๖ แห่ง

๘.๑.๑๐ ดำเนินโครงการกองทุนช่วยเหลือเยียวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ วงเงิน ๒๐๐ ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือและเยียวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยและเกิดความสูญเสียหรือเสียหายใด ๆ จากเหตุอาชญากรรมหรือภัยด้านอื่น ๆ โดยมิได้เกิดจากความประมาท เจตนา หรือการกระทำที่ผิดกฎหมายของนักท่องเที่ยว และได้ดำเนินการเยียวยาให้แก่นักท่องเที่ยวเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๒,๒๗๐,๕๗๑ บาท

๘.๑.๑๑ จัดฝึกอบรมการเป็นเจ้าบ้านที่ดีด้านการท่องเที่ยว โดยในปี ๒๕๖๐ ได้จัดอบรมการเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้แก่บุคลากรในท้องถิ่นหรือชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี อุทัยธานี และเชียงใหม่ โดยมีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๓๕๐ คน และได้จัดอบรมเจ้าบ้านน้อยเพื่อให้เยาวชนสามารถให้การต้อนรับช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวได้ในพื้นที่ ๑๒ เมืองต้องห้ามพลาด ๑๒ เมืองต้องห้ามพลาดพลัส และกลุ่มจังหวัดคลัสเตอร์ ซึ่งได้ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดนครนายก กาญจนบุรี ตรัง และพิษณุโลก โดยมีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๓๔๐ คน

๘.๑.๑๒ อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าเยี่ยมชมพระบรมมหาราชวัง ดังนี้ ๑) ได้ติดตั้ง Kiosk (จุดอำนวยความสะดวก) ๓ จุด ได้แก่ บริเวณท่าเรือท่าช้าง ป้อมขาวหน้าประตูวิเศษไชยศรี และหน้าโรงแรมรัตนโกสินทร์ และติดตั้งป้ายบอกเส้นทางตามจุดสำคัญ ๔ จุด คือ ท่าเรือท่ามหาราช ท่าเรือท่าช้าง หน้าโรงแรมรัตนโกสินทร์ และบริเวณสะพานช้างโรงสี ๒) จัดเจ้าหน้าที่อาสาสมัครอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว พร้อมด้วยตำรวจท่องเที่ยวที่มีความสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศ วันละ ๖ คน ประจำจุด จุดละ ๒ คน ณ ป้อมขาวหน้าประตูวิเศษไชยศรี ท่าเรือท่าช้าง

และหน้าโรงแรมรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีต่าง ๆ ๓) ร่วมกับกรุงเทพมหานคร จัดทำป้ายบอกจุดรับ-ส่ง เป็นภาษาอังกฤษและภาษาจีน ติดตั้งบริเวณ ๓ ท่าเรือสำคัญ ได้แก่ ท่าเรือท่าช้าง ท่าเรือท่ามหาราช และท่าเรือท่าเอเชียทีค ๔) ได้ประสานบริษัททัวร์เขียนชื่อบริษัททัวร์ ไกด์ พร้อมเบอร์โทรศัพท์ให้นักท่องเที่ยวเก็บติดตัวตลอดการเดินทางเผื่อกรณีพลัดหลง ๕) การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวให้แก่มัคคุเทศก์เพื่อปฏิบัติงานในพระบรมมหาราชวังแบ่งออกเป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยภาคทฤษฎีเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติสถานที่สำคัญตามเส้นทางการท่องเที่ยวในพระบรมมหาพระราชวัง จำนวน ๑๖ จุด การใช้อุปกรณ์ในการนำชมของมัคคุเทศก์ ข้อควรปฏิบัติในการนำชมพระบรมมหาราชวังและบุคลิกภาพ และการบริการสำหรับมัคคุเทศก์มืออาชีพ รวมทั้งการลงพื้นที่ฝึกภาคปฏิบัติ ณ พระบรมมหาราชวัง ทั้งนี้ ได้อบรมไปแล้ว ๓ รุ่น และมีผู้ผ่านการทดสอบจำนวน ๒๗๓ คน

๘.๑.๑๓ ส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ได้เสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยเพื่อให้นักท่องเที่ยวมั่นใจในการมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ตั้งแต่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาทางด่านตรวจคนเข้าเมือง เช่น แผ่นพับข้อมูล โปสเตอร์ สปอตโฆษณา สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งการแจ้งเตือนและการระมัดระวังอันตรายที่อาจเกิดขึ้นให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลและสามารถป้องกันตนเองได้ในเบื้องต้น

๘.๑.๑๔ พัฒนาฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนและให้บริการนักท่องเที่ยว พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (Tourism Intelligence Center: TIC) เพื่อวางแผนและบริหารจัดการการท่องเที่ยว และพัฒนาระบบ Digital Tourism เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว การจัดโครงการพัฒนาสื่อข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวโดยผ่านเทคโนโลยีบาร์โค้ด ๒ มิติ (QR Code) การเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ และสร้างความเท่าเทียมทางสังคมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกด้านข้อมูลให้แก่นักท่องเที่ยว โดยปี ๒๕๖๐ ได้ติดตั้งป้าย QR Code ในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๔๐๐ ป้าย และพัฒนาเนื้อหาจากเดิม ๒ ภาษา เป็น ๗ ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาเวียดนาม และภาษามาลายู หรือภาษาบาฮาซา

๘.๑.๑๕ กำกับดูแลธุรกิจโรงแรมและเกสต์เฮาส์ (Guest House) ให้เป็นไปตามกฎหมาย ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการประกอบธุรกิจโรงแรมโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการประกอบธุรกิจโรงแรมให้แก่จังหวัดต่าง ๆ ดังนี้ ๑) การจัดอบรมให้ความรู้ในการปฏิบัติตามกฎหมายโรงแรม ทั้งผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายโรงแรมในแต่ละจังหวัด และ ๒) มีปริมาณผู้มายื่นคำขอประกอบธุรกิจโรงแรมเพิ่มมากขึ้น และในระยะต่อไปจะดำเนินการศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหากฎหมายโรงแรมเพื่อให้รองรับกับสถานการณ์การประกอบธุรกิจโรงแรมในปัจจุบัน รวมทั้งได้ตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรมเพื่อศึกษาแนวทางแก้กฎหมายและปัญหาการประกอบธุรกิจโรงแรมโดยไม่ได้รับอนุญาตต่อไป

นอกจากนี้ ได้ประกาศใช้กฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เพื่อผ่อนปรนหลักเกณฑ์ให้อาคารประเภทอื่นที่ไม่ได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้าง และใช้ประโยชน์อาคารเป็นโรงแรม มายื่นขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ภายในระยะเวลา ๕ ปีที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยจะทำให้โรงแรมผิดกฎหมายและผู้ประกอบการที่นำอาคารประเภทอื่นมาเปิดให้บริการเช่าพักต่ำกว่า ๑ เดือน ซึ่งปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบสามารถมายื่นขอใบอนุญาตโรงแรมได้ โดยให้จังหวัดและ

หน่วยงานท้องถิ่นทั่วประเทศเร่งตรวจสอบติดตามโรงแรมที่ไม่มีใบอนุญาตให้ดำเนินการจดทะเบียนขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงแรมให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

๘.๑.๑๖ สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยว ได้จัดทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับองค์การการท่องเที่ยวโลกว่าด้วยการจัดงานวันท่องเที่ยวโลก ปี ๒๕๕๙ โดยประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดงานวันท่องเที่ยวโลก ปี ๒๕๕๙ ภายใต้หัวข้อ **“การท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล การเข้าถึงที่เท่าเทียม”** ในระหว่างวันที่ ๒๖-๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดขอนแก่น

นอกจากนี้ ได้ลงนามเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกัน ได้แก่ ๑) แนวปฏิบัติร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๑๘ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๐ ในคราวประชุมการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Forum: ATF 2018) ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ๒) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการโรงแรมและการท่องเที่ยวแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ กรุงเนปิดอว์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ๓) ความตกลงว่าด้วยการเป็นเจ้าภาพจัดงาน UNWTO World Forum on Gastronomy Tourism ครั้งที่ ๔ ระหว่างรัฐบาลไทยและองค์การการท่องเที่ยวโลก เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ ราชอาณาจักรสเปน และ ๔) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านกีฬาระหว่างไทยกับภูฏาน เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ประเทศภูฏาน

๘.๒ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมสมรรถนะบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมีสาระสำคัญคือ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ทำหน้าที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professionals: ASEAN MRA on TP) ปรับปรุง และติดตามตรวจสอบมาตรฐานสมรรถนะหลักสูตรการท่องเที่ยวร่วมกับอาเซียน กำกับและติดตามผลการยกระดับสมรรถนะบุคลากรด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งกำหนดให้มีคณะกรรมการรับรองสมรรถนะบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ทำหน้าที่ประเมินสมรรถนะ ออกหนังสือรับรองสมรรถนะ หนังสือรับรองการเป็นศูนย์ฝึกอบรมและศูนย์ประเมิน พัฒนาระบบทะเบียนบุคลากร ระบบข้อมูลสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว กำหนดค่าธรรมเนียมและบทลงโทษผู้กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

๘.๓ การส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว

๘.๓.๑ เพิ่มรายได้การท่องเที่ยวตลาดต่างประเทศ มุ่งเน้นการเพิ่มค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยว โดยใช้วิถีไทยเป็นจุดขาย ผ่านการผสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน สร้างสมดุลในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างตลาด พื้นที่ท่องเที่ยว และฤดูกาล เพื่อนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยมีเป้าหมายที่จะรักษาอันดับประเทศไทยให้เป็น ๑ ใน ๓ ของประเทศที่สร้างรายได้ทางการท่องเที่ยวสูงสุดในภูมิภาคเอเชีย และมุ่งสู่การเป็น Quality Leisure Destination จึงได้ปรับจุดเน้นการทำงานร่วมกับเครือข่ายพันธมิตรทั้งในและนอกอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวระดับบนและกลุ่มความสนใจเฉพาะที่มีแนวโน้มใช้จ่ายต่อครั้งสูง ดังนี้

(๑) **ยกระดับภาพลักษณ์ประเทศไทยสู่ Quality Leisure Destination** โดยชู **“วิถีไทย”** เป็นจุดเด่นที่แตกต่างในเวทีโลก สะท้อนเอกลักษณ์ของคนไทยที่ทั่วโลกรู้จักกันดี เป็นตัวแทนของมิตรภาพ ความสนุกสนาน และความสุข ในการต้อนรับ

นักท่องเที่ยวจากทั่วโลก และบอกเล่าเรื่องราววิถีไทยในเชิงลึก โดยปี ๒๕๖๐ นำเสนอ Discover Amazing Stories เน้นย้ำคุณค่าของประสบการณ์การท่องเที่ยวที่สัมผัสวิถีความเป็นไทย ผ่าน Local Experience ภายใต้แนวทางการดำเนินงาน ๓ รูปแบบ คือ ๑) Thainess to the World ผลิตสื่อโฆษณาต่าง ๆ และเผยแพร่ในสื่อสมัยใหม่และสื่อดั้งเดิม ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อกลางแจ้ง และสื่อออนไลน์ รวมทั้งจัดทำ Viral Campaign ผ่านช่องทาง Social Media

๒) Thainess Through Celebs นำผู้ที่มีชื่อเสียงระดับโลกในแวดวงต่าง ๆ มาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวประเทศไทย ทั้งในด้านแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมประเพณีไทยต่าง ๆ รวมทั้งจัดทำ Celebrity Testimonials ทั้งในสื่อออนไลน์และออฟไลน์ ๓) Thainess Connected เผยแพร่ประเทศไทยผ่านงานระดับ World Events ด้านกีฬา ด้านบันเทิง และด้านอื่น ๆ ที่มีชื่อเสียงระดับสากล ผ่านการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ

(๒) **มุ่งสร้างรายได้ทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน** ได้ขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ ดังนี้ ๑) **การขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มนิยมความหรูหรา** เช่น เชิญบรรณาธิการจากนิตยสารชั้นนำเดินทางมาสำรวจและเก็บข้อมูลสินค้าท่องเที่ยวระดับบน และกีฬาในประเทศไทย พร้อมทั้งทำข่าวการเดินทางมาแข่งขัน BMW Golf Cup Special Edition Thailand 2016 ของสมาชิก BMW Club BELUX จำนวน ๘๐ ราย ในระหว่างวันที่ ๑-๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ การให้การสนับสนุนบริษัทประกันภัยออสเตรเลียซึ่งเปิดบริษัทลูกเสนอขายแพ็คเกจศัลยกรรมความงามในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ๒) **การขยายตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มศักยภาพ** เช่น จัดกิจกรรม Ride to Khong's Legendary มหกรรมแข่งขันจักรยานทางไกลในประเทศไทย ครั้งที่ ๒ ในเส้นทางขอนแก่น-กาฬสินธุ์-สกลนคร-นครพนม ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๕ มกราคม ๒๕๖๐ ๓) **เจาะกลุ่มตลาดกลุ่มความสนใจพิเศษ** ได้แก่ กลุ่มตลาด Sport กลุ่มตลาด Health and Wellness Tourism และกลุ่มตลาด Honeymoon & Wedding ได้เข้าร่วมงาน Ultimate Wedding Expo ณ เมืองเมลเบิร์น เครือรัฐออสเตรเลีย ระหว่างวันที่ ๗-๘ มกราคม ๒๕๖๐ และการจัด Networking Lunch เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐ ร่วมกับผู้ประกอบการไทยพบปะผู้ประกอบการในพื้นที่ จำนวน ๑๐ ราย และ**กลุ่มตลาด Green Tourism** ได้ดำเนินการผลักดันเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ (Green Route) ในเมืองรอง เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ โดยมีแพ็คเกจเส้นทางใหม่พร้อมเสนอขายประจำปี ๒๕๖๐ ตามเส้นทาง แพร่-น่าน-ลำพูน (ปัว-บ่อเกลือ) และเส้นทางเลย-เชียงคาน-อุดรธานี ๔) จัดงาน International Luxury Travel Mart (ILTM) งาน China International Travel Mart (CITM) และงาน Arabian Travel Market (ATM) และ ๕) **จัดงาน Thailand Travel Mart Plus Amazing Gateway to the Greater Mekong Subregion (TTM+) 2014-2017** เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยทุกภาคได้เจรจาธุรกิจกับผู้ประกอบการจากทั่วโลก

(๓) **ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยง AEC** โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือและประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการท่องเที่ยวเชื่อมโยง เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศซื้อแพคเกจมากกว่า ๖,๘๐๐ คน ส่งเสริมการจัดคาราวานเชื่อมโยงจากประเทศเพื่อนบ้าน จัดกิจกรรม Joint Promotion ร่วมกับผู้ประกอบการต่างประเทศในตลาดยุโรป อเมริกา เอเชียตะวันออก รวมทั้งกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อกระตุ้นการเดินทางเชื่อมโยงประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และการจัดงาน "CLMVT Forum 2016" ครั้งแรกในประเทศไทย

ภายใต้แนวคิด Towards a shared Prosperity หรือประสาน แบ่งปัน มั่งคั่ง ยั่งยืน สานต่อให้ Asean Connect เป็นรูปธรรม ซึ่งประเทศไทยเน้นเรื่องการเติบโตของการท่องเที่ยวใน Intra ASEAN เพิ่มการเติบโตด้านการท่องเที่ยว คือ เวลาคำนึงถึง Low Season สถานที่ ไปยังเมืองรอง เน้นภาคอีสาน คำนึงถึงการกระจายไปยังภาคส่วนอื่น ๆ ในการได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว

(๔) **เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว** โดยเผยแพร่ข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยว สถานการณ์ท่องเที่ยว แนวโน้มตลาด และงานวิจัยด้านการตลาดท่องเที่ยวผ่านศูนย์ปฏิบัติการอัจฉริยะการตลาดการท่องเที่ยว (TAT Intelligence Center: TATIC) จัดอบรมความรู้ด้านการตลาดสมัยใหม่ จัดทำหลักสูตรสำหรับผู้บริหารในธุรกิจท่องเที่ยว รวมทั้งได้จัดงาน Tourism Forum 2016 ภายใต้หัวข้อ “ท่องเที่ยวมั่นคง สู่ความมั่งคั่ง และยั่งยืน” เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยให้สอดรับกับโลกการตลาดสมัยใหม่ ดำเนินการว่าจ้างผู้จัดการตลาด และผู้จัดการประชาสัมพันธ์ปฏิบัติงานในสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสาขาต่างประเทศและจัดประชุมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ในพื้นที่ประจำทุกเดือน

(๕) **สร้างและแบ่งปันประสบการณ์การท่องเที่ยว** โดยจัดกิจกรรมผ่านสื่อออนไลน์กระตุ้นให้ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบการแบ่งปันประสบการณ์ระหว่างกัน ผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ เช่น ๑) กิจกรรมตามโครงการ World Tourism Day และ ๒) จัดกิจกรรม “Thailand Selfie Contest 2016”

(๖) **ส่งเสริมการสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร** เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการภาพยนตร์รายใหญ่เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมไทยไปสู่สายตาคนทั่วโลก และก่อให้เกิดการหมุนเวียนเงินในระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ

(๗) **ร่วมงาน American Film Market & Conference** ณ โรงแรม Loews Santa Monica Beach เมืองซานตาโมนิกา สหรัฐอเมริกา เพื่อประชาสัมพันธ์และเชิญชวนผู้สร้างภาพยนตร์ ผู้ผลิตภาพยนตร์และผู้กำกับภาพยนตร์ให้เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒-๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ โรงแรม Loews Santa Monica Beach เมืองซานตาโมนิกา รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา โดยมีผู้สนใจเข้ามาสอบถามรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการขออนุญาตการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย และมาตรการสร้างแรงจูงใจ (Incentive) ในคูหาของกรมการท่องเที่ยวประมาณ ๑๕๐ ราย ทั้งนี้ มีบริษัทที่สนใจและมีแผนจะเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๘ ราย โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดประมาณ ๒๓.๒ ล้านดอลลาร์ สรอ. (ประมาณ ๘๓๕ ล้านบาท) และจัดงาน “Thailand Film Incentive Reception” เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ ห้องอาหาร Ocean & Vine โรงแรม Loews Santa Monica Beach โดยมีผู้สร้าง ผู้ผลิตภาพยนตร์ในสหรัฐอเมริกาเข้าร่วมรับฟังมาตรการดังกล่าวมากกว่า ๘๐ ราย

(๘) **ร่วมออกคูหาให้ข้อมูลเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวในประเทศไทย** ณ งาน Long Stay Fair 2016 ณ ศูนย์การประชุมและแสดงนิทรรศการนานาชาติ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ มีนักท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวให้ความสนใจเข้าร่วมงานและสอบถามข้อมูลมากกว่า ๙,๐๐๐ คน และได้จัดห้องสัมมนาเพื่อให้ข้อมูลในเชิงลึกถึงความพร้อมของประเทศไทยในการต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น เช่น ข้อมูลเรื่องวีซ่าแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) ๑๐ ปี แก่นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น ซึ่งมีนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นให้ความสนใจมากกว่า ๒๐๐ คน นอกจากนี้ ได้ร่วมประชุมหารือแลกเปลี่ยนนโยบายการส่งเสริมท่องเที่ยวระหว่างไทย-ญี่ปุ่น กับ Mr. Naoki Kitasawa ผู้จัดการตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศญี่ปุ่น (JNTO) ด้วย

(๙) **ร่วมงานแสดงอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนานาชาติ ITB Berlin 2017** ระหว่างวันที่ ๘-๑๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

(๑๐) **ร่วมงานส่งเสริมการขายหรือ Trade Show ในประเทศต่าง ๆ** ทั้งในระดับ B to B (Business to Business) และ B to C (Business to Consumer) เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในต่างประเทศได้รู้จักและสนใจสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวของไทย และเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวต่างชาติรู้จักและสนใจเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น เช่น ๑) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานลอนดอนเข้าร่วมงาน The Telegraph Travel Show ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ มกราคม ๒๕๖๐ โดยจัดขึ้นที่ Excel เมืองลอนดอน สหราชอาณาจักรอังกฤษ ๒) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานแฟรงก์เฟิร์ต เข้าร่วมงาน Ferien Messe Wien ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๕ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นงานส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดในตลาดออสเตรีย ๓) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานโอซากาเข้าร่วมงาน JATA Chugoku Shikoku New Year reception เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ ณ ANA Crowne Plaza Hotel Hiroshima เพื่อสานสัมพันธ์บุคคลสำคัญ ทั้งในภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมงานประมาณ ๓๐๐ คน และ ๔) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานโอซากาเข้าร่วมงาน Hiroshima Air Travel Fair เมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ โดยให้ข้อมูลข่าวสารด้านแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทย ณ Sareo Event Space จังหวัดฮิโรชิมา โดยมีผู้เข้าชมงาน ๒ วัน ประมาณ ๑๒,๐๐๐ ราย

๘.๓.๒ เพิ่มรายได้การท่องเที่ยวตลาดในประเทศ

(๑) **สร้างกระแสการเดินทางและกระตุ้นการใช้จ่าย** เพื่อสร้างแรงกระตุ้นให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยออกเดินทางท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดงาน “เก๋ายกก๊วน ชวนวัดใจ เยือนยอดไม้ และขุนเขานครพิงค์” ในวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ “เอสเอ็มอี มาร์เก็ตเพลส ไทยช่วยไทยบาย ประชารัฐ” เมื่อวันที่ ๑-๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ เวสต์เกตฮอล ชั้น ๔ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา เวสต์เกต การจัดงาน “เทศกาลท่องเที่ยวเมืองไทย ๒๕๖๐” ครั้งที่ ๓๗ ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๙ มกราคม ๒๕๖๐

(๒) **กระจายพื้นที่และช่วงเวลาการท่องเที่ยว** ได้ส่งเสริมการกระจายพื้นที่การเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยจากจังหวัดหลักสู่พื้นที่จังหวัดรอง และส่งเสริมการท่องเที่ยวในช่วงวันธรรมดา โดยได้จัดทำหนังสือและจัดกิจกรรมเปิดตัว “๑๒ เมืองต้องห้ามพลาดพลัส” เผยแพร่ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร และเทศกาลประเพณี นอกจากนั้น ยังมีการกระจายการเดินทางไปยังเมืองรอง “๑๒ เมืองต้องห้าม ... พลาด” ที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในพื้นที่ โดยได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น ร่วมกับสายการบินนกแอร์ บริษัท ไทยเรนท์อะคาร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด การจัดทำโครงการ “The Amazing Journey Blogging Contest” เพื่อสร้างการรับรู้ถึงแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในโครงการ ๑๒ เมืองต้องห้ามพลาด และโครงการเขาเล่าว่า การจัดงานเปิดฤดูกาลท่องเที่ยวจังหวัดเลย และงานเทศกาลต้นคริสต์มาส ภูเรือ ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙-๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ ณ บริเวณลานต้นคริสต์มาส ทางขึ้นอุทยานแห่งชาติภูเรือ อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

(๓) **ดำเนินการพัฒนาเส้นทางจักรยาน** ได้กำหนดมาตรฐานการออกแบบและก่อสร้างทางจักรยานในประเทศไทย ดังนี้ ๑) การก่อสร้างทางจักรยานตามคู่มือมาตรฐานการออกแบบและการก่อสร้างทางจักรยาน และนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้จักรยานและผู้ใช้เส้นทางร่วม คำนึงถึงความประหยัด เหมาะสม คงทน และมีประสิทธิภาพในการใช้งาน ๒) จัดทำคู่มือมาตรฐานการออกแบบและการก่อสร้างทางจักรยานเกี่ยวกับการนำยางพารามาใช้เป็นส่วนผสมในการก่อสร้างทางจักรยานและอุปกรณ์จราจรต่าง ๆ ๓) สำรวจความต้องการของผู้ใช้จักรยานในแต่ละพื้นที่ และบูรณาการแนวทางการพัฒนาระบบทางจักรยานให้เชื่อมโยงกับระบบขนส่งสาธารณะอื่น เพื่อวางแผนการก่อสร้างและจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามแผน และ ๔) บังคับใช้กฎหมายสำหรับผู้ใช้จักรยานและผู้ใช้ถนนร่วมกับเส้นทางจักรยานอย่างเข้มงวด

(๔) **ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีเกษตรเพื่อกระจายรายได้ไปสู่ภาคการเกษตร** เช่น การจัดทำแนวทางสำหรับการประสานงานในพื้นที่ของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ๗๖ จังหวัด เพื่อให้สะดวกและเกิดประสิทธิภาพในการประสานการร่วมประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรร่วมกับเกษตรจังหวัด

(๕) **ขับเคลื่อนการท่องเที่ยวทางราง (Rail Tourism)** เน้นกลยุทธ์สัมผัสวิถีถิ่น Local Experience ฟื้น ๑๐ กิจกรรม สุดสร้างสรรค์ความประทับใจให้นักท่องเที่ยวตลอดโบกี้ เสิร์ฟอาหารท้องถิ่นแต่ละชุมชน และ “ครัวรถไฟ” ช่วยสร้างเสน่ห์เมนูขึ้นชื่อ เพื่อสร้างเสน่ห์และสามารถสร้างสรรค์เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เกิดความเชื่อมโยงไปยังเมืองต่าง ๆ เชื่อมโยงกับพื้นที่และวัฒนธรรมปัจจุบันอยู่ในระหว่างการพัฒนา และดำเนินงานร่วมกันให้ใช้งานได้ในปี ๒๕๖๐

(๖) **การปฏิรูปการท่องเที่ยวทั้งระบบเพื่อความยั่งยืน (Inclusive Tourism)** โดยมุ่งเน้นไปสู่เป้าประสงค์ ๓ ประการหลัก คือ ๑) การบูรณาการด้านการท่องเที่ยว ๒) การมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนอย่างทั่วถึง และ ๓) การสร้างความยั่งยืนด้านการท่องเที่ยว โดยมีโครงการที่ดำเนินการ ได้แก่ โครงการอาสาสมัครอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวและการสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว และการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยได้กำหนดระเบียบกรมการท่องเที่ยวว่าด้วยการขอรับเงินอุดหนุนด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน และได้มีการให้การสนับสนุนจำนวน ๕๐ ชุมชน ใน ๒๕ จังหวัด วงเงิน ๒,๙๐๕,๑๑๒ บาท

“ให้การสนับสนุนเงินอุดหนุน ด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน ๕๐ ชุมชน ใน ๒๕ จังหวัด วงเงิน ๒.๙๑ ล้านบาท”

๘.๓.๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญ

(๑) **ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism)** ได้ดำเนินโครงการกีฬาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว (Sports Tourism) และดำเนินการจัดนิทรรศการเผยแพร่กิจกรรมกีฬาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในต่างประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐ ได้กำหนดจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ เช่น วิ่งมาราธอน ไตรกีฬา จักรยานวอลเลย์บอล กอล์ฟ รถยนต์ จักรยานยนต์ เจ็ตสกี มวยไทย การจัดการแข่งขันกอล์ฟทัวร์นาเมนต์รายการ Sponichi Sawasdee Cup ครั้งที่ ๑๙ ขึ้น ระหว่างวันที่ ๑๕-๒๑ มกราคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมนารายณ์ กรุงเทพมหานคร

(๒) **จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอื่น ๆ จัดกิจกรรมหรือเทศกาลส่งเสริมการท่องเที่ยวและการสร้างรายได้** เช่น งานเทศกาลหุ่นโลกงาน “ใต้ร่มพระบารมี ๒๓๓ ปี กรุงรัตนโกสินทร์” งาน “ใต้ร่มพระบารมี ๒๓๔ ปี กรุงรัตนโกสินทร์ และมหกรรมวัฒนธรรมอาเซียน” งานลอยกระทง สงกรานต์ โครงการส่งเสริมการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อการท่องเที่ยว : ตลาดนัดศิลปะ (Art Market) ณ หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน มีรายได้จากการซื้อ-ขายผลงานศิลปะ เป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๒๘๔,๔๓๒ บาท งานถนนสายวัฒนธรรมคลองผดุงกรุงเกษม และอีก ๑๓ จังหวัดทั่วประเทศ งาน “ตลาดวัฒนธรรม ทุนวัฒนธรรมสร้างชาติ ตลาดวัฒนธรรมสร้างสุข” ณ ตลาดคลองผดุงกรุงเกษม การท่องเที่ยวเส้นทางบุญในมิติทางศาสนา และโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน โดยพัฒนาการแสดงและเทคนิคการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมให้มีรูปแบบทันสมัยและได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีชุดการแสดงศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ได้รับการพัฒนารูปแบบใหม่ทันสมัย และการแสดงศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับการพัฒนาเทคนิคการแสดงให้ได้มาตรฐานสากล จำนวน ๑๘ ชุด

๘.๔ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐ โดยการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวที่มุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว พร้อมทั้งพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว การรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว และพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อการท่องเที่ยว ดังนี้

๘.๔.๑ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเชิงกลุ่มพื้นที่ Cluster จำนวน ๘ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรองและเมืองชายแดน สำหรับการกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มเติมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะทะเลใต้ (เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง) พ.ศ. .... ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อประกาศเป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มเติมต่อไป

๘.๔.๒ สร้างสมดุลเชิงพื้นที่ โดยการกระจายการเดินทางไปยังเมืองรอง “๑๒ เมืองต้องห้าม ... พลาด” ที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในพื้นที่

๘.๔.๓ พัฒนาการท่องเที่ยวรายสาขา เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ และการท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ

๘.๔.๔ มาตรฐานการท่องเที่ยวไทยขั้นพื้นฐาน และมีประกาศคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เรื่อง มาตรฐานการท่องเที่ยวไทยขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ได้ลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ๑๐ หน่วยงาน และได้จัดพิธีมอบเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวขั้นพื้นฐานโดยมีผู้ประกอบการที่ผ่านการรับรองทั้งสิ้น จำนวน ๔๕ ราย เป็นกลุ่มธุรกิจนำเที่ยว จำนวน ๓๗ ราย และกลุ่มร้านอัญมณี จำนวน ๘ ราย

๘.๔.๕ ส่งเสริมมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยและมาตรฐานการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ได้พัฒนาและส่งเสริมมาตรฐานสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการของไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อการท่องเที่ยว ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวที่เลือกใช้สินค้าและบริการ

๘.๕ จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการของแผนเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งได้เผยแพร่ทางเว็บไซต์หน่วยงานและจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มส่งให้กับสถาบันการศึกษา ภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ มากกว่า ๑๐๐ แห่ง และได้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐ โดยแปลงไปสู่แผนปฏิบัติการให้แก่หน่วยงานในสังกัดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในส่วนภูมิภาคโดยมีวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลกที่เติบโตอย่างมีดุลยภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วน

อย่างยั่งยืน” ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทย ผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทย และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวและ ๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ

๘.๖ การท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นหนึ่งในรูปแบบของการท่องเที่ยวที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๐ จึงมีแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารโดยได้มีการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agriculture-tourism)/ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและความงาม (Wellness tourism) นอกจากนี้มีการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวอาหารที่สำคัญทั่วทุกภูมิภาคของไทย ในปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ๔๘๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะชื่นชอบอาหารไทย ในปัจจุบันมีแนวโน้มชื่นชอบอาหารริมทาง (Street Food) และอาหารท้องถิ่น (Local Food) มากขึ้น และได้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารในรูปแบบ Street Food ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันคือ สะดวก สะอาด ปลอดภัย ได้มาตรฐาน แต่ยังคงเอกลักษณ์ของความเป็นไทยไว้

๘.๗ การส่งเสริม สนับสนุน และการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ (Meeting, Incentive Travel, Conventions, Exhibition: MICE) ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมการจัดประชุมและงานแสดงสินค้านานาชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งในปี ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการตาม Road Map ของแผนแม่บทฯ ในระยะแรก และเตรียมการทบทวนแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ระยะ ๒๐ ปี “องค์กรหลักในการผลักดันอุตสาหกรรมไมซ์ให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างความเจริญและกระจายรายได้ไปสู่ทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน” โดยมุ่งเน้นบูรณาการความร่วมมือกับพันธมิตรในทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ทุกระดับทั้งในประเทศและนานาชาติ เพื่อผลักดันให้เกิดการสร้างงานใหม่และเพิ่มการดึงงานไมซ์คุณภาพให้เข้ามาในประเทศไทย มุ่งขยายระยะเวลาการพำนักในประเทศไทยและกระจายรายได้ในการเดินทางต่อเนื่องไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ส่งเสริมสถานที่จัดงานทั่วประเทศให้มีมาตรฐานและสร้างความยั่งยืนให้กับธุรกิจไมซ์ พร้อมส่งเสริมศักยภาพประเทศไทยในการเป็นจุดหมายปลายทางของงานไมซ์ขนาดเมกะไซส์ โดยกระตุ้นการเดินทางนักธุรกิจไมซ์ผ่านแคมเปญการตลาด เช่น Meet Double Cities, Meet Sustainable, Convene in Paradise และ ASEAN Rising Trade Show: ART ตลอดจนสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยในฐานะเป็นจุดหมายของการจัดงานไมซ์ทั้งในระดับประเทศและในระดับพื้นที่ ผ่านการตลาดเนื้อหาเชิงกลยุทธ์ชูสถานที่จัดงาน งานไมซ์ไฮไลท์ สินค้าและบริการไมซ์เด่น โดยสื่อสารการตลาดไมซ์ในต่างประเทศภายใต้แบรนด์ “Thailand CONNECT” โดยอุตสาหกรรมไมซ์ หรืออุตสาหกรรมการจัดประชุม การแสดงสินค้าและนิทรรศการ ในช่วงระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐) สร้างรายได้จำนวน ๒๙๐,๓๕๙ ล้านบาท

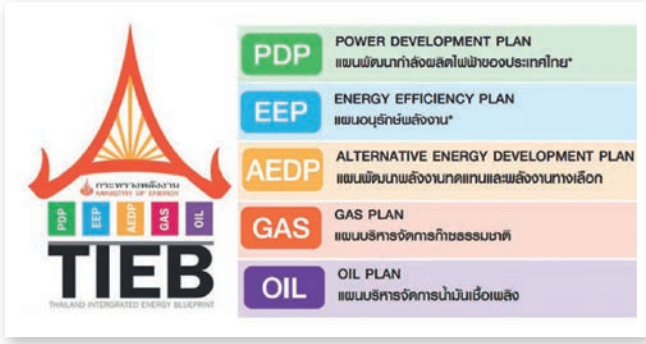
๘.๘ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวโดยชุมชนของประเทศ (Community Based Tourism: CBT Thailand) ปัจจุบันได้เกิดเป็นชุมชนต้นแบบด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนขึ้น ๑๔ ชุมชนใน ๖ พื้นที่พิเศษขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจึงได้ร่วมกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน (CBT Thailand) ขึ้น และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ รับทราบแผนยุทธศาสตร์ CBT Thailand และมอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวโดยชุมชน” ขึ้นเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน และติดตามประเมินผลของแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ และในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ CBT Thailand ที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการที่สำคัญ คือ ๑) การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน ๒) การยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยได้จัดทำเกณฑ์การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนระดับโลก (Global Sustainable Tourism Criteria: GSTC) ๓) การจับคู่ธุรกิจระหว่างชุมชนและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว (CBT matching) ๔) การส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายภาคประชาชนด้านการท่องเที่ยว และ ๕) การริเริ่มโครงการพัฒนาเครื่องมือการวัดความสุขของชุมชนและนักท่องเที่ยว

๙. การส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงาน

การใช้พลังงานของประเทศมีความต้องการที่เพิ่มขึ้นทุกปีตามการเติบโตของภาวะเศรษฐกิจ โดยในไตรมาสแรกของปี ๒๕๖๐ มีมูลค่าการใช้พลังงานร้อยละ ๑๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ซึ่งการใช้พลังงานของประเทศส่วนใหญ่จะเป็นการใช้น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งการใช้พลังงานทดแทนประมาณร้อยละ ๑๔ ของการใช้พลังงานทั้งหมด โดยได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะเพิ่มการใช้พลังงานทดแทนเป็นร้อยละ ๓๐ ในปี ๒๕๗๙ แต่อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งคิดเป็นมูลค่าร้อยละ ๖ ของ GDP หรือร้อยละ ๑๓ ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด

ภาคพลังงานนับว่ามีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งพบว่ามีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานคิดเป็นมูลค่าประมาณร้อยละ ๕ ของ GDP อีกทั้งยังสามารถจัดเก็บรายได้จากปิโตรเลียมและน้ำมันเชื้อเพลิงมีมูลค่าสูงถึงร้อยละ ๑๐ ของรายได้ที่ภาครัฐจัดเก็บทั้งหมดในแต่ละปี

๙.๑ แผนบูรณาการพลังงานระยะยาว รัฐบาลได้ดำเนินการตามแผนบูรณาการพลังงานระยะยาว(พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๙) เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินนโยบายด้านพลังงานของประเทศนำไปสู่พลังงานมั่นคง เศรษฐกิจมั่งคั่งและสังคมไทยยั่งยืน ประกอบด้วย ๕ แผนหลัก ซึ่งครอบคลุมมิติทางด้านพลังงานและห่วงโซ่คุณค่าอย่างครบถ้วน ได้แก่ แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (Power Development Plan: PDP) แผนอนุรักษ์พลังงาน (Energy Efficiency Plan: EEP) แผนพัฒนา

พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (Alternative Energy Development Plan: AEDP) แผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ (Gas Plan) และแผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง (Oil Plan) ซึ่งได้กำหนดแผนระยะยาวที่ชัดเจน เพื่อให้กำกับการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนมาประกอบในการจัดทำแผนฯ ด้วย รัฐบาลได้ขับเคลื่อนและดำเนินการจัดทำ Action Plan ตามแผนบูรณาการพลังงานระยะยาวประจำปี ๒๕๖๐ และมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แผนบรรลุตามเป้าหมาย กล่าวคือ

๙.๑.๑ แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP 2015) การจัดทำแผนความต้องการไฟฟ้าของประเทศในระยะยาวเพื่อรองรับความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น โดยได้เน้นการเสริมสร้างความมั่นคงของระบบไฟฟ้าด้วยการกระจายเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า การลดการพึ่งพาก๊าซธรรมชาติ การเพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากถ่านหินเทคโนโลยีสะอาด การจัดหาไฟฟ้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น การเพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน รวมทั้งการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้า ระบบจำหน่ายไฟฟ้า เพื่อรองรับการพัฒนาพลังงานทดแทน และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ประกอบด้วย

(๑) **โครงการก่อสร้างระบบผลิตไฟฟ้า** เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของระบบผลิตไฟฟ้าของประเทศให้เป็นไปตาม PDP 2015 และสนองความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ได้มีแผนการก่อสร้างโรงไฟฟ้ารวมกำลังผลิตทั้งสิ้น ๗๐,๓๓๕ เมกะวัตต์ ณ สิ้นปี ๒๕๗๙ ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างโรงไฟฟ้าสำคัญหลักช่วงปี ๒๕๕๘-ปัจจุบัน (รวมกำลังผลิต ๖,๒๗๓ เมกะวัตต์) ทั้งนี้ เป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จและสามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ (Commercial Operation Date: COD) รวมกำลังผลิต ๔,๙๐๓ เมกะวัตต์ ประกอบด้วย ๑) โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ ชุดที่ ๒ ขนาดกำลังผลิต ๙๐๐ เมกะวัตต์ ๒) โรงไฟฟ้าทดแทนขนอม ชุดที่ ๑ ขนาดกำลังผลิต ๙๓๐ เมกะวัตต์ ๓) โรงไฟฟ้ากัลฟ์ เจพี ยูที ชุดที่ ๑-๒ รวมกำลังผลิต ๑,๖๐๐ เมกะวัตต์และ ๔) โรงไฟฟ้าหงสาลิกไนต์ เครื่องที่ ๑-๓ รวมกำลังผลิต ๑,๔๗๓ เมกะวัตต์ ในส่วนของโรงไฟฟ้าที่จะพัฒนาในอนาคตในพื้นที่ภาคใต้ คือ โรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่และโรงไฟฟ้าถ่านหินเทพา ซึ่งมีความล่าช้ากว่าแผนและได้กำหนดแนวทางรองรับเพื่อสร้างความมั่นคงในกรณีดังกล่าวด้วย

(๒) **โครงการระบบส่งไฟฟ้า** ระบบไฟฟ้าที่มั่นคงและมีประสิทธิภาพจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีทั้งโรงไฟฟ้าและสายส่งไฟฟ้าที่เพียงพอ ซึ่งนอกจากรัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาโรงไฟฟ้าแล้ว ยังได้พัฒนาระบบส่งไฟฟ้าให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาโรงไฟฟ้า ตามแผน PDP 2015 อีกด้วย โดยมีโครงการระบบส่งไฟฟ้าที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการแล้วเสร็จช่วงปี ๒๕๕๘-ปัจจุบัน จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนหงสาลิกไนต์ และ ๒) โครงการขยายระบบส่งไฟฟ้าทั่วประเทศ ระยะที่ ๑๑ รวมทั้งโครงการที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง ดังนี้

(๒.๑) โครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าเพื่อสนองความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ โครงการขยายระบบส่งไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ระยะที่ ๓ มีความก้าวหน้าร้อยละ ๔๐.๗๐ และโครงการขยายระบบส่งไฟฟ้า (ในเขตภูมิภาค) ระยะที่ ๑๒ มีความก้าวหน้าร้อยละ ๙.๗๔

(๒.๒) โครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าเพื่อเสริมความมั่นคงของระบบไฟฟ้า ได้แก่ โครงการปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าบริเวณภาคตะวันออกเพื่อเสริมความมั่นคงของระบบไฟฟ้า มีความก้าวหน้าร้อยละ ๑๐.๕๖ และโครงการปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าบริเวณภาคตะวันตกและภาคใต้เพื่อเสริมความมั่นคงของระบบไฟฟ้า มีความก้าวหน้าร้อยละ ๒.๗๖

(๒.๓) โครงการปรับปรุงและขยายระบบส่งไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน ได้แก่ โครงการปรับปรุงและขยายระบบส่งไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน ระยะที่ ๑ ส่วนสถานีไฟฟ้าแรงสูง มีความก้าวหน้าร้อยละ ๗๕.๕๓ และส่วนสายส่งไฟฟ้าแรงสูง มีความก้าวหน้าร้อยละ ๗๕.๓๘ และโครงการปรับปรุงและขยายระบบส่งไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน ระยะที่ ๒ มีความก้าวหน้า ร้อยละ ๑๓.๙๔

(๒.๔) โครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรองรับการเชื่อมต่อโรงไฟฟ้า ได้แก่ โครงการระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ (Independent Power Producer: IPP 2007) มีความก้าวหน้าร้อยละ ๗๖.๘๔ โครงการขยายระบบส่งไฟฟ้าหลักเพื่อรองรับผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กระบบผลิตพลังงานร่วม (Cogeneration) มีความก้าวหน้าร้อยละ ๘๓.๓๓ โครงการระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนน้ำงึม ๓ และน้ำเทิน ๑ มีความก้าวหน้าร้อยละ ๙๒.๘๓ โครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าบริเวณจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ เพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความก้าวหน้าร้อยละ ๒๖.๘๘ และโครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าบริเวณจังหวัดเลย หนองบัวลำภู และขอนแก่น เพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความก้าวหน้าร้อยละ ๕๔.๗๖

(๓) **รับซื้อไฟฟ้าจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว** ภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจการรับซื้อไฟฟ้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปัจจุบันได้ขยายกรอบการรับซื้อจากเดิม ๗,๐๐๐ เมกะวัตต์ เป็น ๙,๐๐๐ เมกะวัตต์ ซึ่งมี ๑๐ โครงการ กำลังผลิตไฟฟ้ารวม ๕,๙๓๖ เมกะวัตต์ แบ่งเป็น

(๓.๑) โครงการที่จ่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์แล้ว มี ๖ โครงการ มีกำลังผลิตไฟฟ้ารวม ๓,๕๗๘ เมกะวัตต์

(๓.๒) โครงการที่ลงนามสัญญารับซื้อไฟฟ้า [Signed PPA (Power Purchase Agreement)] แล้วและอยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๓ โครงการ กำลังผลิตไฟฟ้ารวม ๑,๘๔๓ เมกะวัตต์

(๓.๓) โครงการที่อยู่ระหว่างเจรจาสัญญาซื้อขายไฟฟ้า ๑ โครงการ กำลังผลิตไฟฟ้า ๕๑๕ เมกะวัตต์ ซึ่งร่างสัญญาซื้อขายไฟฟ้าได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการขออนุมัติร่างสัญญาซื้อขายไฟฟ้า

๙.๑.๒ แผนอนุรักษ์พลังงาน (EEP) ได้ดำเนินมาตรการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานอย่างเข้มข้นและต่อเนื่องตามแผนอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๙ ซึ่งมีเป้าหมายร่วมที่จะลดอัตราส่วนของปริมาณพลังงานที่ใช้ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) หรือลดความเข้มการใช้พลังงาน (Energy Intensity) ลงอย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๙ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๓ โดยสนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงสินค้าประหยัดพลังงาน รณรงค์ประหยัดพลังงาน และกำกับส่งเสริมผู้ประกอบการให้ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้ง ๔ กลุ่มเศรษฐกิจ คือ ภาคขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม ภาคอาคารธุรกิจขนาดใหญ่ และภาคอาคารธุรกิจขนาดเล็กและบ้านอยู่อาศัย รวมถึงการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการรูปแบบใหม่เพื่อวางรากฐานการอนุรักษ์พลังงานในอนาคต การดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่

(๑) **จัดการอาคารและโรงงานควบคุมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ** ได้ดำเนินมาตรการการจัดการโรงงานและอาคารควบคุม เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์พลังงานและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในโรงงาน อาคารภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจโดยกำกับดูแลให้โรงงานและอาคารควบคุมผ่านระบบการจัดการพลังงาน มีผู้ตรวจสอบและรับรองการจัดการพลังงานให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามมาตรฐานและกฎหมายการอนุรักษ์พลังงาน และมีการจัดสัมมนาให้ความรู้แก่โรงงานและอาคารควบคุมในด้านกฎหมาย รวมทั้งมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๐ มีเป้าหมายประหยัด ๓๑๑ ktoe โดยมีผลประหยัดแล้ว ๘๙.๒๒ ktoe

(๒) **ดำเนินมาตรการใช้เกณฑ์มาตรฐานอาคาร (Building Energy Code: BEC)** ได้ผลักดันให้มีการบังคับใช้มาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน โดยได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทหรือขนาดของอาคารและมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อบังคับอาคาร ๙ ประเภท ได้แก่ ๑) สำนักงาน ๒) โรงแรม ๓) โรงพยาบาล ๔) ศูนย์การค้า ๕) โรงมหรสพ ๖) สถานบริการ ๗) อาคารชุมนุมคน ๘) อาคารชุด และ ๙) สถานศึกษา ที่มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๒,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป แต่ปัจจุบันยังไม่สามารถนำไปบังคับใช้กับอาคารเอกชนได้ จึงได้ปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงดังกล่าว ซึ่งร่างกฎกระทรวงฯ ดังกล่าวซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมอาคารแล้ว และอยู่ระหว่างเตรียมเสนอร่างฯ ต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ทั้งนี้ จะบังคับใช้กับอาคารที่มีความพร้อมขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไปก่อน และจะทยอยบังคับใช้กับอาคารขนาดพื้นที่ ๒,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ภายใน ๕ ปี ส่งผลให้การใช้พลังงานในอาคารขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ลดการใช้พลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ รัฐบาลได้บูรณาการในการเตรียมความพร้อมเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตแบบอาคารก่อสร้าง โดยในปี ๒๕๖๐ ได้จัดอบรมให้ความรู้การพิจารณาอนุญาตแบบอาคารอนุรักษ์พลังงานให้แก่เจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นแล้ว จำนวน ๕๓๕ คน และได้เตรียมความพร้อมผู้ตรวจรับรองแบบอาคารด้วยการฝึกอบรมและขึ้นทะเบียนผู้ตรวจรับรองแบบอาคารโดยใช้กลไกวิชาชีพ ซึ่งมีเป้าหมาย จำนวน ๔๐๐ คน จัดอบรมไปแล้ว ๑ ครั้ง จำนวน ๕๐ คน โดยจะอบรมแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๐

(๓) **ดำเนินโครงการส่งเสริมเครื่องจักรอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงและวัสดุเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน** ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดเครื่องจักรอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงและวัสดุอุปกรณ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงานแล้ว รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๘ ฉบับ (๒๗ ผลิตภัณฑ์) และในปี ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการดำเนินการ จำนวน ๒๐ ฉบับ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน ๑๐ ฉบับ

(๔) **ดำเนินการตามมาตรฐานประสิทธิภาพพลังงานขั้นสูง (High Energy Performance Standard: HEPS)** ได้ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ประสิทธิภาพสูง โดยในปี ๒๕๖๐ มียอดการติดฉลากเบอร์ ๕ แล้วรวม ๑๖.๖ ล้านใบ รวมประหยัดพลังงานได้ ๒๑๗.๕ ktoe โดยเป็นฉลากผลิตภัณฑ์ประสิทธิภาพสูงของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (๑๑ ผลิตภัณฑ์) จำนวน ๔.๔ ล้านใบ มีผลประหยัด ๑๐๕ ktoe และฉลากประหยัดไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (๒๙ ผลิตภัณฑ์) จำนวน ๑๒.๒ ล้านใบ มีผลประหยัด ๑๑๒.๕ ktoe

“ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ประสิทธิภาพสูงมียอดการ ติดฉลากเบอร์ ๕ แล้ว ๑๖.๖ ล้านใบ ประหยัดพลังงานได้ ๒๑๗.๕ ktoe”

(๕) **ดำเนินการตามมาตรฐานประสิทธิภาพพลังงานขั้นต่ำ (Minimum Energy Performance Standard: MEPS)** ได้ออกประกาศมาตรฐานประสิทธิภาพพลังงานขั้นต่ำ (มาตรฐานของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) จำนวน ๒๓ ผลิตภัณฑ์ เป็นมาตรฐานทั่วไป ๑๙ ผลิตภัณฑ์ มาตรฐานบังคับ ๔ ผลิตภัณฑ์ และในปี ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จำนวน ๒๕ ผลิตภัณฑ์

(๖) **ดำเนินมาตรการทางการเงินเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน** ได้ดำเนินมาตรการสนับสนุนด้านการเงินเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามแนวทางการดำเนินการของแผนอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๙ ซึ่งให้สิทธิประโยชน์ทางการเงินแก่ผู้ประกอบการเพื่อจูงใจให้ลงทุนเปลี่ยนเครื่องจักรอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง เช่น สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การสนับสนุนเงินลงทุนบางส่วน การอุดหนุนผลประหยัด ซึ่งช่วงที่ผ่านมาการดำเนินโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำได้รับงบประมาณจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ๔,๕๐๐ ล้านบาท สำหรับการปล่อยสินเชื่อระหว่างปี ๒๕๕๘-๒๕๖๒ โดย ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้อนุมัติปล่อยเงินกู้แล้ว จำนวน ๑,๓๑๘.๖๓๘ ล้านบาท มีผลประหยัด ๒๒๓ ktoe

๙.๑.๓ แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (Alternative Energy Development: AEDP) ได้ส่งเสริมการพัฒนาพลังงานทดแทนอย่างต่อเนื่อง โดยได้แก้ไขปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริม เช่น ด้านการอนุญาตและด้านพื้นที่ โดยได้กำหนดมาตรการส่งเสริมในรูปแบบ Feed-in-Tariff (FiT) ในการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนในทุกเทคโนโลยี และมาตรการส่งเสริมพิเศษในพื้นที่เฉพาะ เช่น ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้กำหนดมาตรการให้การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนมีความเสถียร รวมถึงได้วางรากฐานการพัฒนาพลังงานทดแทนรายภาค เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เหมาะสมกับศักยภาพและความต้องการใช้ไฟฟ้าเชิงพื้นที่ โดยดำเนินการ ดังนี้

(๑) **ปรับระบบการส่งเสริมพลังงานทดแทน** รัฐบาลได้ใช้ระบบ FiT ในการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนรูปแบบใหม่ที่มีการแข่งขันด้านราคา เพื่อส่งเสริมการลงทุนและกระตุ้นการพัฒนาพลังงานทดแทน และปรับปรุงมาตรการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน โดยประกาศหยุดรับคำร้องขอขายไฟฟ้าในระบบ Adder และเปลี่ยนเป็นระบบ FiT ให้สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในแต่ละประเภท เพื่อไม่ให้เกิดภาระค่าไฟฟ้าของประชาชนมากเกินไป ผู้ประกอบการจะมีผลตอบแทนการลงทุนที่เหมาะสมสอดคล้องกับต้นทุนการผลิต ทำให้เกิดความเป็นธรรมทั้งผู้ประกอบการและผู้ใช้ไฟฟ้าที่เป็นผู้บริโภคในระยะยาว ซึ่งระบบดังกล่าวมีระยะเวลาการสนับสนุนยาวนาน ทำให้ภาครัฐสามารถวางแผนการจัดหาไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนได้อย่างชัดเจน

(๒) **ปลดล็อกอุปสรรคการลงทุนพัฒนาพลังงานทดแทน** ได้ปลดล็อกอุปสรรคการลงทุนพัฒนาพลังงานทดแทนในด้านกฎระเบียบและกระบวนการออกใบอนุญาตให้มีความรวดเร็ว เช่น ใบอนุญาต รง.๔ ส่งผลให้คณะกรรมการบริหารมาตรการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนสามารถอนุมัติโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนที่ค้างการพิจารณาได้จำนวนทั้งสิ้น ๒๙๖ โครงการ ปริมาณรวม ๑,๗๒๔.๗๒ เมกะวัตต์

(๓) **สร้างความร่วมมือทางด้านพลังงานทดแทนในเวทีระหว่างประเทศ** ประเทศไทยได้ร่วมเป็นภาคีสมาชิกของทบวงการพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ (International Renewable Energy Agency: IRENA) เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ ซึ่งเวทีนี้จะช่วยให้ไทยมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อความร่วมมือทางด้านพลังงานทดแทนของประเทศ เช่น การเข้าร่วมการศึกษาวิจัยหรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการและเทคโนโลยีด้านพลังงานหมุนเวียน โดยปี ๒๕๖๐ IRENA ได้ให้ความร่วมมือกับกระทรวงพลังงานในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพด้านพลังงานทดแทนแล้ว ๒ ครั้ง ที่ประเทศไทย และ IRENA ได้ส่งผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมโครงการประเมินศักยภาพด้านพลังงานทดแทนของไทย เพื่อจัดทำเป็น Roadmap การพัฒนาพลังงานทดแทนของไทยในอนาคต โดยมีกำหนดจัดทำโครงการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๐

(๔) **ส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์**ได้สนับสนุนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ โดยได้กำหนดการส่งเสริมพลังงานแสงอาทิตย์ไว้ ๔ รูปแบบ คือ

(๔.๑) ส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดิน (Solar Farm) โดยรัฐบาลให้รับซื้อไฟฟ้าเพิ่มสำหรับโครงการที่ค้างการพิจารณาตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ (ระบบ Adder เดิม) โดยเปลี่ยนรูปแบบการรับซื้อเป็นระบบ FiT รวมกำลังผลิตติดตั้ง ๙๘๓.๖๘ เมกะวัตต์

(๔.๒) ส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคา (Solar PV Rooftop) โดยรัฐบาลให้รับซื้อไฟฟ้ารอบปี ๒๕๕๘ สำหรับที่พักอาศัยขนาดไม่เกิน ๑๐ กิโลวัตต์ เพิ่มอีก ๖๙.๓๖ เมกะวัตต์ ให้เต็มเป้าหมาย ๑๐๐ เมกะวัตต์

(๔.๓) ส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคาแบบเสรี (Solar Rooftop) รัฐบาลมีนโยบายให้ผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้เองในบ้านและอาคารเป็นหลักและขายไฟฟ้าส่วนเกินให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย ซึ่งได้ดำเนินโครงการนำร่องแล้วเสร็จ ปัจจุบันอยู่ระหว่างเตรียมเปิดโครงการในระยะที่ ๒

(๔.๔) ส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบ Solar Farm สำหรับหน่วยงานราชการและสหกรณ์ภาคการเกษตร โดยรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้ติดตั้งขนาดไม่เกิน ๕ เมกะวัตต์ต่อแห่ง รวม ๘๐๐ เมกะวัตต์ ได้เซ็นสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแล้ว รวมกำลังผลิตติดตั้ง ๒๘๑.๓๒ เมกะวัตต์ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการรับซื้อไฟฟ้าในระยะที่ ๒

(๕) **ออกประกาศรับซื้อไฟฟ้าอื่น ๆ** ได้ส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (ไม่รวมโครงการพลังงานแสงอาทิตย์) โดยออกประกาศรับซื้อไฟฟ้าแล้ว ดังนี้

(๕.๑) รับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานชีวมวลและก๊าซชีวภาพในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้และ ๔ อำเภอในจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ เทพา สะบ้าย้อย และนาทวี) มีเป้าหมายรับซื้อไฟฟ้ารวมไม่เกิน ๔๖ เมกะวัตต์ ได้เซ็นสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแล้ว รวมจำนวน ๓๘ เมกะวัตต์ แบ่งเป็น ก๊าซชีวภาพ ๒ เมกะวัตต์ และชีวมวล ๓๖ เมกะวัตต์

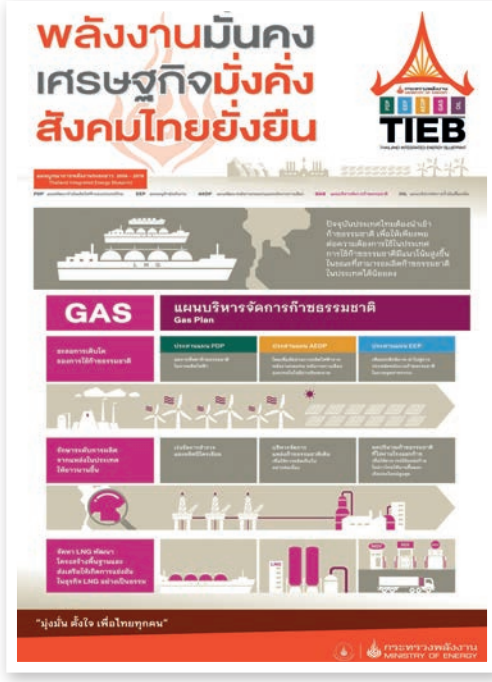
(๕.๒) รับซื้อไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมและขยะชุมชน มีเป้าหมายรับซื้อไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรม ๕๐ เมกะวัตต์ ได้เซ็นสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแล้ว รวมจำนวน ๓๗.๔๓ เมกะวัตต์ และเป้าหมายรับซื้อไฟฟ้าจากขยะชุมชน ๗๗.๙ เมกะวัตต์ ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอประกาศรับซื้อ

(๖) **สนับสนุนโครงการด้านพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานผ่านกลไกกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน** ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนและเป็นเงินช่วยเหลือหรืออุดหนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน กระทรวงพลังงานมีการใช้งบประมาณจากกองทุนฯ เพื่อผลักดันโครงการหรือกิจกรรมด้านพลังงานต่าง ๆ ที่สนับสนุนการพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน โดยในปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ ได้สนับสนุนการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ รวมกว่า ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท

(๗) **ดำเนินโครงการประชารัฐด้านพลังงาน** ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการนโยบายประชารัฐ โดยสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในการพัฒนาโครงการด้านพลังงานทดแทน โดยอนุมัติให้ดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าประชารัฐ สำหรับพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้และดำเนินโครงการสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ภัยแล้งทั่วประเทศ โดยมีเป้าหมาย ๙๐๐ บ่อ นอกจากนี้ ยังได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการลงทุนด้านการผลิตพลังงานทดแทนในระดับชุมชน เพื่อลดรายจ่ายและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าจากภาคเกษตร เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน วงเงิน ๑๕๐ ล้านบาท โดยให้ชุมชนเสนอขอใช้งบดังกล่าวในการสนับสนุนการดำเนินโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการไฟฟ้าชีวมวล โครงการก๊าซชีวภาพ และโครงการโรงอบพืชผลการเกษตร

๙.๑.๔ แผนการบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ (Gas Plan) ได้ดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ โดยได้ปรับปรุงกฎหมายเพื่อเพิ่มรูปแบบการบริหารจัดการแหล่งปิโตรเลียมในประเทศ เช่น ระบบแบ่งปันผลผลิต ระบบจ้างผลิต รวมถึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสัมปทานที่จะสิ้นอายุ เพื่อให้เกิดการผลิตที่ต่อเนื่อง มีการวางโครงสร้างพื้นฐานด้านก๊าซธรรมชาติที่สำคัญ คือ ระบบท่อส่งก๊าซ และท่าเทียบเรือเพื่อใช้รับส่งก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas: LNG) เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการก๊าซธรรมชาติ และรองรับการผลิตในประเทศที่ลดลง นอกจากนี้ ได้เตรียมแผนรองรับสภาวะฉุกเฉินด้านก๊าซธรรมชาติในช่วงปี ๒๕๖๔-๒๕๖๖ ทั้งทางด้านการบริหารจัดการความต้องการใช้และการหาเชื้อเพลิง/ไฟฟ้า ให้เพียงพอเพื่อให้ระบบไฟฟ้ามีความมั่นคง ดังนี้

(๑) **แก้ไขร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....** ได้ดำเนินการปรับแก้ไขร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สำหรับใช้ในการบริหารจัดการสัมปทานปิโตรเลียมที่จะสิ้นสุดอายุและการเปิดสำรวจและผลิตปิโตรเลียมรอบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในสถานการณ์ปัจจุบัน โดยพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป นอกจากนี้ ได้จัดทำกฎหมายลำดับรอง เพื่อรองรับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๘ ฉบับ ประกอบด้วย ร่างประกาศคณะกรรมการปิโตรเลียม จำนวน ๑ ฉบับ และร่างกฎกระทรวง จำนวน ๗ ฉบับ

(๒) **บริหารจัดการแปลงสัมปทานที่จะหมดอายุในปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖** โดยเปิดให้มีการประมูลแข่งขันยื่นข้อเสนอเป็นการทั่วไปเป็นการล่วงหน้าก่อนที่สัมปทานจะสิ้นอายุ ปัจจุบันกฎหมายลำดับรองสำหรับรองรับพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ ร่างประกาศคณะกรรมการปิโตรเลียม จำนวน ๑ ฉบับ และร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับสัญญาแบ่งปันผลผลิต จำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งหากมีผลบังคับใช้ และ TOR สำหรับการเปิดประมูลแล้วเสร็จ จะสามารถเปิดประมูลแปลงสัมปทานที่จะสิ้นอายุได้ภายในปี ๒๕๖๐

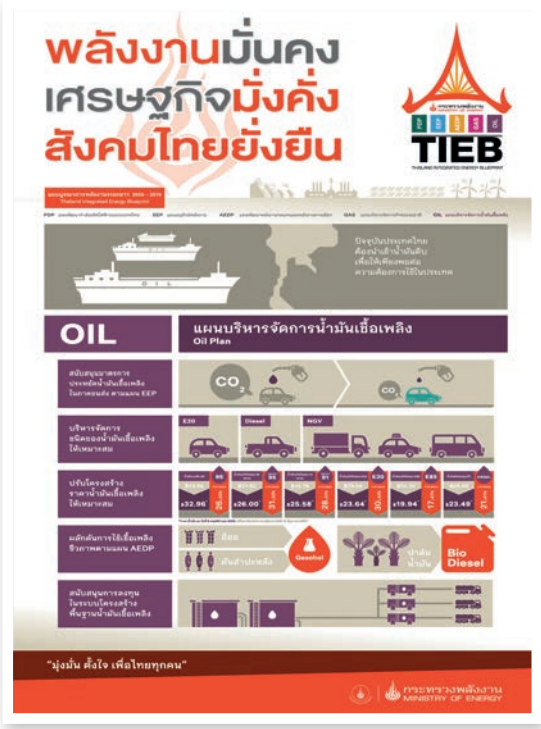

(๓) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas: LNG)** เพื่อรองรับความต้องการก๊าซธรรมชาติที่เพิ่มขึ้นและเพิ่มความสามารถในการเก็บรักษาและแปรสภาพ LNG รัฐบาลจึงได้สร้างท่าเรือ (LNG Receiving Terminal) โดยปัจจุบันมีการก่อสร้างท่าเรือ LNG Receiving Terminal แห่งที่ ๑ แล้วเสร็จ สามารถรองรับการนำเข้า LNG ได้ในปริมาณ ๕ ล้านตันต่อปี และมีการขยายท่าเรือระยะที่ ๒ กำลังการผลิตเพิ่มเป็น ๑๐ ล้านตันต่อปี ดำเนินการแล้วเสร็จเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ต่อมาได้รับอนุมัติให้ขยายกำลังการแปรสภาพ LNG ของท่าเรือเพิ่มเติมอีก ๑.๕ ล้านตันต่อปี โดยกำหนดแล้วเสร็จปี ๒๕๖๒ ซึ่งรวมแล้วจะสามารถรองรับการนำเข้า LNG ได้ทั้งสิ้น ๑๑.๕ ล้านตันต่อปี นอกจากนี้ ได้อนุมัติให้ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) ดำเนินโครงการ LNG Receiving Terminal แห่งใหม่ ขนาด ๗.๕ ล้านตันต่อปี และให้ กฟผ. ดำเนินโครงการ Floating Storage and Regasification Unit (FSRU) ขนาด ๕ ล้านตันต่อปี ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA)

(๔) **ขยายระบบท่อส่งก๊าธรรมชาติ** ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนโครงการระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติตามแผนแม่บทฉบับที่ ๓ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดหาก๊าซธรรมชาติสำหรับภาคการผลิตไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้น โดยมีโครงการที่แล้วเสร็จ ได้แก่ โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกระยอง-แก่งคอย (เส้นที่ ๔) โครงการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาตินครสวรรค์ และโครงการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาตินครราชสีมา (ระยะที่ ๑) และอยู่ระหว่างก่อสร้างวางท่อส่งก๊าซธรรมชาตินครราชสีมา (ระยะที่ ๒) ผลงานก้าวหน้า ร้อยละ ๒๓.๕๙ นอกจากนี้ ได้อนุมัติให้ ปตท. ดำเนินการอีก ๔ โครงการ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาและจัดทำ EIA (รายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม)

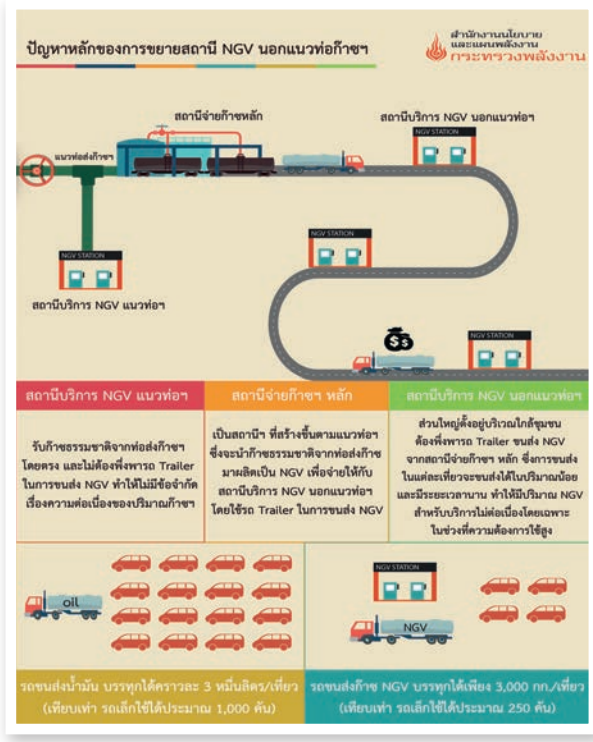
๙.๑.๕ แผนการบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง (Oil Plan) ประเทศไทยต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง มีปริมาณกว่าร้อยละ ๘๐ ของการใช้ในประเทศ ทำให้ต้องมีการเสริมสร้างความมั่นคงด้านน้ำมันเชื้อเพลิง โดยการส่งเสริมพลังงานชีวภาพ เช่น เอทานอล ไบโอดีเซล และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบท่อขนส่งน้ำมัน รวมถึงระบบการสำรองน้ำมันทางยุทธศาสตร์เพื่อรองรับสภาวะฉุกเฉิน ดังนี้

(๑) **ดำเนินโครงการก่อสร้างระบบการขนส่งน้ำมันทางท่อไปยังภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมให้มีการต่อขยายระบบขนส่งน้ำมันทางท่อไปยังภาคเหนือ (จังหวัดลำปาง) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดขอนแก่น) ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศในด้านความมั่นคงทางพลังงาน การสำรองน้ำมันทางยุทธศาสตร์ไว้ในคลังศูนย์จ่ายน้ำมันตามแนวท่อ การเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งน้ำมันของประเทศ ลดความสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงในการขนส่ง ลดปัญหาด้านอุบัติเหตุ รวมถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีเอกชนเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาโครงการขยายระบบการขนส่งน้ำมันทางท่อทั้ง ๒ เส้นทาง ซึ่งผลการดำเนินงานเส้นทางภาคเหนืออยู่ระหว่างเริ่มดำเนินการก่อสร้างระบบท่อน้ำมัน ส่วนเส้นทางภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ระหว่างจัดทำ EIA ในขั้นตอนรับฟังความคิดเห็น

(๒) **ขยายสถานีบริการ NGV** ได้สนับสนุนให้มีการก่อสร้างสถานีบริการก๊าซธรรมชาติตามแนวท่อเพิ่มขึ้นตามแผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน ๖ สถานี ในปลายปี ๒๕๖๑ (ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑) ซึ่งปัจจุบันก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๒ สถานี

(๓) **ดำเนินโครงการสำรองน้ำมันทางยุทธศาสตร์ (Strategic Petroleum Reserve: SPR)** ได้ดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาโครงการฯ ด้วยวิธีคัดเลือกแล้ว แต่ที่ปรึกษาที่ได้รับการคัดเลือก (มูลนิธิเพื่อสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย) ขอยกเลิก เนื่องจากไม่สามารถดำเนินการโครงการฯ ได้ จึงได้เปลี่ยนแปลงรายละเอียด Terms of Reference (TOR) ในส่วนการขยายระยะเวลาการศึกษาโครงการฯ และปรับลดจำนวนผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ โดยนำเสนอขอบเขตของงาน TOR ฉบับปรับปรุงต่อคณะกรรมการกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงแล้วปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

(๔) **กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงภูมิภาคอาเซียน** ได้ผลักดันให้มีการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐานเดียวกันหรือใกล้เคียงกันและสอดคล้องกับมาตรฐานภูมิภาคอาเซียน (Harmonisation of ASEAN Fuel Quality Standards: HAFQS) โดยได้จัดตั้งคณะทำงานด้านการกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในภาคการขนส่งของอาเซียน (Task Force on Harmonisation of ASEAN Fuel Quality Standards) เพื่อกำหนดคุณลักษณะ (Spec) ที่ต้องการ ซึ่งที่ประชุม Senior Officials Meeting on the Energy (SOME) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะทำงานด้านการกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงแล้ว และปัจจุบันอยู่ระหว่างสรุปข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอการจัดทำร่างมาตรฐานน้ำมันอาเซียน

๙.๒ การปรับโครงสร้างราคาพลังงาน ประเทศไทยต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศเป็นหลัก ทำให้ได้รับผลจากความผันผวนด้านราคาน้ำมันในตลาดโลก ซึ่งในอดีตที่ผ่านมามีการอุดหนุนราคา น้ำมันเกิดการบิดเบือนกลไกราคาจนก่อให้เกิดหนี้สินของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งรัฐบาลได้ปรับโครงสร้างราคาน้ำมันให้เป็นไปตามกลไกตลาด สะท้อนต้นทุนทำให้การใช้มีประสิทธิภาพ รวมถึงเพิ่มรายได้จากภาษีสรรพสามิตกว่าแสนล้านบาท และได้มีการวางรากฐานของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงให้มีประสิทธิภาพโดยการกำหนดเป็นกฎหมาย อีกทั้งได้ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในการนำเข้าก๊าซ LPG เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดหา ดังนี้

๙.๒.๑ การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ได้ดูแลค่าครองชีพของประชาชนพร้อมทั้งลดการบิดเบือนราคาให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงและเกิดความเป็นธรรมต่อทุกภาคส่วน โดยได้ปรับโครงสร้างราคาน้ำมันผ่านอัตราภาษีสรรพสามิต อัตราเงินส่งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และอัตราเงินชดเชยของน้ำมันแต่ละประเภท เพื่อลดการอุดหนุนข้ามกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้สถานะกองทุนมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนสถานะมาเป็นบวก โดย ณ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๐ มีจำนวน ๓๘,๖๓๒ ล้านบาท (กลุ่มน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน ๓๒,๗๗๓ ล้านบาท และกลุ่ม LPG จำนวน ๕,๘๕๙ ล้านบาท) และรัฐบาลสามารถส่งเงินเข้าคลังจากภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิงที่จัดเก็บได้ประมาณปีละ ๑๔๐,๐๐๐ ล้านบาท

การปรับอัตราภาษีสรรพสามิตและอัตราการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นผลมาจากการใช้กลไกตลาดในการกำหนดราคาพลังงานเพื่อให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงเป็นธรรมต่อผู้บริโภคและผู้ผลิต และเกิดประสิทธิภาพต่อระบบเศรษฐกิจ โดยกรอบและแนวทางในการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเห็นชอบมี ๗ ข้อ ดังนี้

(๑) ราคาพลังงานต้องสะท้อนต้นทุนแท้จริง
(๒) ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง ควรจะมีอัตราภาษีสรรพสามิตที่ใกล้เคียงกัน
(๓) กองทุนน้ำมันฯ ใช้เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาและส่งเสริมพลังงานทดแทน
(๔) ลดการชดเชยข้ามประเภทเชื้อเพลิง (Cross Subsidy)
(๕) ค่าการตลาดอยู่ในระดับที่เหมาะสม
(๖) ช่วยเหลือกลุ่มผู้มีรายได้น้อย
(๗) เก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงของน้ำมันเชื้อเพลิงในแต่ละประเภทในอัตราที่ใกล้เคียงกันตามค่าความร้อน

๙.๒.๒ การปรับโครงสร้างราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) นโยบายในการปรับราคาก๊าซ LPG เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและสะท้อนต้นทุนการผลิตและการจัดหา โดยรัฐบาลได้ปรับแนวทางการกำหนดราคาก๊าซ LPG หลักเกณฑ์ราคาซื้อตั้งต้น (ณ โรงกลั่น) ของก๊าซ LPG ของผู้ใช้ภาคครัวเรือน ภาคขนส่ง ภาคอุตสาหกรรมให้อยู่ในราคาเดียวกัน โดยใช้ต้นทุน LPG จากโรงแยกก๊าซธรรมชาติ โรงกลั่นน้ำมัน และจากการนำเข้าเพื่อใช้ในประเทศ โดยใช้วิธีเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักตามปริมาณการผลิตและจัดหา ซึ่งส่งผลให้โครงสร้างราคาก๊าซ LPG เปลี่ยนแปลงไปโดยไม่จำเป็นต้องใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมาชดเชย และมีสถานะเป็นบวก รวมทั้งส่งผลให้ราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคครัวเรือน ภาคขนส่ง และภาคอุตสาหกรรมอยู่ในราคาเดียวกัน โดยสะท้อนต้นทุนการจัดหา ส่งผลให้มีเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในส่วนของก๊าซ LPG มียอดสะสมอยู่ที่ ๕,๘๕๙ ล้านบาท (ณ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๐) และปัจจุบันราคาก๊าซ LPG อยู่ที่ ๒๑.๑๕ บาทต่อกิโลกรัม อย่างไรก็ตาม ผู้มีรายได้น้อยและหาบเร่ แผงลอย ยังได้รับการอุดหนุนโดยสามารถขอรับสิทธิในการซื้อ LPG เพื่อใช้ในการหุงต้มได้ในราคา ๑๘.๑๓ บาทต่อกิโลกรัม ปัจจุบันรัฐบาลได้มีนโยบายเปิดเสรีธุรกิจก๊าซ LPG ทั้งระบบ โดยให้มีการนำเข้าอย่างเสรีและยกเลิกการกำหนดราคาก๊าซ LPG จากแหล่งผลิตและจัดหา ยกเลิกการประกาศราคาขายส่ง ณ คลังก๊าซ พร้อมทั้งยกเลิกการกำหนดอัตราเงินส่งเข้าหรือชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ส่งผลให้ราคาขายปลีกก๊าซ LPG ลอยตัวเต็มรูปแบบ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๙.๒.๓ การปรับโครงสร้างราคาก๊าซ NGV เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง รัฐบาลได้ผลักดันการปรับราคาก๊าซ NGV และดำเนินการตามกรอบแนวทางการปรับโครงสร้างราคา โดยทยอยปรับขึ้นราคาก๊าซ NGV ให้ใกล้เคียงกับต้นทุนที่แท้จริง และให้ปรับเพิ่มราคาขายปลีกก๊าซ NGV สำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลเป็น ๑๓.๕๐ บาทต่อกิโลกรัม และรถโดยสารสาธารณะอยู่ที่ระดับ ๑๐ บาทต่อกิโลกรัม และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ให้ลอยตัวราคา NGV แบบมีเงื่อนไข โดยให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประกันราคาไม่ให้เกิน ๑๓.๕๐ บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มกราคม-๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นเวลา ๖ เดือน และตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป ให้ราคา NGV ลอยตัวอย่างเสรีและสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ทั้งนี้ ปัจจุบัน (ณ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐) ราคาขายปลีกก๊าซ NGV อยู่ที่ ๑๓.๑๙ บาทต่อกิโลกรัม

๙.๓ การปรับค่าไฟฟ้าผันแปรอัตโนมัติ (Ft) เพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพ เพื่อให้ค่าไฟฟ้าผันแปรอัตโนมัติ (Ft) สะท้อนราคาค่าเชื้อเพลิงและเป็นการบรรเทาภาระค่าครองชีพให้ผู้ใช้ไฟฟ้า รัฐบาลจึงได้ปรับค่า Ft ประกอบด้วย งวดเดือนมกราคม-เมษายน ๒๕๕๘ ลดลง ๑๐.๐๔ สตางค์ต่อหน่วย งวดเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๘ ลดลง ๙.๓๕ สตางค์ต่อหน่วย งวดเดือนกันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๘ ลดลง ๓.๒๓ สตางค์ต่อหน่วย งวดเดือนมกราคม-เมษายน ๒๕๕๙ ลดลง ๑.๕๗ สตางค์ต่อหน่วย งวดเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๙ ลดลง ๒๘.๔๙ สตางค์ต่อหน่วย งวดเดือนกันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๙ ลดลง ๐ สตางค์ต่อหน่วย งวดเดือนมกราคม-เมษายน ๒๕๖๐ ลดลง ๔ สตางค์ต่อหน่วย งวดเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้น ๑๒.๕๒ สตางค์ต่อหน่วย และงวดเดือนกันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้น ๘.๘๗ สตางค์ต่อหน่วย

๙.๔ การจัดทำกฎหมายกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อปรับปรุงโครงสร้างในการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงให้มีความชัดเจนและมีกฎหมายรองรับ จึงให้มีการยกร่างพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. .... ขึ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. .... โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนน้ำมันฯ ดังนี้

๙.๔.๑ รักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชน ในกรณีเกิดวิกฤตน้ำมันเชื้อเพลิงที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านพลังงานและเศรษฐกิจ

๙.๔.๒ สนับสนุนให้เชื้อเพลิงชีวภาพมีส่วนต่างราคาที่สามารถแข่งขันกับน้ำมันเชื้อเพลิงได้

๙.๔.๓ บรรเทาผลกระทบจากการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส

๙.๔.๔ สนับสนุนการลงทุนการสำรองน้ำมันทางยุทธศาสตร์สำหรับป้องกันสภาวการณ์ขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อนำมาใช้ในกรณีวิกฤตน้ำมันเชื้อเพลิง และเพื่อประโยชน์ความมั่นคงทางด้านพลังงาน

๙.๔.๕ สนับสนุนการลงทุนระบบโครงสร้างพื้นฐานน้ำมันเชื้อเพลิงในกิจการของรัฐสำหรับความมั่นคงทางด้านพลังงาน

๙.๕ การเพิ่มการแข่งขันในกิจการพลังงาน

๙.๕.๑ ด้านน้ำมัน ได้ดำเนินนโยบายให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ขายหุ้นที่มีในโรงกลั่นบางจากและโรงกลั่นบริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) (Star Petroleum Refining Public Company Limited: SPRC) เพื่อลดการผูกขาดในกิจการโรงกลั่นน้ำมัน

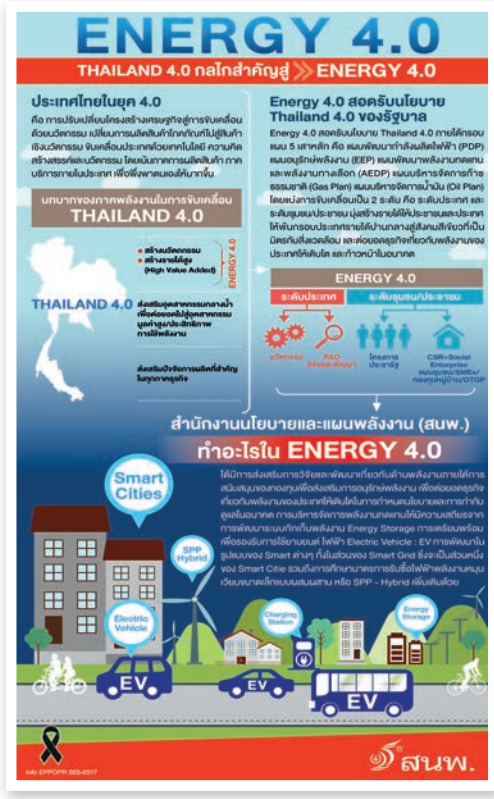
๙.๕.๒ ด้าน LPG ได้เปิดเสรีธุรกิจก๊าซ LPG เต็มรูปแบบ เพื่อลดการควบคุมธุรกิจการผลิตและจัดหา โดยให้ยกเลิกการกำหนดราคาโรงแยกก๊าซธรรมชาติ โรงกลั่นน้ำมัน และโรงอะโรเมติก ยกเลิกการประกาศราคาขายส่ง ณ คลังก๊าซ เพื่อให้ตลาดก๊าซ LPG มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ และยกเลิกการกำหนดอัตราเงินส่งเข้าหรือชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยติดตามและรายงานเฉพาะราคาอ้างอิงเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำกับดูแลราคาขายปลีกก๊าซ LPG ในประเทศ มีกลไกการติดตามสถานการณ์ราคาอ้างอิงการนำเข้าก๊าซ LPG และต้นทุนโรงแยกก๊าซอย่างใกล้ชิดเป็นรายเดือน โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๙.๕.๓ ด้านก๊าซธรรมชาติ ได้ส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการรายใหม่ในกิจการก๊าซธรรมชาติ โดยปัจจุบันให้ กฟผ. ดำเนินโครงการ Floating Storage and Regasification Unit (FSRU) ขนาด ๕ ล้านตันต่อปี ปัจจุบันอยู่ระหว่างการศึกษาออกแบบและจะมีการนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการแข่งขันในกิจการก๊าซธรรมชาติต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

๙.๖ การดำเนินนโยบาย Energy 4.0

รัฐบาลได้ยกระดับและพัฒนาการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและนำนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนา โดยผสมผสานการใช้พลังงานอย่างสะอาดและรักษาสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการใช้พลังงานอย่างประหยัดคุ้มค่า ไม่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีโครงการสำคัญ ดังนี้

๙.๖.๑ ส่งเสริมการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV) ในประเทศไทย ได้ส่งเสริมการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้า (EV) เพื่อเพิ่มทางเลือกการใช้พลังงาน ลดการพึ่งพาน้ำมันเชื้อเพลิงและเป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อม โดยบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดการใช้งาน EV ในประเทศไทย ซึ่งการดำเนินงานแบ่งเป็น ๔ ระยะ ดังนี้

(๑) ระยะที่ ๑ เตรียมความพร้อมการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้า (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐) มุ่งเน้นการนำร่องการใช้งานกลุ่มรถโดยสารสาธารณะไฟฟ้า รวมถึงการเตรียมความพร้อมด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสาธารณูปโภค การสนับสนุนด้านภาษี และการปรับปรุงกฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ รวมถึงอัตราค่าบริการสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า ประกอบด้วย ๑) โครงการนำร่องสาธิต

การใช้งานยานยนต์ไฟฟ้า เช่น นำร่องรถยนต์มินิบัสไฟฟ้า รถโดยสารสาธารณะ ขสมก. และรถเฉพาะจุด รวมทั้งสถานีอัดประจุไฟฟ้า (Charging Station) และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และ ๒) การส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้า เช่น กำหนดมาตรฐานความปลอดภัยการตั้งสถานีอัดประจุไฟฟ้า มาตรฐานการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้า และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไฟฟ้า การกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าและการออกใบอนุญาตในการจำหน่ายไฟฟ้า

(๒) ระยะที่ ๒ ขยายผลในกลุ่มรถโดยสารสาธารณะ และเตรียมความพร้อมสำหรับรถยนต์ไฟฟ้าส่วนบุคคล (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓) โดยสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการกำหนดรูปแบบและมาตรฐานสถานีอัดประจุไฟฟ้า การกำหนดมาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุนการทบทวนโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าและค่าบริการสำหรับสถานีอัดประจุไฟฟ้า

(๓) ระยะที่ ๓ ขยายผลไปสู่การส่งเสริมรถยนต์ไฟฟ้าส่วนบุคคล (พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป) โดยสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้า พัฒนาระบบบริหารจัดการการอัดประจุไฟฟ้าอัจฉริยะ (EV Smart Charging) และพัฒนาระบบบริหารความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศร่วมกับการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้า (Vehicle to Grid: V2G)

(๔) ระยะที่ ๔ มีเป้าหมายว่ารถยนต์ไฟฟ้าจะเข้ามาแทนที่รถน้ำมันได้อย่างเต็มที่ โดยกำหนดเป้าหมายไว้ ๑.๒ ล้านคัน ในปี ๒๕๗๙ เป็นต้นไป

ทั้งนี้ อยู่ระหว่างผลักดันการดำเนินงานในระยะที่ ๑ โดยได้ดำเนินโครงการ คือ สนับสนุนการลงทุนสถานีอัดประจุไฟฟ้า (Charging Station) สำหรับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน มีเป้าหมายติดตั้งสถานีอัดประจุไฟฟ้า จำนวน ๑๕๐ หัวจ่าย ได้เปิดรับสมัครแล้ว จำนวน ๓ รอบ มีผู้ได้รับการสนับสนุน จำนวน ๗๗ หัวจ่าย และเปิดรับสมัครรอบที่ ๔ ในช่วงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม-๓๐ กันยายน ๒๕๖๐

๙.๖.๒ สนับสนุนการใช้ระบบกักเก็บพลังงาน (Energy Storage) เพื่อความมั่นคงด้านพลังงาน รัฐบาลได้ส่งเสริมให้เกิดการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้นภายใต้แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๙ โดยกำหนดให้มีสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนขั้นสุดท้ายที่ร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๙ และการพัฒนาพลังงานทดแทนให้มีความเสถียรและมีความมั่นคง (Renewable Energy Non-Firm to Firm) ได้แก่ การส่งเสริมและมุ่งเน้นการใช้ระบบกักเก็บพลังงาน (Energy Storage) อย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์และมีความยั่งยืน จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาถึงความเป็นไปได้ของการใช้เทคโนโลยีระบบกักเก็บพลังงานในระบบผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนภายใต้สภาพแวดล้อมและบริบทด้านต่าง ๆ รวมถึงการวิเคราะห์ถึงจุดแข็งและข้อจำกัดต่าง ๆ ของนโยบายภาครัฐ คณะทำงานกำกับงานวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีระบบกักเก็บพลังงาน ได้อนุมัติงบประมาณสนับสนุนโครงการในรอบที่ ๑ โดยมีโครงการที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา จำนวน ๓๒ โครงการ ทั้งนี้ สำหรับการเปิดรับข้อเสนอโครงการในรอบที่ ๒ คณะทำงานจะมุ่งเน้นแนวทางการส่งเสริมโครงการระบบกักเก็บพลังงานไฟฟ้าแบบบูรณาการเพื่อทำให้พลังงานทดแทนมีความเสถียร โดยอาจดำเนินการในลักษณะโครงการนำร่องที่ภาครัฐลงทุนร่วมกับภาคเอกชน (โครงการระยะสั้น ๑ ปี) ปัจจุบันอยู่ระหว่างขั้นตอนการหารือกรอบแนวคิดเพื่อเตรียมการประกาศรับข้อเสนอโครงการในรอบที่ ๒

๙.๖.๓ ดำเนินโครงการสนับสนุนการออกแบบเมืองอัจฉริยะ (Smart Cities-Clean Energy) รัฐบาลมีเป้าหมายการจัดทำแบบรายละเอียดเบื้องต้น (Schematic Design) สำหรับการพัฒนาเมืองของชุมชนสู่เมืองอัจฉริยะ โดยเชื่อมโยงกับการใช้พลังงานในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพมุ่งสู่การเป็น Clean Energy และ Green City อย่างน้อย ๗ แห่ง และกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาเมืองสู่เมืองอัจฉริยะ โดยได้ดำเนินการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการและประกาศผลพร้อมมอบรางวัลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จำนวน ๗ ราย ตามเป้าหมาย

๙.๖.๔ ดำเนินนโยบายการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบผสมผสาน (Hybrid) นโยบายการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนแบบผสมผสาน (Hybrid) แบบสัญญาผลิตไฟฟ้าเสถียร (Firm) สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (Small Power Producer: SPP) หรือ SPP Hybrid Firm เพื่อส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบใหม่ที่สามารถบริหารจัดการเชื้อเพลิงได้ โดยมีแนวคิดผลิตไฟฟ้าโดยใช้เทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Hybrid ซึ่งจะทำให้สามารถผลิตไฟฟ้าในรูปแบบ Firm ได้ เพื่อช่วยสร้างเสถียรภาพในการจ่ายไฟฟ้าให้แก่ระบบไฟฟ้าของประเทศ ลดความผันผวนของพลังงานธรรมชาติที่มีความไม่แน่นอนสูงให้มีความสามารถในการพึ่งพาได้มากกว่าโรงไฟฟ้าหมุนเวียนในรูปแบบปกติ ช่วยลดภาระการจัดหาเชื้อเพลิงโดยการบริหารจัดการเชื้อเพลิงและผลิตไฟฟ้าร่วมกับพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบอื่น ๆ โดยนโยบายการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Hybrid มีนโยบายรับซื้อไฟฟ้ารูปแบบ FiT สำหรับ SPP Hybrid Firm ขนาด ๑๐-๕๐ เมกะวัตต์ จำนวน ๓๐๐ MW ซึ่งมีเงื่อนไขสามารถผสมผสานเชื้อเพลิงพลังงานทดแทนชนิดใดก็ได้และสามารถใช้ระบบแบตเตอรี่ (Energy Storage) มาประกอบการพัฒนาโครงการได้ และมีนโยบายรับซื้อไฟฟ้ารูปแบบ FiT สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กมาก (Very Small Power Producer: VSPP Semi-Firm) จำนวน ๒๖๘.๓๖ เมกะวัตต์

๑๐. การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพของรัฐในการพัฒนาประเทศและพัฒนากลไกการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่เข้มแข็งโดยดำเนินการ ดังนี้

๑๐.๑ การนำโครงการลงทุนของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเข้าร่วมในโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Construction Sector Transparency Initiative: CoST) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้นำโครงการทางพิเศษสายพระราม ๓-ดาวคะนอง-วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครด้านตะวันตก ซึ่งเป็นโครงการลงทุนของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเข้าร่วมในโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (CoST) โดยการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้เริ่มกระบวนการเปิดเผยข้อมูลและผลการดำเนินงานของโครงการทางพิเศษดังกล่าวตามแนวทางของโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ เห็นชอบให้เริ่มดำเนินโครงการดังกล่าวแล้ว

๑๐.๒ การเสนอกฎหมายเพื่อการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... ซึ่งเป็นการกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการรับผิดชอบการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจทั้งระบบ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วนต่อไป ซึ่งร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... จะเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจทั้งระบบ เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจไทยให้มีศักยภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล เป็นการสร้างกลไกป้องกันการแทรกแซงจากภาคการเมืองที่ไม่รับผิดชอบโดยนำรัฐวิสาหกิจไปดำเนินนโยบายประชานิยม จนส่งผลให้รัฐวิสาหกิจต้องประสบปัญหาในหลายด้าน อันนำไปสู่ภาระทางการเงินการคลังของประเทศ กำหนดกลไกการเปิดเผยข้อมูลเพื่อสร้างความโปร่งใสของรัฐวิสาหกิจในทุกขั้นตอน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาและตรวจสอบการทำหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นแนวทางสำคัญในการขจัดปัญหาคอร์รัปชันในประเทศ กำหนดขั้นตอนการคัดสรรบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจที่ตรงกับความต้องการในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง โดยเปิดเผยวิธีการได้มาซึ่งบุคคลดังกล่าวต่อสาธารณะ ตลอดจนจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่ คือ บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่เป็น “เจ้าของ” ของรัฐวิสาหกิจแทนประชาชน โดยบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติมีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมดเพื่อดูแลประโยชน์สาธารณะต่อไป และไม่ให้กระทรวงการคลังจำหน่ายหุ้นที่ถืออยู่ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม

๑๐.๓ การแก้ไขปัญหาของรัฐวิสาหกิจ ๗ แห่ง มีความคืบหน้าในการดำเนินการตามมติคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและตามแผนการแก้ไขปัญหาของรัฐวิสาหกิจทั้ง ๗ แห่ง ดังนี้

๑๐.๓.๑ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในช่วงเดือนมกราคม-พฤษภาคม ๒๕๖๐ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีรายได้รวม ๗๘,๓๘๐ ล้านบาท ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด โดยมีสาเหตุหลักมาจากผลตอบแทน (PAX Yield) ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดและมีผลกระทบจากภายนอก ได้แก่ ๑) ตลาดอินเดียได้รับผลกระทบจากการยกเลิกธนบัตร (banknote) ในอินเดียทำให้ปริมาณการเดินทางลดลง ๒) ข้อจำกัดในการตรวจลงตรา (VISA) ของเครือรัฐออสเตรเลียประเทศนิวซีแลนด์ ต่อผู้โดยสารจากกลุ่มประเทศ Indian-Subcontinent ๓) ตลาดจีนได้รับผลกระทบจากการปราบปราม

“ทัวร์ศูนย์เหรียญ” ๔) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่กระทบจาก BREXIT และ ๕) วิกฤตการณ์ในตะวันออกกลางและยุโรป กระทบต่อปริมาณการเดินทางของผู้โดยสาร ทั้งนี้ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้มีแนวทางการแก้ไข โดยการปรับราคาให้ผลตอบแทนต่อที่นั่งต่อกิโลเมตร (yield) เพิ่มขึ้น การเน้นการขายที่นั่งชั้นหนึ่งและชั้นธุรกิจ การปรับราคาในช่วงที่มีปริมาณการเดินทางสูง (High Season) เพื่อเพิ่มยอดขาย การมุ่งเน้นการขายกับลูกค้าองค์กรและการเพิ่มโอกาสในการขาย โดยปรับขนาดเครื่องบินให้เหมาะสมกับปริมาณการเดินทางในแต่ละช่วงระยะเวลา ในขณะที่ค่าใช้จ่ายรวมอยู่ที่ ๗๒,๘๐๐ ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากค่าล่วงเวลาสูงกว่าประมาณการและค่าใช้จ่ายผันแปรเพิ่มขึ้นตามจำนวนผู้โดยสาร รวมทั้งราคาค่าซ่อมบำรุงเครื่องและชิ้นส่วนสูง

๑๐.๓.๒ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มีผลการดำเนินงานในภาพรวมดีขึ้นและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เช่น การขยายสินเชื่อใหม่เพิ่มขึ้น ๓๓,๐๐๐ ล้านบาท การบริหารหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans: NPLs) มี NPLs คงเหลือ ๑๗,๙๐๔ ล้านบาท ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๐ คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้กำหนดให้ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยเร่งปล่อยสินเชื่อวงเงินไม่เกิน ๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท และการบริหารจัดการ NPLs ให้มีจำนวนไม่เกิน ๑๖,๖๐๐ ล้านบาท รวมทั้งได้มอบหมายให้กระทรวงการคลังกำกับการดำเนินการของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยให้เป็นไปตามข้อสังเกตของธนาคารแห่งประเทศไทยโดยเคร่งครัด

๑๐.๓.๓ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) จัดตั้งบริษัท Neutral Gate way & Data Center: NGDC Co ในการดำเนินธุรกิจเคเบิลใยแก้วใต้น้ำและอินเทอร์เน็ตดาต้าเซ็นเตอร์ และบริษัทโครงข่ายบรอดแบนด์ภายในประเทศ (National Broadband Network Corporation: NBN) ในการดำเนินธุรกิจโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์

๑๐.๓.๔ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ อนุมัติแนวทางการปรับโครงสร้างทางการเงินของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย การเพิ่มทุน ลดทุน และโอนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ รวมถึงธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยได้จัดทำแผนรองรับการดำเนินงานตลอดจนการเพิ่มช่องทางให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้มากขึ้น และได้จัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งเป็นไปตามแผนแล้ว ในปัจจุบันได้ดำเนินการโอนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Financing: NPF) ในส่วนของลูกค้าที่ไม่ใช่มุสลิม ไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (Islamic Bank Asset Management Company Ltd.: IAM) เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

๑๐.๓.๕ การรถไฟแห่งประเทศไทย คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้กำหนดให้การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินการตามแผนพัฒนาที่ดินที่ไม่ได้ใช้เพื่อการเดินรถ (Non-Core) ให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดในปี ๒๕๖๐ โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยได้เสนอขอจัดตั้งบริษัทบริหารทรัพย์สินต่อกระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานให้ผลประกอบการดีขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ รวมทั้งให้จัดทำแผนการชำระหนี้สินคงค้างทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายใน ๕ ปี นอกจากนี้ให้เร่งดำเนินโครงการก่อสร้างทางคู่ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด และเร่งรัดการเบิกจ่ายงบลงทุนประจำปี ๒๕๖๐ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๕ ทั้งนี้ การดำเนินการพัฒนาที่ดินย่านมักกะสันและการดำเนินโครงการรถไฟฟ้าสายสีแดงได้มอบหมายให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณาในรายละเอียดอีกครั้ง ซึ่งจะต้องกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จ และสามารถลดภาระหนี้สินของการรถไฟแห่งประเทศไทยลงด้วย

๑๐.๓.๖ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้มอบหมายให้กระทรวงคมนาคมกำกับการดำเนินงานของกรมการขนส่งทางบกและองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและ/หรือแผนการแก้ไขปัญหาองค์กรและได้เน้นย้ำให้มีการตรวจสอบความปลอดภัยโดยเข้มงวด ทั้งนี้ การดำเนินการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๒๖ เรื่อง การให้ใบอนุญาตในการเดินรถจากกรมการขนส่งทางบก ซึ่งจะเป็นการปฏิรูประบบการขนส่งมวลชนในส่วนของรถโดยสารสาธารณะทั้งระบบ โดยให้จัดทำแผนการขับเคลื่อนองค์กรในระยะยาว เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทการเป็นผู้ประกอบการเดินรถ (Operator) และแผนการปฏิรูปเส้นทางให้มีความชัดเจน โดยให้องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเร่งดำเนินการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่องขออนุมัติดำเนินโครงการจัดซื้อรถโดยสาร NGV จำนวน ๓,๑๘๓ คัน ให้แล้วเสร็จ เพื่อนำมาใช้บริการทดแทนรถโดยสารเดิมขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพที่ใช้น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิง และช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในการเดินทางด้วยรถโดยสารประจำทาง ซึ่งได้ประกาศประกวดราคาและขายแบบระหว่างวันที่ ๗-๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ แล้ว คาดว่าจะลงนามในสัญญาภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ (กำหนดให้รับมอบรถโดยสารภายใน ๙๐ วัน) นอกจากนี้ การพัฒนารถโดยสารขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพในระยะต่อไปจะมีการติดตั้งระบบ GPS บนรถโดยสาร ๕๐๐ คัน และติดตั้งป้ายอัจฉริยะ ๖ ป้าย (อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ๔ ป้าย BTS จตุจักร ๒ ป้าย) และนำระบบตั๋วร่วมมาใช้ รวมทั้งจะดำเนินการเพื่อนำรถโดยสารไฟฟ้ามาใช้เดินรถภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ต่อไปด้วย นอกจากนี้ ให้กระทรวงคมนาคมกำกับการดำเนินงานของกรมการขนส่งทางบก โดยเร่งรัดการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประมูลของผู้ประกอบการเดินรถในเส้นทางใหม่ การถ่ายโอนอำนาจ การกำกับดูแลเส้นทางการเดินรถจากองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ โดยให้กรมการขนส่งทางบกทำหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแล (Regulator) และการศึกษาต้นทุนมาตรฐานค่าโดยสารเพื่อใช้ในการกำกับดูแลอัตราค่าโดยสารและคุณภาพการให้บริการในการเดินรถโดยสารให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๑๐.๔ ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดเพิ่มมูลค่าของโครงการที่จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีสาระสำคัญให้เพิ่มมูลค่าของโครงการที่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ จากโครงการที่มีมูลค่าตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป เป็นโครงการที่มีมูลค่าตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งได้ทบทวนพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้เป็นกลไกที่ส่งเสริมโครงการร่วมลงทุนได้มากขึ้น โดยมีขั้นตอนที่กระชับ มีนิยามที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น แต่ยังคงหลักการวินัยทางการเงินการคลัง ความโปร่งใส และตรวจสอบได้ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รวมทั้งมีการปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

๑๐.๕ การกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณากำหนดค่าตอบแทน ระบบแรงจูงใจ และสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐวิสาหกิจในภาพรวม คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณากำหนดค่าตอบแทน ระบบแรงจูงใจ และสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐวิสาหกิจในภาพรวม และมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการปรับปรุงแนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เรื่อง การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ และวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การปรับปรุงค่าตอบแทน ระบบแรงจูงใจ และสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐวิสาหกิจในภาพรวม ที่ต้องการให้มีการกำหนดค่าตอบแทน แรงจูงใจ และสวัสดิการของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสม เป็นระบบ ชัดเจน ไม่เกิดความเหลื่อมล้ำ โดยคำนึงถึงฐานะทางการเงินของรัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร รวมทั้งสิทธิประโยชน์ของผู้บริหาร พนักงาน และครอบครัว ทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยในการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ควรกำหนดเฉพาะสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานเท่าที่จำเป็นซึ่งควรได้รับสิทธิเมื่อมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่หรือพนักงานเท่านั้น

๑๑. การบริหารจัดการเศรษฐกิจ

๑๑.๑ การบริหารงบประมาณ

๑๑.๑.๑ ภาพรวมงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

หน่วย : ล้านบาท

รายการ		วงเงินงบประมาณ	วงเงินจัดสรร		การเบิกจ่าย	
			จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
๑)	งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	**๒,๗๓๓,๐๐๐**	**๒,๗๐๐,๗๗๔**	**๙๘.๘๒**	**๒,๕๓๑,๙๕๙**	**๙๒.๖๔**
	รายจ่ายประจำ	๒,๑๘๔,๑๒๘	๒,๒๓๐,๗๔๙	๑๐๒.๑๓	๒,๑๒๕,๔๓๕	๙๗.๓๑
	รายจ่ายลงทุน	๕๔๘,๘๗๒	๔๗๐,๐๒๕	๘๕.๖๔	๔๐๖,๕๒๔	๗๔.๐๗
๒)	งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	**๑๙๐,๐๐๐**	**๑๕๕,๗๕๘**	**๘๑.๙๘**	**๑๒๕,๖๖๘**	**๖๖.๑๔**
	รายจ่ายประจำ	๑๐๖,๓๑๒	๘๘,๙๗๙	๘๓.๗๐	๘๐,๐๔๓	๗๕.๒๙
	รายจ่ายลงทุน	๘๓,๖๘๘	๖๖,๗๗๙	๗๙.๘๐	๔๕,๖๒๕	๕๔.๕๒
รวมทั้งสิ้น (๑ + ๒)		**๒,๙๒๓,๐๐๐**	**๒,๘๕๖,๕๓๒**	**๙๗.๗๓**	**๒,๖๕๗,๖๒๗**	**๙๐.๙๒**
รายจ่ายประจำ		๒,๒๙๐,๔๔๐	๒,๓๑๙,๗๒๘	๑๐๑.๒๘	๒,๒๐๕,๔๗๘	๙๖.๒๙
รายจ่ายลงทุน		๖๓๒,๕๖๐	๕๓๖,๘๐๔	๘๔.๘๖	๔๕๒,๑๔๙	๗๑.๔๘

ที่มา : สำนักงบประมาณ ณ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐

๑๑.๑.๒ เปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายและการก่อหนี้รายจ่ายลงทุน ระหว่างปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐

หน่วย : ล้านบาท

รายจ่ายลงทุน	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
วงเงินงบประมาณ (ไม่รวมงบกลาง)	๓๗๒,๗๒๑	๔๕๗,๐๙๖	๔๖๔,๒๒๖
ผลการเบิกจ่าย	๒๖๐,๗๖๕	๓๑๔,๔๙๒	๓๑๘,๙๙๓
ร้อยละต่องบประมาณ	๖๙.๙๖	๖๘.๘๐	๖๘.๗๒
การก่อหนี้	๓๒๕,๘๐๔	๔๐๒,๔๒๒	๓๙๙,๘๙๘
ร้อยละต่องบประมาณ	๘๗.๔๑	๘๘.๐๔	๘๖.๑๔

ที่มา : สำนักงบประมาณ ณ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐

๑๑.๑.๓ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๑๙๐,๐๐๐ ล้านบาท จัดสรร ๑๕๕,๗๕๘ ล้านบาท เบิกจ่ายและก่อหนี้แล้ว ๑๒๕,๖๖๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๑๔ ของวงเงินงบประมาณทั้งสิ้น

๑๑.๑.๔ การเร่งรัดติดตามการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ กรอบการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจประจำปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔๕ แห่ง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ จำนวน ๓๖๔,๒๖๕ ล้านบาท ได้ปรับแผนลงทุนระหว่างปีทำให้แผนลงทุนทั้งปีลดลงเหลือ ๓๔๕,๘๖๔ ล้านบาท โดยมีผลการเบิกจ่ายงบลงทุนรัฐวิสาหกิจ ๔๕ แห่ง ในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๑๙๔,๖๗๔ ล้านบาท หรือร้อยละ ๕๖.๑๑ ของแผนงบลงทุนทั้งปี จำนวน ๓๔๕,๘๖๔ ล้านบาท ประกอบด้วย ๑) รัฐวิสาหกิจ ๓๔ แห่ง มีกรอบวงเงินลงทุนทั้งปี จำนวน ๑๔๖,๔๔๓ ล้านบาท มีแผนการเบิกจ่ายสะสม ๑๑ เดือน (ตุลาคม ๒๕๕๙-สิงหาคม ๒๕๖๐) จำนวน ๑๑๖,๘๗๓ ล้านบาท เบิกจ่ายงบลงทุนสะสมได้จำนวน ๘๐,๘๔๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๑๙ ของแผนการเบิกจ่ายสะสม หรือร้อยละ ๕๕.๑๔ ของกรอบวงเงินลงทุนทั้งปี และ ๒) รัฐวิสาหกิจปีปฏิทิน ๑๑ แห่ง มีกรอบวงเงินลงทุนทั้งปี จำนวน ๑๐๙,๒๑๕ ล้านบาท มีแผนการเบิกจ่ายสะสม ๘ เดือน (มกราคม ๒๕๖๐-สิงหาคม ๒๕๖๐) จำนวน ๑๑๖,๙๗๔ ล้านบาท เบิกจ่ายงบลงทุนสะสมได้จำนวน ๑๑๓,๒๐๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๗๘ ของแผนการเบิกจ่ายสะสม หรือร้อยละ ๕๖.๘๓ ของกรอบวงเงินลงทุนทั้งปี

การติดตามและเร่งรัดการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ได้ดำเนินการ ดังนี้ ๑) ให้รัฐวิสาหกิจเร่งรัดการเบิกจ่ายงบลงทุนให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ ที่ให้เบิกจ่ายงบลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ ของแผนการเบิกจ่ายลงทุนรายปี สำหรับรัฐวิสาหกิจที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามแผน ให้มีการปรับปรุงแผนการเบิกจ่ายให้ครอบคลุมยอดเบิกจ่ายที่ขาดไปด้วย ๒) ให้รัฐวิสาหกิจปรับปรุงแผนการเบิกจ่ายงบลงทุนให้สะท้อนกับความสามารถในการเบิกจ่ายได้ตามจริง และ ๓) ให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจพิจารณาติดตามการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจอย่างใกล้ชิดทุกเดือน และให้นำเป้าหมายอัตราเบิกจ่ายงบลงทุนร้อยละ ๙๕ ตามมติคณะรัฐมนตรีมาใช้ประเมินผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจและผู้กำกับติดตามโครงการลงทุนในภาพรวม (Project Management Officer)

๑๑.๑.๕ การให้ความสำคัญในการบูรณาการงบประมาณ รัฐบาลได้กำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

(๑) **แนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐** ได้จัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรื่องสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลที่มีการดำเนินงานหลายหน่วยงาน โดยจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งได้กำหนดแผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน ๒๖ เรื่อง ให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงไม่ซ้ำซ้อนและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ โดยมีหน่วยงานเจ้าภาพหลักเป็นผู้รับผิดชอบและมีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้กำกับ ดูแล ติดตามผลการดำเนินงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

(๒) **วิธีการดำเนินงานและขั้นตอนในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐** เพื่อให้มีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ จำนวน ๖ คณะ รวม ๑๓ ชุดย่อย และกำหนดขั้นตอนการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๓) **แนวทางการพิจารณางบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐** ดังนี้ ๑) พิจารณาสาระสำคัญของแผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์โดยกำหนดขอบเขต หลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมายแนวทางการดำเนินงาน โครงการและกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมรายละเอียดประกอบ ๒) จัดทำคำของบประมาณในแผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ในระดับโครงการให้สอดคล้อง และเชื่อมโยงสู่การบรรลุเป้าหมาย โดยกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานให้สอดคล้องกับมติคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งหน่วยงานเจ้าภาพต้องกำกับดูแลการจัดทำงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ๓) โครงการ-กิจกรรม ที่กำหนดไว้ต้องเป็นไปตามภารกิจและหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงาน และสอดคล้องกับพันธกิจของกระทรวง เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยจะต้องเกี่ยวข้องและสนับสนุนเป้าหมายในเชิงบูรณาการของแผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์นั้น ๆ มีกิจกรรมเกี่ยวข้องสัมพันธ์ร่วมดำเนินการภายใต้เป้าหมายและวัตถุประสงค์เดียวกัน และต้องมีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร เครื่องมือ

อุปกรณ์ พื้นที่ดำเนินการ และการบริหารจัดการที่จะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ๔) โครงการ-กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำมารวมกันภายใต้การบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์จะต้องมีความเป็นเอกภาพ ประสาน สอดคล้อง เหมาะสมทั้งปริมาณงานและงบประมาณในแต่ละกิจกรรม และมีค่าใช้จ่ายการดำเนินงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่สำนักงบประมาณกำหนด รวมทั้งกำหนดเป้าหมายและระบุรายละเอียดเกี่ยวกับผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดที่ชัดเจนสามารถใช้เป็นแนวทางติดตามประเมินผลได้

(๔) **สรุปการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐** จำนวน ๘๓๔,๑๙๗.๓๖๘๙ ล้านบาท

๑๑.๑.๖ ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ รัฐบาลได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. .... เพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบทางการคลัง ก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ โดยกำหนดให้มีการจัดทำงบประมาณบูรณาการ เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการใช้จ่ายงบประมาณ เพิ่มหน่วยรับงบประมาณให้ครอบคลุมจังหวัด กลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีระบบการติดตามและประเมินผลของหน่วยรับงบประมาณอย่างเป็นรูปธรรม โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบได้ยกร่างและพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการเสนอตามขั้นตอนของกฎหมาย

๑๑.๒ การสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๑๑.๒.๑ มาตรการระยะสั้นที่ช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ

(๑) **มาตรการขยายเวลาการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม** ได้ตราพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๖๔๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยให้ยังคงจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ ๗ รวมภาษีท้องถิ่น (ภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๖.๓ และภาษีท้องถิ่นร้อยละ ๐.๗) สำหรับการขายสินค้า การให้บริการ หรือการนำเข้าทุกกรณี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐-๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

(๒) **มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี ๒๕๕๙** ได้มีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๒๓ (พ.ศ. ๒๕๕๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากรให้แก่ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถนำค่าใช้จ่ายเท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียน, ภาษีมูลค่าเพิ่มในระหว่างวันที่ ๑๔-๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ มาหักลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท ซึ่งมาตรการดังกล่าวส่งผลให้มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจกว่า ๒.๕ หมื่นล้านบาท และจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน ๖๗๘ ล้านบาท

(๓) **โครงการของขวัญปีใหม่ ๒๕๖๐ ให้แก่ประชาชนผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจ** รัฐบาลได้ดำเนินโครงการของขวัญปีใหม่ ๒๕๖๐ ให้แก่ประชาชน ผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยมีกลุ่มเป้าหมายครอบคลุมทั้งเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนและเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ ถือเป็นการมอบของขวัญให้แก่ประชาชนในช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๖๐ ผ่านการดำเนินโครงการโดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ดังนี้ ๑) **โครงการลดดอกเบี้ยให้ประชาชนรายย่อย** (โดยธนาคารออมสิน) เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยที่เป็นลูกค้าของธนาคารออมสินที่มีวงเงินกู้หรือหนี้ค้างชำระไม่เกินรายละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ๒) **มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผ่านระบบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)** เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรลูกค้า

รายย่อยของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีวงเงินกู้หรือหนี้ค้างชำระไม่เกินรายละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ๓) **โครงการของขวัญปีใหม่ ๒๕๖๐** โดยธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) เพื่อส่งเสริมการมีวินัยทางการเงินในการผ่อนชำระเงินกู้ เพื่อที่อยู่อาศัยของกลุ่มลูกค้าผู้มีรายได้น้อยของ ธอส. และเติมกำลังซื้อให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อยเพื่อให้เกิดการใช้จ่ายหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยจะจ่ายเงินจำนวน ๑,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้กู้ที่มีประวัติผ่อนชำระหนี้ดีย้อนหลัง ๔๘ เดือน ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loans: NPLs) และมีวงเงินกู้รวมทุกบัญชีไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ผู้กู้ที่เข้าเกณฑ์คุณสมบัติของโครงการฯ มีจำนวน ๑๗๘,๓๑๐ ราย

(๔) **มาตรการภาษีเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในภาคใต้** ได้มีมาตรการภาษีเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในภาคใต้ ๑๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพัทลุง นราธิวาส ยะลา สงขลา ปัตตานี ตรัง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระนอง กระบี่ และประจวบคีรีขันธ์ โดยกำหนดมาตรการภาษีเพื่อจูงใจให้มีการบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย และขยายกำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีอากรให้แก่ผู้ประกอบการที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในท้องที่ที่เกิดภัยพิบัติดังกล่าว ดังนี้ ๑) มาตรการภาษีเพื่อจูงใจให้มีการบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย กำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่บริจาคเงินหรือทรัพย์สินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในระหว่างวันที่ ๑ มกราคม-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ สามารถนำเงินหรือทรัพย์สินที่บริจาคมาหักเป็นค่าลดหย่อนหรือค่าใช้จ่ายทางภาษีได้ ๑.๕ เท่า ทั้งนี้ กรณีบุคคลธรรมดาจะหักเป็นค่าลดหย่อนได้เฉพาะกรณีบริจาคเป็นเงินเท่านั้นและเมื่อรวมกับเงินบริจาคอื่นแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนภาษีแล้ว และ ๒) ขยายเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีอากร โดยให้ขยายกำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีอากรในท้องที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติอุทกภัย สำหรับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์ที่จะต้องยื่นในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยให้นำไปยื่นภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐

(๕) **มาตรการด้านการเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี ๒๕๖๐ เพิ่มเติม** โดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้จัดทำโครงการ/มาตรการเพิ่มเติม ดังนี้ ๑) โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินให้แก่เกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ปี ๒๕๕๙/๖๐ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินหรือจำเป็นในครัวเรือน โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ให้สินเชื่อรายละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลากู้ยืมไม่เกิน ๓ ปี วงเงินสินเชื่อรวม ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ๒) โครงการสินเชื่อเพื่อฟื้นฟูการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ปี ๒๕๕๙/๖๐ โดย ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อใหม่เพื่อฟื้นฟูอาชีพให้แก่เกษตรกรรายละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลากู้ยืมไม่เกิน ๑๐ ปี วงเงินสินเชื่อรวม ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ๓) โครงการสินเชื่อประชารัฐเพื่อประชาชนเพื่อเป็นเงินทุนหรือเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพโดยธนาคารออมสินให้สินเชื่อรายละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลากู้ยืมไม่เกิน ๕ ปี วงเงินสินเชื่อรวม ๔,๐๐๐ ล้านบาท ผลการดำเนินงาน ณ สิ้นสุดโครงการ ธนาคารออมสินอนุมัติเงินกู้จำนวน ๓๗,๙๓๖ ราย จำนวนเงิน ๑,๔๖๕ ล้านบาท ๔) โครงการสินเชื่อเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ประสบภัยน้ำท่วมปี ๒๕๖๐ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ SMEs ที่เป็นลูกค้าเดิมของธนาคารออมสินที่ประสบอุทกภัย โดยธนาคารออมสินให้สินเชื่อร้อยละ ๑๐ ของวงเงินกู้สินเชื่อเดิมสูงสุดรายละไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลากู้ยืมไม่เกิน ๕ ปี วงเงินสินเชื่อรวม ๒,๕๐๐ ล้านบาท และ ๕) มาตรการให้ความช่วยเหลือผ่านโครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยภาคใต้ ปี ๒๕๖๐ เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้ SMEs ทั้งลูกค้าเดิมของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) และลูกค้าใหม่ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัย โดย ธพว. ให้สินเชื่อรายละไม่เกิน ๑๕ ล้านบาท

(๖) **มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดชายแดนภาคใต้** เพื่อกระตุ้นให้เกิดการผลิต การให้บริการ การเพิ่มรายได้ และการจ้างงาน ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมาตรการภาษีดังกล่าว แบ่งออกเป็น ๔ มาตรการย่อย ได้แก่ ๑) การส่งเสริมการลงทุนในทรัพย์สินของกิจการในท้องที่ ๒) การส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ (New Startup) ในท้องที่ ๓) การส่งเสริมให้บุคลากรผู้มีความสามารถสูงนอกท้องที่ไปทำงานในท้องที่ และ ๔) การส่งเสริมการลงทุนร่วมกันระหว่างกิจการที่มีศักยภาพนอกท้องที่กับกิจการที่มีศักยภาพในท้องที่ ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๒๖) พ.ศ ๒๕๖๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๐ พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐ และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๒๘) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐

(๗) **มาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาลทั่วประเทศ** เป็นมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กรายการละไม่เกิน ๒ ล้านบาท ในวงเงิน จำนวน ๒๓,๐๐๐ ล้านบาท มีการเบิกจ่ายทั้งสิ้น จำนวน ๑๙,๕๙๒ ล้านบาท (สิ้นสุดโครงการ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐) อย่างไรก็ดี กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขอขยายระยะเวลาก่อหนี้ผูกพันและเบิกจ่ายงบประมาณให้สามารถดำเนินการก่อหนี้ผูกพันและเบิกจ่ายงบประมาณให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐

(๘) **มาตรการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ** ได้แก่ มาตรการทางภาษีโดยยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) สำหรับการนำเข้ามาเพื่อขายหรือการขายอัญมณี เฉพาะที่ยังมิได้เจียระไนกำหนดให้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายร้อยละ ๑ สำหรับบุคคลธรรมดาที่มีเงินได้พึงประเมินจากการขายอัญมณี เฉพาะที่ยังมิได้เจียระไน และได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินได้พึงประเมินจากการขายอัญมณีดังกล่าวมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ทั้งนี้ ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๑๗) และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๑๘) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ และกฎกระทรวง (ฉบับที่ ๓๒๐) ประกาศในราชกิจจานุกเบกษาเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

๑๑.๒.๒ มาตรการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อวางรากฐานระยะยาว

(๑) **มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนกิจการเงินร่วมลงทุน (Venture Capital)** ขยายระยะเวลาการจดแจ้งการเป็นบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนและทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตามมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนกิจการเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) ออกไปอีกเป็นระยะเวลา ๒ ปี จากเดิมสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๓๖) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

(๒) **มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment)** เพื่อพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย รองรับธุรกรรมของประชาชน ธุรกิจ และภาครัฐ ลดต้นทุนการใช้เงินสด ดังนี้ ๑) กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้ลงทุนในอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามแผนยุทธศาสตร์ National e-Payment โดยไม่เรียกเก็บค่าเช่าอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์จากผู้รับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอุปกรณ์ดังกล่าว สามารถหักรายจ่ายลงทุนในอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นจำนวน ๒ เท่าของรายจ่ายจริง ทั้งนี้ ต้องเป็นรายจ่ายที่ได้จ่ายไปตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ๒) กำหนดให้ร้านค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๕)-(๘) แห่งประมวลรัษฎากร ไม่เกิน ๓๐ ล้านบาทในปีภาษีที่มีค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมจากการรับชำระเงินด้วยบัตรเดบิตผ่านอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถหักรายจ่ายค่าธรรมเนียมดังกล่าวได้เป็นจำนวน ๒ เท่าของรายจ่ายจริง ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ และ ๓) กำหนดให้ร้านค้าที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน ๕ ล้านบาท และรายได้ไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท ในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมจากการรับชำระเงินด้วยบัตรเดบิตผ่านอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถหักรายจ่ายค่าธรรมเนียมดังกล่าวได้เป็นจำนวน ๒ เท่า ของรายจ่ายจริง ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๔๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐

(๓) **มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศ** ขยายเวลาให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสามารถหักรายจ่ายเพื่อการลงทุนหรือต่อเติม การขยายออกเพื่อทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับกิจการ แต่ไม่รวมถึงการซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม ได้เป็นจำนวน ๑.๕ เท่าของค่าใช้จ่าย โดยจำนวน ๑ เท่า เป็นการคำนวณหักเป็นค่าสึกหรอหรือค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน และอีกจำนวน ๐.๕ เท่า เป็นการหักรายจ่ายเพื่อการลงทุนดังกล่าวตามจำนวนที่ได้จ่ายจริง ทั้งนี้ สำหรับรายจ่ายที่จ่ายไปตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ทั้งนี้ ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๔๒) และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐

(๔) **มาตรการภาษีเพื่อจูงใจผู้มีความสามารถสูงระดับโลกให้มาทำงานในอุตสาหกรรมเป้าหมายตามโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก** โดยกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิจัยชาวไทยและต่างชาติที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดมีสิทธิเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) ในอัตราร้อยละ ๑๗ ผู้ที่ได้สิทธิจะต้องทำงานในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบกิจการที่อยู่ใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายหรือกิจการที่อยู่ใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตาม BOI สถานประกอบการตั้งอยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา) ให้สิทธิเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นสุดลงเมื่อสิทธิในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายหรือตามกฎหมาย BOI สิ้นสุดลง

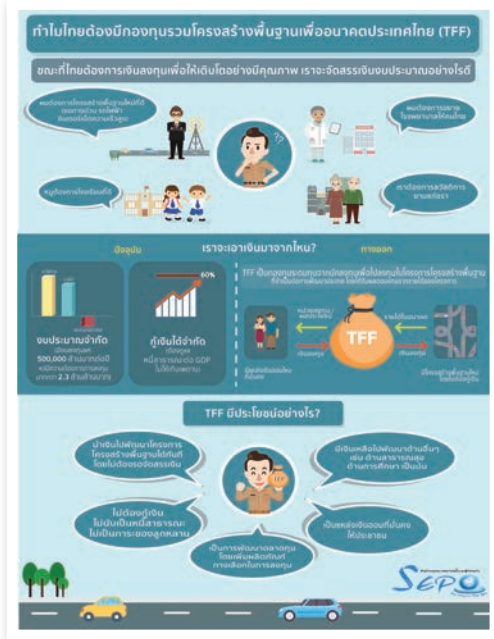
(๕) **การส่งเสริมให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership: PPP)** เพื่อให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะของประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยได้มีการดำเนินการ ดังนี้ ๑) ปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐให้สอดคล้องกับบทบัญญัติว่าด้วย

แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ๒) ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะที่อยู่ในขั้นตอนจัดเตรียมโครงการ การเสนอโครงการ และการดำเนินโครงการตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนด เช่น โครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพู ช่วงแคราย-มีนบุรี โครงการรถไฟฟ้าสายสีเหลือง ช่วงลาดพร้าว-สำโรง และโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และช่วงบางซื่อ-ท่าพระ โครงการพัฒนาที่ราชพัสดุบริเวณถนนสุขุมวิท ตำบลบางพระ และตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และโครงการพัฒนาที่ราชพัสดุบริเวณเขตคลองสาน และ ๓) การทบทวนพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้เป็นกลไกที่ส่งเสริมโครงการร่วมลงทุนได้มากขึ้น แต่ยังคงหลักการวินัยทางการเงินการคลัง ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยได้รับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ และอยู่ระหว่างปรับแก้ไขร่างกฎหมาย

(๖) **มาตรการเร่งรัดโครงการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (PPP Fast Track)** เพื่อให้การจัดเตรียมและเสนอโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน และการคัดเลือกเอกชนร่วมลงทุนตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นไปด้วยความครบถ้วน รอบคอบ และรวดเร็วมากขึ้น จึงได้กำหนดมาตรการเร่งรัดโครงการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (PPP Fast Track) เพื่อลดระยะเวลาการดำเนินโครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งมีโครงการภายใต้มาตรการ PPP Fast Track จำนวน ๑๑ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพู ช่วงแคราย-มีนบุรี ๒) โครงการรถไฟฟ้าสายสีเหลือง ช่วงลาดพร้าว-สำโรง ๓) โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย ช่วงหัวลำโพง–บางแค และบางซื่อ–ท่าพระ ๔) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-นครราชสีมา ๕) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางใหญ่-กาญจนบุรี ๖) โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน–วงแหวนกาญจนาภิเษก ๗) โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม ช่วงตะวันตกและช่วงตะวันออก ๘) โครงการรถไฟฟ้าสายภูเก็ต ช่วงท่าอากาศยานภูเก็ต-ห้าแยกฉลอง ๙) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายนครปฐม-ชะอำ ๑๐) โครงการรถไฟความเร็วสูงสายกรุงเทพฯ-ระยอง และ ๑๑) โครงการรถไฟฟ้าสายเชียงใหม่ รวมมูลค่า ๙๓๔,๒๐๐ ล้านบาท

ทั้งนี้ ในปัจจุบันมี ๓ โครงการได้ดำเนินการขั้นตอนการคัดเลือกเอกชนแล้วเสร็จ ได้แก่ โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยายช่วงหัวลำโพง-บางแค และบางซื่อ-ท่าพระ มูลค่าโครงการ ๘๓,๘๗๗ ล้านบาท โครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพู มูลค่าโครงการ ๕๖,๖๙๑ ล้านบาท และโครงการรถไฟฟ้าสายสีเหลือง มูลค่าโครงการ ๕๔,๖๔๔ ล้านบาท สำหรับในปี ๒๕๖๐ จะเป็นการขับเคลื่อนโครงการภายใต้มาตรการ PPP Fast Track จำนวน ๘ โครงการ ที่เหลือมูลค่าประมาณ ๗๓๘,๙๘๘ ล้านบาท และโครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนให้สามารถดำเนินการคัดเลือกเอกชนให้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้สามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะได้อย่างรวดเร็วตามนโยบายรัฐบาล

(๗) **การจัดตั้งกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund: TFF)** เพื่อเป็นทางเลือกในการจัดหาแหล่งเงินทุนใหม่สำหรับการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ลดภาระทางการคลังของภาครัฐรวมทั้งเป็นช่องทางให้นักลงทุนและผู้มีเงินออมสามารถลงทุนในทรัพย์สินของภาครัฐที่มีคุณภาพและเป็นการสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุนของประเทศ โดยได้จัดตั้งกองทุนรวมฯ ในระยะแรกแล้ว โดยเป็นการลงทุนของกระทรวงการคลังในวงเงิน จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท และเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการทางพิเศษฉลองรัชและโครงการทางพิเศษบูรพาวิถี โดยการทางพิเศษแห่งประเทศไทยจะนำเงินที่ได้จากการระดมทุนไปใช้ในการก่อสร้างโครงการทางพิเศษพระราม ๓-ดาวคะนอง-วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครด้านตะวันตกและโครงการทางด่วนขั้นที่ ๓ สายเหนือตอน N2 และ E-W Corridor ด้านตะวันออก วงเงินลงทุนรวม ๔๔,๘๑๙ ล้านบาท โดยปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และ กทพ. อยู่ระหว่างการจัดทำหนังสือชี้ชวนและเอกสารที่เกี่ยวข้องในการขออนุมัติเสนอขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมฯ ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) นอกจากนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. อยู่ระหว่างพิจารณาประกาศหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนรวมฯ เพื่อให้กองทุนรวมฯ สามารถเสนอขายหน่วยลงทุนแก่นักลงทุนทั่วไป

(๘) **มาตรการการเงินการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภาคอสังหาริมทรัพย์** กำหนดมาตรการการเงินการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภาคอสังหาริมทรัพย์รวม ๒ มาตรการ ดังนี้ ๑) **มาตรการการเงิน** เพื่อเป็นการสนับสนุนกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและปานกลางให้สามารถกู้ซื้อที่อยู่อาศัยในวงเงินที่สูงขึ้นด้วยเงื่อนไขผ่อนปรน อันจะทำให้กลุ่มผู้ที่ถูกปฏิเสธสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ รวมทั้งยังช่วยกระตุ้นตลาดสินเชื่อที่อยู่อาศัยและภาคอสังหาริมทรัพย์ของประเทศ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้ออกมาตรการเพื่อส่งเสริมการให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อยและปานกลาง เพื่อให้ผู้กู้ใช้ในการซื้อที่ดินพร้อมอาคาร ห้องชุด หรือเพื่อปลูกสร้างอาคาร หรือเพื่อซื้อที่ดินพร้อมปลูกสร้างอาคาร โดยประมาณการวงเงินให้สินเชื่อรวมเบื้องต้น จำนวน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท กำหนดระยะเวลารับคำขอและการทำนิติกรรม ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ และให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์สามารถขยายระยะเวลาได้ตามความเหมาะสม โดยมีระยะเวลาการกู้ไม่เกิน ๓๐ ปี และมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ที่มีรายได้สุทธิต่อเดือนไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท โดยเกณฑ์หลักประกันเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติงานสินเชื่อของธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดยโครงการดังกล่าวได้ดำเนินการสิ้นสุดแล้วเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งได้อนุมัติสินเชื่อแล้ว จำนวน ๑๖,๕๗๗ ราย วงเงินอนุมัติ จำนวน ๒๓,๒๕๓ ล้านบาท และได้ขยายระยะเวลาของโครงการฯ จากสิ้นสุดวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นสิ้นสุดวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ๒) **มาตรการการคลัง** การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับรายได้ที่จ่ายไปเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอาคารพร้อมที่ดิน

หรือห้องชุดในอาคารชุดที่มีมูลค่าไม่เกิน ๓ ล้านบาท เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยของตนเองเป็นจำนวนร้อยละ ๒๐ ของมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ โดยผู้ได้รับสิทธิจะต้องไม่เคยมีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์มาก่อนและมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ที่ซื้อเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๕ ปี กล่าวคือต้องเป็นการซื้อครั้งแรกและเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยจริง โดยต้องใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อเนื่องกัน ๕ ปีภาษี นับแต่ปีภาษีที่มีการจดทะเบียนการโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ โดยให้แบ่งใช้สิทธิเป็นจำนวนเท่า ๆ กันในแต่ละปีภาษี ทั้งนี้ ต้องจ่ายค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์และจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ และได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๑๓ (พ.ศ. ๒๕๕๙) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘-๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

(๙) **ร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ....** เป็นแนวทางในการรักษาวินัยทางการคลังของประเทศอย่างชัดเจน ครอบคลุมนวัตกรรมทางการคลังใหม่ ๆ ครอบคลุมหน่วยงานของรัฐทั้งหมด สามารถวิเคราะห์ภาพรวมสถานการณ์ทางการคลังของทั้งประเทศ ส่งผลให้การบริหารการคลังของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ รับทราบร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ... ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาคณะพิเศษตรวจพิจารณาแล้ว ขณะนี้ ร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. .... อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(๑๐) **การปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา** โดยตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๔) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้โครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของไทยมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากโครงสร้างภาษีเดิมใช้มาเป็นระยะเวลานาน โดยได้ปรับปรุงขั้นเงินได้และบัญชีอัตราภาษี พร้อมทั้งเพิ่มค่าลดหย่อน สำหรับเงินได้พึงประเมินในปีภาษี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ซึ่งมาตรการดังกล่าว คาดว่าจะช่วยบรรเทาภาระภาษีของประชาชนลงได้ เกิดการกระตุ้นการใช้จ่าย/การบริโภคภายในประเทศ และเพิ่มมูลค่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกว่า ๒๘,๐๐๐ ล้านบาท หรือ GDP ขยายตัวกว่าร้อยละ ๐.๐๒

๑๑.๓ การปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

รัฐบาลได้มีแผนปฏิรูปโครงสร้างภาษีเพื่อแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างและวางระบบโครงสร้างการจัดเก็บภาษีในระยะยาว โดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการในประเทศ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันโดยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เพิ่มการกระจายรายได้และการถือครองทรัพย์สิน รักษาเสถียรภาพและวินัยทางการคลัง โดยได้ดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอากร โดยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายสำคัญ ดังนี้

๑๑.๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. .... จะนำมาบังคับใช้แทนพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ และพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยการเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามร่างกฎหมายที่เสนอนี้ไม่ใช่การเก็บภาษีใหม่ แต่เป็นการปรับปรุงการเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมากขึ้น ทั้งนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. .... ในวาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ และขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

๑๑.๓.๒ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตที่ใช้มานานรวม ๗ ฉบับเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษี ประชาชน และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยให้มีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๐

๑๑.๓.๓ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นการปรับปรุงแก้ไขและรวบรวมกฎหมายที่ใช้อยู่ทุกฉบับให้เป็นฉบับเดียวกัน เพื่อให้กฎหมายศุลกากรมีความทันสมัยและเป็นมาตรฐานสากล รองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในเวทีการค้าระหว่างประเทศ โดยพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๑๑.๔ การบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ ยอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ มีจำนวน ๖,๒๗๔,๘๗๒.๐๔ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙๒ ของ GDP ซึ่งยอดหนี้สาธารณะคงค้างยังคงอยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังไม่เกินร้อยละ ๖๐ และแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรับปรุงครั้งที่ ๒ มีวงเงินรวม ๑,๗๓๙,๐๐๗.๔๔ ล้านบาท ประกอบด้วย การก่อหนี้ใหม่วงเงิน ๗๖๑,๖๕๓.๔๒ ล้านบาท และการบริหารหนี้เดิม วงเงิน ๙๗๗,๓๕๔.๐๒ ล้านบาท โดยในการก่อหนี้ใหม่เป็นวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ๕๕๒,๙๒๑.๖๙ ล้านบาท เงินกู้เพื่อดำเนินโครงการลงทุน ๑๒๑,๙๕๗.๓๕ ล้านบาท ส่วนที่เหลือเป็นเงินกู้เพื่อดำเนินกิจการทั่วไปและอื่น ๆ ๘๖,๗๗๔.๓๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๖๐ ๑๖.๐๑ และ ๑๑.๓๙ ของวงเงินการก่อหนี้ใหม่ในแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรับปรุงครั้งที่ ๒ ตามลำดับ

โดยสรุป สถานการณ์เศรษฐกิจโลกในช่วงปีที่ ๓ ของการบริหารงานของรัฐบาลยังเป็นช่วงที่ท้าทายอย่างยิ่ง เนื่องจากเศรษฐกิจโลกยังคงชะลอตัว รัฐบาลจึงได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดค่าใช้จ่ายและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในทุกระดับ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่มีรายได้น้อยซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจมากกว่ากลุ่มอื่น รวมทั้งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญคือระบบขนส่งและคมนาคม ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการกระจายการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมไปสู่ภูมิภาค โดยได้เน้นการนำกลไกประชารัฐซึ่งเป็นการร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมาใช้ในการขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งผลจากการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐบาลส่งผลให้เศรษฐกิจไทยสามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องตลอดทั้ง ๓ ปี โดยปี ๒๕๕๘ อยู่ที่ร้อยละ ๒.๙ ปี ๒๕๕๙ อยู่ที่ร้อยละ ๓.๒ และปี ๒๕๖๐ ไตรมาสแรก และไตรมาสที่ ๒ อยู่ที่ร้อยละ ๓.๓ และ ๓.๗ ตามลำดับ นอกจากนี้ สถาบันทางเศรษฐกิจของต่างประเทศยังได้มีการจัดอันดับประเทศไทยสูงขึ้นในหลายหลายเรื่อง เช่น World Economic Forum (WEF) จัดให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถทางการแข่งขันในปี ๒๕๕๙ อยู่ในอันดับที่ ๓๒ สูงขึ้นจากอันดับที่ ๓๔ ในปีก่อน สถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) ได้จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันประจำปี ๒๕๖๐ ให้ประเทศไทยเลื่อนจากอันดับที่ ๒๘ ในปี ๒๕๕๙ เป็นอันดับที่ ๒๗ ในปี ๒๕๖๐ และสถาบัน U.S. News จัดให้ประเทศไทยเป็นประเทศอันดับหนึ่งของโลกที่เหมาะสำหรับการเริ่มต้นธุรกิจ ๒ ปีต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม รัฐบาลตระหนักว่าภารกิจในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้มีความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรัฐบาลจะต้องดำเนินการในอีกหลาย ๆ เรื่องตามแผนงานที่วางไว้เพื่อบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีต่อไป

ด้านการต่างประเทศ

นโยบายข้อ ๗

การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

ASEAN 50
2017

นโยบายข้อ ๗

การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งมีผลใช้บังคับอย่างเต็มที่ ณ สิ้นปี ๒๕๕๘ จะเกิดประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก หากประเทศไทยเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ให้พร้อม การเร่งดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องความเชื่อมโยงด้านระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านกฎระเบียบ การอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาด่านชายแดน และการเตรียมการด้านทรัพยากรมนุษย์ จะส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนชาวไทยร่วมกับประชาชนอาเซียน

๗.๑ เร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมขนส่งและโทรคมนาคมที่เชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน ระบบการออกใบรับรอง/ใบอนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันในอาเซียน รวมทั้งการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความตกลงทางการค้าการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับทวิภาคีและพหุภาคีที่มีผลใช้บังคับแล้ว เร่งขยายการจัดทำข้อตกลงการยอมรับร่วมกันของสินค้าด้านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานโดยให้ความสำคัญต่อสินค้าที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูงโดยเฉพาะกลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค รวมถึงการปรับกฎเกณฑ์การค้าและระบบพิธีการศุลกากรให้สะดวก ลดขั้นตอนต่าง ๆ หรือยกเลิกขั้นตอนบางเรื่องและปรับระบบภาษีและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อดึงดูดให้มีการตั้งสำนักงานปฏิบัติการประจำภูมิภาคที่กรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การลงทุนของภูมิภาคได้ในที่สุด

๗.๒ พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับโดยสอดคล้องกับข้อตกลงในการเคลื่อนย้ายในด้านสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่เปิดเสรีมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยให้สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสามารถดำเนินธุรกิจร่วมกับผู้ประกอบการในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานตลาดโลกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฐานการผลิตสินค้าหลายชนิดและธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่ประเทศไทยได้เข้าไปลงทุนขยายฐานการผลิตในประเทศอื่นในอาเซียนมาเป็นเวลานานแล้ว ตลอดจนกลุ่มการผลิตที่ผู้ประกอบการของไทยเตรียมที่จะขยายฐานการผลิตเพิ่มเติมอีกหลายชนิด ซึ่งช่วยให้ประเทศไทยมีฐานการผลิตสินค้าคุณภาพหลากหลายเพื่อขายในตลาดต่าง ๆ ได้มากขึ้น ทั้งในอาเซียนและในตลาดโลก และเป็นการช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านในกระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรม

๗.๓ พัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งแรงงานวิชาชีพ แรงงานมีทักษะ และแรงงานไม่มีทักษะ โดยการเร่งรัดและขยายผลการใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความเป็นเอกภาพกับระบบมาตรฐานฝีมือแรงงานและมาตรฐานวิชาชีพใน ๘ กลุ่มที่มีข้อตกลงการเปิดเสรีในอาเซียนควบคู่ไปกับการวางแผนด้านการผลิตให้เพียงพอ การยกระดับฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น การส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อใช้ในการประเมินค่าจ้างแรงงาน

๗.๔ เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียนซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ในอาเซียนสัมฤทธิผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

๗.๕ ต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชนสู่แหล่งแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับอาเซียน เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการรายย่อยสู่ตลาดที่กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ต่าง ๆ ภายในประเทศด้วย

๗.๖ พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเริ่มจากการพัฒนาด่านการค้าชายแดนและโครงข่ายการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน โดยปรับปรุงโครงข่ายระบบถนน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่งสินค้าข้ามแดนอย่างต่อเนื่อง โดยในระยะแรกให้ความสำคัญกับด่านชายแดนที่สำคัญ ๖ ด่าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่ ซึ่งจะทำให้ระบบขนส่งและโลจิสติกส์สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับปริมาณการเดินทางและการขนส่งที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

รอบปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศที่มีความต่อเนื่องและมียุทธศาสตร์สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์แห่งชาติทุกมิติ แสวงหาโอกาสในการขยายการค้า การลงทุน และความร่วมมืออื่น ๆ กับต่างประเทศโดยเฉพาะกับประชาคมอาเซียน เพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ให้ประเทศไทย “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยที่ผ่านมารัฐบาลได้ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในทุกด้าน เช่น การเร่งดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องเชื่อมโยงด้านระบบขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านกฎระเบียบ การอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาด่านชายแดน การเตรียมการด้านทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนชาวไทยร่วมกับประชาชนอาเซียน ซึ่งในการดำเนินการในรอบปีที่ ๓ ของรัฐบาลมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความคืบหน้าการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในภาพรวม

๑.๑ เสาการเมืองและความมั่นคง ได้จัดทำยุทธศาสตร์ต่อประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔ โดยการดำเนินยุทธศาสตร์ในภาพรวม มุ่งเน้นประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดบทบาทและท่าทีของประเทศไทยที่เกื้อหนุนการสร้างเอกภาพของอาเซียน และสร้างดุลยภาพทางอำนาจกับประเทศมหาอำนาจ การสร้างความพร้อมภายในประเทศและการสร้างความร่วมมือที่ดีของสมาชิกอาเซียนเพื่อรับมือกับการติดต่อเชื่อมโยงในอนาคต รวมทั้งการสร้างความตระหนักรู้และทัศนคติที่เหมาะสมของประชาชนต่ออาเซียน การมีเสถียรภาพความเป็นปึกแผ่น ปลอดภัยจากภัยคุกคาม และก่อให้เกิดความเชื่อใจในอาเซียน ให้ความสำคัญต่อการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การบริหารจัดการนโยบายในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดทำแนวทางปฏิบัติของกระทรวงกลาโหมในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เพื่อทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมต่อระหว่างภาคนโยบายไปสู่ภาคการปฏิบัติ

๑.๒ เสาเศรษฐกิจ ได้กำหนดแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียนในระยะ ๑๐ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๘) รวมทั้งได้กำหนดแผนงานรายสาขา จำนวน ๒๓ ฉบับ เช่น แผนงานด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน การคุ้มครองผู้บริโภค นโยบายการแข่งขัน ทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลกและแนวทางปฏิบัติที่ดีในการออกกฎระเบียบ ซึ่งเป็นรายละเอียดในการดำเนินงานในประเด็นต่าง ๆ ตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ โดยมุ่งเน้นการเพิ่ม

ประสิทธิภาพของมาตรการการรวมตัวในปัจจุบันเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในการดึงดูดการค้าการลงทุนจากต่างประเทศและแนวทางการรับมือกับประเด็นความท้าทายใหม่ ๆ ที่อาเซียนอาจต้องเผชิญในอนาคต อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก

ในส่วนการดำเนินงาน ได้ให้ความสำคัญแก่การอำนวยความสะดวกทางการค้าเพื่อลดต้นทุนของผู้ประกอบการ เช่น การให้สัตยาบันต่อพิธีสารฉบับที่ ๗ (ระบบศุลกากรผ่านแดน) แนบท้ายกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน (ASEAN Framework Agreement On The Facilitation of Goods In Transit: AFAFGIT) การวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มผลิตภาพให้กับสินค้าและบริการ การพัฒนาภาคบริการเพื่อให้ได้ประโยชน์จากตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่ในอาเซียน การส่งเสริมนวัตกรรม การลดช่องว่างการพัฒนาโดยส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Medium Small and Micro Enterprises: MSMEs) ไปสู่ Smart Enterprise การใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและสนับสนุนข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน การเพิ่มพูนโอกาสทางเศรษฐกิจ โดยสนับสนุนการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคเพื่อเป็นแหล่งรองรับการขยายศักยภาพของผู้ประกอบการและเครือข่ายการผลิตสินค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและคู่เจรจารวม ๑๖ ประเทศ รวมทั้งการดำเนินการตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕

๑.๓ เสาสังคมและวัฒนธรรม ได้กำหนดแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ ให้เป็นประชาคมที่มีปฏิสัมพันธ์กับประชาชนและประชาชนได้รับประโยชน์ รวมทั้งทุกคนมีส่วนร่วม มีความยั่งยืนและแข็งแกร่ง โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างเท่าเทียม มีพลวัตและปรองดอง ตระหนักและภูมิใจในอัตลักษณ์และวัฒนธรรม ได้แก่ การจัดตั้งคณะอนุกรรมการประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน การผลักดันให้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจในลักษณะทวิภาคีกับประเทศเพื่อนบ้านเรื่องความร่วมมือด้านแรงงานและการนำเข้าแรงงานต่างชาติ จัดตั้งศูนย์อำนวยการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน ๑๓๐๐ จัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจ สร้างหลักประกันสุขภาพให้แรงงานต่างชาติโดยการซื้อบัตรประกันสุขภาพ การให้เด็กทุกคนแม้ไม่มีสัญชาติหรือเอกสารแสดงตัวตนสามารถเข้าเรียนหนังสือในภาคบังคับได้ ผลักดันให้มีการออกปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางมาตรการคุ้มครองทางสังคม นอกจากนั้นยังได้จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นศูนย์วัฒนธรรมอาเซียนแห่งแรกของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีการจัดนิทรรศการในรูปแบบที่มีชีวิตและจับต้องได้อยู่บนพื้นที่กว่า ๖๐๐ ตารางเมตร โดยผสมผสานเทคโนโลยีมัลติมีเดียที่ทันสมัยเข้ากับเรื่องราวความรู้ด้านวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน รวมทั้งจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเสวนาพิเศษภายใต้มหกรรมศิลปะการแสดงหุ่นร่วมสมัยไทย-อาเซียนภายใต้งานมหกรรมวัฒนธรรมรัตนโกสินทร์ “ใต้ร่มพระบารมี ๒๓๕ ปี กรุงรัตนโกสินทร์” นิทรรศการและกิจกรรมการแสดงหน้ากาก และเทศกาลภาพยนตร์อาเซียนแห่งกรุงเทพมหานคร

๒. การเร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียน และขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๑ การส่งเสริมบทบาทของไทยและการใช้โอกาสจากความเชื่อมโยงและความร่วมมือด้านต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน รัฐบาลได้สนับสนุนให้อาเซียนมีบทบาทที่แข็งขันในเชิงสร้างสรรค์โดยมีข้อเสนอและข้อริเริ่มในเวทีการประชุมต่าง ๆ ของอาเซียน ดังนี้

๒.๑.๑ เข้าร่วมประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๐ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๒๘-๒๙ เมษายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยมีการประชุมเรื่อง “Partnering for Change, Engaging the World” ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร่วมกันทบทวนการดำเนินการเพื่อปรับปรุงให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและ

เพื่อกำหนดทิศทางต่อไปในอนาคตของอาเซียนตามวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ ในส่วนของประเทศไทยจะเน้นการเสริมสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ให้ความสำคัญแก่การมีพลวัต นวัตกรรม และมีความเชื่อมโยงอย่างสร้างสรรค์แก่ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกและโลก พร้อมให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประชาคมอาเซียน ได้แก่ ๑) นวัตกรรม ๒) วิสาหกิจเกิดใหม่ การสร้าง ASEAN branding สำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ๓) ผลักดันให้อาเซียนเร่งสร้างความเชื่อมโยงไร้รอยต่อทั้งภายในและภายนอกอาเซียนตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ และ ๔) เพิ่มความเข้มแข็งภายในและสร้างภูมิคุ้มกันจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ต่าง ๆ รวมถึงเน้นการพัฒนาไปสู่ประชาคมที่ส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ ความร่วมมือเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมสูงวัยของอาเซียน

นอกจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๐ แล้ว นายกรัฐมนตรีเข้าร่วมการประชุมอื่น ๆ ได้แก่ การประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (Retreat) การประชุมระหว่างผู้นำอาเซียนกับผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียน และการประชุมระหว่างผู้นำอาเซียนกับผู้แทนเยาวชนอาเซียน โดยที่ประชุมได้หารือประเด็นสำคัญ เช่น การจัดทำกรอบการเจรจาสำหรับการจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Framework of the Code of Conduct in the South China Sea) ระหว่างอาเซียนกับสาธารณรัฐประชาชนจีนสำเร็จเมื่อกลางปี ๒๕๖๐ ตามที่ตั้งเป้าไว้ ประเด็นสถานการณ์ความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลี โดยจะแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีและผู้นำสมาชิกอาเซียนได้ร่วมลงนามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยบทบาทของราชการพลเรือนในฐานะผู้เร่งรัดให้วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ ซึ่งมุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคราชการพลเรือนเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประชาคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนของประชาคมอาเซียนผ่านการทำงานของภาคราชการ

๒.๑.๒ เข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (ASEAN Foreign Ministers' Meeting: AMM) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อเตรียมการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในประเด็นสำคัญ เช่น การเสริมสร้างความเป็นแกนกลาง (ASEAN Centrality) และความเป็นเอกภาพของอาเซียน (ASEAN Unity) การมีท่าทีร่วมกันในประเด็นที่เป็นข้อห่วงกังวลร่วมกัน การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกภูมิภาค โดยฝ่ายไทยได้เน้นย้ำว่า อาเซียนจะต้องมองไกลไปกว่าวิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๕ (ASEAN Vision 2025) ในการมุ่งเน้นขจัดความยากจนขั้นรุนแรงภายใน ค.ศ. ๒๐๓๐ และในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๕๐ (50th ASEAN Foreign Ministers' Meeting) ระหว่างวันที่ ๕-๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมเน้นให้ประชาคมอาเซียนเป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง ผ่านการปฏิบัติตามเอกสารที่สำคัญต่าง ๆ ของอาเซียน Initiative on ASEAN (IAI) Work Plan III และ Master Plan on ASEAN Connectivity (MPAC) เพื่อเตรียมการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ ซึ่งจะจัดประชุมในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

๒.๑.๓ เข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เป็นประธานร่วมในการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอาเซียน-สหภาพยุโรป รวมทั้งเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกับประเทศคู่เจรจา ประกอบด้วย ประเทศแคนาดา สาธารณรัฐเกาหลี เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินเดีย สหรัฐอเมริกา และสหพันธรัฐรัสเซีย โดยในการประชุมต่าง ๆ เป็นโอกาสให้ไทยได้ผลักดันประเด็นความร่วมมือที่สำคัญ เช่น ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและความเชื่อมโยงในภูมิภาค ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ผลักดันความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และส่งเสริมการลดช่องว่างการพัฒนา ความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชน และผลักดันให้ประเทศคู่เจรจาสนับสนุนการจัดตั้ง ASEAN Satellite Warehouse ระยะที่ ๒ ที่จังหวัดชัยนาท

๒.๑.๔ เป็นเจ้าภาพร่วมกับคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (UNESCAP) ในการจัดการประชุมระดมสมองระดับสูงของอาเซียนด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-Level Brainstorming Dialogue on Enhancing Complementarities between ASEAN Community Vision 2025 and the UN 2030 Agenda for Sustainable Development) เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์ประชุม

สหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ องค์การระหว่างประเทศและหน่วยงานของไทยที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเพื่อหารือเกี่ยวกับประเด็นที่จะส่งเสริมการขับเคลื่อนเรื่องความเชื่อมโยงระหว่างการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ กับการบรรลุวาระด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของสหประชาชาติ

๒.๑.๕ เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนและสหภาพยุโรป (ASEAN-EU Ministerial Meeting: AEMM) ครั้งที่ ๒๑ วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร โดยประเทศไทยเป็นผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรป ระหว่างปี ๒๕๕๘-๒๕๖๑ ซึ่งให้ความสำคัญแก่การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างอาเซียน-สหภาพยุโรปในทุกมิติ เพื่อปูทางไปสู่การยกระดับความสัมพันธ์ไปสู่การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์และร่วมวางแนวทางความสัมพันธ์ระหว่างกันในอนาคต

๒.๑.๖ ยืนยันความพร้อมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) ครั้งที่ ๘ ในปี ๒๕๖๑ สืบเนื่องจากการประชุมผู้นำยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) ครั้งที่ ๗ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อหารือทิศทางการสร้างความร่วมมือที่แนบแน่นกันระหว่างสมาชิก ACMECS ในสาขาความร่วมมือต่าง ๆ ได้แก่ การคมนาคม การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนการท่องเที่ยว การส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารภายในของ ACMECS ซึ่งที่ประชุมได้รับรองปฏิญญากรุงฮานอยเป็นเอกสารผลลัพธ์การประชุม และประเทศไทยได้ประกาศยืนยันความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๘ ในปี ๒๕๖๑ และมีความยินดีสนับสนุนสถานที่สำหรับการประชุม CLMV Summit ครั้งที่ ๙ ในลักษณะต่อเนื่องกัน (back to back)

๒.๑.๗ เข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยที่ประชุมได้เห็นชอบการจัดตั้งคณะทำงานภายใต้ความร่วมมือจำนวน ๖ สาขา ประกอบด้วย ด้านทรัพยากรน้ำ ความร่วมมือเศรษฐกิจข้ามพรมแดน การเกษตร การลดความยากจน ความเชื่อมโยง และศักยภาพในการผลิต นอกจากนี้ ยังได้จัดทำแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี จัดตั้งกลไกประสานงานกลางของประเทศสมาชิก และรับรองเอกสารผลลัพธ์ ๓ ฉบับ เช่น ถ้อยแถลงร่วมฯ เอกสารหลักการจัดตั้งคณะทำงานรายสาขา ๖ สาขา และตารางติดตามผลลัพธ์การประชุมผู้นำ ครั้งที่ ๑ และแนวทางการใช้เงินกองทุนกรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง (MLC Fund)

๒.๑.๘ เข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Ministers' Meeting: AFMM) ครั้งที่ ๒๑ และการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Finance Ministers' and Central Bank Governors' Joint Meeting: AFMGM) ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๖-๗ เมษายน ๒๕๖๐ ณ เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยที่ประชุมได้มีการหารือความคืบหน้าความร่วมมือด้านการเงินการคลังที่สำคัญ ๆ เช่น การรับรองตัวชี้วัดความคืบหน้าการรวมตัวด้านการเงิน (Financial Integration) และเสถียรภาพทางการเงิน (Financial Stability) เพื่อติดตามการพัฒนาทางการเงินของประเทศสมาชิกตามแผนการดำเนินการด้านการเงินการคลังอาเซียน ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๕ การรับรองแผนการดำเนินการด้านภาษีอากร ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๕ การลงนามในพิธีสารฉบับที่ ๒ ว่าด้วยการกำหนดที่ทำการพรมแดน ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกสินค้าผ่านแดนของประเทศไทยร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนอีก จำนวน ๖ ประเทศ

๒.๑.๙ เข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๔ (14th ASEAN Ministerial Meeting on the Environment: 14th AMME) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ณ เนการาบรูไนดารุสซาลาม โดยที่ประชุมร่วมรับรองร่างเอกสาร ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างแผนยุทธศาสตร์อาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๘ (ASEAN Strategic Plan on Environment 2016-2025) เพื่อเป็นแผนงานและกรอบการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อไปสู่เป้าหมายแผนงานประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๘ ๒) ร่างแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมอาเซียน-จีน พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓ (ASEAN-China Environmental Cooperation Action Plan 2016-2020) เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการตามยุทธศาสตร์อาเซียน-จีนว่าด้วยความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓ และ ๓) ร่างแผน

ดำเนินงานอาเซียน-สหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓ (ASEAN-UN Action Plan on Environment and Climate Change 2017-2020) เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการร่วมมือกับสหประชาชาติต่อการดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของอาเซียน และการเสริมสร้างศักยภาพพร้อมผลักดันให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ส่งเสริมการผลิตและบริโภคอย่างยั่งยืนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๑.๑๐ เข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (ASEAN Economic Ministers: AEM Retreat) ครั้งที่ ๒๓ ระหว่างวันที่ ๘-๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ การประชุมครั้งนี้ได้มีการหารือเกี่ยวกับการจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ซึ่งจะเป็นความตกลงการค้าเสรีขนาดใหญ่ประกอบด้วย ๑๖ ประเทศ เช่น ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐอินเดีย เครือรัฐออสเตรเลีย และประเทศนิวซีแลนด์ โดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้พิจารณากำหนดแนวทางร่วมกันในเรื่องการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และประเด็นการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ รวมทั้งกำหนดแนวทางการเจรจาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและสรุปผลภายในสิ้นปี ๒๕๖๐

๒.๑.๑๑ เข้าร่วมงาน AEM Roadshow to Japan 2017 ระหว่างวันที่ ๖-๙ เมษายน ๒๕๖๐ ณ ประเทศญี่ปุ่น โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ พร้อมด้วยรัฐมนตรีเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น เข้าเยี่ยมคารวะและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นเกี่ยวกับสถานการณ์ภาพรวมเศรษฐกิจโลก ภูมิภาคอาเซียน และเห็นพ้องให้กระชับความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจระหว่างกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยให้ความสำคัญแก่การเจรจาจัดทำความตกลงทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ให้สามารถมีข้อสรุปภายในปี ๒๕๖๐ หารือร่วมกันถึงแนวทางความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนและประเทศญี่ปุ่น เน้นการยกระดับภาคการผลิตสู่ Industry 4.0 ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี การยกระดับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

๒.๑.๑๒ เข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEM) ครั้งที่ ๔๙ และประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจของประเทศคู่เจรจาของอาเซียน ระหว่างวันที่ ๗-๑๑ กันยายน ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ การประชุมครั้งนี้มีการติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๕๖๘ หรือ AEC Blueprint 2025 ในประเด็นสำคัญที่จะส่งผลต่อการขยายตัวทางการค้าการลงทุนและลดอุปสรรคทางการค้า รวมทั้งประเด็นด้านเศรษฐกิจที่ฟิลิปปินส์ผลักดันเป็นผลงานในฐานะประธานอาเซียนที่จะช่วยอำนวยความสะดวกภาคธุรกิจและส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน โดยร่วมกันให้การรับรองเอกสารสำคัญรวม ๗ ฉบับ ประเด็นความสัมพันธ์กับประเด็นนอกภูมิภาค รวมทั้งได้ร่วมกันประกาศความสำเร็จในการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง และความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน-ฮ่องกง นอกจากนี้ มีการหารือระหว่างรัฐมนตรีเศรษฐกิจของประเทศคู่เจรจาของอาเซียนเพื่อเร่งรัดผลักดันการดำเนินการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนให้มีความคืบหน้า ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา ๖ ประเทศ (สาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี เครือรัฐออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ และสาธารณรัฐอินเดีย) ให้มีความคืบหน้าอย่างมีนัยสำคัญโดยเร็ว

๒.๑.๑๓ เข้าร่วมการประชุมอาเซียนด้านวัฒนธรรม เช่น การประชุมคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยวัฒนธรรมและสนเทศ (ASEAN Committee on Culture and Information: ASEAN-COCI) ครั้งที่ ๕๑ ระหว่างวันที่ ๗-๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๒.๒ การผลักดันความเชื่อมโยงระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาค

๒.๒.๑ เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน รัฐบาลได้สานต่อการดำเนินการตามกรอบข้อตกลงของประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลดำเนินการ ดังนี้

(๑) **ดำเนินการตามกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดนประเทศไทย (AFAFGIT)** ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการในการให้สัตยาบันพิธีสารแนบท้ายความตกลงฉบับต่าง ๆ เพื่อให้ความตกลงมีผลใช้บังคับ ได้แก่

(๑.๑) พิธีสาร ๒ การกำหนดที่ทำการพรมแดนประเทศสมาชิกอาเซียน (Designation of Frontier Posts) ภายใต้กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดนประเทศสมาชิกอาเซียน

โดยได้มีการลงนามร่วมกันในพิธีสาร ๒ ในการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (Asean Finance Ministers' Meeting: AFMM) ครั้งที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๐ ณ เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกที่ลงนามในพิธีสารดังกล่าวรวมทั้งสิ้น ๘ ประเทศ ได้แก่ เนการาบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ประเทศไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบให้มีการลงนามในพิธีสาร ๒ แล้ว และอยู่ระหว่างการดำเนินการให้สัตยาบัน

(๑.๒) พิธีสาร ๗ ระบบศุลกากรผ่านแดน (Customs Transit System) ภายใต้กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน ประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมกันลงนามพิธีสารฯ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และประเทศไทยได้ดำเนินการให้สัตยาบันพิธีสาร ๗ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ปัจจุบันมีประเทศที่ให้สัตยาบันแล้ว ๖ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสิงคโปร์ ประเทศไทย และมาเลเซีย ทั้งนี้ พิธีสารดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับ (Enter into force) เมื่อภาคีสมาชิกทุกประเทศได้ให้สัตยาบันแล้ว

(๑.๓) พิธีสาร ๙ สินค้าอันตราย อยู่ระหว่างรวบรวมความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการตามขั้นตอนภายในการให้สัตยาบันพิธีสารเพื่อให้มีผลใช้บังคับต่อไป

(๒) **ดำเนินโครงการภายใต้กรอบโครงการความร่วมมือเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-และไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT)** ได้แก่

โครงการ	ผลการดำเนินการ
๑) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหาดใหญ่-สะเดา	อยู่ระหว่างศึกษาแนวทางการให้เอกชนมีส่วนร่วม (PPP) ลงทุนและบริหารจัดการทางหลวง คาดว่าจะแล้วเสร็จกลางปี ๒๕๖๑
๒) โครงการพัฒนาท่าเทียบเรือนาเกลือ (ใหม่) จังหวัดตรัง	ก่อสร้างแล้วเสร็จและองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังได้เข้าบริหารท่าเทียบเรือบ้านนาเกลือ
๓) โครงการปรับปรุงท่าเรือภูเก็ต	บริษัท ภูเก็ต ดีพ ซี พอร์ต จำกัด เป็นผู้ได้รับสิทธิการลงทุนโครงการปรับปรุงท่าเรือน้ำลึกดังกล่าว มูลค่าการลงทุน ๑๑๖ ล้านบาท
๔) โครงการศึกษาสำรวจและออกแบบรายละเอียดสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส-เปิงกาลันกุโบร์ รัฐกลันตัน	ดำเนินการออกแบบรายละเอียดเสร็จแล้ว
๕) การเปิดบริการเดินเรือขนส่งแบบ RORO ON/RORO OFF: RO/RO Ferry เชื่อมโยงการขนส่งทางทะเล เส้นทาง เบลาวัน-ปีนัง-ตรัง (อินโดนีเซีย/มาเลเซีย/ไทย)	• การศึกษาความเหมาะสม พบว่า การเดินเรือ RO/RO ไม่มีความเหมาะสม โดยการเดินเรือ LIFT ON/LIFT OFF มีความคุ้มทุนมากกว่า • อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ในการให้บริการแบบผสมผสานระหว่าง ROLL ON/ROLL OFF กับ LIFT ON/LIFT OFF

(๓) **จัดทำร่างกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งผู้โดยสารข้ามพรมแดน** (ASAEN Framework Agreement on Cross-Border Transport of Passengers by Road Vehicles: ASEAN CBTP) ประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ระหว่างพิจารณาร่างสุดท้ายของกรอบความตกลงของแต่ละประเทศ และจะมีการลงนามกรอบความตกลงฯ ในการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน (ASEAN Transport Ministers Meeting: ATM) ครั้งที่ ๒๓ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

(๔) **ดำเนินการในกรอบอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (Greater Makong Subregion: GMS)** ประเทศสมาชิก GMS ได้**จัดทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Cross-Border Transport Agreement: CBTA)** เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งระหว่างกัน ซึ่งความตกลงดังกล่าวมีภาคผนวกและพิธีสารแนบท้าย จำนวน ๒๐ ฉบับ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารแนบท้าย ครบทั้ง ๒๐ ฉบับแล้ว โดยเมื่อวันที่ ๑๕-๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงระดับรัฐมนตรี (Joint Committee: JC GMS CBTA) ครั้งที่ ๕ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ได้เห็นชอบ MoU ว่าด้วยการดำเนินการ GMS CBTA ในระยะแรก (MoU on the ‘Early Harvest’ Implementation of the GMS CBTA) โดยประเทศสมาชิกจะลงนามแบบเวียน ซึ่งประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็น ๒ ประเทศแรกที่ลงนามใน MoU ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงระดับรัฐมนตรีอย่างไม่เป็นทางการ (JC Retreat GMS CBTA) ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยม โดยคาดว่าประเทศสมาชิกที่เหลือจะลงนามแบบเวียนให้ครบภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ และประเทศสมาชิกจะดำเนินการตาม GMS CBTA อย่างเต็มรูปแบบภายในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒

(๕) **ร่วมประชุมรัฐมนตรีเกษตรอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๒** ที่ประชุมเห็นชอบ**ร่างยุทธศาสตร์ส่งเสริมห่วงโซ่คุณค่าทางการเกษตรที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ และแผนการปฏิบัติการเสียมราฐ** (GMS Strategy for Promoting Safe and Environment-Friendly Agro-based Value Chains 2018-2022, and Siem Reap Action Plan หรือ GMS SEAP Strategy and Action Plan) และร่างแถลงการณ์ร่วมของการประชุมรัฐมนตรีเกษตรอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๒ (Joint Ministerial)

๒.๒.๒ ต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชนสู่แหล่งแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับอาเซียน รัฐบาลได้ดำเนินการสานต่อโครงการพัฒนาโครงข่ายทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ได้แก่

หมายเลขทางหลวง	เส้นทาง	ระยะทาง (กิโลเมตร)	วงเงินค่าก่อสร้าง (ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินการ (ปี)	ผลการดำเนินการ
๒๑๒	อำเภอโพนพิสัย-บึงกาฬ ตอน ๑ จังหวัดหนองคาย	๓๐	๑,๒๐๐	ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐	ส่วนที่ ๑ ก่อสร้างแล้วเสร็จ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ส่วนที่ ๒ ก่อสร้างแล้วเสร็จ ๓ มกราคม ๒๕๖๐
๑๒	ตาก-แม่สอด ตอน ๓ จังหวัดตาก	๒๕.๕	๑,๔๐๐		อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ส่วนที่ ๑ ได้ผลงานร้อยละ ๖๖.๘๙ ส่วนที่ ๒ ได้ผลงานร้อยละ ๖๓.๘๒

หมายเลขทางหลวง	เส้นทาง	ระยะทาง (กิโลเมตร)	วงเงินค่าก่อสร้าง (ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินการ (ปี)	ผลการดำเนินการ
๑๒	กาฬสินธุ์-อำเภอสมเด็จ ตอน ๒ จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๑	๓๒๖.๖๖๗	ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐	แล้วเสร็จ
๓	ตราด-หาดเล็ก ตอน ๒ จังหวัดตราด	๓๕	๑,๔๐๐		อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ส่วนที่ ๑ ได้ผลงานร้อยละ ๔๖.๓๑ ส่วนที่ ๒ ได้ผลงานร้อยละ ๔๕.๑๐
๔๐๘	นาทวี-ด่านประกอบ	๑๕.๔	๖๐๐	ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑	อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ได้ผลงานร้อยละ ๒๗.๑๖
๒	วงแหวนรอบนอกเมืองนครราชสีมา ตอน ๒ (ด่านใต้)	๑๔	๑,๐๘๐		อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ได้ผลงานร้อยละ ๓๔.๘๐
๓	ทางเลี่ยงเมืองแกลง จังหวัดระยอง	๑๑	๔๙๐		อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ได้ผลงานร้อยละ ๖๖.๖๓

๒.๒.๓ สานต่อความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย-จีน และความร่วมมือในการพัฒนาระบบราง ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น โดยรายละเอียดผลการดำเนินการในเรื่องนี้ปรากฏอยู่ในนโยบาย ข้อ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ข้อ ๖ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม

๒.๓ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๒.๓.๑ คณะกรรมการอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีการประชุม ครั้งที่ ๗๑ (ASEAN COST-71) ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยมีประเด็นหารือที่สำคัญ ได้แก่ การให้ความเห็นชอบในแผนการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๘ (APASTI Implementation Plan 2016-2015) การกำหนดกลไกในการบริหารจัดการกองทุนอาเซียนว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (ASEAN Science, Technology and Innovation Fund: ASTIF) โดยประเทศไทยได้รายงานผลการจัดงาน ASEAN STI Forum 2016 เมื่อวันที่ ๒๑-๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ ณ โรงแรมแชงกรีลา กรุงเทพมหานคร และการนำเสนอ ASEAN Partnership Fund และ ASEAN Open Innovation and Entrepreneurship Platform ขับเคลื่อนให้เกิดกลไก ASEAN STI Partnership Platform โดยจัดทำข้อเสนอการจัดตั้งกองทุน ASEAN ST Partnership เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมของอาเซียน ระหว่างประเทศสมาชิกและคู่เจรจา โดยประเทศไทยและสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ประกาศสนับสนุนเงินลงทุนระดับ Seed Fund ประเทศละ ๑ ล้านดอลลาร์สรอ. และที่ประชุมได้มอบหมายให้ประเทศไทยร่วมกับสำนักงานเลขาธิการอาเซียนจัดทำรายละเอียดกลไกการบริหารจัดการและแผนงานมาเสนอที่ประชุมคณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาเซียนให้ความเห็นชอบต่อไป

นอกจากนี้ คณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ASEAN Committee on Science and Technology: COST) ได้ให้การสนับสนุนการจัดตั้ง ASEAN Research and Training Center for Space Technology Applications ณ อุทยานรังสรรค์นวัตกรรมอวกาศ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ประเทศไทย อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙

๒.๓.๒ จัดงาน ASEAN Next 2017 ภายใต้แนวคิด Creating Smart Community through STI Collaboration เมื่อวันที่ ๖-๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นเวทีในการส่งเสริมความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา และเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เกิดการใช้ประโยชน์ในระดับภูมิภาค และยังเป็นการเฉลิมฉลองในวาระโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี ของการก่อตั้งอาเซียนและเฉลิมฉลองวาระโอกาสครบรอบ ๔๐ ปีของความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรป ซึ่งการจัดงานในครั้งนี้ประเทศไทยได้เสนอข้อริเริ่มใหม่ที่เรียกว่า “ASEAN Competencies Scheme” ซึ่งเป็นโปรแกรมการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของอาเซียนสาขาต่าง ๆ

๓. การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ

รัฐบาลได้ดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยและเตรียมความพร้อมให้แก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ดังนี้

๓.๑ การดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการจัดทำเขตการค้าเสรี การใช้สิทธิประโยชน์และการใช้แบบฟอร์มการลดภาษี เช่น ๑) การสัมมนาผู้นำสหกรณ์สู่นักการตลาดมืออาชีพ ๒) การสัมมนาเตรียมความพร้อมเป็น Logistics Hub แห่งอาเซียน ๓) การสัมมนาธุรกิจบริการไทยสู่ความเป็นเลิศพร้อมเปิด AEC โครงการ FTAs/AEC สัญจรขับเคลื่อนความรู้สู่เยาวชน ๔) โครงการเพิ่มศักยภาพเกษตรกรไทยเข้าสู่ตลาดการค้าเสรี (ร่วมกับสภาเกษตรกรแห่งชาติ) ๕) โครงการสร้างความเชื่อมั่นด้านการค้าการลงทุนจังหวัดชายแดนใต้เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้า (ร่วมกับ ศอ.บต.) ๖) โครงการบูรณาการหน่วยงานเครือข่ายเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่การค้าระหว่างประเทศ ๗) การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบของความตกลงการค้าเสรี และระบบการใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences: GSP) การขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าและการขอหนังสือรับรองด้วยระบบลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Digital Signature) และระบบการลงลายมือชื่อและตราประทับอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Signature and Seal) ๘) การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องการใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรจากความตกลง ขั้นตอน และแนวปฏิบัติในการขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า และให้ความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตัวเอง (Self-Certification) โดยมีการจัด Road Show ของศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวม ๕๘ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมประมาณ ๙,๕๕๐ คน และ ๙) ดำเนินกิจกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ

“จัด Road Show ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับ การรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตัวเอง ๕๘ ครั้ง มีผู้เข้าร่วม ๙,๕๕๐ คน”

๓.๒ การฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมแก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ

๓.๒.๑ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) **"การออกหนังสือสำคัญการส่งออก-นำเข้าของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดภายใต้นโยบาย One Roof"** เพื่อให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสำหรับจังหวัดนำร่องใน ๔ ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการให้บริการออกหนังสือสำคัญการส่งออก-นำเข้า โดยเฉพาะ Form D ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสามารถให้บริการแก่ผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐานเดียวกัน ระหว่างวันที่ ๙-๑๒ กันยายน ๒๕๕๙ ณ จังหวัดเชียงใหม่

๓.๒.๒ อบรมเชิงปฏิบัติการ **"การออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด"** ให้แก่บุคลากรของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าบริเวณชายแดน ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๓ เมษายน ๒๕๖๐ และวันที่ ๑๗-๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ กระทรวงพาณิชย์ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น ๙๑ คน

๓.๒.๓ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) **"ระเบียบและวิธีการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า Form D (ATIGA) ของไทย"** เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าบริเวณชายแดนและเพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ Form D ของไทยบริเวณชายแดนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดตาก โดยมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้นรวม ๔๗ คน

๓.๓ การพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดอาเซียน

๓.๓.๑ จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ตลาดอาเซียนให้แก่ผู้ประกอบการ ให้คำแนะนำสร้างเครือข่ายและเป็นพี่เลี้ยงทางธุรกิจผ่านชมรมนักธุรกิจไทยในประชาคมอาเซียน (DITP AEC Club) โดยการจัดสัมมนาเกี่ยวกับการใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรจากความตกลง ขั้นตอนและแนวปฏิบัติในการขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า และให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตัวเอง (Self-Certification) จัดกิจกรรมเจรจาธุรกิจและส่งเสริมสินค้าศักยภาพแบรนด์ไทยในตลาดอาเซียน

๓.๓.๒ ฝึกอบรมผู้ประกอบการ เรื่อง **"ระบบลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Digital Signature) กับการเชื่อมโยง NSW 100%"** เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมแก่ผู้ประกอบการที่จะต้องออกใบอนุญาตการนำเข้า-ส่งออกและหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรสำหรับการนำเข้าสินค้าเกษตรภายใต้องค์การค้าโลก (World Trade Organization: WTO) หรือสินค้าความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA) อื่น ๆ ด้วยระบบลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Digital Signature) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลการทำใบขนสินค้ากับกรมศุลกากรในรูปแบบ Paperless เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ณ กระทรวงพาณิชย์ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น ๓๖๙ คน

๓.๓.๓ ฝึกอบรมผู้ประกอบการ **"เตรียมความพร้อมขอหนังสือสำคัญการส่งออก-นำเข้าสินค้ายุคการค้าดิจิทัล"** เพื่อส่งเสริมประชาสัมพันธ์และเชิญชวนผู้ประกอบการใช้งานระบบการให้บริการออกหนังสือสำคัญการส่งออก-นำเข้าสินค้าด้วยลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Digital Signature) เพิ่มขึ้น และรองรับการค้าแบบไร้กระดาษ (Paperless) ในอนาคต ระหว่างวันที่ ๖-๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรม รวม ๑๑๗ คน

๓.๓.๔ ฝึกอบรมผู้ประกอบการ **"การใช้งานระบบ Digital Signature และระบบ Electronic Signature & Seal"** เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเตรียมความพร้อมแก่ผู้ประกอบการที่จะต้องออกใบอนุญาตการนำเข้า-ส่งออก และหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรสำหรับการนำเข้าสินค้าเกษตรภายใต้ WTO หรือสินค้าความตกลง FTA อื่น ๆ ด้วยระบบลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Digital Signature) และระบบการลงลายมือชื่อและตราประทับอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Signature & Seal) เพื่อเชื่อมโยงสู่ระบบ Paperless เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ กระทรวงพาณิชย์ มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น ๒๗๖ คน

๓.๔ การสานต่อโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น การสนับสนุนสินเชื่อ SMEs Transformation Loan **“ส่งเสริมศักยภาพ SMEs ผู้เช่าพื้นที่โครงการตลาดต่อยอด AEC”** โดยการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs ในพื้นที่โครงการตลาดต่อยอด มีโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนนำสินเชื่อไปใช้ปรับปรุง/ก่อตั้ง และพัฒนาศักยภาพดำเนินกิจการให้มีความเข้มแข็งเติบโตไปสู่สนามการค้าระดับประเทศและส่งออกสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ ๑) การคัดกรองผู้ประกอบการที่สนใจเข้ารับคำปรึกษาแนะนำด้านการพัฒนาธุรกิจและโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ดอกเบี้ยต่ำ ร่วมผลักดันผู้ประกอบการที่ต้องการขยายการค้าเพื่อส่งออก ๒) สนับสนุนการตลาด การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การทำแผนธุรกิจและการเติมเต็มความรู้ ติดอาวุธให้ SMEs ติดปีก ซึ่งคาดว่าจะผลักดันผู้ค้าให้ได้รับการสนับสนุนเงินทุนกว่า ๕๐๐ ราย เป็นเงิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท ๓) เกิดการจ้างงานเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจในประเทศกว่า ๑,๕๐๐ ราย สามารถขยายการส่งออกได้เป็นมูลค่ากว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ๔) จัดให้มีศูนย์ SMEs Solution เป็น One Stop Service จากความร่วมมือประชารัฐทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และพันธมิตร เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด สถาบันการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และ ๕) จัดตั้งศูนย์สนับสนุนและช่วยเหลือ SMEs พร้อมเปิดบริการให้คำปรึกษาแนะนำ การอบรมต่อยอดธุรกิจ การทำธุรกรรมด้านต่าง ๆ โดยแต่ละหน่วยงานจะหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันมาให้บริการ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่โครงการและใกล้เคียง

๓.๕ การดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมภาคอุตสาหกรรมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๓.๕.๑ จัดทำโครงการพัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบรองรับอุตสาหกรรมศักยภาพ จัดหาและสนับสนุนงบประมาณการจัดซื้อเครื่องมือทดสอบผลิตภัณฑ์สาขาที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้ความสำคัญ และการทดสอบผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานบังคับเพื่อยกระดับความสามารถของห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ทดสอบให้มีศักยภาพในการทดสอบผลิตภัณฑ์และรองรับกฎระเบียบของประเทศคู่ค้าที่สำคัญให้แก่สถาบันเครือข่าย ๓ สถาบัน ได้แก่ ๑) สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ๒) สถาบันอาหาร และ ๓) สถาบันอุตสาหกรรมสิ่งทอ

๓.๕.๒ ความร่วมมือระหว่างสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) และกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพื่อพัฒนาการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานที่สากลยอมรับและให้บริการได้ทันความต้องการ ได้แก่ ๑) การจัดฝึกอบรมบุคลากรร่วมกันระหว่าง สมอ. และกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และ ๒) ปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเปิดรับคำขอรับรองระบบงานหน่วยรับรองมาตรฐานแรงงานไทย และมีหน่วยรับรองได้รับการรับรองระบบงานสำหรับมาตรฐานไทย คือ บริษัท เอสจีเอส (ประเทศไทย) จำกัด

๓.๖ พัฒนาธุรกิจบริการที่อยู่ภายใต้กรอบความตกลงด้านบริการอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) เช่น ธุรกิจด้านค้าส่งค้าปลีก ธุรกิจแฟรนไชส์ ธุรกิจให้บริการโลจิสติกส์ ธุรกิจบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ร้านอาหาร ภัตตาคาร และบริการสถานที่พัก) ธุรกิจบริการเกี่ยวกับสุขภาพ (สปา นวดเพื่อสุขภาพ ดูแลผู้สูงอายุ)

ธุรกิจบริการเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ (ธุรกิจบริหารทรัพย์สินและธุรกิจก่อสร้างและวิศวกรรม) โดยดำเนินการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบธุรกิจ รวมกว่า ๒๐,๘๐๒ คน

๔. การพัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

รัฐบาลได้ดำเนินโครงการและมาตรการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานให้พร้อมรองรับประชาคมอาเซียนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ พร้อมทั้งการดูแลคุ้มครองแรงงาน มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๑ การพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการพัฒนาฝีมือแรงงานระดับนานาชาติในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นการเสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือการพัฒนาฝีมือแรงงานในทุกระดับชั้น ทั้งหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศและภาคเอกชนแก่กำลังแรงงานในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงให้มีสมรรถนะและทักษะฝีมือตามมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากลอันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคให้เข้มแข็งและยั่งยืน ทั้งยังเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทักษะฝีมือ ระหว่างบุคลากรของกลุ่มประเทศ GMS และ ASEAN ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาฝีมือแรงงานและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมถึงเพื่อเป็นการส่งเสริมและผลักดันมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคและระดับสากล ตลอดจนเพื่อการส่งเสริมการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงโดยไม่แบ่งเชื้อชาติ ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงตามแนวชายแดน ทั้งนี้ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒,๒๔๕ คน

๔.๒ เสริมสร้างความรู้ให้แก่นายจ้าง ลูกจ้าง และคณะกรรมการทวิภาคีในสถานประกอบกิจการให้ทราบถึงสวัสดิการแรงงานของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน ๑๐ ประเทศ ประเทศกรอบความร่วมมือ (ASEAN+3) และประเทศต้นแบบด้านสวัสดิการแรงงาน รวมถึงแนวทางการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมแก่ประเทศไทยรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒,๗๙๗ คน

๔.๒.๑ อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่แรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้แรงงานมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยในการทำงาน และอยู่ร่วมกันในสังคมไทยได้อย่างมีความสุข ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย ทั้งนี้ มีแรงงานเข้ารับการอบรม จำนวน ๕,๓๕๗ คน

๔.๒.๒ เสริมสร้างวินัยการทำงานในภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้แรงงานโยกย้ายถิ่นฐานทั้งแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวที่เคลื่อนย้ายมาจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อวิถีชีวิตที่ไม่คุ้นเคยและเปลี่ยนแปลงไปก่อให้เกิดปัญหาในการปรับตัวในภาคอุตสาหกรรม การเสริมสร้างวินัยการทำงานภาคอุตสาหกรรม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้แรงงานโยกย้ายถิ่นฐานสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมอุตสาหกรรมได้อย่างมีความสุข

อีกทั้งยังมีความรู้เกี่ยวกับสภาพการจ้าง สภาพการทำงานในสถานประกอบกิจการและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ทั้งยังตระหนักถึงคุณค่าในหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงาน ตลอดจนมีวินัย ในการทำงานภาคอุตสาหกรรม มีความขยัน ซื่อสัตย์และภักดีต่อองค์กร ทั้งนี้ มีแรงงานเข้ารับการอบรม จำนวน ๔,๖๓๒ คน

๔.๓ การฝึกอบรมฝีมือแรงงานในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ มุ่งเน้นการฝึกอบรมฝีมือแรงงานใหม่และผู้ว่างงาน เพื่อรองรับความต้องการของสภาพพื้นที่หรือตลาดแรงงานในพื้นที่จังหวัดเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ ทั้งนี้ มีผู้เข้าฝึกอบรม จำนวน ๑๙,๕๕๙ คน

๔.๓.๑ จัดการด้านแรงงานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยให้คำปรึกษาแนะนำแก่นายจ้าง ตัวแทนนายจ้าง และแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ในสถานประกอบกิจการพื้นที่เป้าหมายให้ได้รับทราบเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานให้แรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติที่เข้ามาทำงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแบบเช้ามา-เย็นกลับและตามฤดูกาล ตลอดจนเพื่อการประชาสัมพันธ์ช่องทางการเข้าถึงการให้บริการของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยการรับและวินิจฉัยคำร้อง ให้คำปรึกษาแนะนำ ตอบปัญหาเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่นายจ้างและแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ ในพื้นที่จังหวัดตราด ตาก มุกดาหาร สระแก้ว สงขลา เชียงราย กาญจนบุรี นครพนม หนองคาย และนราธิวาส และประชาสัมพันธ์ ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการคุ้มครอง ๕,๑๓๕ คน

๔.๓.๒ เสริมสร้างสถานประกอบกิจการต้นแบบด้านความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษหรือช่องผ่านแดนที่สำคัญ เพื่อดูแลคุ้มครองแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษให้ได้รับการคุ้มครองกฎหมายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน สร้างความตระหนักด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานแก่สถานประกอบกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลางในพื้นที่เป้าหมาย เป็นการป้องกันและลดอันตรายและโรคอันเนื่องจากการทำงาน รวมถึงส่งเสริมบรรยากาศการลงทุนแก่นายจ้างและผู้ประกอบกิจการในพื้นที่เป้าหมาย ทั้งนี้ มีสถานประกอบกิจการกลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วม จำนวน ๑๐๒ แห่ง

๕. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเริ่มจากการพัฒนาด่านการค้าชายแดนและโครงข่ายการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน

รายละเอียดผลการดำเนินการในเรื่องนี้ปรากฏอยู่ในนโยบาย ข้อ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ข้อ ๕.๓ การขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๖. การดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ภาคประชาชนเพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๖.๑ การจัดการบรรยายในหัวข้อ "อาเซียนและอาเซียนบวกสาม" เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาคมอาเซียนและความร่วมมือในกรอบอาเซียนบวกสามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนและโอกาสทางการศึกษา ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนอาเซียนผสานความร่วมมือด้านภาษาอังกฤษและวัฒนธรรมกับมหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ กระทรวงการต่างประเทศ ผู้เข้าร่วมประกอบด้วยคณาจารย์ นักศึกษาไทย และนักศึกษาจากประเทศอาเซียนบวกสาม จำนวน ๑๐๐ คน

๖.๒ การดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนในประชาคมอาเซียน โดยจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ผลิตสื่อดิจิทัล เอกสารการรณรงค์ขจัดความรุนแรงต่อเด็ก การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเด็กและเยาวชนเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ "เยาวชนอาเซียนสู่การเป็นผู้ประกอบการทางสังคม" (ASEAN Youth Workshop on Social Entrepreneurs) ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๖ มกราคม ๒๕๖๐ และการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเยาวชนอาเซียนกับการรู้เท่าทันสื่อ ครั้งที่ ๒ (the 2nd ASEAN Youth Workshop on Media Literacy) ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ เมษายน ๒๕๖๐

๖.๓ การจัดกิจกรรมและการสัมมนาต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาคมอาเซียน และความร่วมมือในกรอบอาเซียนบวกสาม

๖.๓.๑ จัดงานรำลึกครบรอบ ๕๐ ปี ของการสถาปนาอาเซียน เช่น จัดงานเพื่อรำลึกถึงกำเนิดของอาเซียน ณ ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ จัดกิจกรรมรำลึกในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี การสถาปนาอาเซียน ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น จัดกิจกรรมประชารัฐ งานเสวนาทางวิชาการครบรอบ ๕๐ ปี ของการสถาปนาอาเซียน ภายใต้หัวข้อ "ASEAN@50: For Now and Posterity" เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และการจัดงานปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ "ASEAN In the Next 50 Years" โดยนายอองเค็ง ยอง อดีตเลขาธิการอาเซียน เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐ ณ กระทรวงการต่างประเทศ

๖.๓.๒ จัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาและวิทยาศาสตร์ LMI Frontiers of Science Education Symposium ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ เมษายน ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร โดยประเทศไทยและสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยร่วมกันเป็นเจ้าภาพ ในฐานะที่ไทยและสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศผู้ประสานงานหลักของคณะทำงานด้านการศึกษาภายใต้ข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (Lower Mekong Initiative: LMI) เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์ (science educators) จำนวน ๖๐ คน จากประเทศสมาชิก LMI เพื่อสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ แนวคิด แนวปฏิบัติ รวมถึงเทคนิคการเรียนการสอนในรูปแบบของการอบรมเชิงปฏิบัติการ

๗. การเตรียมการความพร้อมในด้านอื่น ๆ

๗.๑ การจัดทำกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (Task Force on ASEAN Qualifications Reference Framework: TF-AQRF) เพื่อใช้เทียบเคียงกับประเทศในอาเซียน ได้มีการประชุมคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เพื่อรายงานความก้าวหน้าและแสดงเจตจำนงในการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของไทยกับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน ส่วนการจัดทำ “กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง” ที่มีการปรับระดับกรอบคุณวุฒิจาก ๙ ระดับ เป็น ๘ ระดับ และปรับปรุงรายละเอียดองค์ประกอบระดับคุณวุฒิให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (ASEAN Qualifications Reference Framework: AQRF) รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างระบบงานที่เกี่ยวข้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และเกณฑ์การเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียนให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความเป็นสากลและมีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้สามารถนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ ขณะนี้อยู่ระหว่างจัดทำ “แผนการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔”

กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (TF-AQRF)

asean

“จัดทำแผนการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เพื่อให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและรูปธรรม”

๗.๒ การพัฒนาข้าราชการพลเรือนเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงานบริบทอาเซียน ได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๗.๒.๑ จัดฝึกอบรมหลักสูตร ASEAN plus New-Wave Leadership Development สำหรับข้าราชการแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่สัญญาของสำนักงาน ก.พ. ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๕ มีนาคม ๒๕๖๐ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้ารับการอบรม ๒๒ คน

๗.๒.๒ จัดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำในบริบทสากล โดยกลุ่มข้าราชการที่ทำหน้าที่หัวหน้างานในการขับเคลื่อนพันธกิจของส่วนราชการ จำนวน ๓๐ คน และหลักสูตร "การพัฒนาภาวะผู้นำที่เป็นเลิศ : ทีมที่เป็นเลิศ เพื่อผลลัพธ์ที่เป็นเลิศ เพื่อการเติบโตสู่ประชาคมอาเซียน" โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นข้าราชการเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๗ คน

๗.๒.๓ จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการร่วมกับกลุ่มประเทศอาเซียนตามแผนงาน ก.พ. อาเซียน ระหว่าง ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๐ เรื่อง "การสนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี" ภายใต้หัวข้อหลักเรื่อง Strengthening Platform for Cross-Countries Learning and Sharing in ASEAN Plus Three ระหว่างวันที่ ๖-๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร

๗.๒.๔ เสริมสร้างความมีประสิทธิภาพของกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลภาครัฐ โดยเสนอร่างปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยบทบาทของราชการพลเรือนในฐานะผู้เร่งรัดให้วิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๕ บรรลุผล และผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามปฏิญญาในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๐ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๐

๗.๒.๕ ดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มอาเซียน (ทวิภาคี) และพัฒนาความร่วมมือตามโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการไทย-สิงคโปร์ (Civil Service Programme: CSEP) โดยจัดฝึกอบรมหลักสูตร Singapore-Thailand Leadership Development Programme ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และระหว่างวันที่ ๒๔-๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ ประเทศไทย มีข้าราชการพลเรือนผู้มีผลสัมฤทธิ์สูงเข้าร่วมโครงการ ๓๐ คน

๗.๒.๖ จัดประชุมผู้ประสานงานหลัก ก.พ. อาเซียน ค.ศ. ๒๐๑๗ (The ACCSM Focal Point Meeting 2017) เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อติดตามความก้าวหน้าของแผนการทำงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านราชการพลเรือนในประเทศสมาชิกอาเซียน

๗.๓ การดำเนินโครงการสนับสนุนงานด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในส่วนภูมิภาค และเข้าร่วมการประชุมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในด้านเด็กและเยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนาศักยภาพประชากรในนิคมสร้างตนเองและบนพื้นที่สูงด้านประชาคมอาเซียน ๒) คณะกรรมาธิการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (The ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children: ACWC) ๓) คณะกรรมการอาเซียนด้านสตรี จัดทำยุทธศาสตร์การบูรณาการเรื่องเพศภาวะและแนวทางในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี (Meeting of the ACWC-ACW ad-hoc Working Group on the Development of Gender Mainstreaming Strategies and Guidelines for Collection of Data on Violence Against Women) ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ๔) การประชุมหารือเพื่อพัฒนาความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาสังคมสงเคราะห์ของประเทศ ภายใต้กรอบภาคีความร่วมมือด้านสังคมสงเคราะห์อาเซียน ระหว่างวันที่ ๖-๗ เมษายน ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ๕) การประชุมคณะทำงานบูรณาการประเด็นสิทธิคนพิการในประชาคมอาเซียน ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ เมษายน ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ๖) การประชุมประสานงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักเลขาธิการอาเซียน กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ๗) การประชุมอาเซียนเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ เมืองปุตราจายา ประเทศมาเลเซีย เพื่อฝึกอบรมและผลิตผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในชุมชนให้มีความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนในประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น การนำเสนอรายงานประเทศ การจัดทำแผนงานโครงการเพื่อส่งเสริมคนพิการ การปฏิบัติที่ดีในด้านการฝึกอบรมอาชีพสำหรับคนพิการ (job coaching) การฝึกอบรมเรื่องความเท่าเทียม (Disability Equality Training: DET) และการศึกษาดูงาน ณ สถานฟื้นฟูคนพิการ ๘) การดำเนินงานด้านวัฒนธรรมธรรมอาเซียน เช่น จัดมหกรรมการแสดงหน้ากากนานาชาติประจำปี ๒๕๖๐ (International Mask Festival 2017) จัดงานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน ประจำปี ๒๕๖๐ ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดเลย และระหว่างวันที่ ๑-๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร ภายใต้ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนตามแนวนโยบายพลังประชารัฐ และ ๙) จัดกิจกรรมการสาธิต การจัดนิทรรศการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการเสวนาแลกเปลี่ยนทางวิชาการในหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน ณ ศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน กรุงเทพมหานคร เช่น กิจกรรมวันเด็ก ประจำปี ๒๕๖๐ ภายใต้หัวข้อ "เรื่องกล้วย ๆ ในอาเซียน" จัดนิทรรศการและการเสวนาพิเศษ "เขียนแผ่นดินสุวรรณภูมิ" เพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ ๕๐ ปี การก่อตั้งอาเซียน รวมทั้งจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมร่วมกับจังหวัดที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน เช่น สวดมนต์ข้ามปี ลอยกระทง สงกรานต์ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา

๘. การเร่งขยายการส่งออกไปในกลุ่มประเทศ CLMV

รัฐบาลได้ผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจโลก ทั้งในด้านเศรษฐกิจการค้าและการลงทุน

๘.๑ การเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะการค้าชายแดน และ CLMVT โดยมีมูลค่าการค้าและการลงทุน ดังนี้

๘.๑.๑ มีมูลค่าการค้าชายแดน ผ่านแดน และหน้าด่าน ในปี ๒๕๕๙ มีมูลค่า ๑.๕ ล้านล้านบาท จึงคาดว่าปี ๒๕๖๐ จะเป็นไปตามเป้าหมาย ๑.๘ ล้านล้านบาท

๘.๑.๒ มีการขยายตัวการส่งออกไปยังตลาด CLMV ขยายตัวร้อยละ ๙.๗๖ (ณ มิถุนายน ๒๕๖๐) มูลค่า ๓๓๐,๘๓๐ ล้านบาท คาดว่าปี ๒๕๖๐ จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

๘.๑.๓ มีการลงทุนของไทยในต่างประเทศขยายตัวต่อเนื่อง ณ สิ้นปี ๒๕๕๙ ธุรกิจไทยไปลงทุนในต่างประเทศสะสมมูลค่า ๙๔.๓ พันล้านดอลลาร์ สรอ. **การลงทุนใน CLMV ร้อยละ ๑๒.๓** หรือมูลค่า ๑.๖ พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยขยายตัวจากเมื่อ ๓ ปีที่แล้ว ร้อยละ ๗๓ สูงกว่าภาพรวมการลงทุนของไทยในต่างประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๓๗ จากเมื่อ ๓ ปีที่แล้ว

๘.๒ การพบปะผู้นำระดับสูงของประเทศเพื่อนบ้าน การพบปะผู้นำระดับสูง โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) และคณะเดินทางเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อหารือแนวทางการส่งเสริมการค้าการลงทุนและการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน โดยตั้งเป้าหมายการค้าร่วมกันมูลค่า ๑๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ สรอ. ภายในอีก ๕ ปี เดินทางเยือนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเพื่อเข้าร่วมการประชุมความร่วมมือระหว่างประเทศลุ่มแม่น้ำอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chaopraya-Mekong Economic Coorperation) และ World Economic Forum และเดินทางเยือนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเพื่อเจรจาการค้าและลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างกัน รวม ๑๙ ฉบับ แบ่งเป็นระดับรัฐ ๓ ฉบับ และระดับเอกชน ๑๖ ฉบับ

๘.๓ การจัดตั้งกลไกใหม่ในการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับ CLMVT

๘.๓.๑ การจัดงาน CLMVT Forum ให้ความสำคัญแก่ภาคเอกชนและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ โดยเป็นเวทีให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการ มาพบปะเสวนาหารือร่วมกันเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันภายในภูมิภาคร่วมกัน (Competitiveness) และเชื่อมโยงห่วงโซ่คุณค่าภายในภูมิภาคและเชื่อมต่อสู่โลก (Connectivity) โดยใช้จุดแข็งและความเชี่ยวชาญของแต่ละประเทศมาต่อยอด เติมเต็ม แบ่งปันซึ่งกันและกัน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน (Common Benefit) ให้แข็งแรงและเติบโตไปด้วยกัน (Stronger & Grow Together) โดยไม่ทิ้งใครอยู่ข้างหลัง (Inclusiveness) CLMVT Forum ริเริ่มโดยประเทศไทยและจัดครั้งแรกในปี ๒๐๑๕ ณ กรุงเทพมหานคร ประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง

๘.๓.๒ การจัดงานมหกรรมการค้าชายแดนอย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) มหกรรมการค้าชายแดนแม่สอด-เมียวดี Stronger Together ณ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อกระตุ้นการขยายตัวทางการค้าและการลงทุนในเมืองหน้าด่านชายแดนของไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยใช้การเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด จังหวัดตาก กับเขตอุตสาหกรรมและการค้าเมียวดี เป็นประตูทางการค้าและการลงทุน ซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของทั้งสองประเทศ ผลการจัดงานมหกรรมฯ ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นทั้งในระดับนโยบายภาครัฐและผู้ประกอบการภาคเอกชน บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ และเกิดการต่อยอดทางธุรกิจ การกระตุ้นให้เกิดศูนย์กลางด้านอัญมณี การเป็นต้นแบบศูนย์บริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน และการบริการด้านการท่องเที่ยวที่สอดรับกับนโยบาย Two Countries, One Destination

(๒) จัดมหกรรมการค้า ๓ แผ่นดิน งาน “สีสันตะวันออกแบรนด์ไทย หัวใจอาเซียน มหัศจรรย์การค้าไทย-กัมพูชา-เวียดนาม” ครั้งที่ ๗ (ถนนคนเดิน คน ๓ แผ่นดิน) ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ จังหวัดจันทบุรี โดยบูรณาการร่วมกับจังหวัดจันทบุรี กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๔ จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ระยอง และตราด) สมาคมการค้าและการท่องเที่ยวชายแดนไทย-กัมพูชา และเครือข่าย Biz Club จันทบุรี เพื่อสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจและเชื่อมโยงเศรษฐกิจในตลาดการค้าภูมิภาคให้รวมเป็นหนึ่งเดียว โดยใช้ประโยชน์จากด่านบ้านแหลมและด่านบ้านผักกาดของจังหวัดจันทบุรีเป็นประตูการค้าชายแดนแห่งใหม่ รวมทั้งผลักดันการค้าชายแดนไทย-กัมพูชาให้ขยายตัวอย่างต่อเนื่องตามเป้าหมาย ๑.๗ ล้านล้านบาท

(๓) มหกรรมการค้าชายแดนอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและหารือโอกาสในการสร้างความร่วมมือด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว รวมทั้งการเสนอความพร้อมในการพัฒนาจังหวัดเชียงรายที่เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ การแปรรูปสินค้าเกษตร การท่องเที่ยวแบบคาราวาน การขอวีซ่า ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on Arrival) ซึ่งรัฐฉานได้ตอบรับข้อเสนอและนำไปแจ้งแก่รัฐบาลกลางต่อไป

๘.๔ การสร้างเครือข่ายและพัฒนาผู้ประกอบการไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (Young Entrepreneur Network Development Program: Yen-D Program)

ซึ่งมีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการแล้วทั้งสิ้น ๘๖๐ ราย สามารถขยายการค้าร่วมกัน เป็นเงินจำนวน ๒,๘๐๐ ล้านบาท โดยคัดเลือกผู้ประกอบการไทยรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพและผู้ประกอบการ CLMV จัดอบรมร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ฉันมิตรเป็นการสร้างความเข้มแข็งในระยะยาวและยั่งยืน จัดกิจกรรมต่อยอด เช่น การเจรจาจับคู่ธุรกิจ โดยมีการนำคณะผู้ประกอบการ YEN-D ไทยเดินทางไปเจรจาจับคู่ธุรกิจในกลุ่มประเทศ CLMV อย่างต่อเนื่อง

๘.๕ การเสริมสร้างความรู้ตลาดอาเซียนและการค้าระหว่างประเทศให้ผู้ประกอบการ โดยให้คำแนะนำสร้างเครือข่ายและเป็นพี่เลี้ยงทางธุรกิจผ่านชมรมนักธุรกิจไทยในประชาคมอาเซียน (DITP AEC Club) เน้นการเจาะตลาดเมืองรองมากขึ้น (City Focus) ประการสำคัญ คือ การส่งเสริมมุมมองในการประกอบธุรกิจโดยการมองตลาด CLMV เสมือนดั่งตลาดในประเทศไทย (CLMV as Our Home Market)

๘.๖ การผลักดันให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงและจัดประชุมหารือทวิภาคี เพื่อสานต่อและเร่งรัดติดตามความร่วมมือระหว่างกันมีการดำเนินการที่สำคัญ เช่น การเดินทางเยือนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาของรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ระหว่างวันที่ ๒-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุน การเจรจาปัญหาเขตแดนและความร่วมมือบริเวณชายแดนเพื่อแก้ไขปัญหาข้ามชาติผ่านกลไกต่าง ๆ เช่น การประชุมฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดทำหลักเขตแดนร่วมระหว่างไทย-มาเลเซีย (Joint Thailand Malaysia Land Boundary Committee) การตรวจสภาพภูมิประเทศบริเวณห้วยดอนและช่องเม็ก-วังเต่า จังหวัดอุบลราชธานี โดยคณะเจ้าหน้าที่อาวุโสภายใต้คณะกรรมาธิการเขตแดนร่วม (Joint Boundary Committee: JBC) ไทย-ลาว และการประชุม Political Consultation Group ไทย-เวียดนาม ครั้งที่ ๖ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

โดยสรุปการดำเนินการของรัฐบาลในรอบปีที่ ๓ ยังคงเป็นไปตามคำมั่นของนายกรัฐมนตรี ที่เน้นย้ำอาเซียนเป็นประชาคมที่ “ทุกคนมีส่วนร่วมและไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง” และจะต้องเข้มแข็งไปด้วยกัน Stronger together ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานต่อยอดจากมาตรการเดิม เพิ่มประสิทธิภาพ และขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึกยิ่งขึ้น ส่งเสริมความร่วมมือรายสาขา ให้ความสำคัญแก่วิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง นวัตกรรม การวิจัยและการพัฒนา เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในการดึงดูดการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศ รวมถึงเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่มูลค่าโลก ทั้งนี้ ในระยะต่อไปรัฐบาลจะต้องส่งเสริมความสัมพันธ์ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการกระชับและขยายความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนความเห็นในประเด็นที่เป็นผลประโยชน์หรือสนใจร่วมกัน รวมทั้งเตรียมการเพื่อเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๘ ในปี ๒๕๖๑ การประชุม CLMV Summit ครั้งที่ ๙ ในลักษณะต่อเนื่องกัน (back to back) และการเป็นประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๒ (ค.ศ. ๒๐๑๙) ต่อไป

STI for OTOP UPGRADE
คูปองวิทย์เพื่อโอทอป

ด้านเศรษฐกิจ

นโยบายข้อ ๔

การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

นโยบายข้อ ๘

การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการวิจัย การพัฒนาต่อยอด และการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การผลิตและบริการที่ทันสมัยดังนี้

๘.๑ สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑ ของรายได้ประชาชาติและมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน ๓๐:๗๐ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันและมีความก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่นที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน และจัดระบบบริหารงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยให้มีความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน

๘.๒ เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน การเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการทำงาน การให้บุคลากรด้านการวิจัยของภาครัฐสามารถไปทำงานในภาคเอกชน และการให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีช่องทางได้เทคโนโลยีโดยความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานศึกษาภาครัฐ

๘.๓ ปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการนำงานวิจัยและพัฒนาไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระดับภาคหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ผลักดันงานวิจัยและพัฒนาไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย หน่วยงานวิจัยของรัฐ และภาคเอกชน

๘.๔ ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบบราง ยานยนต์ ไฟฟ้า การจัดการน้ำและขยะ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัย และพัฒนา และนวัตกรรมของไทยตามความเหมาะสม ไม่เพียงแต่จะใช้เทคโนโลยีจากต่างประเทศ ส่งเสริมการใช้เครื่องมือ วัสดุ และสินค้าอื่น ๆ ที่เป็นผลจากการวิจัยและพัฒนาภายในประเทศในวงกว้าง โดยจัดให้มีนโยบายจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่เอื้ออำนวย เพื่อสร้างโอกาสการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศ ในกรณีที่จำเป็นจะต้องจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีจากต่างประเทศจะให้มีเงื่อนไขการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคตด้วย

๘.๕ ปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนาและด้านนวัตกรรมซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาที่สำคัญในการต่อยอดสู่การใช้เชิงพาณิชย์ของภาคอุตสาหกรรม ให้มีความพร้อม ทันสมัย และกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การตั้งศูนย์วิเคราะห์ห้องปฏิบัติการ สถาบัน และศูนย์วิจัย เป็นต้น

รัฐบาลตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงในบริบทต่าง ๆ ของสังคมโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในเรื่องของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเติบโตอย่างก้าวกระโดดของระบบเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ที่ผ่านมารัฐบาลจึงได้มุ่งเน้นการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม เพื่อนำไปต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมโดยเฉพาะในเชิงพาณิชย์ โดยมุ่งหวังให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศให้ก้าวข้ามความเปลี่ยนแปลงและสามารถเร่งปรับตัวโดยสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อที่จะก้าวพ้นกับดักประเทศรายได้ปานกลางต่อไป โดยในปีที่ ๓ ของการบริหารงานรัฐบาลได้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. การสนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ และจัดระบบการบริหารงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยให้มีความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน

รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ประเทศไทยก้าวไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว จึงปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อให้มีความเชื่อมต่อและต่อยอดงานวิจัยไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง โดยจัดทำแผนการขับเคลื่อนและปฏิรูประบบวิจัยแบบบูรณาการของประเทศ และกรอบยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ระยะ ๒๐ ปี ซึ่งการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชนต่อภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๐ คิดเป็นอัตราส่วน ๖๘:๓๒ และ ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ คิดเป็นอัตราส่วน ดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการวิจัย	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐ (ประมาณการ)
GDP (%)	๐.๔๗	๐.๔๘	๐.๖๒	๐.๗๔	๐.๘๖
อัตราส่วน เอกชน : รัฐ	๔๗:๕๓	๕๔:๔๖	๗๐:๓๐	๖๕:๓๕	๖๘:๓๒

โดยรัฐบาลได้มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๑.๑ การส่งเสริมการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา ได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนในประเทศไทยหรือ Company R&D Centers (CRDC) ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยมีการสร้างเครือข่ายส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งผ่านกิจกรรมการเจรจาความร่วมมือและกิจกรรมนำร่องให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนกับมหาวิทยาลัย (University-Industry Linkage: UIL) รวมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานให้ทุน หน่วยงานภาครัฐทั้งในและต่างประเทศ การจัดระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและพัฒนา เช่น ฐานข้อมูลของเครื่องมือ อุปกรณ์ และห้องวิจัยในหน่วยงานรัฐและการศึกษาต่าง ๆ ฐานข้อมูลเครือข่ายภาคอุตสาหกรรม ฐานข้อมูลความถนัดของกลุ่มวิจัย การศึกษาวิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะด้านนโยบายสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรมของภาคเอกชนในอุทยานวิทยาศาสตร์ รวมทั้งการสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนทั้งบริษัทไทยและบริษัทข้ามชาติในระยะเบื้องต้น (Per R&D Lab) โดยมีภาคเอกชนที่เข้าร่วมโครงการผ่านการคัดเลือกจากทางศูนย์แล้วทั้งหมด ๙ บริษัท นอกจากนี้ ได้ขยายพื้นที่ดำเนินโครงการไปยังเครือข่ายศูนย์ฯ ๑ เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (Sirindhorn International Institute of Technology: SIIT) ที่นิคมอุตสาหกรรมบางกะดี มีเครือข่ายความร่วมมือจากภาครัฐและภาคการศึกษาเพิ่มขึ้น ๙ แห่ง ภาคเอกชนมากกว่า ๓๐ บริษัท เกิดการพัฒนางานวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชน จำนวน ๑๑ โครงการ และเกิดความร่วมมือในรูปแบบ Public Private Partnership (PPP) จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการ DemoSite for Industries 4.0 ๒) โครงการยกระดับนักวิจัยในภาคการศึกษาเพื่อพัฒนางานวิจัยร่วมกับภาคเอกชน และ ๓) โครงการบ่มเพาะความสัมพันธ์ระหว่างภาคการศึกษาและภาคเอกชนขนาดใหญ่หรือที่มีความพร้อมในการวิจัย (Pre-Talent Mobility: Pre-TM)

๑.๒ การสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทยโดยเฉพาะ SMEs ในปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐ ได้สนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต ดังนี้

๑.๒.๑ โครงการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทย (Innovation and Technology Assistance Program: ITAP) สรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

กิจกรรม	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
ให้คำปรึกษาเบื้องต้น (ราย)	๗๔๔	๑,๔๘๕	๑,๓๖๒
พัฒนาเทคโนโลยีเชิงลึก (โครงการ)	๔๕๖	๑,๐๐๒	๑,๑๘๖
มูลค่าผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม (ล้านบาท)	๑,๗๙๐	๒,๑๙๙	n/a

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

ตัวอย่างผลงาน ในปี ๒๕๖๐ เช่น ยางล้อตันไม่ทิ้งรอยขนาดใหญ่สำหรับรถยกเรือยอชท์เพื่อผลิตต้นแบบเชิงอุตสาหกรรมของยางล้อตันไม่ทิ้งรอยสำหรับยกเรือยอชท์ โดยพัฒนาสูตรยางคอมปาวด์พร้อมทดสอบสมรรถนะด้านความทนทาน ก่อให้เกิดการลงทุนรวม ๘๙๓,๙๙๐ บาท และการออกแบบ ผลิตแม่พิมพ์ และการฉีดขึ้นรูปชิ้นส่วนพัดลมไฟฟ้า เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการออกแบบชิ้นส่วนพลาสติก การออกแบบ ผลิต และตรวจสอบแม่พิมพ์ฉีดและฉีดขึ้นรูปชิ้นส่วนพัดลมไฟฟ้า ก่อให้เกิดการลงทุนรวม ๕๙๘,๐๐๐ บาท

๑.๒.๒ โครงการ Thailand Spring up ขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์นวัตกรรมและมาตรฐานอุตสาหกรรมไทยก้าวไกลสู่ตลาดโลก เพื่อพัฒนาระบบมาตรฐานของประเทศให้เป็นไปตามแนวทางมาตรฐานสากล และเพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม โดยกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การกำหนดมาตรฐาน ๒) การรับรองมาตรฐาน ๓) การรับรองมาตรฐานระหว่างประเทศ และ ๔) การส่งเสริมเผยแพร่และพัฒนาระบบการมาตรฐานเพื่ออุตสาหกรรมก้าวไกลด้วยมาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

๑.๒.๓ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสินค้าผักและผลไม้ไทย ได้พัฒนาระบบการผลิตที่ปลอดภัยด้วย “Primary ThaiGAP” ซึ่งเป็นมาตรฐานระดับพื้นฐานมีข้อกำหนด ๖ ข้อ ได้แก่ ๑) การทำแผนการผลิต วันเก็บเกี่ยว และคาดการณ์ผลผลิต ๒) การใช้น้ำในการเพาะปลูก ๓) การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ๔) การใช้ปุ๋ยเคมีและอินทรีย์ ๕) การเก็บเกี่ยวและจัดการหลังเก็บเกี่ยว และ ๖) การบันทึกและการตรวจสอบ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง โดยมีผู้ประกอบการ จำนวน ๓๐ ราย ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ThaiGAP ด้านผักและผลไม้ไทย เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community: AEC) ด้วย ThaiGAP นอกจากนี้ ได้นำผลิตภัณฑ์ผักและผลไม้ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ThaiGAP กว่า ๗๐ ชนิด ไปแสดงในงาน THAIFEX-World of Food ASIA 2017 เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรไทยแข่งขันได้ในอาเซียนและตลาดโลก และตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้เริ่มดำเนินโครงการ “การพัฒนาระบบการผลิตที่ปลอดภัยตามมาตรฐาน Primary ThaiGAP” ซึ่งมีผู้ประกอบการจำนวน ๒ ราย ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน Primary ThaiGAP โดยผลิตผลทางเกษตรที่เข้าร่วมโครงการล้วนมาจากผลิตภัณฑ์ผักและผลไม้ที่หลากหลาย เช่น เมล่อน มะละกอ มะพร้าวน้ำหอม แคนตาลูป แตงโม กล้วยหอม พริก ทุเรียน มังคุด เงาะ และมะเขือเทศ

๑.๒.๔ ขับเคลื่อนเกษตรอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and Innovation for Agro-Industry) โดยการกระตุ้น สนับสนุน และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบการกลุ่มเกษตรอุตสาหกรรมหันมาประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมนำงานวิจัยมาตอบโจทย์เกษตรอุตสาหกรรมเพื่อยกระดับการผลิตสินค้าภาคการเกษตร โดยมีผู้ประกอบการกลุ่มเกษตรอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมงานกว่า ๒๐๐ ราย

๑.๒.๕ พัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาวิธีการทำงานเชิงดิจิทัลสนับสนุนการสร้างโรงงานอัจฉริยะ (Smart Factory) เพื่อให้ผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมกว่า ๑๐๐ คน ได้รับความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงกระบวนการผลิตสมัยใหม่ในยุคอุตสาหกรรม ๔.๐ การพัฒนาวิธีการทำงานดิจิทัล ตลอดจนการออกแบบสายการผลิตให้สามารถตอบรับความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ โครงการหิ้งสู่ห้าง (Thailand Tech Show) ๓๐,๐๐๐ บาท ทุก IP เป็นการต่อยอดความสำเร็จของโครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ โดยเปิดให้ผู้สนใจเข้าถึงสิทธิในการใช้ผลงาน ๓-๕ ปี มีค่าธรรมเนียม ๓๐,๐๐๐ บาท และค่าตอบแทนการใช้สิทธิ หรือ Royalty Fee ร้อยละ ๒ ซึ่งสามารถนำค่าธรรมเนียมมาหักออกได้เมื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์แล้ว ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙ มีผู้ขอรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำนวน ๖๙๘ ราย ในกลุ่มอุตสาหกรรมการเกษตรและประมง วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร เภสัชภัณฑ์และเครื่องสำอาง การแพทย์ อาหารและเครื่องดื่ม และอื่น ๆ การจัดงานมีพันธมิตรจากสถาบันวิจัยและสถาบันการศึกษา โดยมีผู้ประกอบการเข้าร่วมงาน ๓,๔๕๙ ราย และมีการลงนามสัญญาอนุญาตใช้สิทธิ จำนวน ๓๐ รายการ ในปี ๒๕๕๙ ได้นำผลงานวิจัยเชิงพาณิชย์มาแสดงในงาน Thailand Tech Show ทั้งหมด ๔ ครั้ง ณ กรุงเทพมหานคร จังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา และในปี ๒๕๖๐ มีกำหนดจัดงาน Thailand

Tech Show ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๔ กันยายน ๒๕๖๐ ในงาน THAI TECH EXPO 2017 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพมหานคร

รายการ	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
จำนวนเทคโนโลยี (รายการ)	๘๒	๓๓๖
จำนวนความสนใจขอรับถ่ายทอดเทคโนโลยี (รายการ)	๗๒	๖๒๖
พันธมิตรงานวิจัย (หน่วยงาน)	๙	๒๖
จำนวนผู้ประกอบการเข้าร่วมงาน (คน)	๒๖๓	๓,๑๙๖
จำนวนสัญญาอนุญาตใช้สิทธิที่ลงนาม (รายการ)	๙	๒๑

๑.๔ การสร้างผู้ประกอบการธุรกิจเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ หรือ Startup Voucher จำนวน ๕๐ ราย เพื่อผลักดันธุรกิจสู่กระบวนการ “เร่งการเจริญเติบโตทางธุรกิจ” โดยให้คำปรึกษาและการฝึกอบรมทั้งด้านการสร้างความคิดการพัฒนา การออกแบบด้านธุรกิจ การสร้างต้นแบบ การศึกษาตลาด การสำรวจตลาด รวมถึงการเชื่อมโยงธุรกิจให้เข้าถึงแหล่งทุน และการจัดเวทีประกวดนวัตกรรม ซึ่งได้เชิญผู้ประกอบการไทย ๑๘ บริษัท เข้าร่วมงาน “Seoul International Invention Fair 2016” (SIIF 2016) ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี โดยมีผู้ประกอบการ Startup ไทยได้รับรางวัล Grand Prize คือ ผลงานน้ำเชื้อแช่แข็งคัดเพศ (การผสมเทียมโคนมและโคเนื้อเพื่อเพิ่มจำนวนลูกโคเพศเมีย) และมีผลงานอื่น ๆ อีกที่ได้รับรางวัล ๕ เหรียญทอง ๗ เหรียญเงิน ๕ เหรียญบรอนซ์ และ Special Prize ๓ รางวัล นอกจากนี้ ได้ส่งเสริมให้เจ้าของธุรกิจเข้าร่วมโครงการ “สร้างผู้ประกอบการธุรกิจเทคโนโลยีนวัตกรรม (Startup Voucher)” เพื่อสร้างโอกาสในการขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ เร่งเพิ่มรายได้และขยายธุรกิจให้เติบโต ซึ่งมีผู้ประกอบการผ่านการคัดเลือกและได้รับทุนฯ ในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๕๓ ราย และในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๘๒ ราย

๑.๕ การส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ได้ส่งเสริมและสร้างผู้ประกอบการนวัตกรรม Startup เพื่อเป็นกำลังคนรุ่นใหม่ที่จะขับเคลื่อน Thailand 4.0 โดยมุ่งเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการ Startup อย่างก้าวกระโดดสู่ตลาดโลก รวมทั้งมุ่งสนับสนุนการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่จะทำให้เกิด Startup เพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจใหม่ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๕.๑ ขับเคลื่อนนโยบายพัฒนา "มหาวิทยาลัยแห่งการประกอบการ (Entreprenuerial University)" เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจใหม่ จำนวน ๓๐ แห่ง โดยได้พัฒนาพื้นที่พัฒนานวัตกรรมร่วมกัน (Co-working Space) และมีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับมหาวิทยาลัย ๑๐ รายวิชา และจัดการเรียนการสอนด้าน Entrepreneurship ซึ่งมีนักศึกษาสนใจเข้าร่วม จำนวน ๓๐,๐๐๐ คน รวมทั้งได้เปิดโอกาสให้นักศึกษานำเสนอแนวคิดการเป็น Startup ในเวทีการแข่งขัน Startup Thailand League จำนวน ๕๔๐ ทีม รวมทั้งสนับสนุนเร่งการเติบโตของธุรกิจนวัตกรรมรายใหม่ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย (Research Gap Fund) ในช่วงการวิจัยต่อยอดงานวิจัย (Translation Research) จากผลงานในระดับห้องปฏิบัติการ (Lab Scale) ไปสู่ผลิตภัณฑ์/บริการในระดับอุตสาหกรรม (Industrial/ Commercial Scale) ซึ่งมีโครงการที่ได้รับอนุมัติ จำนวน ๑๐๖ โครงการ (๒๓ มหาวิทยาลัย ๓ สถาบันวิจัยของรัฐ)

๑.๕.๒ จัดงานมหกรรม Startup Thailand 2017 เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ Startup ในแต่ละจังหวัด ดังนี้ ๑) EASTERN RISE @ ชลบุรี ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดชลบุรี ๒) SEA OF OPPORTUNITIES @ สงขลา ระหว่างวันที่ ๒-๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดสงขลา ๓) MEKONG CONNECT @ ขอนแก่น ระหว่างวันที่ ๙-๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดขอนแก่น ๔) CREATIVE VALLEY @ เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดเชียงใหม่ และ ๕) SCALE UP ASIA @ กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ ๖-๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมงานรวมทั้งสิ้น ๔๗,๗๓๕ คน ทั้งนี้ ภายในงานมหกรรมที่กรุงเทพมหานครมีผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กว่า ๔๒,๐๐๐ คน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนร่วมจัดงานกว่า ๕๐ หน่วยงาน ความร่วมมือจากต่างประเทศ ๒๐ ประเทศ กลุ่ม Startup จากทั้งในและต่างประเทศ เข้าร่วมแสดงนิทรรศการกว่า ๓๐๐ ราย วิทยากรจากทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้าร่วมงานกว่า ๒๐๐ คน เกิดการลงทุนในธุรกิจ Startup และเกิดพันธมิตรทางธุรกิจ คิดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๖,๐๐๐ ล้านบาท และได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาย่านนวัตกรรมประเทศไทย (Thailand Innovation Districts) ร่วมกับพันธมิตรภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาและประชาคม Startup รวม ๒๘ หน่วยงาน มีพื้นที่นำร่องโครงการย่านนวัตกรรม ๑๕ ย่าน และ ๑ พื้นที่ส่งเสริมนวัตกรรม ดังนี้ ๑) ย่านนวัตกรรมในกรุงเทพมหานคร ๘ ย่าน ได้แก่ ย่านนวัตกรรมโยธี ย่านนวัตกรรมปทุมวัน ย่านนวัตกรรมคลองสาน ย่านนวัตกรรมรัตนโกสินทร์

ย่านนวัตกรรมกล้วยน้ำไท ย่านนวัตกรรมลาดกระบัง ย่านนวัตกรรมปุณณวิถี และย่านนวัตกรรมบางซื่อ ๒) ย่านนวัตกรรมในแนวระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ๔ ย่าน ได้แก่ ย่านนวัตกรรมบางแสน ย่านนวัตกรรมศรีราชา ย่านนวัตกรรมพัทยา และย่านนวัตกรรมอู่ตะเภา-บ้านฉาง และ ๓) กลุ่มย่านเครือข่ายนวัตกรรมภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น และภูเก็ต และ ๑ พื้นที่ส่งเสริมนวัตกรรม คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และจากการจัดงานดังกล่าว ทำให้ตัวเลขการเติบโตของ Startup เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ PeoplePerHour ยกให้กรุงเทพมหานครกลายเป็นเมืองที่ดีที่สุดสำหรับ Startup ลำดับ ๗ ของโลก และลำดับ ๑ ในเอเชีย

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้รับรางวัลในงาน Startup Nations Summit ประจำปี ๒๕๕๙ ณ เมืองคอร์ค สาธารณรัฐไอร์แลนด์ ซึ่งเป็นเวทีแห่งประชาคม Startup ระดับโลกที่จัดขึ้น โดย Global Entrepreneurship Network โดยมีการมอบรางวัลใน ๓ สาขา ได้แก่ ๑) สาขาผู้ขับเคลื่อน Startup ระดับชุมชนเมือง ๒) สาขาผู้นำด้านนโยบาย Startup ระดับชาติ และ ๓) สาขาผู้ริเริ่มกิจกรรม Startup ใหม่ ๆ โดยประเทศไทยรับรางวัลในสาขาผู้นำด้านนโยบาย Startup ระดับชาติ ซึ่งมีผู้เข้ารอบสุดท้ายจากหลายประเทศในโลก เช่น สาธารณรัฐออสเตรีย สาธารณรัฐโปรตุเกส

๑.๖ การดำเนินโครงการ “คูปองวิทย์เพื่อโอทอป”

เพื่อยกระดับและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือผลิตภัณฑ์ OTOP โดยมีเป้าหมายที่จะสนับสนุนกลุ่ม OTOP ที่มีศักยภาพทั่วประเทศครอบคลุมทุกกลุ่ม โดยในปี ๒๕๖๐ ได้ดำเนินกิจกรรม ดังนี้ ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ๑๑ ครั้ง ใน ๑๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี พิษณุโลก เพชรบุรี สระแก้ว ชุมพร น่าน แพร่ อุดรธานี และบุรีรัมย์ ๒) พัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ๓) ขยายผลการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ และ ๔) ประเมินผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจในการดำเนินโครงการ โดยมีผู้เข้าร่วมงาน ๑,๕๒๐ ราย ทั้งนี้ ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐ ได้มีการอนุมัติคูปองวิทย์เพื่อโอทอป ๕๑๕ ราย กระจายอยู่ในภาคเหนือ ๑๒๕ ราย ภาคกลาง ๗๙ ราย ภาคตะวันออก ๑๑ ราย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๗๓ ราย ภาคใต้ ๑๒๗ ราย

๑.๗ การดำเนินโครงการพัฒนาเกษตรกรด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Agriculture: InnoAgri) เพื่อนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปสนับสนุนการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรของประเทศ เน้นการเข้าถึงและใช้ประโยชน์เทคโนโลยีการเกษตร โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยและกลุ่มที่ไม่สามารถเข้าร่วมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของเกษตรแปลงใหญ่ ซึ่งได้คัดเลือกเกษตรกรและดำเนินการผ่าน ๓ รูปแบบ ได้แก่ ๑) ยกระดับเกษตรกรเป็นเกษตรกรไฮเทค ที่สามารถนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เหมาะกับยุคสมัยไปใช้สำหรับการลดต้นทุนและเพิ่มรายได้ ๒) ยกระดับเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสำหรับสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จากผลิตผล และ ๓) สนับสนุนการสร้างเกษตรนวัตกรรมยั่งยืน โดยสร้างชุมชนเกษตรนวัตกรรมที่มีความสามารถในการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มผลิตภาพการผลิตตลอดห่วงโซ่คุณค่า มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการที่จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๒,๙๕๕ ราย และที่จังหวัดน่าน จำนวน ๑,๒๐๙ ราย

๑.๘ การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๑.๘.๑ นวัตกรรมไล่ยุงและเครื่องสำอางจากข้าวไรซ์เบอร์รี่ เป็นผลิตภัณฑ์จากงานวิจัยและพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีชีวภาพที่สามารถต่อยอดเชิงพาณิชย์ได้จำนวน ๒ ผลงาน คือ นวัตกรรมสูตรน้ำไล่ยุงชนิดไมโครแคปซูล โดยใช้นวัตกรรมพาซาร์ (Polymer assisted a sustained and release: PASAR) และนวัตกรรมสกัดโปรตีนจากข้าวไรซ์เบอร์รี่เป็นผลิตภัณฑ์ความงามซึ่งผลิตเป็นเครื่องสำอางครีมมาส์กหน้าและสบู่ฟื้นฟูสภาพผิว

๑.๘.๒ พัฒนาเทคนิคในการตรวจหาเชื้อโรคที่ปนเปื้อนในเมล็ดพันธุ์ โดยการนำแม่เหล็กนาโนที่มีคุณสมบัติสามารถดูดเชื้อ Acidovorax citrulli เชื้อโรคผลเน่าได้ตั้งแต่เพิ่งเริ่มเพาะ ซึ่งให้ความแม่นยำสูงและลดระยะเวลาลงจากเดิมใช้เวลา ๑ เดือน เหลือเพียง ๖-๑๐ วัน และช่วยลดต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์และสร้างมาตรฐานให้แก่เกษตรกรไทยโดยใช้เมล็ดพันธุ์พืชตระกูลที่ปลอดโรค

๑.๘.๓ พัฒนาผลิตภัณฑ์อนุภาคนาโนสมุนไพรเปลือกมังคุดและการประยุกต์ใช้เพื่อต้านการอักเสบในช่องปาก ได้พัฒนาสูตรตำรับยาทาแก้แผลร้อนใน หรืออาการอักเสบที่เกิดขึ้นในช่องปากในรูปแบบของครีม (Paste) และแผ่นแปะ (Flim) โดยใช้สารออกฤทธิ์ชีวภาพที่สกัดได้จากเปลือกมังคุด

๑.๘.๔ พัฒนาเทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่ช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศ ได้นำต้นแบบ Real time sensor ตรวจวัดติดตามอุณหภูมิน้ำทะเลในพื้นที่อันดามันที่เกาะราชาใหญ่ จังหวัดภูเก็ต ไปขยายผลในโครงการ Phuket smart city และการทำวิจัยต่อที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง โดยจัดทำเป็นเอกสารคู่มือประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล และนำโมเดลการไหลเวียนของกระแสน้ำในอ่าวไทยรูปตัว ก ไปใช้ในการพิจารณาแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ขยะ และมลพิษทางทะเล

๑.๘.๕ ผลงานวิจัยและผลิต “กระดูกและข้อโลหะต้นแขนเทียมส่วนบน” ประเทศไทยได้ออกแบบและผลิตกระดูกต้นแขนด้วยโลหะแทนกระดูกแขนสำหรับผู้ป่วยมะเร็งกระดูก เพื่อทดแทนกระดูกและข้อที่มีราคาแพงมาก โดยทีมแพทย์จากโรงพยาบาลเลิดสิน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทีมนักวิจัยจากศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (เอ็มเทค) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และบริษัท คอสโม เมดิเทค จำกัด ได้ร่วมกันพัฒนากระดูกต้นแขนเทียมส่วนบนสำหรับผู้ป่วยมะเร็งกระดูก

และประสบความสำเร็จผ่านการทดสอบการใช้งานทางคลินิกในผู้ป่วยมะเร็งกระดูก จำนวน ๑๐ ราย ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ ซึ่งมีผลการรักษาเป็นที่น่าพอใจ ไม่มีโรคแทรกซ้อนแต่ประการใด

๑.๘.๖ เครื่องเอกซเรย์ทรวงอกระบบดิจิทัล (Digital Chest X-ray) เป็นเทคโนโลยีที่ใช้แทนระบบเอกซเรย์แบบฟิล์ม ซึ่งสามารถแสดงผลการฉายรังสีได้ทันทีช่วยให้แพทย์วินิจฉัยโรคและรักษาผู้ป่วยได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยมีระบบจัดเก็บ ค้นหาข้อมูลเก่าและใหม่ และเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของโรคได้รวดเร็ว อีกทั้งสามารถเชื่อมต่อข้อมูลเข้าระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงพยาบาล ทำให้การรักษาผู้ป่วยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๘.๗ กุ้งกุลาดำโอเมก้า เป็นการพัฒนาจุลินทรีย์ทะเลผสมในอาหารกุ้งกุลาดำ สร้างโอเมก้า ๓ ชนิด DHA และ EPA ที่ไม่มีในพืชและร่างกายสร้างไม่ได้ และการพัฒนากุ้งกุลาดำโอเมก้าสูงเปิดตลาดคนรักสุขภาพและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในระดับสากลได้

๑.๘.๘ ผลักดันผลิตภัณฑ์อาหารจากผลงานวิจัย นำผลิตภัณฑ์เข้าร่วมแสดงในงาน “Thaifex-World of Food ASIA 2017” ภายใต้แนวคิด “เครือข่ายนวัตกรรมอาหาร เพื่ออนาคตเกษตรกรไทย” เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เทคโนโลยีด้านผลิตภัณฑ์อาหารให้แก่ผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ แครกเกอร์ทุเรียน บราวนี่แครกเกอร์ น้ำทุเรียนพร้อมดื่ม และน้ำเต้าหู้โทฟุซัง สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๑.๘.๙ พัฒนาเครื่องแยกเนื้อปลาจากกระดูกและก้างแบบลูกกลิ้ง เป็นการบีบอัดเนื้อปลาออกจากก้างและหนังผ่านกระบอกเจาะรูขนาด ๔-๕ มิลลิเมตร อัตราการผลิตตั้งแต่ ๒๐๐ กิโลกรัม : ชั่วโมง สามารถบีบเนื้อปลาได้เฉลี่ย ๕-๖ ชิ้นต่อนาที และเนื้อปลามีลักษณะเป็นเนื้อปลาบดสามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้ทันที เช่น ปลาส้มฟัก ปลาจ๊อ เชียงปลา และปลาแผ่นปรุงรส

๑.๘.๑๐ ระบบนับจำนวนยานพาหนะบนท้องถนน เป็นระบบนับจำนวนยานพาหนะและประมาณค่าความเร็วโดยเฉลี่ยของยานพาหนะ สามารถเชื่อมต่อกับกล้องไอพีคาเมร่าได้โดยตรง เพื่อนำภาพจากกล้องวิดีโอมาประมวลผลภาพ และส่งข้อมูลกลับไปยังคอมพิวเตอร์ศูนย์กลาง ซึ่งแสดงผลความเร็วเฉลี่ยของเส้นทางบนภาพจากกล้องวงจรปิดเป็นตัวเลขหรือแถบสีบนแผนที่มีระบบแจ้งเตือนเมื่อมีสภาพการจราจรผิดปกติและแสดงจุดติดตั้งกล้องบนแผนที่ ทำให้สามารถนำภาพและข้อมูลจากระบบไปใช้ในการแก้ไขปัญหารถติด และควบคุมดูแลการขับขี่ที่เร็วเกินกฎหมายกำหนดได้

๑.๘.๑๑ MyHealth Thailand เป็นโปรแกรมติดตามสุขภาพส่วนบุคคลสำหรับประชาชน โดยนำไปขยายผลให้กับหน่วยงานด้านสุขภาพ เช่น โครงการ Happy Work Place เพื่อใช้ในการบันทึก ติดตามและวิเคราะห์รายการที่ควรตรวจสุขภาพ ประเมินผลสุขภาพและรับคำแนะนำเบื้องต้น ซึ่งเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างผู้ใช้งานและผู้เชี่ยวชาญผ่านระบบสมาร์ทโฟน ซึ่งประชาชนสามารถดาวน์โหลดใช้งานได้ฟรี

๑.๙ การพัฒนามาตรฐานการวิจัยของประเทศให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการวิจัยของประเทศให้ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ส่งเสริมสนับสนุนผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีความเข้าใจและดำเนินการตามมาตรฐานต่าง ๆ ทั้งในเชิงวิทยาศาสตร์และเชิงสังคม โดยใช้กลไกการกำกับ ตรวจสอบและรับรองการรักษามาตรฐานในกระบวนการดำเนินงานวิจัย ได้แก่

๑.๙.๑ มาตรฐานการวิจัยในมนุษย์ ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมให้แก่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยและบุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในมนุษย์ รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานให้การรับรองมาตรฐานสากลที่เรียกว่า SIDCER (Strategic Initiative for Developing Capacity in Ethical Review) และการรับรองมาตรฐานระดับประเทศที่เรียกว่า NECAST (National Ethics Committee Accreditiation System of Thailand)

๑.๙.๒ มาตรฐานการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ เพื่อรองรับการบังคับใช้พระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำร่างกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ และข้อกำหนดเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๑.๙.๓ มาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนายกระดับความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยของมหาวิทยาลัยให้เป็นรูปธรรม ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยไปจนถึงระดับห้องปฏิบัติการ ตลอดจนพัฒนาและผลักดันให้ได้รับการรับรองตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการด้านความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวกับสารเคมี เลขที่ มอก. ๒๖๗๗ รวมทั้งการขับเคลื่อนการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการทั่วประเทศโดยใช้กลไกของเครือข่ายวิจัยภูมิภาค : ๔ ภูมิภาค

๑.๙.๔ มาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพ มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรและการฝึกอบรมแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพให้กับนักวิจัยและคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพของสถาบัน เพื่อให้เป็นทิศทางเดียวกันตลอดจนพัฒนาวิทยากรรุ่นใหม่รองรับการเผยแพร่ความรู้ไปสู่ภูมิภาค

๑.๙.๕ มาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ประเมินโครงการวิจัย เพื่อส่งเสริมการมีจริยธรรมในการประเมินผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ

๑.๙.๖ มาตรฐานการเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้นักวิจัยที่จะทำวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยดำเนินการได้อย่างถูกต้อง

๑.๙.๗ จริยธรรมนักวิจัย ได้จัดทำและเผยแพร่คู่มือจรรยาวิชาชีพวิจัยและแนวทางปฏิบัติให้แก่นักวิจัยทั่วประเทศทราบ และยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการทำวิจัยให้มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นที่ยอมรับของประชาคมวิจัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

๑.๑๐ การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยที่มุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ

รัฐบาลได้ดำเนินการ ๔ กลุ่มเรื่อง เช่น ๑) กลุ่มเรื่องข้าว การวิจัยพัฒนาเครื่องฆ่ามอดข้าว เครื่องลดความชื้นข้าวเปลือกระดับเกษตรกร การวิจัยอาหารเสริมสุขภาพและเครื่องสำอางจากการแปรรูปข้าว ๒) กลุ่มเรื่องมันสำปะหลัง มีการพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลังสายพันธุ์พิรุณ ๑ และสายพันธุ์เกษตรศาสตร์ ๗๒ ๓) กลุ่มเรื่องยางพารา พัฒนายางล้อตันที่ใช้กับรถฟอร์คลิฟต์ประหยัดพลังงาน ประหยัดค่าใช้จ่ายได้ปีละประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาทต่อคันต่อปี และยกระดับคุณภาพสินค้าเป็นระดับพรีเมี่ยมและขยายตลาด และ ๔) กลุ่มเรื่องอ้อยและน้ำตาล พัฒนาอ้อยสายพันธุ์ใหม่ที่มีความทนทานต่อดินเค็ม ทำให้ได้ผลผลิตอ้อยที่มีคุณภาพและปริมาณเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ เช่น เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมสุขภาพ

๑.๑๑ โครงการวิจัยท้าทายไทย/นโยบายรัฐบาล (Thailand Grand Challenges)

รัฐบาลได้ดำเนินโครงการวิจัยท้าทายไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนี้ **๑) โครงการประเทศไทยปลอดพยาธิใบไม้ตับ** เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายและการทำงานในการแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี **๒) โครงการประเทศไทยไร้หมอกควัน** ช่วยให้คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น ลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยโรคเกี่ยวกับปอดและระบบทางเดินหายใจ ลดมูลค่าความเสียหายจากการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง **๓) ปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานคร การจัดระบบการขนส่งของเมืองและมหานครขนาดใหญ่** โดยการเคลื่อนย้ายคนทั้งในระบบหลักและระบบชุมชน การขนส่งและกระจายสินค้าอุปโภคบริโภค การเชื่อมต่อ

ระบบของการขนส่งคนและการขนส่งสินค้า เพื่อให้มีความยั่งยืน สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย เชื่อถือได้ และมีค่าบริการที่เหมาะสม โดยจะทำให้มีสัดส่วนการใช้ระบบขนส่งสาธารณะต่อการขนส่งส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นอย่างน้อยในสัดส่วน ๖๐:๔๐ **๔) สังคมไทยไร้คอร์รัปชัน** มีระบบเปิดเผยข้อมูลและการเปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมของประชาชน ลดความสูญเสียจากคอร์รัปชันและเป็นเครื่องมือใหม่ในการป้องปรามคอร์รัปชันของประเทศ ประชาชน องค์กร เกิดกระบวนทัศน์ใหม่ต่อคอร์รัปชัน มีความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมและระบบที่อาจนำไปสู่การคอร์รัปชัน กระตุ้นให้เกิดการตื่นตัว การตรวจสอบ ติดตาม และเฝ้าระวังการทุจริตจากภาคประชาชน **๕) ระบบโลจิสติกส์สาธารณสุข** เป็นระบบโลจิสติกส์ในโรงพยาบาล เพื่อให้การบริหารจัดการโลจิสติกส์ยาและเวชภัณฑ์มีประสิทธิภาพและสะดวกแก่ผู้รับบริการ ลดเวลาในการรอพบแพทย์ของผู้ป่วยลง ลดพื้นที่ในการจัดเก็บยา อัตราการหมุนเวียนสต็อกเพิ่มขึ้น ลดข้อผิดพลาด (Error) ในการหยิบยาผิด คิดเป็นมูลค่า ๖,๘๗๕.๗๒-๑๖,๑๘๔.๙๐ ล้านบาทต่อปี และช่วยลดปริมาณยาที่หมดอายุ **๖) โครงการปฏิรูปเกษตรไทยด้วยระบบดิจิทัล** เป็นการปฏิรูปวิถีการผลิตภาคการเกษตรของเกษตรกรไทยที่ช่วยลดความเสี่ยง ลดต้นทุนการผลิต สร้างโอกาสทางการตลาด และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และ **๗) โครงการเปลี่ยนน้ำมันปาล์มและน้ำมันเหลือทิ้งจากทะลายปาล์มเป็นดีเซลโดยตรงเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า** การสร้างโรงงานต้นแบบที่ใช้เทคโนโลยีสะอาดในการนำของเสียมาผลิตเชื้อเพลิงเหลว แล้วนำมาผลิตไฟฟ้าพร้อมคำนวณค่าทางเศรษฐศาสตร์เพื่อดูความเป็นไปได้ในการผลิตในเชิงพาณิชย์ นำไปต่อยอดสู่เกษตรกร ทำให้การซื้อขายทะลายปาล์มน้ำมันตามเปอร์เซ็นต์น้ำมันปาล์มบรรลุผล และเกษตรกรได้รับความยุติธรรมในการซื้อขายปาล์มน้ำมัน

๑.๑๒ การดำเนินการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย วิธีการในการกำจัดวัชพืชในแหล่งน้ำ

๑.๑๒.๑ ออกแบบเครื่องมือกำจัดวัชพืชในแหล่งน้ำ ดังนี้ ๑) เครื่องมือสับย่อยผักตบชวาขนาดเล็กสำหรับชุมชน ๒) การจัดทำคู่มือการผลิต การคำนวณต้นทุน และประมาณการรายได้จากการนำผักตบชวาไปแปรรูป ๓) กลไกเพื่อส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ชาวบ้านทำการเก็บเกี่ยวผักตบชวาขึ้นจากน้ำ ๔) วิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มทางเลือกผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผักตบชวาที่พร้อมนำไปใช้งาน ๕) วิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มทางเลือกในการจัดเก็บหรือจัดการผักตบชวาในแหล่งน้ำ ได้แก่ การพัฒนาเครื่องเก็บเกี่ยวผักตบชวาระบบพลังงานน้ำขนาดกลาง และการศึกษาและวิจัยการใช้เชื้อก่อโรคผักตบชวาในแหล่งน้ำเปิด ๖) ความเป็นไปได้ในการใช้เทคโนโลยีดาวเทียมเพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์วัฏจักรของปัญหาการกำจัดผักตบชวาในเชิงลึก และ ๗) สนับสนุน ส่งเสริมการตลาด และการใช้งานผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา

๑.๑๒.๒ ต้นแบบโรงปุ๋ยอินทรีย์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (International Federation of Organic Agriculture Movement: IFOAM) และฟาร์มเกษตรอินทรีย์ด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ รัฐบาลได้ดำเนินการจัดการผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะ แม่น้ำสายหลักทั่วประเทศ โดยใช้ไส้เดือนดินจัดการปัญหาขยะอินทรีย์ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนผักตบชวาให้เป็นปุ๋ยซึ่งดีต่อสิ่งแวดล้อม และได้ถ่ายทอดให้แก่ชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง เชียงใหม่ กำแพงเพชร และสมุทรสาคร พร้อมทั้งได้เชิญชวนองค์กรระดับชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมกำจัดผักตบชวาเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนต่อไป

๒. การเสริมสร้างสังคมนวัตกรรมโดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน การเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการทำงาน การให้บุคลากรด้านการวิจัยของรัฐสามารถไปทำงานในภาคเอกชน และการให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีโอกาสใช้ช่องทางเทคโนโลยีโดยความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานศึกษาภาครัฐ

๒.๑ การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาและนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) เพื่อเพิ่มผลิตภาพและความสามารถทางนวัตกรรมของภาคผลิตและบริการ ดังนี้

๒.๑.๑ STEM Workforce เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) การจัดทำนโยบาย National STEM Policy for Competitiveness หรือการพัฒนานโยบายเพิ่มผลิตภาพของ STEM Workforce และจัดทำแนวทางสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่การศึกษาด้าน STEM Workforce Master Plan รวมทั้งการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน (Public Private Partnership: PPP) ๒) การพัฒนามาตรการยกระดับการศึกษา STEM เชื่อมโยงกับภาคการผลิตและบริการผ่านกลไก Career Academy ๓) การพัฒนามาตรการสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบกองทุนพัฒนาบุคลากรแรงงาน STEM เพื่อยกระดับความรู้และทักษะของกำลังแรงงาน STEM ในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย First S-Curve และ New S-Curve และ ๔) การพัฒนาศักยภาพกำลังคน STEM ในภาคการผลิต เพื่อเพิ่มศักยภาพและพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม การปฏิบัติงานหรือการนำไปพัฒนาต่อยอด จำนวน ๙๖๐ กิจกรรม/หลักสูตร ซึ่งมีผู้ได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวนมากกว่า ๕๐,๐๐๐ คน

๒.๑.๒ STEM Education มีการดำเนินการ ดังนี้ ๑) สนับสนุนการทำวิจัยด้าน STEM เพื่อสร้างสื่อการเรียนการสอน STEM และ ๒) ส่งเสริมการใช้ศักยภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐเพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรม

๒.๑.๓ ส่งเสริมอาชีพ STEM (STEM Career Promotion) โดยจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์กำลังคน STEM ของประเทศ และเน้นการลงมือทำร่วมกันระหว่างภาครัฐกับเอกชน (PPP) เพื่อบูรณาการการดำเนินงานด้านการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานระดับชาติที่ชัดเจน โดยยึดหลักภาคอุปสงค์นำ (Demand Driven)

๒.๑.๔ จัดตั้งศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยสะเต็มศึกษาของซีมีโอ (SEAMEO Regional Centre for STEM Education: SEAMEO STEM-ED) ในประเทศไทย เป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลองค์ความรู้และบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง มีการติดตามและประเมินผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับเป็นระยะ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อเป็นศูนย์ที่เป็นเลิศด้านสะเต็มศึกษาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๒) เพื่อริเริ่มวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสะเต็มศึกษา ๓) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแสวงหาความร่วมมือด้านสะเต็มศึกษากับหน่วยงานและองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ทั้งในและนอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และ ๔) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษาด้านสะเต็มศึกษาสำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาบุคลากรของภูมิภาคด้านสะเต็มศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาด้านสะเต็มศึกษาและความรู้ความสามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศสมาชิก ขับเคลื่อนนโยบายความร่วมมือด้านสะเต็มศึกษาในแต่ละด้านของภูมิภาคให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น และเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่แน่นแฟ้นด้านสะเต็มศึกษาทั้งในและนอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒.๒ การพัฒนาระบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work-integrated Learning: WiL) ในรูปแบบ Public Private Partnership (PPP) โดยดำเนินโครงการนำร่องร่วมกับ ๖ มหาวิทยาลัย และ ๑ วิทยาลัยเทคนิค เพื่อพัฒนาทักษะของนักศึกษาด้านวิชาการควบคู่ไปกับการฝึกทักษะปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ และครูอาจารย์ได้พัฒนาศักยภาพ รวมทั้งยังได้นำระบบ WiL ไปใช้งานอื่น ๆ เช่น ๑) กลไกการขยายเครือข่าย WiL เพื่อกระตุ้นการขยายตัวในการใช้รูปแบบ WiL แก้ปัญหา mismatch ระหว่างภาคอุตสาหกรรมกับภาคการศึกษา ซึ่งมีสถานประกอบการ ๔ กลุ่มอุตสาหกรรมเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ชิ้นส่วนยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ ปิโตรเคมี และอาหาร ๒) การผลิตกำลังคนที่มีความสามารถในการพัฒนาสู่เทคโนโลยีระดับสูง จำนวน ๑๔๗ คน

๓) การนำแนวทางการดำเนินงาน WiL ที่เป็นตัวอย่างธุรกิจ (Guide line) ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) และ ๔) การใช้กลไก WiL เป็นเงื่อนไขให้สิทธิประโยชน์สำหรับการลงทุนใน Super Cluster พบว่ามีสถานประกอบการที่ได้รับการอนุมัติเพื่อรับสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการใช้จ่ายหรือการลงทุนในโครงการ WiL จำนวน ๓ โครงการ ในกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนมากถึง ๒๐,๙๘๖ ล้านบาท โดยในปี ๒๕๖๐ มีเป้าหมายทั้งสิ้นประมาณ ๓๐๐ คน ซึ่งจะผลักดันขยายผล WiL ใน ๓ อุตสาหกรรม ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ ชิ้นส่วนยานยนต์ และปิโตรเคมี กว่า ๓๙๐ คน ปัจจุบันมีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปริญญาตรี และปริญญาโท จำนวน ๔๙๘ คน

๒.๓ การส่งเสริมการหมุนเวียนบุคลากรระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในภาคการผลิตและการบริการ (Talent Mobility) เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างภาคเอกชนกับมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิจัยของภาครัฐ ได้ดำเนินการ ดังนี้ ๑) จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวก (Talent Mobility Clearing House) เพื่อประสานงานความต้องการบุคลากรวิจัยของสถานประกอบการ ๒) พัฒนาฐานข้อมูลความต้องการบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของสถานประกอบการ และฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยของภาครัฐ เพื่อใช้สืบค้นจับคู่ (Talent Mobility Database) และ ๓) ติดตามการดำเนินโครงการ Talent Mobility ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ มีหน่วยงานพันธมิตร ๒๖ หน่วยงาน ปัจจุบันมีบุคลากรที่ไปปฏิบัติงานในภาคเอกชน

จำนวน ๙๙๔ คน แบ่งเป็นนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยจำนวน ๔๖๗ คน นักวิจัยจากสถาบันวิจัยของรัฐจำนวน ๘๓ คน ผู้ช่วยนักวิจัยจำนวน ๔๔๔ คน บริษัทที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมดจำนวน ๒๙๒ บริษัท จาก ๓๖๗ โครงการ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบุคลากรที่ไปปฏิบัติงานในภาคเอกชน จำนวน ๕๒๙ คน แบ่งเป็น นักวิจัย ๒๓๙ คน ผู้ช่วยนักวิจัย ๒๙๐ คน (นักศึกษาปริญญาเอก ๒๑ คน ปริญญาโท ๕๐ คน ปริญญาตรี ๑๕๙ คน) จากจำนวน ๙๕ โครงการ

๒.๔ การพัฒนากำลังคนในสาขาขาดแคลน ได้สนับสนุนทุนการศึกษาภายใต้โครงการสนับสนุนนักเรียนทุนรัฐบาลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระยะที่ ๓ และโครงการฯ ระยะที่ ๓+ เพื่อส่งนักเรียนทุนไปศึกษาวิชาในสาขาขาดแคลนทั้งในและต่างประเทศ ในระดับปริญญาโท-เอก ในสาขาเทคโนโลยีโลหะและวัสดุ และพลังงาน สาขาอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ สาขาเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สาขาการจัดการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขานาโนเทคโนโลยี โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีเป้าหมายรวมจำนวน ๑,๕๑๕ ทุน (ต่างประเทศ ๑,๓๙๐ ทุน และในประเทศ ๑๒๕ ทุน) เป็นทุนต่อเนื่อง ๑,๒๔๐ ทุน เป็นทุนต่างประเทศ ๑,๑๑๕ ทุน และทุนในประเทศ ๑๒๕ ทุน และจัดสรรทุนใหม่ ๒๗๕ ทุน (ต่างประเทศ) และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเป้าหมายจำนวน ๑,๔๐๕ ทุน (ต่างประเทศ ๑,๓๑๕ ทุน และในประเทศ ๙๐ ทุน) ปัจจุบันมีนักเรียนทุนที่สำเร็จการศึกษาและกลับมาทำงานวิจัยและพัฒนา รวม ๓,๑๐๒ คน แยกออกเป็นทุนต่างประเทศ จำนวน ๒,๙๑๒ คน และทุนในประเทศ จำนวน ๑๙๐ คน

๒.๕ การสร้างความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รัฐบาลได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ดังนี้

๒.๕.๑ จัดงานถนนสายวิทยาศาสตร์ ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๔ มกราคม ๒๕๖๐ ภายใต้แนวคิด “นักวิทย์น้อยตามรอยพ่อ สานต่อที่พ่อทำ” น้อมนำหลักการทรงงานและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนารถบพิตร โดยเฉพาะการที่ทรงนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาค้นหาคำตอบและแก้ปัญหา เพื่อให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้และนำไปปรับใช้ในชีวิต พร้อมกิจกรรมต่าง ๆ กว่า ๑๐๐ กิจกรรม

๒.๕.๒ จัดกิจกรรมการเข้าชมพิพิธภัณฑ์อวกาศ (Space Inspirium) โดยให้ประชาชนเข้าชมแหล่งเรียนรู้ด้านอวกาศ หรือ Space Inspirium ณ อุทยานรังสรรค์นวัตกรรมอวกาศ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และ ๓ พิพิธภัณฑ์ที่คลอง ๕ จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศและจัตุรัสวิทยาศาสตร์ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ อาคารจัตุรัสจามจุรี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ระหว่างวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙-๓ มกราคม ๒๕๖๐ เปิดสถานีวิจัยลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา ให้บริการประชาชนเป็นจุดพักรถ แวะพักซื้อเครื่องดื่มผลิตผลของเกษตรกร บริการห้องน้ำ แจกเมล็ดพันธุ์ “ชมจันทร์” จำนวน ๒,๐๐๐ ชุด พร้อมเปิดให้ร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของขวัญปีใหม่ที่รัฐบาลมอบให้แก่ประชาชน

๒.๕.๓ โครงการกระจายโอกาสเรียนรู้ดาราศาสตร์ “๗๗ จังหวัด เปิดฟ้าส่องโลกดาราศาสตร์เปิดโอกาสเรียนรู้ทั่วหล้า” ในปี ๒๕๕๘ ได้มอบกล้องโทรทรรศน์ ๖๐ ตัว พร้อมอุปกรณ์ทางดาราศาสตร์สำหรับการเรียนการสอนดาราศาสตร์แก่โรงเรียนใน ๓๖ จังหวัด (๖๐ โรงเรียน) และจะขยายผลให้ครบ ๗๗ จังหวัด (๓๐๐ โรงเรียน) ภายในระยะเวลา ๓ ปี (ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑) โดยในปี ๒๕๖๐ ได้มอบกล้องโทรทรรศน์ให้โรงเรียนไปแล้ว จำนวน ๑๐๐ แห่ง ใน ๕๓ จังหวัด และจะมอบให้ครบ ๗๗ จังหวัด ภายในปี ๒๕๖๑

“มอบกล้องโทรทรรศน์ให้โรงเรียน ๑๐๐ แห่ง ๕๓ จังหวัด และจะมอบให้ครบ ๗๗ จังหวัด ภายในปี ๒๕๖๑”

๒.๕.๔ จัดงานตลาดนัดวิถีวิทย์ ๒๕๖๐ ระหว่างวันที่ ๙-๒๙ มกราคม ๒๕๖๐ รวม ๒๑ วัน ณ ตลาดคลองผดุงกรุงเกษม ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพมหานคร เพื่อเผยแพร่ผลงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และมุ่งเน้นการคัดสรรผลงานผลิตภัณฑ์มาจำหน่าย เพื่อช่วยเหลือชุมชน วิสาหกิจชุมชน รวมถึงเพิ่มช่องทางให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างรายได้ กระจายสินค้าและบริการให้กับประชาชนได้มากขึ้น ซึ่งมียอดผู้เข้าร่วมชมงานและเลือกซื้อสินค้า มากกว่า ๗๐,๐๐๐ คน มีประชาชนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อสร้างอาชีพ ๒๐ หลักสูตร มากกว่า ๗๐๐ คน ทั้งนี้ สามารถสร้างยอดการจำหน่ายสินค้าภายในงานและยอดการสั่งซื้อไม่ต่ำกว่า ๓๐ ล้านบาท และยังส่งผลให้เกิดการเจรจาทางธุรกิจโดยเฉพาะเทคโนโลยีโรงไฟฟ้าชีวมวลที่มีมูลค่ารวมกว่า ๑๐๐ ล้านบาท

“ตลาดนัดวิถีวิทย์ สร้างยอดจำหน่ายและยอดสั่งซื้อสินค้าไม่ต่ำกว่า ๓๐ ล้านบาท ให้แก่ชุมชน”

๒.๕.๕ เข้าร่วมแสดงนิทรรศการและประกวดผลงาน ในงาน “45th International Exhibition of Inventions Geneva” ระหว่างวันที่ ๒๙ มีนาคม-๒ เมษายน ๒๕๖๐ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส จำนวน ๙๑ ผลงาน จาก ๓๒ หน่วยงาน โดยผลงานเรื่อง “การตรวจคัดกรองผู้ป่วยโรคเบาหวานขึ้นจอตาอย่างอัตโนมัติจากภาพถ่ายจอตาบนสมาร์ทโฟน” ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลสูงสุดของงาน คือ รางวัล Grand Prix (Grand Prix du Salon International des Inventions de Geneva) นอกจากนี้ ยังได้รับรางวัลอื่น ๆ อีก เช่น รางวัลเหรียญทองเกียรติยศ (Gold Medal with Congratulations of Jury) ๙ ผลงาน รางวัลเหรียญทอง (Gold Medal) ๒๒ ผลงาน รางวัลเหรียญเงิน (Silver Medal) ๓๖ ผลงาน รางวัลเหรียญทองแดง (Bronze Medal) ๒๔ ผลงาน และได้รับรางวัล Special Prize บนเวที (On Stage) ๓ รางวัล และรางวัล Special Prize จากประเทศต่าง ๆ ๒๑ รางวัล จาก ๘ ประเทศ

๒.๕.๖ จัดงาน “มหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ” ในปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐ ภายใต้แนวคิด “จุดประกายความคิด พัฒนาชีวิตด้วยวิทยาศาสตร์ เสริมสร้างชาติด้วยเทคโนโลยี สู่วิถีแห่งนวัตกรรม” ณ จังหวัดนนทบุรี เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์ การค้นคว้าใหม่ ๆ มาจัดแสดงและให้ความรู้ โดยในปี ๒๕๕๘ มีผู้เข้าชมงานกว่า ๑ ล้านคน และในปี ๒๕๕๙ มีหน่วยงานพันธมิตร ๙ กระทรวง ๑๘ สถาบันการศึกษา จำนวนกว่า ๑๐๐ หน่วยงาน และหน่วยงานต่างประเทศ ๘ ประเทศ มากกว่า ๑๐ หน่วยงาน เช่น ประเทศญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐเกาหลี ประเทศแคนาดา เครือรัฐออสเตรเลีย และสาธารณรัฐประชาชนจีน มีผู้เข้าชมงาน จำนวนกว่า ๑.๑ ล้านคน ส่วนในปี ๒๕๖๐ ได้จัดงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ มีหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศรวม ๗๔ หน่วยงาน และมีผู้เข้าร่วมงานมากกว่า ๑.๑๑๓ ล้านคน

๒.๕.๗ จัดงานวันนักประดิษฐ์ ครั้งที่ ๑๙ ประจำปี ๒๕๖๐ และมหกรรมสิ่งประดิษฐ์นานาชาติ เมื่อวันที่ ๒-๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร ภายใต้หัวข้อ “สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม : พลังสร้างความมั่นคงสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน” และนิทรรศการมหกรรมสิ่งประดิษฐ์นานาชาติ (2017 Bangkok International Intellectural Property, Invention, Innovation and technology Exposition: IPITEx 2017) มีผลงานสิ่งประดิษฐ์ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ และการมอบรางวัลสภาวิจัยแห่งชาติ ๔ ประเภท ประกอบด้วย ๑) รางวัลนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๙ จำนวน ๘ คน ใน ๖ สาขาวิชาการ ๒) รางวัลผลงานวิจัย ประจำปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๐ เรื่อง ใน ๑๐ สาขาวิชาการ ๓) รางวัลวิทยานิพนธ์ ประจำปี ๒๕๕๙ จำนวน ๓๖ เรื่อง ใน ๑๑ สาขาวิชาการ และ ๔) รางวัลผลงานประดิษฐ์คิดค้น ประจำปี ๒๕๖๐ จำนวน ๓๔ ผลงาน ใน ๘ สาขาวิชาการ โดยสามารถดูรายละเอียดได้ที่ www.inventorday.nrct.go.th

๒.๕.๘ จัดงานมหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๖๐ ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร ภายใต้แนวคิด “วิจัยเพื่อพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” มีการแสดงผลงานที่เกิดจากการส่งเสริมการนำองค์ความรู้จากการวิจัยที่มีความพร้อมมาขยายผล ซึ่งการนำเสนอจัดเป็น ๗ ด้าน ได้แก่ ๑) งานวิจัยเพื่อความมั่นคง ๒) งานวิจัยเพื่อการเกษตร ๓) งานวิจัยเพื่ออุตสาหกรรม ๔) งานวิจัยเพื่อสังคม ๕) งานวิจัยเพื่อการแพทย์และสาธารณสุข ๖) งานวิจัยเพื่อพลังงาน และ ๗) งานวิจัยเพื่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๓. การปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการนำงานวิจัยและพัฒนาไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระดับภาคหรือกลุ่มจังหวัด รวมทั้งผลักดันงานวิจัยและพัฒนาไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

๓.๑ การกำหนดมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา โดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรม ร้อยละ ๓๐๐ โดยปรับเพิ่มจากร้อยละ ๒๐๐ เป็นร้อยละ ๓๐๐ เป็นเวลา ๕ ปี เริ่มวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ซึ่งบริษัทขนาดเล็กที่มีรายได้ไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท จะได้รับการลดหย่อนภาษี ๓ เท่า ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของรายได้บริษัท ส่วนบริษัทขนาดกลางที่มีรายได้ตั้งแต่ ๕๐ ล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท ได้รับการลดหย่อนภาษี ๓ เท่า เพิ่มเติมอีกไม่เกินร้อยละ ๙ ของรายได้ส่วนเพิ่ม และบริษัทขนาดใหญ่ที่มีรายได้มากกว่า ๒๐๐ ล้านบาท ได้รับการลดหย่อนภาษี ๓ เท่า เพิ่มเติมอีกไม่เกินร้อยละ ๖ ของรายได้ส่วนเพิ่ม

๓.๒ การส่งเสริมนวัตกรรมสู่การใช้งานจริงและใช้ในเชิงพาณิชย์หรือบัญชีนวัตกรรม เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมไทยให้เกิดประโยชน์แก่การพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ และสามารถผลิตสู่เชิงพาณิชย์ ให้มีมาตรฐานเทียบเคียงที่เชื่อถือได้ตลอดจนทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ โดยได้ดำเนินการแจ้งบัญชีนวัตกรรมไทยให้หน่วยงานของรัฐทราบและใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างผลิตภัณฑ์และบริการนวัตกรรมให้ตรงกับความต้องการใช้งานของแต่ละหน่วยงานตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยอย่างน้อยให้แต่ละหน่วยงานจัดซื้อจัดจ้างผลิตภัณฑ์และบริการนวัตกรรมในอัตราส่วนร้อยละ ๓๐ ของความต้องการใช้งานทั้งหมดของหน่วยงาน ซึ่งมีงานนวัตกรรมที่ยื่น

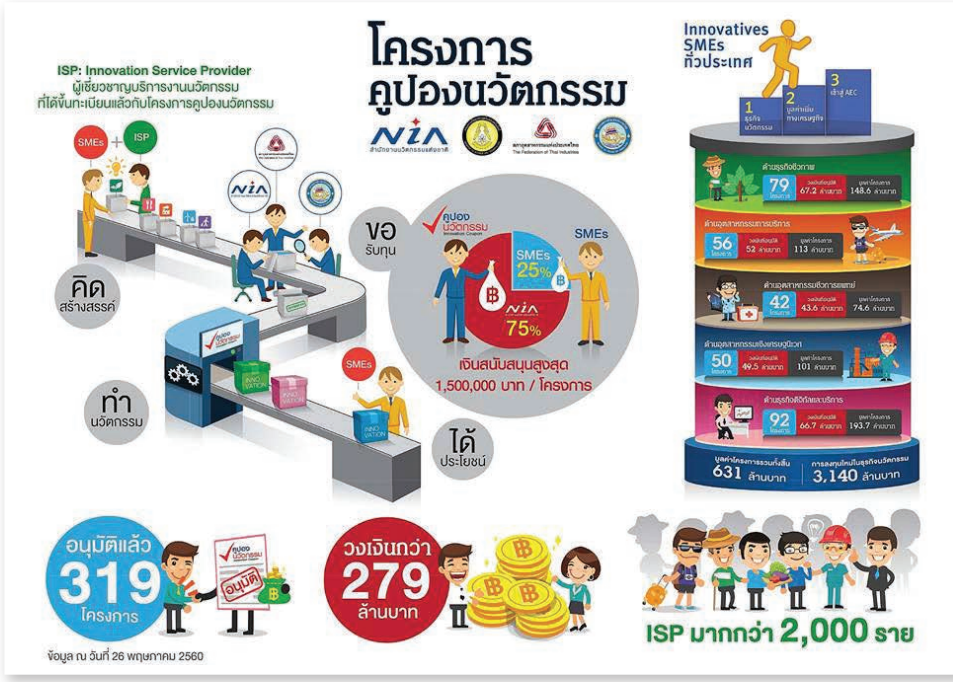

ขอขึ้นทะเบียนนวัตกรรมไทยแล้ว ๓๒๖ ผลงาน และผ่านการรับรองจากคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติผลงานนวัตกรรม จำนวน ๑๓๖ ผลงาน โดยได้ประกาศบัญชีนวัตกรรมไทยแล้ว รวมทั้งสิ้น ๑๐๕ รายการ ซึ่งสามารถตรวจสอบบัญชีรายการนวัตกรรมได้ที่ www.innovation.go.th ทั้งนี้ จากการวัดผลสัมฤทธิ์มาตรการขึ้นทะเบียนบัญชีนวัตกรรมไทย พบว่าบริษัทเจ้าของนวัตกรรมมียอดขายในระหว่างเดือนมกราคม ๒๕๕๙-พฤษภาคม ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้น ๔๘๗.๓๓ ล้านบาท แบ่งเป็น ๑) จัดซื้อจัดจ้างโดยหน่วยงานภาครัฐ ๓๐๘.๖๒ ล้านบาท (วิธีพิเศษ ๙๓.๕๖ ล้านบาท) และ ๒) จัดซื้อจัดจ้างโดยภาคเอกชน ๑๗๘.๗๑ ล้านบาท นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานภาครัฐและนักประดิษฐ์ทั่วประเทศยื่นขอขึ้นบัญชีสิ่งประดิษฐ์ไทย ๕๕๐ ผลงาน และผ่านการรับรอง ๓๐๔ ผลงาน ประกอบด้วย สิ่งประดิษฐ์ด้านความมั่นคง ๑๓ รายการ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ๕๙ รายการ ด้านคมนาคม ๗ รายการ ด้านเกษตรกรรม ๗๔ รายการ และด้านอื่น ๆ ๑๕๑ รายการ โดยปัจจุบันขึ้นบัญชีแล้ว ๑๓๐ ผลงาน และได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาเป็นนวัตกรรม จำนวน ๒๑ ผลงาน ทั้งนี้ นักประดิษฐ์ไทยสามารถขึ้นทะเบียนสิ่งประดิษฐ์ได้ด้วยตนเองหรือผู้สนใจสามารถตรวจสอบรายชื่อสิ่งประดิษฐ์ที่ขึ้นบัญชีแล้วได้ที่ www.thaiinvention.nrct.go.th

๓.๓ การดำเนินโครงการคูปองนวัตกรรมเพื่อยกระดับและพัฒนาขีดความสามารถของ SMEs ไทยไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐) ได้สนับสนุนเงินทุนแก่ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) เพื่อใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมที่เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรือเชิงสังคม ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างธุรกิจนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ จำนวน ๒๕๐ โครงการ ภายใต้งบประมาณสนับสนุน จำนวน ๕๐๐ ล้านบาท และสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจคิดเป็นมูลค่ากว่า ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ปัจจุบันได้สนับสนุนโครงการคูปองนวัตกรรมสำหรับ SMEs ไปแล้วทั้งสิ้น ๔๑๐ โครงการ วงเงินสนับสนุน ๓๗๑.๗๒ ล้านบาท ก่อให้เกิดมูลค่าการลงทุนรวมกว่า ๓,๘๐๐ ล้านบาท

๓.๔ การผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ดังนี้

๓.๔.๑ ปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ โดยมีสภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวนช.) ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ ปรับปรุงระบบวิจัย และนวัตกรรมของประเทศ รวมทั้งกำกับและติดตามการบริหารจัดการ การจัดสรรงบประมาณ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีเอกภาพ และมีแผนการขับเคลื่อนและปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมแบบบูรณาการของประเทศ รวมทั้งมีแนวคิดการจัดตั้งกลุ่มอุตสาหกรรมเพื่อการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม (Industry Consortium) และหลักการการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายแต่ละบริษัทได้มีการรวมกลุ่มเพื่อใช้จ่ายทำ R&D ตามโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีเฉพาะด้าน (R&D Consortium) ใน ๕ กลุ่มอุตสาหกรรมหลัก จำนวน ๓ เท่า ระยะเวลา ๓ รอบ ระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

๓.๔.๒ ผลักดันกฎหมายด้านวิทยาศาสตร์ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... ซึ่งอยู่ระหว่างการปรับปรุงร่างกฎหมายของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๓.๕ การพัฒนาจังหวัดด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ได้จัดตั้งศูนย์ประสานงาน ประจำภูมิภาค จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น ชลบุรี สงขลา และกรุงเทพมหานคร ร่วมกับจังหวัดและสถาบันการศึกษาที่เป็นเครือข่ายถ่ายทอดเทคโนโลยี ในปี ๒๕๕๙ ได้สนับสนุนงบประมาณครอบคลุมพื้นที่ ๗๐ จังหวัด จำนวน ๗๔ โครงการ มีผลงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่ส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพ จำนวน ๒๕ เรื่อง มีผู้รับบริการ รวม ๑๙,๘๙๑ คน นอกจากนี้ได้สนับสนุนงบประมาณให้หน่วยงาน สถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาหมู่บ้านแม่ข่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน ๙๐ หมู่บ้าน มีผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำนวน ๖,๔๗๘ คน โดยชุมชนจะได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และพัฒนาทักษะจนมีความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อยอดอาชีพหลักหรืออาชีพรอง ช่วยลดค่าใช้จ่าย สร้างเงิน สร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น และขยายองค์ความรู้หรือถ่ายทอดไปยังหมู่บ้านใกล้เคียง รวมทั้งผลักดันให้เกิดแผนงาน/โครงการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่บรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด จำนวน ๘ แผนงาน/โครงการ เช่น โครงการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด จังหวัดลำปาง โครงการบริหารจัดการขยะชุมชนเทศบาลตำบลเกาะสีชัง อำเภอสีชัง จังหวัดชลบุรี

ในปี ๒๕๖๐ ได้สนับสนุนงบประมาณให้หน่วยงาน/สถาบันการศึกษาที่เป็นเครือข่ายคลินิกเทคโนโลยี ครอบคลุมพื้นที่ ๗๐ จังหวัด จำนวน ๗๕ โครงการ โดยมีผลงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพ จำนวน ๓๐ เรื่อง มีผู้รับบริการรวม ๒๑,๖๖๑ คน รวมทั้งผลักดันให้เกิดแผนงาน/โครงการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่บรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด จำนวน ๒๔ แผนงาน เช่น โครงการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อการจัดการข้าวโดยชุมชน พื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด โครงการพัฒนาโรงงานแปรรูปผลไม้แช่อิ่มอบแห้งเพื่อการส่งออก จังหวัดนครพนม

๓.๖ การจัดตั้งกองทุนพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรม รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับนักศึกษาและผู้ที่จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาไม่เกิน ๗ ปี หรือบุคลากรในสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม หรือวิสาหกิจ โดยเริ่มต้นด้วยการดำเนินงานด้านการพัฒนานวัตกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย ให้สามารถรับทุนสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการสร้างอาชีพ สร้างงานหรือสร้างรายได้ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) จัดทำระเบียบกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีว่าด้วยการบริหารกองทุน

การรับการจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๒) ดำเนินการร่างเกณฑ์การคัดเลือกผู้ขอรับทุน การคัดเลือกโครงการ การพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินและการจ่ายคืนเงิน และโครงสร้างสำนักงานกองทุนฯ นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนได้เห็นชอบการควบรวมกองทุนตั้งตัวได้กับกองทุนพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรมแล้ว

๔. การส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมของไทย และส่งเสริมการใช้เครื่องมือ วัสดุ และสินค้าอื่น ๆ ที่เป็นผลจากการวิจัย และพัฒนาภายในประเทศในวงกว้าง

๔.๑ การพัฒนากำลังคน เทคโนโลยี และอุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศเพื่อรองรับการพัฒนาด้านระบบขนส่งทางราง ได้ร่วมมือกับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย ดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีรถไฟความเร็วสูงระหว่างไทย-จีน สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบรางในประเทศไทยที่จะนำมาใช้ประยุกต์ในการพัฒนาเทคโนโลยีระบบรางทั้งด้านการพัฒนาบุคลากร และพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่อง โดยได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ๑) การผลิตและพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมระบบขนส่งทางราง โดยพัฒนานักศึกษาระดับช่างเทคนิค ๔๘๓ คน ผ่านการจัดการเรียนการสอนด้านระบบขนส่งทางรางในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ๕ แห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๔๐ คน ๒) การจัดประชุมร่วมไทย-จีน Thailand-China Joint Research Center on Railway System เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ภายใต้กรอบ Science and Technology Partnership Program (STEP) ณ เมืองชิงเต่า สาธารณรัฐประชาชนจีน และ ๓) การพัฒนาบุคลากรด้านวิศวกรรมระบบขนส่งทางราง รุ่นที่ ๗ (วศร.๗) จำนวน ๓๔ ราย โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจากสถาบันวิจัยและพัฒนาระบบขนส่งทางรางชั้นนำจากต่างประเทศสู่บุคลากรด้านวิศวกรรมระบบขนส่งทางรางภายในประเทศ

นอกจากนี้ ได้มีการเตรียมความพร้อมพัฒนาเทคโนโลยีด้านระบบขนส่งทางรางภายใต้ความร่วมมือไทย-จีน โดยอยู่ระหว่างดำเนินโครงการการจัดสร้างห้องปฏิบัติการศูนย์วิจัยการเรียนรู้การบริหารและควบคุมระบบการเดินรถไฟ (Teaching platform) และอยู่ระหว่างการพัฒนาข้อเสนอโครงการพัฒนาชุดจำลองการขับรถไฟฟ้าความเร็วสูงด้วยหัวรถจักรไฟฟ้าความเร็ว รุ่น A380 จากสาธารณรัฐประชาชนจีน (driving simulator for high speed train) เพื่อรองรับการดำเนินการตามสัญญาการก่อสร้างรถไฟไทย-จีน

๔.๒ การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางยานยนต์ไฟฟ้าในอาเซียน ดังนี้

๔.๒.๑ จัดทำแผนที่นำทางการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๒) เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางยานยนต์ไฟฟ้าในอาเซียน โดยให้มีการใช้และการผลิตควบคู่ไปกับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีของยานยนต์ ๓ ประเภท คือ รถโดยสารไฟฟ้ายานยนต์ไฟฟ้าดัดแปลง และรถยนต์ไฟฟ้าส่วนบุคคล โดยให้นำเข้าเฉพาะแบตเตอรี่หรือชิ้นส่วนที่ยังสามารถผลิตได้เพื่อให้เกิดการสร้างอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าและแบตเตอรี่ในประเทศ ทั้งนี้ ในระยะแรก ให้นำร่องจากหน่วยงานภาครัฐ คือ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) โดยอยู่ระหว่างพิจารณาแหล่งทุนสนับสนุนจากภาคเอกชนเพื่อทำการทดลองดัดแปลงรถเมล์ใช้แล้วให้เป็นรถไฟฟ้าเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการลดค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อรถเมล์ไฟฟ้า

๔.๒.๒ จัดทำแผนมุ่งเป้าด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าของประเทศไทย

โดยกำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยมีอุตสาหกรรมการผลิต ประกอบ และพัฒนาชิ้นส่วนยานยนต์ไฟฟ้า ภายในปี ๒๕๖๔ และลดการนำเข้าชิ้นส่วนที่ต้องพึ่งพาต่างประเทศ โดยในปี ๒๕๖๐ มีผลงานวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ดังนี้ ๑) พัฒนาแบตเตอรี่แพ็คสำหรับรถยนต์นั่งไฟฟ้าขนาด ๑๓ กิโลวัตต์ต่อชั่วโมง ๒) พัฒนาเทคโนโลยีมอเตอร์และระบบขับเคลื่อน รวมทั้งได้พัฒนาเทคโนโลยีการออกแบบมอเตอร์ที่หลากหลายเพื่อเตรียมความพร้อมให้อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ๓) พัฒนาตู้ชาร์จพลังงานไฟฟ้า (EV Charging Station 2.0) สำหรับใช้ในเขตเมือง ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างเจรจากับบริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน) เพื่อขอพื้นที่ติดตั้งภายในห้างเซ็นทรัลสาขาลาดพร้าว ๔) พัฒนาชิ้นส่วนหลักสำหรับรถไฟฟ้า ได้แก่ มอเตอร์ ชุดขับมอเตอร์ แบตเตอรี่แพ็ค ชุดแปลงกระแสสำหรับอัดประจุไฟฟ้าในรถยนต์ ชุดแปลงกระแสไฟเลี้ยง ทั้งนี้ มีเป้าหมายจะผลักดันชิ้นส่วนหลักสำหรับรถไฟฟ้าให้อุตสาหกรรมยานยนต์ภายในประเทศนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป ๕) ดำเนินการร่วมกับบริษัท ล็อกซเล่ย์ จำกัด เพื่อพัฒนารถไฟฟ้าโดยสารมินิบัส ขนาดความยาว ๙ เมตร ความเร็วเฉลี่ย ๗๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และสามารถวิ่งได้ ๑๐๐ กิโลเมตรต่อการชาร์ต ๑ ครั้ง โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน ๒ ปี และ ๖) วิจัยเปรียบเทียบข้อมูลทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไฟฟ้าเพื่อนำมาใช้กำหนดมาตรฐานด้านยานยนต์ไฟฟ้าของประเทศ โดยการนำกล่อง Data set ไปติดตั้งบนรถเมล์ไฟฟ้ารุ่นใหม่ ซึ่งองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเตรียมการจัดซื้อ จำนวน ๒๐๐ คัน

๔.๒.๓ จัดทำมาตรฐานเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไฟฟ้า เช่น มาตรฐานเต้ารับและเต้าเสียบสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า มาตรฐานแบตเตอรี่สถานีประจุ แหล่งจ่ายพลังงาน สายไฟสำหรับประจุ IEC โดยมาตรฐานเต้ารับและเต้าเสียบสำหรับยานยนต์ไฟฟ้าได้จัดทำเสร็จแล้ว สำหรับมาตรฐานอื่น ๆ อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำข้อมูลทางเทคนิคให้สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ได้จัดทำเกณฑ์ประสิทธิภาพการใช้พลังงานสลากไฟฟ้าเบอร์ ๑ ถึง ๕ สำหรับยานยนต์ไฟฟ้าขนาดเล็ก โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๑ และจัดส่งข้อมูลให้การไฟฟ้านครหลวงประกาศและให้ฉลากต่อไป

๔.๓ โครงการเมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis) เป็นการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบ Cluster ที่ได้กำหนดให้เมืองนวัตกรรมอาหารเป็นหนึ่งในเจ็ด Super Cluster สำหรับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีชั้นสูงและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต พื้นที่แรกตั้งอยู่ที่อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย (Thailand Science Park: TSP) โดยมีศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One-Stop Service) ให้บริการแบบครบวงจรด้านการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม และอำนวยความสะดวกให้บริษัทอาหารชั้นนำระดับโลกและบริษัทของไทยเข้ามาลงทุนในพื้นที่ในรูปแบบ Food Innopolis Service Platform ผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน (Public Private Partnership: PPP) โดยความร่วมมือกับหน่วยงานในต่างประเทศ ได้แก่ Great Wall Enterprise Institute (GEI) และ Tus-Holdings Co.,Ltd. สาธารณรัฐประชาชนจีน Innopolis Foundation สาธารณรัฐเกาหลี โดยมีสรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) มีบริษัทเอกชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ๓๔ บริษัท ๒) บูรณาการหน่วยงานเพื่อขับเคลื่อนเมืองนวัตกรรมอาหาร โดยมีหน่วยงานร่วมลงนามข้อตกลงความร่วมมือทั้งสิ้น ๕๑ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑๖ บริษัทเอกชน ๑๒ หน่วยงานภาครัฐ และ ๒๓ มหาวิทยาลัย ๓) จัดกิจกรรม Open House เพื่อนำเสนอความพร้อมของ Food Innopolis ในการให้บริการและสนับสนุนการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมของภาคเอกชนด้านอาหาร ๔) จัดทำแผนปฏิบัติการ Food Innopolis ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านงบประมาณและแหล่งเงินทุน ด้านโครงสร้างองค์กรและบุคลากร และด้านการเข้าร่วมลงทุนของภาคเอกชนและแผนยุทธศาสตร์เมืองนวัตกรรมอาหาร ๕) จัดทำหลักเกณฑ์

การใช้กองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness Fund) ๖) ให้บริการ Food Innopolis โดยมีกลไกความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐ ดังนี้ ๑) หน่วย One Stop Center จัดทำระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูล FI Databank (www.foodinnopolis.or.th/fidatabank) ๒) Academy จัดฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ๓) Global Network บริการเชื่อมประสานความร่วมมือในการถ่ายทอดความรู้และการให้คำปรึกษา ๔) Facilities ให้บริการภาคเอกชนในสาขาความเชี่ยวชาญ ๕) Nutrition & Food Safety ศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาหาร โภชนาการและความปลอดภัยทางอาหาร ๖)Food and Drug Administration:FDA อำนวยความสะดวกการขึ้นทะเบียนอาหารและยา ๗) Talent ร่วมมือกับโครงการ Talent Mobility และ Clearing Houses เพื่ออำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายบุคลากรวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐไปสู่ภาคเอกชน และ ๘) การประกวดนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis Innovation Contest)

๔.๔ โครงการระบบดาวเทียมสำรวจเพื่อการพัฒนา (THEOS-2) รัฐบาลได้มีการดำเนินโครงการระบบดาวเทียมสำรวจเพื่อการพัฒนา (THEOS-2) ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อให้ประเทศไทยมีระบบติดตาม วิเคราะห์ และรายงานข้อมูลสถานการณ์ของประเทศอย่างละเอียดและทันต่อเหตุการณ์ สามารถบริหารการจัดการด้านการเกษตร การจัดการน้ำ ภัยพิบัติ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความมั่นคงในทุกพื้นที่ของประเทศให้มีประสิทธิภาพและเท่าเทียมกัน เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคมอย่างยั่งยืน

๔.๕ การจัดสร้างศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต หรือฟิวเจอร์เรียม (Futurium) ได้จัดสร้างศูนย์ที่ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ระยะเวลา ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เพื่อพัฒนาบุคลากรวิชาชีพสายวิทยาศาสตร์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยก้าวข้ามจากประเทศรายได้ปานกลางสู่ประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งศูนย์นวัตกรรมดังกล่าวจะเป็นแหล่งเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยในศตวรรษที่ ๒๑ โดยจัดแสดงนิทรรศการ ๒ กลุ่มหลัก คือ ๑) กลุ่มนิทรรศการโลกนวัตกรรม มี ๘ แกลเลอรี่ ได้แก่ คมนาคมและขนส่ง หุ่นยนต์-ระบบอัตโนมัติ การจัดการภัยพิบัติ พลังงานทางเลือก การเกษตรอัจฉริยะ เทคโนโลยีชีวภาพ นาโนเทคโนโลยี อวกาศและการบิน และนวัตกรรมไทย : เพื่อเมืองไทยที่ดีขึ้น และ ๒) กลุ่มนิทรรศการอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มี ๓ แกลเลอรี่ ได้แก่ ค้นพบแนวทางอาชีพ แนะแนวอาชีพ และทดลองปฏิบัติอาชีพ

๔.๖ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation: EECi) ได้พัฒนาเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก โดยสนับสนุนงบลงทุน มุ่งเน้นด้านการคิดค้นและการพัฒนาเทคโนโลยี และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบนวัตกรรมแห่งชาติ โดยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัยทั้งในและต่างประเทศรวม ๕๐ หน่วยงาน ทั้งนี้ กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมายของ EECi ประกอบ

ด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) ARIPOLIS : ศูนย์กลางการวิจัยและนวัตกรรมด้านระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์และระบบอัจฉริยะ ๒) BIOPOLIS : ศูนย์กลางการวิจัยและนวัตกรรมด้านชีววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชีวภาพ (Life Science & Biotechnology) และ ๓) SPACE KRENOVAPOLIS (Space Krenovation Park) : ศูนย์กลางและฐานในการรังสรรค์นวัตกรรมจากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ

๕. การปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม

๕.๑ การขับเคลื่อนการบริการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Metrology Standardization Testing Quality: MSTQ) เพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชน โดยแบ่งเป็น ๔ หมวดหลัก ได้แก่ ระบบมาตรวิทยา (M: Metrology) การกำหนดมาตรฐาน (S: Standardization) การทดสอบ (T: Testing) และการรับรองคุณภาพ (Q: Quality Assurance) ซึ่งระบบ MSTQ เป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ (Quality Infrastructure) ที่สำคัญในการผลักดันให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จึงได้พัฒนาระบบการให้บริการเทคนิคด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบเบ็ดเสร็จ (MOST One Stop Service) และได้มีการจัดทำฐานข้อมูลห้องปฏิบัติการเชิงบูรณาการทดสอบมาตรฐานสินค้าเพื่อการส่งออก และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการธุรกิจ โดยรวบรวมรายชื่อหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายในการออกเอกสารรับรองมาตรฐาน (Regulator) ทั้งสิ้น ๑๐ กระทรวง รวมทั้งได้จัดทำเว็บไซต์กลาง Thailand Testing Lab สำหรับฐานข้อมูลห้องปฏิบัติการ ปัจจุบันได้มีการทดสอบและนำเข้าข้อมูลจากหน่วยงานทั้ง ๑๐ กระทรวง/หน่วยงาน สู่ฐานข้อมูลห้องปฏิบัติการเรียบร้อยแล้ว โดยแสดงไว้ที่ www.nqi.go.th

๕.๒ การสนับสนุนพื้นที่บริการและงบประมาณของอุทยานวิทยาศาสตร์ ดังนี้

๕.๒.๑ อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ให้บริการพื้นที่เช่าแก่บริษัทเอกชน ๗๘ ราย และเขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ประเทศไทย ๖๓ ราย และให้บริการวิเคราะห์ทดสอบ สอบเทียบ และบริการข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๓๕๒,๔๕๙ รายการ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ให้บริการพื้นที่เช่าแก่บริษัทเอกชน ๙๔ ราย เขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ประเทศไทย ๕๗ ราย และให้บริการวิเคราะห์ทดสอบ สอบเทียบ และบริการข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๒๖๖,๔๘๓ รายการ

๕.๒.๒ ส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ (นิคมธุรกิจวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาขีดความสามารถการให้บริการงานวิจัยแก่ภาคเอกชน ดังนี้

ผลการดำเนินการ	ปีงบประมาณ		
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
โครงการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยี (โครงการ)	๖๗	๖๗	๖๐
ผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเทคโนโลยี (ราย)	๓๕	๓๕	๓๒
ผู้ประกอบการที่ใช้ประโยชน์จากอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคมีขีดความสามารถทางเทคโนโลยีและการทำวิจัยเพิ่มขึ้น (ราย)	๔๒	๓๘	๓๕

๕.๓ การพัฒนาระบบสารสนเทศการวิจัยของประเทศ ได้ดำเนินการด้านต่าง ๆ ดังนี้

๕.๓.๑ วางระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (National Research Management System: NRMS) เพื่อใช้ในการบริหาร กำกับ และติดตามงบประมาณและงานวิจัยของประเทศให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาระบบงานให้มีประสิทธิภาพรองรับการใช้งานและเครือข่ายผู้ใช้ที่เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มระบบในการบริหารสัญญาของโครงการที่ได้รับทุนวิจัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน่วยงานภาครัฐนำข้อมูลเข้าระบบ รวม ๑๓๖ หน่วยงาน ๖,๐๐๒ โครงการ งบประมาณทั้งสิ้น ๑๔,๗๘๗.๘๑ ล้านบาท

๕.๓.๒ เชื่อมโยงข้อมูลผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จและให้บริการสืบค้นผ่านเว็บไซต์ www.tnrr.in.th มีหน่วยงานวิจัยเข้าร่วมการเชื่อมโยงฐานข้อมูลผลงานวิจัยกับคลังข้อมูลงานวิจัยไทย (TNRR) แล้วกว่า ๑๘๕ หน่วยงาน มีข้อมูลงานวิจัย จำนวน ๕๐๑,๖๕๔ รายการ

๕.๓.๓ ให้บริการไฟล์เอกสารดิจิทัลผลงานวิจัย ผ่านเว็บไซต์ www.dric.nrct.go.th มีผู้ใช้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ดังนี้ ๑) ด้านนโยบาย ๖,๘๘๘ รายการ ๒) ด้านวิชาการ ๑๕,๑๗๘ รายการ ๓) ด้านสังคม/ชุมชน ๕,๓๘๓ รายการ ๔) ด้านพาณิชย์/อุตสาหกรรม ๒,๐๐๔ รายการ

๕.๓.๔ ให้บริการข้อมูลผลงานวิจัยประกอบรูปภาพและคลิปวิดีโอผ่านระบบห้องสมุดงานวิจัย สำหรับสาธารณะ ผ่านเว็บไซต์ www.thai-explore.net มีผลงานวิจัยที่ให้บริการ จำนวน ๒,๙๙๓ เรื่อง และมีผู้เข้าไปใช้ประโยชน์รวมทั้งสิ้น ๑๑๔,๐๓๔ ครั้ง

๕.๓.๕ ให้บริการเลขมาตรฐานสากลประจำไฟล์ดิจิทัล (Digital Object Identifier: DOI) ออกรหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัลให้กับวัตถุดิจิทัล ๓ ประเภท ได้แก่ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และบทความวารสาร โดยผู้ขอรับบริการสามารถสืบค้นข้อมูลผ่านเว็บไซต์ www.doi.nrct.go.th โดยตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๗,๔๑๐ รหัส แบ่งเป็นรายงานวิจัย จำนวน ๒๔,๗๑๕ รหัส วิทยานิพนธ์ ๗๐,๓๔๐ รหัส และบทความวารสาร จำนวน ๑๒,๓๕๕ รหัส

๕.๓.๖ ให้บริการนวัตกรรมสำหรับเชิงพาณิชย์ผ่านเว็บไซต์ www.i4biz.nrct.go.th โดยให้บริการข้อมูลผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนาระบบ Research Gateway Mobile Application เพื่อเป็นช่องทางใหม่ในการนำเสนอข้อมูลการวิจัยต่อรัฐบาลและสาธารณชน

๕.๓.๗ ให้บริการข้อมูลผลงานวิจัยการเกษตร ผ่านเว็บไซต์ www.arda.or.th ซึ่งมีผลงานวิจัย จำนวน ๓,๗๗๔ เรื่อง จำแนกเป็นด้านพืช ๑,๑๑๔ เรื่อง ด้านปศุสัตว์ ๓๒๗ เรื่อง ด้านประมง ๙๓๙ เรื่อง ด้านดิน ปุ๋ย ศัตรูพืช ๖๔๙ เรื่อง ด้านน้ำ ๓๘๙ เรื่อง และด้านอื่น ๆ ๓๕๖ เรื่อง ซึ่งมีการพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลงานวิจัยการเกษตรของประเทศในการบริหารจัดการงานวิจัย โดยเชื่อมต่อข้อมูลวิจัยการเกษตรจาก ๑๑ หน่วยงาน ได้แก่ ๑) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ๒) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๓) กรมวิชาการเกษตร ๔) กรมการข้าว ๕) กรมประมง ๖) กรมหม่อนไหม ๗) กรมปศุสัตว์ ๘) กรมชลประทาน ๙) กรมพัฒนาที่ดิน ๑๐) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร และ ๑๑) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) เพื่อส่งเสริมการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรม รวมถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งเพิ่มมูลค่าและขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๕.๓.๘ จัดการความรู้จากงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลงานวิจัยเทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม ที่พร้อมและมีศักยภาพนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงนโยบาย เชิงสังคม และเชิงพาณิชย์ รวม ๘๖ องค์ความรู้ ได้แก่ ๑) มิติเชิงนโยบาย โดยการจัดการความรู้จากงานวิจัย จำนวน ๑๐ องค์ความรู้ เช่น นโยบายการป้องกันและควบคุมการเผาป่าระดับท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย นโยบายทุนทางสังคมกับการสร้างความมั่นคงทางอาหารของชุมชน จังหวัดกำแพงเพชร ๒) มิติเชิงสังคม โดยการจัดการความรู้จากงานวิจัย จำนวน ๗๓ องค์ความรู้ เช่น “ลานสกาโมเดล” ระบบเฝ้าระวังดัชนีลูกน้ำยุงลาย เพื่อแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกอย่างยั่งยืน การถ่ายทอดมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ๕ จังหวัดชายแดนใต้เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการทรัพยากรปูม้าอย่างยั่งยืนบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดระยอง การบูรณาการการจัดการความรู้พืชสมุนไพรในชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนวพระราชดำริทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีส่วนร่วม อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ และ ๓) มิติเชิงพาณิชย์ ได้ดำเนินการที่ตอบสนองต่ออุตสาหกรรมใน ๓ เรื่อง คือ การพัฒนาหุ่นยนต์ประสิทธิภาพสูง เพื่อคัดแยกหัวอ่าน-เขียนในอุตสาหกรรมการผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ การศึกษาการใช้หุ่นยนต์อัตโนมัติแบบเคลื่อนที่ได้สำหรับสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการในกิจกรรมบำบัดเด็กออทิสติก การวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์ส่งยาเพื่อต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ภายใต้ความร่วมมือคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศิริราชพยาบาล และบริษัท พานาโซนิค (ประเทศญี่ปุ่น)

๕.๔ การพัฒนาระบบและบริการภูมิสารสนเทศกลางของประเทศ (National Geo-Informatics Infrastructure Services Portal: NGIS PORTAL) โดยระบบ NGIS Portal สามารถเชื่อมโยงชั้นข้อมูล แผนที่ภูมิสารสนเทศจากหน่วยงานภาครัฐที่ถูกต้องตามมาตรฐานและทันสมัย รวมทั้งเชื่อมโยงแอปพลิเคชันของหน่วยงานภาครัฐเข้าสู่ระบบ NGIS Portal และรองรับการพัฒนาแอปพลิเคชัน/Solution เช่น ด้านบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านบริหารจัดการพื้นที่ทางการเกษตร (Zoning) และเป็นต้นแบบในการจัดทำแอปพลิเคชัน/Solution ให้แก่หน่วยงานภาครัฐนำไปต่อยอดระบบ NGIS Portal ให้บริการชั้นแผนที่จากหน่วยงานเจ้าของชั้นข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น ๓๔๐ ชั้นแผนที่ ในรูปแบบ Web Map Service (WMS) จาก ๒๙ หน่วยงาน โดยหน่วยงานส่วนใหญ่สามารถนำแผนที่ภาพถ่ายไปใช้ตามภารกิจของตนเอง และถ่ายทอดการใช้งาน พร้อมให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานในระดับพื้นที่ส่วนกลางและระดับนโยบายต่อไป

ปี ๒๕๖๐ รัฐบาลได้ดำเนินโครงการพัฒนาระบบและบริการภูมิสารสนเทศกลางของประเทศ โดยจัดทำข้อมูลในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์การให้บริการภูมิสารสนเทศ คู่มือการใช้งานสำหรับผู้ปฏิบัติงาน/นักเทคนิค คู่มือการใช้งานฉบับประชาชน และคู่มือแนวทางการรักษาความปลอดภัยของการให้บริการข้อมูลผ่านระบบ NGIS Portal

พร้อมทั้งได้พัฒนาแอปพลิเคชัน/Solution เพื่อสนับสนุนงานด้านต่าง ๆ จำนวน ๖ ระบบ ดังนี้ ๑) การแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการน้ำตามความต้องการของจังหวัดฉะเชิงเทรา ๒) สนับสนุนภารกิจทางการแพทย์ทหารตามความต้องการของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์แพทย์ทหาร กรมแพทย์ทหารบก (แอปพลิเคชันพื้นที่เสี่ยงภัยต่อโรคระบาด) ๓) บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรกรรมน้ำอุปโภคบริโภค การกำหนดพื้นที่เพื่อสร้างอ่างเก็บน้ำ จังหวัดพะเยา ๔) บริหารจัดการพื้นที่เพื่อการเกษตรกรรมในจังหวัดเชียงราย ๕) ด้านสาธารณสุขเพื่อติดตามรายงานสถานภาพผู้ป่วยติดเตียงในพื้นที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และ ๖) บริหารจัดการเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๕.๕ การเสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม กับต่างประเทศ

๕.๕.๑ ไทย-ลาว ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ครอบคลุม ๑๔ สาขา และได้มีการหารือแผนงานร่วมกัน ๕ ประเด็น ได้แก่ ๑) การพัฒนาบุคลากร ๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ๓) การวิจัยและพัฒนา ๔) การสร้างความตระหนัก และ ๕) การถ่ายทอดเทคโนโลยี และได้หารือแผนงานร่วมกันอีก ๖ สาขา คือ ๑) การสร้างความตระหนัก ๒) มาตรวิทยาและการมาตรฐาน ๓) การเกษตรและความหลากหลายทางชีวภาพ ๔) พลังงาน ๕) อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ และ ๖) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการน้ำ เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ

๕.๕.๒ ไทย-ญี่ปุ่น ได้ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างไทย-ญี่ปุ่น เพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในสาขาต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรวิจัย การร่วมวิจัย การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาร่วมในสาขาการพัฒนาต่าง ๆ โดยทั้งสองฝ่ายมีข้อตกลงร่วมกัน ๕ ประการ คือ ๑) การจัดตั้ง Climate Change Technology Transfer ๒) การจัดตั้งสถาบันวิจัยนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ๓) การจัดตั้ง National Space Program โดยทำงานร่วมกันผ่านคณะทำงาน Overseas Space Working Group ๔) การทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อจัดตั้งศูนย์วิจัยร่วมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมภายใต้ Japan-ASEAN Science, Technology and Innovation Platform (JASTIP) และได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการเสริมความเข้มแข็งการวิจัยด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม และ ๕) การจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมด้านวิศวกรรมการผลิตเพื่อพัฒนาวิศวกรและช่างเทคนิค

๕.๕.๓ ไทย-จีน ได้ลงนามบันทึกความตกลงกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาธารณรัฐประชาชนจีน ภายใต้กรอบการดำเนินงาน Science and Technology Partnership Program (STEP) โดยผลักดันการดำเนินงานใน ๔ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการศูนย์วิจัยร่วมไทย-จีน เพื่อวิจัยและพัฒนาสาขาที่ทั้งสองประเทศมีความสนใจร่วมกัน ๒) โครงการระบบการบริการและแลกเปลี่ยนข้อมูลดาวเทียมสำรวจ เพื่อใช้ประโยชน์แลกเปลี่ยนข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมระหว่างกันเพื่อภารกิจต่าง ๆ ๓) โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีจีน-อาเซียน เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทั้งนี้ มีกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จแล้ว เช่น การจัดฝึกอบรมผู้จัดการเทคโนโลยี การเจรจาธุรกิจ และการนำผู้ประกอบการไทยไปร่วมจัดนิทรรศการแสดงสินค้าและเทคโนโลยี โดยมีธุรกิจข้าวและเมล็ดพันธุ์ และ ๔) โครงการแลกเปลี่ยนนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่สนับสนุนให้ทุนนักวิจัยไทยได้ไปปฏิบัติงานที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีจีน-อาเซีย

๕.๕.๔ ไทย-ฝรั่งเศส ได้ร่วมกันจัดงานสัมมนาการใช้เทคโนโลยีอวกาศเพื่อการเกษตร เพื่อแสดงให้เห็นแนวทางของสาธารณรัฐฝรั่งเศสในการใช้เทคโนโลยีอวกาศจัดการงานด้านการเกษตรของประเทศ และได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Cooperation: MOC) กิจกรรมการสอบเทียบค่าสัมประสิทธิ์เชิงคลื่นของดาวเทียมไทยโชต (The Calibration Validation of Absolute Radiometric Gain of THAICHOTE's Optical Instrument) ตลอดจนสร้างความตระหนักและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีอวกาศเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐

๕.๕.๕ ไทย-เยอรมัน ได้ร่วมกันจัดการประชุม "อุตสาหกรรม ๔.๐ Thailand 4.0 : หุ้นส่วนความร่วมมือไทย-เยอรมัน" เพื่อมุ่งสู่อุตสาหกรรมในอนาคต ร่วมหารือวางแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ ตาม Road Map Thailand 4.0 ตั้งเป้าพัฒนาแพลตฟอร์มอุตสาหกรรม ๔.๐ ของไทย และความร่วมมือระหว่างไทย-เยอรมันในสาขาสำคัญ เช่น การยกระดับ SMEs และพัฒนาทักษะแรงงานสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ พัฒนานโยบายวิจัยและนวัตกรรมเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

๕.๕.๖ ไทย-อินเดีย ได้ดำเนินโครงการแผนที่วัฒนธรรมอาเซียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุครบ ๖๐ พรรษา และจัดทำสมุดแผนที่ในรูปของหนังสือและฐานข้อมูลดิจิทัลด้านโบราณคดีและวัฒนธรรม โดยเน้นประเด็นการเผยแพร่ของพุทธศาสนาจากสาธารณรัฐอินเดียสู่อาเซียน ด้วยการประยุกต์ใช้ข้อมูลดาวเทียม เพื่อเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และจัดพิมพ์หนังสือสมุดภาพ INDIA-ASEAN ARCHAEOLOGICAL ATLAS FROM SATELLITE DATA “Connectivity of Regional Culture: Finite Routes & Infinite Values” The Celebrations on the Auspicious Occasion of Her Royal Highness Princess MahaChakri Sirindhorn’s 5th Cycle (60th) Birthday Anniversary, 2nd April 2015 แล้วเสร็จ ทั้งนี้ อยู่ระหว่างขั้นตอนการทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

โดยสรุปในรอบปีที่ ๓ รัฐบาล**สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ และจัดระบบการบริหารงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยให้มีความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน** เช่น ศูนย์ CRDC (Company R&D Centers) ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนางานวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชน ๑๑ โครงการ และเกิดความร่วมมือในรูปแบบ Public Private Partnership (PPP) ๓ โครงการ **การต่อยอดงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์** เช่น โครงการหิ้งสู่ห้าง ๓๐,๐๐๐ บาท ทุก IP มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี ๖๙๘ ราย **การส่งเสริมนวัตกรรม Startup และ SMEs** เช่น การจัดงานมหกรรม Startup Thailand และโครงการย่านนวัตกรรม ซึ่งทำให้กรุงเทพมหานครได้รับการจัดอันดับให้เป็นเมืองที่ดีที่สุดสำหรับ Startup ลำดับ ๗ ของโลก และลำดับ ๑ ในเอเชีย นอกจากนั้น **ยังได้ส่งเสริมนวัตกรรมสู่การใช้งานจริงในรูปแบบบัญชีนวัตกรรม** โดยได้จัดทำบัญชีนวัตกรรมไทย พบว่าบริษัทเจ้าของนวัตกรรมมียอดจำหน่ายไตรมาสแรกกว่า ๔๘๗.๓๓ ล้านบาท จากการจัดซื้อจัดจ้างโดยหน่วยงานภาครัฐและจัดซื้อจัดจ้างโดยภาคเอกชน รวมทั้งมีหน่วยงานภาครัฐและนักประดิษฐ์ทั่วประเทศยื่นขอขึ้นบัญชีสิ่งประดิษฐ์ไทย ๕๕๐ ผลงาน โดยผ่านการรับรอง ๓๐๔ ผลงาน ปัจจุบันขึ้นบัญชีแล้ว ๑๓๐ ผลงาน และได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาสิ่งประดิษฐ์เพื่อเป็นนวัตกรรม จำนวน ๒๑ ผลงาน ทั้งนี้ ในระยะต่อไปรัฐบาลจะยังคงมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศตามแนวทาง Thailand 4.0 อย่างต่อเนื่องต่อไป

ด้านความมั่นคง

นโยบายข้อ ๙

การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

นโยบายข้อ ๙

การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ในปัจจุบันมีการบุกรุกที่ดินของรัฐและตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่เคยอุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พันธุ์พืช และแร่ธาตุ ถูกทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นอันมาก ทั้งปัญหาภาวะมลพิษโดยเฉพาะขยะประเภทต่าง ๆ ก็รุนแรงยิ่งขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบายจะรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติโดยสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนดังนี้

๙.๑ ในระยะเฉพาะหน้า เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน เร่งรัดกระบวนการพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินในเขตที่ดินของรัฐโดยนำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและสร้างบรรทัดฐานในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ กำหนดพื้นที่แนวกันชนและที่ราบเชิงเขาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การปลูกป่าเพื่อป้องกันภัยพิบัติและป้องกันการบุกรุกป่า ขยายป่าชุมชน และส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนเพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ เช่น โครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เป็นต้น

๙.๒ ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว สร้างโอกาสในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความมั่นคงทางด้านอาหาร สุขอนามัย สนับสนุนวิถีชีวิตของชุมชน และการพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้การคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางชีวภาพ

๙.๓ ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดิน และแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐโดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน พื้นที่ใดที่สงวนหรือกันไว้เป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์ก็ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด พื้นที่ใดสมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ก็จะผ่อนผันให้ตามความจำเป็นโดยใช้มาตรการทางการบริหารจัดการ มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และการปลูกป่าทดแทนเข้าดำเนินการ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับการส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้อื่นอันเป็นบ่อเกิดของเศรษฐกิจชุมชนที่ต่อเนื่องเพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยที่ดินยังเป็นของรัฐ จะจัดทำฐานข้อมูล

เพื่อการบริหารจัดการ จัดทำทะเบียนผู้ถือครองที่ดินในที่ดินของรัฐ ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและเอกชนให้มีเอกภาพเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านที่ดินในภาพรวม และปรับปรุงกลไกภาษีเพื่อกระจายการถือครองที่ดิน เร่งรัดการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ต้องเป็นกรรมสิทธิ์ แต่รับรองสิทธิร่วมในการจัดการที่ดินของชุมชน กำหนดรูปแบบที่เหมาะสมของธนาคารที่ดินเพื่อให้เป็นกลไกในการนำทรัพยากรที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๙.๔ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและมีกระบวนการบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดทำแผนงาน โครงการ ไม่เกิดความซ้ำซ้อน มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยจัดตั้งหรือกำหนดกลไกในการบริหารจัดการน้ำพร้อมทั้งมีการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้ในระบบของการบริหารจัดการน้ำและการเตือนภัย

๙.๕ เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน โดยให้ความสำคัญในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก ส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะในพื้นที่วิกฤต ซึ่งจะใช้ที่ดินของรัฐเป็นหลัก ในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยโดยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้น จะวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทิ้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามมาตรฐานและให้แยกเป็นสัดส่วนจากบ่อขยะชุมชน สำหรับขยะของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะติดเชื้อ จะพัฒนาระบบกำกับติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังไม่ให้มีการลักลอบทิ้ง รวมทั้งจัดการสารเคมี โดยลดความเสี่ยงและอันตรายที่เกิดจากการรั่วไหล และการเกิดอุบัติเหตุ ให้ความสำคัญในการจัดการอย่างครบวงจร และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด

ในระดับพื้นที่ จะเร่งแก้ไขปัญหาในพื้นที่มาบตาพุดซึ่งเป็นฐานอุตสาหกรรมหลักของประเทศอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งการลดและขจัดมลพิษ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดูแลคุณภาพชีวิตประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรม รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงขีดความสามารถโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบอย่างมากต่อสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในประเทศไทย เนื่องจากการใช้ทรัพยากรอย่างไม่ตระหนักถึงความยั่งยืนส่งผลให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งป่าไม้ ที่ดิน น้ำ และทรัพยากรชายฝั่ง และทำให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ ตามมาอย่างมาก เช่น ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง ภัยแล้ง น้ำท่วม รวมถึงปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ดังนั้น รัฐบาลจึงให้ความสำคัญในการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ทั้งในด้านทรัพยากรน้ำ ป่าไม้ ที่ดิน สัตว์ป่า ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศและการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยในปีที่ผ่านมารัฐบาลได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำระยะ ๑๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๙) ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่ากว่าแสนไร่ ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะตามแนวทางประชารัฐ ฯลฯ และในปี ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการต่อเนื่องโดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. การเร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้ และสัตว์ป่า รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ การจัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และกำหนดเป้าหมายในการรักษาและเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และยั่งยืน ดังนี้

๑.๑ การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑:๔๐๐๐ (One Map) เพื่อป้องกันปัญหาทับซ้อนการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐ การกำหนดมาตราส่วนในแผนที่แนบท้ายกฎหมายแตกต่างกัน และปัญหาการบังคับใช้กฎหมายทับซ้อนกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ และลดปัญหาความขัดแย้งเรื่องการบุกรุกและการครอบครองที่ดินของรัฐ ดังนั้นการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐบนพื้นฐานการประสานการทำงานแบบบูรณาการของทุกหน่วยงานในแผนที่มาตราส่วน ๑:๔๐๐๐ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่รัฐบาลได้เร่งดำเนินการจัดทำเส้นแสดงแนวเขตที่ดินของรัฐเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล หรือที่เรียกว่า “เส้น One Map” โดยแนวเขตทั้งหมดจะต้องต่อกันสนิท ไม่ทับซ้อนหรือมีช่องว่าง เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ กรมแผนที่ทหารในฐานะคณะทำงานตามคำสั่งคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑:๔๐๐๐ (One Map) หรือ กปนร. อยู่ระหว่างตรวจสอบผลการปรับปรุงแผนที่ One Map และสรุปรายละเอียดเพื่อจัดส่งให้กับคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาก่อนนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๒ การคุ้มครองและฟื้นฟูป่าชายเลน ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง

๑.๒.๑ ป่าชายเลน พื้นที่ป่าชายเลนในปี ๒๕๕๗ มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒.๘๖ ล้านไร่ คงสภาพเป็นป่าชายเลนประมาณ ๑.๕๓ ล้านไร่ ส่วนที่เหลือกว่า ๑.๓๓ ล้านไร่ ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๐.๔๔ ล้านไร่ เกษตรกรรม ๐.๓๔ ล้านไร่ นาเกลือ ๐.๑๖ ล้านไร่ และอื่น ๆ ๐.๓๗ ล้านไร่ คิดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนที่สูญเสียไปกว่าร้อยละ ๔๖ ดังนั้น รัฐบาลจึงกำหนดแผนแม่บทเพื่อแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๔ และ ๖๖ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ดังนี้

(๑) กำหนดเขตคุ้มครองพื้นที่ป่าชายเลนที่คงสภาพป่าสมบูรณ์ โดยคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เห็นชอบในหลักการให้พื้นที่ป่าชายเลนคงสภาพ เนื้อที่ประมาณ ๑.๕๓ ล้านไร่ และพื้นที่ป่าชายเลนตามสภาพซึ่งไม่อยู่ในเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นพื้นที่เตรียมการประกาศป่าชายเลนอนุรักษ์ และดำเนินการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๓

(๒) จัดชุดปฏิบัติการพิเศษ (ฉลามขาว) บูรณาการปฏิบัติงานร่วมกับฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ ทวงคืนผืนป่าชายเลนในพื้นที่ ๑๗ จังหวัด รวมทั้งสิ้น ๑๖,๖๖๗.๗๖ ไร่ ดำเนินคดี ๓๗๙ คดี มีผู้ต้องหา ๔๑ ราย

(๓) ฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนเสื่อมโทรม รวม ๕,๕๗๒.๐๕ ไร่ ได้ดำเนินกิจกรรม ๒ กิจกรรม ได้แก่ ๑) ปลูกป่าตามแผนงบประมาณ และ ๒) ปลูกป่านอกแผนงบประมาณ

๑.๒.๒ ทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเลของไทยมีพื้นที่ตั้งแต่แนวชายฝั่งถึงเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ๒๐๒ ล้านไร่ ทรัพยากรปะการัง เนื้อที่ ๑๔๘,๙๕๔ ไร่ แหล่งหญ้าทะเล ๑๕๙,๘๒๙ ไร่ แหล่งแพร่กระจายสัตว์ทะเลหายากที่พบในธรรมชาติ ได้แก่ วาฬ ๑๖ ชนิด โลมา ๑๑ ชนิด พะยูน ๑ ชนิด เต่าทะเล ๕ ชนิด รวมทั้งสิ้นประมาณ ๒,๒๙๐ ตัว โดยได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ครอบคลุม ๒๓ จังหวัด เพื่อคุ้มครองและฟื้นฟูรักษาทรัพยากรทางทะเล ทั้งนี้ เพื่อให้การสนับสนุนและการปฏิบัติงานเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล ภายใต้คณะกรรมการนโยบายและแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ และแต่งตั้งคณะทำงาน ๗ คณะ ภายใต้คณะอนุกรรมการด้านบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล

(๒) ได้เสนอรายชื่อคุ้มครองพันธุ์สัตว์ทะเลหายากที่อยู่ในภาวะคุกคามมิให้สูญพันธุ์ ๗ ชนิด ได้แก่ ม้าน้ำ ๖ สายพันธุ์ และกระเบน ๑ สายพันธุ์

(๓) ให้ความช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายากเกยตื้น ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตตามหลักวิชาการ ๕๔๙ ตัว ได้แก่ โลมาและวาฬ ๒๑๗ ตัว เต่าทะเล ๓๑๐ ตัว และพะยูน ๒๒ ตัว ทั้งการจัดหารถฉุกเฉินช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายาก และสร้างศูนย์ช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายาก ซึ่งมีความพร้อมทั้งบุคลากรและอุปกรณ์ทางการแพทย์ พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ในการช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายากทั้งในประเทศและระดับภูมิภาค

(๔) ได้จัดทำแผนผังการวางปะการังเทียมในพื้นที่ ๙ จังหวัด จำนวน ๑๔ แห่ง ๑๓,๐๕๖ แท่ง

(๕) ได้เสนอร่างกฎกระทรวงประกาศพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พื้นที่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ อยู่ระหว่างเสนอออกกฎกระทรวงตามขั้นตอนต่อไป

(๖) ออกคำสั่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ ๔๔๕/๒๕๕๙ ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการระงับความเสียหายร้ายแรงต่อปะการัง ๗ พื้นที่ ได้แก่ ๑) เกาะมันใน จังหวัดระยอง ๒) เกาะทะลุ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๓) เกาะเหลื่อม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๔) เกาะไข่ จังหวัดชุมพร ๕) เกาะราชาใหญ่ จังหวัดภูเก็ต ๖) แหลมพันวา จังหวัดภูเก็ต และ ๗) เกาะไม้ท่อน จังหวัดภูเก็ต

๑.๒.๓ ชายฝั่งทะเล การเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง ความยาว ๘๓๐ กิโลเมตร ตั้งแต่อดีตจนถึงปี ๒๕๕๗ ประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาศัยบริเวณพื้นที่ชายฝั่ง ระยะทางประมาณ ๖๑๘.๓๕ กิโลเมตร โดยแก้ไขพื้นที่กัดเซาะชายฝั่งแล้ว ระยะทาง ๔๖๔.๒๗ กิโลเมตร (ร้อยละ ๗๕ ของพื้นที่กัดเซาะชายฝั่งทั้งหมด) คงเหลือพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขระยะทางประมาณ ๑๕๔.๐๘ กิโลเมตร (ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่กัดเซาะชายฝั่งทั้งหมด) รวมทั้งพบพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ระยะทาง ๑๖๗.๒๕ กิโลเมตร จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐบาลได้มีการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ดังนี้

(๑) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบูรณาการด้านการจัดการการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ภายใต้คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙

(๒) ศึกษาวิจัยระบบหาดและแนวทางการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่ระบบกลุ่มหาด S1 (ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่แหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรี ถึงตำบลสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) เพื่อจัดทำร่างกฎกระทรวงกำหนดเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

(๓) จัดเตรียมแผนปฏิบัติงานปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ประกอบด้วยโครงการจัดการป้องกันการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ๔๙ โครงการ มีเป้าหมายในพื้นที่ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะ ๑๒๙ กิโลเมตร ๒๓ จังหวัด

(๔) จัดทำร่างแนวทางการพิจารณาแผนงาน โครงการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๖๔ เพื่อบริหารจัดการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้จัดทำแผนงานโครงการฯ ระยะสั้นและระยะกลาง แบ่งเป็น ๓ มาตรการ คือ ๑) มาตรการสีขาวเพื่อลดผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน ๒) มาตรการสีเขียวเพื่อรักษาเสถียรภาพชายฝั่ง และ ๓) มาตรการสีเทาเพื่อรักษาเสถียรภาพชายฝั่ง

(๕) แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่หาดโคลน โดยการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น และปลูกป่าชายเลนในพื้นที่ตกตะกอนหลังแนวไม้ไผ่ ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด จันทบุรี เพชรบุรี และปัตตานี ระยะทางรวม ๕ กิโลเมตร จากเป้าหมายทั้งสิ้น ๕ กิโลเมตร

(๖) แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่หาดทราย จากโครงสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น (Jetty) ด้วยวิธีการถ่ายเททราย ๑ แห่ง คือ ปากร่องน้ำตันหยงเปาว์ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ซึ่งจะดำเนินการแล้วเสร็จประมาณเดือนมีนาคม ๒๕๖๑

๑.๒.๔ การจัดระเบียบการทำประมงน้ำจืดและน้ำเค็ม ดังนี้ ๑) **การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ**เพื่อป้องกันการเกิดผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อมและความปลอดภัยของประชาชน ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดกิจการให้เป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม พ.ศ. ๒๕๕๙ และประกาศพื้นที่ให้เลี้ยงได้ตามที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดกำหนด ๒) **การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ**เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ทำการประมงและบุกรุกที่ที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ได้ออกกฎกระทรวงการขอและการอนุญาตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อสงวนพื้นที่ไว้ดำเนินการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำและห้ามบุกรุกโดยเด็ดขาด ๓) **การใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด** อยู่ระหว่างดำเนินการกำหนดข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อแก้ไขปัญหาการระงับใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แต่งตั้งคณะทำงานระดับกระทรวงเพื่อดำเนินการให้ได้ข้อสรุปโดยเร็ว โดยคำนึงถึงการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การประกอบอาชีพเป็นไปอย่างยั่งยืน เป็นการเลี้ยงกุ้งเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยมีวิธีการเลี้ยง การกำกับดูแล การตรวจสอบ ที่ไม่มีผลกระทบ อีกทั้ง ต้องมีมาตรฐานกลาง มาตรฐานระดับท้องที่ พิจารณาส่วนหลัก ส่วนรอง และเงื่อนไขต่าง ๆ

๑.๓ การพลิกฟื้นผืนป่า สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน การบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้เป็นปัญหาที่สะสมมานาน และเกิดผลกระทบต่าง ๆ เช่น ภัยแล้ง น้ำป่าไหลหลาก สัตว์ป่าสูญพันธุ์ รัฐบาลได้ประกาศนโยบาย “พลิกฟื้นผืนป่าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้ และปกป้องผืนป่าให้คงสภาพสมบูรณ์ ๑๐๒.๔ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๓๒ ของพื้นที่ประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางประชารัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๗๙) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ๑๗ ประการ โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

หน่วย : ไร่

มาตรการ	จำนวน
๑) คุ้มครองพื้นที่ป่าไม้สมบูรณ์	๑,๐๒๔,๐๐๐
๒) ยึดคืนพื้นที่ป่าไม้จากนายทุน	๔๒๘,๐๖๕
๓) ฟื้นฟูสภาพป่าให้เกิดความสมบูรณ์	๑๑๕,๑๑๙
๔) ส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจ	๑๐๒,๘๐๕
๕) ปลูกป่าเพิ่มพื้นที่ป่าไม้	๑๙๗,๓๓๘.๖๗

๑.๔ การจัดทำแนวทางการพัฒนาอุทยานแห่งชาติ ประเทศไทยมีอุทยานแห่งชาติ ๑๓๐ แห่ง เนื้อที่ ๓๙,๒๕๓,๒๗๑.๔๔ ไร่ หรือประมาณ ๖๒,๘๐๕.๒๓ ตารางกิโลเมตร ร้อยละ ๑๒.๒๔ ของเนื้อที่ประเทศ โดยเป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเล ๒๖ แห่ง และอุทยานแห่งชาติทางบก ๑๐๔ แห่ง ซึ่งอุทยานแห่งชาติดังกล่าวได้รับการยกย่องและยอมรับให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญ มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม รัฐบาลจึงได้ดำเนิน**โครงการอุทยานแห่งชาติสีเขียว** (Green National Parks) เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และยกระดับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติสู่มาตรฐานสากล นำไปสู่เป้าประสงค์ของการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานอุทยานแห่งชาติสีเขียว (Green National Parks Plan) จากผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และคณาจารย์ จากสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งผลการประเมินอุทยานแห่งชาติแห่งชาติสีเขียว ประจำปี ๒๕๕๙ พบว่า มีอุทยานแห่งชาติที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๕ จำนวน ๓ ประเภท รวม ๘ อุทยานแห่งชาติ ได้แก่ ๑) **ประเภทภูเขา** จำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก และอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ๒) **ประเภทเกาะและชายหาด** จำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติ

หมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด และ ๓) **ประเภทน้ำตกและแหล่งน้ำ** จำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว จังหวัดจันทบุรี อุทยานแห่งชาติเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี และอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีอุทยานแห่งชาติที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๑๔ แห่ง ได้แก่ ๑) **ประเภทภูเขา** จำนวน ๕ แห่ง ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติภูพาน อุทยานแห่งชาติดอยภูนาง อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติดอยภูคา และอุทยานแห่งชาติดอยหลวง ๒) **ประเภทเกาะและชายหาด** จำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด อุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี และอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา และ ๓) **ประเภทน้ำตกและแหล่งน้ำ** จำนวน ๖ แห่ง ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติเขาสก อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อุทยานแห่งชาติดอยผ้าห่มปก อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ และอุทยานแห่งชาติตาดโตน

๑.๕ การหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ทวงคืนผืนป่า

ในปี ๒๕๕๘ มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑๐๒.๔ ล้านไร่ ซึ่งลดลงอย่างต่อเนื่องจากการถูกบุกรุกและใช้ประโยชน์อย่างผิดกฎหมาย จึงมีนโยบายที่จะยึดคืนพื้นที่ป่าจากผู้บุกรุกอย่างจริงจัง เพื่อฟื้นฟูและคืนความสมบูรณ์ให้แก่ระบบนิเวศ โดยใช้มาตรการผ่อนผันและจัดระเบียบเพื่อไม่ให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์ต้องเดือดร้อนและได้รับผลกระทบ โดยยึดหลักคนอยู่ร่วมกันกับผืนป่า ร่วมใจกันฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม ให้กลับมาเป็นป่าต้นน้ำ สร้างความชุ่มชื้น และเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน ดังนี้

๑.๕.๑ ดำเนินงานตามแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยจัดทำแผนปฏิบัติครอบคลุมมาตรการ ๗ ด้าน ได้แก่ ๑) ป้องกันการลักลอบตัดไม้ ๒) สกัดกั้นไม่ให้มีการเคลื่อนย้ายไม้ที่ถูกลักลอบตัด ๓) ดำเนินการต่อผู้ครอบครองไม้ที่ถูกลักลอบตัด ๔) ปฏิบัติการด้านการข่าวสาร ๕) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ๖) เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และ ๗) เตรียมความพร้อมสำหรับสถานการณ์เร่งด่วน ซึ่งมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ประเภทคดี	ผลการดำเนินการ
คดีบุกรุกพื้นที่ป่า	๔,๕๐๒ คดี
- ผู้ต้องหา	๘๔๑ ราย
- ตรวจยึดพื้นที่ถูกบุกรุก	๖๐,๓๙๑ ไร่
คดีทำไม้	๔,๓๐๗ คดี
- ผู้ต้องหา	๒,๑๘๒ ราย
- ไม้ของกลาง	๑๖๑,๐๖๕ ท่อน/แผ่น/เหลี่ยม
- ปริมาตรไม้	๗,๒๐๙ ลูกบาศก์เมตร
คดีสัตว์ป่า	๕๐๗ คดี
- ผู้ต้องหา	๕๐๑ คน
- สัตว์ป่าของกลาง	๔,๔๘๙ ตัว
- ซากสัตว์ป่าของกลาง	๙๔๓ ซาก
- น้ำหนักซากสัตว์ป่าของกลาง	๑,๕๙๗.๐๑ กิโลกรัม

๑.๕.๒ จัดการป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชัน

(๑) **ระยะเร่งด่วน ปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙** การสร้างความเข้าใจกับชุมชนในพื้นที่นำร่อง ๒ จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดน่าน ครอบคลุมพื้นที่ ๔๐๐,๗๖๑ ไร่ โดยสำรวจพื้นที่ถือครองในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

๑๔๓,๓๕๐.๕๖ ไร่ และจังหวัดน่าน ๕,๘๖๕ ไร่ และอยู่ระหว่างเตรียมฟื้นฟูระบบนิเวศ ๒,๖๔๐ ไร่ เตรียมจัดตั้งป่าชุมชน ๓,๑๓๖ ไร่ พร้อมทั้งได้แต่งตั้งคณะทำงานสำรวจพื้นที่ที่จะขอคืนพื้นที่ป่า ระยะที่ ๑ และ ๒ ด้วย

(๒) **ระยะกลาง ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๙** จะดำเนินการในพื้นที่ ๑๓ จังหวัด เพื่อจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ใน ๑๒ จังหวัดภาคเหนือ และ ๑ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำในพื้นที่วิกฤตเพื่อกำหนดพื้นที่ปฏิบัติการลาดตระเวนและรณรงค์ให้ประชาชนร่วมปลูกต้นไม้ควบคู่เพื่อให้ป่าฟื้นตัวเอง ขยายผลการดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เสื่อมโทรมทั่วประเทศ

(๓) **ระยะยาว ปี ๒๕๗๐-๒๕๗๘** จะดำเนินการในพื้นที่ที่เหลือทั้งหมด ในปี ๒๕๕๙ ได้จัดทำแผนที่จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินแล้ว (Watershed Profile) ในลุ่มน้ำย่อย ๕๒ ลุ่มน้ำ ๖๘ หมู่บ้าน ในท้องที่จังหวัดแพร่ เชียงราย (แม่สะเรียง) เชียงใหม่ และจังหวัดน่าน ขยายผลการดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เสื่อมโทรมทั่วประเทศ

๑.๕.๓ กำหนดมาตรการและแผนปฏิบัติการทวงคืนพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกบุกรุกปลูกยางพารา ปี ๒๕๕๘ ได้กำหนดมาตรการเพื่อบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็น CEO บัญชาการเพื่อหยุดยั้งการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้แบบเป็นขบวนการ และได้พื้นที่ป่ากลับมาฟื้นฟูให้เป็นป่าธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพต่อไป และได้กำหนดแนวทางในการทำงานทั้งในด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ ดังนี้ ๑) จัดระบบบริหารและความรับผิดชอบเชิงพื้นที่ออกเป็น ๓๐๙ กลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ๒) บูรณาการความรับผิดชอบพื้นที่ทรัพยากรป่าไม้ให้มีหน่วยปฏิบัติงาน ๑,๒๑๓ หน่วย ทั่วประเทศ ๓) ตั้งกรรมการสอบสวนเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบตามลำดับชั้น กรณีมีการบุกรุกเกิน ๕๐ ไร่ ๔) นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาสนับสนุนภารกิจด้านการป้องกันปราบปราม เช่น ใช้กล้อง CCTV เฝ้าระวังไม้ของกลางมิให้สูญหาย ใช้ระบบภูมิสารสนเทศ (GIS) เฝ้าระวังสนับสนุนภารกิจลาดตระเวน ตรวจสอบพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุก ๕) ส่งเสริมภาคประชาสังคม (ท้องถิ่น ชุมชน ประชาชน) ให้มีส่วนร่วมดูแลรักษาป่าในรูปป่าชุมชนและป่าเศรษฐกิจชุมชน และ ๖) สนับสนุนงบประมาณและสวัสดิการสำหรับเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ป้องกัน/ปราบปรามเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ และ ๗) จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมหรือโรงเรียนผลิตพนักงานพิทักษ์ป่าให้มีศักยภาพและพอเพียงต่อปริมาณงาน ตามนโยบายประชารัฐให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากรพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้มีความรู้และสมรรถนะสูงในการปฏิบัติภารกิจให้มีประสิทธิภาพ ตอบสนองนโยบายเชิงรุกของรัฐบาลในการปกป้องทรัพยากรป่าไม้ให้ดำรงอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์และยั่งยืนต่อไป

๑.๖ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรป่าไม้

๑.๖.๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อจัดตั้งป่าชุมชนทั่วประเทศ จำนวน ๒๑,๘๕๐ หมู่บ้าน พื้นที่ประมาณ ๑๐ ล้านไร่ และจัดตั้งป่าชุมชนแล้วรวมทั้งสิ้น ๑๐,๐๓๓ หมู่บ้าน พื้นที่ประมาณ ๔.๙ ล้านไร่ มีการดูแลรักษาป่าในรูปแบบของเครือข่ายป่าชุมชนทั่วประเทศ และให้ชุมชนตั้งกฎกติกาในการแบ่งปันการใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากป่าไม้และดูแลรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ การสร้างแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์จากการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการอยู่อาศัยในสภาพป่าที่คงความสมบูรณ์ และสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจและความหวงแหนจากการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟู พัฒนา และรักษาพื้นที่ป่าในความดูแลของตนเอง

๑.๖.๒ บูรณาการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น โดยใช้แนวทางการบูรณาการเครือข่ายอาสาสมัคร วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ มีอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านทั้งสิ้น ๑๘๕,๑๖๗ คน รวมทั้งได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลและทะเบียนอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านเพื่อรองรับอาสาสมัครที่หลากหลายและมีจำนวนมากขึ้น และปรับปรุงระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อรองรับการทำงานของเครือข่ายที่หลากหลาย และให้ผู้แทนเครือข่ายต่าง ๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกระดับ รวมทั้งจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ และถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

๑.๖.๓. การสร้างเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.) โดยมีการออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อรองรับการดำเนินงานในการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการดูแล ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพ สำหรับเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งอาหาร แหล่งนันทนาการ และการท่องเที่ยวทางธรรมชาติของประชาชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และพื้นที่ที่รับผิดชอบ ซึ่งได้ดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของเครือข่าย พัฒนาอาชีพ และรับสมัครเป็นเครือข่าย อส.อส. ในปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐ มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๐,๑๘๗ ราย ซึ่งเครือข่าย อส.อส. ได้มีกิจกรรมการดำเนินงานร่วมกันในการตอบสนองภารกิจ อย่างต่อเนื่อง

๑.๗ การแก้ไขปัญหาการค้างาช้างและการบริหารจัดการสัตว์ป่า (ช้าง เสือ ลิง)

๑.๗.๑ แก้ไขปัญหาการค้างาช้าง ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ ดังนี้ ๑) การออกระเบียบและกฎหมาย ได้ออกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดชนิดสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออก และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๐ ๒) การพัฒนา ปรับปรุงระบบฐานข้อมูล ได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการงาช้างภายในประเทศ ปี ๒๕๖๑ เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลงาช้างให้สามารถสนับสนุนงานด้านการบังคับใช้กฎหมายและแก้ไขปัญหาการลักลอบค้างาช้างได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ๓) การกำกับดูแลและการบังคับใช้กฎหมาย ได้จัดตั้งสายตรวจการค้างาช้าง จำนวน ๒๒ สาย แบ่งเป็นส่วนกลาง ๑ สาย และส่วนภูมิภาค ๒๑ สาย ๔) การศึกษาวิจัยและการเสริมสร้างศักยภาพ โดยการจัดฝึกอบรม เรื่อง การควบคุมการค้างาช้างภายในประเทศ จำนวน ๓ รุ่น และ ๕) การประชาสัมพันธ์ ได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ๖ รายการ เช่น โครงการประชาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมสื่อมวลชนสัญจรเส้นทางการลักลอบค้าสัตว์ป่าและงาช้างระหว่างประเทศ โครงการประกวดสื่อภาพยนตร์สั้น “รณรงค์ไม่ซื้อ ขาย งาช้าง ช่วยช้าง ช่วยโลก” โครงการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ การควบคุมซื้อขายงาช้างในประเทศไทย ปี ๒๕๖๐

จากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ทำให้ประเทศไทยได้เลื่อนสถานะจากกลุ่มประเทศที่น่ากังวลอย่างยิ่ง (Primary concern) ไปอยู่กลุ่มที่น่ากังวลลำดับรอง (Secondary concern) เป็นผลให้ประเทศไทยมีสถานภาพที่ดีขึ้น และไม่ถูกเสนอระงับการค้าซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าตามบัญชีอนุสัญญาว่าด้วย

การค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธ์ (Convention on International Tredein Endangered Species of Wild Founa and Flora: CITES) ตามมติที่ประชุมภาคีอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๑๗ (CITES CoP 17) เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน-๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ นครโจฮันเนสเบิร์ก สาธารณรัฐแอฟริกาใต้

๑.๗.๒ อนุรักษ์และคุ้มครองเสือโคร่ง ปัจจุบันเสือโคร่งมีอยู่ประมาณ ๑๕๐-๒๐๐ ตัว ได้ดำเนินการ ดังนี้ ๑) การสร้างระบบติดตามประชากรเสือโคร่งและเหยื่อในพื้นที่อาศัยของเสือโคร่ง เพื่อสามารถติดตามประเมินผลสำเร็จของโครงการในพื้นที่ผืนป่าตะวันตก แนวเทือกเขาตะนาวศรี และผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ๒) การเสริมศักยภาพเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เกี่ยวกับงานป้องกันรักษาป่าและสัตว์ป่าเพื่อเพิ่มศักยภาพและสร้างมาตรฐานในการป้องกันและปราบปราม โดยใช้ระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol System) ๓) การฟื้นฟูประชากรสัตว์ที่เป็นเหยื่อของเสือโคร่ง ๔) การเสริมสร้างประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายโดยปรับปรุงและจัดทำฐานข้อมูลเสือโคร่ง และเครือข่ายนิติวิทยาศาสตร์สัตว์ป่าด้านดีเอ็นเอเพื่อลดปัญหาอาชญากรรมสัตว์ป่า และการสร้างความเข้มแข็งให้มีความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายในระดับภูมิภาคอาเซียน ๕) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการเสริมสร้างความรู้สู่ชุมชน รณรงค์ให้สังคมและชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์เสือโคร่งและเหยื่อของเสือโคร่ง โดยการพัฒนาและขยายหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่งไปยังโรงเรียนและชุมชน ๖) การหารือทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์พื้นที่ป่าตามแนวชายแดน และ ๗) จัดหาแหล่งทุนภายนอกในการสนับสนุนกิจกรรมด้านการอนุรักษ์เสือโคร่งและทรัพยากรธรรมชาติ

๑.๗.๓ จัดการและแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าตระกูลลิง

การบุกรุกป่าและการครอบครองที่ดินผิดกฎหมายทำให้ป่าเปลี่ยนสภาพไป ส่งผลให้สัตว์ป่าไร้ที่อยู่อาศัยและอาหารดำรงชีพ จึงออกมาหากินนอกพื้นที่ สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนทั้งความเป็นอยู่และทรัพย์สิน โดยเฉพาะลิงที่มีการขยายพันธุ์อย่างรวดเร็ว และมีปัญหาด้านโรคต่าง ๆ รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการแก้ปัญหาในระยะยาวเพื่อดูแลสุขภาพและควบคุมประชากรลิง โดยได้ดำเนินการตรวจสุขภาพและเก็บตัวอย่างไปแล้ว ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี จำนวน ๑๓๘ ตัว จังหวัดชลบุรี จำนวน ๓,๓๐๐ ตัว จังหวัดราชบุรี จำนวน ๒๐๐ ตัว จังหวัดสงขลา (อำเภอเมือง) จำนวน ๕๐ ตัว และจังหวัดกระบี่ (อ่าวนาง) จำนวน ๕๐ ตัว โดยทำหมัน ๓๐ ตัว และไม่ได้ทำหมัน ๒๐ ตัว

๑.๘ การกำหนดแผนปฏิรูปเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งอำนวยความสะดวกข้อจำกัดด้านกฎหมาย

รัฐบาลได้จัดทำข้อเสนอประเด็นปฏิรูปด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อปรับบทบาท ภารกิจของกรมควบคุมมลพิษเป็นผู้มีอำนาจควบคุม (Regulator) และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อน กำกับ และติดตามการดำเนินงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด ดังนี้

๑.๘.๑ ปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้ ๑) ให้หน่วยงานอนุมัติ อนุญาต นำมาตรฐานหลักเกณฑ์กลางด้านสิ่งแวดล้อมไปบังคับใช้ และมีหน้าที่ตรวจติดตามการปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าว และ ๒) มอบให้กรมควบคุมมลพิษดำเนินการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษทุกแหล่ง โดยสามารถออกคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบกิจการของแหล่งกำเนิดมลพิษทุกแหล่งตามกฎหมายอื่นว่าด้วยการนั้น และสั่งให้ส่วนราชการอื่น

ดำเนินการปรับปรุง แก้ไข พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตกับสถานประกอบกิจการทุกแหล่ง และสั่งให้ส่วนราชการอื่น ๆ จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการระงับภาวะมลพิษ หรือเหตุฉุกเฉิน หรือดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม

๑.๘.๒ กำหนดเป็นนโยบายและประกาศใช้แผนแม่บทเกี่ยวกับการจัดการขยะ น้ำเสีย และอากาศ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทของประเทศ

๑.๘.๓ ออกกฎหมายใหม่ ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการขยะของประเทศ และกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย

๑.๘.๔ ปรับปรุงพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีอำนาจหน้าที่จัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ นอกเหนือจากการกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย เช่นเดียวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๑๗ (๑๒)

๑.๘.๕ ตราพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเพิ่มอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการน้ำเสีย โดยเฉพาะการจัดให้มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน

๑.๙ การแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย กรณีข้อเรียกร้องของกลุ่มประมง (โพงพาง)

รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ซึ่งพบว่าสภาพร่องน้ำที่มีโพงพางจำนวนมากทำให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและขวางการเดินเรือ จึงได้รื้อถอนโพงพางและเครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมายบริเวณรอบทะเลสาบสงขลาทั้งหมดในส่วนของร่องน้ำเดินเรือ ตั้งแต่ท่าเทียบเรือประมงสงขลา (ท่าสะอ้าน) ไปจนถึงคลองปากรอ รื้อถอนเครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมาย กว้าง ๒๕๐ เมตร รวมทั้งกำหนดมาตรการบรรเทาผลกระทบเพื่อช่วยเหลือชาวประมงโพงพางให้ปรับเปลี่ยนไปใช้เครื่องมือทำการประมงที่ถูกกฎหมาย เช่น แห ข่าย ลอบ เบ็ด หรือทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือปรับเปลี่ยนอาชีพเป็นกิจการอื่น ๆ เช่น การค้าขาย และงานบริการ โดยรัฐบาลได้จัดทำโครงการสินเชื่อประมงไทยก้าวไกลสู่สากล โดยการสนับสนุนเงินกู้ระยะยาวแก่ชาวประมงโพงพางที่ประสงค์จะปรับเปลี่ยนอาชีพเป็นเวลา ๗ ปี อัตราดอกเบี้ยต่ำร้อยละ ๔ ต่อปี

๒. การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

โดยที่ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ทั้งด้านพืชและสัตว์ถูกคุกคามอย่างต่อเนื่อง โดยพืชถูกคุกคาม ๕๑๗ ชนิด จากพืชทั้งหมดไม่น้อยกว่า ๑๔,๐๐๐ ชนิด สัตว์มีกระดูกสันหลังสูญพันธุ์แล้ว ๘ ชนิด และถูกคุกคาม ๕๖๙ ชนิด จากสัตว์ทั้งหมดไม่น้อยกว่า ๔,๐๐๐ ชนิด ประเทศไทยใช้แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔ เป็นกรอบทิศทางในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน รวมทั้ง มีเป้าหมายระดับชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ที่ต้องบรรลุร่วมกับนานาประเทศภายใต้พันธกรณีของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพที่ประเทศไทยร่วมเป็นภาคี เพื่อลดอัตราการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยในปี ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนปฏิบัติการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐ ภายใต้แผนแม่บทดังกล่าว เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม และมีการผลักดันไปสู่การปฏิบัติโดยจัดประชุมขับเคลื่อนบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพทั่วประเทศ ใน ๕ ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ในปี ๒๕๖๐ ขับเคลื่อนแผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และรัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน รวมทั้ง องค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อให้เกิดเครือข่ายร่วมขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม และอยู่ระหว่างจัดทำร่างพระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. .... สำหรับบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพโดยรวมของประเทศเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. การพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้

๓.๑ การบริหารจัดการที่ดิน ได้พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดิน ดังนี้

๓.๑.๑ ผลักดันร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. .... เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการที่ดินของประเทศในระยะยาวและเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓.๑.๒ ผลักดันร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ เพื่อใช้เป็นกรอบนโยบายทางด้านที่ดินและทรัพยากรดิน ระยะ ๒๐ ปี โดยจัดทำแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศระยะเร่งด่วนเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๓.๑.๓ จัดทำระบบสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดิน เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลทางด้านที่ดินและทรัพยากรดิน รองรับการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ และพัฒนาช่องทางการบูรณาการข้อมูลร่วมกัน

๓.๑.๔ โครงการ “สร้างป่า สร้างรายได้ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” โดยน้อมนำแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่พระราชทานหลักการในการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารและส่งเสริมให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน ด้วยการส่งเสริมให้ราษฎรที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้รับการผ่อนผัน ให้มีการปรับเปลี่ยนลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินจากการปลูกพืชเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นการปลูกไม้ป่าและไม้เศรษฐกิจในลักษณะผสมผสาน โดยการปลูกจะปลูกไม้หลายระดับหลายชั้นเรือนยอด ลดหลั่นกันไปจนถึงไม้ระดับพื้นที่ล่าง ซึ่งเป็นการเลียนแบบป่าธรรมชาติ และได้สนับสนุนกล้าไม้ป่า กล้าไม้เศรษฐกิจ กล้าไม้ผิวดิน และให้ความรู้รูปแบบการปลูกและชนิดพันธุ์ไม้ที่จะปลูกรายแปลงให้แก่ราษฎร ตามหลักวิชาการสภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด ตลอดจนการให้คำแนะนำ การจัดตั้งกลุ่มและการส่งเสริมอาชีพ มีประชาชนเข้าร่วมโครงการฯ แล้ว เนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๓๓,๒๙๘ ไร่

๓.๒ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม และส่งเสริมการประกอบอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกิน ควบคู่ไปกับการจัดระบบและระเบียบการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ เพื่อลดข้อขัดแย้งในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และสร้างการยอมรับจากภาคประชาชนในพื้นที่ ดังนี้

๓.๒.๑ กำหนดพื้นที่เป้าหมายการจัดหาที่ดิน จำนวน ๒๔๙ พื้นที่ ๖๖ จังหวัด ๗๐๘,๕๓๐-๐-๗๙.๗๐ ไร่ ประกอบด้วย

ประเภทพื้นที่	จำนวนพื้นที่
ป่าสงวนแห่งชาติ	๑๒๒ พื้นที่ ๕๘ จังหวัด ๖๒๕,๓๑๙-๐-๓๓ ไร่
ป่าชายเลน	๓๐ พื้นที่ ๙ จังหวัด ๑๖,๓๑๘-๓-๕๕ ไร่
ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน	๓๘ พื้นที่ ๑๒ จังหวัด ๓๙,๕๓๘-๐-๓๘ ไร่
ที่ดินสาธารณประโยชน์	๑๗ พื้นที่ ๑๑ จังหวัด ๙,๕๗๖-๑-๔๘.๗๐ ไร่
ราชพัสดุ	๗ พื้นที่ ๖ จังหวัด ๗,๘๔๑-๑-๑๐ ไร่
ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคมในนิคมสร้างตนเอง	๓๕ พื้นที่ ๓๐ จังหวัด ๙,๙๓๖-๑-๙๕ ไร่

ทั้งนี้ มีพื้นที่ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แล้ว จำนวน ๗๕ พื้นที่ ๓๙ จังหวัด ๒๓๑,๐๔๓-๒-๕๐.๘๔ ไร่ และจัดราษฎรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แล้ว จำนวน ๓๕,๐๔๖ ราย ๔๕,๑๗๖ แปลง เนื้อที่ ๒๔๓,๒๕๒ ไร่

๓.๒.๒ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ดำเนินการแล้ว ๕๓ พื้นที่ ๒๖ จังหวัด ภายใต้กรอบการดำเนินงาน ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านการพัฒนาที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นฐานข้อมูล Zoning ๒) ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน ๓) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การจัดทำเมนูอาชีพเชิงบูรณาการ ๔) ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่ม ๕) ด้านการสนับสนุนเข้าถึงแหล่งทุน และ ๖) ด้านการส่งเสริมและจัดทำบัญชีครัวเรือน

นอกจากนี้ รัฐบาลได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดที่ดินทำกินให้แก่ชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐ โดยเร่งรัดการจัดที่ดินทำกินให้แก่ชุมชนให้แล้วเสร็จตามเป้าหมาย และผลักดันร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งอยู่ระหว่างคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

๓.๓ การแก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกล้ำเขตป่าสงวนในพื้นที่ภูทับเบิก

กรณีการบุกรุกพื้นที่ป่าบริเวณภูทับเบิก จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อก่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างในลักษณะรีสอร์ท ร้านอาหาร และร้านค้า เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงได้มีคำสั่ง ที่ ๓๕/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการในการแก้ไขปัญหาการครอบครองและใช้ประโยชน์ที่ดินป่าภูทับเบิก ในท้องที่ตำบลวังบาลและตำบลบ้านเนิน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยกำหนดมาตรการในการระงับ ปราบปราม และป้องกันการกระทำการที่มีผลกระทบในพื้นที่ป่าภูทับเบิกและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเร่งฟื้นฟูป่าภูทับเบิกให้กลับคืนสู่สภาพเดิม และมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายกำหนดไว้

การใช้นโยบาย ๓-๘-๘ และแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าบริเวณภูทับเบิก โดยขับเคลื่อน ๘ ยุทธการ ให้แล้วเสร็จภายใน ๘ เดือน โดย ๘ ยุทธการ ประกอบด้วย ๑) เร่งรัดสำรวจรีสอร์ท ๖๒ แห่ง พื้นที่ ๑,๐๐๐ ไร่ ๒) คัดกรองผู้เข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินภูทับเบิก ๓) ออกแบบแผนผังการใช้ที่ดิน (Master Plan) ๔) สำรวจทำผังภาพรวมทั้งหมดของที่ดิน ๔.๗ หมื่นไร่เศษ ๕) ประกาศผังเมืองรวม บังคับใช้ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ๖) ดูแลคดีความและเร่งดำเนินการใน ๖๒ ราย เพื่อป้องกันมิให้ก่อสร้างใหม่ ๗) เร่งฟื้นฟูระบบนิเวศ ป้องกันการเกิดภัยพิบัติ เช่น การป้องกันดินถล่ม และ ๘) ดูแลการจัดการขยะ สุขอนามัย ระบบสาธารณูปโภค โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๓.๑ สำรวจประชากรและสำรวจอาณาเขต จำนวน ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอหล่มเก่าและอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๓,๓๑๙ ครัวเรือน ประชากรจำนวน ๑๙,๗๘๖ คน

๓.๓.๒ รื้อถอนรีสอร์ทในพื้นที่ภูทับเบิกตามการติดประกาศในพื้นที่เป้าหมาย ได้คัดแยกบุคคลออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๑๙ แห่ง รื้อถอนแล้ว ๑๙ ราย (๑๕๕ หลัง ร้านค้า ๙ หลัง) เจ้าหน้าที่รื้อถอน ๑๒ ราย เจ้าของดำเนินการเอง ๗ ราย กลุ่มที่ ๒ จำนวน ๑๙ แห่ง รื้อถอนแล้ว ๖ ราย (คงเหลือ ๑๓ ราย) และกลุ่มที่ ๓ จำนวน ๖๕ แห่ง รื้อถอนแล้ว ๙ ราย อยู่ระหว่างการรื้อถอน ๑ ราย (คงเหลือ ๕๕ ราย อยู่ระหว่างดำเนินคดี ๕ ราย และเสนอให้เป็นพื้นที่ผ่อนปรน ๕๐ ราย)

๓.๓.๓ จัดทำแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาพื้นที่ภูทับเบิก ได้จัดทำร่างแผนแม่บท ประกอบด้วย ๑) การวางและจัดทำผังพื้นที่เฉพาะบริเวณพื้นที่ภูทับเบิก พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ๒) การออกแบบวางผังพื้นที่ส่วนกลาง เพื่อส่งเสริมกิจกรรมด้านต่าง ๆ เช่น ผังพื้นที่ตลาดค้าขายกลาง สำหรับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชาวเขา ผังพื้นที่ที่ทำการ สำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่กำกับดูแล พร้อมทั้งบ้านพักเจ้าหน้าที่ ผังพื้นที่เพื่อจัดให้แปลงสาธิตเกษตร และผังสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผสมผสานเกษตรกรรม และ ๓) การปรับปรุงอัตลักษณ์อาคาร จำนวน ๕๔ แปลง ของชาวม้งเดิมในพื้นที่ให้มีรูปแบบอาคารที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมโดยรวม

๔. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

๔.๑ การบริหารจัดการน้ำตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ ระยะ ๑๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๙) รัฐบาลได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ๓ ระยะ ดังนี้

๔.๑.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภคบริโภคระยะสั้น เพื่อให้ทุกหมู่บ้านมีน้ำประปาใช้ ในปี ๒๕๖๐ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ระยะแรก	
		ก.ย. ๕๘ - ก.ย. ๕๙	ก.ย. ๕๙ - ก.ย. ๖๐
ระบบประปาหมู่บ้าน	๗,๔๙๐ แห่ง	๕,๗๒๔ แห่ง	๗,๒๓๔ แห่ง
ระบบประปาโรงเรียน/ชุมชน	๖,๑๓๒ แห่ง	๑,๓๓๖ แห่ง	๑,๙๖๔ แห่ง

(๑) การบริหารจัดการน้ำตามแผนการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาล ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีเป้าหมาย ๓,๘๘๘ แห่ง แบ่งเป็น

(๑.๑) น้ำบาดาลเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค จำนวน ๑,๕๐๐ แห่ง ดำเนินการแล้ว ๑,๒๐๑ แห่ง

(๑.๒) น้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้แก่โรงเรียนทั่วประเทศ จำนวน ๖๘๘ แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ ๕๘๗ แห่ง

(๑.๓) น้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง จำนวน ๑,๗๐๐ แห่ง ดำเนินการแล้ว ๑,๕๗๕ แห่ง

๔.๑.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต (เกษตรและอุตสาหกรรม) แบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ ระยะสั้น เป็นการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ ๒ ระยะกลางและระยะยาว เป็นโครงการเพิ่มน้ำต้นทุนเขื่อนภูมิพลและโครงการเพิ่มน้ำต้นทุนลุ่มน้ำโขง-ชี-มูล มีผลการดำเนินการ ดังนี้

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ระยะแรก	
		ก.ย. ๕๘ - ก.ย. ๕๙	ก.ย. ๕๙ - ก.ย. ๖๐
พัฒนาแหล่งน้ำในเขตชลประทาน	๔,๘๐๐ ล้าน ลบ.ม.	๗๐๒ ล้าน ลบ.ม.	๑,๓๙๓.๖๒ ล้าน ลบ.ม.
พัฒนาแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน	๒,๓๐๓.๔๗ ล้าน ลบ.ม.	๔๔๑ ล้าน ลบ.ม.	๖๑๙.๔๐ ล้าน ลบ.ม.
ขุดสระน้ำในไร่นา	๓๕๕,๗๕๐ สระ	๑๓๓,๓๑๑ สระ	๑๗๖,๖๕๖ สระ
พัฒนาแหล่งน้ำของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๒,๙๒๒ แห่ง	๒,๒๒๙ แห่ง	๒,๒๗๓ แห่ง
พัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร	๑๘,๕๕๙ แห่ง	๓,๔๕๔ แห่ง	๑,๗๐๐ แห่ง

(๑) การบริหารจัดการน้ำให้เกษตรกร ตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐ ดังนี้

(๑.๑) บริหารจัดการน้ำชลประทานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานให้เกษตรกรได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ๔๓๕ รายการ (อยู่ระหว่างดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง) มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๗๙.๗๔

(๑.๒) จัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน โดยดำเนินโครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๓๒ โครงการ ก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่รับน้ำ ๒๕ แห่ง และก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ชุมชน/ชนบท ๑๗๓ โครงการ มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๗๓.๘๙

(๑.๓) ป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ โดยก่อสร้างอาคารป้องกันตลิ่งฝายทดน้ำ ประตูระบายน้ำ ปรับปรุงทำนบดิน หากแล้วเสร็จจะมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ๐.๕๘ ล้านไร่ มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๕๘.๔๔

(๑.๔) ก่อสร้างโครงการแหล่งน้ำขนาดใหญ่ต่อเนื่อง จำนวน ๙ โครงการ เช่น โครงการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กวงอุดมธารา โครงการพัฒนาลุ่มน้ำตาปี–พุมดวง โครงการเขื่อนทดน้ำผาจุก โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองจันทบุรี (แผนระยะที่ ๒) โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวงรัชชโลทร

(๑.๕) ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการขุดสระเก็บน้ำประจำไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร เพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฝนทิ้งช่วงและเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร จำนวน ๔๖,๙๗๖ บ่อ

(๑.๖) ปรับปรุงพัฒนาแหล่งน้ำและกระจายน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยก่อสร้างแหล่งน้ำ ๒๗ แห่ง และปรับปรุงแหล่งน้ำ ๓๓ แห่ง

(๑.๗) ปฏิบัติการฝนหลวงและบริการด้านการบิน โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ๑๒ หน่วย ๑๒ จังหวัด และขึ้นบินปฏิบัติการฝนหลวง มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ๒๒๖.๓๑ ล้านไร่ และตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงเคลื่อนที่เร็ว จำนวน ๒ ชุด ดำเนินการในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙-มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อเฝ้าระวังสภาพอากาศและสามารถขึ้นปฏิบัติการได้ทันท่วงที

(๑.๘) พัฒนาแหล่งน้ำชุมชนเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน โดยการก่อสร้างแหล่งเก็บกักน้ำให้สามารถนำไปใช้ในเขตพื้นที่การเกษตร มีการวางแผนการใช้ที่ดิน มีการจัดระบบการปลูกพืชให้เหมาะสม มีเป้าหมายดำเนินการ ๗ แห่ง มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๙๑.๘๕

(๑.๙) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำโดยก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก ปรับปรุงพื้นที่และระบบส่งน้ำในไร่นา เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้ในการเกษตรและในช่วงฝนทิ้งช่วง ๒๑๘ แห่ง

(๒) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามระบบงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้ ๑) ตามภารกิจ (Function) จำนวน ๑๙ แห่ง สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง จำนวน ๒.๓๔๖ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ๒๙,๘๘๔ ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ ๖,๔๐๖ ครัวเรือน และ ๒) ตามยุทธศาสตร์ (Agenda) จำนวน ๒๔๕ แห่ง สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง จำนวน ๒๘.๐๐๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ๒๒๗,๒๒๙ ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ ๔๗,๒๒๒ ครัวเรือน

(๓) การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ ได้ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการ ดังนี้ ๑) โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ เมื่อแล้วเสร็จคาดว่าจะได้ปริมาณน้ำเก็บกัก ๑๔๒.๒๖ ล้านลูกบาศก์เมตร ประชาชนและพื้นที่การเกษตรจะได้รับประโยชน์ ๑๘๓,๕๓๓ ครัวเรือน ๓๙๒,๘๙๑ ไร่ และ ๒) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำขนาดใหญ่ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ๑๒๔,๐๐๐ ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ ๑๙,๒๐๐ ครัวเรือน ได้น้ำปริมาณ ๑๗๖.๑ ล้านลูกบาศก์เมตร

๔.๑.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย โดยระยะสั้นเป็นการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบสิ่งแวดล้อม ส่วนระยะกลางและระยะยาวเป็นการจัดทำโครงการขนาดใหญ่ เช่น ทางน้ำ หรือทางกั้นน้ำ ซึ่งได้เตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์น้ำ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ระยะแรก	
		ก.ย. ๕๘ - ก.ย. ๕๙	ก.ย. ๕๙ - ก.ย. ๖๐
พัฒนาน้ำบาดาลเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งระยะเร่งด่วน	๓,๐๘๖ แห่ง	๒,๕๖๑ แห่ง	๓,๐๗๐ แห่ง
ขุดลอกลำน้ำสายหลัก	๘๗๐ กิโลเมตร	๒๖๓.๒๙ กิโลเมตร	๒๗๗.๐๗ กิโลเมตร
ป้องกันน้ำท่วมชุมชน	๑๘๕ แห่ง	๓๐ แห่ง	๖๓ แห่ง

หมายเหตุ : พัฒนาน้ำบาดาลเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งระยะเร่งด่วน ยกเลิก ๑๙ แห่ง

(๑) การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์อุทกภัย ประเมินสถานการณ์น้ำในปี ๒๕๕๙ เพื่อติดตามปริมาณน้ำ คาดการณ์สถานการณ์น้ำ ทั้งกรณีที่มีพายุและกรณีไม่มีพายุ การเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม การเตรียมการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งสร้างกระบวนการเรียนรู้และประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ นอกจากนี้ได้มีการพิจารณาจัดหาพื้นที่รับน้ำ (แก้มลิงธรรมชาติ) แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่ราชการ และมาตรการช่วยเหลือของภาครัฐเมื่อเกิดน้ำท่วม และการเตรียมความพร้อมของสถานีสูบน้ำในพื้นที่

(๒) การแก้ไขปัญหาผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะทั่วประเทศในแม่น้ำสายหลัก ลุ่มน้ำภาคกลางตอนล่าง รวม ๖ สาย ได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำน้อย แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำป่าสัก รวมทั้งแหล่งน้ำปิดและคลองซอย โดยมีเป้าหมาย ๖,๒๐๐,๐๐๐ ตัน (๙๕๔,๐๐๐ ตัน) ซึ่งกำจัดผักตบชวาและวัชพืชตามมาตรการปราบปราม จำนวน ๘,๑๘๑,๗๔๒ ตัน (๕๐๘,๘๒๗ ตัน) เกินเป้าหมายร้อยละ ๑๐๐ ทำให้ผักตบชวาที่มีอยู่ตามแหล่งน้ำสาธารณะต่าง ๆ ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำปิดและแหล่งน้ำเปิดมีปริมาณลดลง ระบบการระบายน้ำและการไหลของน้ำดีขึ้น ลดปริมาณน้ำเน่าเสีย ทำให้ระบบนิเวศดีขึ้น ไม่กีดขวางการสัญจรทางน้ำ นอกจากนั้นยังได้จัดตั้งชมรมเพื่อแก้ไขปัญหาผักตบชวาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีชมรมคนริมน้ำ จำนวน ๗,๐๑๕ ชมรม สมาชิก จำนวน ๑๔๒๘,๑๕๓ คน

จากการบูรณาการของทุกภาคส่วนในการดำเนินการตามมาตรการป้องกันอย่างต่อเนื่อง ณ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐ ได้กำจัดผักตบชวาแล้ว จำนวน ๗,๔๐๔,๐๑๗ ตัน จำแนกได้ดังนี้

หน่วย : ตัน

กรมโยธาธิการและผังเมือง	กรมเจ้าท่า	กรมชลประทาน	กทม.	กรมการปกครอง
๓๘๓,๓๒๙	๑๗๖,๔๗๔	๗๕๓,๕๙๘	๑,๐๙๖,๖๔๖	๔,๙๙๓,๙๗๐

๔.๑.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำ ระยะสั้นเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อบำบัดน้ำเสียชุมชน ๒๘๔ แห่ง ได้ดำเนินการแล้ว ๒๑ แห่ง ส่วนระยะกลางและระยะยาวเป็นการผลักดันน้ำเค็มในฤดูแล้ง โดยได้จัดทำยุทธศาสตร์การจัดการคุณภาพน้ำประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ภายใต้วิสัยทัศน์ “แหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำดีขึ้น ด้วยการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม” และเป้าหมาย คือ แหล่งน้ำผิวดินมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๘๐ ในปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๘๕ ในปี ๒๕๖๙ ร้อยละ ๙๐ ในปี ๒๕๗๔ และร้อยละ ๙๕ ในปี ๒๕๗๙ และแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๘๘ ในปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๘๙ ในปี ๒๕๖๙ ร้อยละ ๙๐ ในปี ๒๕๗๔ และร้อยละ ๙๑ ในปี ๒๕๗๙ โดยมุ่งเน้นให้มีการใช้น้ำอย่างคุ้มค่าและนำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์เพิ่มมากขึ้น การบริหารจัดการคุณภาพน้ำมีประสิทธิภาพและบูรณาการร่วมกับภาคประชาชน โดยมีกรอบแนวคิดการจัดการคุณภาพน้ำของประเทศไทยใน ๒๐ ปีข้างหน้า คือ ๑) การบริหารจัดการคุณภาพน้ำโดยใช้หลักการผู้ได้รับประโยชน์เป็นผู้จ่าย ควบคู่กับผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย ๒) การบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนในการจัดการคุณภาพน้ำ ๓) การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการคุณภาพน้ำ ๔) การน้อมนำศาสตร์พระราชามาส่งเสริมการจัดการคุณภาพน้ำสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และ ๕) การพัฒนาระบบข้อมูลกลางด้านการจัดการคุณภาพน้ำและการแจ้งเตือนภัยคุณภาพน้ำ

๔.๑.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน โดยเป็นการดำเนินการระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม ๔.๗ ล้านไร่ ดังนี้

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ระยะแรก กันยายน ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐
ดำเนินการฟื้นฟูป่าแล้ว	๔,๗๗๐,๐๐๐ ไร่	๓๓๑,๕๑๗ ไร่
ป้องกันและลดการพังทลายของพื้นที่	๙,๔๗๕,๐๐๐ ไร่	๖๗๕,๐๐๐ ไร่
การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ	๖๑๓ โครงการ	๓๔๘ แห่ง
การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำขนาดใหญ่ (ทะเลสาบ หนอง บึง)	๑๙ แห่ง	๔ แห่ง

๔.๑.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการ

(๑) **การพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ** ได้จัดตั้งคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกกลางในการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำ ได้แก่ แผนที่ สถิติ สถานการณ์น้ำ ข้อมูลคาดการณ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ระบบเครือข่าย ระบบการจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูล ระบบประมวลผลข้อมูล และระบบการแสดงผลข้อมูลอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อคาดการณ์น้ำท่วมและบริหารจัดการน้ำที่มีอยู่เดิมในลุ่มน้ำเจ้าพระยา (ภาคเหนือ-ภาคกลาง) และลุ่มน้ำชีลุ่มน้ำมูล (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลด้านน้ำและภูมิอากาศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๕ หน่วยงาน รวม ๓๙๐ รายการ และเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ www.nhc.in.th และอุปกรณ์เคลื่อนที่ หรือแอปพลิเคชัน Thaiwater ซึ่งสามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ฟรี นอกจากนี้ ได้พัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อคาดการณ์น้ำท่วมและบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศไทยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจาก DHI ของประเทศเดนมาร์ก

(๒) **สร้างความร่วมมืองานวิจัยด้านน้ำ** โดยร่วมกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ เช่น International Water Association: IWA, DHI ประเทศเดนมาร์ก และ United National Environmental Program: UNEP เข้าร่วมประชุม ASEAN COST ครั้งที่ ๗๑ และ ๗๒ โดยได้นำเสนอโครงการคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งอาเซียนต่อที่ประชุม และได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ ASEAN COST ให้ดำเนินโครงการ รวมทั้งได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดตั้งคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งอาเซียน (Workshop on Establishing ASEAN Hydro informatics and Climate Data Center : AHC) ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อสนับสนุนและสร้างความเข้าใจร่วมกัน

(๓) **จัดทำฐานข้อมูลแบบจำลองสภาพภูมิอากาศ (CMIP5 GCM) ในระยะยาว** จำนวน ๒๖ ชุดข้อมูล และนำเสนอผลกระทบการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศต่อสภาพภัยแล้ง และการเติมน้ำใต้ดินของประเทศไทย ในหัวข้อเรื่อง “Future Drought Characteristics Over Thailand by Using Bias Corrected Multi CMIP5 General Circulation Model” และ “The Potential of Groundwater Investigation over Thailand under Changing Climate”

(๔) **สร้างแม่ข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี** โดยสนับสนุนให้ชุมชนประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น เครื่อง GPS แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม ข้อมูลจากสถานีโทรมาตร และการใช้งานระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการน้ำของชุมชน จนเกิดเป็นชุมชนต้นแบบและสามารถขยายผลไปยังชุมชนข้างเคียงจนเกิดเป็นเครือข่ายการจัดการน้ำ โดยชุมชนแม่ข่ายและเครือข่าย ๖๐ ชุมชน มีหมู่บ้านที่ได้รับการขยายผลโครงการในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๓๘๙ หมู่บ้าน และสามารถแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำในชุมชน ลดปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้งได้จำนวน ๖๓,๗๑๖ ครัวเรือน ๓๐๕,๓๒๘ ไร่ เพิ่มปริมาณน้ำสำรองในพื้นที่ชุมชน ๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร

(๕) **พัฒนาระบบภูมิสารสนเทศน้ำตำบล** โดยพัฒนาการใช้งานแผนที่และจัดเก็บข้อมูลด้วยระบบภูมิสารสนเทศ เพื่อให้มีข้อมูลแหล่งน้ำขนาดเล็กที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น หน่วยงานท้องถิ่นสามารถนำข้อมูลไปใช้แก้ไขปัญหาและวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ของตนเองได้ โดยในปี ๒๕๕๙ ได้จัดทำฐานข้อมูลแผนที่น้ำระดับตำบล ๓๐ ชั้นข้อมูล จำนวน ๖๕๖ ตำบล โดยมีหน่วยงานท้องถิ่นนำข้อมูลไปใช้ จำนวน ๓๕๓ แห่ง (ร้อยละ ๕๔) และในปี ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลแผนที่น้ำระดับตำบล ๓๒ ชั้นข้อมูล จำนวน ๖๐๐ ตำบล โดยมีหน่วยงานท้องถิ่นนำข้อมูลไปใช้ จำนวน ๓๓๓ แห่ง (ร้อยละ ๕๕.๕๐)

(๖) **จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ** (Smart Water Operation Center: SWOC) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) กรมทรัพยากรน้ำ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ การประปานครหลวง และการประปาส่วนภูมิภาค พร้อมทั้งได้จัดทำฐานข้อมูลกลางสนับสนุนการตัดสินใจเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำของผู้บริหารประเทศให้ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว น่าเชื่อถือ ทันเหตุการณ์ โดยเปิดศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ “อาคาร ๙๙ ปี หม่อมหลวงชูชาติ กำภู” กรมชลประทาน ถนนสามเสน กรุงเทพมหานคร

๔.๑.๗ แผนดำเนินงานในอนาคต ได้กำหนดไว้ ๔ แนวทาง ดังนี้ ๑) จัดทำแผนบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวม ๑,๖๔๙ แห่ง วงเงินรวม ๗,๔๗๑.๗๓ ล้านบาท ได้แก่ ปริมาณน้ำเก็บกัก ๑๓๗.๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบระบายน้ำที่ได้รับการฟื้นฟู ๑,๖๔๔.๕๖๗ กิโลเมตร พื้นที่การเกษตร ๓.๐๕ ล้านไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ จำนวน ๕๗๐,๙๙๓ ครัวเรือน ๒) เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ภัยแล้งโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับน้ำต้นทุนที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาเพื่อการอุปโภค บริโภค ๓) จัดหาแหล่งน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้ง เช่น เจาะบ่อบาดาล ขุดลอกคูคลองต่าง ๆ และ ๔) จัดหาเครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์ให้เพียงพอในการปฏิบัติงาน

๔.๒ การจัดการภัยแล้ง

๔.๒.๑ แก้ไขปัญหาภัยแล้ง ในปี ๒๕๕๙ ได้กำหนดมาตรการรองรับในพื้นที่วิกฤตน้ำ ประกอบด้วย ๑) มาตรการช่วยเหลือในระยะเร่งด่วน ๒ มาตรการ ได้แก่ การแจกจ่ายน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค และการจ้างงานเกษตรกรเพื่อสร้างรายได้ในช่วงหน้าแล้ง ๒) มาตรการบรรเทาปัญหาอย่างเป็นระบบ เน้นพื้นที่ที่มีการขาดแคลนแหล่งน้ำ ๓ มาตรการ ได้แก่ การสูบเติมน้ำให้กับแหล่งน้ำชุมชนเพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิตน้ำจืดจากน้ำทะเล และการอนุโลมใช้น้ำบาดาลในพื้นที่วิกฤตเป็นการชั่วคราว และ ๓) มาตรการแก้ไขภัยแล้งอย่างยั่งยืนในพื้นที่ประสบภัยแล้งซ้ำซาก ๑๑ มาตรการ ได้แก่ การทำอ่างหมู่บ้าน (One Village One Water Supply: OVOWS) การทำอ่างนาหรือแก้มลิง เพื่อควบคุมการเก็บน้ำและระบายน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำสำรองสำหรับผลิตประปาในเขตเศรษฐกิจพิเศษ การทำฝายชั่วคราวเพื่อเก็บกักน้ำในลำน้ำ การนำน้ำเสียชุมชนที่ผ่านการบำบัดกลับมาใช้ประโยชน์ (Reclaim water) การเพิ่มประสิทธิภาพเขื่อนและอ่างเก็บน้ำให้เก็บน้ำได้มากขึ้น การสร้างและซ่อมระบบประปาหมู่บ้าน การเติมน้ำในเขื่อนขนาดใหญ่ การควบคุมการเปิด-ปิดประตูระบายน้ำให้เหมาะสม การลดการระเหยของน้ำในแหล่งน้ำต่าง ๆ เช่น การกำจัดวัชพืชลอยน้ำ และการรณรงค์การประหยัดน้ำในทุกภาคส่วนโดยการมีส่วนร่วม

๔.๒.๒ แผนเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้งด้านการเกษตร ปี ๒๕๕๙/๖๐ มี ๕ มาตรการ ดังนี้ ๑) **มาตรการส่งเสริมความรู้เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง** สร้างการรับรู้และความตระหนักให้แก่เกษตรกร เพื่อขอความร่วมมือเกษตรกรที่จะปลูกข้าว รอบที่ ๓ พักดินและปรับปรุงดิน ให้การเพาะปลูกในรอบต่อไปเกิดประสิทธิภาพ ตลอดจนการส่งเสริมอาชีพสร้างรายได้โดยกิจกรรมการเกษตรทางเลือกอื่นที่ใช้น้ำน้อย ซึ่งดำเนินการไปแล้ว ๑,๐๑๘,๐๓๕ ราย แบ่งออกเป็นด้านพืช ๙๒๑,๓๙๘ ราย ด้านประมง ๘๗,๗๖๗ ราย ด้านปศุสัตว์ ๘,๘๗๐ ราย ๒) **มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร** โดยสาธิต ส่งเสริม และแนะนำให้เกษตรกรเรียนรู้การปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง ๔๒๐ ไร่ และเปลี่ยนมาเพาะปลูกพืชใช้น้ำน้อย เช่น ปลูกพืชหลากหลาย ๑๗๕,๖๔๑ ไร่ ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๑๔๘,๙๔๙ ไร่ และปลูกพืชปุ๋ยสด ๑๙๔,๕๑๐ ไร่ รวมพื้นที่ ๕๑๙,๑๐๐ ไร่ ๓) **มาตรการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน** สร้างแหล่งน้ำขนาดกลาง เสร็จแล้ว ๒ แห่ง (อยู่ระหว่างดำเนินการ ๘ แห่ง) สร้างแก้มลิงเสร็จแล้ว ๓ แห่ง (อยู่ระหว่างดำเนินการ ๒๑ แห่ง) บ่อน้ำในไร่นา ๔๓,๘๗๕ บ่อ (อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๒๕ บ่อ) พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร สร้างเสร็จ ๑,๕๗๕ บ่อ (อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๗๕ บ่อ) และอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำเสร็จแล้ว ๑๒๑ แห่ง (อยู่ระหว่างดำเนินการ ๗๔๑ แห่ง) และสนับสนุนเงินทุนเพื่อสร้างระบบน้ำในไร่นา ๓๒๔ แห่ง เกษตรกร ๔,๕๘๕ ราย วงเงิน ๒๑๕.๙๙ ล้านบาท ๔) **มาตรการฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่เกษตรที่ประสบภัย** ได้แก่ การจ้างแรงงาน ซ่อม สร้างงานชลประทาน ๕๗,๒๐๙ คน วงเงิน ๑,๐๔๐.๒๒ ล้านบาท เตรียมพันธุ์พืชเพื่อสนับสนุนเกษตรกร ๕๑ ตัน (ถั่วเขียว ๕๐ ตัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๑ ตัน) ออกหน่วยบริการชาวนาเคลื่อนที่ มีเกษตรกรมารับบริการ ๒๓,๖๐๑ ราย อบรมให้ความรู้ผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๑๓,๖๕๑ ราย และสนับสนุนเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ ช่วยเหลือสหกรณ์ที่ประสบภัย วงเงิน ๓๙.๒๒ ล้านบาท และ ๕) **มาตรการสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์**โดยเสริมสร้างการเรียนรู้แก่เกษตรกรเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อสาธารณะ ๗๕ ครั้ง

๔.๒.๓ ช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนจากพิบัติภัยให้แก่ประชาชน ตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙ ถึงปัจจุบัน ได้ดำเนินการแจกจ่ายน้ำ ๗,๕๖๙,๗๗๑ ลิตร เป่าล้างบ่อบาดาล ๑,๐๙๘ บ่อ และสูบเติมน้ำในแหล่งน้ำ ๑๙,๐๗๐,๘๕๐ ลูกบาศก์เมตร

๔.๒.๔ สนับสนุนเครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง โดยการสูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติส่งเข้าแหล่งน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปา และสูบน้ำส่งเข้าพื้นที่การเกษตร แจกจ่ายน้ำดิบให้แก่ประชาชนเพื่อการอุปโภค-บริโภค ผลิตน้ำดื่มแจกจ่ายประชาชน และการขุดเจาะบ่อบาดาล บ่อน้ำตื้น เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในอนาคต ๒๒ จังหวัด ประชาชนได้รับประโยชน์ ๑๖,๔๘๗ ครัวเรือน ๖๓,๓๒๗ คน

๔.๒.๕ ขุดเจาะบ่อบาดาล จำนวน ๑,๗๕๐ บ่อ เป็นพื้นที่ที่มีไฟฟ้า ๑๖๐ บ่อ และไม่มีไฟฟ้า ๑,๕๙๐ บ่อ ดำเนินการแล้วเสร็จ ๑,๕๗๕ บ่อ (อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๗๕ บ่อ) มีพื้นที่การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยแล้ง) ระหว่างวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ปี	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
๒๕๖๐	๑	๓	๑๓	๘๕
๒๕๕๙	๔๑	๒๖๗	๑,๔๔๔	๑๑,๘๔๐

๔.๒.๖ โครงการเฉลิมพระเกียรติ “สายธารพระบารมี ครองราชย์ ๗๐ ปี พระราชินี ๗ รอบ” มีหมู่บ้านที่ไม่มีความพร้อมในการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค จำนวน ๘๘๑ หมู่บ้าน โดยยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔๕๘ หมู่บ้าน จึงได้ดำเนินการจัดหาถังเก็บน้ำขนาด ๒,๐๐๐ ลิตร พร้อมอุปกรณ์และติดตั้ง ในพื้นที่หมู่บ้านหมู่บ้านละ ๑๐ ถัง จำนวน ๔๒๓ หมู่บ้าน ๓๖ จังหวัด รวมจำนวน ๔,๒๓๐ ถัง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันและเป็นการแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคในฤดูแล้งได้ในระดับหนึ่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ส่งมอบและติดตั้งถังเก็บน้ำดังกล่าวในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดำเนินการในหมู่บ้านเป้าหมายที่เหลือ จำนวน ๓๕ หมู่บ้าน ส่งผลให้สามารถจัดหาแหล่งกักเก็บน้ำให้แก่หมู่บ้านขาดแคลนได้ครบถ้วน จำนวน ๔๕๘ หมู่บ้าน

๔.๓ การช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ สถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ตั้งแต่ต้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๐ รัฐบาลจึงได้ดำเนินการ ดังนี้

๔.๓.๑ ฟื้นฟูน้ำบาดาล โดยเป่าล้างบ่อน้ำตื้นในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีและชุมพร จำนวน ๑๑๕ บ่อ และในพื้นที่ ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช สงขลา ประจวบคีรีขันธ์ พัทลุง และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๑,๓๖๓ บ่อ

๔.๓.๒ การจัดการขยะพื้นที่ประสบอุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ แบ่งเป็น ๑) ขยะชุมชน ได้จัดกิจกรรม Big Cleaning Day ในจังหวัดนครศรีธรรมราชและสงขลา โดยสำรวจประเมินปริมาณขยะและความเสียหายต่าง ๆ ของบ่อรวบรวมขยะ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ๒) ขยะทะเล ได้ดำเนินการเก็บขยะชายหาดเกาะทะลุ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยได้กำหนดเป้าหมาย ๙ พื้นที่ ๘ จังหวัด นอกจากนี้ ได้จัดการแพขยะในทะเลที่เกิดจากสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ สามารถกู้ขยะได้มากกว่า ๕.๕ ตัน เป็นขยะพลาสติกมากกว่า ๘๐,๐๐๐ ชิ้น ทั้งนี้ การป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะในทะเลได้ดำเนินการสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔

๔.๓.๓ ดำเนินโครงการบรรเทาอุทกภัย อำเภอหาดใหญ่ (ระยะที่ ๒) จังหวัดสงขลา เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของคลองระบายน้ำ ร.๑ จากเดิม ๔๖๕ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ให้ระบายน้ำได้ไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และลดระดับความเสียหายจากอุทกภัยช่วงฤดูฝนในพื้นที่เศรษฐกิจของอำเภอหาดใหญ่และพื้นที่ใกล้เคียง รวมถึงเป็นแหล่งเก็บกักน้ำสำรองในช่วงฤดูแล้ง ประมาณ ๕.๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยปรับปรุงคลองระบายน้ำ ร. ๑ พร้อมอาคารประกอบ ผลการดำเนินงานร้อยละ ๗๐.๘๘

๔.๔ การจัดทำแผนระบายน้ำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้จัดทำแผนโดยมีสาระโดยสรุป ดังนี้

๔.๔.๑ ระบบพื้นที่ปิดล้อม ได้ก่อสร้างแนวป้องกันน้ำท่วมรอบพื้นที่ เพื่อป้องกันน้ำจากภายนอกไหลบ่าเข้าท่วมพื้นที่ สำหรับบริเวณภายในพื้นที่ปิดล้อมได้ก่อสร้างและปรับปรุงระบบระบายน้ำ ได้แก่ ท่อระบายน้ำ คูคลอง สถานีสูบน้ำ อุโมงค์ระบายน้ำ และแก้มลิง เพื่อเร่งระบายน้ำท่วมขังออกสู่แม่น้ำเจ้าพระยาลงสู่ทะเลโดยเร็ว โดยแบ่งพื้นที่บริหารจัดการน้ำท่วมออกเป็น ๓ พื้นที่ ประกอบด้วย ๑) พื้นที่ปิดล้อมด้านตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาภายในคันกั้นน้ำพระราชดำริ ประมาณ ๖๕๐ ตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นชุมชนเมืองและเป็นพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ๒) พื้นที่ด้านตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยานอกคันกั้นน้ำพระราชดำริ (King Dike) ประมาณ ๔๖๘ ตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นพื้นที่รองรับน้ำหลากตามธรรมชาติ (floodway) เพื่อระบายน้ำจากพื้นที่ตอนเหนือและตะวันออกลงสู่พื้นที่ด้านใต้และลงสู่ทะเล และ ๓) พื้นที่ปิดล้อมด้านตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ประมาณ ๔๕๐ ตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นพื้นที่ชุมชนหนาแน่น

๔.๔.๒ ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบบระบายน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพมหานคร ๑) มีคันป้องกันน้ำท่วมด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานคร เพื่อป้องกันน้ำไหลบ่าจากพื้นที่ด้านตะวันออกเข้าท่วมพื้นที่ชั้นใน ความยาว ๗๒ กิโลเมตร ๒) มีแนวป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางกอกน้อยและคลองมหาสวัสดิ์ ความยาวรวม ๗๗ กิโลเมตร ป้องกันน้ำไหลบ่าจากริมแม่น้ำเจ้าพระยาเข้าท่วมในพื้นที่ ก่อสร้างแล้ว ๗๖.๘ กิโลเมตร อยู่ระหว่างดำเนินการ ๐.๒ กิโลเมตร ๓) มีระบบระบายน้ำเพื่อเร่งระบายน้ำและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ ประกอบด้วย ท่อระบายน้ำ ความยาวรวมประมาณ ๖,๔๐๐ กิโลเมตร และคูคลอง ๑,๖๘๒ คลอง ความยาวรวม ๒,๖๐๔ กิโลเมตร ๔) สถานีสูบน้ำ ประตูระบายน้ำ บ่อสูบน้ำ มีกำลังสูบรวมทั้งสิ้น ๒,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวินาที โดยสามารถสูบระบายน้ำลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาได้ ๑,๐๙๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ๕) มีอุโมงค์ระบายน้ำขนาดใหญ่เปิดใช้งานแล้ว ๗ แห่ง ความยาวรวม ๑๙ กิโลเมตร (อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๒ แห่ง) และมีแผนก่อสร้างอีก ๔ แห่ง ๖) มีแก้มลิง จำนวน ๒๖ แห่ง เก็บน้ำได้ ๑๓.๐๗ ล้านลูกบาศก์เมตร (อยู่ระหว่างก่อสร้าง ๓ แห่ง) และมีแผนจะก่อสร้างอีก ๑๒ แห่ง และ ๗) มีศูนย์ควบคุมระบบป้องกันน้ำท่วม รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ประมวลผลการป้องกันน้ำท่วม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนภัยแก่ประชาชน

๔.๔.๓ เตรียมความพร้อมรับสถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในปี ๒๕๖๐ ได้ล้างทำความสะอาดท่อระบายน้ำความยาว ๓,๗๓๑ กิโลเมตร จากความยาวทั้งหมด ๖,๔๐๐ กิโลเมตร บำรุงรักษาคลอง ขุดลอกคู-คลอง และเปิดทางน้ำไหล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ๑,๖๘๒ คลอง ยาว ๒,๖๐๔ กิโลเมตร โดยในปี ๒๕๖๐ ได้ขุดลอก ๑๒๑ คลอง และเปิดทางน้ำไหล ๑,๔๑๕ กิโลเมตร ซ่อมบำรุงเครื่องสูบน้ำตามสถานีสูบน้ำ ประตูระบายน้ำ บ่อสูบน้ำ จำนวน ๖๗๙ แห่ง เพื่อระบายน้ำท่วมขังออกจากพื้นที่ ซ่อมบำรุงเครื่องสูบน้ำแบบเคลื่อนที่ เพื่อติดตั้งในจุดอ่อนน้ำท่วมและพื้นที่วิกฤตต่าง ๆ รวม ๑,๖๓๘ เครื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสูบน้ำรวม ๖๗๓.๓๖ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และตรวจซ่อมบำรุงเครื่องสูบน้ำ รวม ๑๕๑ เครื่อง เตรียมความพร้อมหน่วยบริการเร่งด่วนกรุงเทพมหานคร หรือหน่วยปฏิบัติการเร่งด่วน (BEST) รวม ๑๐๘ หน่วย เจ้าหน้าที่ ๗๐๐ คน ประจำทุกสำนักงานเขต และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่สื่อมวลชน รับแจ้งเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับปัญหาน้ำท่วม ตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมทั้งได้ประชาสัมพันธ์สภาพฝนและน้ำท่วมผ่านสื่อต่าง ๆ และทางเว็บไซต์กรุงเทพมหานคร http://www.bangkok.go.th หรือที่เว็บไซต์สำนักการระบายน้ำ http://dds.bangkok.go.th/, e-mail : ddsbma@gmail.com, Facebook: Bangkok. Water, Twitter: bkk_best

๔.๔.๔ เตรียมแผนรับมือ ๙ ขั้นตอน สำหรับสถานการณ์ฝนตกหนักในพื้นที่ โดยดำเนินการ ๑) เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์สภาพอากาศ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ๒) ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพิ่มเติม ตามจุดที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาน้ำท่วมให้เพียงพอและพร้อมใช้งานได้ทันที ๓) ควบคุมและลดระดับน้ำในคลอง ท่อระบายน้ำ และแก้มลิง ให้อยู่ในระดับต่ำ โดยใช้อุโมงค์ระบายน้ำ สถานีสูบน้ำ และบ่อสูบน้ำเร่งระบายน้ำออก ๔) แจ้งเตือนสถานการณ์ฝนตกให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานภาคสนาม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๕) จัดส่งหน่วยปฏิบัติการเร่งด่วน (BEST) ประจำจุดเสี่ยงและจุดสำคัญที่คาดว่าจะมีฝนตกหนัก เพื่อเร่งระบายน้ำและแก้ปัญหาด้านการจราจร ๖) มอบหมายให้หน่วยงานภาคสนาม ลงพื้นที่ตามจุดต่าง ๆ และรายงานสถานการณ์น้ำท่วม ๗) ติดตั้งเครื่องสูบน้ำชนิดเคลื่อนที่เพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิมเพื่อเร่งแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในจุดที่วิกฤต ๘) ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น ตำรวจเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกการจราจร การปิดเส้นทางน้ำท่วม ทหารเพื่อช่วยเหลือประชาชน และ ๙) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบรายงานสภาพฝน ปริมาณฝน พื้นที่น้ำท่วมขังเป็นระยะ ๆ และสรุปสถานการณ์เพื่อแจ้งเตือนและประชาสัมพันธ์ ผ่านทางสื่อสังคมอนไลน์ (Line id: @bkk_best หรือทาง www.facebook.com/bkk.best)

๔.๕ สถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา

๔.๕.๑ การจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๕๙/๖๐ ดังนี้ ๑) แผนการจัดสรรน้ำทั้งประเทศ ๑๗,๖๖๑ ล้านลูกบาศก์เมตร ลุ่มน้ำเจ้าพระยาวางแผนใช้น้ำจาก ๔ เขื่อนหลัก (เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์) จำนวน ๕,๙๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ๒) ผลการจัดสรรน้ำทั้งประเทศ ใช้น้ำไปแล้ว ๑๘,๕๔๓ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๐๕ มากกว่าแผน ๘๘๒ ล้านลูกบาศก์เมตร สำหรับลุ่มน้ำเจ้าพระยา ใช้น้ำไปแล้ว ๖,๖๘๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๑๒ มากกว่าแผน ๗๗๘ ล้านลูกบาศก์เมตร

หน่วย : ล้านลูกบาศก์เมตร

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ๒๕๕๙/๖๐ (๑ พ.ย. ๕๙-๓๐ เม.ย. ๖๐)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาตรน้ำ	% แผนจัดน้ำ
ทั้งประเทศ	๒,๓๓๙	๕,๔๔๐	๙,๕๗๙	๓๐๓	๑๗,๖๖๑	๑๘,๖๖๕	๑๐๖
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา	๑,๑๑๐	๑,๔๓๕	๓,๔๐๐	๑๕	๕,๙๕๐	๖,๗๒๘	๑๑๓

๔.๕.๒ เพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๕๙/๖๐ ดังนี้ ๑) แผนการเพาะปลูกพืชทั้งประเทศ ๑๐.๒๔ ล้านไร่ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ๕.๑๗ ล้านไร่ ๒) ผลการเพาะปลูกทั้งประเทศ ๑๕.๓๖ ล้านไร่ (ข้าว ๑๑.๗๓ ล้านไร่ พืชไร่ พืชผัก ๓.๖๓ ล้านไร่)

เก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ๑๑.๖๘ ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว ๐.๐๕ ล้านไร่ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน ๘.๘๒ ล้านไร่ (ข้าว ๗.๖๖ ล้านไร่ พืชไร่พืชผัก ๑.๑๖ ล้านไร่) เก็บเกี่ยวแล้ว ๗.๕๙ บ้านไร่ รอเก็บเกี่ยว ๐.๐๘ ล้านไร่ ทั้งนี้ ลุ่มน้ำเจ้าพระยามีการปลูกข้าวรอบที่ ๓ ในเขตชลประทาน จำนวน ๐.๔๓ ล้านไร่ ในพื้นที่ ๑๑ จังหวัด

หน่วย : ล้านไร่

พื้นที่	เขตเพาะปลูก	แผนการเพาะปลูก ปี ๒๕๕๙/๖๐			ผลการเพาะปลูก ปี ๒๕๕๙/๖๐					
		นาปรัง	พืชไร่พืชผัก	รวม	ข้าว				พืชไร่พืชผัก	รวมทั้งสิ้น
					ข้าวรอบ ๒	ข้าวรอบ ๓	รวม	เก็บเกี่ยวแล้ว		
รวมทั้งประเทศ	ในเขตชลประทาน	๔.๐๐	๐.๖๕	๔.๖๕	๗.๗๔	๐.๓๓	๘.๐๗	๗.๙๓	๐.๖๐	๘.๖๗
	นอกเขตชลประทาน	๒.๙๓	๒.๖๖	๕.๕๙	๓.๕๖	๐.๑๐	๓.๖๖	๓.๖๖	๓.๐๓	๖.๖๙
	รวม	**๖.๙๓**	**๓.๓๑**	**๑๐.๒๔**	**๑๑.๓๐**	**๐.๔๓**	**๑๑.๗๓**	**๑๑.๕๙**	**๓.๖๓**	**๑๕.๓๖**
รวม ๒๒ จังหวัดลุ่มน้ำเจ้าพระยา	ในเขตชลประทาน	๒.๖๗	๐.๐๘	๒.๗๕	๕.๓๖	๐.๓๓	๕.๖๙	๕.๓๕	๐.๑๑	๕.๘๐
	นอกเขตชลประทาน	๑.๖๗	๐.๗๕	๒.๔๒	๒.๐๔	๐.๑๐	๒.๑๔	๒.๐๔	๑.๐๕	๓.๑๙
	รวม	**๔.๓๔**	**๐.๘๓**	**๕.๑๗**	**๗.๔๐**	**๐.๔๓**	**๗.๘๓**	**๗.๓๙**	**๑.๑๖**	**๘.๙๙**

๕. การเร่งรัดการควบคุมมลพิษ ทั้งทางอากาศ ขยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน

๕.๑ การยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมเพื่อการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๕.๑.๑ ดำเนินโครงการเร่งรัดการนำกากอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบ ได้จัดทำแผนแม่บทระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒) เพื่อแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถนำกากเข้าสู่ระบบแล้วประมาณ ๓๐.๒๙ ล้านตัน แบ่งเป็นของเสียอันตราย ๑.๙๗ ล้านตัน และของเสียไม่อันตราย ๒๘.๓๒ ล้านตัน กากอุตสาหกรรมที่เป็นของเสียอันตรายแล้ว ๑.๑๑ ล้านตัน รวมทั้งได้ติดตามการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นโครงการบูรณาการ “การบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม” เพื่อให้โรงงานผู้ก่อกำเนิดเข้าสู่ระบบการจัดการกากอุตสาหกรรมอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา ๕ ปี อย่างน้อยปีละ ๑๒,๐๐๐ โรงงาน โดยสรุปผลการดำเนินงานในระยะเวลา ๓ ปี ดังนี้

หน่วย : ล้านตัน

ปี	กากอันตราย (ล้านตัน)	กากไม่อันตราย (ล้านตัน)	ผลรวมกากอุตสาหกรรม (ล้านตัน)			
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
๒๕๕๘	๐.๙๘	๑.๒๕	-	๑๓.๒๓	๐.๙๘	๑๔.๔๘
๒๕๕๙	๑.๕๖	๑.๖๖	-	๒๕.๘๕	๑.๕๖	๒๗.๕๑
๒๕๖๐	๒.๐๔	๑.๕๕	๑๙.๙๖	๒๐.๓๐	๒๒	๒๑.๘๕

๕.๑.๒ ดำเนินโครงการเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาตัวอย่างเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Center) ตามเป้าหมายกรอบยุทธศาสตร์ประเทศ และจัดทำแผนแม่บทการพัฒนายกระดับนิคมอุตสาหกรรมสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ๑๑ แห่ง ใน ๘ จังหวัด รวมทั้งประเมินผลการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับ Eco Champion: (นิคมอุตสาหกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ) ในนิคมอุตสาหกรรมเป้าหมาย พร้อมรับรองให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับ Eco Champion ๘ แห่ง และประชุมเพื่อจัดตั้งเครือข่ายอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ๘ จังหวัดแล้ว พร้อมทั้งได้ยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมสู่การอนุรักษ์ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตามตัวชี้วัดการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับที่ ๓ โดยให้คำปรึกษาเชิงลึกกับโรงงานอุตสาหกรรม ๑๐ แห่งต่อพื้นที่ (จังหวัด) เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศอย่างน้อยระดับ ๓ และอุตสาหกรรมสีเขียวระดับ ๔ ขึ้นไป ซึ่งได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town Center) ในพื้นที่ ๘ จังหวัด (จังหวัดระยอง สมุทรปราการ สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี ชลบุรี นครปฐม และปทุมธานี) และศูนย์เผยแพร่ พัฒนาและบริหารจัดการเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด

๕.๑.๓ ส่งเสริมและผลักดันให้อุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานมุ่งสู่มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียว โดยให้ผู้ประกอบการนำเกณฑ์มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR-DPIM) ไปประยุกต์ใช้ในสถานประกอบการ ซึ่งมีผู้ประกอบการรายใหม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ๑๑ ราย และรายเดิม ๙ ราย และได้จัดสัมมนาเปิดตัวโครงการ CSR-DPIM เพื่อประชาสัมพันธ์และรับสมัครสถานประกอบการรายใหม่เข้าร่วมโครงการ รวมถึงจัดพิธีมอบโล่รางวัลให้แก่ประกอบการที่ผ่านเกณฑ์การทดสอบ CSR-DPIM โดยมีสถานประกอบการผ่านเกณฑ์และได้รับโล่รางวัล CSR-DPIM ปี ๒๕๕๙ มีจำนวน ๑๑ ราย และสถานประกอบการเครือข่ายที่ผ่านเกณฑ์การทวนสอบรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างยั่นยืนและได้รับโล่รางวัล CSR-DPIM Continuous Award 2016 จำนวน ๔๒ ราย นอกจากนี้ ได้จัดฝึกอบรม Group Training ครั้งที่ ๑ ให้แก่สถานประกอบการรายใหม่ จำนวน ๑๐ ราย และสถานประกอบการที่เป็นสมาชิกเครือข่าย CSR-DPIM 2560

๕.๒ การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

๕.๒.๑ แก้ไขปัญหาหมอกควัน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าภาคเหนือ ปี ๒๕๖๐ ดังนี้

(๑) รัฐบาลได้กำหนดแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๐ และอนุมัติงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อดำเนินงาน ๙ จังหวัดภาคเหนือไว้ ๓ มาตรการเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย ๓ พื้นที่หลัก ได้แก่ ๑) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ ๒) พื้นที่เกษตร ๓) พื้นที่ริมทางหลวง และ ๔ มาตรการบริหารจัดการ คือ ๑) มาตรการบริหารจัดการ ๒) มาตรการสร้างความตระหนัก ๓) มาตรการลดปริมาณเชื้อเพลิง และ ๔) มาตรการประชารัฐ

นายกรัฐมนตรีได้ประกาศถ้อยแถลงในที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๖ และครั้งที่ ๒๗ ให้อาเซียนมีการบูรณาการร่วมกันแก้ไขปัญหามลพิษจากหมอกควันข้ามแดน โดยจัดทำ Road Map อาเซียนปลอดหมอกควัน (ASEAN Haze-Free Roadmap) และเร่งลดผลกระทบจากหมอกควันข้ามแดน โดยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม ๕ ประเทศ อนุภูมิภาคแม่โขง เรื่อง มลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ จังหวัดเชียงราย ซึ่งที่ประชุมแสดงความชื่นชมความพยายามของประเทศไทยในการจัดทำแผนปฏิบัติการเชียงราย ๒๐๑๗ เพื่อป้องกันมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (Chiang Rai 2017 Plan of Action for Transboundary Haze Pollution Control in the Mekong Sub-Region) อันจะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์ของ ASEAN Haze Free Roadmap ที่จะก้าวไปสู่การเป็นภูมิภาคอาเซียนปลอดหมอกควันภายในปี ๒๕๖๓

(๒) ขับเคลื่อนกลไกประชารัฐเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟป่าลดหมอกควัน ส่งเสริมการรวมกลุ่มของภาคประชาชนและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายอาสาสมัครเพื่อเป็นกลไกในการเฝ้าระวังและประสานคนในท้องถิ่น

(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักและรวมกลุ่มร่วมจัดการทรัพยากร จำนวน ๑๐๐ หมู่บ้าน ระดับเครือข่าย ๑๐ เครือข่าย และสนับสนุนกิจกรรมด้านการจัดการไฟป่า จำนวน ๙๕ กองทุน เกิด CSR ภาคเอกชน ส่งผลให้คุณภาพอากาศดีขึ้น ในปี ๒๕๖๐ มี Hotspot ลดลง และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนต้นแบบปลอดการเผาโดยคัดเลือกหมู่บ้านมีศักยภาพในการป้องกันไฟป่าใน ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน เพื่อสนับสนุนยกระดับให้เป็นศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผา จำนวน ๒๖ แห่ง เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรชุมชน ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานการบริหารจัดการหมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผา

(๔) จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ภาคเหนือ ๒ หน่วย คือ หน่วยปฏิบัติการฝนหลวงจังหวัดเชียงใหม่และพิษณุโลก โดยขึ้นบินปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน ๖๕ เที่ยวบิน มีปริมาณการใช้สารฝนหลวง ๑๘.๙ ตัน พร้อมทั้งได้เพิ่มการปฏิบัติการฝนหลวง ๙ วัน ๒๔ เที่ยวบิน ๖๐:๐๐ ชั่วโมงบิน ซึ่งสามารถช่วยระบายฝุ่นละอองในชั้นบรรยากาศ (PM10) ให้ลดลงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ไม่ส่งผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพของประชาชน

(๕) เตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในช่วงฤดูแล้ง กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติสั่งการ ๖๕ จังหวัด ที่มีพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐

๕.๒.๒ แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ดังนี้ ๑) การกำกับดูแล ติดตาม และควบคุมเพื่อมิให้องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ปล่อยรถโดยสารและรถร่วมบริการออกวิ่งโดยปล่อยควันดำเกินมาตรฐาน และควบคุมรถโดยสารประจำทางและรถสองแถวไม่ให้ปล่อยควันดำเกินมาตรฐานก่อนออกวิ่งให้บริการ ซึ่งมีรถโดยสารประจำทางร้อยละ ๐.๑๖ เกินมาตรฐานและถูกคำสั่งห้ามใช้จนกว่าจะแก้ไขปรับปรุงให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สำหรับรถสองแถวในซอยมีแนวโน้มควันดำเกินมาตรฐานลดลง เนื่องจากเปลี่ยนไปใช้แก๊สธรรมชาติเพิ่มขึ้น ๒) มาตรการลดและควบคุมฝุ่นละอองจากแหล่งกำเนิดหลักในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี และมาตรการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยได้ติดตามความคืบหน้าการควบคุมและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง เดือนละ ๒ ครั้ง จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว และ ๓) มาตรการควบคุมและติดตามการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่ายในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด จังหวัดระยอง

๕.๒.๓ แก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพภูมิอากาศของประเทศ

(๑) เพื่อบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศให้เป็นไปตามเจตจำนงที่เหมาะสมของประเทศ (Nationally Appropriate Mitigation Action: NAMAs) ที่เสนอตัวเลขศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจกสาขาพลังงานและขนส่งที่ร้อยละ ๗-๒๐ จากกรณีปกติในปี ๒๕๖๓ จากการประเมินผลในปี ๒๕๕๘ พบว่า ประเทศไทยสามารถลดก๊าซเรือนกระจกจาก ๙ มาตรการภาคพลังงานได้ทั้งสิ้น ๔๐.๑๔ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า เทียบกับกรณีปกติในปี ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๑๑ ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายการลดที่ร้อยละ ๗ โดยมาตรการภาคพลังงาน ได้แก่ ๑) มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน (แสงอาทิตย์ พลังลม พลังน้ำ) ๒) มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน (ชีวมวล ก๊าซชีวภาพ ขยะ) ๓) มาตรการผลิตความร้อนจากพลังงานทดแทน (แสงอาทิตย์) ๔) มาตรการผลิตความร้อนจากพลังงานทดแทน (ชีวมวล ก๊าซชีวภาพ ขยะ) ๕) มาตรการใช้ไบโอดีเซลในภาคการขนส่ง ๖) มาตรการใช้เอทานอลในภาคการขนส่ง ๗) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไฟฟ้า ๘) มาตรการผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าเทคโนโลยีสะอาด และ ๙) มาตรการเกณฑ์มาตรฐานและติดฉลากอุปกรณ์เบอร์ ๕

(๒) แปลงแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๙๓ ไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ โดยจัดฝึกอบรมการบูรณาการแนวคิดด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกระบวนการจัดทำแผนระดับจังหวัดและท้องถิ่นในพื้นที่นำร่อง จำนวน ๑๗ จังหวัด ๓๒ เทศบาล ขณะนี้พื้นที่นำร่องทุกแห่งได้จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแบบมีส่วนร่วม พร้อมทั้งได้ยกร่างแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติเข้าสู่การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับกระทรวงในสาขานำร่อง

(๓) จัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกและการรายงานข้อมูลการแสดงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยในปี ๒๕๕๔ โดยได้จัดทำรายงานความก้าวหน้ารายสองปี ฉบับที่ ๑ (First Biennial Update Report: FBUR) ครบทั้ง ๕ ภาคส่วน มีปริมาณเท่ากับ ๓๐๕.๕๒ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (MtCO2eq) โดยจำแนกปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจาก ๔ ภาค ได้แก่ ภาคพลังงาน ๒๒๒.๙๔ MtCO2eq ภาคเกษตร ๕๒.๙๒ MtCO2eq ภาคกระบวนการอุตสาหกรรม ๑๘.๒๓ MtCO2eq ภาคของเสีย ๓.๗๔ MtCO2eq และอีก ๑ ภาคส่วน ได้แก่ ภาคการใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งเป็นภาคส่วนที่มีการดูดกลับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากมีปริมาณเท่ากับ ๗๐.๙๔ MtCO2eq รวมทั้งได้ดำเนินโครงการพัฒนาระบบจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย เพื่อรองรับการจัดทำรายงานแห่งชาติ (National Communication: NC) และรายงานความก้าวหน้ารายสองปี (Biennial Update Report: BUR) และการรายงานข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) เข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีสของประเทศไทย โดยให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีส เมื่อวันที่ ๑๙-๒๕ กันยายน ๒๕๕๙ โดยดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อเตรียมการให้สัตยาบัน

๕.๓ การแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ

การแก้ไขปัญหาน้ำเสียชุมชน ได้จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ เพื่อนำเสนอ (ร่าง) แผนแม่บทดังกล่าวต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษ โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “จัดการน้ำเสียชุมชนอย่างเป็นระบบและบูรณาการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” ซึ่งปัจจุบันมีน้ำเสียเกิดขึ้น ๙.๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ได้กำหนดเป้าหมายไว้ คือ น้ำเสียชุมชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๕๐ ภายในปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๖๐ ภายในปี ๒๕๖๙ ร้อยละ ๗๓ ภายในปี ๒๕๗๔ และร้อยละ ๙๓ ภายในปี ๒๕๗๙ น้ำเสียชุมชนในพื้นที่เป้าหมายนำกลับไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๕๐ ภายในปี ๒๕๗๙ และแหล่งกำเนิดน้ำเสียชุมชนปฏิบัติตามกฎหมายเพิ่มขึ้น โดยมีกรอบแนวคิดการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน คือ ๑) จัดการน้ำเสียชุมชน ณ แหล่งกำเนิด ๒) จัดการน้ำเสียชุมชนแบบรวมศูนย์และนำน้ำทิ้งกลับไปใช้ประโยชน์ และ ๓) สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

“จัดทำแผนแม่บท
การบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน
พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ มีเป้าหมาย
นำน้ำเสียชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย
กลับไปใช้ประโยชน์ ๕๐%
ภายในปี ๒๕๗๙”

นอกจากนี้ รัฐบาลได้แก้ไขปัญหาน้ำเสียชุมชน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงปัจจุบัน โดยมีการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะแล้ว ๑๒๓,๗๘๘,๕๑๔ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด คือ ๑๘,๒๙๔,๙๑๕ ลูกบาศก์เมตร โดยแบ่งเป็น ๑) การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบในระยะยาว ๑๕ ปี ใน ๒๓ พื้นที่ บำบัดน้ำเสียสะสมรวม ๑๒๑,๙๙๑,๒๒๔ ลูกบาศก์เมตร ๒) การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๗ โครงการ บำบัดน้ำเสียสะสมรวม ๘๔๖,๖๔๕ ลูกบาศก์เมตร และ ๓) การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขนาดเล็กในพื้นที่ปริมณฑล ๔ พื้นที่ บำบัดน้ำเสียสะสมรวม ๙๕๐,๖๔๕ ลูกบาศก์เมตร

๕.๔ การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ได้จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) เพื่อใช้เป็นกรอบนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในภาพรวมของประเทศ และบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยดำเนินการภายใต้ ๓ มาตรการหลัก ได้แก่ ๑) มาตรการลดการเกิดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่แหล่งกำเนิด ๒) มาตรการเพิ่มศักยภาพการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และ ๓) มาตรการส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยในปี ๒๕๖๐ มีเป้าหมาย ดังนี้ ๑) ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕ ๒) ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการร้อยละ ๘๕ ๓) ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการรวบรวมและส่งไปกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่า

ร้อยละ ๑๐ ๔) ขยะมูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ๕) กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ และ ๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนที่ต้นทางร้อยละ ๑๐

นอกจากนี้ ได้กำหนดแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการระยะสั้นภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔ โดยมีเป้าหมายหลักให้ทุกหมู่บ้าน ชุมชน สถานประกอบการภาคเอกชน สถานที่ราชการ ศาสนสถาน คัดแยกขยะและมีจุดรับทิ้งของเสียอันตรายชุมชนในทุกหมู่บ้าน ชุมชน และห้างสรรพสินค้า ในปี ๒๕๖๐ มีเป้าหมายลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ปลายทางได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ มุ่งดำเนินการ ๒ ระยะ คือ ระยะต้นทาง (ลดปริมาณขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง) และระยะกลางทาง (จัดทำระบบเก็บและขนให้มีประสิทธิภาพ) ซึ่งได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ เพื่อเป็นหน่วยงานบูรณาการการทำงานร่วมกัน ดังนี้

๕.๔.๑ มาตรการลดการเกิดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่แหล่งกำเนิด ดังนี้ ๑) ให้สถานที่ราชการทั้งส่วนกลางและจังหวัดเป็นต้นแบบการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ๒) ให้โรงเรียนและสถาบันการศึกษามีการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ๓) ให้เลิกการใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Plastic Bottle Capseal) เพื่อลดปริมาณการใช้พลาสติกที่ไม่จำเป็นและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ๔) จัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ท่องเที่ยวและอุทยานแห่งชาติ และจัดทำบัตรเดียวเขียวทั่วไทย (Green Card) ภายใต้นโยบายการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมีการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดย Green Card เป็นบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (E-Card) ที่ใช้สำหรับสะสมคะแนนเพื่อแลกรับสิทธิประโยชน์จากการซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งได้พัฒนา Green Card Application “แอปเดียว เขียวทั่วไทย” โดยผู้บริโภคสามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ในการซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งได้ดำเนินโครงการคืนมือถือเก่า สร้างบุญ สร้างชาติร่วมกับผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผู้ผลิต ผู้จำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ ผู้ให้บริการจัดการของเสียอันตราย และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อรับคืนมือถือจากประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ซึ่งมีเป้าหมาย ๙ ล้านเครื่อง เพื่อนำกลับไปรีไซเคิล

๕.๔.๒ มาตรการเพิ่มศักยภาพการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

(๑) ให้จังหวัดเป็นพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ ภายใต้โครงการ “เมืองสวยใส ไร้มลพิษ” โดยกำหนดกิจกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง การเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท และการกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกต้อง ทั้งนี้ ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนเข้าสู่ระบบกำจัดที่ปลายทางลดลงร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ จึงให้จังหวัดดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยใช้ชื่อว่า “จังหวัดสะอาด” รวมทั้งได้จัดทำฐานข้อมูลด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกจังหวัด เพื่อติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต่อ “ศูนย์ปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ” ภายในวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน ดังนี้ ๑) ข้อมูลด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๗๗๖ แห่ง (เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล) ในปี ๒๕๕๙ ๑.๑) ปริมาณขยะมูลฝอย ในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๖.๔๘ ล้านตัน ๑.๒) ค่าใช้จ่ายด้านการจัดการขยะมูลฝอย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑๓,๙๗๙ ล้านบาท ๑.๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเก็บขนมูลฝอย จำนวน ๔,๔๘๓ แห่ง และไม่มีการเก็บขนมูลฝอย จำนวน ๓,๒๙๓ แห่ง ๒) ข้อมูลด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๗๗๖ แห่ง (เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล) ในปี ๒๕๖๐ (ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๙-เมษายน ๒๕๖๐) พบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด จำนวน ๙,๕๑๕,๔๐๐ ตัน และปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน ๑,๓๕๙,๓๔๒ ตัน **ส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ในปี ๒๕๖๐โดยเฉลี่ยลดลง** เมื่อเทียบกับปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ในปี ๒๕๕๙ รวมทั้งได้กำหนดมาตรการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานระดับจังหวัดโดย ๑) ประกวดหมู่บ้าน ชุมชนสะอาด ระดับตำบล ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ๒) ประกวดอำเภอสะอาด ระดับจังหวัด ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ และประกวดจังหวัดสะอาดระดับประเทศ จะดำเนินการจัด ในระดับกลุ่มจังหวัด ๑๘ กลุ่มจังหวัด เพื่อคัดเลือกให้เป็นจังหวัดสะอาด ระดับประเทศ ในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน ๒๕๖๐

(๒) ติดตามและประเมินผล โดยกำหนดให้จังหวัดดำเนินการประเมินผล และคัดเลือกการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประกอบด้วย การประกวดหมู่บ้าน/ชุมชนสะอาด ระดับตำบลมอบรางวัล และจัดประกวดอำเภอสะอาดระดับจังหวัด ทั้งนี้ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ และจะดำเนินการจัดประกวดจังหวัดสะอาดในระดับกลุ่มจังหวัด จำนวน ๑๘ กลุ่มจังหวัด เพื่อคัดเลือกให้เป็นจังหวัดสะอาด ระดับประเทศ จำนวน ๔ รางวัล ประกอบด้วย รางวัลชนะเลิศการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” อันดับที่ ๑ และรางวัลรองชนะเลิศการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” อันดับที่ ๑-๓

(๓) สนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเจ้าภาพในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ทั้งนี้ ได้ประสานงานกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมในเบื้องต้นเพื่อรองรับปริมาณขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

(๔) พัฒนารูปแบบและแนวทางในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนให้ถูกต้องครบวงจร โดยออกประกาศ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) ผลักดันให้มีสถานที่รวบรวมของเสียอันตรายชุมชน จำนวน ๘๐ แห่ง ใน ๗๖ จังหวัด โดยเป็นอาคารศูนย์เก็บรวบรวม ๓๕ แห่ง จุดนัดเก็บรวบรวม ๔๕ แห่ง และอยู่ระหว่างการหารือเพื่อจัดตั้งของเสียอันตรายชุมชน ๓ แห่ง

(๖) ส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนก่อสร้างและเดินระบบการแปรรูปขยะมูลฝอยเพื่อผลิตพลังงาน โดยในปี ๒๕๕๙ เปิดดำเนินการ ๑ แห่ง คือ เทศบาลนครขอนแก่น สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ ๔.๔ เมกกะวัตต์

(๗) ตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย ดังนี้ ๑) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒) กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตหนังสือรับรองการแจ้งและการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ๓) กฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐ ๔) ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ๕) ออกประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง มาตรการป้องกัน แก้ไข และติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้ประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิงที่มีกำลังผลิตติดตั้งต่ำกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ และ ๖) ออกประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง มาตรการป้องกัน แก้ไข และติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้ประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าที่ใช้ขยะอุตสาหกรรมเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๙

(๘) กำจัดขยะตกค้างสะสมทั่วประเทศ จำนวน ๓๐.๔๙ ล้านตัน ไปแล้ว ๒๖.๕๗ ล้านตัน (ร้อยละ ๘๗) โดยสนับสนุนให้เอกชนแปรรูปเป็นเชื้อเพลิง พลังงานไฟฟ้า และนำส่งเป็นวัตถุดิบให้โรงงานปูนซีเมนต์ หรือส่งไปเตาเผาขนย้ายหรือรื้อร่อนไปกำจัดอย่างถูกต้องในพื้นที่เดิมและพื้นที่อื่น

(๙) จัดการขยะ โดยในปี ๒๕๖๐ ขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ๑๙.๕๖ ล้านตัน (ร้อยละ ๗๕) จากขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด ๒๖.๔๑ ล้านตัน

๕.๔.๓ มาตรการส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

(๑) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการจัดการขยะมูลฝอยในระดับภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในบทบาทของ Operator & Regulator (ผู้ดำเนินการและผู้ควบคุม)

(๒) ยกร่างพระราชบัญญัติ ๒ ฉบับ คือ ๑) ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... อยู่ระหว่างเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรา (Checklist) ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒) ร่างพระราชบัญญัติความปลอดภัยทางชีวภาพ พ.ศ. .... อยู่ระหว่างการทบทวนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

(๓) กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี และแผนจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยกำหนดเป้าหมาย ระยะ ๒๐ ปี ประเทศไทยจะก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำ (Low carbon Society) และไร้ของเสีย (Zero Waste) ซึ่งระยะ ๕ ปีแรก กำหนดให้ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๗๕ และร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๖๙

(๔) กำหนดหลักสูตรทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยสอดแทรกเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย และกำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและสร้างจิตสำนึก สร้างวินัย เช่น เครือข่ายสิ่งแวดล้อมและโรงเรียนต้นแบบการคัดแยกขยะ

(๕) รณรงค์สร้างจิตสำนึกประชาชนในการรักษาความสะอาดและการทิ้งขยะมูลฝอย โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ บ้านเรือน ชุมชน โรงเรียน สถานศึกษา สถานที่ราชการ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานที่สาธารณะ แหล่งท่องเที่ยว สถานประกอบการ และห้างสรรพสินค้า

(๖) การสร้างแรงจูงใจสังคมรีไซเคิลในชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ โดยจัดการประกวด “โครงการชุมชนปลอดขยะ Zero Waste” และ “โครงการโรงเรียนปลอดขยะ Zero Waste School” เพื่อสนับสนุนการจัดการขยะที่ต้นทาง ส่งเสริมการลด การคัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่เพื่อเสริมสร้างสังคมรีไซเคิล ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ มีชุมชนปลอดขยะ ๓๑๕ แห่ง และโรงเรียนปลอดขยะ ๒๑๔ แห่ง ที่ผ่านเกณฑ์และมีการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ ประมาณ ๓๒,๓๘๕ ตัน ประหยัดงบประมาณในการกำจัดได้กว่า ๓๒.๓๘ ล้านบาท และสร้างรายได้ ๑๙๔ ล้านบาท

(๗) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ Zero Waste จำนวน ๒๓ แห่ง กระจายใน ๑๙ จังหวัด เพื่อต่อยอดโรงเรียนและชุมชนปลอดขยะให้พัฒนาเป็น “ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการจัดการขยะเหลือศูนย์” ที่สามารถใช้เป็นพื้นที่เรียนรู้และถ่ายทอดการบริหารจัดการและการดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะและชุมชนปลอดขยะสำหรับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรชุมชน

(๘) ดำเนินโครงการ “รวมพลังสร้างวินัย ลดใช้ถุงพลาสติก” เพื่อสร้างวินัยให้คนในชาติปรับเปลี่ยนทัศนคติ วิถีชีวิต กลับมาใช้วัสดุธรรมชาติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแทนการใช้ถุงพลาสติก โดยร่วมกับภาคธุรกิจเอกชนที่ประกอบการ ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า และร้านสะดวกซื้อ จำนวน ๑๕ หน่วยงาน ขอความร่วมมืองดให้บริการถุงพลาสติกแก่ลูกค้าในวันที่ ๑๕ และ ๓๐ ของทุกเดือน และเพิ่มความถี่ในการงดให้บริการถุงพลาสติกเป็นทุกวันพุธ และต่อมารณรงค์เข้มข้นเป็นทุก “วันจันทร์ พุธ ศุกร์” ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป โดยการให้คะแนนสะสมเพิ่ม การให้ส่วนลดสำหรับการซื้อสินค้าครั้งต่อไป ร่วมกันรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สปอร์ตโทรทัศน์ วิทยุ โปสเตอร์ และแผ่นพับ ซึ่งสามารถลดการใช้ถุงพลาสติกลงได้กว่า ๓๐๑,๒๗๕,๘๕๓ ใบ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐)

๕.๕ การปฏิรูประบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๑ ขับเคลื่อนการดำเนินการด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ภายใต้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ดำเนินการขับเคลื่อน

๕.๕.๒ ผลักดันร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งเพิ่มเติมบทบัญญัติสำคัญ คือ ๑) กระจายภารกิจการพิจารณารายงาน EIA ให้เบ็ดเสร็จในหน่วยงานเดียว เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลา ๒) แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการผู้มีสิทธิทำรายงาน ๓) ให้มีการรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่เสนอไว้ในรายงาน

และระยะเวลาในการนำผลการพิจารณารายงานไปยื่นขออนุมัติ อนุญาต และ ๔) กำหนดระยะเวลาในการแก้ไขรายงาน และระยะเวลาในการนำผลการพิจารณารายงานไปยื่นของอนุมัติ อนุญาต ปัจจุบันอยู่ระหว่างเตรียมการเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

๕.๕.๓ ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการจัดทำรายงาน EHIA ให้สอดคล้องกับมาตรา ๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังนี้ ๑) เสนอให้ยกเลิกองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (กอสส.) ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) เห็นชอบในหลักการแล้ว และ ๒) อยู่ระหว่างเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมพิจารณาการปรับปรุงประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว

๕.๕.๔ ผลักดันให้มีการกำหนด CoP (Code of Practice) ด้านสิ่งแวดล้อม แทนการทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination: IEE) และ EIA

๕.๕.๕ ปรับปรุงโครงสร้างสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยปรับปรุงโครงสร้างของสำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นกองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และกองพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕.๕.๖ ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยใช้ระบบออนไลน์ (Smart EIA)

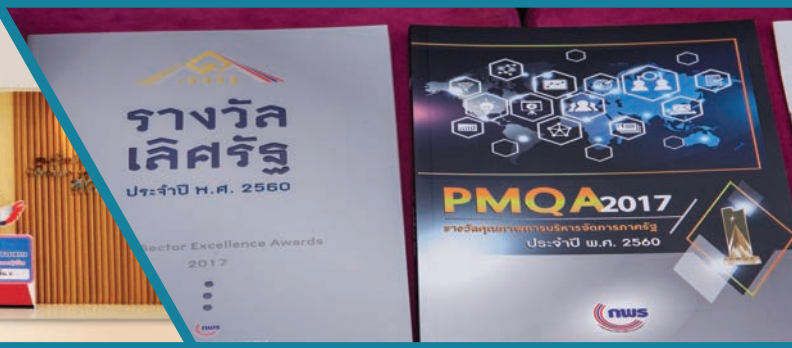
๕.๕.๗ การปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) โดยปรับปรุงประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้มีการรับสมัครและคัดเลือก คชก. อย่างมีธรรมาภิบาลและความโปร่งใส ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเห็นชอบในหลักการแล้ว

๕.๕.๘ จัดทำและพัฒนาแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการหรือกิจการประเภทต่าง ๆ ได้จัดทำแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการหรือกิจการด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจและสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและส่งผลให้มีโครงการที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้องตามหลักวิชาการ

๕.๕.๙ การจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เจ้าของโครงการ นิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงานฯ หน่วยงานอนุญาต หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ทำความเข้าใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการจัดทำและพิจารณารายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป ในรอบปีที่ ๓ ของการบริหารงานรัฐบาลได้มุ่งรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยได้พลิกฟื้นผืนป่าให้คงสภาพสมบูรณ์ ๑๐๒.๔ ล้านไร่ ยึดคืนพื้นที่ป่าไม้จากนายทุน ๔๒๘,๐๖๕ ไร่ และปลูกป่าเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ ๑๙๗,๓๓๘.๖๗ ไร่ รวมทั้ง**ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยจัดตั้งป่าชุมชน ๑๐,๐๓๓ หมู่บ้าน พื้นที่ประมาณ ๔.๙ ล้านไร่ ในส่วนของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ**ได้มุ่งสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิตทั้งในด้านเกษตรและอุตสาหกรรม แก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง รวมทั้งจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการคุณภาพน้ำประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) นอกจากนั้น ยังได้เพิ่มศักยภาพการจัดการขยะมูลฝอยตามแผนปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะอย่างเข้มข้น **ส่งผลให้แนวโน้มปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ในปี ๒๕๖๐ โดยเฉลี่ยลดลง**เมื่อเทียบกับปริมาณขยะมูลฝอย ในปี ๒๕๕๙ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลตระหนักว่าการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน จึงยังมุ่งใช้กลไกประชารัฐในการสร้างการมีส่วนร่วมที่จะขับเคลื่อนเรื่องนี้ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ต่อไป

ด้านความมั่นคง

นโยบายข้อ **๑๐**

การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

1567 ศูนย์ดำรงธรรม

ต่อต้านคอร์รัปชัน

ACT องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)
ANTI-CORRUPTION ORGANIZATION OF THAILAND

G-News

ระบบราชการ 4.0

ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาช

นโยบายข้อ ๑๐

การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ระบบราชการเป็นระบบที่ใหญ่โตมหึมา ประกอบด้วยบุคลากร งบประมาณ และอำนาจตามตัวบทกฎหมาย ตลอดจนดุลพินิจอันกว้างขวางของเจ้าหน้าที่ซึ่งสามารถให้คุณให้โทษ ให้ความสะดวก หรือเป็นอุปสรรคต่อการทำมาหากินและการดำรงชีวิตได้ แต่น่าเสียดายว่าในเวลาที่ผ่านมา ระบบราชการและเจ้าหน้าที่บางส่วนกลายเป็นสาเหตุหนึ่งของความขัดแย้งในสังคม ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เพราะติดขัดที่กฎระเบียบนานาประการซึ่งมีมาแต่อดีตและยังมิได้แก้ไขให้ทันกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งยังไม่อาจใช้เป็นกลไกเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ เช่น เสียค่าใช้จ่ายสูง ใช้เวลามาก มีการขออนุญาตซ้ำซ้อน ใช้ระบบตรวจสอบที่ไม่จำเป็นจนเป็นภาระแก่ประชาชน บางครั้งมีการปล่อยปละละเลยสลับกับการเข้มงวดกวดขัน จัดระเบียบแบบไฟไหม้ฟาง มีการทุจริตคอร์รัปชัน สร้างความไม่เป็นธรรมและเหลื่อมล้ำในสังคม ไม่จูงใจให้นักลงทุนเข้ามาประกอบการในประเทศดังที่ปรากฏในผลการสำรวจหรือรายงานประจำปีของหน่วยงานต่างประเทศบางแห่งเกี่ยวกับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือและความสะดวกหรือยากง่ายในการทำธุรกิจในประเทศไทยมาแล้ว รัฐบาลจึงมีนโยบายดังนี้

๑๐.๑ ปรับปรุงระบบราชการในด้านองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น ทบทวนการจัดโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนหรือลักลั่นกันหรือมีเส้นทางการปฏิบัติงานที่ยืดยาว ปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้ทันสมัยโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ แก้ไขกฎระเบียบให้โปร่งใส ชัดเจน สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดระบบอัตรากำลังและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการภาครัฐแบบใหม่ การตอบสนองความต้องการของประชาชนในฐานะที่เป็นศูนย์กลาง และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ ลดต้นทุนดำเนินการของภาคธุรกิจ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ และการรักษาบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับความจำเป็น และตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้

๑๐.๒ ในระยะแรก กระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้โดยรวดเร็ว ประหยัด และสะดวก ทั้งจะวางมาตรการทางกฎหมาย กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ขั้นตอนที่แน่นอน ระยะเวลาดำเนินการที่รวดเร็ว และระบบอุทธรณ์ที่เป็นธรรม โปร่งใส มิให้เจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยง ประวิงเวลา หรือใช้อำนาจโดยมิชอบก่อให้เกิดการทุจริต การสูญเสียโอกาส หรือสร้างความเสียหายแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักลงทุน ในระยะเฉพาะหน้าจะเน้นการปรับปรุงหน่วยงานให้บริการด้านการทำธุรกิจ การลงทุน และด้านบริการสาธารณะในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญ

๑๐.๓ ยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการเชิงรุกทั้งในรูปแบบการเพิ่มศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนในต่างจังหวัดโดยไม่ต้องเดินทางเข้ามายังส่วนกลาง ศูนย์บริการสาธารณะแบบครบวงจรที่ครอบคลุมการให้บริการหลากหลายซึ่งจะจัดตั้งตามที่ชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางไปติดต่อขอรับบริการได้โดยสะดวก การให้บริการถึงตัวบุคคลผ่านระบบศูนย์บริการร่วม ณ จุดเดียว (One Stop Service) และระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่สมบูรณ์แบบ พัฒนาหน่วยงานของรัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการสร้างนวัตกรรมในการทำงานอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และมีระบบบูรณาการ

๑๐.๔ เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ วางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

๑๐.๕ ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น สร้างภาระแก่ประชาชนเกินควร หรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง การอนุญาต อนุมัติ และการขอรับบริการจากรัฐ ซึ่งมีขั้นตอนยืดยาว ใช้เวลานาน ซ้ำซ้อน และเสียค่าใช้จ่ายทั้งของภาครัฐและประชาชน

๑๐.๖ ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบและการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติและเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้าน ทั้งจะเร่งรัดการดำเนินการต่อผู้กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในด้านวินัยและคดี รวมทั้งให้ผู้ใช้บริการมีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานของรัฐ และเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชน ทั้งจะนำกรณีศึกษาที่เคยเป็นปัญหา เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การร่วมทุน การใช้จ่ายเงินภาครัฐ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ การมีผลประโยชน์ขัดแย้งหรือทับซ้อน ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยขององค์กรต่าง ๆ เป็นบรรทัดฐานแล้วมาเป็นบทเรียน ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประมวลเป็นกฎระเบียบหรือคู่มือในการปฏิบัติราชการ

๑๐.๗ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอดส่องเฝ้าระวังตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งจะวางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ถูกแทรกแซงหรือขัดขวาง

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในเรื่องการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ เพื่อนำประเทศไปสู่การพัฒนาที่ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยที่ผ่านมาได้วางกรอบและแนวทางในการขับเคลื่อนภาครัฐหรือระบบราชการเพื่อให้มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก รวมทั้งได้มีการปรับเปลี่ยนกลไก แนวคิด และวิธีการทำงานเพื่อก้าวไปสู่การเป็น Thailand 4.0 และระบบราชการ ๔.๐ เพื่อเป็นที่พึ่งและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ซึ่งในรอบปีที่ ๓ ได้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. การปรับปรุงระบบราชการ

๑.๑ การทบทวนบทบาทภารกิจและการจัดโครงสร้างหน่วยงานของรัฐ

๑.๑.๑ ปรับบทบาทภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ โดยพัฒนาศักยภาพของส่วนราชการ องค์การมหาชน และหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่นที่มิใช่ส่วนราชการ ดังนี้

(๑) ปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้าง วางแผนบริหารและพัฒนากำลังคนภาครัฐของส่วนราชการเพื่อรองรับนโยบาย Thailand 4.0 รวมถึงการถ่ายโอนงานให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการแล้วเสร็จ ๘๑ งาน

(๒) ทบทวนบทบาทภารกิจและความจำเป็นในการคงอยู่ขององค์การมหาชน รวม ๓๘ แห่ง โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ดังนี้

ผลการทบทวน	จำนวน
๑) คงสถานะเป็นองค์การมหาชน โดยไม่ให้มีการเพิ่มอัตรากำลัง	๓๒ แห่ง
๒) คงสถานะเป็นองค์การมหาชน โดยมีรัฐมนตรีรักษาการเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนของแต่ละแห่ง	๓ แห่ง ได้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ และสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา
๓) คงสถานะเป็นองค์การมหาชน แต่ต้องปรับบทบาทภารกิจ ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และแก้ไขในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนให้เหมาะสม	๒ แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
๔) ปรับเปลี่ยนสถานภาพ บทบาทภารกิจ และโอนย้ายงานบางส่วนไปสังกัดหน่วยงานอื่น	๑ แห่ง คือ สำนักงานพัฒนาพิงคนคร

๑.๑.๒ ปฏิรูประบบบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ เพื่อให้ระบบบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐมีประสิทธิภาพ ได้รับความเชื่อมั่นและเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในระดับประเทศและระดับโลก มีแนวทางการปฏิรูปภารกิจที่สำคัญ ดังนี้ ๑) การปฏิรูประบบบริหารกำลังคนคุณภาพ ๒) การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ ๓) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่สอดคล้องกับบริบทของส่วนราชการ และ ๔) การพัฒนาฐานข้อมูลกำลังคนภาครัฐ

๑.๑.๓ พัฒนาการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานรัฐให้ตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาล โดยปรับวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จังหวัด สถาบันอุดมศึกษา และองค์การมหาชน เพื่อให้การปฏิบัติราชการเกิดผลสัมฤทธิ์มีคุณภาพ มีการบริหารจัดการภายในองค์การที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาองค์การอย่างยั่งยืน เช่น การพัฒนาตัวชี้วัดให้สะท้อนการวัดผลเรื่องประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากขึ้น โดยการกำหนดให้ตัวชี้วัดของกระทรวงต้องสอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนประเทศและยุทธศาสตร์กระทรวง นำนโยบายรัฐบาล ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี และประเด็นที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญมาเป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัดและจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการต่าง ๆ การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อขับเคลื่อนการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างกระทรวงและจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาลและถ่ายทอดเป้าหมายของรัฐบาลจากระดับประเทศลงสู่ระดับกลุ่มจังหวัดกับจังหวัดที่เป็นเป้าหมาย และปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนระบบการประเมินผลจากการจัดทำคำรับรองฯ ไปเป็นการประเมินส่วนราชการตามมาตราการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ โดยมีกรอบการประเมิน ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ คือ

(๑) การดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นฐาน งานประจำ หรืองานตามหน้าที่ปกติ หรืองานตามหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก งานตามกฎหมาย กฎ นโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี (Functional Base)

(๒) การดำเนินงานตามหลักภารกิจยุทธศาสตร์ แนวทางปฏิรูปภาครัฐ นโยบายเร่งด่วน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Base)

(๓) การดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นที่หรือท้องถิ่น ภูมิภาค จังหวัด กลุ่มจังหวัด หรือการบูรณาการการดำเนินงานหลายพื้นที่หรือหลายหน่วยงาน (Area Base) (ถ้าหากไม่มีภารกิจนี้ ไม่ต้องประเมิน)

(๔) การบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการระบบงาน งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และการให้บริการประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ (Innovation Base)

(๕) ศักยภาพในการเป็นส่วนราชการที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาประเทศตามแผนหรือนโยบายระดับชาติ นโยบายของรัฐบาล (Potential Base) ประกอบกับผลการประเมิน โดยองค์กรภายในและภายนอกประเทศ

๑.๒ การปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

๑.๒.๑ ขับเคลื่อนระบบราชการ ๔.๐

รัฐบาลได้ขับเคลื่อนประเทศด้วยนโยบาย Thailand 4.0 โดยยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ได้ปรับเปลี่ยนกลไก แนวคิด และวิธีการทำงานเพื่อก้าวไปสู่การเป็นระบบราชการ ๔.๐ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก สร้างการมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อให้ประชาชนเชื่อถือและเป็นที่พึ่งได้อย่างแท้จริง เปิดเผยโปร่งใส เพิ่มประสิทธิภาพและสมรรถนะ โดยสร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่มในการทำงาน โดยได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ เพื่อขับเคลื่อนระบบราชการ ๔.๐ มีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ เมษินทรีย์) เป็นประธาน มีการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนระบบราชการ ๔.๐ สู่การปฏิบัติ ระยะ ๓ เดือน ระยะ ๑ ปี ระยะ ๑-๓ ปี และระยะ ๓ ปีขึ้นไป เพื่อเชื่อมโยงแนวทางการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ และกรอบแนวคิดระบบราชการ ๔.๐ รวม ๑๐ เรื่อง ได้แก่ ๑) พัฒนาบริการดิจิทัล (Digital Services) ๒) ศูนย์รับคำขออนุญาตฯ ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๓) การแก้ไขกฎหมายหรือกฎที่เป็นอุปสรรคต่อประชาชนและการดำเนินธุรกิจ ๔) คู่มือการติดต่อราชการ ๕) การอำนวยความสะดวกและลดภาระประชาชน ๖) คิวออนไลน์ ๗) ระบบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการหน่วยงานภาครัฐ (Citizen Feedback) ๘) ห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ (Government Innovation Lab) ๙) Big Data (Open Government) และ ๑๐) ปฏิบัติการปลดล็อคขั้นตอนอนุญาตของทางราชการ ทั้งนี้ การขับเคลื่อนระบบราชการ ๔.๐ ได้มุ่งเน้นใน ๔ ประเด็นหลัก คือ ๑) โครงสร้างที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลง ๒) กฎหมายและระเบียบที่เอื้อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม สามารถนำมาปฏิบัติได้ ๓) ทรัพยากรบุคคลที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิดและปรับตัวตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา และ ๔) การสร้างและปรับเปลี่ยนจุดยืนของระบบราชการใหม่ (Rebranding)

๑.๒.๒ ปรับปรุงระบบบริการประชาชนในเชิงรุก

เพื่อยกระดับสมรรถนะการให้บริการภาครัฐและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยสร้างแรงจูงใจและมอบรางวัลให้แก่หน่วยงานที่มีผลการประเมินดีเด่น ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนและการบริหารจัดการองค์กรอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน โดยในปี ๒๕๖๐ รัฐบาลได้มอบ “รางวัลเลิศรัฐ” ให้แก่ภาครัฐรวม ๓ สาขา ดังนี้ ๑) สาขาบริการภาครัฐ (รางวัลบริการภาครัฐแห่งชาติเดิม) จำนวน ๕๔ รางวัล ๒) สาขาการบริหารจัดการภาครัฐ (รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐเดิม) จำนวน ๑๓ รางวัล และ ๓) สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (รางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมเดิม) จำนวน ๒๔ รางวัล รวมทั้งสิ้น ๙๑ รางวัล ซึ่งมีพิธีมอบรางวัลเลิศรัฐประจำปี ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐ มีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานในพิธีมอบรางวัลดังกล่าว

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐที่ได้รับรางวัลดังกล่าวรวมทั้งรางวัลอื่น ๆ ที่เข้าเกณฑ์การประเมินขององค์การสหประชาชาติ เสนอผลงานเพื่อรับรางวัล United Nations Public Service Awards ขององค์การสหประชาชาติ โดยในปี ๒๕๖๐ มีหน่วยงานภาครัฐไทยที่ได้รับรางวัล United Nations Public Service Awards 2017 คือ เทศบาลตำบลเขาพระงาม จังหวัดลพบุรี โดยได้รับรางวัลอันดับ ๒ (Second Place Winner) ในสาขานวัตกรรมและความเป็นเลิศในการให้บริการด้านสุขภาพ จากผลงานชื่อ “โครงการบ้านต้นแบบสุขภาวะผู้ป่วยเรื้อรังและผู้สูงอายุเทศบาลตำบลเขาพระงาม จังหวัดลพบุรี”

๑.๒.๓ จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙-๑๐ กันยายน ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้น ๑๐,๐๘๑,๔๐๔ บัตร จำแนกเป็น ๒ ประเภท คือ การทำบัตรในประเทศ จำนวน ๑๐,๐๖๐,๗๐๓ บัตร และการทำบัตรในต่างประเทศ จำนวน ๒๐,๗๐๑ บัตร นอกจากนี้ ยังได้ดำเนิน**โครงการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ (Linkage Center)** เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อให้การบริการประชาชนเกิดความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยมีระบบรองรับการเชื่อมโยงฐานข้อมูลประชาชนของทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข้ามหน่วยงาน ซึ่งขณะนี้มีฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนให้หน่วยงานอื่นใช้ร่วมกันได้ จำนวน ๕๔ ฐานข้อมูล มีหน่วยงานภาครัฐที่เชื่อมโยงระบบแล้ว จำนวน ๑๔๑ หน่วยงาน มีจำนวนกระบวนงานภาครัฐที่ใช้ข้อมูลบุคคลจากบัตร Smart Card หรือฐานข้อมูลประชาชนกลาง (Linkage Center) เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับบริการแทนการขอสำเนาเอกสาร (สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน) แล้ว จำนวน ๑๘๙ กระบวนงาน และมีกระบวนงานที่ใช้บัตรประจำตัวประชาชนใบเดียวในการขอรับบริการ โดยการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้รับบริการจากฐานข้อมูลประชาชนกลาง (Linkage Center) แทนการขอสำเนาเอกสาร (ยกเลิกสำเนาเอกสารทุกประเภท) แล้วจำนวน ๓๐ กระบวนงาน

๑.๒.๔ ดำเนินโครงการบัตรสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ ได้นำรูปแบบและวิธีใช้งานของบัตรเครดิตมาประยุกต์ใช้กับบัตรสวัสดิการรักษาพยาบาลดังกล่าว เพื่อตรวจสอบและพิสูจน์ตัวบุคคล ทดแทนการลงทะเบียนสมัครเข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาล ณ สถานพยาบาล โดยผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวสามารถใช้บัตรดังกล่าวเบิกค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องรอเวลาการประมวลผลข้อมูลตามระบบเดิม โดยบัตรดังกล่าวยังใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตรวจสอบการทำธุรกรรมการชำระเงินค่ารักษาพยาบาลที่สถานพยาบาลเรียกเก็บจากกรมบัญชีกลางในระบบเบิกจ่ายตรงด้วย ซึ่งบัตรสวัสดิการดังกล่าวจะช่วยให้กรมบัญชีกลางสามารถรับรู้ข้อมูลและค่าใช้จ่ายการเข้ารับบริการทางการแพทย์ของผู้ป่วยได้ทันทีและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบการเบิกค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงอีกด้วย

๑.๒.๕ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐบาลได้ปรับขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตในเรื่องต่าง ๆ ให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบกิจการและประชาชนทั่วไป โดยได้ติดตามและกำกับดูแลให้ส่วนราชการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนเผยแพร่บนเว็บไซต์ เช่น คู่มือการจดทะเบียนประเภทการโอนมรดกและเกี่ยวกับผู้จัดการมรดก การต่ออายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวระดับฝีมือชำนาญการ การจดทะเบียนสรรพสามิต การขึ้นทะเบียนเป็นผู้ส่งออกข้าวไปต่างประเทศ การอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถ นอกจากนี้ได้มีการจัดทำระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามกฎหมายดังกล่าว ๔ ระบบ ได้แก่ ระบบรายงานคู่มือสำหรับประชาชน ระบบรายงานกรณีล่าช้า ระบบรับเรื่องร้องเรียน ระบบวิเคราะห์กระบวนงานหรือระบบรายงานและสนับสนุนการวิเคราะห์ โดยได้ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ระบบดังกล่าวบนเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th) ซึ่งได้เผยแพร่บนเว็บไซต์ดังกล่าวแล้ว จำนวน ๗๒๗,๐๐๗ คู่มือ โดยสามารถสืบค้นผ่านแอปพลิเคชัน “คู่มือประชาชน” ในปี ๒๕๖๐ มีผู้เข้าชมเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ จำนวน ๑๖๙,๙๗๔ ครั้ง และใช้บริการแอปพลิเคชัน “คู่มือสำหรับประชาชน” จำนวน ๓๓,๐๕๕ ครั้ง นอกจากนี้ ได้มีการดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ อีก เช่น การจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. .... การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดภาระ

ของผู้รับบริการในการติดต่อกับทางราชการโดยไม่ต้องยื่นเอกสารประกอบคำขออนุญาตในข้อมูลที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว การจัดทำคู่มือการจัดตั้งธุรกิจค้าปลีก ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้ประกอบการ การศึกษาแนวทางการจัดตั้งและรูปแบบการดำเนินงานของศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการประกอบกิจการของประชาชน ทั้งในรูปแบบการยื่นคำขอด้วยตนเอง ณ ศูนย์รับคำขออนุญาต และการยื่นคำขอผ่านระบบออนไลน์ โดยในระยะแรกนำร่องให้บริการในเรื่องของการประกอบธุรกิจร้านอาหารและธุรกิจค้าปลีกในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑.๒.๖ ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ของประชาชน รัฐบาลได้เปิดช่องทางรับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์จากประชาชนหลายช่องทาง เช่น ศูนย์บริการประชาชน (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ศูนย์ดำรงธรรม (กระทรวงมหาดไทย) ศูนย์ประชาบดี (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) และศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของส่วนราชการต่าง ๆ

(๑) ศูนย์บริการประชาชน ให้บริการประชาชนโดยการรับเรื่องร้องทุกข์หรือร้องเรียน ณ ศูนย์บริการประชาชน ภายใต้ชื่อ ๑๑๑๑ จำนวน ๕ ช่องทาง คือ ๑) สายด่วนของรัฐบาล ๑๑๑๑ ๒) เว็บไซต์ www.1111.go.th ๓) ตู้ ปณ. ๑๑๑๑ ๔) จุดบริการประชาชน ๑๑๑๑ และ ๕) โมบายแอปพลิเคชัน PSC 1111 รวมทั้งแจ้งเรื่องผ่านคณะรักษาความสงบแห่งชาติและช่องทาง ตู้ ปณ. ๔๔๔ โดยมีผลดำเนินการ (๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐) ดังนี้

ประเภทเรื่องหลัก	ผลการดำเนินงาน				
	จำนวนเรื่องเข้า	ยุติ	ร้อยละ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ร้อยละ
๑) สังคมและสวัสดิการ	๕๕,๕๕๖	๕๑,๗๓๒	๙๓.๑๒	๓,๘๒๔	๖.๘๘
๒) การเมือง-การปกครอง	๑๑,๖๖๔	๑๐,๖๑๐	๙๐.๙๖	๑,๐๕๔	๙.๐๔
๓) ร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑๑,๐๓๐	๙,๐๘๗	๘๒.๓๘	๑,๙๔๓	๑๗.๖๒
๔) เศรษฐกิจ	๙,๔๔๕	๘,๐๖๕	๘๕.๓๙	๑,๓๘๐	๑๔.๖๑
๕) กฎหมาย	๗,๖๙๕	๖,๑๕๗	๘๐.๐๑	๑,๕๓๘	๑๙.๙๙
๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓,๑๖๑	๒,๘๘๓	๙๑.๒๑	๒๗๘	๘.๗๙
๗) พระราชบัญญัติอำนวยความสะดวก พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๗๘	๑๒๘	๗๑.๙๑	๕๐	๒๘.๐๙
รวมทั้งสิ้น	**๙๘,๗๒๙**	**๘๘,๖๖๒**	**๘๙.๘๐**	**๑๐,๐๖๗**	**๑๐.๒๐**

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐

(๒) **ศูนย์ดำรงธรรม** มีผลการดำเนินงานระหว่างวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗-๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ ดังนี้

ประเภทให้บริการ	ผลการดำเนินงาน				
	จำนวนเรื่องเข้า	แล้วเสร็จ	ร้อยละ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ร้อยละ
ร้องเรียน/ร้องทุกข์	๑๖๐,๐๗๔	๑๑๘,๘๘๘	๗๔.๒๗	๔๑,๑๘๖	๒๕.๗๓
บริการเบ็ดเสร็จ	๒,๓๖๒,๐๙๔	๒,๓๖๒,๐๙๔	๑๐๐.๐๐	๐	๐.๐๐
บริการส่งต่อ	๗๐,๕๑๕	๖๑,๘๕๗	๘๗.๗๒	๘,๖๕๘	๑๒.๒๘
บริการข้อมูล	๔๓๖,๑๒๒	๔๓๕,๔๕๔	๙๙.๘๕	๖๖๘	๐.๑๕
บริการให้คำปรึกษา	๑๘๓,๗๗๙	๑๘๓,๗๗๙	๑๐๐.๐๐	๐	๐.๐๐
หน่วยเคลื่อนที่เร็ว	๗,๓๔๖	๕,๕๒๕	๗๕.๒๑	๑,๘๒๑	๒๔.๗๙
รวม	**๓,๒๑๙,๙๓๐**	**๓,๑๖๗,๕๙๗**	**๙๘.๓๗**	**๕๒,๓๓๓**	**๑.๖๓**

(๓) **รับแจ้งเรื่องร้องเรียนและการคุ้มครองผู้บริโภคผ่านสายด่วน "สคบ. ๑๑๖๖"** โดยมีประชาชนแจ้งเรื่องร้องเรียนและขอรับคำปรึกษาตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๕๑,๘๑๐ ราย จำแนกตามประเภทเรื่องได้ ดังนี้

การดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภค	จำนวน
๑) การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องทุกข์ให้ผู้บริโภค	๒,๑๒๑ ราย (เป็นเงิน ๑๒,๐๙๕,๒๐๒.๒๑ บาท)
๒) การตรวจสอบพฤติการณ์การประกอบธุรกิจต่าง ๆ	๑,๒๔๙ ราย
๓) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การคุ้มครองผู้บริโภค	๒,๗๒๑ ครั้ง
๔) การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัด/คณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภค/คณะอนุกรรมการผู้มีอำนาจเปรียบเทียบความผิด	๓๓๖ ครั้ง
๕) การรับเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภค	๓,๕๔๕ ราย

ที่มา : ศูนย์บริการสายด่วนคุ้มครองผู้บริโภค ๑๑๖๖ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐

(๔) **ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนการทุจริตสำหรับนักลงทุนต่างชาติ** (The Anti-Corruption Operation Complaint Center) ได้รับแจ้งเรื่องร้องเรียน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑๕๑ ราย แบ่งเป็น ๑) เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่เกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติ จำนวน ๓๙ ราย และเกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติ จำนวน ๕ ราย (อยู่ระหว่างดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง) ๒) ไม่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน ๒๔ ราย และ ๓) สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ และการทุจริตทั่วไป จำนวน ๘๓ ราย

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	ไม่เกี่ยวกับชาวต่างชาติ (ราย)	เกี่ยวกับชาวต่างชาติ (ราย)	ไม่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่รัฐ (ราย)	สอบถามข้อมูลศูนย์ (ราย)	รวม (ราย)
ตุลาคม ๒๕๕๙	๓	๐	๐	๑	๔
พฤศจิกายน ๒๕๕๙	๒	๑	๐	๑๕	๑๘
ธันวาคม ๒๕๕๙	๐	๐	๐	๕	๕
มกราคม ๒๕๖๐	๐	๐	๐	๑๐	๑๐
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	๑๑	๒	๔	๒	๑๙
มีนาคม ๒๕๖๐	๒	๑	๐	๑๐	๑๓
เมษายน ๒๕๖๐	๕	๐	๒	๕	๑๒
พฤษภาคม ๒๕๖๐	๓	๐	๒	๑๒	๑๗
มิถุนายน ๒๕๖๐	๕	๑	๓	๘	๑๗
กรกฎาคม ๒๕๖๐	๔	๐	๑	๖	๑๑
สิงหาคม ๒๕๖๐	๑	๐	๑	๖	๘
กันยายน ๒๕๖๐	๓	๐	๑	๓	๗
รวม	**๓๙**	**๕**	**๒๔**	**๘๓**	**๑๕๑**

นอกจากนี้ รัฐบาลได้มีการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ และให้บริการประชาชนในเรื่องอื่น ๆ เช่น เรื่องการศึกษา ผ่านสายด่วน ๑๕๗๙ หรือ www.1579.moe.go.th ปัจจุบันมีเรื่องร้องเรียน ๔,๓๕๗ เรื่อง ยุติเรื่องแล้ว ๒,๙๐๔ เรื่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๑,๔๕๓ เรื่อง

๑.๒.๗ ดำเนินโครงการพัฒนาระบบข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ รัฐบาลได้จัดทำเว็บไซต์เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ ภายใต้ชื่อเว็บไซต์ “ภาษีไปไหน” (https://govspending.data.go.th) โดยเพิ่มช่องทางให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสการทุจริตผ่านเว็บไซต์ดังกล่าวได้ ทั้งนี้ เมื่อประชาชนแจ้งผ่านเว็บไซต์ “ภาษีไปไหน” ข้อมูลดังกล่าวจะเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) (www.pacc.go.th) โดยสถิติเรื่องร้องเรียนผ่านเว็บไซต์ “ภาษีไปไหน” ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีดังนี้

เดือน	งบประมาณ/จัดจ้าง (ราย)	อื่น ๆ (ราย)	รวม (ราย)
ตุลาคม ๒๕๕๙	๒	๓	๕
พฤศจิกายน ๒๕๕๙	๑๓	๒๕	๓๘
ธันวาคม ๒๕๕๙	๐	๒๗	๒๗
มกราคม ๒๕๖๐	๐	๐	๐
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	๐	๐	๐
มีนาคม ๒๕๖๐	๐	๐	๐
เมษายน ๒๕๖๐	๐	๐	๐
พฤษภาคม ๒๕๖๐	๑	๒	๓
มิถุนายน ๒๕๖๐	๑	๑	๒
กรกฎาคม ๒๕๖๐	๓	๐	๓
สิงหาคม ๒๕๖๐	๑	๐	๑
กันยายน ๒๕๖๐	๑	๒	๓
รวม	**๒๒**	**๖๐**	**๘๒**

หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ : เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) มีการปรับปรุงระบบส่งผลให้สำนักงาน ป.ป.ท. ไม่สามารถดึงข้อมูลได้

๑.๒.๘ เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพ รัฐบาลได้เดินหน้าปฏิรูปเศรษฐกิจไปสู่ “Thailand 4.0” โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มผลิตภัณฑ์สุขภาพ ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกสูงมากต่อปี ได้ปรับปรุงกระบวนการให้บริการโดยลดระยะเวลาการพิจารณาอนุญาต ปรับปรุงกฎระเบียบและมอบอำนาจให้ส่วนภูมิภาคดำเนินการนำระบบ e-Submission มาเพิ่มประสิทธิภาพการออกใบอนุญาต โดยสามารถลดจำนวนคำขอลงได้จำนวนมาก นอกจากนี้ ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๗/๒๕๕๙ เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาสามารถประกาศขึ้นบัญชีผู้เชี่ยวชาญภายนอกช่วยประเมินเอกสารเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการอนุญาตการขึ้นทะเบียนตำรับยาเพื่อการส่งออกจากเดิม ๔๕ วัน เหลือเพียง ๒๐ วันทำการ และการประเมินอย่างย่อของยาใหม่และชีววัตถุใหม่จากเดิม ๒๘๐ วัน เหลือ ๒๐๐ วันทำการ โดยในปี ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพไปแล้ว ๔๗๑,๘๓๔ รายการ จากคำขอทั้งหมด ๔๗๔,๖๘๖ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๐๗ และสถานประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ๒๓,๕๕๔ รายการ จากคำขอทั้งหมด ๒๔,๐๕๓ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๙๓ และในปี ๒๕๖๑ ได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะปรับระยะเวลากระบวนการพิจารณาอนุญาตให้แล้วเสร็จเร็วขึ้นร้อยละ ๒๐ ในกระบวนงานที่มีการปรับปรุงแก้ไข

๑.๒.๙ พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการตรวจคนเข้าเมือง ณ ท่าอากาศยานต่าง ๆ โดยได้ยกเลิกแบบรายการบุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร (ตม.๖) แบบเก่า เพื่อลดระยะเวลารอตรวจและลดความแออัดของผู้โดยสารที่เดินทางเข้า-ออกประเทศ ณ ท่าอากาศยานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ และได้ใช้แบบ ตม.๖ รูปแบบใหม่ ตามกฎกระทรวงกำหนดแบบเอกสารตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และวิธีการขอหลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีก และการขอกลับเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามเดิม (ฉบับที่ ..) ที่แนบท้ายกฎกระทรวงฉบับใหม่แทน

๑.๒.๑๐ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยทั่วโลกทำหน้าที่คุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ และใช้ “หมายเลข Hotline (เบอร์โทรศัพท์เคลื่อนที่) เปิด ๒๔ ชั่วโมง” ซึ่งเปรียบเสมือนศูนย์ดำรงธรรมในต่างประเทศ เพื่อรับเรื่องร้องเรียนหรือขอความเป็นธรรมทุกกรณี รวมทั้งให้ความช่วยเหลือคนไทย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ช่วยเหลือคนไทยที่ร้องเรียนหรือขอความเป็นธรรมในเรื่องต่าง ๆ จำนวน ๑๔,๔๘๑ ราย รวมทั้งเตรียมพร้อมเพื่อประสานงานช่วยเหลือคนไทยในกรณีเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยจัดประชุมจำลองสถานการณ์ฉุกเฉินในการประสานงานช่วยเหลือคนไทยและประเทศที่ประสบภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน เพื่อทดสอบขั้นตอนปฏิบัติงาน (SOP) ของคณะทำงานศูนย์ประสานงานฉุกเฉิน และระบบการทำงานของเครื่องมือสื่อสารที่ได้ปรับปรุงให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น

๑.๓ การจัดระบบอัตรากำลังและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ

๑.๓.๑ กำหนดกรอบอัตรากำลังของส่วนราชการและการส่งเสริมการวางแผนและบริหารกำลังคนในส่วนราชการ โดยรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดกลุ่มภารกิจของส่วนราชการและข้อมูลอัตรากำลังทุกประเภทการจ้างงานในแต่ละกลุ่มภารกิจ รวมทั้งประมวลข้อมูลสถิติเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐต่อจำนวนประชากรของประเทศต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาประกอบการดำเนินการจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการกำหนดกรอบอัตรากำลังของส่วนราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการส่งเสริมการวางแผนและบริหารกำลังคนในส่วนราชการนั้น จำนวน ๖ กระทรวง ได้แก่ ๑) สำนักนายกรัฐมนตรี ๒) กระทรวงสาธารณสุข ๓) กระทรวงคมนาคม ๔) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๕) กระทรวงแรงงาน และ ๖) กระทรวงยุติธรรม พร้อมทั้งได้จัดทำแบบจำลองการใช้ GDP และค่าใช้จ่ายด้านบุคคลสำหรับพยากรณ์กรอบอัตรากำลังภาครัฐตามภารกิจ ระยะ ๕ ปี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้จัดทำรายงานผลการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับกำลังคนและปัญหาการบริหารอัตรากำลังภาครัฐ พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลอัตรากำลังและค่าใช้จ่ายด้านบุคคลเปรียบเทียบกับต่างประเทศ และจัดทำร่างแบบจำลองสำหรับการกำหนดกรอบอัตรากำลังภาครัฐและผลการวิเคราะห์เบื้องต้นเกี่ยวกับกรอบอัตรากำลังภาครัฐที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเสนอฝ่ายบริหารเพื่อรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งจัดทำร่างข้อเสนอแนวทางการจัดทำกรอบอัตรากำลังภาครัฐเชิงยุทธศาสตร์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และจัดทำข้อมูลเรื่องสภาพปัจจุบัน แนวโน้ม และปัญหาการบริหารกำลังคนภาครัฐเสนอต่อคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน นอกจากนี้ ได้มีการจัดทำแนวทางการดึงดูดใจผู้มีความรู้ความสามารถคุณวุฒิพิเศษ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีศักยภาพเป็นที่ประจักษ์ได้เป็นพนักงานราชการศักยภาพสูง โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ พร้อมทั้งรวบรวมผลสำรวจความต้องการจ้างพนักงานราชการศักยภาพสูงของส่วนราชการต่าง ๆ และวิเคราะห์กรอบอัตรากำลังของส่วนราชการเพื่อรองรับการจ้างพนักงานราชการศักยภาพสูงตามคำขอของส่วนราชการ

๑.๓.๒ ศึกษาระบบค่าตอบแทนและจัดทำข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ได้ทบทวนหลักเกณฑ์และอัตราเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการพลเรือน และศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศ การกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนที่เหมาะสมและเป็นธรรม รวมทั้งจัดทำร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. .... เพื่อเสนอคณะกรรมการสวัสดิการข้าราชการพิจารณา นอกจากนี้ ได้มีการจัดประชุมชี้แจงเรื่องการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการแก่ส่วนราชการและจังหวัด เพื่อให้ส่วนราชการและจังหวัดมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ การรักษาบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ รัฐบาลได้ดำเนินโครงการเพื่อสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ เพื่อจูงใจและรักษาบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ เช่น การจัดฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ การให้ทุนการศึกษา ทุนพัฒนาข้าราชการ บุคลากรภาครัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากนี้ ได้ศึกษาแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาระบบหรือกลไกการบริหารทรัพยากรบุคคลในราชการพลเรือนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุประชากรและการปรับเปลี่ยนอายุเกษียณข้าราชการพลเรือน และจัดทำแนวทางการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐเพื่อรองรับสังคมสูงอายุเสนอต่อคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) พิจารณาจัดทำแนวทางการจัดตั้งศูนย์บริการจัดหางาน (Placement Center) สำหรับข้าราชการผู้มีประสบการณ์ และสำรวจความประสงค์ของส่วนราชการเกี่ยวกับการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญรับราชการต่อไปและการจ้างงานข้าราชการที่เกษียณอายุ

๑.๕ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประเมินผลการดำเนินงานของรัฐบาลในเรื่องต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงานของรัฐบาล โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นไปตามหลักวิชาการและสำรวจความเห็นตามหัวข้อนโยบายของรัฐบาล ผลงานที่ดำเนินการไปแล้วหรืองานที่จะทำในระยะต่อไป เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจแก่ประชาชนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ๑) การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการยกระดับศักยภาพหมู่บ้าน เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวประชารัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒) การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และ ๓) การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการให้บริการสาธารณะและการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๖ การจัดทำตัวชี้วัดเพื่อการติดตามประเมินผลเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs) ได้วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาข้อมูลตัวชี้วัดที่ได้จากกลั่นกรองรวม ๑๔ เป้าหมายและติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาตัวชี้วัดของสหประชาชาติ (UN) เพื่อจัดทำร่างรายงานการทบทวนผลการดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ เสนอกระทรวงการต่างประเทศเพื่อพัฒนาแบบฟอร์มคำอธิบายรายละเอียดข้อมูล (Metadata) ที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมทั้งสรุปผลการกลั่นกรองให้หน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ โดยรวบรวมข้อมูลและคำอธิบายรายละเอียดข้อมูล รวมทั้งหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาตัวชี้วัดตามเป้าหมายต่าง ๆ

๒. การกระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะ

๒.๑ การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับเงินรางวัลจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีและได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัล รวม ๑๓๒ แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๙๒ ล้านบาท

๒.๒ การเสริมสร้างความรู้การกระจายอำนาจและสร้างเครือข่ายการกระจายอำนาจภาคประชาชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยดำเนินการจัดฝึกอบรมไปแล้ว จำนวน ๕ รุ่น จำนวนทั้งสิ้น ๖๙๕ คน

๓. การยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ

๓.๑ การดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์บริการร่วม (One Stop Service) เป็นศูนย์รวมงานบริการของหน่วยงานภาครัฐที่อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกัน หรือต่างสังกัดกัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่มาขอรับบริการในด้านต่าง ๆ ณ สถานที่แห่งเดียว โดยงานแบ่งออกเป็น ๔ ลักษณะ ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสาร การรับเรื่อง-ส่งต่อ (รับงานแทนหน่วยงานอื่น) การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (ส่งมอบผลผลิตแก่ผู้รับบริการได้ทันที) และการรับเรื่องร้องเรียน โดยรัฐบาลได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการด้านต่าง ๆ ดังนี้

ประเภท	ที่ตั้ง/รูปแบบ
ศูนย์บริการร่วมในห้างสรรพสินค้า (Government Service Point: G-Point)	ศูนย์การค้าเซ็นทรัล เวิลด์ ศูนย์การค้าธัญญาพาร์ค กรุงเทพมหานคร และศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา ศาลายา จังหวัดนครปฐม
ศูนย์บริการประชาชน	โดยมี ๒๓ หน่วยงาน จัดส่งเจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นโดยตรง ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ณ อาคารสำนักงาน ก.พ. เดิม
ศูนย์บริการร่วมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รับเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน และขอความเป็นธรรมที่เกี่ยวข้องกับทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ศูนย์บริการธุรกิจสุขภาพ	นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาเชื่อมโยงเครือข่ายการบริการระหว่างหน่วยงาน และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

๓.๒ การปรับปรุงการยื่นใบอนุญาตอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถยื่นขออนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การต่ออายุหรือการขออนุญาตและขยายโรงงานผ่านอินเทอร์เน็ต และการพิจารณาอนุญาตวัตถุอันตรายที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรมตามนโยบายของรัฐบาลในการยกระดับหน่วยงานภาครัฐให้บริการในลักษณะ Smart Service ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวก ลดความซ้ำซ้อน ลดระยะเวลาการพิจารณาอนุญาต ลดเอกสาร และลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการและได้บูรณาการระบบบริการให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูล การอนุญาตระหว่างหน่วยงานในส่วนราชการ Single Window เกี่ยวกับโรงงาน เหมืองแร่มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และปรับลดแผนงานการจัดทำยุทธศาสตร์ (วัตถุอันตราย และใบอนุญาตส่งออกน้ำตาลทราย)

๓.๓ การขยายบทบาทภาคเอกชนเข้ามาทำงานแทนภาครัฐ (Third Party) ได้ปรับกระบวนการตรวจสอบและการต่ออายุใบอนุญาตแทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อเพิ่มบทบาทภาคเอกชน (บุคคลที่ ๓) ให้ดำเนินการแทนพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ และเพิ่มทางเลือกและลดการรอคอยของผู้ประกอบการ รวมทั้งได้ปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม ได้แก่ กฎหมายและการจัดทำศูนย์บริการร่วม

๓.๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจ โดยการนำเทคโนโลยีด้านดิจิทัลมาปรับปรุงการบริการต่าง ๆ เช่น ให้บริการรับงบการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) กว่า ๔๓๐,๕๙๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๘ ของผู้ส่งงบการเงิน (จำนวน ๔๙๑,๔๗๑ ราย) บริการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic

Signature and Seal) รวม ๑,๐๙๕,๕๗๙ ฉบับ คิดเป็นมูลค่า ๒.๗๕ ล้านล้านบาท ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑) หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าเพื่อใช้สิทธิพิเศษทางภาษีและหรือแสดงว่าสินค้ามีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย ๙๖๔,๔๒๔ ฉบับ คิดเป็นมูลค่า ๒.๓๗ ล้านล้านบาท และ ๒) ใบอนุญาตและหนังสือรับรองการส่งออก-นำเข้าสินค้าทั่วไป ตามมาตรการจัดระเบียบสินค้า ๑๓๑,๑๕๕ ฉบับ คิดเป็นมูลค่า ๓๘๒,๑๐๔ ล้านบาท

๓.๕ การพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา โดยการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) เช่น ระบบยื่นคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ระบบการแปลงเอกสารต้นฉบับเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Optical Character Recognition: OCR) ระบบ Image search ของเครื่องหมายการค้า และระบบ Validation (Data Cleansing) โดยระบบยื่นคำขอจะไม่ใช้สำเนาเอกสารราชการ (e-Smart Card) และระบบการชำระเงินค่าธรรมเนียมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) รวมทั้งได้มีการปรับปรุงกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาให้ทันสมัยสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น กฎหมายสิทธิบัตร กฎหมายเครื่องหมายการค้า และกฎหมายลิขสิทธิ์

๓.๖ โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศสถานีตำรวจ หรือที่เรียกว่า ระบบ CRIMES เพื่อเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูลให้สามารถบันทึก สืบค้น และแสดงผลได้อย่างทันที รวมทั้งลดเวลา ลดขั้นตอนการแจ้งความ หรือการติดตามความคืบหน้าทางคดีของประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อให้การทำงานของตำรวจมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมไว้ส่วนกลางจากการบันทึกข้อมูลของเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกหน่วยงานและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก ๑๐ หน่วยงาน เช่น ข้อมูลทะเบียนราษฎร ข้อมูลทะเบียนรถ ข้อมูลประกันสังคม ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วทั่วถึงและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ๒) เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลและติดตามความคืบหน้าของคดีผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ ๓) เพื่อให้ประชาชนมีความสุขและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น เนื่องจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถนำข้อมูลในระบบสารสนเทศสถานีตำรวจไปวิเคราะห์และวางแผนป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ลดปัญหาอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต และ ๔) เพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีข้อมูลที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สามารถส่งต่อข้อมูลผ่านระบบให้แก่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก เช่น อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนได้รับการอำนวยความยุติธรรมทั้งกระบวนการอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

๓.๗ การเตรียมกำลังคนคุณภาพเข้าสู่ระบบราชการ ได้จัดสรรทุนรัฐบาลระดับต่าง ๆ และจัดการสอบวัดความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก) เพื่อเตรียมกำลังคนเข้าสู่ระบบราชการ ดังนี้

๓.๗.๑ จัดสรรทุนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทุนเล่าเรียนหลวงและทุนรัฐบาลตามความต้องการของกระทรวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐ) ประจำปี ๒๕๖๐ จำนวน ๕ ประเภททุน รวม ๗๕ ทุน มีผู้สมัครสอบจำนวนทั้งสิ้น จำนวน ๑,๘๘๗ ราย

๓.๗.๒ จัดสรรทุนดึงดูดผู้มีศักยภาพสูงที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาในประเทศ (Undergraduate Intelligence Scholarship: UIS) ประจำปี ๒๕๖๐ จำนวน ๕๗ หน่วย รวม ๘๘ ทุน

๓.๗.๓ จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรบุคคลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการด้วยรูปแบบการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก) ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การสอบความรู้ความสามารถทั่วไปมีประสิทธิภาพ คล่องตัว ลดระยะเวลาในการดำเนินการ ลดทรัพยากรที่ใช้ในการจัดสอบ และเพื่อให้ส่วนราชการได้บรรจุบุคคลตรงตามความต้องการในเวลารวดเร็ว ประชาชนได้รับโอกาสเข้ารับราชการที่ดีขึ้นและมากขึ้น โดยการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไปด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Exam) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระดับปริญญาโท ทางอินเทอร์เน็ต กำหนดรอบการสอบเดือนมกราคม-กันยายน ๒๕๖๐ รวมจำนวน ๙ รอบสอบ (มีจำนวนที่นั่งสอบ รอบสอบละ ๑๑๐ ที่นั่งสอบ รวมทั้งสิ้น ๙๙๐ ที่นั่งสอบ) มีผู้สอบผ่าน จำนวนทั้งสิ้น ๑๒๔ ราย

๓.๘ การปรับปรุงบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตามรายงานผลการวิจัยเรื่อง Doing Business ของธนาคารโลก จากการที่ประเทศไทยมีอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจตามรายงาน Doing Business 2016 ลดลง รัฐบาลจึงได้เร่งรัดให้หน่วยงานภาครัฐปรับปรุงบริการให้เอื้อต่อการประกอบธุรกิจของนักลงทุนและผลักดันให้อันดับของประเทศไทยตามรายงาน Doing Business ของธนาคารโลกดีขึ้น ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ ธนาคารโลกได้รายงานผลการจัดอันดับประเทศไทยในรายงาน Doing Business 2017 (เก็บข้อมูลในช่วงปี ๒๕๕๙ โดยจัดอันดับล่วงหน้า ๑ ปี) ซึ่งปรากฏว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๔๖ จาก ๑๙๐ ประเทศ ซึ่งเป็นอันดับที่ดีขึ้นจากเดิมที่อยู่ในอันดับที่ ๔๙ และเป็นอันดับที่ ๓ ของอาเซียนและสำหรับรายงาน Doing Business 2018 ซึ่งธนาคารโลกจะประเมินในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ นั้น เพื่อให้ทันการประเมินดังกล่าว รัฐบาลได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ โดยปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่มีความสำคัญในกฎหมายบางฉบับเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและรองรับความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ซึ่งจะส่งผลต่ออันดับที่ดีขึ้นของประเทศไทยในการประเมินของธนาคารโลกครั้งต่อไป รวมทั้งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเพิ่มโอกาสในการเป็นแหล่งลงทุนที่มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

๔. การเสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ

รัฐบาลได้เห็นชอบหลักการการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ร่างกฎ ก.พ. ว่าด้วยการย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารในหรือต่างกระทรวง หรือกรม พ.ศ. .... ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และร่างหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญประกอบร่างกฎ ก.พ. ดังกล่าว เพื่อให้ระบบการแต่งตั้งข้าราชการเป็นไปตามระบบคุณธรรม ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาในทุกส่วนราชการกำกับดูแลให้ข้าราชการประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ไม่กระทำผิดวินัย เป็นแบบอย่างที่ดีในส่วนราชการ โดยร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ปลูกจิตสำนึกเสริมสร้างวัฒนธรรมราชการให้ข้าราชการมีคุณธรรมและจริยธรรม

๕. การใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต

๕.๑ การดำเนินโครงการรณรงค์ปลุกจิตสำนึกเสริมสร้างธรรมาภิบาลร่วมต้านทุจริต เพื่อสร้างความตระหนักปลูกฝังจิตสำนึกและส่งเสริมธรรมาภิบาล สร้างทัศนคติหรือค่านิยมรักความถูกต้อง และร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการต่อต้านการทุจริตเพื่อสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในภาคราชการและในทุกภาคส่วน รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนของภาครัฐ การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับข้าราชการภาคเอกชน และภาคประชาชนในประเด็นต่าง ๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ในสถานศึกษาเพื่อปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมต่อต้านคอร์รัปชันให้กับเด็กและเยาวชน

๕.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ รัฐบาลได้ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ราชการผ่านกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เช่น การจัดงานวันคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างวินัยภาครัฐ การจัดสัมมนาหัวหน้าส่วนราชการประจำปีตามหลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย การจัดทำคู่มือการรักษาวินัยข้าราชการพลเรือน และการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการทางวินัยเพื่อพัฒนาศักยภาพในกระบวนการยุติธรรม การเสริมสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในระบบราชการ การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลไกการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมในภาครัฐ

๕.๓ การกำหนดให้การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาล เป็น ๑ ใน ๑๐ ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยกำหนดไว้เป็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ ของแผนฯ มีเป้าหมายในการลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของรัฐ และประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น และการลดจำนวนการดำเนินคดีกับผู้มิได้กระทำความผิด

๕.๔ ตรวจสอบการดำเนินการทางวินัย คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ อนุมัติหลักการร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลในราชการฝ่ายพลเรือน จำนวน ๕ ฉบับ ประกอบด้วย ๑) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ๒) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ๓) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ๔) ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และ ๕) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับ เป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกับข้าราชการพลเรือน ข้าราชการรัฐสภา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการตำรวจ และข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดสามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการในสังกัดที่พ้นจากราชการไปแล้วได้ หากความผิดอันเป็นมูลเหตุแห่งการกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้น เกิดขึ้นระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหามีสภาพเป็นข้าราชการ แต่ได้กำหนดเงื่อนเวลาให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องเริ่มดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ และกรณีที่จะสั่งลงโทษต้องดำเนินการภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ รวมทั้งได้กำหนดกรณีการดำเนินการทางวินัยตามที่องค์กรตรวจสอบการทุจริต ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีมติชี้มูลความผิด ให้สามารถดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษตามที่มีมติชี้มูลความผิดได้ แม้ผู้นั้นจะพ้นจากราชการไปแล้ว โดยไม่นำเงื่อนเวลาในการสอบสวนและการสั่งลงโทษดังกล่าวมาใช้บังคับ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ข้าราชการประเภทต่าง ๆ และเพื่อให้การชี้มูลความผิดวินัยขององค์กรตรวจสอบการทุจริตสามารถลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการตามที่ชี้มูลได้

๕.๕ ปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานกลางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งนำไปใช้เป็นหลักปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการเปิดเผย

ข้อมูลต่อสาธารณชนให้มากที่สุดเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญซึ่งจะก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน มีการวางแผนการดำเนินงานและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีการส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐประกอบกับมาตรการอื่น ๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะทำให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ อันจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสาธารณชนและก่อให้เกิดผลดีกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

ทั้งนี้ ในระหว่างรอการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๑/๒๕๖๐ เรื่อง การกำกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานรัฐ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการจัดซื้อจัดจ้างทำหน้าที่เร่งรัด ติดตาม และตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะโครงการลงทุนที่ต้องอาศัยเวลาดำเนินการในระยะยาวให้มีความต่อเนื่องโดยเร็วและเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการกำกับการจัดซื้อจัดจ้างได้รายงานผลการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลที่ต้องดำเนินการต่อไป ซึ่งมี**โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง จำนวน ๒ โครงการ** ได้แก่ ๑) โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ในเส้นทางรถไฟสายชายฝั่งทะเลตะวันออกช่วงฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า-แก่งคอย และ ๒) โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น โดยให้มีการกำกับติดตามในขั้นตอนการบริหารสัญญาให้มีความโปร่งใส และ**โครงการที่อยู่ระหว่างการประกวดราคาจำนวน ๕ โครงการ** ได้แก่ ๑) โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงมาบกระเบา-ชุมทางถนนจิระ ๒) โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงลพบุรี-ปากน้ำโพ ๓) โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงนครปฐม-หัวหิน ๔) โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ช่วงหัวหิน-ประจวบคีรีขันธ์ และ ๕) โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร โดยให้การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ทบทวนขอบเขตของงาน (TOR) ทั้ง ๕ เส้นทาง โดยปรับลดเงื่อนไขการกำหนดผลงาน จากเดิมกำหนดร้อยละ ๑๕ คงเหลือร้อยละ ๑๐ ของค่าก่อสร้าง และไม่ให้กำหนดเงื่อนไขการส่งมอบเครื่องจักรอุปกรณ์ของผู้รับจ้างที่ใช้ในการก่อสร้างให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทยเมื่องานก่อสร้างแล้วเสร็จ รวมทั้งให้การรถไฟแห่งประเทศไทยทบทวนการแยกงานระบบอาณัติสัญญาณออกจากงานระบบรางและงานโยธาตามข้อสรุปร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกำกับการจัดซื้อจัดจ้างกับคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดกลางสามารถเข้าร่วมการเสนอราคาได้มากรายยิ่งขึ้น รวมทั้งการนำโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (CoST) และโครงการความร่วมมือข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) มาใช้การสนับสนุนการดำเนินงานในแนวร่วมปฏิบัติภาคเอกชนว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (Collective Action) ปัจจุบันมีหน่วยงานภาครัฐเจ้าของโครงการเข้าร่วม จำนวน ๔๔ โครงการ มูลค่ารวมทั้งสิ้น ๒๒๓,๗๖๒.๙๐ ล้านบาท และได้ลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างแล้ว จำนวน ๒๓ โครงการ มูลค่ารวมทั้งสิ้น ๓๒,๒๐๑.๔๓ ล้านบาท สามารถประหยัดงบประมาณได้สูงถึง ๖,๑๒๖.๒๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑๔ ถือว่าเป็นความสำเร็จที่เกิดจากทุกฝ่ายที่ร่วมมือกันทำให้การจัดซื้อจัดจ้างเกิดความโปร่งใสและเกิดการแข่งขันมากขึ้น

๖. การปรับปรุงและตรากฎหมายใหม่ให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานภาครัฐ

๖.๑ การประเมินคุณธรรม ความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีหน่วยงานที่เข้ารับการประเมิน จำนวน ๒๗๗ หน่วยงาน ประกอบด้วย ส่วนราชการระดับกรม จำนวน ๑๔๘ หน่วยงาน จังหวัด ๗๖ จังหวัด (จังหวัดละ ๓ หน่วยงาน คือ สำนักงานจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด รวมจำนวนหน่วยรับประเมิน ๒๒๘ หน่วยงาน) องค์การมหาชน จำนวน ๕๓ หน่วยงาน โดยผลการประเมินในภาพรวม ๒๗๗ หน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ ๘๐.๓๔ คะแนน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์การประเมินระดับสูงมาก สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบด้วยส่วนราชการระดับกรมและจังหวัด จำนวน ๒๒๓ หน่วยงาน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๘๒.๔๑ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์การประเมินระดับสูงมากเช่นเดียวกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๖.๒ การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) และการยกระดับการบังคับใช้มาตรการทางการบริหาร (ปกครองและวินัย) รัฐบาลให้เพิ่มอำนาจหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตของกระทรวง ส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง จำนวน ๓๕ หน่วยงาน และให้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เป็นกลไกในการตรวจสอบและกลั่นกรองรายงานการตรวจสอบของส่วนราชการตามมาตรา ๔๔ รวมทั้งให้พิจารณานำกระบวนการหรือแนวทางดังกล่าวสร้างให้เกิดความยั่งยืนตามมติของคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ ดังนี้

๖.๒.๑ ปรับเกลี่ยอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงกลาโหม และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งส่วนราชการระดับกระทรวงอื่น ๆ ที่มิได้มีคณะอนุกรรมการสามัญ (อ.ก.พ.) ให้ส่วนราชการนั้น ๆ ถือปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายเฉพาะส่วนราชการ

๖.๒.๒ เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวง ดังนี้ ๑) เป็นศูนย์อำนวยการกลางในการประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตภายในกระทรวง ๒) ประสานงาน เร่งรัด กำกับและติดตามให้รัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชนในกำกับของกระทรวง ดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้วยเช่นเดียวกับส่วนราชการในระดับกรมและ ๓) ตรวจสอบเปรียบเทียบผลการดำเนินการปกครองและวินัยของหน่วยงานในสังกัด และให้เสนอความเห็นต่อปลัดกระทรวงหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี แล้วแจ้งให้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติทราบ

นอกจากนี้ คณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ได้มีมติเห็นชอบให้ใช้มาตรการทางบริหาร (ปกครองและทางวินัย) เพื่อหยุดยั้งหรือลดปัญหาการทุจริต ซึ่งมีผลการรายงานผลการดำเนินการโดยใช้มาตรการทางวินัยและปกครองและอาญา จำนวน ๓๕ หน่วยงาน ดังนี้

ห้วงเวลา	เรื่องเข้า	วินัย	ปกครอง	อาญา	ยุติเรื่อง	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ (รับเรื่องใหม่)
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘	๖๒	๔๕	๐	๐	๑๓	๐	๔
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	๑,๐๗๒	๒๘	๔๙	๕	๖๙	๙๐๓	๑๘
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๕๐๙	๔๙	๑๓	๐	๖๔	๗๗๐	๑๓
รวม	**๑,๖๔๓**	**๑๒๒**	**๖๒**	**๕**	**๑๔๖**	**๑,๒๗๓**	**๓๕**

ที่มา: ศปท. สำนักงาน ป.ป.ท. ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

๗. การส่งเสริมและสนับสนุนภาคีองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อสอดส่องเฝ้าระวัง และต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ

๗.๑ การดำเนินงานของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) เป็นกลไกสำคัญในระดับพื้นที่ที่ทำหน้าที่สอดส่องและให้ข้อเสนอแนะหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ปฏิบัติภารกิจเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และมีบทบาทโดยตรงในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล สามารถช่วยผลักดันให้นโยบายของรัฐบาลในด้านต่าง ๆ ขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโปร่งใส โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการของรัฐในพื้นที่จังหวัดที่มีผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน

๗.๒ การสนับสนุนภาคีองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อสอดส่อง เฝ้าระวัง และต่อต้านการทุจริต ได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระหว่างส่วนราชการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการสร้างธรรมาภิบาล ปลูกจิตสำนึกแกนนำในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ โครงการเยาวชนหัวใจใสสะอาด ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการส่งเสริมความเข้มแข็งสภาเด็กและเยาวชน ๔ ภาค ประจำปี ๒๕๖๐ มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย สภาเด็กและเยาวชน จำนวน ๑๖๙ คน กิจกรรม “ปั่นกัน กั้นโกง” การเสริมสร้างศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

โดยสรุปในรอบปีที่ ๓ รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไม่ว่าจะเป็นการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างรัฐและประชาชนเพื่อให้เกิดความเปิดเผยโปร่งใสและสร้างการมีส่วนร่วม การสร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่มในการทำงาน ปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ (Administrative Reform) ในด้านต่าง ๆ ๖ ประการ ได้แก่ ๑) การยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชน ๒) การปฏิรูประบบตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ ๓) การปรับเปลี่ยนสู่รัฐบาลที่คล่องตัว ๔) การปฏิรูปการบริหารจัดการกำลังคน ๕) การปฏิรูปงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง และ ๖) การปรับเปลี่ยนสู่รัฐบาลดิจิทัล การพัฒนาระบบฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ (Linkage Center System) เพื่อเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลและการบริการประชาชนแทนการใช้สำเนาเอกสาร (ใช้บัตรประจำตัวประชาชนเพียงใบเดียว) ปรับปรุงกระบวนการตรวจคนเข้าเมือง ณ ท่าอากาศยานต่าง ๆ เพื่อให้ผู้โดยสารที่เดินทางเข้าออกประเทศสามารถเดินทางเข้า-ออกได้รวดเร็วมากขึ้น โดยได้ยกเลิกแบบรายการบุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร (ตม.๖) ทั้งนี้ ในระยะต่อไป

รัฐบาลได้มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เช่น การปรับลดขั้นตอนและระยะเวลาในการบริการประชาชนให้ได้ร้อยละ ๓๐-๕๐ การจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต การปรับกระบวนงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจให้เป็นดิจิทัล การพัฒนาระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐในการบริการประชาชนแบบจุดเดียว (One Stop Service) เพื่อลดภาระในการยื่นเอกสารของประชาชน โดยการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐดังกล่าวจะดำเนินงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ผ่านกลไกประชารัฐ อันถือเป็นมิติใหม่ของการปฏิรูปไปสู่ระบบราชการ ๔.๐ เพื่อให้ภาครัฐและภาคเอกชนมืออาชีพสามารถเข้ามามีส่วนในการปฏิรูปประเทศต่อไป

ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

นโยบายข้อ ๑๑

การปรับปรุงกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม

นโยบายข้อ ๑๑

การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ในสังคมที่อารยะ การยึดหลักนิติธรรมคือมีกฎหมายเป็นใหญ่ ไม่ใช่ตัวบุคคลหรืออำเภอใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปกครองย่อมเป็นสาระสำคัญ แต่หลักนิติธรรมจะเป็นที่ยอมรับนับถือได้มิใช่เพียงสักแต่ว่ามีกฎหมาย หากกฎหมายเหล่านั้นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงและความต้องการของประชาชน เป็นธรรม คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งต้องมีกระบวนการยุติธรรมที่เข้าถึงได้ง่าย มีมาตรฐานตามหลักสากล ทันสมัยและเป็นธรรมด้วย มิฉะนั้นจะกลายเป็นสาเหตุแห่งความขัดแย้งและการโกรธแค้นชิงชังไม่สิ้นสุด รัฐบาลจึงมีนโยบายในเรื่องดังกล่าวดังนี้

๑๑.๑ ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัยไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบธุรกิจหรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ โดยจะใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

๑๑.๒ เพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายและจัดทำกฎหมายให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชนและประชาชนได้ตามหลักเกณฑ์ที่จะเปิดกว้างขึ้น และให้บุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมายมีส่วนให้ความรู้เสริมศักยภาพในทางกฎหมายมหาชน การดำเนินคดีปกครอง การยกร่างกฎหมาย และการตีความกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเกื้อกูลการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน

๑๑.๓ ในระยะต่อไป จะจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ

๑๑.๔ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดีทุกขั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรม และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันสามารถใช้ติดตามผลและนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้

๑๑.๕ ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมกองทุนยุติธรรมเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ และเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยเน้นความสุจริตและความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ ความเป็นธรรมของผู้ได้รับผลกระทบ และการไม่แอบอ้างฉวยโอกาสโดยทุจริตจากระบบการช่วยเหลือดังกล่าว

๑๑.๖ นำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงินมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมารัฐบาลได้เร่งรัดดำเนินการปรับปรุง ยกเลิก กฎหมายที่ล้าสมัย เป็นภาระแก่ประชาชน และเป็นอุปสรรคการดำเนินธุรกิจของประชาชนในทุกมิติทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจัดทำกฎหมายที่มีความสำคัญเพื่อให้การดำเนินนโยบายของรัฐบาลเป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว และสำเร็จตามเป้าหมายและเจตนารมณ์ที่วางไว้ ซึ่งมีผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. การปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ดำเนินการผลักดันกฎหมาย ปรับปรุงและจัดทำกฎหมายที่มีความสำคัญให้ทันสมัย มีมาตรฐานตามหลักสากล และเป็นธรรมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้สอดคล้องกับแผนการเสนอร่างกฎหมายของทุกส่วนราชการอันจะเป็นประโยชน์แก่การดำเนินนโยบายของรัฐบาลและแผนการปฏิรูปประเทศของรัฐบาล (Road Map) ทั้งนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศตามนโยบายสำคัญของรัฐบาลสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มกฎหมายดังต่อไปนี้

๑.๑ กฎหมายด้านเศรษฐกิจ

ชื่อกฎหมาย	สาระสำคัญ	สถานะ
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำหรับใช้เป็นหลักในการจ่ายเงินแผ่นดิน	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๘๔ ก วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙	ปรับปรุงบทบัญญัติบางประการใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของระบบการซื้อขายหลักทรัพย์และรองรับการเชื่อมโยงระหว่างตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งกำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดแทนมาตรการลงโทษทางอาญาได้ในบางกรณี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้ลงทุนได้รับการคุ้มครองมากยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๔ ก วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

ชื่อกฎหมาย	สาระสำคัญ	สถานะ
พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙	แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเพื่อกำหนดมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการส่งหรือนำเงินตรา เงินตราต่างประเทศ และตราสารเปลี่ยนมือออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศ รวมทั้งกำหนดให้เงินตรา เงินตราต่างประเทศ และตราสารเปลี่ยนมือเป็นของตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๔ ก วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙	กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตของสมาชิกของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต และการใช้ประโยชน์แบบจำลองด้านเครดิตที่จัดทำขึ้น โดยให้สมาชิกสามารถนำข้อมูลของลูกค้าของตนที่ได้รับจากบริษัทข้อมูลเครดิตเฉพาะในส่วนที่ไม่มีข้อมูลที่สามารถระบุตัวของเจ้าของข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตเพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์สินเชื่อ การออกบัตรเครดิต และการบริหารความเสี่ยงในกิจการของสมาชิกได้ อันจะทำให้ผู้บริโภคได้รับบริการสินเชื่อที่สอดคล้องกับศักยภาพในการชำระคืนหนี้ ซึ่งมีผลต่อความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน และเป็นประโยชน์แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๑๔ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐	เพื่อให้การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศครอบคลุมการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และการวางโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานและส่งเสริมกิจกรรมในด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐	เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสินทรัพย์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ในส่วนของการลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศโดยให้ครอบคลุมถึงการลงทุนในหน่วยลงทุนหรือตราสารทุนต่างประเทศที่ออกโดยนิติบุคคลต่างประเทศด้วย เพื่อให้การลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศมีความคล่องตัวและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐

ชื่อกฎหมาย	สาระสำคัญ	สถานะ
พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐	เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการอำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุน อันจะเป็นการจูงใจในการเข้ามาลงทุน รวมทั้งเพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมการลงทุนมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนเป็นการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้อย่างสัมฤทธิ์ผล	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐	ปรับปรุงมาตรการและเครื่องมือส่งเสริมการลงทุนให้มีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถดึงดูด การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้นซึ่งจะผลักดันให้ประเทศไทยสามารถก้าวพ้นจากประเทศที่มีรายได้ระดับปานกลางได้	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๙ ก วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	รัฐบาลมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินในการดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนที่จะสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้แก่เศรษฐกิจของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง ส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของอุตสาหกรรมศักยภาพ	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๒๔ ก วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐	กำหนดเกณฑ์มาตรฐานกลางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งนำไปใช้เป็นหลักปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญซึ่งจะก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน มีการวางแผนการดำเนินงาน และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๒๔ ก วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐	กำหนดนโยบายในการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้เกิดดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การรักษาสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตและการกำกับดูแลการทำเหมืองให้เหมาะสมกับประเภทและขนาดของการทำเหมือง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรผลประโยชน์จากทรัพยากรแร่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๒๖ ก วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐	ปรับปรุงมาตรการในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีองค์กรกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีความคล่องตัวและมีความเป็นอิสระ เพื่อให้ทันต่อพัฒนาการของรูปแบบและพฤติกรรมการประกอบธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๗๐ ก วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑.๒ กฎหมายที่ออกตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

ชื่อกฎหมาย	สาระสำคัญ	สถานะ
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙	นำบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงมากำหนดรวมไว้ในพระราชบัญญัติเดียวกัน	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๑๔ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐	แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับเจ้าท่าในการดำเนินการเกี่ยวกับอาคาร หรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างดังกล่าว และแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษโดยปรับปรุงอัตราโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ประกอบกับเพื่อให้การตรวจและออกใบสำคัญสำหรับเรือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐	แก้ไขบทนิยามคำว่า “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” และ “การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และกำหนดฐานความผิดซึ่งได้กระทำต่อเด็กที่มีอายุไม่เกินสิบห้าปีให้ทำงานหรือให้บริการอันอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง และมีผลกระทบต่อร่างกายหรือจิตใจ การเจริญเติบโต หรือพัฒนาการของบุคคลนั้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๒ ก วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติการรับขนทางอากาศระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาเพื่อการรวบรวมกฎเกณฑ์บางประการเกี่ยวกับการรับขนระหว่างประเทศทางอากาศ ค.ศ. ๑๙๙๙ (Convention for the Unification of Certain Rules for International Carriage by Air, 1999) แต่โดยที่พระราชบัญญัติการรับขนทางอากาศระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรับขนทางอากาศระหว่างประเทศยังไม่ครอบคลุมครบถ้วน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้การเป็นไปตามอนุสัญญา	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๕๖ ก วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐	เพื่อให้ประเทศไทยมีมาตรการในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๗๒ ก วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑.๓ กฎหมายที่ลดความเหลื่อมล้ำ

ชื่อกฎหมาย	สาระสำคัญ	สถานะ
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๓) พ.ศ. ๒๕๕๙	กำหนดเกี่ยวกับจำนวนบุตร สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษี ในกรณีดังกล่าวให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๙ ก วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐	ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๕ ก วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๐	เพื่อให้การป้องกัน ยับยั้ง และขจัดปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรกำหนดอัตราโทษสำหรับความผิดดังกล่าวให้สูงขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐	บูรณาการการบริหารจัดการและการดำเนินการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ให้เป็นเอกภาพอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน และเพิ่มมาตรการในการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๒ ก วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๔) พ.ศ. ๒๕๖๐	ปรับปรุง หลักเกณฑ์การหักค่าใช้จ่าย การหักลดหย่อน การกำหนดเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษีเงินได้ การกำหนดเงินได้พึงประเมินที่ต้องยื่นรายการสำหรับบุคคลธรรมดาและอัตราภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๒ ก วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐	ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตทั้งระบบ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๓๒ ก วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๕) พ.ศ. ๒๕๖๐	กำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีอากรและการฉ้อโกงภาษีอากรที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมร้ายแรง เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๓๗ ก วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐	แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อให้การส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๖๓ ก วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

๑.๔ กฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการและมนุษยธรรม

ชื่อกฎหมาย	สาระสำคัญ	สถานะ
พระราชบัญญัติ ส่งเสริมกิจการฮัจย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙	กำหนดให้กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีราชการส่วนภูมิภาคสามารถใกล้ชิดกับประชาชนในทุกพื้นที่ ทำหน้าที่ส่งเสริมกิจการฮัจย์แทนกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่ประสงค์จะไปประกอบพิธีฮัจย์ รวมทั้งปรับปรุงองค์ประกอบ คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทยให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๔ ก วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติ สถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙	กำหนดให้สถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยภาครัฐต้องมีลักษณะและมาตรฐานตามที่กำหนด หรือผ่านการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่กำหนด แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการสถานพยาบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดที่ผู้รับอนุญาตต้องแสดงในสถานพยาบาล และแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การดำเนินการของสถานพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยฉุกเฉิน	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๗ ก วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐	กำหนดที่มาของตำแหน่งเลขานุการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเพื่อให้เกิดความชัดเจนและเชื่อมโยงกับการปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขาธิการสภาทหารผ่านศึกโดยตำแหน่ง	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๔ ก วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๑.๕ กฎหมายเพื่อแก้ปัญหาสังคมและกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย

ชื่อกฎหมาย	สาระสำคัญ	สถานะ
พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙	กำหนดให้มีการดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๘๕ ก วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙	กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้มีเอกภาพโดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุญาตตั้งแต่ต้น และสร้างระบบการควบคุมตรวจสอบคุณภาพในกระบวนการฆ่าสัตว์และการขนส่งเนื้อสัตว์ รวมถึงการชำแหละและตัดแต่งเนื้อสัตว์เพื่อการจำหน่ายให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น และเพื่อสร้างความปลอดภัยด้านอาหาร อันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้บริโภคเนื้อสัตว์ที่ถูกสุขอนามัย	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๘๕ ก วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙	เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและคดีความที่เกี่ยวข้องทั้งหลายได้รับการพิจารณาพิพากษาอย่างเสมอภาค รวดเร็ว และเป็นธรรม	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๘๖ ก วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙	ปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านการคุมประพฤติและภารกิจของกรมคุมประพฤติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๘๘ ก วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๕๙	แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และฎีกากรณีที่จำเลยซึ่งไม่ได้ถูกคุมขังเป็นผู้อุทธรณ์ หรือฎีกา	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๔ ก วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙	ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ หน้าที่ของผู้รับอนุญาต เภสัชกร การโฆษณา พนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับด่านตรวจสอบวัตถุออกฤทธิ์และการให้โอกาสแก่ผู้เสพ เสพและมีไว้ในครอบครองเสพ และมีไว้ในครอบครองเพื่อขาย หรือเสพและขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ได้สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลตลอดจนปรับปรุงบทกำหนดลงโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๗ ก วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙	เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๙ ก วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙

ชื่อกฎหมาย	สาระสำคัญ	สถานะ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙	กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานไต่สวนและหัวหน้าพนักงานไต่สวน เพื่อดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานอันเป็นการช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งแต่ในชั้นก่อนการไต่สวนข้อเท็จจริงของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานไต่สวนและหัวหน้าพนักงานไต่สวนให้มีความเหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๑๔ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐	เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๒ ก วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐	แก้ไขปรับปรุงบทกำหนดโทษ เพื่อให้การลงโทษผู้กระทำความผิดมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๕ ก วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐	กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ รวมทั้งกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจนำสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปใช้ประโยชน์หรือหาประโยชน์ได้	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๕ ก วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐	กำหนดฐานความผิดขึ้นใหม่ และแก้ไขเพิ่มเติมฐานความผิดเดิม รวมทั้งบทกำหนดโทษของความผิดดังกล่าว การปรับปรุงกระบวนการและหลักเกณฑ์ในการระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐	แก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายที่มีบทบัญญัติในลักษณะเดียวกันมิให้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๘ ก วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐	กำหนดให้มีคณะกรรมการราชทัณฑ์เพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารงานราชทัณฑ์และปรับปรุงกฎหมายให้สามารถแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง กับทั้งเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาอื่นในการบริหารจัดการกระบวนงานของกรมราชทัณฑ์เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๒๑ ก วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ชื่อกฎหมาย	สาระสำคัญ	สถานะ
พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐	กำหนดให้การเปลี่ยนชื่อส่วนราชการในกระทรวงกลาโหมสามารถกระทำได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๓๒ ก วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๖๐	ปรับปรุงบทบัญญัติให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งสมควรปรับปรุงความผิดที่มีโทษทางอาญาซึ่งไม่มีโทษปรับให้มีโทษปรับด้วย	ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๓๒ ก วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐	มาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย	ประกาศราชกิจจานุเษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๗๙ ก เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐
พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐	มาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้การปฏิรูปประเทศเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีวิธีการจัดทำแผน การมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ การวัดผลการดำเนินการและระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศทุกด้าน	ประกาศราชกิจจานุเษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๗๙ ก เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๒. การเพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายและจัดทำกฎหมาย และพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเกื้อกูลการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน โดยการพัฒนาบุคลากรทางกฎหมายและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการร่างกฎหมายการปฏิบัติราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ชี้แจงแนวทางการทบทวนกฎหมายตามพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย และประเด็นสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับกฎหมาย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรภาครัฐมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้หรือการเป็นวิทยากร หรือที่ปรึกษาทางกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือประชาชน ทั้งกฎหมายมหาชน การดำเนินคดีปกครอง การยกร่างกฎหมาย และการตีความกฎหมาย รวมจำนวน ๑๔ หลักสูตร มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑,๐๔๐ คน

“จัดทำหลักสูตรส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐเป็นวิทยากรหรือที่ปรึกษาทางกฎหมาย ๑๔ หลักสูตร มีผู้เข้าอบรม ๑,๐๔๐ คน”

๓. การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ และจัดทำระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน เพื่อนำไปใช้ในการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้ โดยได้ดำเนินการสนับสนุนการอำนวยความยุติธรรม ได้แก่ ๑) ตรวจสารพันธุกรรมเพื่อแก้ปัญหาสถานะบุคคลโดยผ่านการพิจารณาจากกรมการปกครอง จำนวน ๒๖๐ ราย ๒) ตรวจพิสูจน์และจัดการข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๒๔๘ ครั้ง ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จำนวน ๑๓๖ ครั้ง ยะลา จำนวน ๓๓ ครั้ง นราธิวาส จำนวน ๗๒ ครั้ง และสงขลา จำนวน ๒๕ ครั้ง ๓) สนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหายและพิสูจน์ศพนิรนามตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหายและพิสูจน์ศพนิรนาม พ.ศ. ๒๕๕๘ จนสามารถพิสูจน์ศพนิรนามได้จำนวน ๑๘ ราย และได้ดำเนินการติดตามบุคคลสูญหายคืนญาติได้อีก ๑ ราย และ ๔) สนับสนุนการตรวจพิสูจน์สารเสพติดในเส้นผมของผู้ถูกคุมประพฤติ ผู้ต้องขัง เด็ก และเยาวชน จำนวน ๑๖๖ ราย

๔. การปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้โดยง่าย

๔.๑ การช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงความเป็นธรรม

รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว จำนวน ๑๑,๗๓๕ ราย โดยแบ่งเป็นผู้เสียหาย จำนวน ๑๑,๖๖๕ ราย และจำเลย จำนวน ๗๐ ราย เป็นเงิน ๖๐๐,๘๐๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมกองทุนยุติธรรมเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพและเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยการจ่ายค่าธรรมเนียมศาล จำนวน ๙๐๔ ราย ค่าทนายความ จำนวน ๑,๘๗๑ ราย ค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินคดีตรวจพิสูจน์ จำนวน ๓๔ ราย และค่าขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย จำนวน ๖๑๒ ราย

๔.๒ การคุ้มครองพยาน

(๑) การคุ้มครองพยานคดีความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ประสานงานคุ้มครองพยาน จำนวน ๓๑ ศูนย์ จัดตั้งชุดปฏิบัติการสร้างความเข้าใจต่อพยาน จำนวน ๓๗ ชุด จัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ที่มีภารกิจคุ้มครองพยานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสามารถคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ดังนี้

การคุ้มครองพยานคดีความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

พ.ศ.	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
พยาน	๑ ราย	-	๑๓ ราย	๑๐ ราย
รวม	๒๔ ราย			

(๒) การคุ้มครองพยานคดีค้ามนุษย์ ดำเนินการปฏิบัติการคุ้มครองพยานและประสานส่งต่อให้หน่วยงานที่มีภารกิจคุ้มครองพยานดำเนินการคุ้มครอง โดยที่ผ่านมากรณีพยานคดีค้ามนุษย์ที่เข้าสู่โปรแกรมการคุ้มครองพยานและขึ้นให้การในคดีซึ่งภายหลังศาลอาญาได้ลงโทษจำคุกจำเลยหลายคน รวมทั้งมีการยึดทรัพย์สินมูลค่าหลายร้อยล้านบาท ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี มีผลการดำเนินการดังนี้

ผลการดำเนินงานการคุ้มครองพยานคดีค้ามนุษย์

พ.ศ.	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
พยาน	๑ ราย	๔๓ ราย	๑๗๒ ราย	๑๒๒ ราย
รวม	๓๓๘ ราย			

๔.๓ การพัฒนาระบบการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย และการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ รัฐบาลได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี เพื่อยุติข้อพิพาทในชั้นบังคับคดี และเพิ่มปริมาณเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้ความสำคัญแก่หนี้รายย่อย หนี้ครัวเรือน ดำเนินกิจกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นบังคับคดีเพื่อลดปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย โดยมีเรื่องเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย จำนวน ๙,๙๗๔ เรื่อง ใช้ทุนทรัพย์ จำนวน ๓,๒๐๒,๖๖๘,๒๙๒.๑๓ บาท ไกล่เกลี่ยสำเร็จ จำนวน ๘,๙๖๕ เรื่อง ใช้ทุนทรัพย์ จำนวน ๒,๖๒๕,๖๗๖,๔๕๙.๗๑ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นบังคับคดีมาเป็นแนวทางการให้ความช่วยเหลือ เรื่องเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย จำนวน ๒๒ เรื่อง ใช้ทุนทรัพย์ จำนวน ๖,๑๕๔,๔๑๖.๑๘ บาท ไกล่เกลี่ยสำเร็จ จำนวน ๑๙ เรื่อง ทุนทรัพย์ จำนวน ๕,๗๘๖,๐๔๒.๒๐ บาท โดยร่วมมือกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) ในการตรวจสอบหนี้เกษตรกรที่มีอยู่ในชั้นบังคับคดี ซึ่งมีเกษตรกรในชั้นบังคับคดี ๒,๒๙๒ เรื่อง ไกล่เกลี่ยสำเร็จ จำนวน ๑๓๑ เรื่อง ไกล่เกลี่ยไม่สำเร็จ จำนวน ๔๗๑ เรื่อง ยังไม่ได้ตั้งเรื่องยึด จำนวน ๓๙๒ เรื่อง คงเหลือเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๘๗๕ เรื่อง และดำเนินการอื่น ๆ จำนวน ๙๔๕ เรื่อง สำหรับการขายทอดตลาดทรัพย์สินสามารถผลักดันทรัพย์สินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจได้ จำนวน ๖๖,๘๙๙,๒๓๔,๕๘๔.๘๙ บาท

๔.๔ การพัฒนารูปแบบการให้บริการแก่คู่ความและประชาชน เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ได้เพิ่มช่องทางการเปิดให้บริการข้อมูลผ่านทางสายด่วนกรมบังคับคดี ๑๑๑๑ กด ๗๙ เพื่อสอบถามข้อมูลผลการขายทอดตลาด ความคืบหน้าของคดีและการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท มีผู้มาใช้บริการ จำนวน ๗,๖๔๕ ราย โดยมีผู้สอบถามผลคดีมากที่สุดถึง ๔,๑๕๑ ราย นอกจากนี้ ได้เปิดให้บริการข้อมูลผ่านทางระบบแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ “LED Property” เพื่อค้นหารายละเอียดทรัพย์สินที่ขายทอดตลาด เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สนใจซื้อทรัพย์จากการขายทอดตลาดได้เข้าถึงข้อมูลง่ายขึ้น ปรากฏว่ามีผู้ดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน จำนวน ๘,๕๙๙ ครั้ง และอีก ๑ ช่องทาง คือ การเปิดให้บริการข้อมูลผ่านทางระบบแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ “LED Property Plus” เพื่อค้นหาทรัพย์สินขายทอดตลาดใกล้แนวรถไฟฟ้า จำนวน ๑,๐๓๐ ครั้ง (ข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙-๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

๔.๕ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

๔.๕.๑ แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในเรือนจำ รัฐบาลได้ดำเนินการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบโครงการชุมชนบำบัด เพื่อให้ผู้ต้องขังที่เป็นผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างถูกต้องเหมาะสมและมีศักยภาพในการดำรงชีวิตอย่างปกติในสังคมภายหลังพ้นโทษ โดยการเปิดอบรมในเรือนจำหรือทัณฑสถาน จำนวน ๘๓ แห่ง มีผู้เข้ารับการบำบัด จำนวน ๗,๕๐๐ คน ผู้ผ่านการบำบัดแล้ว จำนวน ๔,๓๓๑ คน ตลอดจนการบำบัดฟื้นฟูในรูปแบบโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ (ด้วยกระบวนการลูกเสือ) มีผู้เข้ารับการบำบัด จำนวน ๒,๖๐๐ คน ผู้ผ่านการบำบัดแล้ว จำนวน ๔๔๑ คน และโครงการ TO BE NUMBER ONE มีสมาชิก จำนวน ๖๐,๓๖๑ คน (ด้านกีฬา ด้านดนตรี และด้านศิลปะ) สมาชิกศูนย์เพื่อนใจ จำนวน ๓๗,๐๒๔ คน เพื่อให้ผู้ต้องขังที่มีปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือได้รับคำปรึกษาแนะนำที่ถูกต้องจากเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครแกนนำที่ผ่านการอบรม

๔.๕.๒ แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด เปิดโอกาสให้แก่ผู้กระทำความผิดได้ปรับปรุงแก้ไขตนเองในชุมชนโดยไม่ต้องถูกควบคุมตัวไว้ ๒ รูปแบบ ได้แก่ ๑) **งานสืบเสาะและพินิจ** ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริง จำนวน ๕๐,๓๔๘ คดี แบ่งออกเป็นผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ จำนวน ๒๓,๙๗๔ คดี ผู้ได้รับการพักการลงโทษ จำนวน ๑๑,๖๓๑ คดี และผู้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก จำนวน ๑๔,๗๔๓ คดี และ ๒) **งานควบคุมและสอดส่อง** ดำเนินการคุมความประพฤติผู้กระทำความผิด จำนวน ๙๒,๗๒๔ คดี แบ่งออกเป็นผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ จำนวน ๘๙,๙๓๙ คดี เด็กและเยาวชน จำนวน ๓,๙๗๗ คดี ผู้ได้รับการพักการลงโทษ จำนวน ๑,๕๘๖ คดี และผู้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก จำนวน ๑,๒๒๒ คดี ดำเนินการคุมประพฤติเสร็จไปแล้ว จำนวน ๙๒,๒๗๓ ราย โดยเป็นผู้ถูกคุมความประพฤติที่พ้นความคุมประพฤติด้วยดี จำนวน ๗๖,๐๓๗ ราย พ้นความคุมประพฤติด้วยการทำผิดเงื่อนไข จำนวน ๑๑,๘๙๐ ราย และอื่น ๆ จำนวน ๔,๓๔๖ ราย

๔.๕.๓ เตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา) เนื่องจากการที่ผู้ต้องขังใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานเป็นเวลานาน ทำให้เกิดการเรียนรู้และปรับตนให้เข้ากับกฎระเบียบ วินัย ตลอดจนสภาพสังคมในเรือนจำ เมื่อได้รับการปล่อยตัวให้ออกไปใช้ชีวิตในชุมชนและสังคมภายนอก อาจไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับครอบครัว และสังคมที่มีการปรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคโนโลยี การศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างสมบูรณ์จึงอาจกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาดังกล่าว กรมราชทัณฑ์จึงจัดทำโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยพบว่าผู้ต้องขังที่มีระยะเวลาต้องโทษเหลือจำต่อไป ตั้งแต่ ๖ เดือน-๑ ปี ทุกคน ทุกคดี ทั้งการปล่อยตัวแบบมีเงื่อนไข (Conditioned Release) (พักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษจำคุก) และการปล่อยตัวแบบไม่มีเงื่อนไข (Non-Conditioned Release) เป็นช่วงเวลาของการเตรียมตัวด้านวุฒิภาวะ ทักษะทางสังคม รวมทั้งสภาวะทางจิตที่ดีต่อการเสริมสร้างความพร้อมที่จะออกไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุข โดยได้ดำเนินการ ๒ รูปแบบ คือ ๑) การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในเรือนจำหรือทัณฑสถานระบบปิดทั่วไป และ ๒) การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในศูนย์เตรียมการปลดปล่อยในเรือนจำชั่วคราวหรือทัณฑสถานเปิด ซึ่งมีผลการดำเนินงานในรอบ ๓ ปี ดังนี้

ผลการดำเนินงาน	ปี			
	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
เรือนจำ/ทัณฑสถานระบบปิด				
ผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม (ราย)	๓๕,๗๔๖	๓๑,๗๓๕	๕๖,๑๕๗	-
รวม	**๑๒๓,๖๓๘ ราย**			
ศูนย์เตรียมการปลดปล่อย				
ผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม (ราย)	๑,๐๖๓	๑,๐๑๗	๑,๔๖๙	-
รวม	**๓,๕๔๙ ราย**			
เรือนจำโครงสร้างเบา				
ผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม (รายา)	-	-	-	๑,๘๘๗
รวม	**๑,๘๘๗ ราย**			

๔.๕.๔ บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบต่อเนื่อง (Individual Routing Counselor: IRC) เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการดูแลเด็กและเยาวชนเป็นการเฉพาะราย โดยนักสังคมสงเคราะห์ ตั้งแต่รับตัวจนกระทั่งปล่อยตัว ตลอดจนติดตามภายหลังปล่อยสอดรับกับสภาพปัญหาและความจำเป็น มุ่งเน้นการลดระยะเวลาที่เด็กและเยาวชนต้องใช้ชีวิตอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้น้อยที่สุด สนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชน และสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นทั้งด้านชีวิตความเป็นอยู่ ที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีแนวทางในการแก้ปัญหา โดยให้ความสำคัญกับการประคับประคองเด็กและเยาวชนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขภายหลังการปล่อยตัวและกลับสู่ครองครัว ชุมชน โดยผลการดำเนินการในปี๒๕๕๙-๒๕๖๐ มีผู้ปฏิบัติงาน IRC จำนวน ๒๘ ราย มีเด็กและเยาวชนอยู่ในความดูแลจำนวน ๓๕๒ ราย ทั้งนี้ เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัวแล้ว จำนวน ๘๓ ราย ซึ่งปรากฏว่าเด็กและเยาวชนได้ศึกษาต่อ ๒๐ ราย ทำงานแล้ว ๔๒ ราย เรียนและทำงานไปด้วย ๑๖ ราย บรรพชา ๓ ราย กระทำผิดซ้ำ ๑ ราย และเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุ ๑ ราย

“ปรับเปลี่ยนวิธีการดูแลเด็กและเยาวชนเป็นการเฉพาะรายแบบต่อเนื่อง (Individual Routing Counselor: IRC) มีผู้ปฏิบัติงาน IRC ๒๘ ราย”

๔.๖ การสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ได้เปิดคลินิกให้คำปรึกษาเด็กและครอบครัวอบอุ่นด้านพฤติกรรมเด็กและเยาวชน ปัญหาด้านครอบครัวและปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เยาวชน และผู้เยาว์ แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กและเยาวชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน ๗๗ แห่ง ศูนย์ฝึกและอบรมจำนวน ๑๘ แห่ง มีผู้มาใช้บริการทั้งสิ้น ๒๐๔ ราย แบ่งเป็น การบริการด้วยตนเองที่คลินิก จำนวน ๑๙๙ ราย บริการทางโทรศัพท์ จำนวน ๑๘ ราย และอื่น ๆ จำนวน ๓๖๔ ราย

๔.๗ การนำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงินมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ

๔.๗.๑ ด้านการปราบปรามการฟอกเงิน

(๑) การรายงานการทำธุรกรรมจากสถาบันการเงิน ตามมาตรา ๑๓ สำนักงานที่ดิน มาตรา ๑๕ และผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมตามมาตรา ๑๖ ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) การดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ

(๓) การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

(๔) ทบทวนรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดหลังจากที่ศาลแพ่งมีคำสั่งแล้ว

(๕) การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

๔.๗.๒ ด้านการป้องกันการฟอกเงิน

(๑) การส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน

(๒) เผยแพร่ให้ความรู้ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

(๓) เผยแพร่ให้ความรู้ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้แก่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม

(๔) พัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

โดยสรุปในรอบปีที่ ๓ รัฐบาลได้เร่งรัดการตรากฎหมายสำคัญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้แก่ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ จะเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาและปฏิรูปประเทศอย่างมีเป้าหมายและทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนกว่าเดิม นอกจากนั้น ยังได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางกฎหมายและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งได้ให้ความช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ตลอดจนการคุ้มครองพยาน การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดได้ปรับปรุงแก้ไขตนเองในชุมชนในระยะต่อไป นอกจากนี้ รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญในเรื่องการปฏิรูปกฎหมายทั้งการปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบวิชาชีพและดำเนินธุรกิจของประชาชน การขยายขอบเขตของกฎหมายอำนวยความสะดวก ขณะเดียวกันจะปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมและการอำนวยความเป็นธรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนได้รวดเร็วขึ้น

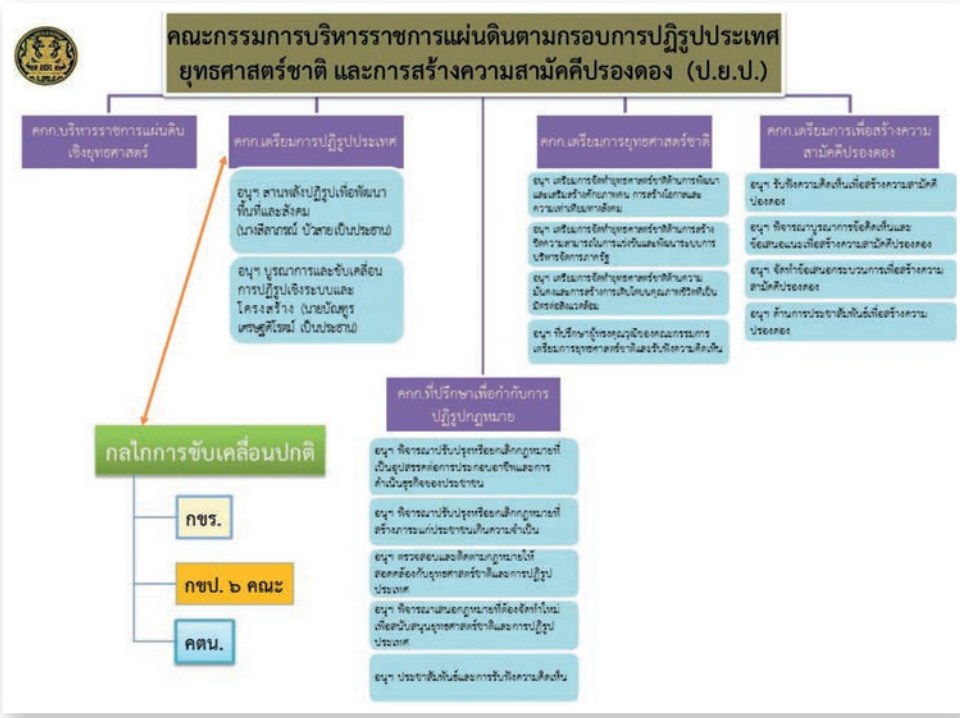
การดำเนินการให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ

การดำเนินการให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ

รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างยิ่งแก่การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ๖ คณะ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีทั้ง ๖ คนกำกับการบริหารราชการและขับเคลื่อนการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล (กขร.) ซึ่งมีอยู่เดิมทำหน้าที่เร่งรัดติดตามขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อเสนอแผนการปฏิรูปซึ่งผ่านความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรีแล้วให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาด้วย นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการประสานงานร่วมระหว่างคณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ อีก ๑ คณะ

งานปฏิรูปประเทศได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีแรกของการเข้ามาบริหารงานรัฐบาล โดยในปีแรกรัฐบาลได้เริ่มงานปฏิรูปแบบที่เรียกได้ว่า **“ทำก่อน ทำจริง ทำทันที”** ต่อมาในปีที่ ๒ รัฐบาลได้จัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งมี ๖ ยุทธศาสตร์ การทำงานในปีที่ ๒ นี้จึงเป็นการปฏิรูปเพื่อวางรากฐานประเทศตามร่างกรอบยุทธศาสตร์ดังกล่าวเพื่อไปสู่ **“ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”**

ในปีที่ ๓ นี้ เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รัฐบาลได้เตรียมการปฏิรูปประเทศเพื่อส่งต่อรัฐบาลใหม่ โดยแต่งตั้ง “คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.)” มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง จำนวน ๔ คณะ ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ คณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการเตรียมการเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง รวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมายอีก ๑ คณะ โดยคณะกรรมการข้างต้นจะร่วมกันขับเคลื่อนการทำงานของรัฐบาลตามหน้าที่ที่ได้รับมอบ โดยในส่วนการปฏิรูปจะเกี่ยวข้องกับ ๒ คณะ คือ คณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมาย ซึ่งการปฏิรูปในปีที่ ๓ นี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นการปฏิรูปแบบ **“สะพานสู่อนาคตผ่านพลังประชารัฐ”** โดยได้ขับเคลื่อนการปฏิรูปไปพร้อมกับการเร่งขับเคลื่อนภารกิจเร่งด่วนสำคัญตามข้อเสนอของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และแผนปฏิรูปประเทศของกระทรวงต่าง ๆ ที่สามารถดำเนินการได้ทันที (โครงการประเภท Quick Win) ผ่านกลไก Mr. Reform และคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินการตามนโยบายเป็นสำคัญ โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. ผลการปฏิรูปเพื่อเตรียมการส่งต่อคณะกรรมการตามกฎหมายและรัฐบาลใหม่ : สะพานสู่อนาคตผ่านพลังประชารัฐ

๑.๑ การเตรียมการปฏิรูปประเทศ

คณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศได้เชื่อมโยงเป้าหมายการปฏิรูปกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ รวมถึงเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) เพื่อกำหนดเป้าหมายระยะสั้น-ระยะกลาง-ระยะยาว เป็น Road Map ของการขับเคลื่อนงานปฏิรูป และจัดลำดับความสำคัญจำเป็นเร่งด่วนของประเด็นปฏิรูปภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้าน จัดทำเป็นแผนปฏิบัติการปฏิรูป ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑ สำหรับให้ส่วนราชการเร่งรัดขับเคลื่อนให้เกิดผล โดยได้แบ่งกรอบการปฏิรูปเป็น ๔ มิติ ได้แก่ การปฏิรูปเชิงระบบและโครงสร้าง (Structural Reform) การปฏิรูปกฎหมาย (Regulatory Reform) การปฏิรูประบบราชการ (Administrative Reform) และการปฏิรูปเชิงพื้นที่และสังคม (Area Based Reform)

๑.๑.๑ การปฏิรูปเชิงระบบและโครงสร้าง (Regulatory Reform) เพื่อแก้ไขปัญหาที่คั่งค้างสะสมมาเป็นเวลานานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการขับเคลื่อนการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงาน ทั้งที่เกี่ยวกับระบบกฎหมาย วิธีปฏิบัติภาครัฐ ระบบงบประมาณ เครื่องมือบริหารจัดการและการกำหนดนโยบาย และในส่วนขององค์กร โดยได้เลือกประเด็นการปฏิรูปเพื่อเร่งรัดผลักดันเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรม จำนวน ๘ ประเด็น คือ ๑) การปฏิรูปการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒) การปฏิรูปการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม ๓) การปฏิรูประบบความมั่นคงทางอาหาร ๔) การปฏิรูประบบภาษีให้มีความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ ๕) การปฏิรูปกระบวนการนิติบัญญัติ ๖) การปรับปรุงและจัดทำกฎหมายเพื่อการปฏิรูปประเทศ ๗) การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม และ ๘) การปฏิรูประบบการศึกษา

๑.๑.๒ การปฏิรูปกฎหมาย เพื่อปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย หรือกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่หมดความจำเป็น ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น และไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ รวมถึงการเสนอกฎหมายที่ต้องทำขึ้นใหม่เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติหรือการปฏิรูปประเทศ หรือทำให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติราชการระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยคณะกรรมการได้ผลักดันร่างกฎหมายที่มีความสำคัญ เช่น **ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ....** ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. .... นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้เร่งรัดการตรากฎหมายในหมวดการปฏิรูปประเทศและกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปประเทศ จนสามารถประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายอีกจำนวน ๕ ฉบับ เช่น พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธะสัญญาที่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติ จำนวน ๓ ฉบับ เช่น ร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ....

๑.๑.๓ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ (Administrative Reform) ได้มุ่งเน้นการปรับสมดุลและพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐโดยการปฏิรูปกลไกภายในระบบราชการเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับประชาชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดินและสร้างความไว้วางใจให้กับประชาชน โดยได้มีการดำเนินการใน ๗ เรื่อง สรุปได้ ดังนี้

(๑) **การยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชน (Public Service Quality Enhancement)** ได้มีการดำเนินการ เช่น Doing Business Portal เพื่อปฏิรูประบบการให้บริการประชาชนซึ่งในช่วงที่ผ่านมาธนาคารโลกได้ยืนยันผลการปฏิรูป (Reform Update Memo-Doing Business 2018) ของประเทศไทยแล้วรวม ๔ ด้าน และมีแผนดำเนินการระยะเร่งด่วนโดยจะพัฒนาระบบการยื่นคำขอแบบบูรณาการ (Single Form) จุดเดียวในกระบวนการเริ่มต้นธุรกิจแล้วเสร็จครอบคลุม ๒๐ ใบอนุญาต

(๒) **การปฏิรูปกฎหมาย (Regulatory Reform)** จะดำเนินการยกเลิกกฎหมายที่ไม่จำเป็น ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย และพัฒนากฎหมายให้ทันโลก ตามหลักการเดียวกับคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมายเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ภายใน ๖ เดือน

(๓) **การปฏิรูประบบตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ (Public Performance Management)** โดยการพัฒนาตัวชี้วัดยึดโยงยุทธศาสตร์ชาติ

(๔) **การปฏิรูปเพื่อปรับเปลี่ยนสู่รัฐบาลที่คล่องตัว (Agile Government Transformation)** โดยยกเลิกภารกิจที่ไม่จำเป็นโอนถ่ายภารกิจ บูรณาการทำงานภายใต้กรอบประชารัฐ จัดตั้งหน่วยงานรัฐตามภารกิจแบบ “ตั้งง่าย/ยุบง่าย” (Adhocracy) กำหนดอัตรากำลังที่เหมาะสมตามภารกิจ และมีระบบการหมุนเวียนกำลังคนข้ามหน่วยงาน โดยได้กำหนดแผนการดำเนินงานในช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐-เมษายน ๒๕๖๑ ไว้แล้ว

(๕) **การปฏิรูปการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ (Public Manpower Management)** ซึ่งมีแนวทาง คือ ๑) ปรับขนาดกำลังคนให้สอดคล้องกับความจำเป็นในการบริการสาธารณะที่สำคัญและขับเคลื่อนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Right Sizing) ๒) พัฒนาทักษะและสมรรถนะเพื่อสร้างความพร้อมเชิงกลยุทธ์ให้แก่กำลังคนภาครัฐ (Developing Readiness) และ ๓) สร้างความยืดหยุ่นและลดกฎระเบียบด้านการบริหารบุคคล (Deregulating) เพื่อดึงดูดและรักษากำลังคนคุณภาพ

(๖) **การปฏิรูปงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (Budgeting & Procurement Reform)** โดยการปรับเปลี่ยนสู่ระบบงบประมาณที่เน้นภารกิจและพื้นที่ การลงทุนในลักษณะการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) ปฏิรูประบบการจัดซื้อจัดจ้างและจัดทำกฎหมายลูกตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน

(๗) **การปรับเปลี่ยนสู่รัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Transformation)** เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ปรับระบบการทำงานให้ใช้ดิจิทัลมากขึ้น ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภายใน/ข้ามหน่วยงาน บูรณาการฐานข้อมูลภาครัฐ และเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศภาครัฐ

๑.๑.๔ การปฏิรูปเชิงพื้นที่และสังคม (Area Based Reform) ได้ให้ความสำคัญในการสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนทุกภาคส่วน ทุกพื้นที่ อย่างทั่วถึง เพื่อให้มีความเข้าใจในแนวทางการปฏิรูปประเทศที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่ และมุ่งหวังให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอประเด็นปฏิรูปในระดับพื้นที่ ท้องถิ่น รวมถึงการสานพลังคนรุ่นใหม่เพื่อให้เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยได้มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **การสานพลังเพื่อปฏิรูปพื้นที่และสังคม** ได้เปิดพื้นที่เรียนรู้และปฏิบัติร่วมกันเพื่อสร้างวาระปฏิรูปของชุมชนท้องถิ่นให้เป็นสัญญาประชาคม : กระบวนการสร้างประชาธิปไตยฐานราก ซึ่งมีพื้นที่นำร่องในระยะเวลา ๖ เดือน (สิงหาคม ๒๕๖๐-มกราคม ๒๕๖๑) จำนวน ๘๗๘ อำเภอ ๘๗๘ ตำบล ๔,๔๐๐ หมู่บ้าน (ร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหมู่บ้านในตำบล) ซึ่งได้ดำเนินการเตรียมการสานพลังเพื่อปฏิรูปพื้นที่แล้ว เช่น สร้างความชัดเจนในแนวทางการขับเคลื่อน จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ตำบลเข้มแข็งเพื่อนำร่องในระยะแรก

(๒) **การสร้างพื้นที่ทางวัฒนธรรมในท้องถิ่น** โดยใช้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือดึงคนมาร่วมคิดร่วมทำ ลดความขัดแย้ง ฟื้นพลังร่วมเปิดพื้นที่ให้เจ้าของวัฒนธรรมเข้ามาร่วมกระบวนการปฏิรูปและสร้างกระบวนการเชิงพื้นที่เพื่อบูรณาการงานเชิงภารกิจ ซึ่งมีพื้นที่นำร่องใน ๖ จังหวัด บนฐานทุนวัฒนธรรมที่แตกต่าง ได้แก่ จังหวัดพะเยา เชียงใหม่ สกลนคร กาญจนบุรี นครศรีธรรมราช และกรุงเทพมหานคร

(๓) **โครงการสานพลังคนรุ่นใหม่ร่วมปฏิรูปเพื่อพัฒนาชุมชน ๔.๐** เป็นการยกระดับการพัฒนาในพื้นที่ให้ได้อย่างรวดเร็ว มุ่งเน้นให้คนรุ่นใหม่กลับไปพัฒนาพื้นที่บ้านเกิดของตน และเป็นแกนประสานการสร้างการปฏิรูปชุมชน ให้เห็นความเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ (Change Agent) โดยจะดำเนินการโครงการ “สานพลังคนรุ่นใหม่ร่วมปฏิรูปเพื่อพัฒนาชุมชน ๔.๐” ในช่วง ๖ เดือนแรก (กลุ่มเป้าหมาย ๙๐๐ คน) ด้วยการบูรณาการโครงการคนรุ่นใหม่ (บัณฑิตคืนถิ่น คนกล้าคืนถิ่น Young Smart Farmer ทายาทเกษตรกร Startup โครงการ ๑ ไร่ ๑ แสน) ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ยกระดับให้เป็น Change agent ในระดับตำบล ชุมชน และขยายผลเพื่อรองรับการขับเคลื่อน Thailand 4.0 และการเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจสังคมดิจิทัล

๑.๒ การสานพลังประชารัฐ โดยใช้ศักยภาพของทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินและการปฏิรูปประเทศ ซึ่งมีคณะทำงาน ๑๒ คณะภาคธุรกิจ เป็นกลไกกลางเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มการจ้างงาน สร้างรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มขีดความสามารถของภาคประชาชนและประชาสังคม ซึ่งประกอบด้วย

D1	การยกระดับนวัตกรรมและผลิตภาพ
D2	การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และธุรกิจเกิดใหม่ (Startup)
D3	การส่งเสริมการท่องเที่ยวและกลุ่ม MICE (Meetings Incentive Conventions Expositions)
D4	การส่งเสริมการส่งออกและการลงทุนต่างประเทศ
D5	การพัฒนาคลัสเตอร์ภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S-Curve)
D6	การพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่
E1	การดึงดูดการลงทุนและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ
E2	การยกระดับคุณภาพวิชาชีพ
E3	การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ
E4	การปรับแก้ไขกฎหมายและกลไกภาครัฐ
E5	การศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาความรู้
E6	คณะทำงานประชารัฐเพื่อสังคม การสร้างรายได้และกระตุ้นการใช้จ่ายของประเทศ

ปัจจุบันพระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ประกาศใช้บังคับแล้ว และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ จำนวน ๑๑ ด้าน คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแล้ว **ในระยะต่อไป** คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และในส่วนของแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศต้องเสนอร่างแผนการปฏิรูปประเทศต่อที่ประชุมร่วมกันของประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะเพื่อพิจารณาเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนแม่บทก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. การติดตาม ขับเคลื่อน และเร่งรัดการปฏิรูป

ได้มีการนำข้อเสนอประเด็นปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศทั้งที่เป็นนโยบายของรัฐบาลและที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) ในด้านต่าง ๆ ไปสู่การขับเคลื่อนของกระทรวงที่รับผิดชอบ โดยสรุปผลการดำเนินการได้ดังนี้

๒.๑ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และระบบการศึกษา มีความคืบหน้าที่สำคัญ เช่น

๒.๑.๑ การปฏิรูปด้านโครงสร้างและระบบการศึกษา

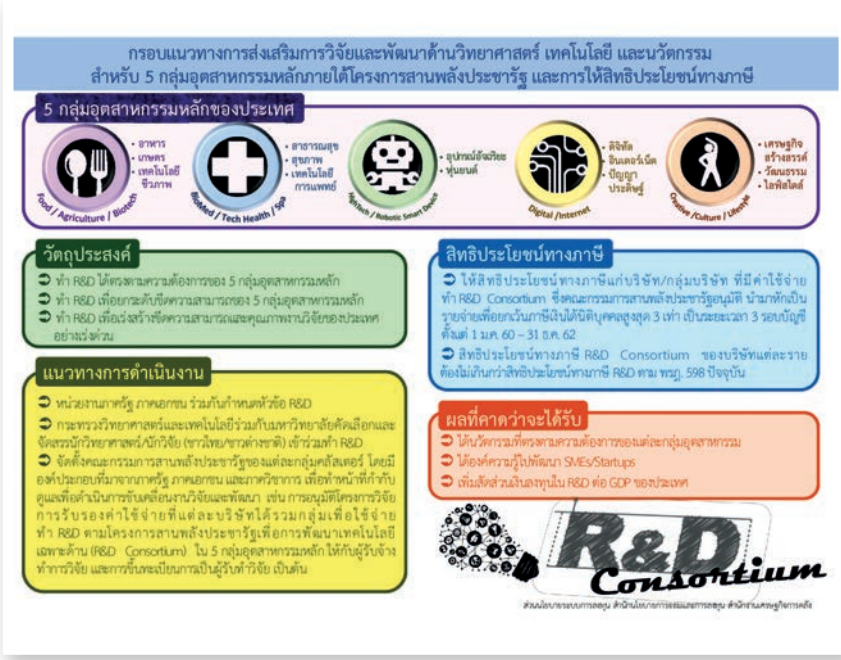
(๑) **การปฏิรูปกฎหมายการศึกษาและร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....** เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ชั้นเรียนมากกว่าการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและปรับปรุงกฎหมายแม่บทการศึกษาให้ครอบคลุมการศึกษาส่วนอื่น ๆ มากขึ้น เช่น การศึกษาช่วงปฐมวัย การศึกษาเพื่ออาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... และอยู่ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว **การจัดการศึกษาตลอดชีวิตและร่างพระราชบัญญัติการศึกษาตลอดชีวิต พ.ศ. ....** เพื่อส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนและสนับสนุนการร่วมกันจัดการศึกษา โดยได้จัดทำยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาตลอดชีวิต พ.ศ. .... เสร็จเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาตามขั้นตอน **และการปฏิรูประบบการเรียนรู้เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นพลเมืองดี วินัยเด่น : คนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ** โดยให้ความสำคัญกับการประยุกต์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาพื้นที่ ท้องถิ่น วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของไทย

(๒) **แก้ไขปัญหาความล่าช้าการบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....** เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลด้านการศึกษา วางระบบและกลไกการขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาในระดับพื้นที่เขตการศึกษา โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสร็จเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาตามขั้นตอน

(๓) **แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก** ได้พัฒนาระบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาและประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้พัฒนาผู้ประเมินให้ได้มาตรฐานเพื่อให้สามารถขึ้นทะเบียนผู้ประเมินระดับชาติ (National list of Evaluator) ในส่วนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จะดำเนินการทดลองการใช้มาตรฐานตัวบ่งชี้ที่พัฒนากับสถานศึกษา และจัดทำประกาศใช้มาตรฐานตัวบ่งชี้ต่อไป

(๔) **โครงการปรับยุทธศาสตร์อุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Reprofiling)** เพื่อปรับบทบาทของกลุ่มมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพันธกิจหลักของตนเองและเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาประเทศ เบื้องต้นดำเนินการในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มใหม่ จำนวน ๔๗ แห่ง และพัฒนาไปเป็นโครงการปรับยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาไทย (re-positioning) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำแผนยุทธศาสตร์และกรอบแผนปฏิบัติงาน ๑-๓ ปี ให้ตอบสนองต่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของรัฐบาล และเพื่อปรับบทบาทตามศักยภาพที่เหมาะสมของสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต

(๕) **การขับเคลื่อนการปฏิรูประบบวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยเพื่อนวัตกรรม มีการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น จัดทำแผนการขับเคลื่อนและปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมแบบบูรณาการของประเทศ** เพื่อกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จชัดเจนในระยะสั้น พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และบริหารจัดการนักวิจัยในภาครัฐและเอกชน และนักวิจัยในต่างประเทศ เพื่อนำไปสู่การสร้างผลงานวิจัยที่ใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งกำหนดกรอบแนวทางการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สำหรับ ๕ กลุ่มอุตสาหกรรมหลัก ภายใต้โครงการสานพลังประชารัฐ และแนวคิดการจัดตั้งกลุ่มอุตสาหกรรมเพื่อการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม (Industry Consortium)

๒.๑.๒ หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการยังชีพของผู้สูงอายุ การเร่งรัดการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้เร่งสร้างแรงจูงใจให้คนเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อให้มีจำนวนสมาชิกตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์กองทุนการออมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) เพื่อผลักดันและสร้างสมาชิกการออมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่องในรูปแบบต่าง ๆ ให้กับผู้สูงอายุร่วมกับภาคีเครือข่าย รวมทั้งจัดหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ โดยดำเนินการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ ๗๐ ชั่วโมง มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๔,๗๐๐ คน และหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๘๔๐ คน

๒.๒ ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การลงทุนภาครัฐ และโครงสร้างพื้นฐาน

๒.๒.๑ การปฏิรูปการเงินฐานรากและร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินชุมชน พ.ศ. .... เพื่อให้องค์กรการเงินชุมชนที่มีอยู่มีความเข้มแข็งและสามารถขยายธุรกรรมทางการเงิน เพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินแก่ประชาชนในชุมชนอย่างทั่วถึง ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ซึ่งขณะนี้การยกร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินชุมชน พ.ศ. .... อยู่ระหว่างดำเนินการตามขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย

๒.๒.๒ การสร้างสังคมผู้ประกอบการและร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อเพิ่มความสามารถของวิสาหกิจโดยเฉพาะขนาดเล็ก วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในเศรษฐกิจฐานราก โดยได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างสังคมการประกอบการและสร้างผู้ประกอบการใหม่ พัฒนาระบบการให้บริการและข้อมูลเพื่อการให้บริการผ่านระบบดิจิทัล

๒.๒.๓ การเตรียมการสู่เศรษฐกิจอนาคต (Future Economy) ประกอบด้วย **เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy)** ได้จัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน **เศรษฐกิจเพื่อสังคม (Social Economy)** กำหนดมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมชีวภาพ โดยการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อให้สามารถนำอ้อยไปผลิตเป็นเอทานอลและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องอื่น ๆ ได้ **จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาศูนย์กลางอุตสาหกรรมชีวภาพ (Bio Hub)** จากอ้อยและน้ำตาลทราย รวมถึงได้มีการลงนามความเข้าใจร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อเดินหน้าขับเคลื่อนการลงทุนด้านเศรษฐกิจชีวภาพของประเทศไทย และ Cluster ภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S-Curve) โดยมีแผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนา Bio Economy ในระยะเวลา ๑๐ ปี ซึ่งแบ่งกรอบการลงทุนเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑) ระยะที่ ๒ (ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔) และระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๙) และ**เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรม (Creative Economy and Culture Economy)** ได้เปิดตัวโครงการ Creative Thailand

เพื่อประกาศความพร้อมของประเทศไทยในการก้าวสู่ความเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ เห็นชอบให้แยกภารกิจของศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC) ออกจากสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) เพื่อจัดตั้งเป็น “สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์” เป็นองค์การมหาชน

๒.๒.๔ การส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อให้มีความเป็นธรรมตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างความไว้วางใจ ความร่วมมือส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการผลิตผลิตผลหรือบริการทางการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยเกษตรกรจะได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตที่จำเป็น มีการควบคุมต้นทุนการผลิต ได้ผลิตผลตามระยะเวลาที่กำหนดและได้มาตรฐาน อันจะยังผลให้เกษตรกรมีความมั่นคงทางด้านรายได้ เกษตรกรและผู้ประกอบธุรกิจมีศักยภาพในการแข่งขัน โดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐

๒.๒.๕ การปฏิรูประบบสหกรณ์ ได้จัดระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์เป็น ๔ ระดับ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของสหกรณ์ให้สอดคล้องในแต่ละระดับ ส่งผลให้สหกรณ์มีข้อมูลทางการเงินเพื่อใช้ในการบริหารกิจการและการตัดสินใจที่ถูกต้อง ทำให้เกิดความโปร่งใสและความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์ โดยในปี ๒๕๖๐ สหกรณ์มีปริมาณธุรกิจรวม ๒,๑๘๐,๒๙๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๖๘,๖๑๕ ล้านบาท (ร้อยละ ๘.๓๘) สมาชิกมีการออม ๗๖๕,๑๒๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๘๓,๙๔๗ ล้านบาท (ร้อยละ ๑๒.๓๒) และมีการแก้ไขข้อบกพร่องสหกรณ์ ๑,๑๑๐ แห่ง มูลค่า ๒๙,๘๘๙ ล้านบาท เป้าหมายในปี ๒๕๖๐ มีสหกรณ์ชั้น ๑ ซึ่งมีความมั่นคงเข้มแข็งและมีระบบการควบคุมภายในระดับดีถึงดีมาก จำนวน ๓,๕๖๒ แห่ง (ร้อยละ ๕๐) และสหกรณ์ชั้น ๔ เป็นสหกรณ์ที่นายทะเบียนสั่งยกเลิกกิจการแล้วและอยู่ระหว่างการชำระบัญชีจะต้องดำเนินการชำระบัญชีเสร็จสิ้น จำนวน ๗๕๑ แห่ง (ร้อยละ ๑๐) ส่วนการปฏิรูประบบสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนได้กำหนดแนวทางการปฏิรูประบบการบริหารจัดการและกำกับดูแลกิจการจำนวน ๒,๐๐๖ แห่ง สินทรัพย์รวม ๒.๕ ล้านล้านบาท โดยกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่นายทะเบียนสหกรณ์สามารถกำหนดได้ทันทีภายใต้อำนาจปัจจุบันและมีความเร่งด่วน เช่น การให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกเพื่อให้สหกรณ์มีต้นทุนทางการเงินในระดับที่เหมาะสมและลดแรงกดดันในการหาผลตอบแทนจากการลงทุนและกำหนดให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลผลประโยชน์และค่าตอบแทนของผู้ที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินธุรกรรมเป็นรายเดือนเพื่อให้สามารถตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์ได้อย่างต่อเนื่องและป้องกันการเกิดปัญหาทุจริตภายในสหกรณ์

๒.๒.๖ ด้านพลังงาน

(๑) **เร่งรัดผลักดันร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมพลังงานทดแทน พ.ศ. ....** เพื่อพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านพลังงานและก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งได้จัดประชุมเพื่อรับฟังความเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมพลังงานทดแทน พ.ศ. .... ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสร็จเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างขั้นตอนการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รวมทั้งส่งเสริมพลังงานทดแทน เช่น การส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพอย่างยั่งยืน การผลักดันโรงไฟฟ้าขยะ ได้อำนวยความสะดวกในขั้นตอนการขอและการอนุญาตให้สอดคล้องกับมาตรการการรับซื้อขายไฟฟ้า มีการกำหนดเป้าหมายผลิตไฟฟ้าจากขยะและได้ส่งเสริมการรับซื้อไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะในอัตรารับซื้อแบบ Feed-in tariff สำหรับไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรม ซึ่งมีเป้าหมาย ๕๐ เมกะวัตต์ มีผู้ผ่านการคัดเลือก ๗ ราย กำลังผลิตติดตั้ง ๓๗.๔๓ เมกะวัตต์ และขยะชุมชน มีเป้าหมาย ๗๗.๙ เมกะวัตต์ อยู่ระหว่างรอการประกาศรับซื้อไฟฟ้าและการดำเนินโครงการโซลาร์รูฟเสรี โดยออกระเบียบประกาศหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการติดตั้งโซลาร์รูฟแบบเสรีสำหรับบ้านและอาคารและให้มีมาตรการส่งเสริมการลงทุนในด้านภาษีนำเข้าและภาษีเงินได้ ซึ่งได้ดำเนินการโครงการนำร่องสำหรับบ้านและอาคารที่มีเป้าหมายติดตั้งรวม ๑๐๐ เมกะวัตต์ เสร็จแล้ว มีผู้สมัครเข้าร่วมโครงการและผ่านการคัดเลือกจำนวนรวม ๓๒.๗๕ เมกะวัตต์

(๒) **บทบาท หน้าที่ และการใช้ประโยชน์จากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และร่างพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง** คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงแล้วเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อกำหนดหลัก ได้แก่ การแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ และลดบทบาทการรักษาเสถียรภาพราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงเหลือเฉพาะในกรณีวิกฤตที่ราคาผันผวนอย่างรุนแรง

(๓) **อนุรักษ์พลังงานโดยใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code: BEC)** ได้ปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมในการปฏิบัติยิ่งขึ้น ซึ่งร่างกฎกระทรวงดังกล่าวได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมอาคารแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการตามขั้นตอนของการเสนอร่างกฎหมาย นอกจากนี้ ยังได้เตรียมพร้อมโดยจัดอบรมเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตแบบอาคารและผู้ตรวจการออกแบบอาคารทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นแล้ว

(๔) **ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company: ESCO)** สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการกลางจัดทำระเบียบกลางเพื่อรองรับการจัดทำมาตรการ ESCO และมีระเบียบในการกำหนดหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะสำหรับโครงการนำร่อง โดยได้เสนอระเบียบและวิธีการจัดทำงบประมาณและกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการจ้างบริษัทจัดการพลังงานให้กับหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งจัดทำรายละเอียดหลักเกณฑ์การคัดเลือก ESCO สัญญาพลังงาน (Energy Performance Contract: EPC) และการตรวจวัดพิสูจน์ผลเสร็จแล้ว อยู่ระหว่างเสนอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณา

(๕) **เปิดให้สัมปทานปิโตรเลียมรอบที่ ๒๑** ดำเนินการเปิดให้สัมปทานปิโตรเลียม รอบที่ ๒๑ ด้วยระบบสัมปทาน Thai III+ ตามแผนงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและให้ดำเนินการศึกษาและเตรียมการให้มีระบบแบ่งปันผลผลิต (Production Sharing Contract: PSC) ที่เหมาะสมกับศักยภาพทางปิโตรเลียมให้พร้อมไว้ เพื่อเป็นทางเลือกให้รัฐบาลตัดสินใจในการให้สิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในครั้งต่อ ๆ ไป รวมทั้งได้ทบทวนและปรับแก้ไขกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม เพื่อเพิ่มทางเลือกให้สามารถพิจารณานำระบบ PSC มาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียม นอกเหนือจากระบบสัมปทานปิโตรเลียมภายใต้กฎหมายที่มีอยู่ปัจจุบัน ซึ่งร่างกฎหมายได้ผ่านการเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๒.๒.๗ เพิ่มขีดความสามารถในอุตสาหกรรมหลัก ได้จัดทำนโยบายหรือมาตรการเพื่อสนับสนุนประเด็นปฏิรูปในด้านการเพิ่มขีดความสามารถอุตสาหกรรมหลักตามนโยบายส่งเสริมการลงทุนระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔) ออกพระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อส่งเสริมการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา การส่งเสริมนวัตกรรม หรือการพัฒนาบุคลากรเฉพาะด้านในอุตสาหกรรมเป้าหมายซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดสิทธิประโยชน์และกิจการที่เข้าข่ายได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำนวน ๑๐ กิจการ คือ ๑) เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) ๒) นาโนเทคโนโลยี (Nanotechnology) ๓) เทคโนโลยีวัสดุขั้นสูง (Advanced Materials Technology) ๔) เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) ๕) ออกแบบทางอิเล็กทรอนิกส์ ๖) วิจัยและพัฒนา ๗) ออกแบบทางวิศวกรรม ๘) บริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ๙) บริการสอบเทียบมาตรฐาน และ ๑๐) สถานฝึกอบรมวิชาชีพ

๒.๓ ระบบราชการ กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และสร้างความปรองดองสมานฉันท์

๒.๓.๑ ระบบราชการ

(๑) **บริหารจัดการภาครัฐ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น** ได้วางแนวทางในการปรับปรุงการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปกครองส่วนท้องถิ่น แก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และมุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้น โดยอยู่ระหว่างการยกร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... กฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... กฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นและร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... การปฏิรูประบบการบริหารงานเมืองพัทยา และร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(๒) **ปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**อยู่ระหว่างดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ๑) เร่งรัดการพิจารณาทบทวน ติดตามประเมินผลภารกิจที่ได้ถ่ายโอนไปแล้ว และพิจารณาการถ่ายโอนภารกิจเพิ่มเติมเพื่อให้แล้วเสร็จภายในแผนปฏิบัติกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) ๒) เตรียมกำหนดหลักเกณฑ์และจัดสรรรายได้ให้สอดคล้องกับต้นทุน หน้าที่ และภารกิจที่ชัดเจน และผลักดันนโยบายการกระจายอำนาจทางการคลังที่เป็นรูปธรรม เพื่อปรับปรุงโครงสร้างรายได้ขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นให้เพิ่มมากขึ้นและสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น ๓) ปรับปรุงสัดส่วนภาษีอากรและรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง ภาษีอากร งบประมาณและการรักษาวินัยทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งการจัดสรรงบประมาณเพิ่มให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔) พัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ๕) พัฒนาประสิทธิภาพในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) **ปฏิรูปองค์การมหาชน** ได้มีการจัดทำหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น ๑) หลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนพิเศษตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การมหาชน ๒) หลักเกณฑ์การสรรหาประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน และ ๓) หลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบขององค์การมหาชน และได้ให้องค์การมหาชนแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชน โดยดำเนินการผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้ว จำนวน ๓ แห่ง อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน ๒๖ แห่ง และอยู่ระหว่างการเสนอต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ แห่ง

(๔) **แก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน** โดยจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งได้เปิดทำการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ และตราพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อกำหนดกระบวนวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นด้วย ปฏิรูปการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ตราพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีระบบการตรวจสอบที่ภาคประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้

(๕) **บริหารงานภาครัฐที่เปิดเผยข้อมูล และร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาธารณะ พ.ศ. ....** โดยได้ศึกษาเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... กับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยสมควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในหลายประเด็น เช่น การกำหนดบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” เพื่อให้ครอบคลุมหน่วยงานของทุกประเภท การกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ได้รับคำขอให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น การกำหนดหลักเกณฑ์ในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๒.๓.๒ กระบวนการยุติธรรม

(๑) **ปฏิรูปกิจการตำรวจ** ได้ยกระดับการให้บริการของสถานีตำรวจ ปรับปรุงการบริการของสถานีตำรวจ ซึ่งจากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติและการบริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพิ่มขึ้น และจากการที่ชุดตรวจนอกเครื่องแบบออกสุ่มสถานีตำรวจ จำนวน ๕๐ สถานี เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อตรวจการปฏิบัติและการให้บริการประชาชนของสถานีตำรวจตามแนวทางการยกระดับการบริการของสถานีทั้ง ๗ ด้าน สรุปผลการตรวจในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ร้อยละ ๖๒.๙๕ ระดับปานกลาง ร้อยละ ๓๕.๒๔ และต้องปรับปรุง ร้อยละ ๑.๘ นอกจากนี้ ได้ดำเนิน**โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศสถานีตำรวจ (CRIMES)** เพื่อเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูลพบว่าตำรวจมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก ๑๐ หน่วยงาน สามารถบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลและติดตามความคืบหน้าของคดีผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ศูนย์ข้อมูลอาชญากรรม (Police Data Center: PDC) ได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลอาชญากรรม ซึ่งทำให้สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนเชิงรุกในการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการจับกุมผู้ต้องหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถที่จะใช้งานผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ในทุกพื้นที่ สามารถนำไปสู่การจับกุมผู้ต้องหาได้จำนวนมาก และได้แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับตำรวจ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑

(๒) **ปฏิรูปงานสอบสวนและการบังคับใช้กฎหมาย** เป็นการปฏิรูปเพื่อให้นำงานนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในงานสอบสวนโดยการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานอย่างครอบคลุม มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) **การตรวจพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในคดีที่ไม่ซับซ้อน** ได้พัฒนาขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้พื้นฐานด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุโดยการฝึกอบรมและจัดหาเครื่องมือตรวจที่เกิดเหตุที่จำเป็นสำหรับคดีซับซ้อน และได้เพิ่มขีดความสามารถของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน (ศพฐ.) ๑-๑๐ และศูนย์พิสูจน์หลักฐานจังหวัด (พฐ.จว.)

(๒.๒) **การตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติเวช** ได้ขยายการตรวจพิสูจน์ทางนิติเวชไปสู่พื้นที่ในส่วนภูมิภาคในระยะแรก กำหนดแผนการขยายการตรวจไป ๔ จังหวัด คือ จังหวัดพิษณุโลก อุบลราชธานี อุดรธานี และสุราษฎร์ธานี

(๒.๓) **งานทะเบียนประวัติอาชญากรและพิสูจน์บุคคล** ดำเนินโครงการขยายและพัฒนาระบบตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมืออัตโนมัติ (AFIS) เพื่อขยายขนาดฐานข้อมูลรองรับปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งขยายจุดบริการรับและออกรายงานข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้ต้องหาและงานอื่นที่เกี่ยวข้องไปสู่ส่วนภูมิภาคทุกจังหวัด คือ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน (ศพฐ.) ๑-๑๐ และพิสูจน์หลักฐานจังหวัด (พฐ.จว.)

๒.๓.๓ การสร้างความสามัคคี ปรองดอง และวัฒนธรรมการเมืองในระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลได้มุ่งมั่นในการสร้างความสามัคคี ปรองดอง และการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยหน่วยงานของภาครัฐที่รับผิดชอบภารกิจด้านการเมืองได้มีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) **สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง** ได้มีการดำเนินการ ๑) ให้การศึกษาเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ยั่งยืน โดยจัดทำหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยและให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักสูตรแกนกลางในการให้ความรู้แก่ทุกกลุ่มเป้าหมาย ๒) สร้างนักการเมืองที่ดีและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมืออาชีพ และ ๓) บริหารการขับเคลื่อนให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ยั่งยืน โดยการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยตำบลและแต่งตั้งกรรมการศูนย์ฯ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะจัดตั้งศูนย์ฯ จำนวน ๗,๔๒๘ แห่ง ทั้งประเทศ และแต่งตั้งกรรมการศูนย์ฯ ศูนย์ละ ๑๐ คน รวม ๗๔,๒๘๐ คน

(๒) **สภาพัฒนาการเมือง** ได้มีโครงการและหลักสูตรเพื่อสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่สำคัญ เช่น โครงการสร้างสำนึกพลเมือง โครงการเยาวชนไทยหัวใจพลเมือง โครงการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง โครงการรากฐานประชาธิปไตยเพื่อพลเมืองไทยที่พึงปรารถนา โครงการผู้นำเยาวชนแห่งอนาคต การอบรมแนวคิดพื้นฐานการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี ซึ่งได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

๒.๔ ด้านสาธารณสุข

๒.๔.๑ ปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข โดยพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินช่วงก่อนถึงโรงพยาบาลให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน ให้ความสำคัญแก่วิชาการปฐมพยาบาลและการช่วยฟื้นคืนชีพ (First Aid & Resuscitation) จัดตั้งศูนย์วิทยุสื่อสารในส่วนกลางในการประสานงานกรณีฉุกเฉินกับศูนย์สั่งการ ๑๖๖๙ ทั่วประเทศ จัดชุดปฏิบัติการด้านการแพทย์ฉุกเฉินที่ผ่านมาตรฐาน จำนวน ๑๔,๕๖๖ ทีม พัฒนาระบบความปลอดภัยของรถพยาบาล รวมทั้ง **ปฏิรูปการแพทย์แผนไทยและระบบยาสมุนไพรแห่งชาติ**ให้มีความปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานควบคู่กับการแพทย์แผนปัจจุบัน พัฒนาเมืองสมุนไพรนำร่อง เร่งออกใบอนุญาตผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย บรรจุความรู้เรื่องสมุนไพรในระบบการศึกษา ทั้งนี้ **ร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....** อยู่ระหว่างดำเนินการรับฟังความคิดเห็น

๒.๔.๒ การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคโดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพด้านอาหารและโภชนาการ โดยเฉพาะในเครื่องดื่มที่มีปริมาณน้ำตาลเกินเกณฑ์มาตรฐานสุขภาพ ซึ่งจะมีการนำมาตรการที่มิใช่ภาษีมาใช้ควบคู่กับมาตรการภาษี โดยมาตรการภาษีสรรพสามิตที่จัดเก็บตามปริมาณความหวานจะเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยมีการปรับเพิ่มทุก ๒ ปี เป็นเวลา ๖ ปี เพื่อให้อุตสาหกรรมเครื่องดื่มมีเวลาปรับตัว

๒.๔.๓ อภิบาลระบบสุขภาพ โดยพิจารณา**จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ** เพื่อบูรณาการการทำงานให้เป็นเอกภาพ โดยอยู่ระหว่างการยกร่างกฎหมาย นอกจากนี้ ได้**จัดตั้งสำนักงานมาตรฐานและการจัดการสารสนเทศระบบบริการสุขภาพแห่งชาติ (สมสส.)** เพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกกลางในการกำหนดมาตรฐานข้อมูลระบบสารสนเทศการประกันสุขภาพและบริการสุขภาพ โดยให้เป็นหน่วยงานภายในของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ก่อนพัฒนาเป็นองค์การมหาชนต่อไป

๒.๔.๔ แก้ปัญหาด้านบุคลากร ให้ความสำคัญแก่การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉิน ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการให้มีประกาศให้แพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉินเป็นสาขาวิชาชีพขาดแคลนและกำหนดค่าตอบแทนขึ้นเป็น ๓ เท่า ตามหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทน

๒.๕ ด้านความมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเรื่องที่เป็นวาระเร่งด่วนและการแก้ไขปัญหาการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

๒.๕.๑ ปฏิรูปเพื่อส่งเสริมชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์เข้มแข็ง โดยจัดทำร่างยุทธศาสตร์ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันโดยสงบสันติภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม รักษาและการคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพของคน สังคม และเศรษฐกิจ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์

๒.๕.๒ ปฏิรูปการบริหารจัดการการปลูกและดูแลต้นไม้ในชุมชนเพื่อชุมชนเข้มแข็ง โดยเตรียมจัดทำโครงการนำร่องการบริหารจัดการแปลงที่ดินที่มีสภาพเป็นป่าชุมชน เพื่อให้ชุมชนร่วมกันเป็นผู้ดูแล บำรุงรักษา และหาประโยชน์จากป่าชุมชนดังกล่าว

๒.๕.๓ การประกันภัยการเกษตร โดยโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙ ณ วันสิ้นสุดการขายกรมธรรม์ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑.๕๗ ล้านราย และมีพื้นที่เอาประกันภัย ๒๗.๑๘ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๐.๖ ของพื้นที่เป้าหมาย และโครงการฯ ปีการผลิต ๒๕๖๐ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ มีพื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ แล้ว จำนวน ๒๓,๗๖๑,๔๒๘.๒๕ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๕ ของพื้นที่เป้าหมายขั้นต่ำ ๒๕ ล้านไร่ โดยเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑,๕๘๕,๕๕๕ ราย ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการศึกษาและจัดเตรียมฐานข้อมูลสำหรับการรับประกันภัยพืชผลประเภทอื่นต่อไปในอนาคต

๒.๕.๔ ปฏิรูประบบบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑) **การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง** โดยพัฒนากฎหมายต่าง ๆ เช่น ร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติความปลอดภัยทางชีวภาพ พ.ศ. .... และปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติและกฎหมายต่าง ๆ เช่น ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติน้ำบาดาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการจัดทำรายงาน EHIA นอกจากนั้นยังได้บูรณาการกฎหมายด้านการจัดการขยะที่มีอยู่ทั้งหมดให้เป็นเอกภาพ เพื่อให้เป็น “ประเทศไทยไร้ขยะ”

(๒) **การพัฒนากลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความมั่งคั่ง ยั่งยืน** โดยดำเนินการในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรน้ำ จัดเตรียมร่างแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี แผนปฏิบัติการรายลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ ประจำปี ๒๕๖๑ จัดทำบัญชีน้ำและระบบเพื่อใช้ในการตัดสินใจในภาวะวิกฤต วางแผนการพัฒนาคลังข้อมูลทรัพยากรน้ำแห่งชาติ รวมทั้งเตรียมการเพื่อบูรณาการหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องน้ำมาไว้ที่สำนักนายรัฐมนตรี **ด้านสิ่งแวดล้อม** ผลักดันการนำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) มาใช้กับการวางแผนพัฒนาของประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม ปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA/EHIA) พัฒนาระบบฐานข้อมูล IEE/EIA/EHIA โดยใช้ระบบออนไลน์ที่เข้าถึงได้ง่าย กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิด จัดทำ “แผนและผังการพัฒนาเมืองเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ” ให้ชุมชนสามารถอยู่คู่อุตสาหกรรมได้ จัดทำฐานข้อมูลด้านความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย และสร้างความเป็นหุ้นส่วนโดยการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนของภาคเอกชน ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อสร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน **ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง** กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เร่งฟื้นฟูชายฝั่ง จัดสร้างและขยายปะการังเทียม เสริมสร้างศักยภาพและจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของชุมชนชายฝั่ง และ**ด้านป่าไม้และที่ดิน** เร่งจัดทำนโยบายและแผนการบริหารที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ จัดทำระบบฐานข้อมูลการถือครองที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเชื่อมโยงกับเลขประจำตัวประชาชน ปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ ทวงคืนผืนป่าในพื้นที่เขตป่าอนุรักษ์ อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่า พื้นที่ชุ่มน้ำ จัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้และการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ จัดทำแผนการปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) จัดทำแปลงสาธิตการปลูกบำรุงไม้เศรษฐกิจ บนพื้นที่จำนวน ๖,๑๐๐ ไร่ และป่าไม้เศรษฐกิจเพื่อพลังงานชีวมวล บนพื้นที่ ๕,๐๐๐ ไร่ ทำธนาคารอาหารชุมชน เตรียมความพร้อมต่อกลไกเรดด์พลัสของประเทศไทย เพิ่มศักยภาพในการกักเก็บคาร์บอนและการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ จัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่สวนป่า จัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์พรรณพืชในโครงการพรรณพฤกษชาติประเทศไทย

(๓) **ปรับปรุงโครงสร้างองค์กร** โดยปรับปรุงโครงสร้างของสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยกระดับหน่วยงานที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานระดับกรม เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพกลไกการทำงานให้มีความคล่องตัวและรวดเร็ว

๒.๕.๕ ปฏิรูปด้านการผังเมือง ร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. .... และอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๕.๖ รักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. .... และขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒.๖ ด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และการกีฬา

๒.๖.๑ ด้านการท่องเที่ยว ปรับปรุงพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการบริหารขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Capacity Management) การบริหารการจัดเก็บรายได้และการกระจายงบประมาณให้เหมาะสมสอดคล้องในแต่ละพื้นที่ การปฏิรูปมาตรฐานการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของไทยให้อยู่ในระดับสากล (World Class) รวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวของคนในท้องถิ่น (Inclusive Tourism) เพื่อสร้างเครือข่ายและความเป็นเจ้าของร่วมของชุมชน

๒.๖.๒ ด้านวัฒนธรรม โดยการจัดการพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ เพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทางวัฒนธรรม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบหลักการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสิ่งอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยว สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งโบราณสถาน แหล่งโบราณคดีต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนและชุมชนเห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม และร่วมเป็นเครือข่ายในการดูแลอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ นอกจากนี้ ยังเตรียมจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอุทยานประวัติศาสตร์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารจัดการพื้นที่มีมาตรฐานและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ

๒.๖.๓ ด้านการกีฬา ได้พิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ (คกช.) โดยร่างพระราชบัญญัตินโยบายการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. .... จัดตั้งมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. .... รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังได้มีนโยบายให้ทุกส่วนราชการให้ความสำคัญแก่การออกกำลังกายโดยได้กำหนดให้มีการออกกำลังกายเป็นประจำทุกวันพุธของสัปดาห์ โดยนายกรัฐมนตรีได้เป็นผู้นำการออกกำลังกายในทำเนียบรัฐบาล ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้การกีฬาเป็นส่วนสำคัญของวิถีชีวิต มีการออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ ใช้กีฬาเป็นกลไกสำคัญในการสร้างคุณค่าทางสังคมและส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ

การสร้าง
ความปรองดองสมานฉันท์

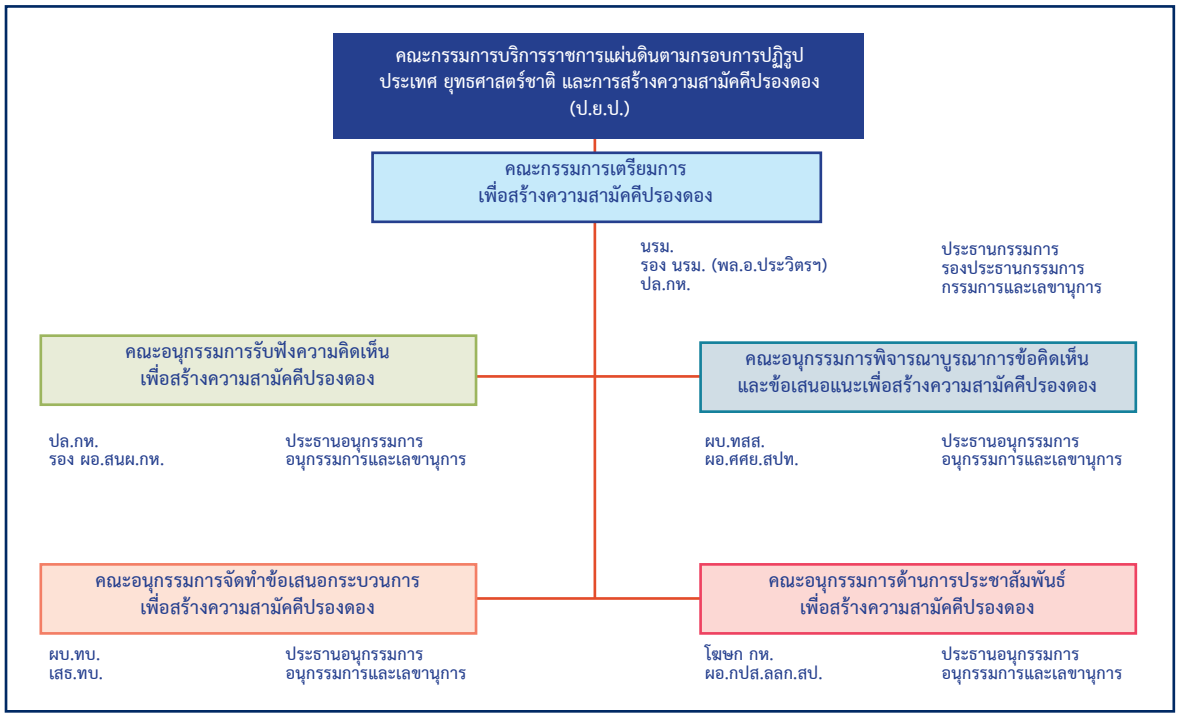
การสร้างความปรองดองสมานฉันท์

จากสถานการณ์ความขัดแย้งรุนแรงในบ้านเมืองในช่วงก่อนที่รัฐบาลจะเข้ามาบริหารประเทศ คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ให้เป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐบาลที่จะต้องสร้างให้เกิดความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีให้ความสำคัญอย่างยิ่งแก่การระงับยับยั้งความแตกแยก ยุติการใช้กำลังและอาวุธสงครามก่อความรุนแรง แก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมจนลุกลามไปสู่ความขัดแย้ง

ตลอดระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้มุ่งนำความสงบสุขกลับคืนสู่ประเทศ โดยการสร้างการรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องต่าง ๆ เช่น การชี้แจงทำความเข้าใจการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ การสร้างความเข้าใจร่วมของสังคมต่อเหตุความขัดแย้งทั้งในประเทศและต่างประเทศ การสร้างสภาวะที่เอื้อแก่การอยู่ร่วมกัน โดยการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศความปรองดอง ส่งเสริมความสามัคคีสมานฉันท์ในพื้นที่ผ่านกลไกระดับจังหวัด อำเภอ ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านเวทีเสวนาเพื่อแก้ไขปัญหาตามความต้องการของประชาชน การเยียวยา ดูแลและฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบ การกำหนดมาตรการป้องกันการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งผลการดำเนินงานตลอดระยะเวลา ๓ ปี ทำให้ประชาชนได้รับรู้มีความเข้าใจ และให้ความร่วมมือกับรัฐบาลมากขึ้น ส่งผลให้สังคมไทยมีความสงบเรียบร้อย รวมถึงนานาประเทศมีความเข้าใจในสถานการณ์ของประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งสะท้อนได้จากรายงานการรวบรวมสถิติความสุขโลก ประจำปี ๒๕๖๐ ของสหประชาชาติ ที่จัดอันดับให้ไทยเป็นประเทศที่มีความสุขอยู่ในอันดับที่ ๓๒ ของโลก ขยับจากอันดับที่ ๓๓ จากปี ๒๕๕๙ และเป็นที่ ๓ ของอาเซียน โดยที่รัฐบาลยังคงมุ่งมั่นเดินหน้าการดำเนินงานตาม Road Map เพื่อนำพาประเทศเข้าสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตย สร้างบรรยากาศเพื่อสนับสนุนกระบวนการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ลดความขัดแย้ง และป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งขึ้นใหม่ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการเปิดพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสริมสร้างสภาวะของการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างแต่ไม่แตกแยก

ในรอบปีที่ ๓ รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญแก่การขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์ลดเงื่อนไขความขัดแย้งเพื่อให้ประเทศมีความสงบสุขบนพื้นฐานของความรู้รักสามัคคีปรองดอง โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง เรียกโดยย่อว่า “ป.ย.ป.” เพื่อเป็นกลไกให้รัฐบาลสามารถบูรณาการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ และแผนต่าง ๆ ของชาติ และแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง ซึ่งเป็น ๑ ใน ๔ ของคณะกรรมการภายใต้ ป.ย.ป. ขึ้นเพื่อทำหน้าที่เตรียมการเกี่ยวกับการสร้างความสามัคคีปรองดอง โดยมีผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการเตรียมการเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อรองรับการดำเนินงานของคณะกรรมการเตรียมการเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง รวม ๔ คณะ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง ๒) คณะอนุกรรมการพิจารณาบูรณาการข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ เพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง ๓) คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอกระบวนการเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง และ ๔) คณะอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง

โดยคณะกรรมการเตรียมการเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดองได้วางกรอบแนวทางการดำเนินงานเป็น ๓ ขั้นตอนหลัก มีผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน ๒๕๖๐ ได้จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากพรรคการเมือง กลุ่มการเมือง และภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่ครบทั้ง ๗๖ จังหวัด โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น รวม ๑๕,๖๙๒ คน มีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นรวมทั้งสิ้น ๑๕,๔๐๒ คน จาก ๕๓ พรรค ๒ กลุ่มการเมือง และกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ๔๓ องค์กร

๑.๒ การบูรณาการข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ภายหลังการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนแล้ว ได้มีการนำข้อมูลมาสังเคราะห์และจัดทำร่างเอกสารความเห็นร่วมเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง โดยแยกเป็นข้อเสนอด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการปฏิรูป ยุทธศาสตร์ชาติ การบริหารราชการแผ่นดิน และการสร้างความสามัคคีปรองดอง และส่งมอบให้คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอกระบวนการสร้างความสามัคคีปรองดองไปดำเนินการจัดทำ “ร่างสัญญาประชาคมความเห็นร่วมเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง” ต่อไป

๑.๓ การจัดทำร่างสัญญาประชาคมความเห็นร่วมเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง ได้จัดทำร่างสัญญาประชาคมความเห็นร่วมฯ จำนวน ๑๐ ข้อ พร้อมทั้งผนวกประกอบร่างสัญญาประชาคมความเห็นร่วมฯ จำนวน ๑๕ ข้อ โดยมีสรุปสาระสำคัญคือ “ให้คนไทยทุกคนได้ยึดถือเป็นกรอบแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติในอนาคตอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งเดียวภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กล่าวคือ คนไทยทุกคนต้องเคารพกฎหมาย และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม รัฐบาล ประชาชน และทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาชาติบ้านเมืองในทุกมิติอย่างครบวงจร โดยมีเป้าหมายที่ประชาชนทั้งประเทศได้รับผลประโยชน์สูงสุด รวมทั้งเกิดความสามัคคีปรองดอง ดำรงชีวิตตามศาสตร์พระราชาบนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนมีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป” นอกจากนี้ ยังได้จัดเวทีสาธารณะทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่เพื่อสร้างการรับรู้และยอมรับจากทุกภาคส่วนและประชาชนทั่วไป และปรับปรุงร่างสัญญาประชาคมให้มีความสมบูรณ์ ซึ่ง ป.ย.ป. ได้ให้ความเห็นชอบร่างสัญญาประชาคมความเห็นร่วมฯ ๑๐ ข้อ และแนวทางการแถลงสัญญาประชาคมความเห็นร่วมฯ ด้วยแล้ว

๒. การสร้างความเข้าใจร่วมของสังคมต่อเหตุความขัดแย้ง

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญแก่การสร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนในชาติได้ทราบถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งมีการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ การจัดกิจกรรมเพื่อความปรองดองสมานฉันท์โดยผ่านกลไกระดับจังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น มีผลการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑.๑ ชี้แจงทำความเข้าใจการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จำนวน ๑๖๔,๑๕๓ ครั้ง ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๕,๕๐๓,๗๓๒ คน

๒.๑.๒ จัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศความปรองดองสมานฉันท์ และส่งเสริมความสามัคคีสมานฉันท์ในพื้นที่ โดยการจัดงานประเพณี การจัดกิจกรรมทางศาสนา การจัดกิจกรรมพัฒนา จำนวน ๒๓๘,๙๕๖ ครั้ง ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒๔,๖๓๐,๙๔๒ คน

๒.๑.๓ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่มีความขัดแย้งเกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น ปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกิน สาธารณูปโภค สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒๐,๗๒๘ เรื่อง ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑,๐๗๕,๑๖๓ คน

๒.๑.๔ จัดกิจกรรมในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน ๒๕๔,๕๖๑ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๓,๙๑๕,๕๑๗ คน

๒.๑.๕ จัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยเพื่อสร้างความปรองดอง โดยอาสาสมัครต้นแบบประชาธิปไตย (อสปช.) จำนวน ๑๘๒,๑๗๕ ครั้ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๖,๖๘๑,๙๖๕ คน

๒.๑.๖ จัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๘๓,๔๒๕ ครั้ง มีผู้ได้รับประโยชน์ จำนวน ๘,๓๔๗,๓๔๙ คน

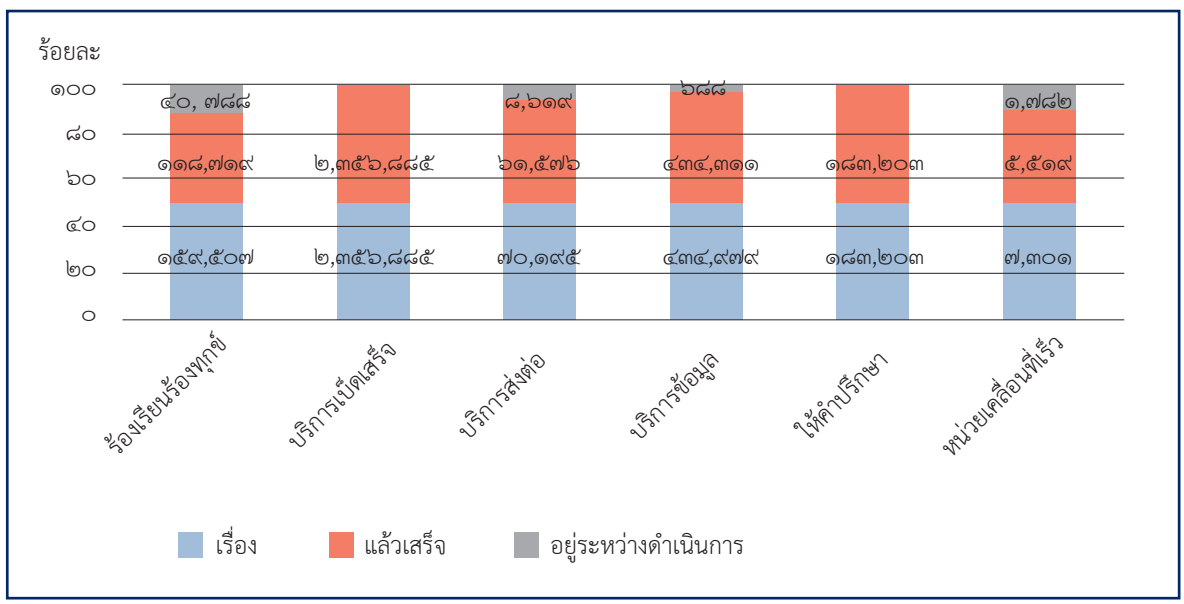
๒.๒ การตรวจติดตามและประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าในระดับพื้นที่ (จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน) ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความขัดแย้งที่เป็นปัญหาระดับชาติ มีเพียงปัญหาเล็กน้อยที่จังหวัดและอำเภอสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้

๓. การสร้างความสามัคคี ปรองดองและวัฒนธรรมการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

ได้สร้างความรู้ความเข้าใจ ปลูกฝังวัฒนธรรมและวิถีประชาธิปไตย โดยการให้การศึกษา ฝึกอบรม และจัดหลักสูตรในการศึกษาในระดับและกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ยั่งยืน นอกจากนี้ ได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยตำบล เพื่อสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีเป้าหมายที่จะจัดตั้ง จำนวน ๗,๔๒๘ แห่ง ทั้งประเทศ

๔. การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน ร้องทุกข์

มีประชาชนเข้ารับบริการศูนย์ดำรงธรรมทั่วประเทศ ๓,๒๑๒,๐๗๐ เรื่อง แก้ไขแล้วเสร็จ ๓,๑๖๐,๒๑๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๓๙ อยู่ระหว่างดำเนินการ ๕๑,๕๘๗ เรื่อง (ข้อมูลระหว่าง ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗-๗ กันยายน ๒๕๖๐) โดยแยกตามประเภทการให้บริการ ดังนี้

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมาย รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ปีที่ ๓ (๑๒ กันยายน ๒๕๕๙-๑๒ กันยายน ๒๕๖๐)

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
นโยบายข้อ ๑ การป้องกันและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์		
	-	
นโยบายข้อ ๒ การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ		
๑	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๑๔ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
๒	พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
๓	พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
๔	พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ (ปรับปรุงองค์ประกอบสภาทหารผ่านศึก)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๔ ก วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๕	ร่างพระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ.	๑
๖	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.	๓
๗	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

หมายเหตุ : ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. อยู่ระหว่างการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๒. อยู่ระหว่างการเสนอนายกรัฐมนตรี/รองนายกรัฐมนตรีพิจารณา
๓. อยู่ระหว่างการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีหรือตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี
๔. อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๖. บรรจุอยู่ในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๗. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๘. อยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักราชเลขาธิการ

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๘	ร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.	๔
๙	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ.	๔
๑๐	ร่างพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๑๑	ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.	๔
๑๒	ร่างพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ.	๔
นโยบายข้อ ๓ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ		
๑	พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๕ ก วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐
๒	พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
๓	พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๖๓ ก วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐
๔	พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๘๘ ก วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐
๕	ร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ.	๓
๖	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ความผิดเกี่ยวกับเพศ)	๔
๗	ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย พ.ศ.	๔
๘	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔

ภาคผนวก ก

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
นโยบายข้อ ๔ การศึกษาและการเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		
๑	พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๔ ก วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙
๒	พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๒ ก วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐
๓	พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๓๙ ก วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐
๔	ร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๕	ร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารนักเรียนในโรงเรียน พ.ศ.	๓
๖	ร่างพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ พ.ศ.	๓
๗	ร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ.	๓
นโยบายข้อ ๕ การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน		
๑	พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๗ ก วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
๒	พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๗ ก วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
๓	พระราชบัญญัติสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๙	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๙ ก วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙
๔	พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๓๙ ก วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๕	พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๖๕ ก วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐
๖	พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๗๒ ก วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐
๗	ร่างพระราชบัญญัติยา พ.ศ.	๓
๘	ร่างพระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุข พ.ศ.	๓
๙	ร่างพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.	๓
๑๐	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยสุขภาพ พ.ศ.	๓
๑๑	ร่างพระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ.	๓
๑๒	ร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๑๓	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ได้รับผลกระทบจากบริการสาธารณสุข พ.ศ.	๓
๑๔	ร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.	๔
๑๕	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๑๖	ร่างพระราชบัญญัติความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ.	๔
๑๗	ร่างพระราชบัญญัติโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.	๔
๑๘	ร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๑๙	ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ.	๔
๒๐	ร่างพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๒๑	ร่างพระราชบัญญัตินโยบายการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ.	๖
๒๒	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมมาตรฐานผู้ฝึกสอนกีฬา และผู้ตัดสินกีฬา พ.ศ.	๖
นโยบายข้อ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ		
๑	พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ (กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่บุคคลที่รับผิดชอบในการออกหลักทรัพย์)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๔ ก วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

ภาคผนวก ก

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๒	พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๔ ก วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙
๓	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ (มาตรการปรับปรุงการยกเว้นเงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทน)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๙ ก วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙
๔	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขเพิ่มเติมให้สมาชิกสามารถนำข้อมูลของลูกค้าตนที่ได้จากบริษัทข้อมูลเครดิตไปใช้ในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๑๔ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
๕	พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
๖	พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
๗	พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ (เกี่ยวกับการบริหารจัดการสินทรัพย์ของธนาคารแห่งประเทศไทย)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
๘	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๔) พ.ศ. ๒๕๖๐ (การปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๒ ก วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐
๙	พระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐ (การจัดตั้งกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๙ ก วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๑๐	พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๒๖ ก วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐
๑๑	พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๓๒ ก วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๑๒	พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางพิเศษสายบางพลี-สุขสวัสดิ์ ในท้องที่อำเภอบางพลี อำเภอเมืองสมุทรปราการ และอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๓๔ ก วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๐
๑๓	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๕) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๓๗ ก วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐
๑๔	พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๕๓ ก วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐
๑๕	พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๐ (แนวทางการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๕๖ ก วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙
๑๖	พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางพิเศษศรีรัช-วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ในท้องที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตทวีวัฒนา เขตตลิ่งชัน เขตบางพลัด เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๖๑ ก วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐
๑๗	พระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๖๕ ก วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐
๑๘	พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๖๕ ก วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐
๑๙	พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๖๕ ก วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐
๒๐	พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๗๐ ก วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐
๒๑	พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๘๘ ก วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

ภาคผนวก ก

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๒๒	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดบรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๘๘ ก วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐
๒๓	พระราชบัญญัติบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๘๙ ก วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐
๒๔	พระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๑๐ ก วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐
๒๕	ร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๑๐ ก วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐
๒๖	ร่างพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๒๗	ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๒๘	ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.	๓
๒๙	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับสถานที่ยื่นขอจดทะเบียนฯ)	๓
๓๐	ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๓๑	ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๓๒	ร่างพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๓๓	ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (กำหนดบทความผิดสำหรับผู้ว่าจ้าง)	๓
๓๔	ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ยกเลิกการกำหนดให้ผู้ประกอบการขนส่งส่วนบุคคลและผู้ประกอบการรับจัดการขนส่งต้องขออนุญาต)	๓
๓๕	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ตามมาตรา ๔๙ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร)	๓
๓๖	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... [มาตรการป้องกันการกำหนดราคาโอนระหว่างบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน (Transfer Pricing)]	๓

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๓๗	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขบทบัญญัติเรื่องการบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องไปยังลูกหนี้)	๓
๓๘	ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมประเด็นการกำหนดความผิดกรณีบริษัทไม่โฆษณาหรือไม่ส่งคำบอกกล่าว)	๓
๓๙	ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจ)	๔
๔๐	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมยาง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๔๑	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๔๒	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๔๓	ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การจัดตั้งกรมการขนส่งทางราง)	๔
๔๔	ร่างพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.	๔
๔๕	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อรองรับระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan)	๔
๔๖	ร่างพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๔๗	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมสมรรถนะบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พ.ศ.	๔
๔๘	ร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๔๙	ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๕๐	ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ.	๔
๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๕๒	ร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๕๓	ร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๕๔	ร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.	๕
๕๕	ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.	๕
๕๖	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๖

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๕๗	ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.	๗
๕๘	ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.	๗
๕๙	ร่างพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๗
๖๐	ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๗
๖๑	ร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.	๗
นโยบายข้อ ๗ การส่งเสริมบทบาทของไทยและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน		
	-	
นโยบายข้อ ๘ การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม		
๑	พระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๙ ก วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๒	ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๓	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.	๓
๔	ร่างพระราชบัญญัติการวิจัยในมนุษย์ พ.ศ.	๓
นโยบายข้อ ๙ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน		
๑	พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๕ ก วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐
๒	พระราชบัญญัติการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๗๐ ก วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐
๓	พระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๗๐ ก วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐
๔	ร่างพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ.	๓
๕	ร่างพระราชบัญญัติความปลอดภัยทางชีวภาพ พ.ศ.	๓

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๖	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ.	๓
๗	ร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.	๓
๘	ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.	๓
๙	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๑๐	ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.	๔
๑๑	ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.	๔
๑๒	ร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.	๔
๑๓	ร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.	๔
๑๔	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.	๔
๑๕	ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.	๗
นโยบายข้อ ๑๐ การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ		
๑	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๑๔ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
๒	พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๒๔ ก วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๓	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๕) พ.ศ. ๒๕๖๐ (แก้ไขเพิ่มเติมกรณีการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีและฉ้อโกงภาษีตามข้อเสนอ FATF)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๓๗ ก วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐
๔	พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเรื่องการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๕๓ ก วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐
๕	พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๗๙ ก วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ภาคผนวก ก

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๖	พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๗๙ ก วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐
๗	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การปรับปรุงค่าตอบแทนของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง)	๓
๘	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๙	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๑๐	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๑๑	ร่างพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๑๒	ร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๑๓	ร่างพระราชบัญญัติความผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.	๓
๑๔	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๓
๑๕	ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ.	๔
๑๖	ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ.	๔
นโยบายข้อ ๑๑ การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม		
๑	พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขบทนิยามคำว่า “เด็ก” ให้มีอายุขั้นต่ำและขั้นสูง)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๙ ก วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙
๒	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๑๘ ก วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๓	พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๒๑ ก วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๔	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ (ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๖๙ ก วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๕	พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๙๘ ก วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐
๖	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ [(๑) เพิ่มตำแหน่งผู้ช่วยตุลาการศาลปกครองชั้นต้น (๒) การกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) และการแก้ไขปรับปรุงอำนาจของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) และคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) (๓) แก้ไขปรับปรุงอำนาจในการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลปกครองชั้นต้นและประกาศเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาค และการกำหนดให้เงินในคดีที่ค้างจ่ายอยู่ในศาลปกครองหรือที่เจ้าพนักงานบังคับคดีตกเป็นของแผ่นดิน และ (๔) วาระการดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดและวินัยตุลาการศาลปกครอง]	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๙๘ ก วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐
๗	ร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ.	๓
๘	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน พ.ศ.	๓
๙	ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การเยียวยาให้แก่ข้าราชการตำรวจผู้ได้รับผลกระทบจากการปรับอัตราเงินเดือน)	๓
๑๐	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมการอุทธรณ์ฎีกา)	๓
๑๑	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การเข้าถึงและได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด)	๓
๑๒	ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (องค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ)	๓
๑๓	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การไต่สวนมูลฟ้อง หลักเกณฑ์การยื่นอุทธรณ์ และค่าธรรมเนียม)	๔
๑๔	ร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขบทนิยาม “ผู้เสียหาย”)	๔
๑๕	ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ.	๔
๑๖	ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.	๔
๑๗	ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และฎีกา)	๔
๑๘	ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย พ.ศ. .... (การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ)	๗

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๑๑๓/๒๕๕๗
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

โดยที่มาตรา ๑๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน ดำเนินการให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ และส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ

รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนและการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน สนับสนุนการปฏิรูปประเทศ เพื่อออกแบบและวางรากฐานในระยะยาวอันมั่นคงแก่ประเทศ เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลได้มีการนำไปปฏิบัติและบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และมีการติดตามรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีจึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล เรียกโดยย่อว่า กขร. โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ)	ประธานกรรมการ
๑.๒	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการ
๑.๓	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๑.๔	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๕	เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๖	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๗	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑.๘	เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๙	เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	กรรมการ
๑.๑๐	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ

๑.๑๑	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	กรรมการ
๑.๑๒	เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	กรรมการ
๑.๑๓	ผู้แทนกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๑.๑๔	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑.๑๖	ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
๑.๑๗	ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๑.๑๘	ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑.๑๙	ผู้แทนกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๑.๒๐	ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑.๒๑	ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๑.๒๒	ผู้แทนกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
๑.๒๓	ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑.๒๔	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑.๒๕	ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๑.๒๖	ผู้แทนกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๑.๒๗	ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๑.๒๘	ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
๑.๒๙	ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑.๓๐	ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑.๓๑	ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑.๓๒	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหารที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๓๓	รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๓๔	รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๓๕	ผู้อำนวยการสำนักประสานและติดตามนโยบายสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๖	เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๗	เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๘	เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจำนวนไม่เกินสองคน	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ ขับเคลื่อนและเร่งรัดส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้นำนโยบายรัฐบาลไปปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลบรรลุผลสำเร็จ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล

๒.๒ เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล

๒.๓ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล และเสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเป็นประจำทุกเดือน

๒.๔ กำหนดรูปแบบและจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเผยแพร่ผลการดำเนินงานของคณะรัฐมนตรีต่อสาธารณชน

๒.๕ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานเพื่อช่วยในการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

๒.๖ ประสานความร่วมมือจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเอกสารและหลักฐานหรือให้ข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของ กขร.

๒.๗ ปฏิบัติงานอื่นตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้ง สำหรับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้เบิกจ่ายตามระเบียบทางราชการ และการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยให้เบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๑๐๒/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการขับเคลื่อน
และเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล เพิ่มเติม

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล นั้น

เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงแต่งตั้งรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร (นางนิชา หิรัญบูรณะ ธุวธรรม) เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ เพิ่มเติม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๒๓๙/๒๕๕๙
เรื่อง การปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน
และเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

ตามที่ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๓/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ นั้น โดยที่ได้มีการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารราชการในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงให้ยกเลิกความในข้อ ๑.๓๕ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๑.๓๕ ผู้อำนวยการกองประสานนโยบายและยุทธศาสตร์ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี”

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๒๕๔/๒๕๕๙
เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่
คณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล นั้น

เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงให้ยกเลิกองค์ประกอบในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๓/๒๕๕๗ ลำดับที่ ๑.๒๑ และเพิ่มเติมองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ดังต่อไปนี้

๑. แต่งตั้งผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นกรรมการ เพิ่มเติม

๒. ให้ กขร. มีหน้าที่เร่งรัดติดตามขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อเสนอแผนการปฏิรูป ซึ่งผ่านความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรีแล้ว ตลอดจนกำกับและประสานการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ติดตามขับเคลื่อนแผนปฏิรูป (Mr. Reform) ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล โดยให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วม กขร. รวบรวมรายงานกราบเรียนนายกรัฐมนตรีทราบความคืบหน้าเป็นระยะ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๓๑๓/๒๕๕๙
เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน
และเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

ตามที่ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๓/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ ซึ่งต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๒๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๐๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๓๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๕๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ นั้น โดยที่ได้มีประกาศพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ จึงสมควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับการมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงให้ยกเลิกความในข้อ ๑.๑ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๑.๑ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ”
(นายสุวิทย์ เมษินทรีย์)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล
ที่ ๑/๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจสอบสาระและรูปแบบการจัดทำ
รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลครบรอบปีที่ ๓

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล นั้น

เพื่อให้การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลครบรอบปีที่ ๓ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๒.๕ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๓/๒๕๕๗ คณะกรรมการฯ จึงได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจสอบสาระและรูปแบบการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลครบรอบปีที่ ๓ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	นางสาวเรณู ตังคจิวางกูร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓	นางฐะปาณีย์ อาจารวงศ์ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร	อนุกรรมการ
๑.๔	นางสาวปราณี ศรีประเสริฐ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร	อนุกรรมการ
๑.๕	นางนิชา หิรัญบูรณะ ธุวธรรม รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร	อนุกรรมการ
๑.๖	นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๗	นางนันทวรรณ ชื่นศิริ ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำ ด้านยุทธศาสตร์	อนุกรรมการ
๑.๘	นายนริสชัย ป้อมเสือ ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำด้านสังคม รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ฝ่ายข้าราชการประจำด้านประสานกิจการภายในประเทศ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ

๑.๙	นางธิดา พัทธธรรม ผู้อำนวยการสำนักวิเคราะห์โครงการลงทุนภาครัฐ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๑๐	นางสมศรี นาคจำรัสศรี ผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้อำนวยการสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ผู้แทนสำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ
๑.๑๓	ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑.๑๔	พันเอก ณรงค์ศักดิ์ ปานพิมพ์	อนุกรรมการ
๑.๑๕	ผู้อำนวยการกองประสานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑๖	ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์ และติดตามนโยบายพิเศษ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑๗	นายปุณณลักษิ์ สุรัสวดี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑๘	นางรัตนา สามารถ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๙	นางสาวพูลสุข งามระเบียบ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๐	นางสาวสุภาวดี เลิศสถิตย์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๑	จ่าเอก ชัยพล ภูต้องลม สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๒	นางสาวสมจิตร รูปเหมาะ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๓	นายอินทัช อัคนิวรรณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๔	นางรุ่งไพลิน ร่มสนธิ์ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ พิจารณารวบรวม กลั่นกรอง ตรวจสอบ และเรียบเรียงปรับปรุงเอกสารรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลครบรอบปีที่ ๓

๒.๒ รายงานผลการดำเนินการตามข้อ ๒.๑ ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

๒.๓ ให้คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือเอกสารหลักฐานจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ ได้

๒.๔ ดำเนินการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการฯ สำหรับการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้เบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

สุวิทย์ เมษินทรีย์
(นายสุวิทย์ เมษินทรีย์)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงาน
ตามนโยบายรัฐบาล

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง รัฐมนตรีลาออก

ด้วยนายอุตตม สาวนายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ขอลาออกจากตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙ ความเป็นรัฐมนตรีของนายอุตตม สาวนายน จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙ ตามความในมาตรา ๒๐ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๙ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง รัฐมนตรีลาออก

ด้วยได้มีรัฐมนตรีขอลาออกจากตำแหน่งจำนวน ๒ ราย คือ

๑. พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้ขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ความเป็นรัฐมนตรีของ พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ตามความในมาตรา ๒๐ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๙ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

๒. พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ความเป็นรัฐมนตรีของ พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ตามความในมาตรา ๒๐ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๙ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

www.thaigov.go.th

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๙๘๑, ๔๙๐๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

www.soc.go.th

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๑๑-๓

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

www.nesdb.go.th

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๒๘

พิมพ์ครั้งที่ ๑	จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ที่	สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา
ปีที่พิมพ์	กรกฎาคม ๒๕๖๑
ISBN	978-616-7749-10-5

สำนักนายกรัฐมนตรี

